NONIVS
DE
PROPIET
SERMON

Probo
12-2-10
00132
UNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

BIBLIOTECA
DE LA
UNIVERSIDAD DE SALAMANCA.

Sala Est. Tab. Núm.

2 — 2 — 10

VNiVERSIDAD
DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Nº 132

Oro + absolutionis.

Presta quesumus domine huic famulo tuo dignum penitentie fructum: ut ecclesie tue sancte a cuius integritate deviauerat peccando admissorum veniam consequendo reddatur innoxius. Per

2-12-2-10

Nonius de proprietate sermonis.

Nonio Marcello

Sigismundi Pindari et Alexandri...

Andres Lopez

Hic liber constitit Andree minez tribus argenteis.

Nº 132

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS USAL.ES

+

¶ quien dize lo que no oyo
y afirma q lo que no vido
que le priuen el sentido :.

¶ tiene de estar en esta invençion vna cabeça hasta los onbros
y metida vna espada por el oydo y dos puñales en los ojos y
en la lengua vna nabaja / y dize la letra de arriba /

I
00132

~~¶ justo es pague~~

¶ justo es que pague
cada qual segun peco
pues mi vista lo cegó.

¶ en esta invençion tiene de estar vn onbre muerto y delante del vna
donzella en nonbre de castilla con vn espejo en la mano y en la otra
mano vn espada metida por la garganta del onbre muerto y
ella vestida de blanco. y dize la letra de arriba

b1862067x (1)
b18621004 (2)
b18620929 (3)

VNIVERSIDAD
DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Aº.

VNIVERSIDAD
DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

C. del Colegio M.or del Arz... Nonii Marcelo

NONII MARCELLI PERIPATETICI TIBVRTICENSIS COMPENDIOSA DOCTRINA AD FILIVM DE PROPRIETATE SERMONVM.

SENIVM Eſt Tædium & odium dictũ a ſenectute: ꝙ ſenes oíbus odio ſint & tædio. Cecilius i Epheſtione. Tũ in ſenectute hoc deputo miſerrimũ: ſentire ea ætate eũ ipſum eſſe odioſum alteri. Nam ætatem malam ſenectutem ueteres dixerũt. Plau. in Menæchmis Cõſitus ſum ſenectute: onuſtũ gero corpus: uires reliquere: ut ætas mala ẽ: mors mala eſt ergo. Actius i Amphitriõe: An mala ætate mauis male mulctari exemplis omnibus? Turpilius in Philopatro Miſerum puto: ſi etiam iſtuc ad malã ætatẽ acceſſit mali. Pacuuius in Peribœa: parum eſt ꝙ te ætas male habet: ni etiam hic ad malã ætatẽ adiungas cruciatum reticẽti. Affranius ĩ uopiſco: Si poſſent hoíes delinimẽtis capi: omnes haberẽt nũc amatores anus. Aetas etiam corpus tenerũ & morigeratio: hæc ſunt uenena formoſarũ mulierum. Mala ætas nulla delinimenta inuenit. Bonã ætatẽ quoqꝫ dicimus adoleſcẽtiam uel iuuẽtutem. M. Tullius de ſenectute: Quod ſi ipis uoluptatibus bona fruitur ætas libentius primum paruulis fruitur rebus Nã Prudentiſſime noſter Maro diẽ partiens: primas partes quaſi eius ætatẽ puberem meliorẽ dixit nono libro. Nũc adeo melior quoniã pars acta diei ẽ. Seniũ ipſum poſitũ. Sic Titinius ĩ Veliterna: Quod petiſſenia & iurgia ſeſemet diebus emigrarũt: Neuius ĩ Gallinaria. Opere q̃ actor cantor curſor seniũ ſonticũ. Actius i Epinauſimache: Mors amici ſubigit ꝙ mihi ẽ ſenium multo acerrimũ: Põponius ĩ præcõe poſteriore: Calue apportas nũciũ nobis diſparẽ diuiſum huic ſeni ſeniũ & metũ. Lu. ſatyrarũ lib. xv. In numero quoqꝫ nũc primus Trebelius multos Tiros lucios marceſcebat febris ſeniũ uõitũ plus. Turpil. ĩ Demiurgo: quia. n. odio ac ſenio mihi nuptie. Pac. ĩ pibœa: Mœtus egeſtas: mœror: ſeniũ exiliumqꝫ & ſenectus & ſitis ꝑpetua

Velitatio dicit leuis contentio dicta ex cõgreſſione uelitũ. Plautus ĩ Aſinaria: Verbis uelitationẽ fieri cõpẽdio uolo. Idẽ ĩ Menæchmis: Neſcio qd uos uelitati eſtis iter uos duos: Turpil. ĩ Lidia: Cõ parce uerbis uelitare ad rẽ redi. Affra. ĩ Priuigno: Interea uerba iactare: & labris inter ſe uelitari uelificarier.

Toga dicta ẽ a tegẽdo & ẽ toga ſicut ĩ cõſuetudíe habetur ueſtimẽtum quo in foro amicimur cuius & Cicero meminit ĩ Catilía: Velis amictos nõ togis Titinius ĩ fullonibus: Que iter decẽ annos nequiſti unã togam detexere. dicitur & tectũ Titinius ĩ Gemina: Syrus cum ſcorto conſtituit ire. clauis ilico abſtrudi iubeo ruſticæ togæ: ne ſit copia tecti.

Tollere occidi. Lu. li. xxvi. Adiui quẽ febris una atqꝫ una ania uini nũquam hiatus unus potuit tollere.

Tollere mittere. Vir. æne. li. ii. Vnius ĩ miſeri exitiũ conuerſa tulere.

Tollere inferre. Vir. Ger. li. iii. Tollentemqꝫ minas: & ſibyla colla tumentem.

Tollere eleuare. Vir. æne. li. i. Et mulcere dedit fluctus: & tollere uento. Idem ĩ. xi. Tollit ſe ad rectũ quadrupes. M. Tul. Philipicarum libro. xi. Vel ĩ cælũ uos: ſi fieri potuerit: humeris noſtris tollemus Luc. libro. xxviii. Tutius & temnẽt mortes & fœdera tollent. M. T. ĩ Hortenſio. Nihil tamen eſſe in quo ſe animus excellens tollat.

Tollere oſtẽdere erigere & tollere. Vir. æne. l. i. Cui mater media ſeſe tulit obuia ſilua: Idẽ. li. vii. Laborum prima tulit finem.

Tollere occidere. Var. ſexageſimo. Nũquis patrẽ. x. annoꝝ natus nõ modo fert ſeu tollit niſi ueneno.

Tollere eſt & differre: Plau. in penullo. Omnis extollo ex hoc die in alium diem.

Tollere pati ſuſtinere. Vir. æne. li. iii. Iuuenẽqꝫ ſuperbum Seruitio enixe tulimus. Idẽ. li. xii. nõ tulit iſtantem: phegeus. animiſqꝫ fremẽtem. Terenti. in Phor. Ego te complures aduerſum ĩgenium meũ menſes tuli. M. T. in Verrem diuinatiõe. Tuli grauiter & acerbe iudices. Idem de offi. li. ii. Niſi enim multorum impunita ſcelera tuliſſemus.

Tenacia ẽ pſeuerãtia & duricia: Ennins Hectoris luſtris: ducet quadrupedũ iugo inuitam doma ĩ frena & iuge ualida: quorum tenacia ĩfrenari nimis:

Tenacia Parſimonia: Affranius ĩ Priuigno: Vixiſti triſtis durus difficilis tenax.

Tempeſtas tẽpus. Salu. ĩ iugurtha. Ea tẽpeſtate ĩ exercitu noſtro fuere cõplures: noui atqꝫ ignobiles: Luc. li. xxvii. Iãqꝫ tempeſtate uiuo certe fine ad me recipio: Pacu. ĩ Teucro: Quã te poſt multis habeo tẽpeſtatibus. M. T. de Senectute: Curſus eſt certus ætatis: & una uia naturæ: eaqꝫ ſimplex ſuaqꝫ cuiqꝫ parti ætatis tempeſtiuitas ẽ data: Varro ĩ Edimionibus: Dum ſermone cœnulam uariamus: interea tonuit bene tempeſtate ſerena.

Trepidare metuere. Virg. lib. xi. Dũ trepidãt it haſta tago ꝑ tẽpus utrũqꝫ. Luca. li. xxx. Sed quid hoc animo trepidante dicta profundo?

Trepidare feſtinare. Vir. li. xi. Ne trepidare mea teucri defendere nauis. Et Geor. li. iii. Tunc trepidæ inter ſe coeunt: penniſqꝫ corruſcant.

Tangere ferire cõmouere. Vir. li. xi. Nec ſolos tãgit atridans iſte dolor. M. T. ĩ Frumẽtaria uerrinarũ. Nũq̃ tua me cura tuarũ fortunarũ cogitatioqꝫ tanget. Luc. Nec bene ꝓ meritis capi: neqꝫ tãgitur ira.

Tangere ẽ cõtingere. Luc. li. i. Tãgere eni & tãgi nulla poteſt res niſi corpus: Terẽ. in Adel. Nunquam dum ego adero hic te tanget.

Tangere inſpicere. Lucil. li. vi. Nequam potius quã uenas hominis tetigit ac præcordia.

Tãgere eſt circũuenire. Turpi. ĩ Demetrio. At etiam ineptus meus eſt mihi pater iratus: quia ſe talento argẽti tetigi: ueteri exemplo amãti. Luc. li. xxx. Et muſcõis manu ꝑſcribere poſſet aiacẽ. Põpo. a leonibus. At ego ruſticatim tangam: urbatim neſcio.

Tãgere cõtingere. M. T. in Verrẽ actione. ii. uerres. ſimulac tetigit prouinciã. Virg. li. xi. Sat fatis uene

E. And. Minez

riq; datū tetigere ꝙ arua Fertilis auſoniæ troes.
Triſte crudele immite. Vir. æne. li. ii. illi mea triſtia
fcā Degeneréq; neoptolemū narraŕ meméto. Lu.
li. xxx. Itaq; tuis ſæuis factis & triſtibus dictis.
Triſte mœſtū aut infeſtū. Virg. in Buc. Triſtis at il/
le tamé cátabitis archades iqt. idē Geor. li. iii. Aut
unde nigerrimus auſter Naſcitur & pluuio cōtri
ſtat frigore cælum.
Phrygia ueſtis picta eſt: eius artifices phrygiones ap
pellátur: hoc Vir. ꝓbat li. xi. Vobis picta croco &
fulgéti murice ueſtis. Itē i eodē. O uere phrygiæ
neq; eni phryges. Titinius barbato phrygio fui
prio. bene id opus ſciui. reliq acus aciaſq; hæro at
q; hæræ noſtræ. Pla. i Menechmis. palā ad phry
gionem fert confecto prandio. Varro Coſmote
rine phrygio qui puluinar pote
rat pingere ſolier urgebat.
Hoſtimétū ē equamentū. unde & hoſtes dicti ſunt
cui ſunt ex æqua cā pugnā adeūt. Plau. i aſinaria.
Par pari hoſtimétū datū ē opa ꝓ pecūia. unde &
hoſtire dicitur. Idē i eodem. Qui ꝓmitto inquā
hoſtire cōtra ut merueris: ideſt æqua reddere.
Toluti dicitur quaſi uolutim uel uolubiliter. Plau.
i aſina. Demā hercle iā de ordeo tolutim nibadi/
cas. Neuius i Gallia. O peſtifera pōtica fera trux
toluti loqntia: ideſt uolubilis locutio. Idē i Acco.
Exulē dixi iteꝝ hoiem i tuſcos toluti. Itē Lu. Sati
ra. li. viii. Si oém itus euadit. ſtadiūq; ad me tolu
tim. Varro trioclite trifolio.
Sed ut equs q ad uehédū ē natus: tamē hic tradiŕ
magiſtro: ut eqſo doceat toluti. Pōpo. Decūa fu/
lōis: & ubi iſilui i clodeatū eculeū ibi toluti tortor
Var. i Aga. hoc poſtq̃ dixit cedit citus celſus toluti
Capulū dŕ qcqd aliq̃ rē itra ſe capit. Nam ſarcopha/
gū. i. ſepulcꝝ capulū dici ueteres uolūt. ꝙ corpa
capiat. Pla. i Aſin. dicēs d ſene. Perii miſera ut oſcu
latur carnifex capuli decus. Lu. ſaty. li. ii. Quē illi
cū uidiſſent Hortēſius poſthumiuſq; cæteri. Itē i
capulo hūc nō eē aliumq; cubare. Plau. in milite
Quid ais? Totā tibi ego uolo oppido acherūtius
tā capularis. Itē capulo ꝓximus. Neuius i pappo:
ꝑterito dū iſtos inuitaueris ſuffragatores pŕ plus
i capulo q̃ i curruli ſella ſuſpendis nates. Varro.
Coſmoterine propter cunam ca/
pulum poſitum nutrix tradit plectori.
Temulēta ē ebrioſa dicta a temeto quod eſt uinū
qď attētet. Plau. i Aulularia. Quia temeti nihil al
latū itelligo: ita magnā hēt uiā diſciplina uerecū/
diæ carēt temeto oēs mulieres. Varro. & modus
matula: quis i oī uita heluo olfacit teme
tū? Cinædi dicti ſunt apud ueteres ſaltatores uel
pātōimi παρα τοσ̄ἀην κινετωθαι τοκινεῖν. Plau.
i Aulu. Ita fuſtibus ſubmollior magis q̃ ullus Ci
nædus. Idē i ſticho. Lepidā & ſuauē cātationē ali/
q̃ occupito cinedicā: Luca. Saty. li. i. Stulte ſaltatū
te iteruenifſe cynedos. Var. onos lyras. Merentis
ut quietus ac demiſſior probatidus axia.
Exercitū dŕ fatigatū dictū ab exercitio. Salu. i iugur
thio bello. Nabdalſa exercito corpore. Plau. i Ba
chidibus. Quæ ſodalē atq; me exercitos hēt. Lu/
ca. li. ii. Cōſiliis & diſſidiis exercita crebris. Affra.
ſuſpecti. Ita ut huic ero adoleſcēti cui ſuſpitiū tra
didit: q me ē animi exercitus. Virg. li. iii. Nate ilia
cis exercite fatis.
Tenus eſt laqueus dictus a tendicula. Plau. i Bacchi
dibus. Nunc ab tranſenna turdis lubricum petit:
pendebit hodie pulchre: ita intendi tenus.
Illicere eſt proprie illaqueare: Neuius in Lycurgo.
Alis ſublime alios ſaltus illice: ubi bipedes uolu/
cres lino linquant lumina.
Peliceos a græco uocabulo ſignificātiā ſapiētes iflc/
xā putant: quaſi pellex hoc eſt παλακι: ꝙ ſi hæc
non eſt uana compoſitio hominis uideri poteſt.
Caluiŕ dictū ē fruſtraŕ tractū a caluis inimicis: ꝙ ſint
oībus fruſtratui. Plau. i Caſſina: Nā ubi domi ſo/
la ſum: ſoror mānus caluiŕ. Pac. i hædo. Sētio pa
ter te uocis calui ſimilitudie: ſed qd cōſpicio? nū
lactans caluiŕ ætas? Actius i Euriſace: ſed memet
caluor: uos iſtū iuſſi ocius abſtrahite. Luc. ſat. li. x
vii. Si nō id capito inqt eū & ſi caluiŕ ergo fur do/
minum. Pacu. i Doloreſte. Me caluiŕ ſuſpitio: hoc
eſt illud quod fore occulte Cæax prædixit. Salu.
hiſtoriarum lib. iii. Contra ille caluiratus.
Frigere ē frigutire & fritinire ſuſſilire cum ſono uel
erigi uel exilire. ꝙ q̃cūq; frigunŕ: uel frigēt nimio
calore uel frigore cū ſono ſuſum ſuſſiliūt. Plau. in
Caſſina. Nā qd frigutis: qd iſtuc tā cupide cupis?
Varro i uirgula diuina. Et pullos pepit fritimēſiſ
Idē onos lyras. Sæpe totius theatri tibiis crebro
flectendo commutare mētes frigi animos eoꝝ.
Deflaccare ē atterere tractum a ueſtibus ſiue flac/
co. Plaut. in Caſſina. Perii: flacco habebit iam illic
homo lumbos meos.
Depexum dictum eſt laceratum. Teren. in. Heautō.
Ego ne ſi uiuo adeo exornatum dabo: adeo depe
xum: ut dum uiuat meminerit ſemper mei?
Sartores dicti nō ſolū a ſartiēdo: uerum ēt a ſerēdo
Plau. i Captiuis. Sartor ſartorq; ſceleꝝ & meſſor.
maxime & in ſubſequētibus apparui nō occato/
rē prius audebas dicere. Nā ſemp occant prius q̃
ſarriūt ruſtici. Varro in Iuuenalibus. Perii Aphro
dolio nec enim ſic uide: utrunq; mercedem acce/
pit is q meas uēit ſegetes ut ſarriat: an ego ab illo
ſic ego cū tuſſi ſartor ſi tu plus laboras q̃ ego do.
Nautea ē aqua de coriis. uel quod ē uerius aqua de
ſentinis dicta a nautis. Plau. i curculiōe. Nā oīum
unguentū odor præ tuo nautea ē. Idē in Aſi. Nau
team bibere malim ſi neceſſe ſit q̃ illa oſcularier.
Tricæ ſunt ipediméta & iplicatiōes. & inde tricina/
re ipedire morari dictæ q̃ſi τριχαι: ꝙ pullos galli
nacios inuoluāt & ipediāt capilli pedibus iplicati
Plau. i curculiōe. qď argētū tu mihi q̃ſi tricas nar
ras? Idē i Epidico. Aliq̃ ope exiliā extricabor: aliq̃
inde ex impedimentis liberabor. Luc. Saty. li. xi.
Nec mihi amore hoc opus: nec tricone uadato.
Turpil. i demiurgo: Iudicia: lites turbas tricas cō/
tētiones maxias. Affra. i epiſtola: Ita intricauit bis
hanc tē temeritas. Var. in Gerūto didaſcolo. Pu/
tas eos nū citius tricas tellanas q̃ id extricaturos?
Capare ē rugis frōtē cōtrahere & aſperare: tractū a
caproꝝ frōtibus criſpis. Plau. i Epidico. Quid il/
lud ē: ꝙ illi capat frōs ſeruitudie? Var. i Eumeni.
Quin mihi capatā frontē tuam ſtrobile omittis:
Examuſſim dicitur examinate ad regulā uel coag/
mētū. ē. n. amuſſis regula fabroꝝ: q̃ architecti cū
opus probant rubrica illinunt. Plau. i Amphi. Si
uera hæc loquiŕ: hæc amuſſim ē optima. Idem i
milite: Ineſt i hoc amuſſitata ſua ſibi ingenna ido
les. i. examinata. idē in menechmis. ut hāc rē uo/
bis examuſſim diſputē. uarro. quare ſi diu gens ē
ad amuſſim ꝑ me licet aſſumes teneo. Idem que/
ſtionū plautiaꝝ Li. iii. Amuſſis ē equamē leuamē
tū. i. apď fabros tabula q̃dā: q̃ utunŕ ad ſaxa coag/
mētata. Mutus onomatopœa ē incertæ uocis q̃ſi
mugitus. nā mutus ſonus ē ꝓprie q itellectū non
hēt. Neuius i lycur. Ducite eo tū argutis linguis
muta quadrupedū: Actius i Epinauſimache. Itē
ad mœſtitiam infantium mutam quadrupedū.
Diſpēnere eſt expandere tractum a pennis & uolatu
auium Plau. in milite: ubi iubet diſpennite homi
nem diuerſum: & diſtendite.
Focula dicta ſunt nutrimenta. unde & foculare di
citur ut fouere. plau. in perſa: ad ædes nam iam i
tus uentris fumat focula.
Bardum ui propria & ingenio tardū. nā græci bar/
dos tardos dicebāt. Hom. i iliados. xxiii. ψαλλα
τοι ιπποι βαρδιστοι θεειειν αυτιτου βαρδυ/
ταιοι. plau. in perſa. Nimis tandē equidē pro bar
da & pro ruſtica reor habiti eſſe abs te.
Illex & exlex ē q ſine legē uiuit. plau. i pſa. ipure ihōe
ſte uiuit illex. Luci. ſati. li. ii. Nō dico uincat licet:
& uagus exulet erret exlex. Var. in ſciomantia.
Poſtremo q̃ro: parebis legibus an nō? an ne exlex ſo
lus uiuis? Lucr. li. xxx. accipiūt leges populus qui
bus legibus exlex. Cecil. i ſarpaſomene. Quid nar
ras barbare cū idomitis moribus illitterare illex
es. ſiſēna. li. iiii. Armis eq cōmeatibus uos magis.
iuuerūt exleges & mīus honoŕ dignos putabitis
M. T. ꝓ ſiluētō: nō quo illi aut exlegē ullā aut cau
ſam pecūiæ publicæ cōtēptā atq; abiectā putarūt
Lurcōes dicti ſunt a lurcādo. Lurcare ē cum auidita
te cibū ſumere. Luc. ſaty. li. ii. Nam qd metio ſu/
biectoq; huic opus ſigno: ut lurcare lardū & car/
naria. pompo. ſiris lapathium nullam utebatur:
lardum lurcabat iubēs. plau. in perſa perēnis her
bæ lurco edax furax fugax. Lucr. ſat. l. v. uiuite lur
cōes comedōes uiuite uentres. Var. in Eumeni/
dibus. Cōtra cū pſaltepiſia & flora lurcaŕ aſtrepis
Torialū & torialiū deſignator ē. Var. de uita po. ro.
li. i. Qď frōtē lecticæ ſtruebāt: & ex ea herba tor/
ta toꝝ appellatū hoc qď iniiciŕ & nūc toral dŕ. le
cticā q inuoluebāt ſegeſtria appellabant labes. po.
Concenturiare eſt colligere dictum a centuris quæ
ad ſuffragia conueniebant. plau. in pſeudulo. Cui
centurio in corde ſicophantia eſt. Teren. in phor.
Ego in inſidiis ſubcenturiatus: ſiquid deficies.
Finitores dicebantur. quos nunc Agrimenſores
dicimus: dicti ꝙ fines diuiderent. plau. in penulo:
Eius nūc regiones limites cōfinia determinabo:
ego eius rei ſum factus finitor.
Paſſum eſt proprie rugoſſum uel ſiccum. plau. i Sic
co. In portum uento ſecūdo uelo paſſo peruenit.
i. laxo & rugoſo. unde & una paſſa dicta eſt: ꝙ ſit
rugis implicata. plau. i penul. ſiqui de æſtu mecū
futurus pro uua penſili paſſa. Luc. ſaty. li. xix. Ru
goſi paſſiq; ſenes eadem omnia querunt.

Expes diciŕ ſine ſpe. Actius i Euryſace: Ille orbis ex
pes liberꝝ medea. Exuli iter hoſtis expes expers.
Exules dicuntur extra ſolū. uirg. Geor. li. iii. Lōgeq;
ignotis exulat oris. Et in conſequentibus. Et ſta/
bula aſpectans regnis exceſſit auitis.
Veſtiſpici appellantur cuſtodes ueſtium ſerui: ꝙ fre
quenti diligentia ueſtes iſpiciāt. plau. i trinūmo.
Nox daŕ dum familia tota ueſtiſpici unctor auri cu
ſtos: Affra. i uopiſco: Noui non i ſcientia ancilulā
ueſpere & ueſtiſpicam. Var. i pappo: Aut in digi/
tamentis naſturcium non inuides in eo diciq; na
ſum torqueat: ueſtiſpicam ꝙ ueſtem ſpiciat.
Supplicare eſt inuolare uel rapere a piloꝝ raptu. un
de & furtū paſſi cōpilati dicunŕ. plau. in Truculē
to: Hæc cum uidero fieri ſuffuro ſuppilo de ꝑda
ꝑdā capio. Ceci. i nauclero: ſuppilatū eſt eum atq;
oīa ornamenta. pōponius in ſarculario. Alteram
apportat: prodidit patrem ſuppilat ſemper.
Hauſtra proprie dicuntur rotarum cadi ab hauriē/
do: ſicuti græce αυτλα. Lucr. libro. v. ut fluuios
uerſare rotas atq; hauſtra.
Veterina animalia dicunŕ oīa quæ uehere quid poſ
ſūt. Lu. li. v. & genus oē qď ē ueterio ſemie partu/
riendi: Idem: Torto hoie ueterino ſemie quoꝝ.
Crepera res proprie dicitur dubia. unde & crepuſcu
lum dicitur lux dubia. Et ſenes decrepiti dicti in
dubio uitæ conſtituti.
Crepeꝝ bellū anceps & dubiū. Luc. li. v. Exequataq;
ſunt creperi certamia belli. Actius in phœniſſis:
Quæ ego cūcta eſſe fluxa in mea re crepera cōpe
ri. Idē in Telepho. Nunc tu in re crepera tua quid
capias conſilii uide. Luc. ſat. li. v. ſamnitē ſoli mi/
hi i magno mœrore triſtitia i ſomno crepe iuuē/
tutis ſalutis. Pacu. i Doloreſte: nō uetet animum
ægritudine in re crepera confici. plau. i Aſinaria.
Quiq; cū filio potet una: atq; una amicā ductitet
decrepitus ſenex. uarro. i myſteriis: priſca horri/
da luent oracula crepera in nemoribus.
Auernus lacus idcirco appellatus ē ꝙ odor eius na/
uibus ſit infeſtiſſimis. Huius rei manifeſtator ē
Luc. lib. v. principio qdē auerna uocantur. nomē
id a re impoſitum: ꝙ ſunt auibus cōtraria cūctis.
unde & uirg. li. v. ide ubi uenere ad fauces graue
olentis auerni. Tollunt ſe celeris. Et poſtea i eodē
libro. Quā ſup haud ullæ poterāt ipune uolātes
Tendere iter pennis talis ſeſe halitus atris Fauci/
bus effundens ſupera ad conuexa ferebat.
Vitulantes ueteres gaudentes dixerunt dictum a
bone uitæ commodo: ſicuti qui nunc eſt in ſum
ma letitia uiuere eum dicimus. Neuius in lycur/
go: ut in uenatu uitulantis ex ſuis locis non mit/
tant pœnis decoratos feris.
Extorris dicitur extra terram uel terminos. Actius
i Euryſace: Nunc per terram uagus extorris Re/
gno & exturbatus mari. Turpi. Lēnus: Neq; du/
ra re poſſunt ita hic in ſcientia atq; dementia fa/
cit extorrem. ſaluſtius in iugurthino bello: ſicuti
uidetis extorrem patria domo inopem & coop/
tum miſeriis effecit. Virgilius ænei. libro. iiii. fi/
nibus extorris complexu auulſus iuli.
Enoda ſignificat explana: & que ſit proprietas notū
eſt. hoc eſt modum exolue. Actius i Euriſace: Tu

UNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

autem qđ quero abs,te enoda. & qui ſis explica. Idē in Alpheſibœa: Quid tā obſcuri dicūt? Eſt ne tā inenodabile? En. ī Thele. ueꝝ quoꝝ liberi leto dati ſunt ī bello: nō libenter hoc enodari audiūt. Turpil. ī demetrio. Ab initio ut res ſit geſta enoda mihi. pacu. ī perhibœa: Gnato ordinē oēm ut dederit enodar patri. M. T. de fi. bo. & ma. lib. v. Hæc igiť uobis explicanda ſunt: ſed ſi enodatius uos ignoſcetis huius ætati. Varro de uita patrū: li. i. neq; ut initia ſingulis rebus diutius moremur ut dixi: atq; enodare ſubtilius uelimus.

Grūmus diciť agger & a cōgerie dictuſ. Acti. in œnomao. Quēcūq; inſtiterā grūnū aut pciſum iugū.

Torris dicitur fax: unde torridare dicimus cōburere. Actius ī menappo: Regia erit tēpus cū hic torris quem amburi uides. Idem ī Meleagro. Eum ſuæ uitæ finem ac fati internitionem fore Meleagro: ubi torris eſſet interfectus flammeus.

Expectatore eſt extra pectus eiicere. Actius in phœni. Incuſant ultro a fortuna opibuſq; oībus deſertum abiectū afflictum ex animo expectorāt. Idē ī Epigono, eloquere proprie ac pauorē hūc meū expectora. Cicero de ora. lib. iii. Tum pauor ſapiētiam mihi omnem exanimato expectorat.

Extiſpices proprie hauruſpices dicti ſunt ꝙ extra ſpiciāt. Actius ī medea. pricipio extiſpiciū ex prodigiis congruens ars te arguit. Varro in Sereno.

Te conſulem mihi pedum credere ſubſidio: & hoſtia ſed extiſpici diſputanti relinquo.

Lactare ē inducere & mulgere uelle decipere. Actius ī medea. Niſi ut aſtu īgeniū lingua laude & dictis lactē lenibus. Pacu. ī illiona: ne porro te error q nunc lactat marceret. Cœlius in hypoboli: Mea raſtraria quod proludiū q̄ uoluptas te lactat lartas. Actius in Alcimeone: tāta ut fruſtrādo lactās uanas ꝓtrahas. Varro onos lyras: Quibus ſuam delectet & ipſe amuſiā & auiditatē ſpiritibus lactet ſuis. Cice. Tuſ. li. iiii. Maliuolētia lactaris malo alieno: delectatio: iocatio & ſimilia.

Succuſſare eſt frequenter excutere ſuccum. Actius ī philocteta: Agite ac uulnus ne ſuccuſſet greſſus caute ingredimini. Lnc. ſatyr. li. iiii. ſuccuſſatoris tardi rariq; caballi. idē libro. xv. Campanus ſonipes ſuccuſſor nullus ſequatur.

Strena dicta eſt a ſtrenuitate. pomponius. ī pictoribus: Aſſidue ſiqua uentura eſt alia ſtrena ſtrenæ.

Adulatio ē blandimentum ꝓprie canū: qđ & ad homines cōſuetudie ē tractū. M. T. de na. deo. li. ii. canū uero tā   Idē de offi. li. i. Cauēdū ē ne aſſentatoribus patefaciāus auris: ne ue adulari nos ſināus: Lucr. Canis uocis adulat. Acti. ī ꝓmeteo: tu mei uolās pēnata cauda noſtꝝ adulat ſanguinē

Māducones qui & manduci dicti ſunt & mādones edaces: pompo. in pictori. Magnus māducus Camillus cauterius. Lucil. Atq; omnes mādonū gulæ. Varro in Margo: Magna ut tremiſcat Roma: & magnæ mandonum gulæ.

Senica ſignificat ſenex: pompo. ī pictoribus: pappus hic medio habita ſenica non ſexcuntia: Idem in p̄cone poſteriore: ſed me ſed exercet ſenica nequā: neq; illo quid faciam ſcio.

Gradarius ē molli gradu & ſine ſuccuſſatura nitens Luc. ſaty. li. xiiii. ipſe equus nō formoſus granarius optimus uictor. Var. in Modio: An qui gradu toluti te meliuſq̄ tute moliter uectus cito reliq̄nt

Exdorſuare dorſo nudare. Plaut. in Aulu. Tu macerio cōgruū murenam exdorſua quantum potes:

Delerare eſt de recto recedere. Lera āt ē foſſa recta: q̄ contra agros tuendos dicitur & ī qua uligo terræ decurat. Pompo. in proſtibulo: lā abierūt: iam nō tūdūt: iā ne ego ſum ī tuto ſatis: nū qs hic reſiſtit. q nōdū habeas lerarit mihi. i. cōfoderit. Lu. li. xxvi. Quapropter delero: & cupidi officiū fūgor rubetum. plau. in Amphi. Delerat uxor.

Cēturiatī dictū eſt abundanter & copioſe a cēturis: q̄ ſuffragiū in comitiis ferebāt. pōpo. in ꝓſtibulo: Cōtinuo ad te centuriatim currēt q panē petūt.

Rumē dr̄ locus ī uētre: quo cibus ſumiť & unde rediť: unde & ruminare diciť. Pomp. ī proſtibulo: Ego rumorē paruiſacio: dū ſit rumē q impleam.

Rudus ſtercus q radiť: Luc. ſaty. li. vi. Vin ſtruēdam & iaciēdū huc aggerē & id genus rudus.

Rutrū dictū ē a radēdo. Pōpo. ī panuceatis: ſarculū hic ullo ꝓfectus illū radiſti rutrū. Lu. ſaty. li. xiiii.

Frumentarius ē modiū hic ſecū atq; rutellū una affert Var. ī Margo: cui celer die nos lēmatos lego ſancti pr̄i ſtoici filius rutru cap̄ diſplanat

Nebulōes & tenebriōes dicti ſunt q mēdacis & aſtutiis ſuis nebulā quādā & tenebras obiiciāt: aut q bus ad fugā fugitiuis & furta hæc erāt acommodata & utilia: pōpo. ī panuceatis: quod dedi nebulōi quē pteſum pauperē Luc. ſat. li. xiiii. P: pauus mihi cubitāus q̄ſtor hibera ī terra fuit lucifugus nebulo id genus ſane. idē li. xx. nugator qdē ac nebulo fit maximus multo. Affra. ī epiſtola: huc uenit fugiens tenebrionē tiriū   ſi & accuſator & reus erunt tenebriōes: uterq; utrunq; uituperator: quod Homerus confirmat.

Var. in Gerunto didaſcolo. M. Curius conſul capitolio cum delectū haberet nec citatus tribunus reſpondiſſet: uendidit tenebrionem.

Truam ueteres a terēdo quā nos diminutiue trullā dicimus appellari uoluerunt: Pompo. ī panuceatis. Mulier ubi aſpexit tam mirifice titulatā truillam Titinnius in ſecina: ſapiam cocus magnum ahenum quando feruerit palo conſuta trua.

Euāneť dictū ē uātileť uel moueať a uanno in quo legumina uētilanť. pōpo. in panuceatis: Dixi ego illud futuꝝ in prima ualua: uix heret miſera: euānetur: & mea ocius opa ut fiat fecero. Luc. ſat. li. vii. Hūc molere illa: aut ut frumētū uanuere tumuis. Idē. li. xi. Cirus aut ut ſi frumentū clūibus uānat. Var. de re. ru. ut qđ leuiſſimū ē ī eo: atq; ac appellatur acus palea uānatur foras extra aream.

Vafrū ē callidū & q̄ſi ualde afrū & urbanū. pōponi. in præcōe poſteriore: Tergū uariū linguā uafrā. M. T. de rep. li. iii. Nō ſunt in diſputatiōe uafri: nō ueteratores: nō malitioſi: Affra. de diuortio: Qui coner noctu clanculum bruſiř dotē: ne repromitat uafer hōeſte ut latices: & nos laudas diutius.

Particulones dicti ſunt cohæredes: ꝙ partes patrimonii ſumant. pomp. in præcōe poſteriore. Age modo. ſta: garri particulones producam tibi.

Clepere eſt furari tractum a κλεπτο uerbo græco. Actius in Epigōe: Eaq; ut hoc cauſa: aut ne qs ut noſtra auribus uerbis clepet. Plau. ī pſeudulo. Rape clepe harpaga. M. T. de re. li. iiii. Nō mō ut ſpartæ rape: ubi pueri & clepe diſcūt. Pacu. in hermiona. Sermonē hic noſtꝝ ex occulto clepit: q̄tū ītelligo. Var. ī octogies. Si ſeq; opifico nō ꝓnitur clepe

Corporare eſt interficere: & q̄ſi corpus ſolū ſine aīa relinquere. En. in Andro. corpus cōteplať unde corporet uulnere. Actius ī Staſiaſtis uel tropea. li. i. Corpore abs tergo es auſus.

Circus dicitur omnis ambitus uel gyrus: cuius diminutiuum eſt circulus. Actius in Andromada. Quot luna circulos anno inſtituit.

Medicinā dicimus & uenenū tractū a grecis: q uenenū φαρμακον appellāt. Actius ī phinidis: ſe uenenis ſterilē eē illius opera ſunt medicina autūnas.

Cernuus diciť ꝓprie incliatus: q̄ſi ꝙ terrā cernat Luca. ſaty. li. iii. Cernuus extēplo plātas cōueſtit hōeſtas. Vir. li. x. Eiectoq; incūbit cernuus armo. Lu. ſaty. li. xxvii. Modo ſurſum modo deorſum tanq̄ cernuus hædus. Varro de uita patrū. li. i. Etiā pellis bubulas oleo pertuſas percurrebant: ibiq; cernuabant. A quo ille uerſus uetus eſt in carminibus. Ibi paſtores ludos faciunt cernui conſualia.

Stricturæ dicunť proprie ſcintillæ: quæ de ferro feruēti eūt: ꝙ aut ſtricte emittāť. i. celeriter aut ꝙ oculos ſui fulgore pſtrigāt. Vir. li. viii. ſtricturæ calybū & fornacibus ignis anelat. Lu. ſa. li. iii. crebre ut ſcintillæ ī ſtricturis: qđ genus olī feruēti ferro.

Quiritare ē clamare tractum ab his q quirites inuocāt. Luc. ſaty. li. vii. Hæc iq̄ rudet e roſtris atq; eiulitauit cōcurſans ueluti ancarius clareq; q̄ritās. nigidius in Cōmēto: Grāmaticis clamat quiritatū.

Caries ē uetuſtas uel putrilago. unde caritiū ueteres dixerūt: Lu. ſaty. li. vii. Ne auriculā obſidat caries. ne uermiculiq;. Turpil. ī leucadia. Cipi uidere ut oſculať cariem: nū illum illa hæc pudet. Affranius in priuigno: Nemo illa uiuit carie canoſior.

Viroſæ mulieres dicunť uiroꝝ appetentes uel luxurioſæ. Luc. ſaty. li. vii. dixi ad principiū uenio uetulā atq; uiroſā uxorē cædā potius q̄ caſtrem ego met me. Affra. in Diuortio. Vigilans ac ſolers ſica ſana ſobria uiroſa non ſum: & ſi nō deſunt mihi quæ ultro dent: ætas integra eſt formæ ſatis.

Caprone dicuntur comæ quæ ante frontē ſunt. q̄ſi a capite pronæ. Luc. ſati. li. vii. Aptari caput atq; comas fruitare capronas altas frontibus immiſſas: ut mos fuit illis.

Crebroſi dicuntur ad inſaniam faciles quibus cerebrum moueatur. Luc. ſatyr. li. xv. Te primū cum iſtis inſanum hominem & cerebroſum.

Gliſcit & cōgelaſcit & colligiť uel creſcit uel igneſcit Turp. in Philo. Cū te ſaluū uideo: ut uolui gliſco gaudeo. Actius ī ænea. Diſſumā tibi pduellum ē quoꝝ aut qbus ſe aptius gliſcūt. Pacu. ī peribœa. Sed neſcio qdnā ē animi: horreſcit atq; gliſcit gaudiū. Salu. li. iii. Neq; iā ſuſtineri poterat imēſū aucto mari & uēto gliſcēti: Vir. li. xii. Haud ſecus accēſo gliſcit uiolentia turno. M. T. in Hortēſio: ad iuuenilem libidinem copia uoluptatum gliſcit illa: ut ignis oleo. Plau. in Aſina. Tempus eſt ſubducere hinc me publice hoc gliſcit prælium.

Poſtomis diciť ferrū qđ ad cohibēdū equorū tenaciam naribus: uel morſu impūitur. Luc. ſaty. xv. Miles poſtomis huic ingens de naribus pendet.

Tricones moroſi & ad reddēdū duri. Luc. ſaty. li. xi. Cotta ſenex Craſſi pater huius pāæti maguſ fuit Triconū māuſ ſoluere nulli lētius ideſt facilius

Sagæ mulieres dicunť femīæ ad libidinē uiroꝝ indagatriceſ. Vnde & ſagaceſ caneſ dicuntur feraꝝ uel aīalium queſitores. Luc. ſat. li. vii. Aetatē & faciē ut ſaga & bona cōciliatrix. Turp. ī bœtōtibus nō ago p ſagā precio combuſtā ut uulgo ſolent.

Lapit ſignificat obdureſcit & lapidem facit: Pacu. in peribœa. Lapit cor cura: erūna corpus conficit.

Munes apud ueteres dicebantur non a largitione ignota erat: ſed conſentientes ad ea quæ amici uelint. Pacu. ī doloreſte. Aīumq; cū largitio multis ignota erat munificus nemo putabatur: niſi pariter uolēs. Luc. li. xxvi. Munifici muneſq; amicis noſtris uideamur uiri.

Petulātia dicta eſt a petendo. M. T. de rep. li. iiii. Itaq; a petēdo petulātia a præcāda uel poſcēdo ꝓcacitas noiata ē. unde & ꝓci dicti ſunt mātrimōiorū appetitores Terē. ī Ecy. Maligna multo & magis ꝓcax facta ilico ē. Liui. in Aegiſto: quin ꝙ parere maieſtas mea ꝓcat: toleratiſ tēploq; hac dducitis.

Kalēdaꝝ uocabulum proprium Varro coplexus ē de uita patrū li. i. Itaq; Kalēdis Kalendabantur. i. uocabātur & ab eo Kalēdæ appellatæ: quod ē tractum a græcis: qui καλειν uocare dixerunt.

Cōſulū & p̄toꝝ proprietas ꝙ cōſulāt & præerāt populus auctoritate Varronis oſtendiť de uita patrū li. ii. Quod idē dicebāť conſules & p̄tores: ꝙ p̄irēt populo p̄tores: ꝙ cōſulerēt ſenatui cōſules.

Procacitas a p̄cādo uel poſcēdo. unde ꝓci dicti ſunt matrimoniorum appetitores. M. T. de rep. li. iiii. A p̄cando ideſt poſcendo ꝓcacitas nominata ē.

Ignominia noīs nota. M. T. de repu. li. iiii. Cēſoris iudiciū nihil ferre dānato niſi roborē. Itaq; ut oīs ea iudicatio uerſať tātūmodo ī nomine animaduerſio illa ignominia ē. Luci. ſaty. li. xxix. Qui te antiqs nō ſinit delitiis maculā atq; ignōiniā impōere.

Fidei proprietatē exemplo manifeſtauit. M. T. de repu. li. iiii. Fides enim nomen ipſum uidetur mihi habere: cum fit quod dicitur:

Portitores dicunť telonearii: qui portum obſidentes oīa ſciſcitarētur: ut ex eo uectigal accipiāť. M. T. de rep. li. iiii. Nolo. n. eūdē populū īperatorem & portitorē eē terraꝝ. Optimū āt & ī priuatis familiis & ī rep. uectigal duco eē parſimoniā. Plau. ī Menechmis: portitorē domū duxit ita mihi neceſſe ē loq qcqd egi atq; ago. M. T. de of. li. i. Primū īprobāť hi queſtus q in odia hominū icurrūt ut portitorum: ut fœneratoꝝ Teren. ī phor. Sed epiſtolā ab eo allatā eē audiui mō & ad portitorē eē delatā. Plau. ī Aſina. Ego pol iſtū portitorē priuabo portorio. Vir. li. v. Portitor ille carō. Varro in myſteriis: æs defraudaſſe cauponem bonam luto obliuiſſe cum portitores æra induxere.

Seditionis proprietas a. M. T. manifeſta eſt in li. de repub. vi. Eaq; diſſenſiōe ciuiū: ꝙ ſeorſum eunt alii ad alios ſeditio dicitur.

Hamiotas piſcatores ab hamis: Varro in Bimarco

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

uoluit apellari Cohortis cocorum atq̧ hamiota
rum aucupumq̧.

Valgum eſt porprie intortum Neuus militibus po
mecinéſibus: Valgus ueternoſus géibus magnis
talis turgidis.

Vatrax & uatricoſus pedibus uitioſis. Luc.li.xxviii.
Vt ſi progeniem antiquam:qua eſt maximus qn
tus uatrax:qua uaricoſus uatrax.

Catax dicitur quem nunc coxonem uocant.Luc.ſa/
ty.li.ii.Hoſtilibus contra peſtem:perniciemq̧ ca
tax quæ & Manlius nobis.

Silones ſuperciliis prominentibus dicti ſignificatio
ne mãifeſta.Varro in γνωσισεαυτου.Nõ me nõ
unũ ſcribũt eſſe grandibus ſuperciliis ſiloné qua
dratũ:ꝙ Silenus hirſutus ſuperciliis fingeretur:

Brunci ſunt producto ore & dentibus prominenti
bus Luc.ſaty.lib.iii.Bruncus nouit lanius dente
auerſo æmulo:hic eſt rhinoceros.

Cõpernes dicuntur longis pedibus.Luc.ſaty.li.xvii.
Nũc céſes chiliploca mora. illá ná
licitũ ueterũ eẽ aquæ ẽt inguina tãgere mámis cõ
perné aut uará fuiſſe Amphitriões acceptui alcu/
mená atq̧ alias:lená ipſam deniq̧ nolo dicere: tu
te uide atq̧ diſſimulabo.delige qd' uis an aliq̃ ré
íſigné hũiſſe uerrucã neuũ dictũ dété emulũ unũ

Vari dicũtur obtortis plãtis.Luc.ſaty.li.viii.Cõper/
né aut uará fuiſſe Amphitriõis acceptui.Ná & ua
rices inde dicũtur uenæ í ſuris inflexæ uel obtor/
tæ.Var.in epiſtola ad uarronem.nam ſi tuá rhe/
dam non habuiſſem haberem uarices.

Lingulacæ dicuntur uerboſi.Varro in Papia.i.
quare reſidẽt lingulacæ obtrectatores tui
iam nũc murmurãtes dicũt.plautus in Caſſina;lĩ
gulaca eſt:nam nunquam tacet.

Rabulæ litigioſi a rabie dicti.Varro in papia Pappo
Ille ales gallus:qui ſuſcitabat ait: harum
muſarum ſcriptores an hic qa gregem rabularũ.

Ebullire eſt ferueſcere dictũ a bullis.Cicero Tuſcu/
lanarum lib.ii.Qui ſi uirtutis ebullire uolent: &
ſapinas nihil aliud dicent.niſi eam uim qua ſiunt
noſtræ uoluptates quas ſupra dixi.

Rapones a rapiẽdo dicti.Varro in papia Pappo:
Prætor ueſter eripuit mihi pecuniam:de
ea queſtũ ad annũ ueniam ad nouũ magiſtratũ:
cum hic rapo umbram quoq̧ ſpei deuoraſſet.

Strabones ſunt:quos ſtrabos nunc dicimus. Var.in
flexa.Multi ení q limía intrarunt integris oculis
ſtrabões ſunt facti.Luc.li.xvii.Nulli me inuidere
nõ ſtrabonem fieri ſæpius delitiis meis thorum.

Exterminatũ eſt extra terminos miſſum.Luc.li.xx
ix.nõ rediret ad ſe atq̧ illá exterminaret miſerá.
.M.T.de offi.li.iii.Atq̧ hoc oẽ genus peſtiferum
atq̧ impiũ ex hoĩum coĩtate exterminandum ẽ.

Exodiũ eſt finis a græco tractũ quaſi ἐξωτησ ὁδου
ideſt uiá.Varro Cũ in uiculis publi/
cis eẽt ẽt bibiſſe in exodio uita.
Idẽ Eoſpote uitæ curſum ut cognoſcere poſſem
& quæ ſeruitutis & libertatis ab origĩe ad exodi
um ductæ.Idẽ in Taphemenippo: Quod cœpe/
ras modo in uia narra:ut ad exodium ducas.

Putus dictus eſt a putando.Plautus i pſeudulo:Pu/
rus putus eſt ipſus:Var. Mea

igitur hæc accũbe pura ac puta. Idem í prome/
theo tyrſo ſcãdalos locat ſibi amiculá de lacte &
cetera reptilia quá apes milleſiæ coegerint ex om
nibus floribus labãtes ſine oſſe & neruis ſine pel/
le:ſine pilis.Cutá procerá terrá formoſam:ná &
orationes ea cauſa putari dictæ ſunt:quotiens ex
his fraudis aut falſi mẽdaci aut iniq aliqd ſepara
tur.Et ipſum náq̧ cum dicimus dubitantes:pu/
to ſignificamus nos in rebus incertis & obſcuris
falſis opinionibus fieri ambiguos.

Cõpedes nõ a pedibus dictæ:ſed ab ĩpedimẽto.Var
ro í ꝓmetheo lib.i.Ego infœlix nõ queam uim
ꝓpulſare atq̧ inimicũ orco dimittere:ne quenq̃
ſæpes æratas manus compedes coner reuellere.
Idẽ in Flexabulis. Domo ex eo í
tro & pedes corrigiis cõpendio.Idẽ í parmeniõe.
Lepuſculi timẽtes hoc quadrangulũ dedit Dia/
næ ræte nexile archia ſuis eũ fugá lineáq̧ cõpedá
idẽ ſeleq̧ ulyxe:Quo cũ ire uellemus:obuius fla
te ubi corpori trinas cõpedes impoſitas uideo.

Fulgura dicuntur coruſcationes a fulgure.Var.Co/
gnitio enim trium fulget & tonitruum fulguris
a fulmine orta.

Coagulũ a coagẽdo quod eſt colligendo.Var.Ne ẽ
modus maculæ :cui nihil iucũ
dius quiſq̃ uiuit:hoc ægritudinẽ ad medendam
inuenerunt: hoc hilaritatis dulce ſeminarium:
hoc continet coagulum conuiuia.

Mulieroſi dicti mulierũ appetentes. Affra.in Vopi/
ſco:Homo mulieroſus confert me ilico alio.

Flagriones dicti ſunt ſerui:ꝙ flagris ſubiecti ſunt ut
uerberones a uerberibus. Affra.in uopiſco:Tu fla
grionibus priuigno iucunditatis plus ẽ uitæ mi/
hi q̃ commercatis conſequi te edulibus.

Merẽda dicitur cibus qui datur poſt meridiem. Af/
franius fratris.Interim merendam occurro:ad ce
nam cum ueni iuuat.

Pedetentim & pedepreſſim dictum eſt tarde quaſi
lẽta & tarda itione.Tu.de offi.li.i.Sin minus ſen
ſim erit pedetẽtimq̧ faciẽdũ.Luc.lib.xxvii.Ille cõ
tra oĩa inter plures ſenſim & pedetẽtim foris ne
quẽ lædat.Quadrigarius í annalibus:Exercitu í
ſtructo pedetenti milites ducere cœpit. Cecilius.
Atraui ipſe cum cætera copia pedetẽtim ſequif.

Calces a calcãdo:qd' eſt ĩtendo dictæ ſunt:nõ a calci
trãdo:Ná & de omnibus pedibus hominum &
diuerſorum animãtiũ dici poteſt.Nam ſunt cal/
ces extrema pars pedum terræ proxima.Virg.li.
v.Ecce uolãs calcẽq̧ terit iá calce diores. Idẽ li.vi.

Tollit ſe arrectũ q̃drupes & calcibus auras.uerberat

Subligaculum eſt quo pudendæ partes corporis te
guntur:dictum ꝙ ſubtus ligetur.Tul.de offi.li.i.
Scænicorum quidem mos tantam habet uetere
diſciplina uerecundiam:ut in ſcæna ſine ſubliga/
culo prodeat nemo.

Mediocritas mediũ dici uoluit.Tul.de offi.li.i.Ea/
dẽ ratio eſt habẽda ueſtitus:in quo ſicut ĩ pleriſq̧
rebus mediocritas optĩa ẽ.Lu.li.xxvii.Paulo hoc
melius q̃ mediocre hoc mĩus malũ:q̃ ut peſſimũ
Teré.í And.Sed tamẽ oĩa hæc mediocriter.Cice/
Tuſcu.lib.iii.At hæc mihi differẽter mediocrita/
tes:quæ ſi naturales ſunt:quid opus ẽ cõſolatiõe?

Modeſtiam a modo dictam.M.T.auctor eſt de of.
libro primo.Non hanc quam ĩterpretamur mo
deſtiam quo in uerbo modus ineſt.

Antes ſunt quadraturæ:unde & antæ dictæ ſunt q̃
dræ columnæ.Virgilius Geor.li.iii.Iam canit ef
fectus extremos uinitor antes.

Immune dicitur ſine officio ſine munere.Virgi.Ge
or.li.iiii.Immuniſq̧ ſedens aliena ad pabula fu/
cus.Tul.in philip.li.i.Num immunitates datæ.

Camerum obtortum unde & cameræ tecta in cur
uitatem formata Virg.geor.li.iii.Et cameris hir
tæ ſub cornibus aures.

Dirum eſt triſte infeſtum:& quaſi deorum ira im/
miſſum.Virgilius Geor.li.iii.Priuſq̃ dira per in/
cautum ſerpant contagia uulgus. Et ænei.li.iiii.
Vltriceſq̧ ſedent in limine diræ.Tul.de ſenectu/
te:ĩtelligi põt ex his fratribus:qui ĩ adelphis ſunt
quanta in altero diritas:in altero comitas.

Exordium eſt initium unde & ueſtis ordiri dicitur
cũ iſtruit̃ detexẽda.Virgilius æne.li.iiii.Quo ná
reginá ambire furentem Audeat:affatuq̧ prima
exordia ſumat.Tullius in Hortenſio.Perge quæ
ſo.Nec enim imperite exorſus.Lu.lib.xxix. Vigꝫ
triſtis cõtorto aliquo & pacuuiano exordio Cice
ro in Timæo dicit.Facillimum autem ẽ in omni
conquiſitiõe rationis exordium.Var.onos lyras
Qui fabularum collocant exordia.

Inops dicitur ſine ope & auxilio Virg.in.viii.Res
inopis euãdrus habebat Et Geor.li.i. Atq̧ inopi
metuẽs formica ſenectæ.Teren.in Adel.Ferte mĩ
ſero Atq̧ inocẽti auxilium:ſubuenite inopi.Tul.
de offi.li.ii.Nimirum enim ĩops ille & ſi bonus ẽ
uir ẽt ſi referre grãm nõ põt habere tamẽ poteſt.

Defraũdare ſignificat fructum minuere uel ꝑ frau/
dem aliquid exquirere.Teren.ĩ Phor.ſuũ defrau
dans genium cõperſit miſer.Plau.in Aſinaria.Tẽ
ego defraudem:cui ipſi nihil eſt in manu:niſi qd
tamen porro uxorem defraudaueris.

Sudum dictum ẽ quaſi ſemi udum eſt aer poſt plu
uias ſerenus & liquidus. Virgilius in.viii. Arma
ĩter nubes cæli regione ſerena Per ſudũ rutilare
uident.Plautus in milite. Cum ſolis radii olĩ cũ
ſudum eſt ſol.Et Luc.li.xxix.Nec uentorum flá/
ma flando ſuda ſecundent.

Irritare dictum ẽ proprie prouocare tractum a ca/
nibus:qui cũ ꝓuocantur: irruũt.Lu.ſaty.li.i.Irri
tata cane q̃ hõ q̃ planius dicit.Teren.in Phor.Irri
tor.Vir.li.x.Irritatq̧ uirum telis & uoce laceſſit.
Sal.hi.li.i.Tũc uero & poſci cũ cæteri eiuſdẽ cau/
ſa educere ſenatus rati maxĩo gaudio bellum ir/
ritare.Lu.li.xxviii.Si ĩ amore irritãt ſuo. Plau.in
Amphi.irritabis crabrones.Var.ſeſeq̧ ulixe.Oĩs
irritans uentos omniſq̧ procellas.

Ablegare eſt proprio alio mittere dictũ a legatis q
cum legationibus mittuntur.Terẽ.in ecyra. Ali
quo eſt mihi ablegãdus dum parit Philomena.

Arcanum dicitur ſecretum uel abſconditũ:ꝙ quæ
in arcis ſunt celata ſunt & abſcondita. Virgilius
ænei.li.iiii.ſolam nam perfidus ille Te colere ar/
canos etiam tibi credere ſenſus.Et ænei.li.i.Lon
gius & uoluens fatorum arcana mouebo.

Tormines genus morbi dicti qd' dolore torqueãt

Cice.Tuſcu.li.ii.Quãuis idẽ forticulũ ſe in tor/
minibus & in ſtraguria ſua præbeat:& quarto:
Itaq̧ dicimus grauidioſos quoſdá tormonoſos.

Monumẽti ꝓprietatem a monẽdo.M.T.exprimẽ
dá putauit ad cæſaré epiſtolá:Sed ego q̃ monu/
mẽti rõ ſit noĩe ipõ admoneor Ad memoriá ma
gis ſpectare debet poſteritatis:q̃ ad præſentis tẽ/
poris gratiá.Vir.li.v.Quẽ candida Dido Eſſe ſui
dederat monumentum & pignus amoris

Riuales dicti ſunt quaſi in unũ amorẽ deriuantes.
Teré.in eunuche:Miles thraſo phædriæ riualis.

Geſtire ſignificat lætũ eẽ:dictũ ẽ a geſticulis facilio/
ribus.Teren.in eunu.Cherea qd eſt ꝙ ſic geſtis?
aut quid hic ſibi ueſtitus querit̃? Virgi. Geor.li.
.i.Et ſtudio incaſſum uideas geſtire lauandi.

Inuolare eſt irruere inſilire:aut a uolatu:aut a uola.
i.media manu dictum. Teren.in Eunu.Vt ego
unguibus facile illi in oculos inuolẽ. Luc.li.xxx.
Inde canino ritu oculiſq̧ inuolem.

Propinare a græco tractum eſt προπινειν poſt potũ
tradere.Terẽ.in eunu.Hũc uobis comedendũ &
bibendum & deridendum propino. En.ſaty.li.
iii.En meas elue qui mortalibus uerſus propi/
nas flameos medullitus.

Inſulſum ꝓprie ẽ fatuũ quaſi ſine ſale.M.T.ad Cæ
ſaré iunioré ĩ epiſtola.ii.ſed ita locutus inſulſe eſt
ut mirũ ſenatus conuitiũ excepit.Et de ora.li.ii.
Vt nihil aliud eoꝝ niſi ipſa inſulſitas rideatur.

Ignauũ ſegne torpidũ feriatũ & ſine igni.Vir.Geo.
li.iiii.Ignauũ fucos pecus a præſepibus arcẽt: Et
Geor.li.iii.En age ſegnis rũpe moraſ.M.T.ad cæ
ſarẽ iuniorẽ li.ii.In quo me tua ꝓuocauit oratio
mea cõſecuta ẽ ſegnis: Et de ſen.Quæ uitia ſunt
nõ ſene.ſed ĩertis ignauæ ſõniculoſæ ſenectutis.

Calamitoſum dicitur malis & calamitatibus præ
grauatum Tul.in Verrinarum diuinatione. Et
honoris ampliſſimi puto eſſe & accuſare impro
bos & miſeros calamitoſoſq̧ defendere.

Serium triſte & quaſi ſine riſu.M.Affranius in pri
uigno:Nõ ego te noui triſtẽ ſeruũ ſeriũ? plau.in
Am.Nũc qdẽ ꝑter nos nẽo ẽ:dic mihi ueꝝ ſerio.

Interpollare eſt immittere & interponere: & no/
uam formá euertere fingere.M.T.ĩ Verrẽ actio
ne.ii.Aliqd demẽdo mutãdo ĩterpollãdo:& ẽ tra
ctũ ab arte fullonia:q̃ poliẽdo diligẽter uetera q̃/
q̧ q̃ſi in nouá ſpeciẽ mutat.Plau.in Amphi.illic
me homo ĩterpollabit: meũq̧ os finget denuo.

Euerticulũ genus eſt retis piſcatorii a uerrẽdo di/
ctũ:uel ꝙ trahat̃ uel ꝙ fuerit piſciũ nactum euer
rat.Ad hoc.M.T.uerrinaꝝ li.vi.De ſignis ꝙ nũq̃
uidebiſ huiuſcemõi euerticulũ ulla ĩ ꝓuicia fuit.

Diuaricari dictũ eſt diſtendi:dictum ab his qui ui/
tio naturæ ita ſunt pedibus diſcretis:ut eos ĩ di/
uerſum habeãt ſepatos.M.T.de ſignis:Sopratrũ
hominẽ ſummũ domi nobilem ſũmo magiſtra
tu præditum diuaricari ac deligari iubet.

Vacillare eſt trepidare uel cũ laſſitudine niti:a ſeni/
bus qui ſunt æuo defeſſi:adq̧ ſuſtinendá laſſitu/
dinẽ baculo tarditatem leuent.M.T.philip.li.iii.
In galliam mutillatum ducit exercitum cũ una
legione & ea uacillante.

Præſtrigere dictũ eſt nõ ualde ſtrĩgere & claudere.

VNIVERSIDAD
DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Plau.in milite.glo.præſtrigũt oculoꝝ acié ĩ acie
hoſtibus.Luc.li.xxx.Præſtringant oculoꝝ acié ĩ
acie hoſtibus ſplẽdore micanti.M.T.de ſenectu-
te:Voluptas ratiõi inimica ẽ mẽtis:ut ita dicá pre
ſtrigit oculos nec habet ullum cum uirtute com
merciũ.Varro ĩ Andabitis.Non mirum ſi cæcu-
tis ratio:mirum ſic eſſetis q̃ præſtricti.Cicero de
fato:& fini.bonoꝝ & maloꝝ li.ii.Acies animoꝝ
noſtrorum uirtutis ſplendore perſtringitis.

Angina genus morbi eo ꝙ angãt & græce ſinãchia
appellatur.Luc.li.xxx.Inſperato abit quẽ una an-
gina ſuſtulit ora.

Arquatus morbus dictus qui regius dicit̃ ꝙ arquus
ſit concolor de uirore:uel ꝙ ita ſtrigit corpora:ut
in arcum ducat:ꝙ nos eſſe arq̃tos ſurgamus. ea-
mus:agamus.Var.in eumeni.Nã ut arquatus &
utriq; non ſunt: & quæ ſunt lutea uidentur ſic
inſani ſani:& furioſi uidentur eſſe inſani.

Primum eſt ꝓprium uniuſcuiuſq;.Vnde & res pri
uata.Luc.li.xxx.Cucullæ accedunt priuæ cẽtoni
bus binis.Idem ab domina crimini priua dabo.

Nugator nugis turbator.Luc.libro.xxx.Quam me
hoc tempore nugator conoſcere non uis.

Foramina quaſi diminutiua a foribus dicta.Ci.Tu-
ſcula.li.i.Nam nũc quidem:quanq̃ foramina illa:
quæ patent ad animos a corpore callidiſſimo ar-
tificio natura fabricatur.

Diſcerniculum acus quæ capillos mulierũ ante frõ-
tem diuidit:dictum a diſcernendo.Lu.li.xxx.Eu
plocamo diligitis diſcerniculumq; capillo.

Fratrum proprietatem.Nigidius acutiſſime dixit.
Frater eſt inquit dictus quaſi fere alter.

Supplãtare dictum ẽ pedem ſupponere.Luc.li.xxix.
Supplantare aiunt græci υποσκελιξειν dicit̃.Tu
li.de offi.li.iii.Contendere debet q̃ maxime poſ-
ſit ut uincat ſupplantare eum qui cum certet:aut
manu pellere nullo modo debet.

Coniungere copulare dictum eſt a iugo.Luc.li.xxx.
Quam mihi quantum eſt inter humanũ genus:
rerumq; inter ſe coniungat communicetq;.

Feneſtræ a græco uocabulo conuerſum eſt in lati-
nũ απο του φαινειν.Cice.Tuſ.li.i.Nõ eas ꝑtis:
quæ quaſi feneſtræ ſunt animi.

Emũgi ex manifeſta ſignificatione manat.Luc.lib.
xxx.In mellis ſpẽ eẽ omnẽ quo uis poſſem emun
gi uolo.Terẽ.in phor.Emunxi argento ſenem.

Agglomerare implicare cõiũgere dictum a glome-
re.Vir.æneí.lib.ii.Et lateri agglomerant noſtro.

Collare uiculi genus quo collũ aſtringit̃.Lu.li.xxix.
Cum mãicis catulo collareq;:ut fugitiuũ ꝺporté.

Depilati dictum rarefacti.Luc.libro.xxix.Nato qd
actum eſt depilati omnes ſumus.

Excuriari curia excludi.Varro.
Appolloniũ ideo excuriãt:qa nihil habebat.

Penſum ſignificat æquatumq;:ſine inclinatiõe ſunt
quæ penduntur.Luc.libro.xxviii.Nihil parui ac
penſi:uti litteras doceas lutum.

Aqua intercus hydropum morbus:quaſi aqua in-
ter cutẽ.Lu.li.xxv.Aquam in animo habere iter
cutem.M.T.de.offi.li.iii. Siquis medicamẽtum
cuipiam dederit ad aquam intercutem.

Malthas & ueteres molles appellare uoluerũt a græ
co q̃ſi μαλθακουσ.Tu.li.xxviii.inſanum uocant
quem maltham ac fœminam dici iubet.

Monagrãmi dicti ſunt homineſ macie pertenues ac
decolores.tractum a pictura quæ priuſq̃ colori-
bus corporat̃ umbra fingit̃.Lu.li.ii.Vix uiuo ho
mini ac monagrãmo.Et.xxvii.Quæ pietas mo-
nagrammi quinq; adducti pietatem uocant.

Portoriũ dicitur merces quæ portitoribus dat̃.Lu.
li.xxvii.facit idem ꝙ illi qui inſcriptum eſt: por-
tu exportant clanculum ne portorium dent.

Impartire ẽ participare & partem dare.Lu.li.xxviii.
Quibus poteſt impartit.Nouius in decuma.Si
ignotis impartit fleuit facilius.M.T.de rep.lib.v.
Quod moleſtiis ſenectutis ſuæ ueſtris familias ĩ
partir̃ poſſet.Et ad Hirtiũ li.v.Et quoniã ut hoc
tempus eſt nihil habeo patriæ ꝙ impartiam.

Sedulo ſignificat ſine dolo.Lu.li.xxvii. Salutẽ fictis
uerſibus.Luci.Quibus poteſt impartit:totumq;
hoc ſtudioſe & ſedulo.M.T.de fi.bo.& ma.Sedu
lo inq̃ faciã:ſed fortuna fortis:q̃re conare quæſo.

Scripturarios ueteres quos nũc tabellarios dicimus
dici uolũt:ꝙ ſcripturis & cõmentariis oĩum:uel
urbiũ uel prouĩciarum complectunt̃.Lu.li.xxvi.
Publicanum uero ut aſie fiam ut ſcripturarius.

Verſipelles dicti ſunt quolibet genere ſe commutã
tes.Lu.li.xxvi.At libertius tricorius ſyrus iſte ad
maſticias:qui cum uerſipellis fio:& qui cõmuto
oĩa.Plau.ĩ Amphi. uerſipellẽ ſe facit:q̃do lubet.

Combibiones compotores a bibendo dicti.Lu.lib.
xxvi.Quando quidem repperi magnis combi-
bionum ex copiis.

Capital dictum eſt capitis periculum.Plau.in Me-
næchmis.Nunquam hercle effugiet:tametſi ca-
pital fecerit.Luc.libro.xxvi.Facile deridemur:ſci
mus capital eſſe iraſcier.

Clandeſtino eſt abſcondite.Luc.li.xxvi.At enim di
cis clandeſtino tibi quod commiſſum foret neu
mittere quicquam:neu myſteria hæc feres foras.

Idiotas a græco tractum ιδιωτισ iutiles: quaſi ſibi
tantum non plurimis utiles.Lu.li.xxvi. Quidni
& tu idem illiteratum me atq; idiotam diceres.

Expirare dictũ eſt uel a ſpiritu effuſo:uel a ſpirami
nibus.Lu.li.iiii.Expirãs animã pulmõibus æger
agebat.Idem li.xxvi. ut ſi illuuiẽ facere ꝑ uentrẽ
uel curare omnibus diſtẽto corpore expiret uis.

Eliminare extra limẽ eiicere.Pacu.in doloreſte.Vbi
illic eſt me miſerã:quoniã clam eliminat. Põpo.ĩ
concauos:Iſtic manet:eliminabo extra ædis cõiu
gem.Ennius in Medea:Exule antiqua herilis fi
lia cuſtos corporis qd ſic extra ædis exanimata e
liminat? Actius in meleagro.Tum ut elimĩor cla
more ſimul ac nota uox ad aures accidit.

Incoxare in coxam ſedere.Pomponius in panucea-
tis.Neq; enim cãdida cauſa incoxẽ unq̃ iuuãtes.

Condempſere commiſcere a græco tractum.Ho-
merus.
Pomponius:Nuptiis partem inſpui con
cluſi comdempſui.

Vitupare dictũ ẽ uitio dare tanq̃ culpæ uel diſplicẽ-
tiæ.Terẽ.in Andria.Nũc quã rẽ uitio dẽt:quæſo
aĩaduertite.& ĩ ſequẽtibus.Id iſti uituperãt factũ
Lectũ ẽ aũt & uitiũ dare:hoc ẽ unicuiq; rei culpã
amplificare:ſed hoc in ĩcertæ auctoritatis ſcripto
ribus inuenitur.

Ordiri eſt ponere incipere. Actius in Amphi. Non
paruam rem ordibor:ne recte obſecro.Affra.ſuſ
ſpecto tamẽ aĩo ordiri me oportet paula paululũ.

Pilare dictum eſt ut plumare pilis ueſtiri. Affrani-
us in compitalibus:Præterea corpus meum nũc
pilare primum cœpit.Nonius ĩ Exodio: Pati dũ
potuerunt antequam pugnæ pilant.

Populare ſignificat populi amorem conciliare: Vn
de populares dicti de uno populo amici.Pacu.In
greſſe.Atq; ut promeruit pater mihi patriã po-
pulauit meam: Terenti.in Phor. Amicus ſum-
mus meus & popularis geta.

Rabere dictum eſt a rabie.Var.Idem antiqor tecti
Quid ẽ quod laceras? qd rabis:qd uis tibi. Ceci.
in hippolimeto:Aſt rabia rabere ſe ait.

Superſedere manere ꝑſeuerare q̃ſi uoluntarie & cõ
ſilio ſedere.Turpil.in pedio:ut ille ac ſeſe abſtine
ret:ego ſuperſederẽ nuptiis.Plau.in expedico:ſu-
ꝑſede iſtis rebus iã tu ipſe ubi lubet finẽ face.Siſẽ
na hiſto.li.iii.De uirtute eoꝝ accuſanda ꝓloqui
ſuperſederunt.

Titinire dicit̃ ſonare.Vnde & tintinacula ſunt nun
cupata.Affra.ĩ Vopiſco.Titinire iãitoris ĩpedimẽ
ta audio.Nigidus.li.xviii.Itaq; ex remis aliaribus
altanus titinnat.

Vermĩari poſitũ torqueri a uerminibus: ꝙ facile ſe
torqueãt.põpo:in hirnea: pappi decimus menſis
eſt cum factus eſt:ita fit:ita ſemper ſolet decimo
menſe demuntur:gens uerminatur:parturit.

Canatim ſuatim boatim canum & ſuum & bouũ
genere.Nigidius in commento grãmatico.Sunt
etiam aſſimilantur dicta hæc canatim ſuatĩ boa-
tim:quæ ab animalibus ſumuntur.

Coſſim dictũ quaſi coxim:pomponius in porcaria:
Hoc ſciunt omnes quãtum eſt qui coſſim cacãt.

Infabre fœde:ut eſt affabre pulchre.pacu.in Niptra:
Barbaricam peſtem nauibus noſtris obtulit no-
ua figura factam commiſſam infabre.

Sepiunt ſignant tenẽt ĩpediunt:dictũ a ſepibus q̃ ob
iectæ intercludũt:unde & circũſeptum dicit̃.Af-
fra.ĩ materteris.perii.lachrymæ linguã ſepiunt.

Sticmatias ueteres punctos in notis dici uoluerunt

Reſerare apire a ſera dictũ:qua remota ualuæ pate-
fiunt.M.T.de offi.li.ii.Nec ita claudẽda ẽ res fa-
miliaris:ut eã benignitas apire non poſſit:nec ita
reſerãda.ut pateat oĩbus. Vir.li.viii.Nõ ſecus ac ſi
q̃ penitus ĩ terra dehiſcẽs ĩfernas reſeret ſedes.

Abundare ſupra modum aliquid eſſe.Vir.Geor.li.
iiii.Ergo apibus fœtis ideſt atq; examine multo
primus abũdare:tractũ ab amnibus:qui q̃to au-
gent̃ ĩbribus:maioribus & crebris undis erigũt̃.
Vir.ge.li.i. præſertim incertis ſi menſibus amnis
abundans exit.

Tergiuerſari fallere & dicta mutare:& ẽ q̃ſi tergum
uertere.ut ait plau.in Amphi.Verſipellẽ ſe facit q̃
do lubet. M.T.de offici.li.iii.Tribus generibus
quomõ poſſunt:ut ĩcallide tergiuerſant.Var.i.v.
Itaq; illa tergiuerſari nõ ſinent:ſecũq; rapient.

Prudẽtiã a prouidẽdo dictã dilucide oſtẽdit Tul.
in Hor.Id enim eſt ſapiẽtis prouidere ex quo ſapi

entia ẽ appellata ꝓuidẽtia.Et de Sene.Quid plu
ra:ſic mihi ꝑſuaſi.ſic ſentio cũ tãta celeritas aĩoꝝ
ſit:tãta memoria ꝑteritoꝝ futurorũq; prudentia.
Et de rep.li.vi.Totã igit̃ expectas prudẽtiã huius
rectoris q̃ ipm nomẽ hoc nacta eſt ex ꝓuidẽdo.

Appẽdix dicit̃ qđ alii eſt adiũctũ:q̃ſi ex alio pẽdeat.
Tul.in Hor.Vidit eni quod uidẽdũ fuit appẽdicẽ
animi eſſe corpus:nihilq; eſſe in eo magnum.

Cõuiuii proprietatẽ.Tu.de ſene.demõſtrat:bene.n.
maiores accubationẽ:epulaꝝ amicoꝝ:quia uitæ
coniunctionem haberet:conuiuiũ nomiauerũt.

Occationẽ ab oacatis ſeminibus q̃ id efficit̃ dici.M.
T.uoluit de ſenectute. Sparſum ſemen excipit id
ocatũ cohibet ex quo ocatio q̃ hoc efficit ẽ noĩata

Coagmenta dicta ſunt coniunctiões arctæ. & cõ
pares a cogendo.i.ſtringendo:unde & coagulum
dicitur.M.T.de Sene. uiuendi eſt finis optimus
cum integra mẽte certiſq; ſenſibus opus ipſa ſuũ
eadem quæ coagmentauit natura diſſoluit.

Vernaliter pro adulatorie a uernis:quibus hæc ui-
uendi ars eſt.Cecilius in uenatorio.Credo nimis
tandem hoc fit uernaliter.

Pecunioſoꝝ & locupletũ ꝓprietatẽ apuit.Tul.de re
pu.li.ii.A pecore pecunioſos:& a poſſeſſiõibus lo
coꝝ locupletes appellatos aſſerẽs multaq; ditiõe
ouiũ:& boũ:ꝙ tũc res erat ĩ pecore & locoꝝ poſ-
ſeſſiõibus:ex quo pecũioſi & locupletes uocabãt̃

Viritim dictum ẽ ſeparati & per ſingulos uiros.M.
T.de rep.li.ii.Ac primis agros quos bello romu-
lus cepat:diuiſit uiritim ciuibus.Plau.in Aulula.
Aliter tamẽ ſub hac ſignificãtia diuidere argenti
dixit nũmos uiriti.Varro de uita patrũ li.i. Et ex
tra urbẽ ĩ regio.xxvi.agros uiriti liberis attribuit

Vernes ueteres appellabant qui uere ſacro fuerãt na
ti & habebat̃ nomẽ hoc pro euitabili maledicto.
Plau.in Amphi.Hic qui uerna natus eſt querit̃.
Verna acerbuit hæcon.plautus qui ſupra.Cũ cru
ciatu tuo iſta hæc hodie uerna uerba funditas.

Cõcinare eſt facere:ut plau.in Amphi. Lachryman
tem ex habitu concinnas tu tuam uxorem.ſed ꝓ
prietas uerbi hæc eſt:ꝙ apud ueteres cinnus po-
tiõis genus ex multis liquoribus confectum dici
ſolet.Recte autem concinnare & conſentire ĩtel-
ligi poteſt quaſi concinnare:ut multis diuerſe ca
nentibus unus efficitur modus.plautus in Aſina
ria:Auceps quando concinnauit aream effundit
cibum.Tulli.de fi.bo.& ma.li.iiii. Cum his cum
quibus concinnabatur uerbis diſcrepare. Idem
in Acadæ.lib.i.Qui cum ſimilitudine uerbi con
cinnare maxime ſibi uidetur.

Paupertas dicta eſt a pecunia parua. Var.de uita pa.
li.i.pecunia qua erat parua ab ea paupertas dicta
cuius paupertatis magnum teſtimonium eſt.

Pãdere.Var:exiſtimat ea cauſa dici:ꝙ qui cꝑe ĩdige
rent.& ad aſylum cereris confugiſſent panis da-
retur:pandere ergo quaſi panem dare.& ꝙ nunq̃
fanum talibus clauderetur:idem de uita po.Ro.
Hanc deam melius putat eſſe Cererem ſed ĩ Aſy
lum:qui confugiſſent panis daretur eſſe nomen
fictum a pane dãdo pandere:quod eſt aperire.

Blatis & blateras confingis aut incondite & ĩaniter
loqueris aut a ballatu.Plau.in amphi. Qui malũ

VNIVERSIDAD
DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

intelligere quiſq̃ potis eſt:ita nugas blatis.In au/
lularia:ubi tu es q̃ blateraſti iam uicinis oĩbus.

Percõtari diligẽter ĩquirere.plau.in Amphitri.Qui
iſtuc ĩ mente eſt tibi me mi uir percõtarier:& eſt
proprietas uerbi ab eo tracta ꝙ uada in flumini/
bus contis exquirunt.

Prodigia dicta ſunt porro adigenda.Plau.ĩ Amphi:
Sed mulier poſtq̃ experrecta eſt:& ꝓdigiali loui:
aut mala ſalſa hodie:aut ture cõprecatã oportet.

Cerriti & lauarti male ſani:& aut cereris ira aut lar/
uaꝝ ĩcurſatiõe aĩa uexati.Plau.in Amphi. Lauar
tus ædepol hominem miſeꝝ medicum queri/
tat.Idem qui ſupra quaſi aduenienre morbo me
dicanti uiuere certe lauartus es aut cerritus.

Calcitrones qui infeſtant calcibus.Plau.in Aſinaria
Clamat procul ſiquem uidet ire ad ſe calcitronẽ
Var.ſeſeq; ulyxe.Itaq; tu meum mordacem cal/
citronem horridum miles ac uir non uitabat.

Votitum ueteres religione aliqua prohibitum:uel
interdictum dici uoluerunt.Plautus in Aſinaria:
Nolo illam habere cauſam & uotitam dicere.

Verberare non ſolum a uerberibus dictum ẽ : ſed a
uerbis.Plau.ĩ aulula.Nã cur me miſerã uerberas:

Caſſum inane ueteres poſuerũt : & arbitrãdum eſt
eius uerbi ꝓprietatẽ magis ab araneaꝝ caſſibus
dictum ꝙ ſint leuis ac nullius põderis:nõ ut qui/
buſdam uidetur.quaſi quaſſum.Plau.in Aulula.
Virginem habeo dote caſſam ac illocabilem.

Crocitum propriam coruorum uocem ueteres eſ/
ſe uoluerunt.plau.in aulularia:Simul radebat pe
dibus terram:& uoce crocibat ſua.

Subleuit ſignificat illuſit:& pro ridiculo habuit:tra
ctum a genere ludi quo dormientibus ora pigun
tur.Plau.in Aulula.Fidei cenſebam maximam
multo fidẽ eſſe:ea ſubleuit eos mihi peniſſume.

Inueſtes dicuntur impuberes qbus ꝓpter teneram
ætatem nulla pars corporis pilat.Hoc & ænei.li.
v.uidetur ſenſiſſe Virgi:Aurea cæſaries ollis atq;
aurea ueſtis:ſed melius intelligi poteſt ĩueſtes ap
pellatos:quaſi ĩ ueſta:ideſt ĩ pudicitia & caſtitate.

Inferũ ab imo dictum:unde inferi:quibus inferius
nihil:unde infernus recte poteſt dici quicquid de
ſuper mittitur.Varro in Marcipore:Nubes a q̃li
frigido uelo leues cæli cauernas aurea ſubduxe/
tant aquam uomentes inferam mortalibus.

Syrus a græco magis tractum eſt απο τȣ σύρασ.
has uero ſcopas ruſtici eo noĩe ſyrus uocãt.Var.
in Marcipore:uentiq; frigidos ab axe erumpebãt
phrenetici ſeptentrionum filii ſecum ferentes te/
gulas ramos ſyrus.

E uirare dicitur uirilitatem amittere & effœmina/
ri.Varro in Marcipore:Spatule euirauit omnes.
Veneri uaga pueros.

Ludibria proprietatem trahunt a leui ac ſine ponde
re ac contemnendo:aut quod magis uerum ẽ lu
dicro.Virgi.li.vi.Foliis tantum ne carmina man
da.Ne turbata uolent rapidis ludibria uentis.

Febris proprietatem habet a feritate morbilis mali:
ut a calendo calorem.Var.in Andabatis.Aperiẽ/
dum putat id quod alterum appellamus a calen/
do calorem:alterum a feruore febrim.

Vulpinari dictum ẽ fraudibus & mẽdaciis uera ꝑ/
uertere uel effugere dictum ab ĩtecto:ſed ĩ torto
uulpium curſu.Varro ĩ Myſteriis:uulpinare mo
do & concurſa qualibet erras.

Sufflatum dicitur tumidum & rectum :& quaſi uẽ
to quodam elatius factũ.:Varro in Agathõe. Ne
que auro aut genere:aut multiplici ſcientia ſuffla
tus quærit Socratis ueſtigia.

Veſptilio animal uolucre biforme dictum:ꝙ ueſpe
re ſe ad uolatum proferat noctis.Varro ĩ agatho
ne.Quid multa:factus ſum ueſptilio.neq; ĩ mũ
ribus plana:neq; in uolucribus ſum.

Exporrectum extentum porrectum eſt enim ten/
tum.ideſt porro iactum.Var.in Endymionibus
quæ res in ſomnum cecideris eris
iterum exporrectus.

Iugatum coniunctum a iugo dictum . Cicero Tu/
ſculanarum lib.iiii.Hoc quidem eſt commune
uirtutum:omnes enim inter ſe iugatæ ſunt.

Prodius dictũ ed ĩterius lõgius a prodeundo:quaſi
porro eundo.Var.in uirgula diuina :primũ ue/
nit ĩ urbem atq; ĩtra muros:deinde accedit ꝓdi/
us atq; ĩtroit domũ:id eſt intra priuatos muros.

Granaria loca ĩ horreis ſeruandis ſeminum granis
uarro in gerunto didaſcolo.uel decẽ menſis ubi
una ſepiant granaria.

Torculum ꝙ uſu torcular dico ĩtortum laticẽ uitis
uel oleæ exprimãt. Varro in Gerunto didaſcolo
uineis ubi ãmpla cella torculum reſpondeant.

Cingulum a cingendo.ꝙ in cingulũ plerũq; dicit.
uarro in Gerunto didaſcolo.Nouus maritus ta/
citurus:taxim uxoris ſoluebat cingulum.

Silicernium peſſime intelligentes ita poſuiſſe Terẽ/
tium putant ꝙ incuruitate ſilices cernat ſenex:ſi/
licernium eſt proprie conuiuium funebre:quod
ſenibus exhibetur.Var.in Meleagris.Funus exe
quiatis laude ad ſepulchrum antiquo more ſili/
cernium confecimus ideſt nõ quo prã
ſi diſcedentes dicimus alius alii uale.

Suffundatum dictum eſt ſubiectum:dictumq; eſt
a fundamentis . Varro in Taphemenippo. Tan
ti qui noſtrum domibuſ lateritiis paululum mõ
do lapiditus ſuffundatis ut humorem fugerent
habitabant.

Edones & phagones ab edacitate unum latinum &
aliud græcum.Var.in Taphemenippo.
edones Romam ut turba:intendat anno/
na ſed propter phagones ficedulam pĩguem aut
turdum niſi uolantem non uideo.

Elixum quicquid ex aqua molit uel decoquit. Nã
lixã aq̃ ueteres eſſe dixerunt:unde & lixæ dicti q
militibus aq̃ ad caſtra uel ad tentoria ſolẽt ferre.
Varro ĩ Taphemenippo:In pauimento nõ ades
facere laconã:at ĩ humum cal :os fecis elixos.

Paracos a græco tractum eſt nomen ꝙ uehicula ꝓ/
eat.hoc ſchemate enim græce latine uehicula nũ
cupantur.& eſt officii genus:quod miniſtranti/
bus paret.Varro ſeſe ulyxe.Hic enim omnia erat
idem ſacerdos præter paracos deniq; idem ſana/
tus:idem populi caput:

Troſſuli dicti ſunt torro ſoli:Var.ſeſeq; ulyxe.Nũc
emũt troſſuli nardo nitidi ulgo atico talẽto equũ

Proboſcis græcũ nomẽ eſt dictum ꝙ ante depaſcat:
& ẽ porrecta corporis pars inhærẽs naribus:q̃ ex
cepto hoĩe ĩ aliis animalibus ĩuenit.Var.Sexage.
Inuẽiſſe ſe dormir cœpiſſet:tã Glaber q̃ ſocratis
caluũ eſſe factum ericiũ e pilis albis cũ ꝓboſcide.

Tutanus deus a tutãdo.Var.ĩ Hercule.Tuã fidẽ no/
ctu Hãnibalis cũ fugaui exercitũ Tutãus.Hoc tu
tanum romæ nuncupor:hac propter omnes qui
laborant inuocant.

Tutilia dea ẽ a tuẽdo dicta.Var.Hercules tuã fidem
non tutilinam quam ego ipſe ĩuoco:quod meæ
aures abs te obſidentur.

Cetarii genus eſt piſcatorum:quod maiores piſces
capit:dictum ab eo ꝙ cæte ĩ mari maiora ſunt pi
ſcium genera quod Virg . Immania cæteq;.Var.
γνωθι σεαυτον nõatum aduertis cetarios cum
uidere uolunt in mari tumnas aſcendere ĩ malũ
alte:ut penitus per aquam perſpiciant piſces.

Tonimus poſitũ ſonamus cum modo a tono.Var.
in Eumeni.Tibi tympana non inãis ſonitũ ma/
tris deum tonimus.

Directi dicti crucifixi q̃ſi ad diẽ erecti.Var.ĩ eume.
Apage ĩ diẽ rectũ a domo noſtra iſtã ĩ ſanitatem.

Præſepia nõ tãtũ qbus aut cãteria:aut iumẽta cæte/
ra aut uetera aĩalia pabulãt:ſed oĩa loca clauſa: &
tuta dicta præſepia.Vir.ænei.li.i.Aut agmine fa
cto ignauũ fucos pecus a præſepibus arcẽt.Var.
onos lyras.Si quis melodinis tonos lyras præſe
pibus ſe retineat forenſibus.

Surrigere ſignat ſurſum erigere:quo uerbo ruſtici
utuntur:cum tritæ fruges ad uentilandum.ĩ are
is eriguntur.Virgi.æne.li.iiii.Tot lĩguæ.totidem
ora ſonant:tot ſurrigit auris.

Lingulacæ locutuleiæ a procacitate linguæ & loq̃n
di proprietatem trahunt.Plautus in Caſſina.Lin
gulaca eſt:iam nunq̃ tacet.

Fure ſignificãtiã habẽt a furuo:qđ romani ueteres
atrum appellauerũt:& ꝙ ꝑ obſcuras atq; atras no/
ctes opportũa ſit eis mali effectio eos dictos fures
Var.rerum diuiarum li.xiiii.Furem ex eo dictũ
ꝙ furuum atrum appellauerint:& fures ꝑ obſcu
ras noctes . Atq; atras facilius furentur.

Ventoꝝ ꝓprietates & nõnullaꝝ dictionũ ſignificã/
tiæ ĩ tractatibus nobiliũ philoſophoꝝ queſitæ.
Vrũ dictũ απο της εωρεοντα:ꝙ flatus eius
c aboriẽte fit hyemali.Auſtrꝰq; græce notos
dictus ab hũore & nebula : ꝙ νοτισ græce
humor latina ĩterpretatiõe dicatur:ac ſi is uẽtus
ſudoris effector ut ẽ Homeri νοτοσ τε λυσαησ
circium a turbine ac uertigine.

Boream hoc eſt aquilonem απο τησ βοησ ꝙ ſono
rus ſit & ꝓcelloſus.Homerus.και βορεησ αίθρη
γενετησ μεγακλυακι λινδων.

Pietatẽ docti ueteres hãc eſſe uoluerũt:ꝙ quæ in ea
ſunt q̃ſi pẽitus & ĩ penetrabilibus recõdant: hóc
ãtiqs libris & philoſophoꝝ tractatibus ĩuenit.

Leuũ ſignificari ueteres putãt quaſi a leuãdo. Virg.
quoq; ſub hac oſtẽtatione poſuiſſe uoluere Geo.
libro.iiii.Olĩ de cælo leuũ dedit inclyta ſignum.

Rudentes ea cauſa ſapientiſſimi dictos uolunt:ꝙ fu
nes cũ uento uerberent rudere exiſtimẽtur: atq;
hũc ſonũ propriũ funiũ non aſinorum putant.

Infeſti proprietatem hãc eẽ Nigidius uoluit:q̃ſi ni/
mium feſtinantis ad ſcelus uel ad fraudem.

Maturare non uti cõſuetudo eſt: properare dicẽdũ
eſt:ſed cũ modo ſtudiũ adhibere feſtinũ.& a ma
turitate dictũ:quæ rõne naturæ modificatiõe q̃/
dã nec ꝑcipitat:ne præcox qd fiat:neq; differt ne
ſenio diſſoluatur Virgi.Geor.li.i. Frigidus agri/
colam ſiquando continet imber:Multa forent q̃
mox cælo properanda ſereno Maturare datur.

Lictorũ proprietatẽ a ligãdo dictam uetuſtas putat:
ita enim carnificis officiũ antiquitus fungebant.
M.T.pro Rabirio:Lictor inquit colliga manus.

Sororis appellationem ueteres eleganti interpreta/
tiõe poſuere:itaq; maxime iuris ſcriptores expri/
mendam putauerunt.Antiſtius Labeo:Soror in
quit appellata eſt:quod quaſi ſeorſum naſcitur:ſe
paraturq; ab ea domo in qua nata eſt.

Lues a rebus ſoluendis propoſita.Licinius macer in
annalibus li.ii.nequaq̃ ſui lauãdi reluãt arma lue.

Humanitatẽ nõ ſolũ uti nũc cõſuetudine ꝑſuaſum
eſt de beniuolẽtia dexteritatẽ quoq; comitatẽ ue
teres dicẽdã putauere:q̃ græ.φιλανθρωπιαν uo/
cant:ſed honeſtoꝝ ſtudioꝝ & artiũ appetitũ: qđ
nulli animantium generi abſq; hominibus con/
ceſſa ſit.Varro rerum humanarum libro.ii. Pra/
xitelis qui propter artificium egregium nemi/
nem paululum modo humanior.

Ador frumenti genus:quod epulis & immolationi
bus ſacris putat piũ:unde & adorare ꝓpitiare re
ligiõis poteſt dictũ uideri.Var.de re ruſtic. li.i.In
loco hũido:ſed far adoreũ potius ferũt q̃ triticũ
Vir.li.vii.Et adorea liba ꝑ herbã ſubiciũt epulis.

Faciẽ totius corporis formã.προσωπον.i.os poſuit
antiqtas prudẽs:ut ab aſpectu ſpẽs & a fingẽdo fi
gura:ita a factura corporis facies.Plau.in Penulo:
Sed eaꝝ nutrix qua ſit facie mihi expedi.Statura nõ
magna:corpore aquilino:ipſa eſt.Pa.Nupta æta/
te itegra:feroci ingenio:facie ꝓcera.Saluſtius hi/
ſtoriarum Libro.ii.ſardinia in africo mari facie
ueſtigii humani:in occidẽtem q̃ in orientẽ latior

Veſtibula quidam putãt ſub ea proprietate diſtin/
cta:ꝙ ĩ primis ingreſſibus & ĩ ſpatiis domorum
ueſtæ:hoc eſt aræ ac foci ſoleant haberi : ſed ſiue
ſic ĩtelligi debent non abhorreãt uocabuli ꝓprio
Inuenitur etiã apud ueteres doctos ueſtibula ob
eã ſignificantiam dicta ꝙ in his locis ad ſalutãdos
dominos domoꝝ quicũq; ueniſſent ſtare ſoleãt.
cum introeũdi daretur copia:atq; ob hãc cõſitio
nem & quaſi ſtabulationem primos ĩgreſſus do
morum ueſtibula nominatos.Cice.ĩ oratore.Ve
ſtibula nimirum aditusq; ad eam faciem.

Bidentes qui extimant ob eã cãm oues a Virgilio
dictas:ꝙ duos dẽtes habeãt peſſime ac uitioſe in/
telligunt.Nã nec duos dentes habent:& hoc qui
dẽ & genus mõſtri eſt.Et melius intelligi poteſt
ſi biẽnis dixerit auctoritate põponii ĩ Athellana:
mars tibi uoueo factuꝝ ſinũq̃ redierit bidẽti uert

Laberius in paupertate:uiſus hac nocte bidentis ꝓ/
pter uiam facere.Et Nigidius Figulus dicit bidẽ
tal uocari:ꝙ binæ pecudes immolentur.

Iugeri ꝓprietatem Varro deſignat de re ruſtica pri
mo:in agro Romano ac latio iugeris iugum uo/
cant quod iuncti boues uno die exarare poſſint.

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Fœnus ab eo dictũ eſt ꝙ pecuniam pariat ĩ creſcẽti tẽpore quaſi fœtus uel fœtura. Nã & græce Τοκοσ dicit̃ απoτου Τικτειν quod ẽ parere: Varro libro. iii. de latino ſermone. Fœnus autem dictũ a fœtu & quaſi fœturã quandã pecuniæ. Nam & Catonẽ & cæteros antiquiores ſine a littera fœnus pronũciaſſe contendit: ut fœtus & fœcunditas.

Receptitiũ ſeruũ qdã ab ea proprietate dictũ uolũt ut ſi neq & nihil ſit q uenundatus ſit ob aliqđ uitiũ aut malefactũ a diſtractore recipiatur. Sed uera eſt hæc eius nominis ĩterpretatio: quẽ in data dote aut donatiõe quis exceperit: quod eſt proprie receperit. Plau. ĩ Trinũmo: poſticulũ hoc recepit. cũ ædes uẽdidit. Cato mulier magnã dotẽ dat: & magnã pecuniam retinet: & ea igitur re familiari: ex qua ſibi dote data retinuit: pecuniã a uiro forte irata repetere inſtituit. Apponit ei flagitatorẽ receptitiũ: hoc eſt proprium ſeruum: quẽ reliqua pecũia recepat: nec dederat dotis & exceperat. Ci. de oratore li. ii. Sed dicis te cum ædes uenderes: ne irrutis quidem & cæſis ouum tibi paternũ recepiſſe.

Siticines ut luticines a luto. ut tubicines a tuba: ita ſiticines q apud ſenatores uel uita functos & ſepultos: hoc eſt iã ſitos canere ſoliti erãt honoris cauſa cãtus lamẽtabiles: hoc in libris collectaneis Actei Capitonis inuenitur. Et cato id uocabulum indubitanter appoſuit.

Iumentum a iungendo dictum ueteres putãt. g. littera in eo nomine attrita. Nam & uectabulum dicunt: quod nunc uehiculum dicitur.

Arcera plauſtrũ eſt ruſticum tectum undiq: quaſi arca. Hoc uocabulum & apud Var. & a. M. T. inuenitur: Hoc autem uehiculi genere ſenes & ægroti uectari ſolent. Var. in Gerunto didaſcolo. Vehebatur cum uxore uehiculo ſemel aut bis in anno cũ arcera: ſi non uellet non ſterneret.

Trophæi ſignificãtiã ꝓpriã Varro ĩ Bimarcho oſtẽdit: ideo fuga hoſtiũ græce uocatur Τροπη hĩc ſpolia capta fixa in ſtipitibus appellant trophea.

Luxũ ideſt uulſũ & loco motũ: ꝙ nunc luxari ignari latine dicimus. Inde luxuria quod a recta uiuendi uia ſit excluſa & eiecta.

Culinam ueteres coqnã dixerũt: nõ ut nũc uulgus putat. Varro in modio: Et hoc intereſt ĩter epicurũ & ganeões noſtros: qbus modulus eſt uitæ culina. Exi foras maſtigia q mihi inter patinas exhibes argutias. Var. de uita patrũ li. i. Qua fini ſit antica & poſtica: in poſtica parte erat culina: dicta ab eo ꝙ ibi colebant ignẽ locupletiorẽ domus q̃ fuerit anguſtiis pauptinis coactæ ipſa nomĩa declarãt.

Modeſtũ a modico. hoc eſt a moderato poſitũ Varro ĩ modio: Nõ eos optime uixiſſe qui diutiſſime uixerunt: ſed qui modeſtiſſime ideſt modice.

Infans a nõ fando dictũ ẽ. Cice. ĩ orato. Nã & ĩfantes actiõis ſæpe fructũ tuler̃: & ẽ ꝙ aut dici nõ debeat: aut fari non poſſit. Nã infantes uſq eo appellandi ſunt: donec cœperint fari. Curius. li. xix. Vt pueri ĩfantes faciũt mulierculã honeſtã. Et. xv. Et pueri ĩfantes credũt ſigna oĩa ænea uiuere & eẽ homĩes. Virgi. æne. li. ii. Infandũ regia iubes reno. do. Var. onos lyras: uoces amphionẽ tragœdũ iubeas amphionis agere partis infantiorẽ: q̃ meus eſt mulio: Actius ĩ Athamãte: Priuſq̃ infantis facinus oculi ueſtiuntur tui. Var. in Eumedibus: Poſtremo demo ægrotus quicq̃ ſõniat tã ĩfandũ: ꝙ non aliquis dicat philoſophus. Ci. de ora. li. iii. Modo hæc cõſtẽt: neq ĩfantiam eius quis remouerit: ſed eã explicar̃ dicẽdo nõ queat: neq ſcientia illius cui res nõ ſuppeditat: aut uerba non deſunt eſſe laudanda.

Sarcinatricis nõ ut qdã uolũt ſarcitricis: quaſi a ſarciẽdo: ſed magis a ſarcinis ꝙ plurimum ueſtiũ ſumant: Varro onos lyras: Homines ruſticos in uindemia incondita cantare ſarcinatricis ĩ machinis.

Petauriſtæ a ueteribus dicebãtur: q uel ſaltibus uel ſcœnis leuioribus mouerẽtur: & hæc proprietas a græca noĩatione deſcendit πεπω uolo: αυρα aura. Var. in epiſtola ad Cæſarẽ. Cõuocat Ptholemeũ cinædon. oconicon petauriſten dìona aulopoiõ. Idẽ de uita patrum. li. ii. Nec minus alio ĩ genere ſunt ludi uelitis galli germani petauriſtæ.

Curiam a cura dictã. Var. deſignat de uita patrũ li. ii. Itaq propter curam locus quoq: quo ſuam qſq domum ſenator confert: curiam appellat.

Legionum proprietatem a delectu militum. Var. de uita patrum li. iii. dictam interpretatur. Tum appellatus eſt delectus & ab electiõe legio ab hac ſuperuacaneorum conſuetudine aſcribitur.

Aſſas nutrices difficilis multi exiſtiment intellectus At uero acri intentione potuimus ĩdagare ob eam proprietatem officii eo nomine nuncupari: ꝙ adſint his quos nutriant: nec uel exiguo diuellãt̃. Vnde aſſeclas ab eo ꝙ adſint: & omnibus iuſſis dominorum preſto ſint eſſe uocitatos.

Enixæ dicunt̃ fœminæ nitẽdi hoc ẽ conãdi: & dolẽdi labore ꝑfunctæ miſſis quæ religionũ genera parientibus præſunt. Sed elegantior ĩtellectus: ut ex hoc dictæ eſſe credantur: ꝙ uinculis quibuſdã periculi: quibus implicarẽtur fuerit exolutæ. Nexũ. n. dicimus actũ & colligatũ. Plautus in Amphi. id ꝓbat dicens. Vno labore exolueret erumnas duas.

Remulcare dictum eſt quaſi molli & leui tractu ad progreſſum mulcere. Siſenna hiſtoriarum libro ſecũdo: Sicque celeriter ſolui poterat in altum remulcare trahit. Cõgenulare ẽ genu replicato cadere. Siſenna hiſtoriarum libro tertio. Agilem dari facilẽq uictoriã. neq foſſas aut bellum remoratũ:

Expediti & impediti ex una proprietate habent uocabuli cauſam: aut ex ſolutis pedibus aut illigatis. Siſen. hiſtoriarum li. iii. Inermos armãt ĩpeditos: expediti ſine ullo ſuoꝝ uulnere cunctos ĩterficiũt.

Teſtudines ſunt loca in ædifici is camerata ad ſimilitudinẽ aq̃tiliũ teſtudinũ: q̃ duris tergoribus ſunt & ĩcuruis. Virg. æne. li. i. In foribus diuæ media teſtudie templi. Siſenna hiſtoriarum li.. iiii. Canis titinius quidã cominus proprietas mœtus ab natura tradita uidentur primo ante teſtudinem conſtitui deinde apud conſulem cauſam atque excuſationem præferre cœpit.

Inſinuari eſt Immitti quaſi ſinu accepi. Siſenna hiſtoriarum libro. iiii. Agmen perturbatum peditis inſinuant ac loco commouent.

Adolere uerbum ẽ ꝓprie ſacra reddentiũ: quod ſignificat uotis uel ſupplicationibus numẽ auctius facere. ut eſt in iſdẽ macte eſto: & intelligi debet ab

eo quod ẽ adoleuit. i. creuit & adultũ qđ eſt auctũ & aucta ætate aut aliqua cauſa maius ſolito factũ ducere ꝓprietatẽ. Virg. ænei. li. i. Cura penũ ſtruere & flãmis adolere penates. Idẽ ĩ. vi. Quæ altaria tædis: Et ĩ bucco. Verbenaſq adole pĩguis & maſcula thura: qđ eſt adde cumula: & Georgicorũ li. iiii. Pancæis adoleſcunt ignibus aræ.

Accenſi genus militiæ eſt adminiſtrantibus proximũ. Var. rheto. li. xx. ut cõſules ac p̃tores q ſequũtur in caſtra accenſi dicti: ꝙ ad neceſſarias res ſæpiꝰ acciãt̃: uelut accerſiti quos nũc dicĩus đputati

Nefarii proprietatẽ ĩ li. de uita patrũ. Varro pateſecit a farre quod eſt adoreum: quo ſcelerati uti nõ debeant: non triticum: ſed far. hoc quoq idem aſſignat: ꝙ qui ĩdigni ſunt qui uiuant nefarii uocãt̃.

Adoreum quoq dictum ab eo putat ꝙ cibi ora. i. principium ſit far.

Propitiũ dicit̃ prorſus piũ aut ꝓpe piũ. Terẽ. ĩ adel. Quã ea quæ parẽtes propitii: aut certe porro piũ quod eſt uehemẽter uel ualde: ut apud eũdẽ in ꝓlogo Andriæ. Dehinc ut quieſcãt porro moneo: & deſinãt maledicere: malefacta ne cognoſcãt ſua

Impancrare ẽ inuadere uerbum a græco tractum: quaſi πανκρεασ cõſumere: Varro: Eccleſia in regiam archam impãcratur.

Manſuetũ dictũ eſt quaſi manu aſſuetum: ꝙ omnia quæ ſunt natura fera manuũ permulctione miteſcãt. unde Vir. geo. li. iiii. Ille manũ patiẽs: quoniã ſupra dixerat: pectebatq feꝝ puroq ĩ fõte lauabat

Cinnus ẽ cõmixtio plurimoꝝ: unde & cõcinare dicitur. Ci. in ora. Eſt aũt quidam interiectus inter hos medius & quaſi temperatus: nec acumĩe poſteriorũ nec flumine utens ſuperiorum: ut cinus amborum neutro excellẽs utriuſq particeps: uel utriuſq ſi uerum quærimus: potius expers.

Enucleate dicit̃ purgate exqſite: aut ſine aſperitate: aut duritia ab eo ꝙ nucibus ſepatis. i. teſtiſ nucleorum utilis uſus habeat̃. Cice. ĩ orato. Mõ id elegãter enucleateq faciat eũ ſolũ atice dicer̃. Idẽ tuſ. li. iiii. Hẽs ea q̃ de ꝑturbatiõibus enucleate diſputãt.

Rotũdũ a rota dicitur: uel rota a rotũdo: & eſt rotũdũ collectũ & per omnem circuitũ ſine offenſiõe aſperi anguli leue quã ſignificãtiã Cicero ĩ orato. etiam ad humani ingenii tranſtulit formã. Theodectes autem præfator nec ſatis: ut ita dicam: rotundus primus inſtituit dilatare uerbis.

Rabula a rabie dictus eſt quẽ nũc aduocatũ uel cauſaꝝ patronũ dicimus. Cicero ĩ oratore. Nõ. n. declamatorẽ aliquẽ de ludo: aut rabulã de foro: ſed doctiſſimũ aut perfectiſſimũ querimus. Inde & Saluſt. Canina: ut ait Appius facundia exercebat̃.

Meridies manifeſte medius dies. Cicero in ora. Iam uidet̃ neſcir̃ dulcius ipſũ meridiẽ: cur nõ medidiẽ

Inepti ꝓprietatẽ Cice. de ora. li. ii. patefecit. Quẽ enim nos ineptũ uocamus. is mihi uidetur ob hoc nomen habere dictum ꝙ non ſit aptus.

Diuerſoria dicta ſunt hoſpitia a diuertendo. Cicero de oratore lib. ii. Quieſcam in cæſaris ſermone q̃ ſi in aliquo opportuno diuerſorio.

Sãniones dicũt̃ a ſamniis qui ſunt in dictis fatui & ĩ motibus & in ſcænis: quos μωρουσ uocãt græci Teren. in Eu. Solus ſamnio ſeruat domũ. Cicero de oratore. li. ii. Quid enim poteram ridiculum quaſi ſamnio quærere uultu imitãdis moribus uoce deniq corpore ridentur ipſo.

Hæredioli ꝓprietatẽ ĩdicat Var. de re ru. li. i. Bĩa iugera ꝙ a rõulo primũ diuiſa uiriti hæredẽ ſeq̃nt̃.

Legumĩa Var. de re ru. li. i. dicta putat: nõ ꝙ ſecent̃: ſed ꝙ legant̃. cætera quæ uellũt̃ legumina dicta.

Porcæ in agris quã dicamus differentiam. Varro deſignat de re ruſtica lib. i. qua aratrũ uomere lacunã hiſtriã fecit ſulcus uocat̃: qđ ẽ ĩter duos ſulcos elata terra dr̃ porca: ꝙ ea ſecus frumẽtũ porrigit. Actius pacergrorũ li. i. Bene proſi ſaſcos figerare ordĩe porcas bidẽti ferro rectas deruere.

Porcæ ſunt ſigna ſulcoꝝ: quæ uel ultra ſe ſemina ꝓiici ꝓhibeãt. Porcere enim ꝓhibere ſæpius legimuſ

Occatiõis ꝓprietas his ĩdiciis apit̃. Var. de re ru. li. i. Et poſtea occare. i. cõminuere: ne ſit gleba: ꝙ ita occidũt occare dictum. Sere. occatio occæcatio ẽ.

Pomorũ a Varrõe proprietas explanata eſt de re ruſtica lib. i. Aquã addi quotidie ueſperi: a quo qđ ĩdigent potui poma dicta eſſe poſſunt.

Fraceſſere tanq̃ fracari & putrefieri uetuſtate. Var. đ re ru. li. i. Hæc đ q̃ fit oleũ cõgeri ſolet aceruatũ dies ſingulos ĩtabulata: ut ibi mediocriter fraceſſãt.

Lixarõ ꝓprietas hæc ẽ ꝙ officiũ ſuſtineãt militibus aquæ uehẽdæ. lixã nãq aquã ueteres uocauerũt. uñ elixũ dicĩus aq̃ coctũ: lix ẽt cinis dr̃ uel hũor cineri mixtꝰ. nã ẽt nũc id genuſ lixiuiũ uocat̃. Var. đ ui. pa. li. i. ꝓiđ elixũ panẽ & farre & aq̃ fr̃a fingebãt

Calonũ quoq ꝓprietas hæc habetur: ꝙ ligna militibus ſubminiſtrent κaλα enim græce ligna dicũtur: ut Homerus.

Cõfluges loca in quæ riui diuerſi cõfluant. Liuius in andro. Cõfluge ubi cõuẽtũ cãpũ totũ inhumigãt

Cõſedo a cõſedẽdo: & aſſedo uel aſſeſſor. Caſſius hemina annalium lib. iii. Nemo uicinus conſedo.

Cõticiniũ noctis ꝑmũ tp̃s: quo oĩa qeſcẽdi gr̃a cõticeſcũt auctores multi ſũt uiri ſed auctoritate ꝑficiũt

Delibratũ decorticatũ: ut deartuatum ꝑ artus diſciſſum Vir. Geor. li. ii. Vdoq docẽt inoleſcere libro.

Exterebrare ẽ ui aliqd extorqueri: & ſcrutari aut curioſius querere. Plau. in aſtrabacum: Incurioſum locaretur: terebratum quidem pertundis.

Grũmæ ſunt loca media: ĩ quæ directæ quatuor cõgregãtur & cõueniũt uiæ. Eſt autem grũma mẽſura q̃dã: qua fixa uiæ ad lineã dirigũt̃: ut agrimẽſorũ & taliũ ſimiliũ: Enni. xviii. Grũma dirigere dixit degrũmari ferrum. Lucil. li. iii. Viãq degrũma uis ut caſtris menſor facit olim.

Luculẽtũ pulchrũ & bonũ & ꝑ ſpicuũ dictũ a luce. Luci. macer anna. li. i. Auſpitia pulchra & luculenta commemorat. Plau. in cornicula: pulchrum & luculentum hoc nobis hodie euenit prælium.

Logi a græco λογοι ſermones uel dicta ridicula & cõtẽnẽda. Cicero pro Gallio: Ego te certe ſcio oẽs logos ꝙ ludis dicti ſunt aĩaduertiſſe. Turpil. Caue foro teſtamentum ergo celabis logi.

Fulguratoris ut extiſpicis & artiſpicis. ita hi fulguꝝ inſpectores. Cato de moribus Claudii Neronis: aruſpicem fulguratorem ſiquis adducat.

Moletrina a molẽdo qđ piſtrinũ dicĩus: ut feratrĩa ut fœturina. Cato ĩ ther. Neruo carcer̃ moletrĩa.

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Panis ꝓprietatẽ a paſcẽdo ueteres putãt extimandũ
Var.de uita patrum li.i.paſtillos & panes hæc uo
cabula paſtus:ꝙ eſſet paſcere dicebant.
Muſtulentum & uinolẽtũ & fæculẽtũ.Plau.ĩ ciſtel.
Nã ita muſtulẽtus æſtus nares attigit : ut ſi odor
muſti aut muſto oblitus ac madens.
Cõuitium dictũ ẽ quaſi e uitiis locũ:q ſecũdũ igno
bilitatẽ loci maledictis & dictis turpibus cauilet
Proluuiũ ẽ patere amicitiã & fidẽ:Actius ĩ Andro/
meda:Muliebre ingeniũ ꝓluuiũ occaſio.Neuius
ĩ colace:& uolo & uereor & facere in proluuio ẽ.
Laberius ĩ cõpita.Quo qdẽ me a matronali pu/
dore ꝓluuium meretricis ꝑgredi coegit.Var.ĩ lĩ
gua latina.li.iiii.Prolubiẽ & ꝓlubidinẽ dici ab eo
qđ lubeat.unde ẽt lucus ueneri lubẽtiæ dicatur.
Pedato poſitum ꝓ repetito uel acceſu:q̃ſi per pedẽ
ſicuti nũc uulgo dicit tertio pedato.Cato origi/
nũ lib.i.Igit tertio pedato bellũ nobis facere. Idẽ
in diſſuaſiõe de fœneratione:tertio autem peda/
to.Item ex fœnore diſcordia excreſcebat.
Præclauiũ pars ueſtis quæ ante clauũ texit.Affra.in
homĩe.Tertiũ diẽ ꝑclauiũ unũ texere. Idẽ fratris
mea nutrix ſurge ſi uis profer purpuram præcla
uium contextus continua uel longe ducta.
Propages ẽ ſeries & afflictio.pages enim compactio
unde cõpages & propagare genus iuge lõge mit/
tere.Pacu.ĩ Antiopa.Saluete gemini mea propa
ges ſanguinis.Ennius nouis:Vnde florẽt fructus
uitæqꝫ propaginem.
Prægreditur ante uenit dictũ a gradu.Pacu.ĩ tanta/
lo:Extremũ itra cãterẽ ipſũ ꝑgrediat parthẽoreũ
Promicare extẽdere & porro iacere . unde emicare:
Neuius:Siquid loqui uis:non prædocere multa
longe promicando oratio eſt.
Præuius dictus eſt antecedẽs.Cicero:Halcyõ hunc
genuit claudis dilapſus ab aſtris Præuius auroræ
ſolis noctiſqꝫ ſatelles.
Digladiari dictum ẽ diſſentire & diſſidere dictum a
gladiis.Cice.Academicoꝝ li.i.Quid ãt ſtomacat
arcus?qđ Antipater digladiet cũ carneade tot uo
luminibus.Idẽ.iii.Digladiari autem ſemper de/
pugnare in facinoroſis & audacibus quis nõ eum
miſerrimum tum etiam ſtultiſſimum dixerit?
Aequor ab æquo & plano.Cicero Academicoꝝ.li.
ii.uocabulũ accepiſſe cõfirmat.Quid tã planum
uidet q̃ mare æquo ẽt æquor illud poetæ uocãt.
Mœniana ab inuentore eoꝝ Mœnio dicta ſunt: un
de & colũna mœnia.Cicero Academicoꝝ li.iiii.ĩ
terim ille cum æſtuaret ueterum & mœnianoꝝ
ſic Academicorum uiam ſecutus eſt.
Natrices dicuntur angues natantes.Cicero Acade.
li.iiii.Sic enĩ uultis:tantam uiam natricum:uipe
rarumqꝫ fecerit.Luc.ſaty.li.ii.Si natribus natricẽ
impreſſit craſſam & capitatam.
Exultare dictum ẽ exilire.Cicero Academicoꝝ lib.
iii.Et ut nos nunc ſedemus ad lucrinum:piſcicu/
loſqꝫ exultantes uideamus.Virg.æneí.li.iii. Exul
tantqꝫ uada atqꝫ æſtu miſcentur arenæ.
Excordes cõcordeſue ex corde ſignificãtiã ducunt:
Cice.Tuſ.li.i.Aut unde magna diſſenſio eſt: aliis
cor ipſum animus uidet.unđ excordes uecordes
concordeſqꝫ dicuntur.

Manũ dicit clarum.Vnde ẽt mane poſt tenebras no
ctis diei pars pría.Inde matu ta quã græci Leuco/
tea.Nam ide uolunt ẽt deos manes appellari.i.bo
nos ac ꝓſperes:ꝙ melior mors ſapiẽtibus q̃ uita
probet Cice.Tuſ.li.i.Quid Ino cadmi filia nõne
Leucotea noíata a græcis matuta habetur a no/
ſtris?Inde immanes non boni ut ſæpe.
Fodicare eſt fodere a fodiẽdo dictum.Cice.Tuſ.lib.
iii.Nõ ẽ in poteſtate fodicantibus eis rebus quas
malas opinamur diſſimulatio uel obliuio.
Politiões agroꝝ cultus diligẽtes ut polita oía dici/
mus exculta & ad nitorẽ deducta.Enni.ſaty.li.iii.
Teſtes ſunt lati cãpi quos gerit africa terra politos
Idẽ annali.li.ix.Raſtros dẽte fabres carpſit cã po/
litẽdi agri.Var.Quod miꝝ ex agri depolitiõibus
eiiciuntur:hic in cœnaculo polito recipiuntur.
Præficæ dicebant apud ueteres quæ adhiberi ſolẽt
funeri mercede cõductæ:ut & flerẽt & fortia facta
laudarẽt.Plau.ĩ friuolaria:Superabo oẽs argutan
do ꝑficas.Idẽ ĩ triculẽto:Præficaſqꝫ alios alios col
laudare:a ſe uero nõ põt.Lu.li.xxii.Mercedeqꝫ cõ
ductæ flent alieno in funere præficæ multo.& ca
pillos ſcindũt & clamãt magis.Var.de uita patrũ
li.iiii.Dem ueniã cãtoris ſola amat tibias & fides
eorumqꝫ udiſtricas curſitaſſent.Hæc mulier uo/
citata olim præfica uſqꝫ ad punicum bellum.
Parectati hi qui de pueritia ueniũt ad pubertatem a
græco uocabulo ſumptũ.Lucil.li.xi.inde parecta
to clamydes ac barbula pría.Idẽ.xx.Tuũ ephebũ
quẽdã quem uocant parectatum.Varro de cõpo/
ſitiõe ſaty.Parectatæ adſunt:mulierqꝫ uenus cap.
Ptoletarii dicti ſunt plebeii qui nihil reipu.exhibeãt
ſed tãtũ ꝓlẽ ſufficiãt.Cato de tribu.militũ:Expe/
dito pauperẽ plebeiũ atqꝫ ꝓletariũ. Caſſius emía
annali.li.ii.tũc Marcus præco primũ ꝓletarios ar
mauit.Varro de uita patꝝ li.i.Quibus erant pe/
cuniæ ſatis locupletis aſſiduo cõtrarios ꝓletari/
os aſſiduo neminem uindicẽ uoluerũt locupleti.
Proſapies generis longitudo dicta a proſupãdo aut
pro ſerendo.Cato originum li.i.Veteres proſapia
& multa alia apud multos.
Optiones in cohortibus qui ſunt honeſti gradus:ut
optatos quod ẽ electos:& adoptatos quod ẽ aſci
tos.Var.de uita pa.li.ii.exiſtimat appellatos q re/
ferẽtibus cẽturiõibus adoptati ĩ cohortes ſubibãt
ut ſemꝑ plenæ eſſent legiões:a quo optiões ĩ tur
mis decurionũ & ĩ cohortibus cẽturionũ apellati
De dictionibus ab.A.littera incipientibus.

a Pud iuxta.Siſen.hiſt.li.iiii.Dũ priſtinũ uinũ
apđ ignẽ ꝑ ſudorẽ corpore exhauſerunt.M.
T.de offi.Cuius focum mirari ſolitus capto
apđ quẽ ille ſedẽs ſamnitum quẽdam hoſtium
iam dicentium ſuorum munera repudiauerat.&
de oratore li.ii.Cum etiam tum in lecto Craſſus
eſſet:& apud eum Sulpitius ſederet.
Apiſci inuenire.Siſenna hiſto.li.iiii.Itaqꝫ poſtero de
ligato ſiguuium redeuntis apiſcitur.
Abſtemius qui uino abſtinet.Apuleius:In ſe fuiſti
quõdã athenis parcus atqꝫ abſtemius in li.ludrico
rũ Luc.ſat.li.vi.Thaunomeno inqt ualua ſororẽ
lãnificã dici ſiccã atqꝫ abſtemiã ubi audit Var.đ ui
ta pa.li.i.Quãtope abſtemias mulieres uoluerũt

eſſe uel ex uno exemplo uideri poteſt.
Adipatum ueteres hõeſte ꝓ pígui & ſucculento &
opimo poſuerunt.Cice.de ora.Aſciuere ſuis arti
bus opimũ qđdam & tanq̃ adipatæ dictiõis gẽus
Adhamare obligare ab hamo tractũ.Cicero acade/
micoꝝ li.ii.Qui enim ſeruis honores adhamaue
runt:uix admittunt ad eos nec ſatis commẽdati
multitudini poſſunt eſſe.
Aſtipulari poſitũ eſt aſſentiri.Cicero in academicis
li.iiii.Falſum eſſe ſtoici dicunt & eorum aſtipula
tor Antiochus.
Addictum quaſi deuotum uel obnoxium.Cice.Tu
ſcu.li.ii.Qui certis quibuſdam deſtinatiſqꝫ ſentẽ
tiis quaſi addicti & conſecrati ſunt.
Aquilex aquam colligens:Var.ĩ quinquatribus:An
hoc præſtat hero filius Diogenis:ꝙ ille e uentre
aquam mittit:ad hoc te iactas at hoc pacto utili/
or te tuſcus aquilex.
Aequimẽtũ poſitũ ẽ:nõ æq̃mẽtum q̃ſi parẽ uicẽ ſed
merces ꝓ eo ꝙ dr̃ admiſſum.Var.ſexageſi.An ſi
equam emiſſes q̃drupedẽ ut meo aſino reatio ad
mitteres:q̃tum popoſciſſem dediſſem æq̃mẽti?
Aerificiũ dictum qđ fit ex ære.Var.γνωθισεαυτον:
Nihil ſunt muſæ policis quaſi ærificiæ duxi.
Apludas frumenti furfures dicunt ruſtici u eteres:
hoc ĩ antiqs inuenit:quoꝝ ĩ dubio eſt auctoritas
q̃q̃ & Pacu.ĩ aſtraba fabula ſic dixerit:cuius incer
tum eſt an ſit eius comœdia:atqꝫ ideo uerſus eoſ
dem ponere ſuperſedimus.
Adulteriorem pro adultero.Laberius in prío:quẽ ſi
quis legere uoluerit ibi inueniet & fidẽ noſtram
ſua diligentia adiuuabit.
Anticipare ueteres poſuerũt præuenire.hoc eſt ante
capere.Var.in bimarco:Pſeſiſtis dicite labdeæ: &
uiuos contemnite uiui.Anticipate atqꝫ addite cal
car:ſtulto contemnite docti.
Aurigat hõeſte poſitum pro moderat ac regit.Var
ro ĩ medio.ad ſe unum eſſe pulmentarium ſecun
das quo natura aurigatur non neceſſitudo.
Architectari cõponere.Cicero de finibus bonorum
& malorum li.ii.An ꝙ ita claſſidas:ut optie poſ/
ſit architectari uoluptates.
Aiat quod eſt dicat.Cicero & fini.bonoꝝ & maloꝝ
Quaſi ego id curẽ:quod ille aiat aut neget.
Anelus.M.T.de finibus bonoꝝ & maloꝝ li.v. Nec
tamen epicureũ licet obliuiſci ſui cuipiam.cuius ĩ
maginem non modo in tabulis noſtris familia/
ris:ſed etiam in poculis & in anelis habebant.
Amatio amor.Plautus in rudente:Nimis pene ine/
pta atqꝫ odioſa eius amatio eſt.
Adeſum cõſumptũ.Siſen.hi.li.iiii.Iſdẽ temporibus
a ſereni duplici foſſa ualloqꝫ circundati : frumen/
to adeſo:quod ex areis in oppidum portatum eſt
Attendere ꝓ intendere cogitare.Cicero in oratore.
Nihil ne uobis in mentem uenit:quod præterea
a Craſſo reqratis?Idẽ hercules ĩqt ipſum attẽdo.
Accõmodat adiũgit applicat.Cicero de oratore li.ii.
africano illi ſuperiori coronã ſibi in conuiuio ad
caput accõmodant.Virg.æneí.li.ii.Lateriqꝫ argi/
uum accommodat enſem.
Autũnitas pro autũno.Varro ĩ ſerano:Accũbit reti
net uiatorẽ meridie ꝑtereũtẽ:fontẽqꝫ autũnitas ĩ

metreta ordo mẽſem prætereat.Idẽ ĩ quĩquatri/
bus:Care hanc caducam liberi mollẽ depẽde frõ
dẽ bromi autumnitatis ubi olim neutro:Varro ĩ
ephemeride:Nauali elleſiæ diutius & uberius flu
ant:& autumnum uentoſum fuerat.
Aritudinẽ ꝓ ariditate.Varro ĩ metheo li.i.reꝝ hũa
narum quandam gentem ſtirpis ĩquit frigus ca/
lore atqꝫ humore aritudinem miſcet.
Aboriatur ꝓ abortu.uarro ꝓ Callio uel fundanio
de admirandis rebus.uinum quod ibi natum ſit
ĩ quodã loco:ſi prægnas biberit fieri aboriatur.
Adoleſcẽtiaris ꝓ luxuriaris.uarro tyre .actu qdem
ut faciat cẽleo.quõiã tu quoqꝫ adhuc adoleſẽtiarit
Ancillantur ꝓ ſeruiunt.Titinius prælia.uerum enĩ
dotibus deliniti ultro etiam uxoribus ancillant.
actius ĩ Meleagro:Quam inuita ancillans dicto
obediens uiri.
Abſonũ ſine ſono.Cicero ĩ oratore.Sed ſunt quidã
aut ita lingua hæſitan .es:aut ita uoce abſoni.
Algo ꝓ algore.actius ĩ andromeda.Miſera obualla
ſaxo ſenio pudore algoqꝫ & fame.Var.Edhos aut
leges ruinã ne tacẽtẽ ſubde albus algo
danti frigore Lucil.Nam tã algo atqꝫ nigore ma
ius.Luc.li.iii.Morbis algoqꝫ fameqꝫ.
Aetate poſitum pro ſecundo ac diu.Plau.in aſinaria
abeo ad ætatem ambo ambobus ſint obnoxii.
Idem in eadem ætate uelim ſeruire libanum qui
conueniam modo.
Altile nõ ſolum pígue ab alendo:uerũ etiam opulẽ
tum Plautus ĩ ciſtellaria.Prohibet diuitiis maxi/
mis dote altili atqꝫ opima.
Aſſulatim ut minutati.Plau.ĩ capti.Priuſq̃ pulſan/
do aſſulatim foribus exitium dabo oua eius pul/
lis eſcam:hic iure inops pullo da ad ſcitillæ ſimul
aſſulatim in ſaias ſumit cibum.Plau.in menæch.
Niſi dedolabo aſſulatim uiſcera.
Anxitudo.actius in Euriſace.perſuaſit mœror anxi
tudo error dolor.Idem ĩ armorum iudicio . Vbi
cura eſt:ibi anxitudo acerba tibi cuncta conſilio/
rum ratio & fortũæ.Sic.M.T.de repu.li.ii.Quar
taqꝫ anxitudo ꝓna ad luctum & mœrens ſemꝑ
ipſa ſe ſolicitans.Pac.ĩ hermõia.Triſtitia atqꝫ ani/
mi intoleranda anxitudine.
Albitudinem ꝓ albore.Plau.ĩ trinũmo:ubi habitet
item alterum ad ipſam capitis albitudinem.
Adhæſum a cohærẽdo dixit.Lucil.li.iii.Nam neqꝫ
pulueris interdũ ſentimus adhæſum.itẽ li.iii.Te/
nue iocis quia non potis eſt affligere adhæſum.
Amolimini recedite uel tollite.Terẽ.in andria. Pro
inde uos hinc amolimini.Nam mihi impedimẽ
to eſtis Pacu.in hermiona:Nõ tute hic e cõſpectu
amolire.idẽ ĩ antiopa.Nõne hic uos propere ſta/
bulis amolimini?Siſenna hiſto.li.iiii. impedimẽ
tum omne de cunctis itineribus amoliuntur.
Acrimonia eſt animi uiuacitas . Neuius in lycurgo
Ne ille mei feri ingenii atqꝫ animi acrẽ acrimõiã.
Actius ĩ Neoptolema.Vim ferociã animũ atroci
tatem iram acrimoniam:
Abiugat ſeparat alienat.Pac.ĩ hædo:Quæ res te ab
ſtabulis abiugat certum eſt loqui.
Anguſtitatẽ dictũ pro anguſtia.Actius ĩ cœnomo:
Saxũ id facit anguſtitatẽ & ſub eo ſaxo exuberãs

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA

ſcatebra fluuia eradit rupem.Idem ĩ alpheſibœa:
Sed anguſtitatem incluſam ac ſaxi ſqualidam.

Aſſeſtrix fœmininum eſt ab eo quod aſſeſſor. affra
nius frĩs: dimittit iã aſſeſtrice me adeſſe uocat.

Atri dies dicũtur quos nunc faſtos uel poſteros uo
cant Affranius fratris:Septembris heri kalende
hodie atri dies.

Aiutamini pro aiutate.Pacuuius in chryſe. aiutami
ni & defendite.

Aera numeri nota.Lucilius libro.xxix.Hæc ẽ ratio
peruerſa aera numeri & ſubdita improbe.

Appetones ab appetẽdo dicti.Laberius in uirgine.
Alienum apperonibus uiæ perditæ diuerticulas.

Aduocaſſe ꝓuocaſſe.Lucilius li.xxix.amicos hodie
cum iprobo illo audiuimus Lucilio aduocaſſe.

Armillum.Lucilius libro.xxviii.Hunc ad me:hic li
cet anus rurſus ad armillum.

Adoleſcenturire.Laberius:Incipio adoleſcenturire:
& neſcio quid nugarum facere.

Auxiliatũ ut ſupetiatũ.Luc.li.v.Tũ porro genus oẽ
uidẽus fidere:& a pœnis tremulũ peteř auxiliatũ

Ardũ pro aridum.Lucilius libro.xx.ardum miſer/
rimum atq; infœlix ſignum ſabucum uocant.

Aberrũcare auertere . Luci.li.xxvi.Diminuerũt me
liora:amẽtiã aberruncaſſint tuã Pac.in hædo.poſ
ſum ego iſtam capite cladẽ aberruncaſſere.M.T.
de finibus bonoꝝ & malorũ.Dii maluerũt me/
liora atq; amentiam aberruncaſſint meam.

Apiſci adipiſci.Luci.lib.xxvi.Vt ego effugiã qđ ego
te imprimis cupere apiſci intelligo.

Accepſo accipio.Pacu.ĩ teucro:Haud ſinam quicq̃ ꝓ
fari:priuſq̃ accepſo quod peto.

Adauctauit auxit.actius in ænead. Quibus rẽ ſum
mam & patriam noſtram quõdã adauctauit pr̃.

Adaxint adigant.plau.in aulula.Vtinam adaxit ſuſ/
pendium me duci.

Affectare afficere.plautus in Bacchidibus:Tua flagi
tia aut damna aut diſpoliabula quibus patrem &
me teq; amicos meos omnis affectas tuos.

Adiugare adiũgere.Plau.in chyrſe. Mater eſt terra
ea parit corpus.anima mater adiugat uolũtatem.

Aedituor:ideſt ædem tueor.Põpo.ædituor q poſtq̃
ibi appareo:atq; ædituor in templo nec morta/
iis nec mortalium in terra miſerius eſt.

Aeternare.Varro rerum humanarum li . ii.Litteriſ
q; ac laudibus æternare.

Albicatur candidatur exalbeſcit Varro:Caue ubi ri
uus præcipitatur ĩ nemore deorſum rapiť atq; of
fenſus aliquo a ſcopulo lapidoſo albicatus.

Abſcõdit ꝓ abſcõdidit:Põpo.Mactis genis:perii nõ
puella eſt:nunc quid abſcondiſti inter nates?

Attigat continget:Turpil.in Leucadia:Nõne attigat
atq; aufer manũ.Eia q̃ ferocula eſt.actius in Eri/
gonis:age age:amolire amitte:caue ueſtẽ attigas.
Plau.in bacchidibus.Ne attigas puerum iſta cau
ſa:quando fecit ſtrenue.

Augificat auget.Ennius in andromacha.Quid fit:
ſeditio tabes ne numerus augificat ſuos?

Atrox crudũ.Neuius belli punici li.iii.Simul atro/
cia proiecerunt extra miniſtratores.

Adquo ꝓ quo quantũ.affra.promo.Vt ſcire poſſis
adquo te expediat loq.Idẽ ĩ priuigno.Ni tuũ ama
rẽ talẽ tã merito patrẽ miratus eẽm adquo liceret

Alternatim: ꝑ uices.Quadrigarius in annalibus lib.
iiii.Itẽ gaudiũ:atq; ægritudinẽ alternatim ſequi.

Apricari in aprico eẽ.Varro in myſteriis:Licet uide
re multos quotidie hyeme in ſole apricari.

Abſente nobis & p̃ſente nobis ꝓ præſentibus & ab
ſentibus nobis.Plau.in amphi.Nec nobis præſen
te aliquis quiſq̃ niſi ſeruus africanus ĩ actõe adeſt
ſi hanc abſente nobis inuenerit puer.

Antiq̃ri obſolefieri:& ẽ memoria tolli.M.T. de of.
li.ii.pernitioſe enĩ philippus ĩ tribunatu:quũ le/
gẽ agrariã ferret:quam tamẽ antiq̃ri facile paſſus
eſt in eo uehementer ſe moderatum præbuit.

Allectat illicit delectat.M.T.de ſenectute:ad quem
fruendum non modo non retardat: uerum etiã
inuitat atq; allectat ſenectus.

Abuſa abutẽdo uel in uſum cõſumpta.Plau.ĩ aſina.
Vbi illa quæ dedi ante abuſa ſunt.Nã ſi ea dura/
rẽt mihi mulier mitteret ad te:nec te qcq̃ poſcerẽ

Aſſa uoce ſola uoce linguæ tãtũmõ:aut uocis huma
næ nõ admixtis aliis muſicis eẽ uoluerũt.Var.de
uita pa.li.ii.ĩ cõuiuiis pueri modeſti:ut cantarent
carmĩa antiq̃:in quibus laudes erãt maioꝝ & aſ/
ſa uoce & cõtubicinæ.Item Cato de liberis edu/
cãdis.Melos altũ ĩ cantibus:& bipartitũ unũ qđ
eſt in aſſã uoce:alterum quod uocant organicõ.

Aſſum extimãdũ eſt in obſoniis ſine pigmento ſa/
poris alieni quẽadmodum merum dicitur ſolũ.

Arci.Varro de uita patrũ li.iiii.Eoq; pecuniam ma/
gnam cõſumpſiſſet q; arci quos ſumopere fece/
rat feſſi pondere diu facti celeriter corruiſſent.

Adminiculaui poſitum pro adiuui.Varro de liberis
educandis.Quod petiſti:ut eius educationis fie/
rem tibi ſocius quoad potui adminiculaui tuam
uoluntatem ſcribendo.

De dictionibus a.B.littera incipientibus:

b Etere:ideſt ire.Varro. Aſſanos multos q; pa
rere ea nõ poterat:mulierẽ foras betere iuſ/
ſit.Pacu.ĩ niptra:uos hic defenſum patriam
ĩ pugnam.Idem Bibite mendoſi reſto pergitur.
eam ſi ire conor prohibet betere.

Bellioris melioris ẽ.Var.ĩ teſtamẽto.uenio nunc ad
ultimũ genus teſtamenti quod dicitur phiſicon.
in quo græci belliores q̃ Romani noſtri.

Brutũ diciť hebes & obtuſum.Lucil.li.iii.An con/
tractis ĩ ſe partibus obruteſcat.Pacu.ĩ Hermiõa.
Et obnixum eſſe aut brutũ aut elinguem putes:

Bulga ẽ folliculus oĩs:quẽ & cruminã ueteres appel
lauerũt:& ẽ ſacculus ad brachiũ pẽdẽs.Luc.ſat.li.
vi.Cui neq; iumẽtũ ẽ:nec ſeruus:nec comes ullus
Bulgã & qcqd habet nũmoꝝ ſecũ habet cũ bul/
ga cœnat dormit:lauat oĩs ĩ una ſpes hoĩs bulga
hæc deuicta cætera uita.Var.octoge.quo nobili/
us ẽ philippeũ qđ accipius q̃ qđ bibimus:cũ alte/
rũ addamus ĩ bulgã:alterũ in ueſicã. Lucil.li.xvi.
Ita ut qſq; noſtrũ e bulga eſt mr̃is ĩ lucẽ editus.

Bacillũ & baculũ.M.T.de ſuppliciis . Deniq; ꝓxius
lictori.Sextius de quo ſepe iã dixi cõuerſo bacillo
oculos miſero tũdere uehemẽtiſſime cœpit. Af/
franius:Hominẽ bacillũ deligatũ corneolum po
ſcit.Cice.de fini.bo.& ma.libro.ii.Vt bacillũ ali/
ud eſt inflexum & incuruatum:aliud ita natum;

Bacchari ueteres nõ ſolũ bacchi nomine furere dici
uoluerũt.uerum ẽt loca in quibus ſit debacchatũ
bacchata dixerunt. Virg.Geor.libro.ii.O ubi cã/
pi ſperchiuſq; & uirginibus bachata lacænis. Tay
geta.Nam & qcquid uehemẽtius cõmoueť bac/
chari uoluerunt.Santra nunciis bacchis ita obſo/
let ĩ ſolo fureť ab omni parte bacchatur nemes:

Blaterare eſt confingere per mendacia. Affranius ĩ
augure:Quid eſt iſtuc te blaterare atq; obloq.Idẽ
in incendio.Illud memento:ne quid ĩ primis bla
teres Cecil.ĩ hymnis:Deſine blaterare:nihil agit
in amore inermus.

Bount dictum a boum mugitibus.Pacuuius ĩ hæ/
do:Clamore & ſonitu colles reſonãtes boũt.Vir.
Geor.li.iii.Reboant ſiluæq; & magnus olympus
Var.ĩ parmenõe.Exeũt citi:ſtrepũt exeũt bount.

Baiulare ferre.plau.ĩ aſina.Ego baiulabo:tu (ut de/
cet dominum) ante me ito inanis.

Bipẽnis manifeſtũ eſt dici:quod ex utraq; parte ſit
acutũ.Nã nõnulli gubernaculorũ partes tenuio/
res ad hãc ſimilitudinẽ pĩnari uocant eleganter.
Var.ĩ marcipore:Delime bipẽnis:ut leuis paſſer/
culus.Idẽ ĩ eodẽ:annos educi naufragii . itẽ Cice.
Hæc quarũ bipẽnis fluminis plumas uapor per/
urſit alti mœſti ĩ terrã cecidimus.idẽ ĩ parmenõe
Ferreus ferream humor bipennem ſecurem.

Biuiras quas uſus biduas appellat.Varro ĩ lœge me
nia:ad biuirã uenio cũ uellẽ oſtẽdere: quid uellẽ.
Mactamelos incõſtantiæ filius me reprehendit.

Bouiatores quos nũc malitioſos & tergiuerſatores
dicimus.Luci.libro.xi. Hic ſitrioſus bouiatorq;
ore improbus duro.

Bubulcitare.Varro in mæõio iunedo: Meuſq; apđ
Plotiũ rhetorem bubulcitare alteri dolori defuit
Plau.ĩ muſtel.Docet me amare & te balbucitare.

Baſes.Varro onos lyras:primum eam eſſe fidicẽq;
futuræ ſitus:ut ipſa uox baſis eius.

Badius uarro onos lyras:Equicolore diſpares:item,
nati hic badius iſte giluus:ille murinus.

Binũ miliũ numero pro binis milibus.Siſenna hi/
ſtoriarum libro.iii.Ad binum milium numero
ſautiis utrinq; factis.

Balbe obſcure.Var.reꝝ humanaꝝ li.xx.p̃terq̃ duo/
bus ĩ patris eſt ſcriptũ ſpectare uelit potius q̃ uo
luntatẽ debeam non datum dicere magiſtratum

Baiulum Cicero de oratore lib.iii . Remigẽ aliquẽ
aut baiulum nobis oratorem deſcripſeris.

Balbutire ẽ cũ quadam lĩguæ heſitatione & confu/
ſione trepidare.Cice.Academicoꝝ li.iiii.plane &
ſupradictis ſtoicus perpauca balbuciẽs.Et Tuſ.li.
v.Me quidem auctore etiã peripatetici ueteresq;
Academici balbutire aliquando deſinant.

Bura dicitur pars poſterior aratri decuruata.Vir.ge
or.li.i.Cõtiuo ĩ ſiluis magna ui inflexa domať in
burim.Var.de re ruſtica li.i.Et ſæpe fracta bura
relinquunt uomerẽ ĩ agro.HãcVir.burĩ uocauit.

Blitea inutilis a libro herba nullius uſus Plau.ĩ tru
culento:Blitea clutea eſt meretrix:Laberi.in tu/
ca.Bipedem bliteam beluam.

Bucerie boum greges . Lucil.li.ii.Lanigenæ pecu/
des & equoꝝ bellica proles.Buceriæq; greges.

Baubare latrare a canũ uoce.Lucil.li.v.Et cũ deſer/
ti baubantur in ædibus omnes.

Belloſum:bellicoſum.Cecil.Tãtũ bellũ ſuſcitare co
nari aduerſarios contra belloſum genus.

Buas potionẽ poſitã paruuloꝝ.Cato li.de lib .educ.
Cũ cibũ ac potionẽ buas ac pappas docẽt: & ma/
trẽ Mãmã:patrẽ Tatã.Lucil.lib.viii.Cum iunulẽ
tas diſceret uini:buas deſignauit.

De dictionibus a.C.littera incipientibus.

c Omeſt pro comedit . Varro in marcipore:
Nã humãis oĩa ſunt paria:quippe te plus ur
get piſcis:ut ſæpe minutos magnus comeſt
ut auis enecat accipiter.Titinius ĩ gema:librã age
bãt ſatis eſſe ambobus farris nitrite plus comeſt.
ſola uxor.Idẽ fullonius: Ego me mãdatam meo
uiro male arbitror qui rẽ diſperſit ac meã comeſt
Affranius Aequalibus iſte:ut tu rẽ narres dõa co/
meſt hic quotidie.Plautus in muſtellaria:Ne mo
do uenire ſaluũ quẽ abſentẽ comeſt.Idẽ in Trinũ
mo.Quod & bibit quod comeſt qđ facit ſumpti
Pomponius ĩ piſtore.Decipit uicinos quod mo/
lẽdũ cõduxit comeſt.Nouius ĩ fullõibus:Feriatis
uortit ſe ĩ omnes beſtias:comeſt qcquid tetigit tã
tum.Idem ĩ agricola:ædepol paternã qui comeſt
pecuniã.Lucil.ſatyraꝝ libro.iiii.Cum manducať
totum cõplexa comeſtq;.Et.xxx.Cõficit ipſe co/
meſtq;.Marcus Tullius ĩ Hortẽſio:ſe ad extremũ
polliceť prolaturum quæ ſæpe ipſe comeſt quæ
efficit dialecticorum ratio.

Cuia pro cuius.Lucil.libro trigeſimo.Cuia opa tro
ginus calix per caſtra cluebat.

Contollere contra tollere.Plautus in Aulularia.Cõ
tollam gradum.

Claritudo pro claritas.Saluſtius in iugurtha : Cum
præſertim tam multæ uariæq; ſint artes animi:q
bus ſumma claritudo paratur.Siſen. hiſto . li.iii.
Quod fortaſſe an ex uoluntate ſua ſumma cũ cla
ritudine celeriter confeciſſet.

Colluio labes ex imm undicia.Marcus Tulius de ſe/
nectute:Cũq; ex hac turba & colluione diſcedã.

Commalaxare eſt exercere ac mature facere . Varro
ĩ flaſtabilis.Nec dolore adiaphorõ eẽ qđ de phi/
loſophia cõmalaxarẽ in ea patrẽ:neq; habenas de
di unq̃ neq; cupiditas impoſuit frenos.

Cætra obſtaculum ſcutum.Varro de uictis : Quis
rotundam facere cætram nequeat.

Coracem noue poſitum pro coruo.Cicero de orato
re li.ii.Quare coracem ueſtrum iſtum patiamur
nos quod pullos ſuos excludere.

Canitudinem pro canitie.Varro ĩ aboriginibus:ſed
neq; uetulus canterius q̃ nouellus melior:Nec ca
nitudini comes uirtus.

Cõdocefacere:Cice.tuſ.li.v.Nemo eſt enim q eoꝝ
bonoꝝ aĩum putet eẽ iudicẽ:eũq; condocefaciat:
ut ea q̃ bonã malaue uideantur : poſſit cõtẽnere.

Cõſcribellaui ꝓ conſcripſi.Varro ĩ colũna Herculis
Itaq; eas in cæram cõſcribellauit herculis ad litẽ.
Idem in marcipore:Aſtrologi nõ ſunt qui cõſcri/
bellauerunt pingentes cælum.

Comptilis compoſiti:Pomponius ĩ præcone poſte/
riore.Si ſciã quid uelis q̃ſi ſerui comici cõptilis.

Contente parce & continenter.Plautus in Aſinaria:
Quãquam illum arcte contenteq; habet.

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS USAL.ES

Caries eſt uetuſtas. Varro in coſmotoria. Singulos lectos ſtratos: ubi habuimus amiſimus ꝓpter carië & tineã. Lucil. li. xxx. Planta uua eſt pedibus carioſis menſu libano.

Corteſ ſunt uillarũ intra maceriã ſpatia. Varro in papia pappo: Dũ uixi promiſcaris meus in cortibus pauit. Idẽ de re ruſtica libro. i. Nec minus & a pabulo cum redierũt ãſeres ſuos porci ĩ corte exterioribus cœnitabãt: æſtiuo tẽpore in loco propatulo rure in corte: ĩ urbe ĩ tabulino: quod mœnia non poſſumus intelligere tabulis matule fabricatũ.

Cupas. Varro in medio matulæ: Cupas uinarias ſirpare noli: addeqꝫ tum uini in uxorculæ oppicillũ. Idem Seſqꝫ ulyxe. Alteram uiam deformaſſe Carneadẽ uirtutis e c…pis acris aceti.

Comedim ꝓ comedã. Plau. in bacchidibus: Quod dem ſcortis quodqꝫ in luſtris comedim cõgreget pater. Cicero ad Varronem ĩ epiſtola: Cura ſi me amas ut ualeas: ne ego te iacẽte bõa tua comedim Statui enim tibi ne ægroto quidẽ parceres Põpo. in Proſtibulo: Ego quod edim quæro: has quærere quod taceret cõtrarius ẽ. Cecil. in Plotio: Pudebat credo commemoramentum ſtupri.

Cõſpicilium unde cõſpicere poſſis: Plautus ĩ medico in conſpicilio aſſeruabã: palliũ obſeruabam.

Colluſtra lacumẽ nouum lac in mãmis: Lucil. li. vi. Hiberã inſulã fomẽto omni calore colluſtra Lucil. in uirgine Siqdẽ mea colluſtra fretus terris ſtudere feciſſet ſumerem aquam ex fonte.

Conquiniſcere & ocqniſcere inclinari ſinificat. Plautus in Ciſtella. Faciendum ẽ puerile officium: conquiniſcam ad ciſtulam. Idem & doloſi cõquiniſcere ſi iſtice uento ſimul.

Copi pro copioſo. Plau. in pſeudolo: Adqꝫ ego nũc me glorioſum faciã e copi pectore: Turpil. in epiclero: Te quidem omniũ iã pater copẽ cauſa rem facit Pacu. in perhibœa: O multimodis uarie dubium & proſperum copem diem.

Collutilet ſinat dedecoret Plau. ĩ tri. Hæc famigeratio te hõeſtet & me collutilet & ſi ſine dote dixeris

Cõgenerat ẽ adiũgit aſſociat Acti. ĩ figulinis. Quã uehat grato tibi cõgenerat gẽtiũ: aut generũ affinitas

Cette ſignat ducite uel date ab eo quod cedo. Neuius in lycur. Pro induſtria cette regẽ ꝓpugnatũ patrẽ Lycurgũ. Ennius in Medea: Saluete optima corpora: certe manus ueſtras: meaſqꝫ accipite. Acti. ĩ menalippo: Aeneum aliquis cette ĩ cõſpectum: aut nos ubi eſt ducite ad eũ. Pacu. in Athalãta: His ueſtrorum uter ſit cui ſignum datum eſt cette.

Cupedia cupiditas. Cicero Tuſcu. li. iiii. Ambitio mulieroſitas peruicatia liguritio tumulẽta cupidia.

Caſtitudinẽ procaſtitate. Actius in Pheniſſis: Ibi fas ibi cunctam ãtiquã caſtitudinem.

Comitaſſet ꝓ cõcubuiſſet. Actius ĩ erigona: Tum autẽ ægyſthuſ ſine me eẽ eodẽ lecto comitaſſet patri

Cituma ſunt proxima cælo milia. M. T. de repu. li. vi. Ex qbus erat ea minima: quæ ultima cælo cituma terris luce lucebat aliena. Et in. li. i. Quare ſi placet dedecorationẽ ſuam de eo loco ad hæc citerriora.

Claret clara eſt uel clareat. Turpil. ĩ pedio. Cuius aduẽtu inſula hodie claret cypros. Enni ĩ Telamone Nã ita mihi Telamõis patris atqꝫ faciet ꝓaut Iouis gratia ea ẽ: atqꝫ hoc lumẽ cãdidum claret mihi.

Caſteria locus ubi cõnauigatio cõquieſcit: rẽi & gubernacula cõquieſcũt. Plau. ĩ aſibaria: Qui pulſire pulſaui remũ: ſola ego ĩ caſteria ubi quieſco: oĩs familiæ cauſa cõſiſtit ibi.

Cõquinatũ ad cõquendũ. Plau. ĩ aulularia: Neqꝫ ego nũq̃ niſi hodie ad bachas ueni ĩ bachanal cognatũ

Curio curioſus: Plautus ĩ aulul. Volo ego ſcire ex te quid ſit agnus curio.

Culcitra. Varro. ynquatribus. Quã ĩ teſtudineo lecto culcitra plumea ĩ die dormire. Idẽ de uita patrũ li. i. Qui primus uxorẽ ducebat duabus culcitris: ac duabus thoris plagulis cõſtraſſet.

Citrus. Varro ĩ gerũto didaſcalo. In quibus lybia citro faſces cingit fores.

Cecutiũt. Var. ĩ gerũto didaſcalo: Vtꝝ oculi mihi cecutiũt: an ego uidi ſeruos ĩ armis cõtra dominos:

Caballus. Lucil. li. ii. Succuſſatori tetri tardiqꝫ caballi. Varro ĩ Parmenone: Alius caballũ arboris ramo ĩ humili alligatũ reliqt. Idẽ Seſqꝫ ulyxe: In caſtris permãſi: inde caballũ reduxi ad cenſorem.

Coda. Var. ĩ taphemenippo: ſed ut canis ſine coda.

Carnales ſedules. Var. ſexageſi. Vix hæc fatus erat: cũ more maiorũ ultro carnales arripiũt de fõte ĩ tyberim deturbant.

Craſſũ poſitũ ꝓ hebeti & ſtulto. Var. ſexageſi. Senibus craſſis homuli nõ uidimus quid faciãt.

Canũ uetus antiquum. Virg. li. i. Cana fides & Veſta Varro eumeni. Et eccede ĩprouiſo ad uos accedit cana ueritaſ attici filio præalumna.

Ciſſũ uehiculi biroti genus: M. Tuli. philippicaꝝ li. ii. Deluit ĩ quadã caupõa: atqꝫ ibi ſe occultãs per potum ciſſim domum uenit.

Celeratim celeriter. Siſẽna hiſto. li. v. Quo magis celeratim poterãt ĩ inſidiis ſuos diſponit.

Capiaẽ a copia honeſte poſitũ: ut liganẽ & pabulãẽ & aquãtur: Cecil. li. i. Armis & magno cõmeatu ſed præda ĩ genti copiãtur. Virg. Geor. li. iiii. Sub mœnibus urbis aquãtur.

Cõfutare ẽ cõfõdere uel cõmittere. Var. ĩ mæonio. Haꝝ ædiũ ſummo atria cõfutãbãt architectores. Idẽ li. i. Hui Sedia cocus magus aenũ quãdo feruit: paula cõfutat trua.

Cõpluries frequẽter. Cato ſuaſione in legẽ populi: Quod cõpluries uſu uẽit omni tẽpore ante aduẽtũ eſſe remp. reddimus. Idẽ originũ lib. iiii Cõpluries eorum milites mercenarii inter ſe multi alteros ĩ caſtris cocidere. Plau. ĩ pſa. Quid metuis. Metuo hercle uero. ſenſi ego cõpluries.

Cognomẽ eſt eiuſdẽ nois: Affra. ĩ diuortio. Lætius genus cognominationis morborũ cognominis:

Clypeat. Pacu. ĩ hermiõa: Currum licuit clhamide cõtorta: aſtu clypeat & actiũ. Ita & galeare. Cinna in epigrammatis: Miſeras audet galeare puellas.

Cõuaſtare eſt furto oĩa colligere. Terẽ. ĩ phor. Alqd cõuaſaſſẽ: atqꝫ hinc me ego cõiicerẽ ꝓtius ĩ pedes

Cluet nominat Lucil. xxx. Quia opa troginus calix ꝑ caſtra cluebat. Enni. ĩ ambracia. Pergẽntes eẽ cluebat omnium miſerrimus: Pacuuius ĩ Iliona: ſed hæc cluentur hoſpitum iufideliſſimi. Varro onos lyras. Pacuuius diſcipulus dicorporis fuit Ennius muſaꝝ. Põpilius clueor tibicidas. Lucil. lib. xxvii. Xx. domi an. xxx. uel cẽtũ tibicidas alas.

Cõtẽturũ. Lucil. li. xxvii. Tu Luciliũ crede cõtẽturũ cũ me ruperint ſũma omnia fecerim. Var. lib. de liberis educãdis Vel maxime illic didici & ſitienti tyriacam mulſam: eſurienti panem cibariũ ſiligineum: & exercitato ſomnum ſuauem.

Canicas ueteres furfures eẽ uoluerũt. Luci. li. xxvii. Quãti uellẽt q̃ canicas apđ te & mangonis mãu.

Concorditas ꝓ cõcordia. Pacuuius in Hermiõa: Cõcorditatem hoſpitio adiunctam perpetem probitatem conſeruetis.

Cõmentũ pro communitum. Plautus in Amphitrõe. Faciam amphitrionẽ aduenıẽtẽ ab ædibus: ut abeat quouis pacto: fac commentus ſies.

Cribrum Lucil. libro. xxvi. Cribrum cerniculum lucernam in laterem: in telam licium.

Contẽnificum. Lucil. lib. xxvi. Ego enim contemnificus fieri & faſtidire agamemnonis.

Cordi eſt hõneſte dictũ animo ſedet. Lucil. li. xxvi. Et quod tibi magnopere cordi eſt mihi uehemẽter diſplicet. Idemqꝫ ſi tibi porro iſtæc res iccirco cordi eſt: ꝗ re utilem.

Congenudare flecti genibus. Ceci. in anna. lib. vii. Ipſe regis eminus equo ferit pectus aduorſum. Cõgenudat percuſſus deiecit dominum.

Cauſari cauſam dicere uel defendere. Actius in Medeã: Qui potis eſt repelli quiſq̃: ubi nullus eſt cauſandi locus. Affra. in Emãciputo: Vide facunde cõtra cauſaris partem. Pacuuius armorũ iuditio: qui ſeſe ad finẽ eſſe ad cauſãdũ uolunt de uirtute. his ergo cernendi do poteſtatẽ omnibus.

Celebreſcat celebris fiat. Actius in Diomede: Et q̃lis fuerit fama celebreſcat tua.

Cœpe incipe. Ceci: in Periboea: Reſtriã ære obſcuro hercle deſinã: mane cœpiã. Plau. ĩ Mæne. Neqꝫ ego ſanio: neqꝫ pugnas uelitis cœpio. Idẽ ĩ Truculẽto. Dum abeã quõdã: & ubi nihil cœpiam.

Certiſſãt certa fiãt: Pacuuius in Cryſe: Aquæ cocos unde certiſſent.

Celebre nõ ſolũ freqns: ſed ẽt uelox: Acti. ĩ ægyſtho Celebri gradu greſſũ accelebraſſe docet.

Calliſcerũt prout calluerũt. Cato libro de bello carthaginenſi. Aures nobis calliſcerunt ad in urias abeat: aliũ queſtum cœpiat.

Commetare cõmeare. Neuius in Bubulco cerdone Cũ ad lupã noſtram tum multi crebro cõmetãt lupi: Affranius in uirgine: Quo tu commetas ubi confixus deſides?

Concalluit. M. T. ad Atticum li. iiii. Locus ille animi noſtri ſtõachus ubi habitat olim cõcalluit. Et de deoꝝ natura libro quarto: Quoꝝ tamq̃ manus opere. ſic animus uſu concalluit.

Cõciere cũ perturbatione cõmouere. Actius ĩ Medea: Niſi quas tereſtris põtus ſtrages cõciet. Affra. ĩ Depoſito: Dii ſũt irati tibi: q cõciere cogites tãtũ mali. Ennius in Doloreſte: Exẽplo ægyſthi fidem nuncupantes cõciebant populũ.

Cõglomerare iuoluere ſupaddere: Ennius ĩ Thye. Heu mea fortuna: ut oĩa ĩ me glomeras mala.

Cõgermãeſcere coaleſceẽ cõiũgi uel cõſociari. Quadrigarius annaliũ: Facite exẽpla eoꝝ: ut uos cũ illis cõgermaneſcere ſciatis. Var. reꝝ huma. li. iii. Poſtea cũ his unã rẽp. cõiuncti & cõgerminati tenuere

Colabella adiunge labra. Laberius annalium: Paranna colabella oſculum:

Cimbaliſſare cĩbala q̃tere. Caſſius in emina li. iii. Mulier cãtabat tibiis phrygiis: & altera cimbaliſſabat.

Cõcinare cõficere uel colligere. Neuius belli punici. li. iii. Trãſit melitã ro. exercitus ĩſulã ĩtegrã urit: populatur: uaſtat: rem hoſtium concinnat.

Catullire eſurire uel libidĩari. Labe. In lacuberna ſcinde una ex collecto in patiẽte catulliẽtẽ lupam.

Caduciter præcipitãter. Var. etractiõe: Aut frigidos nymbos aqua iacta caduciter ruentis pertimuere aquatilæ querquecu læ natantes.

Cupiẽter cupidiſſime. Actius ĩ Philoctera: Cui poteſtas detur tua cupiẽter malis mẽbra diſcrepat ſuis. Ennius in Phœnice: Stultus ẽ q cupida cupiẽs cupiẽter cupit.

Cõmemorare cõmonefacere in memoriã reducere M. T. de ſenectute: Pythagoreorũqꝫ more exercendæ memoriæ gratia: qd quoqꝫ die dixerim: audierim: egerim: cõmemoro ueſperi. Idẽ de finibꝫ bo. & malorũ li. i. Sed a te opportũe facta mẽtio ẽ: ſed etenim mœtus audire. Cice. Quæ nã iſtius ſit ueteris: quã commemoras academicoꝝ & peripateticorum de finibus bonoꝝ ſententiam.

Cõiectariũ efficax ꝑfectũ. M. Tu. de fi. bonorum & malorum lib. iii. Illud uero mihi me cõiectariũ. ſed imprimis habes illorum.

Cõcubia nocte primi ſomni. Siſenna hiſto. lib. iiii. Ipſi legati cõcubia nocte oppido digreſſi iã ſupra oſtium munitionem ſuccedunt.

Ciſtas. Siſẽna Hiſto. lib. iiii. Ciſtaſqꝫ quæ erant legũ ferendarum gratia parta defecerant.

Centones & cilicia. Siſen. hiſto. li. iiii. Popius aceto madefactis cẽtonibus integũtur: quos ſupra ꝑpetua claſſi ſuſpenſa cilicia obtenduntur.

Cerbritudiem pro crebritate. Siſen. hiſto. li. iiii. Nã clãdeſtina celeriter tranſigi apud notos cogitata dici debet non explanari.

Cemẽta lapides nõ magni mõi qbus ædificia cõſurgũt. Siſen. hiſto. li. iiii. Formidine oppſſis ꝗ hũilẽ cemẽtis iſtructũ oppidũ muꝝ ſciebat. Var. in bimarco: Nõ te pudet mãicũ dõi tuæ uides cõmilitonũ tuoꝝ cohortis ſeruis tuis miſtrare cemẽta.

Gis poſitũ ꝓ ultra. Saluſt. Cis Rhenũ atqꝫ ĩtra mare noſtrũ & oceanũ niſi q̃ paludibus ĩuia fuit ꝑdomitã. Var. rheto. li. xx. Eo die cis tyberĩ reddẽdũ ẽ ꝗ de cælo auſpicari ius nemini ſit ꝑter magiſtꝝ.

Quadrifariam pro q̃dripartita. Varro rheto. li. xx. Et ea q̃ ad mortales pertinent q̃drifariã diſpartierim ĩ homines: in loca: in tẽpora: in res.

Cõcalfacere excitare uel ĩcendere uel hortari. Cice. de deoꝝ natura li. ii. Et ait idẽ: cũ brachiũ cõcalfecerit: tũ ſolere pugnare: Idẽ ad pauſa. li. iiii. Nos uẽtidianis tumoribus concalficimur.

Cauillãẽ ut iocãtur. Cice. de orato. li. iii. Cauillãtur aut aliqd de oratoris arte paucis ꝑcipiunt libellis.

Catus ꝓ ſapiẽte. Cice. Tuſ. li. ii. Sed hõ catus nũquã termĩat nec magnitudĩs nec diuturnitatis mõm.

Contrahi dictum eſt honeſte quadã triſtitia liberari. & ſolicitudĩe aut mœrore. Cice. Tuſcu. li. iiii. Hoc

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

detracto quod totum eſt uoluntarium ægritudo eſt ſublata illa mœrens:morſus tamen & contractiunculæ quædam animi relinquentur & li.iiii.Itaq; hæc prima diffinitio eſt:ut egritudo animi ſit aduerſantis ratione contractio.

Cicures.Cicero tuſcu.li.v.Partim ſoliuagas:partim congregatas immanes alias quaſdam aut cicures non nullas abditas terraq; tectas.

Cuias unde.Cice.tuſcu.li.vi.Socrates quidẽ cũ rogaretur:cuiatẽ ſe eſſe diceret:mundanũ inquit.

Cibariũ quod nũc aut de pane ſordido aut de alio ĩdigno dicatᷣ.Var.ĩ modio:ĩ bucolis dormire mallẽ.ſ.potius uinũ meũ cibariũ:q̃ ego dominus cubarẽ.Idẽ onos lyras.Tuus autẽ ipſe frater cibarius fuit Ariſtoxenus.Ci.Tu.li.v. Cui cũ pegrinãti comitibus non ſecutis cibarius in caſſa panis datus eſſet:nihil uiſum illo pane iucundius.

Comedones ab edendo.Var.in modio:Putat fore hoc q̃ hinc comedonibus cõuenit uſu qbus nota uoluntate comedunt:duntaxat gulla gaudet.

Caulẽ uitis robur.Var.de re ruſtica li.i. Quem dicimus caulẽ:ut Vir.li.xii.Puberius caulẽ foliis.Varro ex ſarmẽto caules qui nati ſunt de his q plurimum ualent:primum ac ſecundum nonnunq̃ & tertium relinquere:reliquos decerpere.

Cõtinuare cõuenire cõcurrere . Siſen.hi.li.v.Marius oſtio liri ſi uehitᷣ:atq; enariã ſuos cõtinuare.

Cinefactũ in cinerẽ diſſolutum figuratio:ut tepefactũ & labefactũ.Lucil.li.iii. Ad nos horritico cinefactum te prope cubet.

Coxẽdicas coxas.Lu.Caput colos tẽtatᷣ:trũcus ſuſtinetᷣ a coxẽdicibus.Var.de re ru.li.i.Lata frõte naribus ſimulato pectore claſſis coxendicibus.

Cõditaneũ:quod cõdi uel cõditi põt recte dici.Var. de re ru.li.i.in agro craſſo & calido oleo cõditaneum radium maiorem ſalentinam horti tempus cauſa ſerginam abituram colmineam:

Cœnatus ut prãſus:ut potus uel lotus.i.cõfecta cœna.Var.de uita patrũ li.iii.Vt eius cõuiuiũ q triũpharet in capitolio uidetᷣ eſſe propriũ:ut ipſe potius domum reduceretur cœnatus a cõuiuio.

Ciros capitis crinẽ.M.Cato libro de liberis educandis:Itaq; ambraciæ primũ capillũ puerile dẽptũ. Item ciros ad apollinem ponere ſolent.

Catellos.M.Cato ĩ libro de liberis educãdis:Quare melius curæ conſuetudinis puerilis illorum:qui ſuis catellis miniſtrent quod edent.

De dictionibus a.D.littera incipientibus.

d Extima ꝓ dextra. Var.Porro inde ab uno quoq; cõpito ternæ uiæ oriuntᷣ:e qbus ſingulæ extumæ exitũ ad cælos habẽt ꝓpriũ:a primo cõpito dextimã uiam munit epicurus.

Deſueui illũ ꝓ deſuefeci illum:id eſt conſuetudinẽ ei abſtuli.Titinnius gemĩa.Paraſitos amoui:leonem ædibus abſtrui deſueui :ne quo ad cœnam iret extra meum conſilium.

Dapalis cæna eſt diuerſis amplis dapibus plena.Titinnius Varro:Toto fit in foco de lignis mihi dapalis cœna.

Diuitant pro diuites faciunt.Actius in Aſtyanacte: Nihil credo auguribus q aures uerbis diuitãt alienas ſuas:ut auro locupletent domos. Turpili.in traſilione:Dii me diuitant.

Deſquãmat ſquãmis expoliat.Plau.ĩ aulu. Dromo deſquãma piſces:tu Macherio gõgrũ.muranã:ex dorſua q̃t ũ potes.Luci.ſat.li.vii.Sador ſubſellor: deſq̃mor:punicor:ornor.Expilor pingor.

Deartuare ẽ q̃ſi ꝑ artus cõcidere.Plau.ĩ captiuis. Tũ igitᷣ ego denũciatus deartuatus ſum miſer . Idẽ ĩ eadẽ Deartuaſti dilaceraiuſti atq; opes cõfeciſti.

Demoliri diruere.Salu.hi.li.iiii.Pluteos reſcĩdit:ac munitiones demolitur loco ſummo potitur.

Diuidos.i.ſeparatos.Actius in Andromeda: Noſq; ut ſeorſum diuidos læto offeres.

Diſpuluerare eſt diſſoluere.Ne in Gymnaſto: Saxa ſiluas lapides montes diſiicis diſpulueras.

Differitas pro differentia. Lucilli.libro.iiii. Tantaq; in his rebus diſtantia differitaſq;.

Debilo debilis.Ennius libro.viii.debilo homo.

Domutionẽ.Pacu.in hermiõa:Nã ſolus danaps hic domutionem dedit.Lucil.li.xxvii. Domutionis cupidi imperium regis pene imminuimus.

Deſignare cum nota & ignominia aliquid facere. Terentius in Adelphis. Illa quæ ante facta ſunt omitto modo quid deſignauit.

Deblaterare eſt obloqui confingere.Tucil.li.xx.Deblaterat plenus bonus ruſticus concinnit una.

Deletile non quod deleatur:ſed quod deleat.Varro in modio:Si diſplicet tibi tam latum mare partis quantum ſpongiam deletilem.

Datatim .i.ĩuicẽ dãdo.Plau.ĩ Curculione:Tũ iſti q ludũt ſerui ſcurrarũ datatim in uia.Affra.ĩ hoĩe.

Datatim uxorẽ ut ludas.Põpo.ĩ Adel.Quod ille dicit cũ datati ĩ lecto luſi tecũ.Neuius in Exodo.In molis non ludunt raptim pilo datatim morſo.

Diuidia eſt tedium.Actius ĩ armorum iudicio:Huius me diuidia cogit plus q̃ eſt par loqui. Turpil. in Epideto Sperabam conſilia noſtra diuidiæ tibi cum ætas acceſſet non fore.

Dulcitas dulcitudo pro dulcedo.Actius ĩ Tereo:ſuauẽ linguæ ſonitum o dulcitas conſpiratũ aĩæ.Ceci.in Syracuſis:Tanta hic ĩuaſit in corda indulcitas.Cice.de deoꝝ natura li.iiii. Quinetiã guſtatus q ẽ ſecũdus ex oĩbus maxĩe uoluptatibus qppe dulcedĩe præter cæteros ſecundus cõmouetᷣ.

Diſcorditas ꝓ diſcordia.Pacu.in Hermio.Quãtãq; ex diſcorditate cladem importem familiæ.

Deletio.Luci.libro.xxix.Deletionem noſtri ad unũ exercitus.

Depeculaſſere : ac deargentaſſere & decalauticare eburno ſpeculo depeculaſſere.

Diſſlare flatu diſturbare.Plau.cuius tu legiões diſflauitaſti ſpiritu.Lucil.libro.xxvi.Pars diſſlatᷣ uẽto:pars autem obrigeſcit frigore.

Danũt dãt.Pacu.in Illiona.Dii me & ſi ꝑdũt:tamen eẽ ad uitam petũt:q̃ priuſq̃ ĩtereo ſpaciũ ulciſcendi danũt.Plau.ĩ Pſeudulo:Cui ſeruitutẽ dii danũt lænoniã. Neuius belli punici lib.iiii. Eam carnẽ uictoribus danunt.Ceci.in Plotio patiere quod dant quando optata non danunt.

Deamare uehementius amare.Affranius ĩ Vopiſco Voluptatẽ capio maximam cruciari te tua culpa q det de illa peſſima quam deamas promere.

Decollare ex collo depõere.Ne.Notonicas loui hẽs uidi tibi tradi in tuo collo eſt:decolles caue.

Degulaſſe eſt gulæ dediſſe. Affra.in Bruto : Immo iandudum occubuiſſe degulaſſe oportuit.

Delectare illicere attrahere.Ennius in Thye. Et me apollo ipſe delectat:ductat delphicus.Quadrigarius Anna.li.iiii.Fabius de nocte cœpit hoſtibus caſtra ſimulare:oppugnare eum hoſtem delectare dum collega id caperet quod captabat.

Delica explana indica: Actius in Achille.Quare alia ex crimine inimicoꝝ effugere poſſis delica. Cecilius in Cibolio:Iſta te:Immo uero hæc ante ſolitus ſum res delicat.Titinnius li.v.Quid iſtud eſt aut iſtic ſibi uult ſermo:mater delica.

Deuorare abſumere eripere. Actius ĩ Aenea.Patrio exẽplo & medicabo:atq; aĩam deuorabo hoſtibꝫ

Dignet dignus putet.Pacu.in Illio.Quis deos ĩfernos quibus celeſtis dignet decorare hoſtis.

Debiliter debilitate.Pacu.Miſeret me lachrymis lĩgua debiliter ſtupet.

Demagis ualde magis . Lucilius lib.xvi.Rex corus ille duos uentos auſtrum atq; aquilonem nouiſſe aiebat ſe ſolos : demagis iſtos & nymbo auſtellos nec noſſe neceſſe putare.

Diu pro die:unde & ĩterdiu dicitᷣ.Titin.ĩ Fulõibus Nec nocte nec diu licet fulonibus q̃eſcat.Plautus ĩ Mer.Noctuq; & diu ut iuro ſubdolaſſis . Idẽ in Au.Nec noctu nec diu qetus unq̃ eã nũc dormiã.

Dubitatim dubitanter.Cecilius Annalium li.iii.imperator conclamat de medio uelitatus : ſi noſtro cornu remouẽtur gallis non dubitatim ĩmitant Siſenna Hiſtoriaꝝ li.iiii.Quod hoſtẽ non dubitatim cum pluteis ac ſcalis iter facere cernebat.

Diſcedere hiare diuidi diſtendi.Mar.Tul.de officiis li.iii.Hinc ille gygas inducitur a plutone:qui cũ terra diſceſſiſſet magnis quibuſdam imbribus. Siſenna Hiſtoriarum libro.iiii. Armata dextra ducti:magiſq; in latitudinem diſcedunt.

Delegare ueteres diſcedere poſuerunt uel diſpartirᷣ. Plau.in Amphi.cui fautores delegatos uiderint.

Depſcere a græco magis ſignificantiam & originẽ trahit Homerus in Odiſſea: Var.in Myſteriis.Sed tibi fortaſſe alius molit & depſit.

Dolitum pro dolatũ uſu dicitᷣ : quod eſt ꝑcæſum uel abraſum uel effreſum.Var.in agathõe:Nunq̃ celatus in manu dextra ſcyphus celo dolitus artẽ oſtentat mẽtoris.Cicero Dolatum academicoꝝ li.iiii.Nõ.n.ẽ ex ſaxo:aut cultus e robore dolatus

Deſcobinatis ſauciis & abraſis & deſectis.Var.ĩ meleagris:Sin autem delectationis cauſa uenamini quanto ſatius eſt ſaluis cruribus in circo expectare:q̃ his deſcobinatis in ſilua curare.

Dentarpagas quas græci uocãt uolũt appellare.Varro in quinquatribus:hic in penſile forcipem dentarpagæ.

Deſubulare ꝑfodere.Varro.Sexq; ulyxe.Vnã ueniã eẽ nõ amouiſſe duce uirtute hãc eẽ nobilẽ: alterã Carneadem deſubulaſſe bona corporis ſecutũ.

Dormitio.Var.ſexage.O ſtulta corporis noſtri dormitio:uigilabis: Et alio loco idem : Quid mihi ſomno ſi dormitio tollitur?

Diſſentaneũ diſcors & diſſentiẽs:ut conſentaneum cõtra:Nigidius;Eum locum facit diſſentaneũ.

Decidua quæ cadant:ut occidua. Laberius : In altũ non ubi caput a foliis decidua folia pandit.

Duodeuiceſimo ita ut duodecimo.Var.humanaꝝ reꝝ libro.xvi.Mortuus eſt anno duodeuiceſimo rex fuit.xxi.Cato li.iiii.Originũ deide duodeuiceſimo anno poſt dimiſſum bellũ qđ.iiii.&.xx. ãnos fuit carthaginẽſis ſextũ đ fœdere đcernere.

Diurnare honeſtũ uerbũ ꝓ diuidere:& apud ueterẽ prudentẽ auctoritatis ĩcognitæ.Neq; optimum quenq; in ſuos ſolent diurnare.

Duritudo pro duritia.Cato in Veteriũ:Qui illius ĩquit imprudentiam qui norat duritudinem.

Delitiam numero ſingulari:quod aut rarum ẽ aut ſingulare.Plautus.Mea uoluptas mea delitia.

Diritas.Marcus.T.de ſenectute:In altero diritas.

Diriſſimum ſeuerum:Varro in Bimarcho : Scena quem ſenem latina uidit diriſſimum:

Diis diutinis ac iugibus.Var.onos lyras:Sol hermoge quadam gubernans motibus diis uiget.

Dicteria quaſi dicta non ſeria . Varro onos lyras: Quam mobile neq; orto ſaltitium attulit pſalterium:quibus ſonant in græcia dicteria.

Diſpalare eſt ſeparare.Siſen.hiſtoriaꝝ libro.iii.Diſpalati ab ſignis digreſſi omnes ac diſſipati. Idem Tanto plures paſſim diſpalantur.

Diloricare dictũ eſt ſcindere.Cicero de oratore li.ii. Qui in cã perõranda non dubitauit excitare reũ cõſularem & eius diloricare tunicã:& iudicibus cicatricẽ aduerſam ſenis imperatoris oſtendere.

Diuitior.Cicero de oratore libro.iii.Inde ille licentior & diuitior fluxit dithyrambos.

Deturbare deiicere demouere:Salu.li.ii.Mœnibus deturbat.Vir.li.v.Puppi deturbat ab alta & li.vi. ĩde alias animas q̃ ꝑ iuga lõga ſedebãt Deturbat.

Diuidiæ ut diſſenſiões:Actius in Phœniſſis: Ne horum diuidiæ & diſcordiæ diſſipent & diſturbẽt tantas etiam optimas ciuium diuitias.

Deintegrare deminuere:deiugare:deiungere:ſeparare:diſſociare:denaſci:decreſcere.Ceci.Nomen uirginis:niſi miꝫ ẽ deĩtegrauit.pacu.in Chryſe. Perq; noſtram egregiam unanimitatem quam memoria deiugat.Caſſius hemina annali libro. ii.Quæ nata ſunt ea omnia denaſci aiunt.

De dictionibus ab.E.littera incipientibus:

e Vireſcat.Var.ĩ ꝓmetheo.li.xv.Atq; ex ſanguinibus dolore euireſcat colos.

Euallare dictũ eſt excludã:& q̃ſi extra uallã mittã.Titinius in prælia.Qua ego extorrẽ hanc domo faciã dilatricẽ pallia euallauit. O pulchre. Varro hemĩa.Donec foras nos ĩtus eualluerunt.

Excantare ſignificat excludere.Plau.ĩ Bacchidibus Nã credo cuius cor excantare põt .Luc.li.ii.ſaty. Quæ ego nũc æmilio præcanto atq; exigo : atq; cãto.Varro ĩ Eumenidi.Vbi uidẽt ſe cãtãdo exara excantare non poſſe:deripere incipiunt.

Extundere eſt extorquere uel inuenire. Affra.ĩ epiſtola.Itaq; adeo extundo : ex offitio datur mihi cuſtodiendus.Virgilius Geor.li.i.Vt uarias uſus meditando extunderet artis Paulatim.

Exculpere eſt extorquere.Plautus ĩ ciſtellaria:in q̃ſtione uix expuli ut diceret.Lucretius ſatyraꝝ libro.ii.Nunc nomẽ iamq; ex teſtibus ipſe rogãdo

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Exculpo:hæc dicam.Idem.Vti eſurienti leõi ex ore exculpere prædam.

E regione poſitum eſt ex aduerſo.Cice.academico.li.iii.Nec ego non ita uos & dictis eſſe e regione nobis in contraria parte terræ:qui aduerſi ſtent ad contra ueſtigia.

Exorbebo pro exorbeam.Plau.in Epidico.Iam ego ne conuertam in hyrundines atq; horum exorbebo ſanguinem.Turpilius in Leucadia: Iã ego iſtam tibi triſtitiam exorbebo.

Exgurgitem exhauriam ſignificat.Plau.ĩ Epidico: Atque exgurgitem domo prorſum.

Expapillato brachio quaſi uſq; ad papillam renudato.Plautus in milite glorioſo.Idem connexũ in humero leuo expapillato brachio.

Exos dicitur ſine oſſe.Lucreti.libro.iiii.Exos & ex anguis tumidos perfluctat artus.

Extrarium quaſi alienum. Affranius in Suſpecta. Vt me eſſe in hac re ductat abs te extrarium.

Errabundus pro errans.Vir.Siqua forte ferant oculis ſeſe obuia noſtris.Errabunda bouis ueſtigia.

Excandentia iracundia feruentia.Cic.Tuſ.li.iiii.Ludis ne ira excandeſcentia odium inimicitiæ: diſcordia:Idem in eodem. Excandeſcentia autem eſt ira naſcens & ſine modo exiſtens.

Emulgere ſine labore tollere. Terentius in phormione:Emulſi argento ſenem.

Effutire cum mendacio dicere.Terẽ.in Phor. Vos forte imprudẽtes effutiretis. Cice.Tuſ.li.v.Nec hæc ſit agit:ut quaſi ex tẽpore futire uideat̃. Lucretius:Mata licet ſimilis ratione effutiat ore.

Eleuit maculauit. Lu.li.vi.Si hic ueſtimẽta eleuit luto:ab eo riſũ magnũ ad cachĩnũ ĩprudẽs ſbicit

Eleuiem purgationem.Lucretius libro.xxvi.Vt eleuiem facere per uentum uelis.

Exponere pro exemplo boni oſtentare.Cice.in acade.libro.ii.Frangere auaritiam ſcelera ponere:uitam ſuam exponere ad imitandum iuuentuti.

Expetunt pro uolunt.Pacuuius in illiona. Dii me: & ſi perdunt:tamen eſſe ad uitam expetunt:quũ priuſq̃ intereo ſpatium ulciſcendi dabunt.

Expalpare elicere.Plautus in penulo.Quid faciam: exora blandire expalpa.Pomponius in collegio: Siquid expalpare poſſum ab illo.

Expirgo pro expgefacio.Actius in Antigo.Heus uigiles pro parte expgite pectora tarda ſopore extergite.Santra nunciis bacchis exẽplo excitæ uadit: qua genitrix & omnis uocis expergite ſono.

Extrahunt pro exibunt.Affra.in actione: Simul limen intrabo:illi extrahunt ilico.

Efflictim uehemẽter.Plau.ĩ penulo:Eaꝝ hic adoleſcens alterã efflictim.Petit.Põp.Dotato ſcio polte illã amare efflicti.Laberius in Belloniſtria:domina noſtra priuignum ſuum amat efflictim.

Expulſim dictũ ẽ a frequẽti pulſu.Varro in Serapa recte:Purgatũ ſcito:quoniã uidebis Romæ ĩ foro ante iamenos pueros pila expulſim ludere.Nigi.ĩ cõmẽto li.xx.Cuiuſmodi genus aduerbiõrũ aduerbii motu:quia euertit ut pulſim curſim.

Eluuio corruptus & morbiferis opibus tractus.M.tu.de offi.libro.ii.Qui collectis cæteris cauſis eluuionis peſtilentiæ:uaſtitatis.

Exhiberi inferri.M.T.de offi.lib.iii.Quod cũ audiuiſſet adoleſcens filius negociũ exhiberi patri.

Equuleos diminutiuũ ab equis.M.T.in Hortẽſio dici uoluit.Vt igit̃ domitores equoꝝ nõ uerbera ſolũ adhibẽt ad domãdũ:ſed ẽt cibũ ſæpe ſubtrahũt:ut fame debilitet̃ equuleoꝝ nimis effrenata uis.Varro ĩ Eumenidibus.Neq; furẽtẽ equuleũ damacrinũ inſanus eqſo exhibebis morbi fluctibus educet unq̃.Põpo.Decuma fullonis.Vbi ĩ ſiluit inculeratũ equuleum:ibi tollutim tortor.

Emãcipatũ ſubnixũ deditũ.Marcus Tulius de Sen. Ita ſenectus nimis honeſta ẽ:ſi ſeipſam defendit: ſi ius ſuum retinet:ſi menti emancipata ẽ ſi uſque ad ultimum ſpiritum dominatur.

Exiurare & deiurare ideſt ualde iurare ut deamare plau.ĩ Amphi.Exiuraſti mihi te dixiſſe ꝑ iocũ.

Exornare ornare:extruere inſtruere.Plau.ĩ Aulularia:Repediũ rebus paratis exornatis nuptiis.Vir.æneı.li.iiii.Pulchrãq; uxorius urbem Extruis. Cice.Tuſcula.libro.ii.Modo eſt aliqua patientia: ſi nulla eſt:quod exornamur philoſophia.

Equiſo pro eqte.Varro trioclite. Triſilio patiaretis eos:Nã ut equus q ad uehendũ eſt natus: tamen hic tradit̃ magiſtro:ut equiſo doceat tolluti. Idẽ ĩ Marcipore:Quã nautici eqſones per uiã q̃ ducerent lora.Idẽ ĩ Eumenidibus.neq; furẽtẽ equuleum damacrinum inſanus eqſo exhibebis morbi fluctibus educet unquam.

Eunuchare Varro in lege menia:Siqui patriã maiorẽ parẽtẽ extinguit:in eo ẽ culpa quod facit ꝓ ſua parte is qui ſe eunuchat:aut alicui liberos ꝓducit

Equilã equã.Var.in lege menia:Nemo eſt tã neglígẽs:qn ſũma diligẽtia eligat aſinũ q ſuã ſaliat eqlã

Eſurigo fames.Varro ĩ Taphemenippo. Vbi lubet ire licet accubitum accedo ſtrennuoſus ſublimus:quod eſurigo fundebat coſtas.

Exitiũ Varro ſexa.Sic circũ ſpexe atq; inueniſſe: cũ dormire cœpiſſet tã glaber q̃ Socrates galbã eſſe factum exitium e pilis albis cum proboſcide.

Elucificare lucidare dictũ a luce.Lab.Scito fulgẽtis ſplẽdor̃ pecũiæ uolo elucificar̃ exitũ ætatis meæ.

Exigor pro a me exigitur.Cecilius: Excino ego illud minus nihilo exigor portorium.

Edulcare pro dulcius facere.Acti.Quapp edulcare cõuenit uitã pluraſq; acerbas ſenibuſ gubernaſſe.

Eqtem pro equo.Vir.geor.libro.iii.Atq; equitem docuere ſub armis ĩſultare ſolo:& greſſus glomerare ſupbos.Ennius annaliũ li.vii.At nõ quadrupedes equites.Eqtare quoq;.Luci.equũ dicit cũ ſit hoĩs equũ inſidentis.Quis hunc cõcurrer̃ equum non æque equitare uidebat: is equitat: curritque oculis.

Exequiant̃ exequiis cõuiuant̃ & epulant̃.Varro in Bimarco:Iṗm pp uix liberti ſemitrati exeqant̃.

Exedra.M.T.de offi.& de finibus bonoꝝ & malorũ li.v.Sũt in ipſis locis iudicia ſummoꝝ uiroꝝ tamẽ ego illa moueor exedra.Et de orator̃ li.iii. Tũc dedita opa quieſcẽtibus aliis in eã iã exedrã ueniſſe:ĩ q̃ Craſſus poſito lectulo reqeuiſſent.

Ergo poſitũ ꝓ ea cã.Virgilius æneidoꝝ li.vi.Illius ergo uenimus:& magnos herebi tranſnauimus amnes.Siſenna hiſtoriarum li.iiii.Milites:ut lex

calphurnia cõceſſerat uirtutiſ ego ciuitate dõari

Enixi ꝓ enixe.Siſen.hiſt.li.iiii.Ei ergo illos malos & audaces ſemp enixi cõtra fortunas atq; honores huius ordinis oĩa feciſſe ac dixiſſe ſentio.

Exinanita euacuata.Si.hi.li.iiii.Denique exinanitas caſtris rõni:q clauſi ſe loco petuerũ t expedire.

Exanclare ẽ ppeti uel ſupare.Cice. Academicoꝝ li. iiii.Credoq; clitomacho ita ſcribenti ut Herculi q̃ndã laborẽ exãclatũ.Et Tu.li.i.q; exanclauiſſent oẽs labores tũ ĩciderẽt ĩ mortis malũ ſẽpiternũ.

Eugium media pars inter naturalia muliebria.Lu. in Epodis hymnis:Sine eugio ac deſtina.Laberius in centenario.Quare tam arduum aſcendas: an concupiſti eugium ſcindere?

Exoticum aduenticium a græco.Plautus ĩ muſte. Non omnes poſſunt olere unguenta exotica.

Ebriulare ebrium facere & ebriacus ebrius.Labe.ĩ chere.Ebriulari mentem hilaram arripiunt: Idẽ in Aulula.Homo ebriacus ſomno ſanari ſolet.

Exfundere a fundo auertere.Ceci.antipater lib.vii. Reſpu.amiſſo exfundato pulcherrimo oppido.

Externauit & conſternauit:id eſt dementem fecit. Catullus:Ah miſera aſſiduis q̃ luctibus externauit ſpinoſa ſericina ferens in pectore curas.

Exciſſatum laniatum uulneratum.Plautus in Ciſtellaria:Capillo ciſſo atq; exciſſatis auribus.

Eduſam & potinã deas præſides uult habere puerorum.M.Cato li.de libe.edu.Cum pro cibo & potione initiarent puero ſacrificabantur ab edulis eduſæ:a potina potinæ nutrici.

Eſculẽtum & eſcariũ ab eſcis & ab edẽdo dictum. M.Cato in li.de libe.educãdis.Fortũa ſe illos nõ natura præſtare ſiqd datũ his ſit eſculẽtum.Plau. ĩ Menæch.Ea enim uere lenta uícla ſunt eſcaria.

Ephippiũ tegimẽ equi ad mollẽ uecturã paratũ.M. Cato de liberis educãdis.Mihi puero modica fuit una tunica & toga ſine faſceis calciamẽti equus ſine ephipio:balneũ nõ quotidianũ albeus ratus.

De dictionibus ab.F.littera incipientibus.

f Amulant̃ ꝓ ſeruiũt.M.T.de re.li.tertio eſt .n.genus iniuſtæ ſeruitutis:cũ hi ſunt alteri us qui ſui eſſe poſſunt:cum autem hi famulantur.Et de offi.libro tertio.Quam hi ſeruitutis famulatus & ſeruientis uoluntati.

Firmitudo pro firmitas.Plau.in Aſinaria:Si iſtã firmitudinẽ animi obtines ſalui ſumus.Mar.Tul. de rep.li.i.Habẽt æquabilitatẽ q̃dã:q̃ carere diutius uix poſſunt liberi:deinde firmitudinem.

Fortunare ẽ proſperare:& omnibus bonis augere. Plautus in Trinummo. Defortunabunt noſtra conſilia.M.T.ad Curionem:Tibi patrimonium dii fortunent.Affranius in emãcipato. Deos ego omnes:ut fortunati ſint precor.

Fallam pro fallaciam. Nouius in decumis.Me nõ uocabit ob eam rem hanc faci fallam.

Ficitatẽ dictũ ut oliuitatẽ:id ẽ fructus fici: Nouius: Ficitores oẽs capiũt ſicitatẽ: ĩers ẽ ſine moleſtia.

Fimbriæ ſunt omnis extremitas Neuius ĩ Lycurgo ut uideã uulcani opa hoc flãmis fieri flora.

Famulitas eſt ſeruitus.Actius in Andromeda: Nã poſtq̃ paruulos ſuos oppreſſit famulitas.Pacu.in

Athalantha: Quas famulitas:uis ægeſtas: fama: formido:pauor.

Fidelitatẽ.i.fidẽ.Actius in Mirmidonibus: Nolo eqdẽ.ſed tu huic quẽ ſcis: quali in te fiet fidelitate: ob fidã naturã uiri ignoſce.Affra.in Vopi.Idem intus actũ pit:opera nimiꝝ mea ea aĩo fidelitatis.

Falſum habuit pro fefellit.Saluſti.in Iugurtha:Neq; ea res me falſum habuit.

Famul famulus.Enni.li.viii.Mortalẽ ſũmũ fortũa repẽte reddidit:ſũmo regno famul ut optius eẽt

Flaccet lãguet deficit.Lu.li.vii.Hic ẽ macedo fragrion lõgius flaccet.Actius in Achille: Heu ſceptra iã flaccẽt ferat.Affra.in diuortio.Diſpii pturbata ſunt:iam flaccet fortitudo.Ennius in Thyeſte: ĩ flaccebunt conditiones repudiato & reddito.

Fulguriuit fulgorem fecit uel fulmen afflauit: Neuius ſuaue a ſuo ſonitu fulguriuit Iuppiter. Luc. libro.xxvi.Luporum exautorem maluanum & fulguritatem arborum.

Friget frigidum eſt.Virgilius libro.vi.Corpuſq; lauant frigentis & ungunt. Teren.in Phormione: Abi tange ſi non totus friget me eneca.

Fabitorem fautorem.Luc.libro.xxi.Fabitorem tibi me amicum amatorem putes.

Folliculum corpus.Lu.libro.xxvi.Ego ſiquis:ſum: & quo folliculo nunc ſum indutus non queo.

Fligi affligi.Liui.in ægiſto:Ipſe ſe ĩ terrã fligit cadẽs Actius in Epinauſimache:Nec ꝑdoleſcit fligi ſocios morte campos contingi.Idem ĩ ægiſto: heu cuiatis ſtirpem funditas fligi ſtudet.

Frangeſcere frãgi.Actius in ægiſto:Neq; fera hominũ pectora frãgeſcũt:donec uim perſenſerim imperii.Idẽ in Euryſace.Nũq̃ erit tam immanis cũ mea opera extinctum ſciat:qui frangeſcat.

Fuam ſim uel fiã.Pacu.in doloreſte:Reſpõſa explanat:mãdat me mater:fuat conoſcẽdi unq̃ aut cõtuẽdi copia.Titin.in fullone.Perii hercle uerbo. ubi nũc tecum obſecro ut mihi ſubuenias ne ego maialis fuã.Li.ĩ Hermiõa.Obſecro te anciale mater:ne q tuæ aduerſus fuas.Affra.in ꝓmo. Caue ne pẽdeas ſi fuas in queſtione. Ennius Hectoris luſtris.At ego omnipotens te expoſco:ut hoc cõſilium Achiuis auxili fuat.

Facul ꝓ faciliter.Huic cõtrariũ ẽ difficul.Luc.li.vi. Peccare ĩpune rati ſunt poſſe:& nobilitate facul ꝓ pellere iniquos.Pacu.in teucro:Nos illũ interea ꝑficiẽdo ꝓpiaturos facul remur.Affra.ĩ ictione:Aut facul aut ait.Pacu.Fœmĩa inuenit̃ bona: Actius ĩ meleagro:erat uirile iſtuc fere aduerſam fortunam facul:Varro in Bimarco.Quod utrũ ſit magnum an paruum facile an difficul.

Famulãter ꝓ ſuppliciter.Actius ĩ Tereo. Deuincat moue natũ ſemella affare & famulanter pete.

Fluctuatim iactanter & ſolute.Affra.in pompa.Tene tu in medio nemo eſt magnifice uolo fluctuatim adire illum accipite:hoc tege tu & ſuſtine.

Fortunatim proſpere.Ennius in annalibus.Ea mihi reliquæ fidei regno:nobiſq; quiritis ſe fortunatim fœliciter abinde uortat.

Fruſtatim & fruſtilatim per fruſta & minutatim Põ.ĩ Verre ægroto:Veꝝ illi ualẽt.q luctãt̃ cũ leonibus:& te obiectis fruſtatĩ paſſerinũ prãdium

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

ſaturarum non fruſtilatim nec minutatī dari.

Faſtidiliter faſtidioſe. Varro ī Cras credo: hodie nihil quibus inſtabilis animus ardēs mutabiliter habere faſtidiliter in conſtanti pectore.

Fugere dictum eſt fieri. M.T. de offi. lib. iii. Siquis uinum fugiens uendat ſciens.

Fatigare poſitum pro fatigari. Virgilius lib. iii. Olli remigio noctemꝫ diemꝫ fatigant.

Frauſus fraudatus. i. ad fraudis fructū uenerit. Pla. in Aſinaria: Non placet meo tuo in commune nequam fraudem frauſus ſit.

Fax pro face. Varro in Gerunto didaſcalo. Cōfluit mulieꝝ tota Roma q̄ noctu fieri mitia ſolita ēt nūc pinea fax indicat. Idē ſexage. Adeſt fax īuoluta incēdio. Idē de uita patꝝ li. ii. Cū a noua nupta ignis in face afferretur: fuco eius ſumptus: cum fax ex pinu alba eēt: ut eā puer īgenuus afferret.

Flauiſas eas dici Var. exiſtimat: quos græci theſauros uocāt in epiſtola quā aduerſus Marcū Sulpitiū dedit Quintū Valeriū corā nunc ſolitū dicere quos teſauros græco noīe appellaremus: priſcos latine flauiſas dixiſſe ꝙ in eos nō rude æs: argētumꝫ ſed flata ſignataꝫ pecunia condererut.

Formidoloſum & quod ipſum & ſit formidabile. Salu. in Cati. Nō armatus hoſtis formidoloſus.

Fruiſci ꝓ frui. Lu. lib. xviii. Aeque fruiſcer rogo ac tu. Ceci. libro. ii. Domus ſuas quoꝫ ire iubet & ſua omnia fruiſci. Nouius. Pareoꝫ magnopere, quaſi uerum id fruiſci non queunt.

Fellare exurgere. Iam uero manio tam eū ad quem ueniunt: & hoſpitium lac humanum fellaſſe.

Fallaci loquentiæ. M.T. de fini. bonoꝝ & maloꝝ li. iiii. Quæ diligentiſſime cōtra Ariſtonem dicūt a chryſippo ex ea difficultate ille fallaci loq̄ntiæ.

Fabellæ. M.T. de fini. bo. & malorum li. x. Libēterꝫ ſe cum his congregant: dantꝫ ſe ad ludendū: fabellarumꝫ auditione ducuntur.

Ferabite poſitum pro agreſti. Siſenna hiſto. li. q̄rto Et partim ferabite. partim lauro & arbuſto: ac multa pinu ac myrteris abundant.

Foramen: Siſenna hiſtoriarum libro q̄rto Neꝫ porta neꝫ ullū foramē erat: quo poſſet eruptio fieri.

Flexanima. Cicero de oratore li. ii. Tantā uim hēt illa quæ recte a bono poeta dicta eſt flexanima: at omnium regina rerum oratio.

Frons pro fronde Virgilius Geor. libro. ii. Frons tenera: imprudenſꝫ laborum. Varro de re ruſtica libro. i. Quod Cato ait circum fundum ulmos populos: unde frons ouibus & bobus ſit.

Falæ turres ſunt ligneæ. En. li. xv. Malos diffindūt fiūt tabulata falæꝫ: hæc ſunt ēt circa quæ apd̄ ueteres propter ſpectatores e lignis erigebantur.

Foria ſtercora liquidiora. Pōponius ī Macho. Conforiſti me Diomedes. Laberius ī panilicis. Foriolus eſſe uideris in coleos cacas. Foriolus q foria facile emittat ſoluti ſcilicet uentris.

Floces fex uini. Ceci: ad pol. Ego neꝫ florē neꝫ floces uolo mihi: uinum uolo.

Februare poſitum pro purgare & pura facere. Varro de uita patrum libro primo: In eorum enī ſacris liba cū ſunt facta iniicere ſolēt farris ſemē: ac dicere ſe ea februare: ideſt pura facere.

De dictionibus a. G. littera incipientibus.

g Rūnire dicit porci ꝙ eorum ꝓpriū uocis ē Varro in aboriginibus: Ogrunnit lepido lacte ſat mala mactatus porcas. Ci. Tuſcu. li. v. Aut grunnitum cū iugulatur ſus. Laberius in ſēditio. Grunnientem aſpexi porcam.

Grundules lares dicuntur romæ conſtituti ad honorem porcæ quæ triginta pepererat.

Grādire grādē facere. Varro reꝝ diuinꝝ libro primo: cū aut humus ſeminari incipere non poſſit aut recepta nō reddat: aut edita grādire nequeat. Plau. ī aulula. Teſtudineū iſtum tibi ego grandibo grādū Lu. li. iii. Quæ nūc uix ueſtro grandeſcūt aucta labore. Idē li. i. Quodꝫ ſurdæ materiæ grādeſcere aliqua. Actius ī meleagro. Frugis ꝓhibēt pergrādeſcere. Pacu. ī doloreſte. Nec grādiri ſecum frugum poſſe nec miteſcere.

Grāditatē maiorē ætatem. Siſenna hiſtoriaꝝ li. iiii. Neꝫ ætatis grāditatē: neꝫ ea merita: neꝫ ordīs honeſtatem aut dignitatē ſibi eſſe excuſationi.

Grauidinoſi: Cicero tuſculanaꝝ libro quarto. Itaꝫ dicimus grauidinoſos quoſdam terminoſos.

Glaratores ſunt calobratarii. Glaræ enī ſunt fuſteſ quæ mittunt. Varro mutū mulis caluūt græce glaratores qui gradiūtur perticæ ligneæ ab homine eo qui in iſta tangitātur Sicilia nimi noſtri ſunt galeæ cura apud pedes noſtri eſſiare. ſed ab animo mouentur.

Grandiloq eloquentes. Cicero in oratore. Nā & grādiloqui: ut dicā fuerūt cum ampla & ſententiaꝝ grauitate & maieſtate uerboꝝ. & Tuſ. li. iiii. Qui tādē iſti grādiloq cōtra hæc duo q̄ maxīe agūt.

Guttatim. Plau. in merca. Quo guttatim contabeſcit quaſi in aquā indideris ſalem. Ennius in hecuba: Vide hīc meæ inq̄ lachrymæ guttatī cadūt.

Gracilitudo & graciliens pro gracilis: & gracilentū pro gracili & graciliū pro gracilitas. Actius ī Amphi. Tamen & ſtatuæ gracilitudo & propemodū luctus facit ne dubitem. Ennius libro ſeptīo. Deducunt habiles gladios filio gracillēto. Neuius ī protheſilao. Denuo gracillentis colorē: dum ex hoc gracilliens fit. Turpil. in caneforo. Noſti q̄ ſit gracili corpore.

Grādæuitas Actius ī Alcimæōe. Quia nec nos: nec ille īpune irrideret meā grandæuitatē. Idē in bacchis: Quia uetuſtas neꝫ mores neꝫ grādeuitas. Pacuuius ī Hermiona: Quod tā ipſa orbitas grādæuitaſꝫ pelei per penuriam ſtirpis ſubaxet.

Geminitudinem pacu. in Athalantha: Veniā ego iſtam qui diſtinguam inter uos geminitudinē.

Gnaritas ſcientia. Saluſti. hiſto. libro quarto. Diuerſa uti ſolet rebus perditis capeſſunt. Namꝫ alii fiducia gnaritatis locorum occultam fugam ſparſi globis eruptionem tentauere.

Gallulare pubeſcere. Nouius in Exodio: Puerū mulieri præſtare nemo ſcit quanto melior ſit: cuius uox gallula ſit: cuius iam ramus roboraſcit.

Gratulari gratias agere. Ennius ī Hecuba: Iuppiter tibi ſūme tādē male re geſta gratulor. Neuius belli punici li. iii. Iſꝫ ſurſum ad cælum ſuſtulit ſuas res: anulus gratulabatur diuis. Affranius in Cinerario: Quod ſaluus uenis melius ē gratulor diis.

Garrire quaſi inepte ſtrepere. Cicero de Oratōre li. ii. Nam & ſeclis multis ante gymnaſia inuēta ſūt q̄ in his philoſophi garrire cœperunt.

Gargaridare. Varro in epiſtola ad Fuſum. Quitipo ris clodiant foriæ: ac pœmata eius Gargaridās dices o fortuna o fors fortuna.

Gallinas. Cice. acadæmicoꝝ lib. iii. Qui gallias alere permultas queſtus cauſa ſolerēt. Idē li. ii. Cū ouū inſpexerat: quæ gallina peperiſſet dicere ſolebat.

Gabellum crucem dici ueteres uolunt. Varro. Nos barbari ꝙ innocentes ī gabellum ſuffigimus homines: nos nō barbari: quid noxios obueſtis?

Genialis hoſpitalis. Santra de anti quitate uerboꝝ li. iii. Scis enī geniales homines ab antiquis appellatos: qui ad inuitandum: & largius apparandum cibū promptiores eſſent.

Grāgræna eſt cācer. Lucil. li. i. Serpere uti grāgræna malo atꝫ hic peſtica poſſet. Var. Nō uitupamus: cū ſciamus dictū præcedi oportere: ſi ob eā rē grāgræna nō ſit ad bacchū uentura. Idē de uita patꝝ li. iii. Quo facilius animaduertat p oēs articulos populi hāc mali grāgrænā ſanguinolētā pmeaſſe.

Geniū parſimoniā. Terē. in Phor. Suū defraudēs geniū cōparſit miſer. Lu. li. xxvi. Curet ægrotū: ſumptū hoī præbeat: geniū ſuū defraudet: alii parcat.

Genuæ guloſi. Lucil. libro. xxx. Illo quid fiat lamia & pitoixio dentes: ꝙ ueniunt genuæ illæ uetulæ improbæ ineptæ.

Glumā. Varro folliculū grani frumētarii dici putat de re ruſtica libro primo. Granū dictū eſt qd̄ intimū ſolidū: gluma quod folliculus eius: ariſta q̄ ut acus tenuis longe eminet.

Goradius. Lu. li. xxx. Curare domi ſui Goradius ancillæ pueri zonarius tector.

Grauidauit īpleuit. Cecilius. Titte per myſteria hic honeſte grauidauit probo.

Germanitus fidelitus dictū a germanitate. Pōpo. in ꝑfecto. Moꝝ ut ſiquis eſt amicus amici gaudeat: ſicut q boni euenit: cuius amicus ē germanitus.

Generoſū nobile uel forte. M.T. de offi. li. iii. Cuiꝫ d̄ impio certamē cēt cū rege generoſo atꝫ potēti.

Gratioſū multæ gratiæ. M.T. de offi. li. iii. Qui eſſet ut argentarius apud omnes ordines gratioſus.

Gratificare gratū facere. M.T. in Hortenſio: Quare egredere quæſo: & gratificare reipublicæ.

Gerræ nugæ ineptiæ: & ſunt gerræ faſcini: qui ſic ī Naxo inſula ueneris ab incolis appellant. Plau. in Aſina. Gerræ qui ſe ſpare apparent: huius legibus ꝓfecto idē hic aderit credo congerius meus cōgerere: ut cōſultor meus: q eaſdē exerceat nugas. Cecilius in Portitore. Cur de populatio gerræ.

Gallare eſt ut bacchare: Varro in Eumenidibus. Cū illos uento uideo galloꝝ frequentiā in templo: q dum eſſena hora nam ad latera impōeret ædilis ſignoſiæ: & deā gallantes uario retiebant ſtudio: eodē nanꝫ uetuſtas hic ades gallantibus.

Ganeones a ganeis dicti: ut ꝓpiones: & ſūt loca uinolentiæ ac libidini apta. Varro in Modio. Et īter eſt īter Epicuꝝ & ganeones noſtros: qbus modus eſt uitæ culina. M.T. ī Catili. Quis ganeo: qs adulter quæ mulierfamis: qs corruptor iuuentutis?

Gluere diſtringere. Varro de re ruſtica: Duritia ē enī ea ꝙ non ſolum ſtringit baccam ſed etiam ramis gluuit: ac relinquit ad gelicidium:

Gramiæ pituitæ oculoꝝ gramoſis oculis ipſa atris gentibus.

Gigeria inteſtīa gallinaꝝ cum his ita cocta. Lucil. li. viii. Cigerini ſunt ſine adeo hepetia.

Glis nominatiuus ab eo ꝙ ſunt glires. Labe. ī aquis calidis. Etiā hic me optimus ſumus ꝑmittit glis Plau. genitiuo plurali glirium eximina.

Genius generis deus. Laberius in imagine. Genius generis noſtri deus uentri parens.

De Dictionibus ab. H. Littera incipientibus.

h Abentia ut īduſtria ſapientia concordia libro ſexto. Claudius animos eoꝝ inflaret ab eo quod eſt habere.

Hora iuuentutis dea. Ennius in Annaliū li. i. Quirine pater ueneror horanꝫ quirini.

Halec genere neutro. Pla. ī Aulularia. Qui mihi olera cruda ponunt halec diunt. Hora. li. i. ſermonū Ego primus face nec halec miſcui.

Halophantā aut ſycophantā huiuſmodi genus neq̄: qd̄ ob ſuēda mēdacia miſerria mercede cōducit Plau. Halophātā aut ſycophātā magis eē dicā: & alius nobilitatis obſcur: halophatā mēdacē uelit.

Hippocāpi equi marini a flexu caudaꝝ: q̄ piſcoſæ ſūt: & eſt græcum. Menāder: Vehutos hippocampus in æterne uſus ſcire noſcit delphino cūctis uehiculis hippocāpiſꝫ aſperis. Luc. tranſuerſo ordine poſuit hippocampi elephanto camillos.

Hara eſt porcoꝝ ſtabulū. Var. in Prometheo li. i. In tenebris ac ſui liuiūt: niſi non foꝝ hara atꝫ hoīes qui nunc plæriꝫ ſues ſunt exiſtimandi. Cicero in piſonem. Ex hara producte non ſchola.

Hilaritudinem pro hilaritate. Plau. in milite glorioſo. Sine animo obſequere mecū atꝫ onera te hilaritudine.

Hiſcere eſt proprie loqui. Actius in armoꝝ iudicio Hem uereor pluſq̄ fas eſt captiuum hiſcere.

Honeſtitudo pro honeſtitas. Actius in Cenomao: Horrida honeſtitudo Europæ prīcipium primo ex loco. Idē ī mirmidonibus: Tua hōeſtitudo danaos decipit diu.

Hilū breue quiddam Luc. li. xxx. Quod tua laudes culpes non proficis hilum: Cicero Tuſcu. li. i. Tū illud quod Siſyphus uerſat ſaxum ſudans nitēdo neꝫ proficit hilum.

Hornū ipſius anni. Luc. li. xxviii. Vtꝝ anno atꝫ horno te abſtuleris auro. Varro in Eumenidibus: Cū in eo eſſem occupatus atꝫ in ſchola curarēt: īſcribit ſcantius horno perdionyſiam.

Hilareſco: Varro in epiſtola latina li. i. In uotū amicorum domus ſumant hilareſco.

Hoſtire eſt comprimere recedere dictum ab hoſtia Pacuuius in Teucro: Niſi coercuero proteruitatē: atꝫ hoſtio ferociam.

Hoſtire offendere recedere: Pacu. in Herotepegmō li. ii. Hunc quod meū amiſſum nocens hoſtit uoluntatem tuam.

Haluciari aberrare & nō cōſiſtere atꝫ diſſolui & obſtupefieri: atque tardari honeſte ueteres dixerunt ut eſt & aſſiduo oſcitantum uidet atꝫ illius qdē

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

delicatiſſimas mentis & corporis halucinationes.

Hilareſ iucundeſ. M.T. de finibus bonoꝝ & malorū li.ii. Veꝝ hoc loco ſumo uerbis his eadē certe uim uoluntatis Epicuꝝ nō noſſe q cæteros. Oēs enī iucundū motum: quo ſenſus hilaretur: græce ΗΔΟΝΗΝ. latine uoluptatem uocant.

Habes poſitū pro obſcuro atq; obtuſo. Cicero Academicorū li.ii. Quid lunæ quid lineamenta ſūt: poteſt ne dicere: cuius & naſcentis alias hebetiora alias acutiora uidentur cornua?

Hinnas uel hinnos ſub quo ſenſu accipe debeamus Varro deſignat. Ait enim ex equis & hīnulis qui naſcantur hinnos uocari.

Hillas inteſtina ueteres eē dixerunt. Vnde bochilla oppidū in Italia: qđ eo bos inteſtina uulnere trahens aduenerit. Labe. Lābit item hillam cocus: ſi lūbum aduſſit: flagris ceditur. Idē Catulario. Ne ue aliter hunc pedicabis: quomodo uideo adoleſcenti noſtro cædit hilla.

Hinnibunde pro hinniter ab eo qđ hinnio. Claudius in Annalibus lib.xvi. Equæ hinnibūdæ iter ſe terram ſpargentes pergentes calcibus.

De Dictionibus ab. I. Littera incipientibus.

INcuruiſcere. Cicero de Oratore libro tertio Vt baccarum ubertate incuruiſcere. Ita & in Tuſcu. libro primo.

Infinitatē ab infinito. Cicero Academicoꝝ li.iii. Ad hoc Anaximādro populari & ſodali ſuo nō pſuaſit. His enim īfinitatē rerum atq; naturæ & ī hoc mundo ipſo cælum terras: maria cognoſcimus.

Inſanitas. Cicero Tuſcu. li.i. Inſipientia autem quaſi inſanitas quæ eſſet inſania eadēq; demētia. Varro in Eumenidibus: Apage indirectum a domo noſtra iſtam inſanitatem.

Infractionē torporē. Cicero Tuſcu. li.iii. In quē cadit ægritudo: timorē cadere in eundē & infractionē quidem animi & demiſſionem.

Iuglandes agreſtes nuces. Cice. Tuſc. li.v. Inſtituitq; ut candentibus iuglādum putaminibus barbam ſibi ac capillum adurerent.

Ingeneraref ut inaſceref. Cice. Academicoꝝ li.v. In tanta animantiū uarietate homini ut ſoli cupiditas ingeneraref cognitionis & ſcientie.

Iuuenilitas pro iuuētus. Var. in Tithonio: Qua de reliquit multi cupida iuuenilitas.

Itum pro inceſſu. Titinius in Setina. Itum geſtū amictum qui uidebant eius.

Ignauit hoc eſt ignauū fecit. Actius ī Euadiſſa ut decio: ſed ſæpe ignauit fortē in ſpe expectatio.

Implicare poſitum ꝑ ornare. Affran. in Brunduſio. In parte inferiori hic implicabiſ caput fateor.

Inanis pro inanitate. Plautus in Aulularia: ita inanis ſunt opletæ atq; arentes.

Incitas dicitur egeſtas. Plau. ī Trinūmo: Alii exulati abierūt: alii emortui. Hem nūc hic cuius tuta īcitas redactus eſt? Idē in Penulo: Profecto ad incita leonē rediget: ſi eas apduxerit. Lucil. ſaty. lib.iii. Illud ad incita cū rediit atq; internitionē. Idē li.xv Villicū magis trogatē mediaſtrinum atq; bubulcum cum manducatus corrupit ad īcita adegit.

Incertat īcertum facit. Pacuuius in Doloreſte. Sed ne incertat dictio: quā rem expedi. Plau. in Epidico: Longa dies meum incertat animum.

Icit ſignificat percutit ab ictu. Plautus in truculēto: Fredit icit femur. idē in Aulularia: ibi ut piſcabar fuſcina ici uidulum. Pacuuius in armorū iudicio: Nam canis quādo eſt percuſſa lapide: non tā petit illū q ſe icit q̄ eū ipſum lapidē: quo ipſa icta eſt: petit. Affra. Simulātē offendit regit rumpit ici poculo. Ceci. de mādatis. Si unq̄ quiſq̄ uidit quē catapulta aut baliſta icerit. Lucil. libro.iii. Eſſe animū cum animo cōiunctum quē cum animi uis percuſſa eſt exinde corpus ꝓpellit & icit. Turpi. ī Demetrio. Nā ſi iceris me poſthac: credas mihi uelī inquit: tum qđ cenſes dolebis ſcilicet. Neui. in Dane. Quæ quandā fulmine icit Iuppiter.

Inuncare quaſi unco īuadere & arripere. Lucil. li.xv. Aut qui nummos triſtis inuncat.

Inſolū pro inſolitū. Affra. in Crimine. Orbitatē ſenectuti tuæ malā metui. qđ inſolū non uenit idē cæco ac demetri. idem in Virgine: Ne ueniret quod non agitur inſolum.

Inibi ꝑ ſic & mox. Affra. in Materteris. Poſtq̄ ſe uidit inibi eſſe gnatā: paruulā ſororibus cōmendat. Cæcil. in Plotri o: Liber ne es? Non ſum: ueꝝ inibi eſt. Pacuuius in iliona. Profecto inibi eſt tam iā potiuntur frugum.

Ignote ideſt inſcie. Neuius in Lycurgo. ignote iteris ſumus. tute ſcis.

Iniurie dictū eſt iniurioſe. Neuius ī Lycur. Odere dii hoīes iniurioſe. ego ne an ille iniurie facimus?

Incilare eſt increpare uel īprobare. Actius in Meleagro. Quis erit qui me nō ſpermens incilās ꝓbris ſermone īndecorans turpi fama differiet? Idem ī Clytēneſtra: Mater meo iure factū incilās genitorem iuſtū approbas. Pacuuius in Doloreſte. Siqs hac mea oratione incilet: qđ reſpondeam. Plau. li. xx. Nunc Cai quoniā incilans nos ledis uiciſſim.

Innubere poſitum ꝑ tranſire: ꝙ hæ quæ nubunt ad domos maritoꝝ tranſeunt. Lucil. ſaty. li.vi. Suam enim inuadere atq; innubere cenſent.

Infeſtum mare habere ꝑ mare latrocinando īfeſtare. M.T. de rep. li.iii. Nā cū q̄rereſ ex eo quo ſcelere cōpulſus mare haberet infeſtum uno mioparone: eodem inquit quo tu orbem terræ.

Imbrices ac tegulas. Siſenna hiſto. li.iii. Diſſipatis imbricum fragminibus ac tectis tegularum.

Imipgritas ꝑ impigritia. M.T. de rep. li.iii. Nunq̄ uiri fortiſſimi fortitudinis impigritatis patientiæ.

Intolerabilis: ideſt qui tolerari non poſſit. Affrani. in Priuigno: Quod ſi feciſſem paulo ſæpius dedicit eſſe is ferre & non eſſe intolerabilis.

Inconſulti quibus conſulentibus religio nihil diceret. Virgilius æne. libro tertio. inconſulti abeunt: ſedemq; odere ſybillæ.

Illuuies ſordes. Virgilius æne. li. tertio. Reſpicimus dira illuuies. Varro ī Manio. Ac periret ſquale ſcabieq; illuuie & uaſtitudine. Lucilius libro. xxxvi. Scabies oculos huic deniq; ſpei conſcendere. Hic cruciatur fame: frigore: illuuie: inualinitie: improfundie: incuria.

Inuidioſum ꝙ ſit uitabile ad uidēdum. Lucil. libro xxvi. Stultitate ſumma a ſcabie ſumma ī re ſumma obrutam neq; inimicis inuidioſam: neq; amico ezoptabilem.

Indulgitate ꝑ indulgentia. Siſenna hiſtoriarū libro tertio. Baſſus aſſiduitate indulgitate uictus.

Ientare: Affranius. Buccone adoprato iētare nulla īuitat. Plau. in Curculione: Quid antepōes ueneri ientaculi. Affranius ī Crimīe. Hæc ieiūa ientauit Var. ī Mar. Vt eat ac rēp. admiſtrēt: ꝙ pulli iētēt.

Ignauit ignauum fecit. Actius in æneadis. Fateor ſed ſæpe ignabat fortem in ſpe expectatio.

Inaudire audire. M.T. ad Panſam libro prīo: Quoꝝ erupit iſta uox: de qua ego ex te primū quiddam inaudieram. Nouius in Maliuolo. Vnde hoc tam repente iucundum inaudiui melum. Pacuuius in armoꝝ iudicio: Quod audiui accipite: & quid ſit facto opus decernite. Affranius in diuortio. Nouis dictis quæſo ne ille inaudiat.

Inſœlicitent inſœlicē faciant. Cecilius in Nauclero: Vt te dii omnes inſœlicitent cum male monita memoria: Plautus in penulo. Dii illum inſœlicitent omnes.

Iniquat. Laberius in Nuptiis. Aequum animum indignanti iniquat contumelia.

Integrare deintegrare. Virgilius æneidos lib.iiii. Ramoq; ſedens miſerabile carmen: integrat. Actius in Antenoribus: Nanq; huic inuenio: ut mea ope opus togæ integrem. Pacuuius in Chryſe: Sed ceſſo inimicitiam integrare. Siſenna hiſtoriaꝝ li.iiii. Vltro citroq; ītegrant in oppido cædem.

Iraſcere ꝑ iraſci: Pompo. in Ariſta. Noli quæſo iraſcere: more ſit moriri ſuā qſq; uxorē ut uelit. Nigidius in commento grammatico libro nono. ita iraſcere: quid nunc iraſcitur?

Iandiu pro olim. Turpillius in æthea. Rhodienſis ē ſed iſtuc commigrauit iādiu. Ennius in alcmeōe: Factum eſt iandiu. Cecilius in Epinauſimacho. Liber eſſem iandiu ſi habuiſſem ingenioſos coamatores mihi. Liuius in Aiace: Mirum uidetur quid ſit factum iandiu.

Incurſim pro celeriter. Cecilius in Fallacia. Nullus ſum niſi meam rem iam omnem incurſim propero perdere.

Indiſcriminatim indifferenter. Varro in lingua latina lib. tertio. Quibus nos in hoc libro: proinde ut nihil interſit utemur indiſcriminatim ꝑmiſcue.

Inſanū pro inſane: & immane ꝑ immaniter. Plau. in Neruo: inſanum ualde uterq; deamat. Saluſti. lib. tertio. immane quantum animi exarſere nomē poſitum pro aduerbio.

Iuxtim pro iuxta. Siſenna ab urbe condica. iuxtim uimicium flumen obtruncatur. Liuius in Aegyſtho: in ſedes collocat ſe regias Clytemneſtra: iuxtim tertias nate occupant.

Inanima ſine anima. Marcus Tulius de officiis libro tertio. Quæ ergo ad uitam hominum tuendam pertinent partim ſunt inania: ut aurum argentum. Et in Hortenſio. Nam cum omnis ſolertia admiranda eſt: tum ea quæ efficit ut inania quæ ſunt uiuere & ſpirare uideantur.

Indolētiam noue ꝙ ſine dolore ſit. M.T. de offi. li.ii. Vt qui rem expetendam uel uoluptate uel idolētia metiūtur.

Indicare ꝑmittere addicere. M.T. de offi. li.iii. Scæuola Publii filius cū poſtulaſſet ut ſibi fundus: cuius emptor erat: ſemel indicaretur.

Ineptitudo pro ineptia. Cecilius in Harpaſone. Qu homo ineptitudinis cumulatus: cultū oblitus es.

Igitur poſitum pro poſtea. plautus in Amphytriōe: Sin aliter eſſent animati neq; dent quæ petāt. ſeſe igitur ſūma ui uiriſq; eorum oppidū expugnaſſe.

Inuolare irruere euolare uel īſilire uel inuadere. Plautus in Amphytrione: Cum clamore inuolant impetu alacri. Cice. de Oratore libro tertio: iſta prudentia doctrinæq; poſſeſſio in quam homines caducam quaſi atq; uacuam abundantes ocio nouis occupatis inuolauerunt.

Indicatum atq; indictū. Plau. in Aſinaria. Male cubatum eſt. indicatum me uxor ducit domum.

Impendio pro magis. plau. in Aulularia. Atq; ille uero minus minuſq; impendio curare. minuſq; impartire humoribus.

Indipiſcere petere: uſurpare. plautus in Aulularia: Nec partem tibi adeo cui ſit indipiſces: neq; furem excipies.

Incruſtatum. Varro in Tapheminippo: Locus factus pauimenta & parietes cruſtatis.

Impotens ualde potens. Cicero Tuſcu. libro quinto Qui nihil metuant: nihil agant: nihil cōcupiſcāt: nulla impotentia efferantur.

Inauditum quod nō audiat in ueteribus prudētibus lectum eſt quædā animaliū aliud alio carēt: aut a natura gignunſ: aut inodora: aut inaudita.

Infeſtum aliud: aliud ſit infeſtum. M.T. pro plātio: Dolebam iudices & acerbe ferebam: ſi huius ſalus ob eam ipſam cauſam eſſet infeſtior: ꝙ is meā ſalutem atq; uitam ſua beniuolentia: præſidio: cuſtodiaque texiſſet.

Ignarum ꝙ neſciat cur: aut ſit incognitum. Virgilius ænei. ignarum laurens habet ora mimanta. Saluſtius in iugurthino bello. Amore humanæ cupiditatis ignara uiſendi.

Illatebrare a latebris honeſtiſſime dictum. Cecilius in annalibus lib.i. Arma pleriq; adiiciunt: atque inermes in latebras ſe illatebrant.

Inimicitia numero ſingulari. Ennius. Eo ego ingenio natus ſum: amicitiam atque inimicitiam in frontem promptam gero.

Impuno quod impudens. Lucil. libro ſecundo Homo impuratus & impuno eſt rapiſter.

Infinitio quaſi ſine fine & indefinitio. Cicero de finibus bonorum & malorum libro ſecūdo. Quarū īcurſionem non ſolum uideamus: ſed etiam cogitemus: īfinitio ipſa quam ἀπειρίαν uocant.

In populum pro ad populum. Siſenna hiſtoria. lib. tertio. Seruulum eius præmio libertatis inductum magno cum tumultu conuentum in populum perduxit armatus.

Immiſſum pro demiſſum prominens & lōgius pēdens. Siſenna hiſto. lib. tertio. Cum plures mēſes barba īmiſſa & ītonſo capillo. Vir. ænei. li. tertio. Reſpicimus dira lluuies immiſſaque barba.

Iuſſo pro iuſſu. Siſenna hiſto. li.iii. Tamen tudertibus ſenatuſconſulto & populi iuſſo dat ciuitatē.

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Iactuoſe poſitum ꝑ iactãter.Cicero in Oratore.Cũ
ſint luminoſæ & quaſi iactuoſæ partes duæ.
inciſim quaſi ſimul.Cicero in oratore: Hoc qui-
dem duo binis pedibus inciſim:deinde membra
tim dicere ſolebas.
Importatum pro illatum:quomodo exportatũ ab-
latũ.Cicero in Oratore:Publicis rebus quæ adiu
menta per homines eloquẽtiſſimos importata:
idẽ li.ii.Modo enim huc iſta ſunt ĩportata.
Inficiatores ſunt falſi criminis obiectores.Cicero de
Oratore libro primo.Non ĩtelligebant:ut ſi illi ĩ-
ficiatores probaſſent iudici ante petitam eſſe pe-
cuniam.q̃ eſſet cepta deberi.
Inſignite cum iudicio note.Cicero de Oratore libro
ſecundo.Nec improbum notari ac uituperari in-
ſignite poſſe.
Inextĩguibilis.M.T.li. de liberis educandis:Male.n.
conſuetudo importata eſt inextinguibilis.
Innumera pro innumerabili.Luc.libro prĩo. Nõ eſt
una ſe numero magis innumera.

De Dictionibus ab.L.Littera incipientibus.

l Ater.Varro in Hecatombe: Ludon fluẽs
ſubſardibus flumen tulit aurum later:qđ
conquadrauit religio. Idem ſexq; Vlyxe.
Vbi educuntur barbati innumerabiles lateres au
reos habuiſſe.Idem in manio.Hic ut quadrato la
tere ſtipatæ ſtrues.
Latui pro lui.Varro:Habes qui & cuius rei cauſa fe-
cerim hæcaton:ſeu in quo ut puto quando inlue
re ſoluere putaui.
Lucuus.Varro periplũ li.ii.Ac nulla ambroſia & ne
ctar:& nõ alium:ſed ſardæ & panis penia lucuus
cibus:qui puriſſimus multo eſt.Idem achaia.Vi-
num remma lucuus nihil adiuuat iſtam.
Longurio ideſt longus.Varro in tripallo.Ego nihil
narro adeo hic ita currat:qui ante me eſt neſcio q
longurio.
Lociolente dictũ eſt ueluti luculente a locio.Titinni
us Varro.Lociolente floccifiet & cuculator.
Lenitudine pro lenitate.Cicero tuſculanarum libro
quarto.Lenitudo orationis mollitudo corporis:
ea ſibi bona ducens qđ erit in philoſophi grauita
te.Et in uerrem.Quãta me tua nõ mea lenitudo.
Letitudinem pro lætitia: Actius in alcimænone. Vt
me repoſitum in merentem repentino nũcio ala
crem reddidiſti.ad me hæſitaſtis ex luctu letitudi
nem.Idem in bacchis.Quanta in uenãdo affectus
eſt letitudine.
Largitas pro largitione. Turpilius in paraterusa: O
dic mihi an oblita es eius crebras mãſiões ad mi-
cam ſumpti largitatem?
Luminoſum poſitum pro claro.Cicero in Oratore:
Tum ſunt maxime luminoſæ & quaſi iactuoſæ
partes duæ.
Luſus uel luſio qui omnibus ludus dicit̃. Varro in
marcipore:Vtri magis pueri ſunt hi puſilli nigri
q̃ ſpectant nũdinas:ut magiſter dimittat luſũ. itẽ
Cato de liberis educandis.Ab huiuſcemodi luſio
nibus radices crudelitas agere ſolet:
Laborioſum in quo laboret. Gallus. Pematis durũ
rus fugite laborioſum.
Laxitas laxitudo.Saluſtius hiſto.li.iiii. Simul eos &
cũctos iam ĩdignatos laxitas & loci plures cohor
tes atq; omnes ut in ſecũda re pariter acre ĩuadũt
M.T.de offi.li.i. Et admittenda hominũ cuiuſq;
modi multitudo:adhibenda eſt cura laxitatis.
Lamentas ꝑ lamentationes:Pacuuius in herminia:
Lamentas fletus facere compendi licet.
Lætare lætiſcere & lætificare. Liuius in ægyſtho. iã
ne oculos ſpecie lætauiſti optabili.Actius in pelo-
pis.Et te in triplici lætarem bono.Siſenna lib.iiii.
Vtrũ ne uiri cultu ergã ſe mortalium lætificãt:an
ſupernæ gentes humana negligant.
Litteroſus litteratus. Caſſius in emina annalium li.
tertio.Homo mere litteroſus.
Latibulet & latibuletur pro lateat:Neuius in herote
pægmon : Nocte ut opertus amictu latibuletur:
publili putatoribus progredere. & ne quis latibu
letur proſpice.
Lupari ut ſcortari uel ꝓſtitui. Actius. Atq; eſcalis cũ
meretrice a noſtro ornatu per uias lupantur. Lu.
lib.qnto.Et diuos thure precemur conſilium fas
ſi placet:tu ne impune ſuperbis.
Luteſcit honeſte dictũ ĩ pœmatis. iã & ſi auctoritas
ſit ignobilis.Sãguie luit̃ tellus:caua terra luteſcit.
Libellionẽ & tabellionẽ.Varro in manio : Tũ ad me
fuerunt:quod libellionem eſſe ſciebant.
Limum obtortum.Varro in manio: Sed limus in-
tra limites culinæ.
Laceſſere poſitum pro prouocare.Cicero in Orato-
re.Et Ariſtoteles Socratẽ laceſſiuit.& Xenophon
tis uoce muſas quaſi locutas ferũt.Et tuſcu.libro
quinto.Impulſi ſumus ad philoſophiæ ſcriptio-
nem:uerum etiam laceſſiti.
Lenitudine pro lenitate.Cicero tuſcula. libro quar-
to.Eamq; quam lenitatem nos dicimus: uitioſæ
libidinis nomine appellant.
Leæ pro leænæ.Lucil.libro quinto.irritatæ leæ iace
cebant corpora ſaltu.
Ligellum tuguriolum domiciliũ breue. Plautus in
aulularia.Tua ligello fuiſti:qua exis foras.
Licitari congredi pugnare.Ennius.Pars ludicere ſa-
xa iactant:inter ſe licitant . Cecilius in hymnide:
Quæ narrare inepti eſt ſi trãſſeretis quin machæ
ra licitari aduerſum eum cœpiſti ſciens.
Longiſcere longũ fieri uel frangere.Ennius lib.xvii.
Neq; corpora firma longiſcunt quicq̃. idem. Cũ
ſola eſt eadem faciũt longiſcere longe.
Ligurire deguſtare.Vnde alligurire multa auide cõ
ſumere.Hora. Semeſos piſces tepidũq; ligurier.
Act.catullus in ꝓprio.De meo ligurire libido eſt.
Latrocinari militare mercede.plau. in cornicularia:
Latrocinatus annos decem mercedem in tyberio
qui apud regem in latrocinio fuiſti: ſtipendiũ ac-
ceptitaſti.Ennius.Fortunaſq; quas cœpere latrõ-
nes inter ſe memorarẽ.
Lauerna ea cui ſupplicant fures.plau.in cornicularia
Militauerã.nã in furtis celebraſcit in armis. Luc.
li.xvii.Si menſes facis muſas ſi uẽdis lauernæ.
Luculentitatem a luculẽto.Cecilius in hymnide:Vi
de luculentitatem eius & magnificentiam.Laue-
rius tucca.Dominus tua luculentitate captus.

Luſtratus luxurioſus a luſtris abditis lucis. Plautus
in Caſſina.Vnde es:nihil luſtretur:ibi bibatur.
Lucioſi qui ad lucernam nõ uident:& myiopes mi-
nus uidentes uocant̃ a græcis.Varro diſciplinarũ
li.viii.Veſpere nõ uidere quos appellat lucioſus.
Idẽ in andabitis.Edepol idẽ cæcus nõ lucioſus ẽ.
Lemures laruæ nocturnæ & terrificatiões imaginũ
& beſtiaꝝ.Varro de uità patrum li.i.Quibus tẽ-
poribus in ſacris fabam iactant noctu : ac dicũt ſe
lemurios domo extra ianuam eiicere.

De Dictionibus ab.M.Littera incipientibus.

m Ollitudinẽ ꝑ mollicie. Varro ĩ papía pap
po:Sulla in mẽto impreſſa amoris digitu
lo ueſtigio demonſtrat mollitudinẽ.Ci-
cero de oratore libro tertio.In ipſo factu modum
& mollitudinis & lenitatis.
Mirius magis mirum.Varro γνωσιστου Ιου. Non
ſubſilis ac paludis:& ab aratro polces aſtricã: oro
nuuquid hoc mirius.
Mandare poſitum pro commendare. Siſenna hiſto
li.iii.Poſt tricipia paulatim recedunt: atq; deinde
cũ paucis fugæ mandãt.Vnde & procurationem
mandare cõmẽdare uel cauſant ſentire poteris.
Macritudinem pro macie. plautus in captiuis:Oſſa
atq; pellis ut miſer macritudine.
Muſtum non ſolum uinum.uerum nouellum qc-
quid eſt recte dicitur.Neuius ĩ gymnaſtico. utrũ
eſt melius uirginem an uiduam uxorẽ ducere?
uirginem:ſi muſta eſt.
Maximitas poſitum pro magnitudine.Lu.l.ii.Neq;
adam cogas immani maximitate.
Multeſima pars noue poſita quantitatis ĩfinita, Lu.
libro ſexto.Quam paruula pars. quam multeſi-
ma conſtent.
Miſeritudine pro miſeria uel miſericordia.Actius ĩ
aſtyanacte:Troia eſt teſtis.quære ex aliis qui illi-
us miſeritudine nomen claꝝ in humili ſaxo mul
tis uocibus.Idem in alpheſibœa.Cum ipſa ſumet
miſeritudine eorum liber ſim.
Mœſtitudo pro mœſtitia.Actius in telepho:Quem
tibi aſpexi uirum memorabilem intui uiderer.ni
ueſtitus teter mœſtitudo uaſtitudo ꝑdicarẽt ho-
minem eſſe.Plautus in aulularia. Qui tanta ma-
la mœſtitudoq; obtigit.
Magnitate pro magnitudine. Actius in uacres.Neq;
ſat fingi neq; dici poteſt pro magnitate.
Macellũ dictũ pro macilentũ.Lucil.probat lib.vi. Si
noſti non magnus homo eſt naſutus macellus.
Macore pro macie.Pacuuius ĩ perhibœa. Corpuſq;
meum tali mœrore:errore. macore ſenet. Varro
in ſereno.Pereat Cereſio noſter atticus riualis ho
mo iturus in curiam ante maceſcebat.
Matreſcam matri ſimilis fiam.Pacuuius in dolore-
ſte.Vtinam non matreſcam ingenio ut meũ pa-
trem ulciſci queam.
Munia officia.Saluſtius hiſtoriaꝝ lib.tertio. Actum
maxime uti ſolet in extremis rebus ſibi qſq̃ cariſ-
ſimum domi recordari:cunctiq; omniũ ordinũ
extrema ſequi.Plautus in mercatore.Dicẽs ꝑ me
ritis gratum me & munia fore.
Metari parare:unde & metatores. Virg.geor. lib.ii.
Si pinguis agros metabere campi.Denſa fere.Ce-
cilius annalium libro.vi.Omnes ſimul terram cũ
claſſi accedunt nauibus atq; ſcaphis egrediuntur.
caſtrametati ſigna ſtatuunt.Vnde hodieq; meta-
tores dicimus.
Mammeatam mammoſam.Plautus in penulo. Cu
ius amicam mammeatam.
Muſimones aſini muli aut equi breues. Luci.lib.vi.
preciũ emit qui uendit equũ muſimonẽ.Cato in
delectorio.Aſinũ aut muſimonem aut arietem.
Mœſtas pro mœſtifices:Laberius in tuſco. Concita-
tam mobilitate mente mœſtas.
Mictilis paupercula pulmẽtaria.Lucil.lib.xxx. pul-
mentaria utentibus aut aliquod genus herba.&
ius bene habet ſe mictilis.hoc eſt meri.
Mœraret pro mœrentem faceret. Actius in mirmy
donibus . Quod decuit iſta res mecũ : aut meus
mœraret dolor iandiu inflammari.
Madore infuſione.Salu.hiſto.lib.iii.Quaſi par ĩop-
pido feſtinatio: & ingens terror erat : ne ex latere
noua monimenta madore infirmarentur. Nam
omnia oppida ſtagnabãt. redundantibus cloacis
aduerſo æſtu maris.
Mercatis pro mercatibus.Saluſtius hiſtoriarum li-
bro quinto.Cæteri negocia ſequebantur familia
ria legatorum aut tribunorum.& pars ſua com-
meatibus mercatis.
Maceries maceratio.Affranius ĩ excepto . Si ille hic
nũc ſentit facere illi ſatis uis quãta illius mors ſit
maceries tibi.
Manubias manus exubiæ.Neuius in danae. Mani-
bus ſuppetat pro me.
Mutuum. Lucil.li.xxvii. Et ſi maxime quod ſpero
mutuum hoc mecum facis.
Mordicus a mordendo.Lu.li.xxvii. Mordicus pete
re aurũ.& flamma expediat & cœnobium. Plau-
tus in menæchmis:Iandudum oportuit naſũ adẽ
ptum mordicus monſtrificabile.Luc.libro.xxvi.
Nunc ignobilitas his mirum ac mordificabile.
Mendicarier pro mendicare : & mẽdicabulum pro
mendicatione.plautus in aulularia.Malim mori
ri meos q̃ mendicariter. boni miniſtrãtur.illum
nunc irrident mali.idem in aulularia. Memora-
re nolo hominum mendicabula.
Mertaret mergeret. Actius in antenoridis. Fortaſſe
an ſit quos hic nõ mertet mœtus? Idẽ in deiphe-
bo . Vel hic q ĩ ea parte effrenata impudentia præ
ſentem præſens dictis mertare inſtitit.
Muginari murmurare.Lucil.libro.vii. Mugiamur
molimus ſubducimur atta qs caldis atq; etamu-
ginantur hodie:atq; ego occluſero fontem.
Medullitus a medullis.Varro.Cras credo.Hodie ni
hil:atq; ut igni feruido medullitus aquilõ iam ĩ-
tus ſeruat frigidinẽ.plautus in truculento. Oſten
diſſe ſciam mihi medullitus infidelem nũquam
dum uiuam fore. Ennius ſaty.libro tertio:Enni
poeta ſalue qui mortalibus propinas uerſus fla-
mineos medullitus.
Meritiſſimo.Turpilius ĩ paraterusa. Meritiſſimo te

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

magnificio. Cecilius i aſoto. Meritiſſimo hic me
eiecit ex hac decuria.

Minitabiliter pro minaciter. Actius in æneadis. Cal
leti uoce cãora fremitu peragrant minitabiliter.
pacuuius in antiopa. Minitabiliterq́ increpare di
ctis ſenis incipit.

Morſicatim a morſu. Suis pullis ſic incedunt: & ĩ la
bellis morſicatim ludunt.

Mutatiliter a mutãdo. Varro. Cras credo. Hodie ni/
hil quibus inſtabilis animus ardens mutabiliter
habet habere & non habere.

Mordicibus & mordicus pro morſu. ꝓ morſibus.
plau. in aulularia. Aſini me mordicibus ſcindãt:
boues incurſent cornibus. Cicero academicorũ
libro tertio. Perſpicuitatem quam mordicus te/
nere debemus: abeſſe dicamus.

Mæander eſt picturæ genus a ſimili opere labyrin/
thorum ortum clamydulis illigatum. Varro in
taphemenippo. Mihi facies mæandrata & uermi
culata atq́ etiam adeo igens orbem terræ. Virgi/
lius libro quĩto. Victori chlamydem auratã quã
plurima circum purpura mæandro duplici meli
bœa cucurrit.

Manſum mandendum aut manſatum. Varro γνῶθι σεαυτόν. Dein certe alli fluctu. ut ſi eũ pareret
manſum quo uenarum ſanguine riuos cõpleret.
Lucil. libro. xxx. Sperans ætatem eandem hæc ꝑ/
ferre poſſet manſum ex ore daturum.

Mulierauit ut effœminauit. Varro γνῶθι σεαυτόν.
Et rex & miſellus ille pauper amat habet ignem
intus. hic acrem ephebetũ mulierauit. hic ad me
deca adoleſcentem cubiculum pudoris primus
polluit.

Memordi pepoſci pepugi ſpepõdi ĩ ueteribus lecta
ſunt. Actius in honilia. Attice urſum ſe memor/
diſſe autumat. Laberius in callis. De integro ma/
trimonio meo centum milia nummũ memor/
di. Ennius: Non eſt ut ſi me canis memorderit.
Cætera in obſcuribus inuenimus.

Metus noue & eleganter poſitũ. Saluſtius hiſtoria/
rum libro primo. Id bellũ excitabat metus põpeii
uictoris: hoc eſt quod de pompeio metuetur.

Mendicimonium & mocimonium. Laberius in li.
quem Cropium inſcripſit. in eo uerba hæc inue/
niet qui doctrinæ ſtudiũ adhibuerit. in eo libro
quoq́ manſtus quod eſt furatus inuenier.

Medioxymũ medio acutũ. Varro in modio. Quid
aliud ẽ q̃ delphice canat colũna litteris ſuis uiduã
nos facere addit mortalem modũ medioxyme:
ut quondã patres noſtri loquebantur.

Maſculum pro forti ac uehementi. Varro onos ly/
ras. Si non plus teſticulorum offenderis quam in
caſtrato pecore in apulia. uincor non eſſe maſcu/
lum ad rem.

Mancũ debilem. Marcus Tullius de finibus bono/
rum & malorum libro. iii. Sed & iam alteris tri/
bus: qui mancam fore putauerunt ſine aliqua ac/
ceſſione uirturem.

Minutum poſitum pro breui. Varro in epiſtola lati
na. Si ueniſſes Capuam: q̃ & pueros minutos ui/
des libẽter. & maioris animaduertẽ nõ uis. Mar
cus Tul. Verrinaꝝ li. iii. Ræticulũ ad naris admo
uebat tenuiſſimo lio mĩutis maculis plenũ roſæ.

Maceries paries. Siſenna hiſtoriarum libro tertio.
Poſt uillarum maceries: ac parietinas quinq́ co/
hortis inſidiis reliquit.

Manipulatim collecta manu. Siſenna hiſtoriarum
li. iii. Quod loca paluſtria. quæ erant & alte & ma/
nipulatim confoſſa.

Marſupium ſacculum. M. Cato de liberis educan/
dis. Et quo perſpicuum eſt maiorem curam ha/
bere nõ marſupii noſtri q̃ uitæ noſtræ.

Molimentum pro conatu. Siſenna hiſtoriarum li/
bro quarto: Contra magno cum molimento ac
perpetuo ſono procedunt.

Modiperatores quaſi modum imperantes. Varro
rerum humanarũ libro. xx. In conuiuiis quis ĩ/
ſtituti modiperatores magiſtri.

Magniloquentia. Cicero in Oratore. Quod ille da/
ctylus numerus hexametrorum maniloquen/
tiæ ſic accommodatior.

Miniſtratrix pro miniſtra. Cicero de Oratore. Sed
oẽs comites miniſtratriceſq́ eſſe oratoris diceres

Male audiam maledicta feram. Cicero in oratore li/
bro ſecundo. In quo ego non libenter male au/
diam ſed quia cauſam non libenter remitto: ni/
mium patiens & lentus exiſtimor.

Multitudo poſitum pro frequentia aut copia. Cice/
ro in oratore libro tertio. Sed ut pontifices uete/
res ꝑꝑ ſacrorũ multitudinem. tres uero epuliões
eſſe uoluerũt: in eodem hunc etiam qui familia/
rior nobis ꝓpter ſcriptorum multitudinem eſt.

Mulieroſitas cupiditas fœmineæ uoluptatis. Cice/
ro tuſcu. libro quarto. Similiterq́ cæteri morbi:
ut gloriæ cupiditas: ut mulieroſitas. ut ita appel/
lem eam quæ græce φιλογυνεία dicitur.

Memoriam poſitũ pro uetuſtate. Pacuuius in chry
ſe. perq́ noſtram egregiam unanimitatem: quã
memoria deiugat.

Murmurillum murmuratio. plau. in rudente. No/
lo ego murmurillum neq́ ſuſurrum fieri. Idem.
Quod murmurillas tecum & cædis crucias.

Mediaſtrinos non ſolum balneatorum. ſed mini/
ſtros & curatõres ædium legimus. Lucil. libro de
cimoſeptimo. Villicum Ariſtocratem mediaſtri
num atq́ bubulcum. Cato in præceptis ad filium
Illi imperator. Tu ille cæteris mediaſtrinum.

De Dictionibus ab. N. Littera incipientibus.

n

Vperum pro recenti poſitum ab eo quod
eſt nuper. ideſt ante non multum tempo
ris. plautus in captiuis. Quo tu una no/
cte poſtulauiſti: & die recens captum hominem
nuperum nouitium.

Neminis poſitum pro nullius. plau. in captiuis. Ne/
minis me miſeret. nam mei miſeret neminem.
Lucilius libro trigeſimo. Neminis ingeniũ tan/
tum confidere oportet.

Noxitudo pro noxia. Actius in armorum iudicio.
Ocule noxitudo oblitteretur pelopidarũ: ac per
nos ſancteſcat genus.

Nubere ueteres non ſolũ mulieres: ſed etiam uiros
dicebant: ut nunc itali dicũt. Pomponius in panu
ceatis: Sed meus frater maiorũ poſtq̃ uidit me ĩ
deiectum domo nupſit poſterius dotatæ uetulæ
uaricoſæ afræ.

Nitiditate pro nitore. Actius ĩ bacchis: Formæ figu
ræ nitiditatem hoſpes regis.

Numen pro ornatu. Virgilius æneidorum libro ſe/
cundo. Vadimus immixti danais haud numine
noſtro.

Nœnon pro nõ. Lucilius libro. xxx. Sed tamen hoc
dicas ſi nœnon q̃dem moleſtũ eſt. Varro in epi/
ſtola ad Suſiũ: Si hodie nœnon uenis: Cras q̃dem
ſi ueneris: meridiem die natalis fortis fortunæ.

Neuult pro nonuult. Titinnius in ſetina: Ipſius q̃dẽ
hercle ducere ſane neuult. Plautus in Trinumno:
Filiam meam tibi deſponſatam eſſe audio: niſi tu
uenis.

Nigret nigra fit. Pacuuius ĩ chryſe: Soliſq́ ex ortu
rapeſcit candorem: occaſu riget. Actius ĩ Bacchi/
de. Splẽdet ſæpe: aſt idẽ nymbis interdũ nigret.

Nitidant abluunt: dictũ a nitore: Ennius in creſpon
te: Opie eam ſecũ aduocant: eunt ad fontem: niti/
dant corpora. Actius in Thebaide: Quin iccirco
fonte aduenĩũt mũdulæ nitidant uulgo qua pri
pedantur in ſonipedum.

Nixurire niti uelle. Nigidius in commẽto gramma
ticæ uigeſimoquinto: Nixurit qui niti uult: & in
conatu ſæpius aliqua reperpellitur.

Notificem nota faciam. Pomponius in atreo: Nunc
te obſecro: ſtirpem ut euoluas: meorumque noti
fices mihi.

Numellæ genus ligneum ad diſcutiẽdos noxios pa
ratum: quo & collum & pedes immittunt. Plau/
tus in aulularia: Neruos: cathenas: carcerem: nu/
mellas pedicas boicas.

Nugiuendos plautus dici uoluit omnes eos: qui ali
quid mulieribus uendant: nam oĩbus q̃bus ma/
tronæ utũtur nugas uoluit appellari. plautus ĩ au
lularia: ubi nugiuendis res ſoluta eſt omnibus.

Nidus pro poculo. Varro in quinquatribus: Quam
nympham melius e lacuna fontium allatam ni
dos potili permiſceat.

Nidulant. Varro ĩ prohebdomadon: Prima dies de
inde illos q̃bus halcyones hyeme: in qua nidulan
tur: eos quoq́ lentem eſſe dixit.

Neſcium pro incognito. plautus in rudẽte: Quæ lo
ca ſi neſcis neſcius peſſimus.

Nocteſcere cæcare. Furius in poematis: & ſi ẽ aucto/
ritatis incertæ: Omnia nocteſcunt tenebris cali/
ginis atræ.

Nepam q̃dam cancrum putant ad illud Plauti. Re/
trouerſum cædam: imitabor nepã. & illud aliud:
Aut cũ nepa eſſet dubiũ in utroq́: nam uere nepa
ſcorpius dicitur. Marcus Tullius de finibus bo/
norum & malorũ libro quinto: Serpere anguicu
los. natare anaticulos: uolare merulas: cornibus
uti uideamus boues: nepas aculeis: ſuam denique
cuiq́ naturam eſſe ad uiuendum ducem.

Nec: pro nece. Siſenna hiſtoriarum libro quarto.
Quoniam neq́ mea nex neq́ interceſſio poſſe ui

detur illorum dementem reprimere audaciam.

Nenia ineptum & inconditum carmen quod addu
cta mulier quæq́ ꝑfica diceretur his q̃bus propin
qui non eſſent mortuis exhiberet. Varro de ui/
ta patrum. libro quarto: ibi a muliere quæ obdu
cta a uoce eſſet: per quam laudari: deinde ueniam
cantari ſolitam ad tibias & uides.

De dictionibus ab. O. Littera incipientibus.

o

Bſcœnauit quaſi ſcœnum malum omnẽ
abſtulit. plautus in Aſinaria: Metuo: q̃ il/
lic obſcœnauit meæ falſæ fallaciæ.

Optimitas ab optimo. plautus in Aſinaria. Maxias
optimitas & gaudio exfertiſſimas. Idem in capti/
uis. Maximas optimitas opiperaſq́ offert mihi.

Obba poculi genus: quod nũc ubba dicitur. Varro.
Eſt modus matulæ. Dolia atq́ apothecas tridi/
nearis melitas calenas obbas & cumanos calices:

Opulentitas pro opulentia. plautus in milite glorio
ſo: Quaſiq́ eius opulentitatem uerearis. Cecili
us in potio: Opulentitate noſtra ſibi iniuriã faciã.

Orbitudinis pro orbitate. plautus in Amphytrione
Miſeret lachrymaꝝ luctuum orbitudinis. Tur/
pilius ĩ Thraſelcone: Hoc te oro: ut illius commi
ſerearis miſeræ orbitudinis. pacuuius iu Dolore
ſte: Vel cum illum uideas ſollicitum orbitudĩe.

Ocquiniſcere eſt proprie inclinare. pomponius in ꝓ
ſtibulo: Vt nullum ciuem per dolum prædicaui.
niſi ipſius orans ultro: qui ocquiniſceret. Idem in
piſtore: Nunc niſi aliquis ſubito obuiam occur/
rit mihi qui ocquiniſcat: qua compingam termi
num in tuum locum.

Oblitterare ẽ obſcure facere: & in obliuionẽ ducere:
Actius ĩ Agamẽnonidis: Inimicitias pelopidarũ
extincta tam oblitteratas memoria renouare.

Offendo offenſio. Affranius in Vopiſco: Quoq́ nũc
offendo ſæpe procul noſtra ſit mala.

Olat pro oleat. Affranius in fratre: Non poteſt quin
illa tacta lõgeq́ & multis olat. Pomponius ĩ aleo
nibus. Aleo ludam ſane meæ olant manus.

Obſorduit abſoleuit. Cecilius ĩ Ipouoliriſtraria: Ob
ſorduit iam hæc in me erumna miſeria.

Obſtringilare obſtare. Ennius ſatyrarum libro ſecũ
do. Reſtitant: occurrunt. obſtant: obſtringilant:
ouagitant. Varro in manio. Lex neq́ innocenti ꝓ
pter ſimultatem obſtringilat: neq́ nocenti ꝓpter
amicitiam ignoſcit. Idem de republica libro quin
to: Qui quod inuidis tanto ſcriptori obſtringilã
di cauſa: ut cum præclara quædam quæ laudes.
Idem de uita patrum libro quarto. Quod Curio
cum id feciſſet: dicebat amicis: ut illi nunciaretur
ſe obſtringilaturum: ne triumphus decernere/
tur. aut ne iterum fieret conſul.

Oburare peruertere deprauare dictum a uaris. En/
nius in Achille: Nam conſiliis obuarant: quibus
tam concedit hicordo.

Obſecundantur obſequũtur. Nigidius de diis libro
primo: Cur autem id quid ſit quæritur: obſecun
datur naturæ.

Oculitus ut anitus medullitus. Plautus corni. Qui

UNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

amat ancillam meam ſedulium oculitus.

Oſſiculatim ut ſimulatim. Cecilius in fallacia: Oſſiculatim parmenonem de uia liceat legant.

Officere obeſſe. Marcus. T. de offi. libro tertio. Demoliri ea: quoꝝ altitudo officeret auſpiciis.

Oliuitatem fructus olei. Varro ĩ Gloperiton: Tum deniq; omnes: cum lucerna combuſta eſt in lucubrando: oliuitanſq; conſumpta eſt. Idem de republica: Nõ modo ĩtegra eximi: ſed etiam maior q̃ in arbore unq̃ pependerit de oliuitate oleas eſui optime deſcribit Cato.

Occepſo cœpero. Plautus in Amphytriõe: Ni ego illi puteo ſi occepſo aiam oẽm intertraxero.

Oſa ſum pro odi. Plautus in Amphytrione. Inimicos ſemper oſa ſum optuerier.

Orbitum dictum pro orbem. Varro in γνωσισεαυτον: Vt ſydera cæli diuum ea: cũ terrã atq; axem quæ uoluuntur motu orbito.

Opuliſcere ab opulẽto dictum decore. Furius ĩ poematis: Quo magis incomptis poſſunt opuliſcere campis.

Occulte occulta. Cicero de Oratore libro ſecundo. Interiuncta argumentoꝝ plærũq; occulas: ne qs ea numerare poſſit. Virgilius libro primo georgicorum: Quod ſupereſt quæcunq; præmes uirgulta per agros. Sparge fimo pigui: & multa memor occule terra.

Opinabile. Cicero Academicoꝝ libro primo. Itaq; hanc omnẽ artem rerum opinabilẽ appellabat.

De dictionibus ab. P. Littera incipientibus.

P Enularium quaſi theca & uagina penulæ. Neuius in fulonico: Non multo poſt ſonare occepit: abſedet. conſequitur penularium pſilotrum petit.

Pleuitatem ignobilitatem. Cato pro Vecturio: propter tenuitatem & pleuitatem. Hemina in Annali. Quicunq; ꝓpter pleuitatem agro publico eiecti ſunt.

Petiliũ tenue & exile. Lucilius libro duodecimo: In ſignis uariis crucibus & petilis. plautus in plotio. Nam coloratam frontem habet petilis.

Paces plurali numero poſitum noue. Varro de uita patrũ libro tertio: Animaduertẽdum primum: qbus de cauſis: & quemadmodũ conſtituerit paces: ſecundũ quas fide & iuſtitia eas coluerint.

Pondo mille octingentũ noue. Varro de uita patrũ libro tertio. Itaq; retulit auri pondo mille octingentum ſeptuagintaquinq;. Græci enim herona mille dixerunt.

Panus tegmen uolucrũ: quam diminutiue panulã uocãus. Lucilius libro nono: Foris ſubtegminis panus eſt. tũor quoq; inguinũ ex formæ ſimilitudine ſic uocaẗ. Affranius ĩ matertera: In quẽ plenam papulã panũ tympanũ. Neuius ĩ optõe: Qui me miſeꝝ miſeriorẽ reddidit q̃ panus puerum: ꝗ pueri ægrius patiantur hoc genus morbi.

Peniculamentum a ueteribus pars ueſtis diciẗ. Ennius libro nono annalis. Pendent peniculamẽta: unum ad quenq; pedũ. Lucilius libro uigeſimo primo. Peniculamentum uere reprehendere noli: Cecilius in fœneratore: Volat ſanguis in ſimul anhelat peniculamentum pallio datur.

Prognariter ſtrenue fortiter & cõſtanter. plau. ĩ Perſe: Ego ſcio hercle utrũq; uelle: age indica prognariter. Ennius annalis libro ſexto. Diu hoc audite parũper: Vt ꝓ Romão populo ꝓgnariter armis Certando prudens animam de corpore mitto.

Perperos indoctos ſtultos: rudes & inſulſos mendaces. Actius in pragmaticis: Deſcribere in theatro ꝑperos popularis. Idem in eodem: Et eo plectunẗ poetæ q̃ ſuo uitio ſæpius ductabilitate nimia ueſtra aut peperitudine.

Præcox & p̃co qa idẽ quod immatura. Ennius annaliũ libro octauo. Præcox pugna eſt. Luci. libro tertio. Amicula aſpera atq; præcox eſt fuga. Neuius: Huic puellæ præcoquis libido ineſt.

Populatim per populos. pompõius magnus poeta populatim omnibus.

Præmiatores nocturni prædones. Neuius: Amniagrem muntius: Nam ĩ ſcæna uos nocturnos cœpit præmiatores tollere.

Populatia ut nugacia uel puerilia. Laberius: Late coquentibus hædũ populatia agimus per ludum.

Poſſeſtrix a poſſidendo. Affranius: A liber totus in ouilis poſſeſtricem: ita tõſtrix: ita impuliſtrix: ita curatrix: ita plauſtrix: ita aſſeſtrix.

Perpetuitas perpetua æterna. Ennius annalium lib. undecimo. Libertatẽq; ut ꝑpetuitas: ſintq; maxie

Præciſum & omaſum partes carnis & uiſcerũ. Neuius in aulularia: Præciſum omaſum pernã gallus gliſcis glandia. Lucilius libro uigeſimo: Illi p̃ciſo: atq; æpulis capiuntur opimis.

Piſculentũ poſitũ piſcoſum ut puluerulẽtum. Cato originum libro quinto. Origine fluuiũ Naronẽ magnũ pulchrũ piſculentũ. Et libro ſeptimo: Fluuiũ hiberũ: is oriẗ ex cathinatis magnus atq; pulcher piſculentus.

Paſceolus ex aluta ſacculus. plautus in rudente. Petã centũ denaria philippea in paſceola ſeorſum. Lucili. li. xiii. Adde ſyracuſis ſola paſceolũ alutã. Cato in pãſa. Pueris in ludos tollos paſceolos furare.

Piencolam cuſtodiam. plautus in Aſinaria: Vbi piencolam pietatẽ: ſi iſtoc more moratam tibi poſtulem: placere mater mihi quo pacto præcipis?

Portiſculus proprie hortator eſt remigum: ideſt q̃ eãdem perticam tenet: quæ portiſculus diciẗ qua excurſum & hortamenta moderatur. plautus in aſinaria: Et meam partem loquendi & cũ trado tibi ad loq̃ndũ atq; ad tacendũ tute ut habes portiſculum. Ennius annaliũ libro octauo: Thus ante tenentes parerent obſeruarẽt portiſculus ſignũ cum dare cœpiſſet. Laberius in cythara: Nec palmarum pulſus nec portiſculi.

Perplexabile figuratum: ꝗ aliud audiatur. aliud ſentiatur. plautus in Aſinaria: Nec ullum uerbum facit perplexabile.

Præſegmina proprie. plautus ĩ Aulularia ea dici uoluit quæ unguibus eminulis præſecantur: quin ipſe quidem tonſor ungues deſecauit collegit oĩa abſtulit præſegmina.

Pipulo pro conuitio. plautus in aulularia. Ita me bene ament lauernatæ iam niſi reddi mihi uaſa iubes pipulo te hic differam ante ædis.

Picos ueteres eſſe uoluerũt quos græci Griphas appellãt. Plau. in aulularia: Pici diuites q aureos mõtes colunt: eos ſolus ſupero.

Percellere euertere percutere. Varro ĩ parme. Alius teneram abietem ſolus percellit.

pinſere tundere. Varro in Taphemippo: Nec paſtorem ullum noſſent niſi eum qui ĩ priſtino pinſeret farinam. Idẽ de uita patrũ lib. primo: Nec piſtoris nomen erat: niſi eius qui ruri far pinſebat: nominati ab eo quod pinſunt porcas.

Putidas uuas. Varro in Taphemippo: Imputidas uuas acinis electis & comeſtis extẽdit in lectis q̃ſdam. Cato origi. lib. ii. Si idẽ nauis ĩputidas atque ſentinoſas cõmeatu mouere uolebãt. Cæcil. ĩ andria. Conducit nauem putidam. Affranius augurius: & fallaci aſpectu paries pictus putidus.

Pœnitudinẽ: pacuuius in teucro: Quæ deſideria alũnum pœnitudinis: quales: cauenſq; inculta ueſtitudine.

Præbitio a præbendo: ideſt exhibendo. Varro in eumenidibus: Quod ea die mea erat præbitioni ĩ ianuam caue canem inſcribi iubeo.

Pueros pro ſeruis. Varro in eumenidibus: Vix uulgus cõfluit nõ furiaꝝ ſed pueroꝝ atq; ancillaꝝ.

Paxillus diminutiuũ a pallo. Varro ĩ eumenidibus Vbi dicatur primus leno nouam hereſim nouo paxillo ſuſpẽdiſſe. Idem in. M. Vt nouũ cribrũ nouo paxillo appendit.

Proximi. ideſt proximo. Cato cõtra Furium: Die ꝓximi hoc dicit: ſed ea declinatione a ueteribus & craſtini & priſtini & prepriſtini dictum.

Properatim: ideſt properanter. Cecili. Properatim ĩ tenebris iſtuc confectum eſt opus.

Pernicies periculũ exitiũ. Lucil. lib. xxviii. Nunc tu cõtra uẽis uel q in nuptiis uel ſeſe negeſte: nec ſine pernicie. plau. in aſinaria: pelle crebris ꝑniciis.

Parciuit parcit. Neuius in quadrigeminis: Suo labori nullus parciuit.

Pernicere perire. pacu. in perhibœa. Nã me mihi ꝑnicere illis opitulariter: quouis exitio cupio dum proſim. Titinnius in fullonia: Iam egreſſe ut ꝑniceris. Liuius in Tereo. Ego pueꝝ in tã ãncillæ ſubdam letantẽ meæ ne fame ꝑniciet. Ennius in Hecuba: Sed nunq̃ ſcripſiſtis quis parẽtem aut hoſpitem nec aſſat: quos qui cruciantur pernicent:

Pigrare detinere. Actius in Erigonis: Fateor: ſed cur propter te pigrem hæc? aut huius dubitẽ parcere capiti? Idem in Chryſippo: Melius pigraſſe: q̃ properaſſe nefas.

Prouidere mouere & ferre. pacuuius in teucro: Aut me occide: illa habui. ſine uſq̃ prouideam gradũ.

Puellaſcere effœminari uel reuiridiſcere. Varro ĩ bais: Quod non ſolum in nube fiunt cõmunis: ſed etiam ueteres puellaſcunt.

Paleſtricos quaſi ex uſu paleſtræ. Affrãius: Excepto etiam depellis mihi manum per paleſtricos.

Populatim. Cecilius in obloſtate: Ego perdidi te q omnes ſeruos perdo: populatim quæſo ne addas malum ad hoc malum.

Præſente uel præſentibus. pompo. in ſyris: Quid ẽ apud foꝝ præſente teſtibus mihi uẽdidit. Actius in menalippo: Eſt res aliq̃ quæ p̃ſente his te prius matura inſtitit. Feneſtella annaliũ li. ſecundo. Et quædam extra præſente ſuis quadam abſente ꝓ ieciſſem. Nouius ĩ mania: Medicate uolumus dona donare pulchra præſente omnibus.

Primitus pro prime: & primitus pro primo. Actius in geminis: Quin bono ẽ animo uideo eripis primitus dapes. Lucilius libro. v. Sicuti cum primitus ficos propollare ſentis protuli. Item precio in genti ad primitus paucos.

Prognariter audacter. plautus in perſa: Age ĩdica ꝓgnariter.

Properatim & ꝓperiter celeriter ꝓperanter: Quadrigarius in ãnali. lib. ii. Et cõſules propere exercitum reducũt. pomponius ĩ bucone: Adoptato ꝑgis properatim. Cecilius in plotia: Properatim in tenebris túc confectũ eſt opus. pacuuius ĩ teucro. Mihi claſſem impetrat teſſalũ noſtramq; in altũ ut ꝓperiter inducerẽ. Actius in telepho: Remiſq; nixi properiter nauem in fugam tradunt.

Præfractũ durum inflexibile. Marcus Tulius de officiis libro tertio. Ego etiam cũ Catone meo diſſenſi nimis mihi Præfractũ uidebatur ærarium: uectigaliaq; defendere: omnia publicanis negare. Et in Hortenſio: His contrarius Ariſtotius p̃fractus: ferreus nihil bonum niſi quod rectũ atq; honeſtum eſt.

Pulchritas pro pulchritudo. Cecilius in arpaio: Mane dii boni quid illud eſt pulchritatis?

Proletarii ciues appellabanẗ: q in plæbe tenuiſſima erant: & nõ amplius q̃ mille & qngentos æris in cenſum deferebant. Ennius in ãnali. proletarii ut publicitus ſcutaq; ferriq; ornatus.

Proſpica & deſpica intenta & contempla. Neuius in aſſitogiola: Ac ſibi proſpica & deſpica. Poteſt ergo proſpicus & deſpicus dici.

Pollentia potentia a pollendo dicta. plautus in rudẽte: Ne ineptorũ potior ſit pollentia. pollere ergo commune eſt.

Propitiabilis ad propiciãdum. Ennius in cupiuncula: Huic eſt animus propiciabilis ita & adulabilis: ideſt ſine dolore.

Pauxillus pro pauxillo. plautus ĩ truculẽto: plus decem pondo amoris pauxilliſq; perdidit: ideſt per particulas.

Ponderitatẽ a pondere ut grauitatem. Actius ĩ pragmatico libro primo: Et cuncta fieri cætera imbecila non ꝗ ponderitatem grauitatemq; hominis.

Pueritia ideſt puritas. Varro rerum diuinarũ libro primo: Quæ pueritia eſt infrequens polluta.

Prælumbare lumbos præfingere. Neuius in uindemiatoribus: Cœpit unũquenq; p̃lũbere fuſtibus.

Pueræ pro puellæ. Varro de uictis: Properate uiuere puerae quas ſinit ætatula ludere eẽ amare & ueneris teneræ bigas. Idem de uita patrum libro ſecũdo: Sic in priuatis domibus pueri liberi & pueræ miniſtrabant.

Pupe & pupi. Varro in aboriginibus: Itaq; breui tẽpore magna pars in deſiderium pupaꝝ & ſigillorum ueniebant. Idem. mammam lectis

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

ſugentem paſcere pupum.

Pipare ꝓprie galline dicunt. Varro ĩ aboriginibus:
Mugit bos:ouis balat:eq hinniũt:gallia pipat:

Procudere dicit prolatare. Varro teopte facere. legẽ
do autẽ & ſcribendo uitam producito. Virgilius
Georgicorum libro primo:Durum procudit ara-
tor Vomeris obtuſi dentem.

Præcox:ideſt præcoquia. Varro:Verere ne mãu nõ
mittat cũ octo medicarios honeſtos audiſſemus
dare poſſis mittet. Quod ſi non mittet fugies ſi
me audies cũ tẽpus reuocat:ea præcox effuga.

Paupauit pauperẽ fecit. plau. ĩ milite glorioſo:Quæ
ĩproba ẽ pro mẽtis uitio dominũ precio paupe-
rat. Idẽ in Atrariſtione:Quam ego tãta paupera
ui ꝑ dolum pecunia. Titin. in priuigna. Nã quid
ego feci & aduorſum aut patrẽ meum:quẽ pau-
peratis ambo ueſtris ſumptibus. Idẽ Varro: Ae-
quum ẽ me habere:eos pauperẽ ſumptu meo.

Potus a bibendo. Lucilius lib. xxx. Secus cũ eo me-
dio ac ludo bene potus receſſit.

Paucies pro raro dici ueterum auctoritas docet: Ti
tinnius in gemina:poſtq̃ factus maritus hanc do
mum abhorres tuã etiam uxorẽ paucies uideo.
Idem in eadẽ:Tu aut iniqui in urbem paucies ueni-
re ſoles. Cecilius in annalibus libro ſexto:Conſul
to non paucies accerſitum.

Pollinctores ſũt q mortuos curãt. Varro:Mutũ mu
liſcabũt. Itaq; ſi plures dies iter medicos diſceſſũ
& aduẽtum pollinctores interfuerũt & æſtate ui
deas. Varro in Motorone:propter cunam capulũ
poſitum nutrix tradit polinctori. plautus in Aſi-
naria:Et quis currit pollinctorem accerſere.

Putamina nõ ſolum arboꝝ:uerum oĩum rerũ pur
gamenta:Nã quicqd ex quacũq; re proiicitur pu
tamen appellat. plautus in captiuis:Nucleũ ami-
ſi:reliqui pigneri putamina.

Peſtilitas peſtilẽtia. Lucilius libro ſexto. Atq; uis oĩ-
um morboꝝ peſtilitas. Lucretius lib. ſexto: Hæc
igitur clades:noua peſtilitaſq;.

Pœniturum. Actius in epinauſimache. Quod ſi ꝓ-
cedit neq; tẽ neq; quenq̃ arbitror pœniturũ tuæ
laudis:quam ut ſerues uide.

Pauſa eſt reqes alicuius rei. Actius ĩ epigono : Sed iã
amphio cum huc uadere cerno & nobis dat pau
ſa loquendi. Lucilius libro primo:Hæc ubi dicta
dedit pauſam facit ore loquendi.

Proferari impetrari. Lucilius libro uigeſimoſexto:
Nec minimo & proferat pax quod Caſſandram
ſigno deripuit.

Puellos pueros. Varro in teſtamẽto:Sic ille puellus
ueneris repẽte uado cecidit cruentus olim. Lucili
us libro quarto:Cunq; hic tam formoſus tibi ac
te dignus puellus. Lucilius:Nos tamẽ unde puel
lum ſuſcipe & partu poſſet ditiſcere dulci. Enni-
us:Sic mos ille ſuos ſacrificare puellos. Varro in
Marcipore: Peliã me & permiſiſſẽt: ſeu eluuium
deglubere. dum madore addere puellum. Idẽ in
ſexageſimo. Vltra intra pectus domitio uigila-
bis:quæ me puellum impuberem cœpiſti.

Pecus nõ ſolũ quadrupes animal:uerum omnia ani
malia pecudes dicũtur. plau. in rudente:Nõ uides
referre uuidũ rete ſine ſquammoſo pecu. Liuius
in ægyſtho:Tum aũt laſciuũ reiſſimũ pecus. Vir-
gi. geor. lib. iiii. de apibus: Et pecudũ cuſtodia ſo
lers. Lucil. libro ſecũdo:Præterea genus humanũ
mutæq; natantes Squammigeræ pecudes. Luci-
lius ſatyrarum libro quinto:Laſciuire pecus iuſſi
noſtriq; repandum.

Percitum dictum eſt ꝑcuſſum. plautus in Amphy-
trione:Delirat uxor atrabili percita eſt.

Pecua & pecuda ita ut pecora ueteres dixerũt. Neui
us ĩ gymnaſtico:Hoĩes pecua beluaſq;. Idem ĩ ly-
curgo:Sine ferro pecuda manibus ut ad mortem
meant. Actius ĩ Aſtyanacte:in celſis mõtibus pe-
cua atq; ĩter colles paſcũt danai in phrygia & ter-
minis. Idẽ in Medea:Vagant pauore pecuda in tu
mulis. M. T. de republica lib. iiii. Cum adhibent
in pecuda paſtores. Actius in Diomede:Paſſimq;
preda pecua ualebãt agris. Cecilius in umbris:Et
hominũ pecudibus oĩbus. Siſenna hiſtoriaꝝ lib.
iiii. Iumẽta pecuda locis trepidare compluribus.

Putret putridum eſt. pacu. in teucro:Quanq̃ ãniſq;
& ætate hoc corpus putret. Acti. in egriona:Quã
q̃ exangue eſt corpus mihi atq; inanis putret.

Protollere eſt differre. Lucilius ſatyraꝝ libro ꝑmo
Non amplius ad iuſtum hoc protolleret unum.

Priua ſignificat ſingula. Lucilius ſatyrarum lib. pri-
mo. Ad cœnam adducã & primũ miſce ab domi
na hymni aduenĩẽtibus priua dabo. Idem lib. iii.
Quod ſi forte aĩas extrinſecus inuadi uermibus
& priuas meorum poſſe uenire credis.

Prodigitas dicta profuſio:Lucilius ſatyrarum libro
quinto:Nequitia occupat hoc penulentia. prodi-
gitaſq;.

Porcet prohibet. pacuuius in Athalãtha : Magna te
ut uereor loqui porcet pudor. Actius in ligone:
Quibus oculis qſq̃ noſtꝝ poterit illoꝝ obtui uul
tus ꝙ iam ab armis anni porcẽt. Ennius in Thela
mone:Deĩde me ſentis facere pietas ciuium por-
cet pudor. Varro in manio:Hũc cereris tibi mini
ſtra frugibus ſuis porcet. Lucilius libro ſexto. Nõ
te porro procedere porcent.

Prolixitudinẽ a prolixo. pacuuius in Doloreſte:Oro
mi ne flectes flandimi prolixitudinem.

Perfice ꝑficeris. Luci. li. ii. Deniq; ad extremũ creſcẽ
di ꝑfice finẽ. Oĩa produxit reꝝ natura creatrix.

Petiolus a pede diminutiue. Affranius ĩ excepto: At
q; adeo nolo nudo petiolo es pus.

Petigo genus morbi. Lucili. lib. xxx. Illuuies ſcabies
oculos hinc deniq; petigo conſcendere.

Porrigo genus morbi. Luci. libro. xxx. Triſtẽ & cor
ruptum ſcabie & porriginis plenum.

Profligare uerbũ peſſimũ ad uſum trahi cœptũ eſt:
nã cũ ſit profligatũ perditũ & ad ĩteremptionem
adductũ nunc perfectũ ſolutũ:aut ædificium:aut
aliquod utile incœptũ dicendũ putant:cũ affectũ
dici debeat non profligatũ. M. T. tamen Tuſcula.
lib. qnto:profligata iam & pene ad exitũ deducta
q̃ſtio eſt. Idem de prouinciis cõſularibus bellum
affectũ uidemus. & ĩfra:nam ipſe cæſar qd eſt ꝙ ĩ
prouincia commorari uelit niſi ut ea quæ per eũ
affecta ſũt perfecta reipub. tradat? Et ĩ œconomi
cis. Cũ uero affecta iam prope ætate a ſole mite-
ſcere tempus eſt.

Patritũ & auitũ. Varro in manio: Funere familiari
cõmoto auito ac patrito more ꝑdicabamur. Idẽ
reipu. li. xx. Secundum leges habitaſſet patritas:

Percedere ut decedere:Cicero in oratore: Cõciſum
nõ conceſſum & quod quidem perceſſum etiam
uolunt.

Popinones:uel hi quos nunc dicimus tabernarios:a
popinis:uel luxurioſos qui ſe popinis dedũt. Var
ro in modio:Quis poculis argenteũ choꝝ introi
bit popinio. Luci. lib. i. Infamem honeſtam turpẽ
q; odiſſe popinam.

Putidũ nõ putrem ſed odoris mali. M. T. de fini. bo.
& ma. lib. v. Non inſcito illud dictũ inſuaue ani-
mum illi pecudi datũ pro ſale ne putiſcere::

Percuſſionẽ excurſum. Cicero Tuſcula. libro qnto
Propter animi multarum rerũ percuſſiones bre
ui tempore.

Perfeſtinatim feſtine. Siſen. hiſto. iiii. Idẽq; perſeue-
rare uti lex ꝑueniret ad queſtorẽ:ac iudices quos
uellent inſtitueret perfeſtinatim & cupide.

Præſtolari eſt expectare uel manare. Siſen. hiſto. lib.
iii. Occulte taciti:quod aduenĩẽtium cohortium
præſtolari accipit.

Permittere promittere incitare uel præcipitare.
Siſen. hiſto. lib. iii. Et inde equũ concitatum prin
ceps ad hoſtium permittit aciem.

Proiicere effundere honeſte poſitum. Siſen. hiſto. li.
iiii. Tũ poſtq̃ apud egimus:ac peruſi nos egimus
eius facti mentionem proiecit.

Petulantiam pro improbitate. Cicero de oratore li.
ii. Illud aſſequor:ut ſiqs forte mihi maledicat pe-
tulans aut ſane inſanus eſſe uideatur.

Preſſu quaſi cõpreſſione. Cicero de oratore lib. iii.
Valerium ſoranum leuitate faucis atq; ĩ ipſo uo-
cis preſſu & ſono facile uincat.

Paupertates noue poſitum numero plurali. Varro
de uita patꝝ. li. i. Quid inter hos Ioues interſit:&
eos q ex marmore ebore auro nunc fiunt potes
aĩo aduertere:& horũ temporum diuitiãs:& illo
rum paupertates.

Paupertinũ paupeꝝ Varro de uita patꝝ li. i. Vt uin
citur occultoq; ſunt conſentanea:ꝙ ſunt pauper
tina ſine elegantia ac cum caſtimonia.

Plumarium a plumando. M. Cato de liberis educã
dis:Etenim nulla quæ non didicit pigere põt be
ne iudicare quid ſit bene pictũ plũario aut texto-
re in pluuinaribus plagis.

Purpuraſcit purpureũ fit. Cicero Academicoꝝ lib.
ii. Quid mare nonne ceruleum aut eius unda cũ
eſt pulſa remis purpuraſcit? & qdẽ aquæ tinctũ
quodammodo & infectum.

Perpendiculi & normæ. Cicero Academicoꝝ li. ii.
Atqui ſubcrederemus non egeremus perpẽdicu
lis:non normis:non regulis.

Pingue poſitũ pro impedito & inepto. Cicero Aca-
demicoꝝ lib. iiii. Quod ipſi Antiocho pingue ui
detur & ſibi ipſum cõtrarium probatur difficilet
Cice. Tuſ. lib. v. Quod & ſi difficile eſt probatum
tam uaria & tam multa tormenta fortunæ.

Palpo quaſi a palpãdo. plautus in mercatore: palpo
percutit.

Peminoſũ mali odoris a pedore dictũ. Varro de re
ruſti. li. i. Solida terra pauita:maxime ſi eſt argil-
la ne ſitu peminoſa eius grana oblitiſcant.

Piſare frangere uel tundere. Varro de re ruſtica lib.
primo:promendum diem ut in priſtino piſet ac
torreatur.

Præcidaneum eſt præcidendum. Varro de uita pa-
trum lib. iii. Quod humatus nõ ſit hæredi porca
præcidanea ſuſcipienda telluri & cereri aliter fa-
milia pura non eſt.

Palangæ dicuntur fuſtes terretes qui nauibus ſubii
ciuntur:cum attrahuntur ad pelagus:uel cũ ad lit
tora ſubducunt. Vnde etiam nũc palãgarios hos
dicimus:qui aliquid oneris fuſtibus tranſuehũt:
Varro de uita patrum li. iiii. Cum pœnus in fretum
obuiam ueniſſet noſtris & quoſdã cœpiſſet cru-
deliſſime pro palãgis carinis ſubiecerat:quo mœ
tu debilitaret noſtros.

Pondo ducẽtum noue. Varro ſæpe de uita patrum
Delphos apollini munera miſſa corona aurea põ
do ducentum.

. De dictionibus ab. R. Littera incipientibus.

r Vtunde poſitum eleganter concinne uel
collecte. Cicero de finibus bonoꝝ & ma
loꝝ lib. iiii. Regẽ dictatorem diuitem ſo
lum eſſe ſapientem & equitem apte & rutunde:
quippe enim habes a rhetoribus.

Rura dicũtur diruta. Cicero de oratore lib. ii. Et di-
cis te cum ædis uenderes:ne irrutis quidẽ & cæ-
ſis ſolum tibi paternũ recepiſſe. Virg. geor. lib. i.
Cumuloſq; ruit male pinguis arenæ.

Rauum fuluum. Cicero academicoꝝ libro quarto
Quia nobis metipſis tũ cerulũ tum rauum ui-
detur quodq; nunc ſole collucet.

Rauis eſt raucitas. plau. ĩ aulularia:Vbi ſiquid poſca
mus ad rauim poſcamus prius. Idem in ciſtella-
ria:Expurgabo hercle omnia ad raucam rauim.

Rurant pro ruſticantur. plau. in captiuis:Dũ rurant
homines quos liguriant. Varro in ſeiano:Dum ĩ
agro ſtudioſius ruror:aſpicio triptolemũ ſculpo
neatum bigas ſequi cornutas.

Raretẽr ꝓ rare. Cecil. in plotio:Tu miꝝ nõ uis odio
ſam tibi eſſe quã raretẽr uidẽas. pomponius ĩ er-
gaſtulo:Lõge ab urbe uillicari:quo herus raren-
ter uenit nõ uillicari ſed dominari ẽ mea ſẽtẽtia.

Ructus a ructãdo dictus. plautus in pſeudulo: ꝑtim
ructare mos mihi ſuauis:Lũci. ſaty. lib. iii. Exalat
placidos tum demum pectore ructus.

Reſupinas honeſte ab ĩcepto reuocas uel peruertis
ſignificat. Actius ĩ antigona:Quid agis? ꝑturbas
rem omnem ac reſupinas ſorori.

Ringitur iraſcit. Teren. in phor. Cum tibi ſit quod
placeat ille ringitur tu rides.

Riſcus loca ĩ parietibus anguſta. Terentius in ennu
co:In riſco odioſa ceſſas.

Reciproca aĩum inq̃ odioſe. Ennius ĩ Andromeda:
Riſcus prorſus reciprocat fructus feram.

Repedare pede iterare. Lucilius lib. uigeſimoſexto.
Rediſſe ac repedaſſe:ut Roma nitet gladiatori-
bus. Idem:Cum ego a Metello Romam repeda-
bam munere.

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Redandruare redire. Luc. li. xi. ut uulgus redādruet Inde Pacuuius in chryſe: Græcos nihil mediocriter redandruare.

Redoſtit rediit. Actius in Amphitriōe: Quid hic redoſtit uiā comitē obiet facilius. Idē in didaſcolo libro primo: Vt dum uelint breuitatem cōſeq uerborum. aliter ac ſit relatum redoſtire ſponſum.

Repueraſcere. Nouius ī agricola: Quod itaq̧ enim repueraſcis fugit has pſonas. M. T. de oratore lib. ii. Eoſq̧ īcredibiliter repueraſcere eſſe ſolitos: cū rus ex urbe tanq̄ ex uīculis euolauiſſēt. Et de ſenectute. Et ſiquis deus nihil largiat̄: ut ex hac ætate repueraſcā & in cunabulis uagiā. Et de oratore li. ii. Cum Scipione ſolitum ruſticare eoſq̧ incredibiliter repueraſcere eſſe ſolitos.

Rhetoriſſat rhetorice loquitur. Pompo. in medico: Dolaſti uxorem: nunc propter me cupis concidere etiam rhetoriſſas.

Ramices dicunt̄ pulmones uel hernia. Plau. in mercatore: Tui cauſa rupi ramices atq̧ dum ſputo ſāguinē. Idē in penulo: Neq̧ nos queņq̄ flagitamus neq̧ nos quiſq̄ flagitat: tua cauſa nemo noſtrū eſt ſuos rupturus ramices. Varro in Trioclite.
priuſq̄ in horcheſtra pitaules īflet tibias domi ſuæ ramices rūpit. Lucil. lib. viii. Quod deformis ſenex appetitus aſpota groſſus: qđ mácus miſerq̧ exilis ramice magno. Var. ī gerūto Didaſcalo: Rapta an neſcio quo muliōe rapturis ramicis rūpit.

Ruſparis ē ſcrutari. Actius ī miteriſia. Iuue nūc attē natare: Iuue nūc aío ruſpari phrygas. Idē in meleagro: Vagent ruſpātes ſyluas ſexta teſſaras.

Regredere reuocare. Ennius in Achille: Quo certare atq̧ morata gradum regredere conare.

Ruminare dictū in memoriā reuocare. Varro ī Tanaquile: Nō modo abſés de te ſequi cogitauit ſed & ruminabit̄ humanitatē. Liuius ī ægyſtho. Nemo hæc noſter ruminabitur mulieri.

Ruſticatim pro ruſtice. Pomponius a leonibus: At ego ruſticatim tangam urbanatim neſcio.

Rumiferare dictum honeſte rumores ferre. Plau. in Amphytrione: Quanq̄ ideo cuius thebam non rumiferant probam.

Rudurare apire contra id quod dicit̄ obdurare. Varro in Agathone: pueri obſcœnis uerbis noue nuptæ aures redurant.

Rutuba ꝑ turbatio. Var. ſexage. Ego tū romæ parce pueræq̧ pudētis uiuer̄ ī pr̄ia nūc ſumꝰ rutuba.

Reuocare poſitū pro uices mutuo uocare. Varro ſexageſi. quid nobis miniſtrare pueri diebus feſtis cicer uiride qui nos prouocare cum audeant: nos illos reuocare timemus.

Recentare honeſte poſitū pro nouare quod eſt græce ανανεουσθαι. Actius: Iaciam albicaſcit: & recentat lumen commune hominibus.

Rapinatores pro raptoribus. Var. in Marco: In inuidiā ueniāt ī hoc ipſo rapinatores. Luci. li. ii. Homo impudicus & impune eſt rapinator.

Rheda uehiculū. Cic. in epiſtola ad Varronē: Qđ ſi tuā heri rhedā nō habuiſſem. uarices haberem:

Recētioꝝ nouoꝝ. M. T. de fi. bonoꝝ & ma. li. ii. Horū recētioꝝ nunq̄ dictū ab ullo quod ſciam.

Rumā ueteres māmā dixerūt. M. Cato libro de liberis educādis: Hiſce māibus lacte ſit ñ uīo enmna ꝓpter eunos rumine pp rumā: ideſt priſco uocabulo māmā: a quo etiā ſubrimi dicunt̄ nūc angi.

Rehiculas oueſ: aut ætate aut morbo graues. M. Ca. li. de libe. educādis: Et ut ī grege opilio mīus idoneas oues remouere ſolet: q̄s rehiculas appellat: Sæpe enim unus puer petulās atq̧ impurus inq̄t gregem pueror.

De dictionibus ab. S. Littera incipientibus.

S Altuatim bellicatim. Siſen. hiſtoriarū libro primo: Nos una ætate in aſia: & græcia geſta litteris iccirco continētia mandauimus: ne bellicatim ac ſaltuatim ſcribendo lectorum animos impediremus.

Scapū. Var. in Marco: Mihiq̧ diuitū ſtilo noſtro papyrino Liuii ſcapo ſcapitio nouo partu poeticū.

Sutrinas a ſuendo. Var. in hercule ſocratico: Qui ſutrinas facere inſcius: nihil homo agis.

Scabre. Var. in manio: Derelinquere q̄ perire ſic ualle ſcabre atq̧ alluuie & uaſtitudine.

Strigoſus apud ueteres morbus dicit̄ iumētoꝝ qui corpa ſtringat aut fame aut alia uitii cā q̄ſi ſtrigoſus. Maſurius ſcabrius lib. xvii. Céſores inq̄t Publius Scipio naſica & M. Pōpilius cū eq̄tū cēſū agerēt: nimis ſtrigoſum equū & male habitū: ſed eq̄tem eius uberrimū & humiliſſimum uiderunt.

Suſpitioſum q in ſuſpitione ſit: Cato de refloriana: Sed ſiq palā corpe pecuniam q̄reret: aut ſe lenoni locauiſſet: & ſi famoſus & ſuſpitioſus eēt: uim in corpus liberam nō æquū cenſueri ac ferri.

Subiicis noue poſitū nō a ſubiiciendo: ſed ab altitudine. En. in Achille: Per ego dū ſublimas ſubiicis humidas unde orit̄ imber. Vir. in Bucco. Quātū uere nouo uiridis ſe ſubiicit alnus.

Scraptas ſcrupedas ſtrictiuelas exprobratio deformitatis meretricū. Plautus in aulularia: Scraptæ ſcrupedæ ſtrictiuelæ ſordidæ.

Sabulū. Var. Taphemēippo. Nō uides in magnis periſtilis q criptas domi non habent ſabulū iacere a pariete aut criptis ubi ambulare poſſunt.

Super ualde uehemēter. Virgi. ænei. li. i. His accenſa ſuper iactatos æquore toto Troas. Et li. iiii. O mihi ſola mei ſuper aſtyanactis imago: Sic oculos: ſic ille manus: ſic ora ferebat.

Scaptes ꝑ ſcabres. Enni. in andromeda: Scrupeo in ueſtita ſaxo atq̧ oſtreis quā excrabent. Pacuui. in teu. Quæ deſideras alumnum pœnitudines: quales ſcabres qua inculta uaſtitudine.

Secundare proſperare. Vir. lib. vii. Dii noſtra incœpta ſecundent. Propertius elegiarum libro. iii. Iā liquidum nautis aura ſecundat iter.

Sunat deprimit. Lucil. lib. vii. Sunauit taxim ad nares delphinus.

Scurrile quaſi uulgar̄ a ſcurris. Cicero de oratore li. ii. Vitandum eſt oratori utrunq̧. ne aut ſcurrilis iocus ſit aut amicus.

Sordet ſordida eſt Actius ī ægyſtho: Cui māus materno ſordet ſanguine ſparſo.

Sublabrare intra labra mittere. Nouius ī Decuma: Iā ego illi ſubiens ſublabrabo eſui illud ſinciput.

Sublimere extollere. En. in Medea: Sol qui cadentē in cælo ſublimat facem.

Superſtitent ſaluēt. Ennius in menalippo. Regnūq̧ noſtrum ut ſoſpitent ſuperſtitentq̧.

Setuoſe obſcure. Li. ī antiopa. Itaq̧ ſetuoſe ditio abs te datur quod cōſecutā ſapiens ægre contulit.

Sempiterne ſemꝑ. Pacuuius ī hædo: Pauloq̧ ut fauſtum ſempiterne ſoſpitent.

Septifariā ut multifariam. Sata de uerborum antiquitate. In quod uolumen unū nos lectirauimus & poſtea inuenimus ſeptifariam diuiſum.

Simulter ꝑ ſimiliter. Plau. ī pſeudulo: Exoſſabo ego illum ſimulter itidem ut murenam cocus.

Scriptat cunctat eſſe rarum. Marcus Tullius ī hortēſio. Itaq̧ tibi concedo ꝙ in duodecim ſcriptis olī ut calculum reducas: ſi te alicuius dari pœnitent.

Succidiam ſucceſſionē neceſſariam. Marcus Tullius de ſenectute. Iam ortū ipſi agricolæ ſuccidiā alterā uocant. Dicit̄ & ſuccidium quod ēſt laridum.

Signatā uirginem uetuſtas uoluit dici. Lucilius lib. primo. Primā criſicū negat ſignatam reddere.

Superbos ueteres mortuos dixerunt. Plau. ī amphytriōe. Faciā ego hodie te ſuperbum niſi hinc abis & poſt auferre non abibis.

Sugillare occludere. Var. in gemia. Cōtra lex menia ē ī pietate ne filii pr̄ibus luci claro ſugillēt oculos.

Satullē ꝑ ſaturē. Varro. Neq̧ in puluere mythico coquā carnē q̄bus ſatullē corpora & famē uentris.

Singulū ꝑ ſingulare. Plau. in ciſtellaria. Et ad ſingulum uideo ueſtigiū. Var. ꝑiplu. li. i. Tu uero doces hiſtoriā neceſſariā ſimul unū ſingulū eſſet. Idē in octogeſi. Hôc erat incōmodi: ꝙ neſciebamus ſemel unū ſingulū eſſe apud aliū auctoritatis īcertæ niſi dixerat nummo ſingulo mulctebatur.

Sperē ueteres ſpem dixerunt: unde & proſpere dicit̄ ꝑ ſpe. Varro in aboriginibus: Sublimis ſperibus iactato notio uolitantis altos nitens trudito. Item onos lyras. Quibus ſuā delectet ipſa amaſiam & habitantem ſperibus lactet ſuis.

Scalpurire ſcalpere. Plautus ī aulularia. Vbi erat hæc defoſſa occœpit ibi ſcalpurire ungulis.

Somnorinas dixit quæ in ſomnis uident̄. Varro ī ꝓmetheo lib. i. Leuius menſum q̄ ſomnorinas imagines affatur: non umbratur ſomno pululæ.

Satias pro ſatietas. Actius ī aſtyanacte. Quoꝝ crudelitatē nūq̄ ulla explet ſatias ſanguinis. Varro in ꝓmetheo li. ii. Cū ſumere cœpiſſet uoluptas retineret cū ſat hr̄et manū de menſa tollere. Salu. hiſto. lib. ii. In ſaltibus occupatus: tū externorum agros īuaſere: frumētiq̧ ex inopia graui ſatias facta. Lu. lib. xxxi. Quid mihi proderit iā ſatias iam omniū rerū tenet facta. Teren. in eunuco. Nam udi me forte ſatias cepit: cōmuto locū. Luci. li. ii. Quā tibi iam nemo feſſus ſatiare uiuendi.

Squallā ſquallidā. Enni. in thelamone. Strata terra eleuare lachrymis ueſtē ſquallam & ſordidā.

Sociēno pro ſocio. Plau. in aulu. Ibo: intro: atq̧ illi ſociēno tuo iam interſtringam gulā.

Scaturrex. Varro: ē modus matulæ: Menias hic thobogenes fuit ſcaturrex.

Somniculoſus ꝙ ad ſomnos uacet. Laberius in fororibus. Eſt caſtor multū ſomniculoſum.

Sæuitudo pro ſæuitia. Plau. in bacchidi. Vincula uirgæ molle ſæuitudo mala ſit peior.

Suauitudo ſuauitas. plau. ī bacchidibꝰ. Cor meū ſpes mea mel meū ſuauitudo. cibus: gaudiū. Tur. ī leuca. Intercapedine īterficior deſiderio: differor. tua mihi cupiditas ſuauitudo & mei aī expectatio.

Seueritudinē pro ſeueritate. Plau. in epi. Quid illud eſt quod illi capiat frons ſeueritudine?

Sorditudine ꝑ ſorde. Plau. ī penulo. Vt mihi abſterſere omnes ſorditudinem.

Sententia ſenſibilitas. Luc. lib. iiii. Item noſcere uerboꝝ ſententia quæ ſit. Lucretius ſatyra. libro. iiii. Vertit cenoforus fundi ſentētia nobis. Idē libro. v. Si tā corpus loco ualidū ac regione maneret ſcriptores q̄ uera manet ſententia cordi.

Specié uel ſpecimē uel exemplar. Lucil. lib. xxx. Sicuti te qui ea quæ ſpecié uitæ putamus eſſe.

Sodales. Cicero de oratore li. ii. Quod tamē cū defēderē qui mihi ſodalis eſſet.

Solitate ꝑ ſolitudine. Actius in eruyſace: Tuā ſolitatem memorans formidans tibi.

Subiti dictū ꝑ repētini. Actius ī armoꝝ iudicio. Benefacis: ſed nūq̄d ſubiti mihi febris æſtuat niali?

Sanctitudo pro ſanctitas. Actius ī tereo. Alia hic ſanctitudo eſt: aliud nomē Iouis. Idē ī phœniſſis delubra cæli. Tu maris ſanctitudīes. Turpi. in leucadia Miſerā terrēt me omnia maris ſcopuli ſonitus ſolitudo: ſanctitudo apollinis. M. T. de repub. libro iiii. Eoſdē termīos hominū curæ atq̧ uitæ: ſic pōtificio iure ſanctitudo ſepulturæ. Affra. ī ſuſpecta: Tuā maieſtatē & noīs matronæ ſanctitudinem.

Satu poſitū pro ſemine. Actius in pelopis. Nā me tu hæredē ex tuo eſſe cōceptū ſatu: & argumēta redigunt animū & cōmouēt. Idē in thelepho. Profectu q̄q̄ eſt ortus mediocri ſatu.

Scriptione ꝑ ſcriptura. Var. Vulgo auarus fœnerator ſpe lucri rē ſcriptiōe duplicarat. Cice. Tuſcu. li. v. Impulſi ſumus ad philoſophiæ ſcriptiones.

Segnitas ꝑ ſegnitia. Actius ī ænea. Aut decio & nūc q̄d eoꝝ ſegnitas ardet focus: Ci. de ora. li. i. Et quoniā de īprudētia dixīus caſtigemus etiā ſegnitatē.

Sceleroſi pro ſcelerati. Luci. ſaty. lib. i. Nō uim ætatē tēpeſtatē hanc ſceleroſi mirentur. Affranius in diuortio. O diem ſceleroſum & indignū.

Speratū ideſt ſponſum. Affra. fratris. Curre: & nūcia uenire & mecū ſperatū adduce: uideat puellā: currūt cōfirmēt iube. Idē ī eadē. ſperatā nō odi tuā.

Screare expuere. Teren. in Heauton. Gemitus ſcreatus tuſſis.

Sereſcit poſitū pro ſiccatur: ꝙ ſerenitas ſicca ſit. Luc. li. i. Deniq̧ fluctiuago ſuſpēſæ ī littore ueſtes Vueſcunt: tādē candenti ſole ſereſcūt. Virg. geor. lib. i. Vnde ſerenas uentus agat nubes: hoc ē ſiccas. Idē in alio loco. Atq̧ arida differt nubila.

Sucerdæ. Lucil. lib. xxx. Hic in ſtercore humi fabuliſq̧ fimo atq̧ ſucerdis.

Simitu ſimul. Lucil. li. xxx. Gratia habet̄ utriſq̧ illis: quæ ſibi quæ ſimitu. Plau. ī amphy. Nō ego eū uino ſimitu ebibi īperiū tuū. Idē in mercatore. Ita tres ſimitu res agendæ ſūt q̄do una hoc cœperis.

Subſiuū ſecundū ſequens. Lucil. libro. xxviii. Præterea hæc ſubſiua ſiquando uoles operam.

Subſiuū poſitū ſuccedēs ſuccidaneū. Cic. de ora. li. ii. An ſe hæc neſcire quæro fero ſuccedūt oēs ut aiūt

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Supploſionē plauſum uel percuſſum. Cicero de ora
tore libro tertio. Et quo uereor: ne nihil ſint tui:
niſi ſui ſupploſionem pedis imitatus.

Superbiloquētia.Cice.Tuſculanarū lib.iii. Animiq;
impotentiam & ſuperbiloquentiam.

Sarcinator ſutor.Luci.li.xxvi.Sarcinatorē eſſe ſum/
mum ſuere centonem optime.

Soſpitent ſaluēt.Ennius in menalippa.Regnūq; no
ſtrum ſoſpitent ſuperſtitentq;.Pacuuius in hædo
populo ſauſtum ſempiterne ſoſpitent.

Singulatim & ſingillatim a ſingulis. Cecil.in hippo
bolirariſtraria. Hos ſingillatim nos ſape ninus
arbitror.Ceci.in annaliū lib.i.Primū malo publi
co gratias ſingulatim ꝓnomina.Luc.li.xviii.Sic ſin
gillatim noſtrūq; unuſquiſq; mouetur.

Solēnitus pro ſolēniter.Lucil.in ægyſtho.Solēnituſ
q; a declitali laudet lubens.

Schenatilis uel ſchenuticus pro ſchenico.Var.in mo
dio:Sed o petrule ne meū taxis librum: ſi te pepi/
gat hoc modo ſchenatilis.Idem onos lyras.Vt co
micinitidi ſchenatici.

Saperdæ quaſi ſapientes uel elegāter. Varro in mo/
dio.Omnes uidemur nobis eſſe belli:feſtiui ſarpe
de cum ſumus canopitici.

Surditatem.Cice.Tuſcu.li.v.In ſurditate uero quid
nā mali erat ſurdaſter.M.Craſſus.

Simplicitus ſimpliciter.Plau.in mercatore:ſed eum
ſimplicitus dicam:ſi opera eſt auribus.

Suſcitabulum honeſte poſitum incitamentū. Var/
ro onos lyras:Foniciaſum uocis ſuſcitabulū can/
tantiumq; gallus gallinacius.

Similitas ſimilitudo. Ceci.in ſyracuſis:Vide mea ho
minis quid fert morum ſimilitas.

Salebras a ſaltu dictæ.M.T.de fini.bo.& malorum:
Hic ſi diffinire ſi diuidere potuiſſet: ſi loquēdi uī
ſi deniq; cōſuetudinē uerboꝝ teneret: nūq̄ in tā
tas ſalebras recidiſſet.Idē lib.v. Venit ad extremū
hæret in ſalebra.Et de ora. Alter enī ſine ullis ſa/
lebris quaſi ſedatus annis fluxit.

Subleſtū eſt leue faiuolū.Plau.Nā ubi ad pauptatē ac
ceſſit:īfamia grauior pauptas fit:fides ſubleſtior.

Supellectiles.Cicero in ora. Verecūdus erit uſus ora
tori:& quaſi ſupellectiles ſupplex.

Scurrile a ſcurris ridiculū cū turpitudine.Cice.ī ora
tore. Ridiculo ſic uſurū ratorē ut nec nimis fre/
quenti ne ſcurrilis ſit: nec obſcœno: ne inimicus:
nec petulanti ne improbus.

Sportas aut a ſpartu q̄ſi ſparteas aut a ſportādo. Sa/
lu.hiſto.li.ii.Emuris canes ſportis demittebant.
Varro de uita patrū li.i. Neq; enim obſonium in
tota cœna cœptum ex uariis rebus coniectum in
unam ſportā perſpicitur.

Sodes nō ut apud comicos:ſed ſi audes.Cice.in ora/
tore.Libenter etiam copulando uerba iungebant
ut ſodes pro ut ſi audes.

Scopas.Cicero in ora.Ei ſi hoc illius dictū ē: ſcopas
ut ita dicam:mihi uidentur diſſipare.

Sciunt̄ pro cognita ſunt. Cicero de oratore libro.ii.
Ars enī eorum eſt quæ ſciuntur.Oratoris autem
omnis actio opinionibus nō ſcientia continet̄.

De Dictionibus a.T.Littera incipientibus.

t Etret fœdet:polluat.Pacu.ī phibœa:Bel/
uarū ac feraꝝ aduētus loca tetret.Tetine/
rit ꝑtenuerit.Pacu.ī hædo. Credo quor/
ſum itinere tetiniſſe aiunt? Actius in clitēneſtra.
Vt quæ tunc abſentem rebus dubiis cōiugem te/
tinerit:nunc prodat ultorem.Pacu.in hermiona:
Sub iudicio quæ oēs gradus tetinerim.

Tetulit tulit.Actius in andromeda. Dōec tu auxiliū
pſeu tetuliſti mihi.Cecil.in hippoboli. Men erū/
nam pariter tetuliſti meam?

Taxim ſenſim uel occulte.Pōponius in buccōe.Ado
ptatu clādeſtino tacitus taxim pſpectaui pcautū.

Temerius.Actius in didaſcoio li.ii.ſed euripidis qui
thoros temerius in fabulis.

Taſtatim minutim.Pōpo.in Verre ægroto:Iam iſtā
colaphis cōmiſiſſem teſtatim tibi.

Tracti ut ſenſim ideſt diutine longo tractu. plau. in
amphytri.Quid ſi ego illū tractī tāgā ut dormiat

Tudiculare cōmouere.Varro in marcipore.Hæcci/
ne nobis terne tudiculaſſe.

Trabs.Varro in parmenone: Alia trabs proprius in
humū accedens:ꝓxime frangit ramos cadens.

Tegillū diminutiuū a tecto.Var.Seſq; ulyxe. Vigere
uolitans mulſus aquā e nubibus tortā indicat fo/
re ut tegillum paſtor ſibi ſumat.

Terta pro terſa.Varro.Terta nitet galea. Idē Cato li:
de liberis educandis:Alita ſunt circūtonſi & terti
atq; unctuli:ut māgonis uideant̄ eſſe ſerui.

Tēperatura pro tēperie. Var.Quæro utrū hoc addu
xerit cæli temperatura an terræ bonitas.

Torto pro tormento.Pacu.in doloreſte:Nā te in te/
nebras ſæpe lacerabo fame clauſum:& fatigās ar/
tus torto diſtraham.

Tonſus pro tonſura.Plau.in amphytrione:Sura pes
ſtatura.tonſus:oculi:naſū uel labra. Actius in am/
phytrione: ſed quæ nam hæc eſt mulier funeſta
ueſta:tonſu lugubri.

Tuburcinari ſignificat raptim comedere. Titinnius
in prælia.Tuburcinari ſine me uultis reliqas.Plau
tus in perſe.Tuburcinari de ſuo ſiquid eſt domi.
Turpilius in bethontibus.Melixa intus ceſſat cre
do hercle bello tuburcinatur.

Tabificabile uel tabificum.Actius in Medea: Par ne
ci orbificor liberorum lector & tabificabili.Cice/
ro Tuſcu:lib.iiii.Atq; ut hæ tabificæ mentis per/
turbationes ſunt.

Tuatim tuo more.Varro:Ecce iam rē tuatim facit.

Tetritudonea.Actius in flioctica: Quod te obſecro:
ne hæc aſpernabilē tetritudoneā occulto faxit.

Temnere contēnere.Lucretius li.xxx.Quodq; adeo
fuerint qui tēnere ſuperbū.Virg.libro.vi.Diſcite.
iuſtitiam moniti & non temnere diuos.

Taxis ꝑ tetigeris.Var.in modio:Sed petulo ne meū
taxis liberum.

Tipulla animal leuiſſimū:q aquas nō nādo ſed gra/
diendo trāſeat.Var.in marco: Vt leuis tipulla lini
fici frigidos trāſit lacus.Plau.Leuior res q̄ tipulla.
Toneſcit pro tonat.Varro in marco:Tunc repēte
cælitum altū tonitribus templum toneſcit.

Trāſēna nō ut quidā putāt:trāſitus eſt: ſed feneſtra:
Cicero de oratore li.iii.Nunc pete a craſſo: ut illā
copiā ornamentoꝝ ſuoꝝ:quā cōſtructam uno in
loco q̄ſi ꝑ trāſennā ꝑtereuntes ſtricti aſpeximus:
Salu.hiſto.li.ii.Trāſenā dimiſſū uictoriæ ſimula/
crū cū machiato ſtrepitu coronā capiti īponebat.

Tironē poſitū pro ignaro.Cicero de ora.lib.i.Frater
enim quēdā calidū hunc & nulla ī re tironē ac ru
dem ꝓnec peregrinū & hoſpitem concedo.

Trutina a trutinādo.Ci.de ora.li.ii.Ad oblectandos
animos adimplēdos ea ꝓbādo:quæ non artificis
ſtatera:ſed populari quadā trutina.Varro de uita
patrū li.ii.Aut aliqua ex argentaria trutina aut li/
gua penſum præ ſe omnes ferent.

Turpari a turpitudine.Cicero tuſcu.libro.iiii. Iouis
aram ſanguine turpari.

Teneraſcere teneꝝ eſſe.Lucil.libro.iii.Si licet tenero
teneraſcere corpore mentes.

Tricinū tardū & quaſi īpeditū uel ſiccū & ſine ſucco
ut ſunt capilli:qui græce τρηχέσ dicūtur. Var.in
eumenidibus:Quod nunc quæſtus tricinus erat
nūc eſt uber:ut quæſtus fit magnus.

Tetrica eſt ſeuera.Varro tupatroſiopediō:Etiā ſi au/
diſſet reddere potuiſſet mulier tetricæ horrentis
ducat ad appiā moribus bonis.Virg.æne.lib.viii.
Qui tetricæ horrentis rupes:montemq; ſeueꝝ.

Tarditudinē & tarditiē pro tarditate.Plau. ī penulo
Qđ ſi eſtis agro cocleas tarditudine. Actius in alc
mena:Atq; cæcos ſegnis ſōno & tarditudine. Idē
in diomede:Multa mittunt̄ tarditie & ſecordia.

Temeritudinē ꝑ temeritate.Pacu.in doloreſte:En/
no tyrannū noui temeritudinem.

Tēta ꝑ extēſa.Lucil.li.ii.Tympana tenta ſonāt pal/
mis & cibala circū.Idē li.vi.Duraq; in ore iacēs ri
ctu frōs tēta manebat:Luc.ſaty.li.vi.Tres a deuca
lione grabati teſtibus tenti.Idē lib.xi.Hic ubi con
ceſſū pelleſq; ut in ordine tentæ.Et in li. xxx.Hic
ut muſipula tentaq; eaq; ſcorpios cauda ſublata.

Triſtitias ꝑ triſtitia.Pacu.in Athalanta: Quid iſtuc
eſt? uultū alligat triſtitias.Tur.in Leucadia: Ante
facta genere cōmitto triſtitias ante dortium.

Torporauit pro torpefecit.Turp.in hetereris: Stupi
dus aſtat: ita eius aſpectus repens cor torporauit
hominis amore.

Titubare trepidare.M.T.philippica.li. iiii. Titubare
hæſitare:quos euertere neſcire.Virg.æne.li.v. Ve
ſtigia præſſo Haud tenuit titubata ſolo.Teren.in
Heauton.Verum illa ne quid titubet.

Tortor pro torqueor.Pomponius ī fullonibus:Du/
cum & ubi inſilui in cocleatum eculeum:ibi tol/
lutim tortor.

Tunicare pro ueſtire.Varro in logoma. Hæc lanige
ras detūderi docuit tunicareq; homulum.

Titionē fuſtē ardentē.Var.de uita patrū li.ii.Contra
a nouo marito cū item e foco in titionē ex fellati
arbore etiam qualis qua alata eſſet.

De Dictionibus ab.V.Littera incipientibus.

u Vlgauit honeſte poſitū uile habuit:& q̄ſi
in uulgus dedit.Plau.in amphytriōe: Cu
iuſq; me abſente corpus uulgauit ſuum.

Vulgare in uulgus dare & quaſi multis audientibus
ac non tacituris dicere.Virg.lib.xi. Quid me alta
ſilentia cogis Rumpere:& obductum uerbis uul
gare dolorem? Quæ ſis atq; in uulgum uulgas
artemq; exprimis inertem.

Veget pro uegetat uel erigit uel uegetū eſt.Pompo/
nius ī maiali:Animos uenus ueget uoluptatibus
Ennius in ambracia:Et æquora ſalſa ueges ingen
tibus uentis.Varro ī manio: Nec natus ē nec mo
riet̄ uiget ueget:utpote plurimū. Idē onos lyras:
Quā mobile diuum lyram ſola rege:quædā gu/
bernans motibus diis ueget.

Verecūdū audax & cōfidens.Plau.in amphytrione:
Sic eſt uera ꝑdictio:niſi & hoc falſo dici inſimula
turus eſt nimis uerecunda es.

Venor circūuenior:Ennius in nemæa:Teneor con/
cepta undiq; uenor.

Viciſſatim per uices: Neuius belli punici libro.iiii.
uiciſſatim uolui uictoriam:

Viſceratim per uiſcera:Ennius ī Andromeda: Alia
fluctus differt: diſſipat uiſceratim mēbra maria
ſparſa ſpumant ſanguine.

Vnoſe ſimul.Pacu.ī iliona:Occidiſti ut multo pau/
cis uerba unoſe annunciem.

Vtraſq; pro utrinq; uel utroq;:Hemia hiſto.lib.iiii.
In hiſpania pugnatū uis utraſq;:noſtri loco mo/
to cæde uſti.Hæc atq; hercle utraſq; & cū ad nos
uenis ſuffragitiatam uidi.

Viuū ꝑ uehemēti uel nouo.Virg.æne.lib.i.Paulatī
abolere ſicheū īcipit:& uiuo tētat ꝑuertet̄ amore

Vegrāde ualde grāde.Lucil.li.xxvi.Nō iccirco extol
litur:nec uitæ uegrandi datur.

Vanans dictū ꝑ fallēs.Actius in alcmena:Tanta fru
ſtrando lectans uanans protrahit.

Vanitudo ꝑ uanitate.Plau.in polego:ut rem uideo
te inuentus a uanitudīe.Pacu.in doloreſte:Primū
hoc abs te oro ramis inexorabilem faxis:inturpaſ
ſis uanitudine ætatem tuam.

Variātiā ꝑ uarietas.Lucre.li.i.Talibus in cauſus nec
dum uariantia rerum. Idem libro.iii. Principiis
unde hoc oritur uariantia rerum.

Viſcus poſitū ꝑ uiſcere.Lucil.li.i.Viſceribus uiſcus
gigni ſanguēq; creari. Virg.geor.li.i. Tū laquæis
captare feras & fallere uiſco Inuentū. ideſt tractu
uiſceribus.Lucil.ſaty.lib.xiiii.Id ne ægri ē magis
quod pane & uiſcere priuo: Quod uiſcus dede/
ras hoc quidem in uiſcera largi.

Vagor dictum ꝑ uagitus.Luc.li.ii. Et ſuperant ur/
næ miſcetur funere uagor.

Vetuſtas antiquitas uel fœlix uel ſapiens uel māſue
ta eſt habita.Teren.in ecyra: Quis me fortuna/
tior uetuſtatiſq; adeo plenior.

Vaſtities & uaſtitudo & uaſtitas: horror & deſertio
& cōtagiū.Plau.in pſeu.Diſtractio diſſidiū uaſtiti
es uenit. Actius in euryſace:Sed ut ratuſta & raue
ſte & uaſtitudine tarde forma tuis.Idem in mele.
Quæ uaſtitudo hic aut unde īuaſit mihi.M.T.de
offi.li.ii.q collectis cæteris cauſis eluuiōis peſtilen
tiæ uaſtitatis.Pacu.ī teu.Quæ deſiderio alūnū pe
nitudines q̄les ſcabies quæ īculta uaſtitudine.

Vaſteſcāt ſignat īhorreſcāt uel deſerant̄.Acti. ī phœ
ni.Iuſſit ꝓficiſci exiliū quouis gētiū ne ſcelere tuo
thebani uaſteſcāt agri.M.T.de ora.li.ii. Quid de
hominū gener̄ dicā:q q̄ſi cultores terræ cōſtituti
nō patiunt̄ eam nec immanitate beluaꝝ efferari
nec ſtirpiū aſpitate uaſtari? Sal.ī iugurta. Aberat
mons fere milia paſſuū.xx. tractu pari uaſtus &

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

humano cultu. Varro ĩ manio: Aſpeꝝ ualde ſcabieꝗ illuuie & uaſtitudine.

Viciſſitatẽ pro uiciſſitudine. Actius in pheniſſis: uiciſſitatemꝗ imputandi tradidit.

Vllo pro ultus fuero. Actius ĩ epigone: Qui niſi genitorem ullo nullum eis dat finem miſeriis.

Verrũcent ideſt uertãt. Actius ĩ æne. Aut decio te ſãcte ꝓcibus inuicte inuoco portentã: ut populo patriæ uerrũcent bene. Pacu. in phibœa: Præcor ueniã petẽs: ut quæ egi ego: exin uerũcẽt bene. Affranius ĩ diuortio: Et pôto auerrũcẽt cũ ſyriã ſimul.

Vilitãt uilẽ faciunt. Turpil. in Lindia: Quin moneã quin clamem: & quærat tua uitia quæ te uilitãt.

Villicari eſt ruſticari uel uillæ ꝓceſſe. Pompo. in ergaſtulo: Longe ab urbe uillicari quo herus rarenter uenit nõ uillicari ſed domĩari mea eſt ſentẽtia. Affranius in ſuſpecta: In arpinos iã quantũ potes explodã hominem ut uillicet. Turpil. in paraterusa: Ego nondum etiã hic uillicabar. Idẽ in ecyra: Hic uillicor ante urbem: nunc rus eo.

Vinulum ſenſiloquũ ideſt illecebrum. Plau. ĩ Aſinaria: Compellando blanditur: oſculando oratione uinula uenuſta.

Vitabundus ꝓ uitans. Salu. hiſto. li. iii. Duos ꝗ maximos utris leui tabulæ ſubiecit: qua ſup omni corpore qetus inuicẽ tractu pedis gubernator exiſteret: ea inter molẽꝗ inſulam mari uitabũdus claſſem hoſtium ad oppidum ꝑuenit.

Volentia ꝗ uellent a uolũtate. Salu. hiſto. li. iiii. Multiſꝗ ſuſpitiõibus uolẽtia lebi facturus habebaꝛ.

Valentia fortitudo. Neuius in danae: Oẽs formidant hominis eius ualẽtiã. Titin. Sed in ſapiẽtia gubernator nauem torquet non ualentia.

Vomica cõcaua loca uetuſtate obeſa. Lu. li. xxxi. Tyroneo & nõ mortifero affectus uõica & uulnere.

Viriatum dictum eſt magnaꝝ uiriũ. Lucil. lib. xxvi. Contra flagitium neſcire bello uinci a barbaro uiriato Hannibale.

Veſcũ nimis obſcuꝝ. Luci. li. xxvi. Quã faſtidioſum ac ueſcũ cũ faſtidio uiuere. Virg. geor. lib. iiii. Nec ueſcas ſalicũ frondes. Affra. in ſororibus: At puer eſt ueſcis imbecillis uiribus.

Volup ꝓ uoluptate. Plau. in Aſinaria: Hic ſenex ſiqd uxorem ſuam animo fecit uolup.

Virgindemiã ut uindemiã hoc eſt uirgaꝝ apparatũ uel d̃ptionẽ uel decreptionem obuerra. Varro in Agathone: Quid triſtiorẽ uideo te eẽ ꝗ angit hac landadione? qd familiares filius amat? Hæc ſpes eſt argẽtaria. Ideoꝗ ſcapulæ metuũt uirgidemiã.

Viratium magnaꝝ uiriũ. Varro in meleagro. Si nõ malit uiratius uxorem habere athalanta.

Vulga capacitas uel ſinus cũ laxitate. Luci. li. ii. In uulgam penetrare piloſam. Varro ſexageſi. Eo ut uiaticum ex arcula addere in uulgam.

Verucã ꝓ loco edito. Cato in libris originũ: Cenſeo inquit ſi rem ſeruare uis faciundũ: ut quadringentos aliquos milites ad uerucã illã irẽ iubeas: eãꝗ uti occupent imperes.

Vibices plagaꝝ uulnera. Cato de falſis pugnis: Vbi ſocietas? Vbi fides maioꝝ ĩſignitas? iniurias plagas uerbera uibices dolores atꝗ carnificans ꝑ dedecus atꝗ maximã contumeliam inſpectãtibus.

Vellicatim Vt ſaltuatim. Siſenna hiſto. li. i. Nos una æſtate in græcia & aſia geſta litteris iccirco cõtinẽtia mãdauimus: ne uellicatim ac ſaltuatim ſcribẽdo lectorum animos impediremus.

Victurus uictoria potiturus auctoritas prudẽtiũ putauit eſſe. Pyrrhus ne rex: an Manius Curius prælio uicturus eſſet.

Vireſcit maioꝝ uirium fit. Virius in poematis: Creſcunt animi: uireſcit uulnere uirtus.

Viro etiã ꝓ uirtute naturali. Lucil. li. ii. Conceptaſꝗ ſuo ſeruare & perdere uiro.

Venerata ꝓ ueneranda. Virg. lib. v. Curſumꝗ dabit uenerata ſacerdos.

Vter pro utero. Cecil. in imbris: Nunc uter creſcit: non poteſt celari.

Vicatim ꝑ uicos. Siſenna li. iiii. Cũ cõplures menſes barba ĩmiſſa intõſo capillo lugubri ueſtitu populum uicatim flens una cũ liberis circuiret.

Vultuoſum triſtẽ. Cicero in oratore. In quo cũ effeceris ne quid ineptũ ſit aut uultuoſum.

Vermiculatum ꝓ minuto. Cicero in orato. li. iii. Lexis cõpoſui & ut teſſerulæ omnes arte pauimento atꝗ emblemate uermiculato.

Venalitii uẽditores. Cicero in oratore cornelia li. ii. Neꝗ me diuitiæ mouent ꝗbus omnes africanos & lælios multi uenalitii mercatoreſꝗ ſ ꝑauere.

Vocare poſitũ ꝓ trahere ducere. Cicero de oratore Si de re iure ciuili tecũ ſerã uocauit te hoĩem prudentiſſimum his ipſis rebus quas abs te didicerit dicendi arte ſuperauit.

Verecũdari uerecũdia teneri. Cic. de ora. li. iii. Alteꝝ cunctantẽ & quaſi uerecundantẽ incitabat.

Verſutiloꝗx. Ci. de ora. li. iii. Annũ nouis huius me uerſutiloꝗx expectarat: & cõiũctiõe fcã eẽ uerba.

Vncinatũ ab unco. Cice. academicoꝝ lib. iiii. Nec ut ille aſperis & leuibus armatis uncinatiſꝗ corpuſculis concreta hæc eſſe dicant.

Vẽditationẽ ueteres ꝓ oſtẽtationẽ poſuerũt. Cicero tuſc. li. ii. Quinetiã mihi qdẽ laudabiliora uidenꝛ oĩa ꝗ ſine uẽditatione & ſine populo teſte fiunt.

Viere uincire & inflectere. Var. de re ruſtica lib. i. ut habeã aut minã uiendo quid facias.

Vndulatũ noue poſitũ puꝝ. Var. de ui. pa. lib. i. Et a qbuſdã diciꝛ eẽ uirginis fortũæ ab eo ꝙ duobus undulatis togis eſt opertũ: ꝓinde ut nõ reges noſtri & undularas & ꝓtextatas ſoliti ſint habere.

Veruecẽ. Varro de uita patrũ lib. primo. Aut bouẽ aut ouem aut ueruecem habet ſignum.

Zonatim per gyrũ. Luc. li. vi. Zonatim circa impluuium aneraris cludebat.

De diuerſis acceptionibus nominũ & uerboꝝ

a Duerſum cõtra ſignat. Terẽ. in adel. Neꝗ ſeruuloꝝ quiſꝗ qui aduorſum ierãt. Plau. in aſina. Quæ illa præda eſt: ibo aduorſũ atꝗ electabo quicquid eſt:

Aduorſũ rurſũ apud ſignãt. Titi. ĩ gemi. Mulier credo aduorſũ illũ res ſuas cõgꝛiꝛ. Te. in and. Aduerſũ te habeo gratiã. Ennius ĩ tele. Teipſũ hoc oportet ꝓfiteri & prologq aduorſum illã mihi. Affra. ĩ excep. de uita ac morte domini: Fabulauere aduorſum fratrẽ illius ac dominũ ſuũ. Plau. ĩ aulu. Ego ne ut ea aduorſũ mentiar mater mea. M. T.

de fi. bo. & malorũ lib. iii. Nec uero pietas aduorſũ deos nec quæ iſta gratia debeatur ſine expiatione naturæ intelligi poteſt.

Anima ẽ ſecundũ cõſuetudinẽ ſpiritus quo uiuimus Virg. geor. li. iiii. Animas in uulnera ponunt.

Anima alitus oris & odor. Vir. geor. li. ii. Animas & olẽtia medi Ora fouẽt illo ſenibus medicanꝛ anhelis. Titin. ĩ fullo. Interea fetida anima naſum oppugnat. Plau. ĩ aſina. An fetet aĩa tuæ uxori. Idẽ ĩ mercatore. Ieiunitatis plenus animam fetidat.

Anima aqua: Plau. in amphitrione: Ne ego illi puteo ſi occepſo animam omnem intertraxero.

Anima ſonus. Varro in eum nidi. phrygios per oſſa cornus liquida canit.

Anima iterũ iracundũ uel furioſum: unde & aĩoſi dicũꝛ iracũdi. Plau. ĩ Amphy. Animã comprime. Actius ĩ menelippo: Ego ne auxilo motus temere ut hoſti me animato offeram: Idem ĩ epinauſimache: Vt nũc cũ aĩatus iero ſatis armatus ſũ. Noui us in fullo. Fereatis nihil ẽ periculi: dabo tibi ueꝝ animoſum. M. T. de rep. li. i. Ergo non ꝓbares cõſilio pulſo libidines quæ ſũt innumerabiles iracũde quæ tenerẽt omnia. ego uero nihil iſto animo nihil ita aniato homine miſerius ducerem. Idem de rep. li. v. Tũ uirtute labore induſtria quærerenꝛ ſũmi uiri indolẽ niſi nimis animoſe ferox natura illũ neſcio quo. Vir. geor. li. ii. Quos animoſi euri aſſidue franguntꝗ ferũtꝗ Et æne. lib. xi. Pone animos & Pulſus abi. Luc. li. xxx. atꝗ animoſã theſſaliam & indomitam frenis ſubigantꝗ domentꝗ.

Anima uẽtus. Vir. æne. li. vii. Quãtũ ignes animeꝗ ualẽt. Lucil. li. v. Aurarũꝗ leues aĩe calidiꝗ uapores. Varro ĩ Marcipore: Noctiꝗ lucã tollo ad fucũ fero. iflo. anima reuiuiſcit. Idem ĩ coſmotherine. Detis habenas animæ leui dum uẽtus uos flamĩe ſudo ſualem ad patriam ꝑducit: Actius ĩ myrmidonibus: Laſſis trahere ĩ ſalum & uela uentorum animæ ĩmittere. Plau. ĩ aulula. Ne qd emittat aĩe dormiens.

Aptam neceſſariã. M. T. d̃ rep. lib. ꝗrto. Eadẽ ꝗ obiectũ uiuo atꝗ ũbrã noſtẽꝗ efficiat cũ ad numerũ dierũ aptum ad laborum quietem.

Aptũ elegãter ac neceſſarie poſitũ. M. T. de offi. lib. i. Vt eni pulchritudo corporis apta cõpoſitõe membrorũ mouet oculos & d̃lectat. Idemꝗ. Sed facile iudicabimus quid eorũ apte fiat: quid ab offico naturaꝗ diſcrepet. M. T. d̃ fi. bo. & ma. li. tertio. Itaꝗ natura ſumus apti ad cœtus cõſilia ciuitatis.

Aptus ſignat adeptus. Actius in menalippo: Obuia mẽs id qdẽ aduorſum aptus alteri ĩpromptu occupat. Pacu. ĩ hermiona: Quid ego in acie celebro obiectans uitans bellando aptus ſum Luci. li. xxx. Vt ſi id quod concupiſcet non aptus.

Aptũ poſitũ paratũ. Vir. æne. li. ꝗrto Interea claſſem uelis aptare iubebat Anchiſes. Idẽ li. x. Proiectũ dũ pede leuo Aptat ſe pugnæ. Pomponi. Eius aptare puer munde atꝗ ampliter conuiua.

Aptũ rurſum cõnexũ & coligatũ ſignat. Virg. geor. li. iii. Ipſos e torquibus aptos longe pares. Actius ĩ demetrio: hic colemea lege minus aptũ cornibus Lucil. ſatyra. libro. x. Conſillas quoꝗ ualidis ĩ finibus aptas. Idẽ li. xvi. Ibat forte aries inquit iã quod genus quãtis teſtibus uix uno filio. hæc ſe hærere putares pellicula extrema exaptum pendere ĩgens onus. Var. Multũ muliſcabãt: niſi lucus opacõs teneris fructibus aptus. M. Tul. de deorũ natura lib. ii. Quis eni hoĩem hunc dixerit: q tam certos cæli motus: tam ſtatos aſtrorum ordines tanꝗ iter ſe omnia cõnexa & apta uiderit neget his ullã ineſſe rationẽ? Salu. hiſto. li. iii. Quod ubi fruſtra tẽtatũ ẽ ſocordius ire miles obrepeꝛ nõ aptis armis ut in principio laxiore agmine. Lucil. lib. xxx. Vnus conſternit nouis uetus teſtibus aptus. M. T. ĩ hortẽſio Altera eſt nexa cum ſuperiore: & inde apteꝗ pendẽs. Et Tuſcu. li. v. Fulgentem gladium e lacunari ſeta equi aptum dimitti iuſſit.

Aequales ſunt ſimles & ex æquo. Affra. ĩ uopiſco. Et qdem te nunꝗ paraſitum: uerũ amicũ æqualẽ atꝗ hoſpitem quotidianũ & lautum cõuiuii domi.

Aequales rurſũ æqui. Virg. æne. lib. x. Nec nõ euãtẽ phrygium paridiſꝗ minãta: Aequalẽ. Luc. ſaty. li. v. Verũ unũ cecidiſſe tamen ſe ſenẽ Tireſiã æqualẽ cõſtat. Affra. in priuigno. Noui amicũ atꝗ æqualẽ meũ. Virg. lib. v. Aſt illũ fidi æquales. Teren. in eunucho: Patris cognatũ atꝗ æqualẽ Archimenidẽ noſti. M. T. de offi. li. iii. Scipionẽ. M. filii eũ q primo Affricanus appellatus ſit dicere ſolitũ ſcripſit Cato: qui fuit fere eius æꝗlis. Et de ſenectute: Ego uero propter ſermõis deleſtationem tempeſtiuis quoꝗ cõuiuiis delector: nec cum æqualibus ſolũ qui pauci admodũ reſtãt. ſed cũ ueſtra etiã ætate

Apertum puꝝ ſerenũ. Vir. æne. li. i. Scindit ſe nubes & in æthera purgat apertũ.

Apertũ diciꝛ patefactũ. Virg. æne. li. xi. Iãꝗ adeo exierat portis equitatus apertis. Terẽ. ĩ Adelphis: Abi præſtrenue: ac fores aperi.

Aperit mitigat placat. Vir. æne. li. i. Et uaſtas apit ſyrtis: & tẽperat æquor. Apertũ nudatum. Tur. in demiur: Apertæ ſuræ brachia eni procera horrorem mihi ex cord̃ exuſcitabãt. Salu. hiſto. libro. v. Quibus de cauſis Syllã. in uictoria dictatorẽ ni ſibi equo deſcẽdere: ſurgeꝛ de ſella: caput aperire ſolitũ. M. T. de offi. lib. i. Verentur enim ne ſiquo caſu euenerit ut corporis partes quædã aperiãꝛ: aſpicianꝛ nõ decore. Virg. li. vi. Aperit ramũ qui ueſte latebat. Var. in eumẽidibus. Capite apto eſſe iubet ante lucem. Siſẽna hiſto. li. iii. Adoriunꝛ aduerſos ut apertis lateribus. Var. de uita pa. li. i. Mioris natu capite apto erat capillo pexo utiꝗ ĩexis criibus.

Aperire erigere oſtendere. Virgil. æne. li. iiii. Quarto terra die primũ ſe attolleꝛ tãdẽ. Viſa aperire ꝓcul. Idẽ li. viii. Patriũꝗ apiꝛ uertice ſidus. Var. in meleagris. Nõ mõ ſuris aptis ſed penatibus aptis ãbulãs

Autumare ẽ dicere. Pacu. ĩ phibœa: flexa nõ falſa. autumare dictio delphis ſolet. Idem ĩ Hermiona Quid bene faciã ei patris cuius opa te eſſe ultũ autumat? Lucil. li. xxviii. Socrati ut q dante tyranno miſſe Ariſtippũ autumat. Plau. in Amphytrione. Niſi hoc ita factũ eſt prouide: ut factũ eẽ autumo nõ cauſam dico rerum non ſimiles probri.

Autumare eſt ſperare. Pacu. in doloreſte: Aut hic eſt aut hic affore actutum autumo.

Altũ nõ ſolũ aereũ uel ꝓfundũ: ſicuti plærũꝗ. Altũ ab alendo dictũ. Var. ĩ manio: Habens ante poſitã

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

alimoniá ſedẽs altus alieno ſũptu. Altũ magnũ
uel glorioſũ.Vi.æ.l.iii.Te ſine nil altũ mẽs ĩchoat
Altũ uetus antiquũ.Vir.geor.li.iii.Altius oẽm expe
diá prima repetẽs ab origĩe famá.Et li.viii.Quid
cauſas petis ex alto.Actius ĩ armoꝝ iudicio Cur
ueteratam ex alto appetis diſſidia Agamẽnon.
Altũ præſſum obſcuꝝ.Virg.li.x.Quid me alta ſilẽ
tia cogis Rumpere.Idem in eodẽ: Sin altior iſtis
ſub precibus uenia ulla latet.
Aditus ĩterpellatio.Terẽ.ĩ and. Aliquot me adierũt
ex te auditum eẽ.Vir.li.x.Regem adit:& regi me
morat nomẽq; genuſq;.Lucil.li.xxvii.Cum pacẽ
peto:cũ placo:cum adeo: & cum appello meam.
Aditus ĩgreſſus. Vir.li.ix.Huc turbidus atq; huc Lu
ſtrat equo muros aditumq; per auia quærit.M.
T.de ſuppliciis:In ipſo aditu atq; opere portus.
Aditus rurſũ aduerſus.Acti.ĩ medea:Tũc diomedes
& cuius aditũ expectãt ꝑnixi uſq; adhuc.M.T.ad
Cæ.in.li.i.Et aut ad cõſules:aut ad te aut ad bru
tũ adiſſent his fraudi ne eẽt qđ cũ antonio fuiſſẽt.
Attẽdere ẽ ĩtendere.M.T.de offi.li.iii.Et ſi cũ aĩum
attẽderis turpitudinẽ uideas adunatá.Acti. in dio
mede:Simul aut attendo:ut q rẽ exaudire ãplius.
Lucil.li.xxxi.Præterea ut nr̃os aĩos attẽdere dictiſ
atq; exhibere uelis.Idẽ l.xxvi.Rẽ cognoſcas ſimul
& dictis aĩum attẽdas poſtula.Pacu.ĩ antiopa.Sed
cũ aĩo attẽdi ad quærẽdũ qđ fiet.Põpo.ĩ matho.
Quid futuꝝ ẽ ſi pol ego hãc diſcere artẽ attẽderĩ.
Attendere ꝑſeuerare:Actius in diomede:Si unq̃ per
pediar gnato puer:ne attẽderis petere a me id qđ
nefas ſit concedi tibi.
Appellare ẽ familiariter reſpondeř Lu.li.xxviii. Cũ
mei me adeũt ſeruuli nõ dõiná ego appellẽ meã.
Appellare eſt applicare.Affra.ĩ exce.Habitu appellat
huc ad molẽ noſtrá nauiculá.Lucil.li.xxvi. Agere
in iaciendo ſiquo ẽ in niueis actis opus primum
id dant operã ut q̃primum appellant.
Appellare ẽ noiare.M.T.de offi.li.iii.Publiũ Scipio
nem.M.fi.qui primũ affricanus appellatus ſit.
Aemulus ẽ ĩuidus.Vir.æne.li.v.Aemula nec dũ Tẽ
poribus geminis canebat ſparſa ſenectus Et libro
vi.Aemulus exceptum triton.
Aemulus ẽ ſectator uel imitator.M.T.ꝓ.M.Mar
cello:Illo æmulo atq; imitatore ſtudioꝝ meorũ
ac laboꝝ.Salu.hiſt.li.iii.Sed Põpeius prĩa adole
ſcẽtia ſermone fautoꝝ ſimilẽ fore ſe credẽs alexã
dro regi:facta cõſultaq; eius qdẽ æmulatus erat.
Vir.æ.li.x.Spemq; meã patriæ.q̃ nũc ſubit æmu
la laudi. Aemuluſ ſimilitudinẽ uitæ uel iſtitu
ti ſequẽs.M.T.de rep.li.i.Qua eni iudicať iſte op
timus doctrina artibus ſtudiis audio quando.
Argutũ ſignat ſonãs.Vir.ĩ buc.Forte ſub arguta cõ
ſederat illice daphnis:& multa huiuſmodi.
Argutũ audax malitioſũ.Lu.li.xxviii.Agite agite fu
res mẽdaci argumentamini.Plau.ĩ muſtel. Exi e
culina:ſis foras maſtigia q mihi ĩter patias exhi
bes argutias. Argutũ puũ ac lætũ.Vir.g.li.iii.
Argutũq; caput:breuis aluus:obeſſaq; terga.
Accipe tractare ĩcrepare.M.T.ĩ uerri.act.ii.Male ac
cipit uerbis obomũ.Et ad Cæſarẽ iuniorẽ li.i.Ro
go ipſũ queádmodum cum ego armis acceperit.
Accipe ẽ datũ ſumere.Vir.ænei.li.iii.Accipe & hæc
manuũ tibi quæ monumenta mearũ Sint puer.
Accipere ſentire.Teren.in heauton.Clinia aliter tu
um amorem atq; eſt accipis.
Accipe uidere.Vir.li.viii.Vt te fortiſſime teucꝝ Ac
cipio agnoſcoq; libẽs. Accipe cõcipe.Vir.li.viii.
Alii uẽtoſis follibus auras accipiunt : redduntq;.
Accipe audire.M.T.Accipe nũc aliud eius facinus
nobile.Lu.li.xxx.Accipe qđ dico.nã ꝑtinet ad rẽ.
Vir.æn.li.ii.Accipe nũc danaũ ĩſidiaſ & crimĩe ab
uno Diſce oẽs. Accipe paſcere.Terẽ.ĩ eunu.Ac
cipit hoĩem nemo melius prorſus neq; ꝓlixius.
Accipere decipe.Lu.li.xxxvi. Sic ĩnq̃ ueteratorẽ illũ
ueterẽ lupũ hannibalem acceptũ.Plau.in aulula
ria:Optimus tu conditionem hanc accipe.
Ardere eſt igneſcere cõcremari.Vir.ænei.li.v. Nãq;
uolans liquidis in nubibus arſit arundo. Idem li.
ii.iam proximus ardet Eucalegon.
Ardere feſtinare.Vir.ænei.li.i.Inſtãt ardẽtes tyrii ꝑs
ducere muros.Moliriq; arcẽ:& manibus ſub uol
uere ſaxa.Idem li.xii.Ardet in arma magis.
Ardere fulgorẽ & ſplendorẽ emittere. Vir. ænei.li.
iiii.Tyrioq; ardebat murice lena . Idẽ li.xi.Ardet
apex capiti.criſtiſq; ac uertice flamma Funditur.
Ardere dolere uel iraſci.Vir.li.xi.Proxia quæq; me
tit gladio:latũq; per agmẽ.Ardẽs limitẽ agit:fer
ro te Turne ſuperbum Cæde noua quærens.
Acre ſignat celere uelox. Vir.geor.li.iii. Calidumq;
animis & curſibus acrẽ.Idẽ ænei.li.iiii.At puer aſ
canius mediis in uallibus acri Gaudet equo.
Acrẽ auſteꝝ acerbũ aſpeꝝ.M.T.in Hortẽſio: Quid
alterius ĩgenium ſicut acetũ ægyptiũ: alterius ſic
acre ut mel himetiũ dicimus? Varro ĩ parmenõe
Dimittis acri pectore curas:tantũq; cantaſq; peli.
Acre ſeueꝝ.M.T.de offi.li.i.Suũ qſq; igiť noſcat in
geniũ:acrẽq; ſe & bonoꝝ & maloꝝ ſuoꝝ iuditẽ
præbeat.Idẽ in eodem:Fortaſſe uocis cõtentione
maiore & uerboꝝ grauitate acriore.
Acrẽ fortẽ.Vir.ænei.li.viii.Aut acrẽ dubites in ꝓlia
poſcere turnũ.Cice.Tu.li.v.In rebus gerũdis ueꝝ
acrẽ & iduſtrium:eundẽ tamẽ maleficũ natura.
Acre uehemẽs ſæuũ.M.T.in Hortẽſio.Aut Philip
po breuius:aut Theopõpo acrius. Vir. geor.li.iii.
Acrẽq; moloſſum.Paſce ſero pingui . Idẽ ænei.li.
v.Acrior ad pugnã redit.ac uim ſuſcitat ira.
Acre ꝓuidum diligẽs.Vir.geor.li.ii.Iã tum acer cu
ras uenientem extendit in annum Ruſticus.
Aer ẽ mediũ ſpatiũ qđ ĩter cælũ ẽ & terrã. Vir.æne.
li.v.Aera dimouit tenebroſũ:& diſpulit umbras.
Aer altitudo.Virg.geor.li.ii.Vbi aera uincere ſum
mum Arboris haud ullæ iactu potuere ſagittæ.
Aer ſonus.Var.ĩ andabatis.Aĩa ut concluſa in ueſica
quãdo ẽ arcte ligata:ſi perculeris aera reddet.
Amaꝝ dř aſpeꝝ.Vir.ge.li.ii.Et amara pauſia bacca.
Luc.li.iiii.Interea ꝑpotet amaꝝ Abſynthi laticẽ.
Amaꝝ acerbum.Vir.ænei.li.iiii.Iſq; amens animi.
& tumore accenſus amaro.
Admonere cõmonefacere.M.T.in uerrẽ de ſignis:
Recte admones Policletum eſſe dicebant.
Admonere ꝑcutere.Vir.li.x.Lucagus ut pronus pẽ
dens in uerbera telo Admonuit biiugos.
Ambire ſignat circuire cõcludeř.Vir.li.iiii.Quæ ra
pidus flammis ambit torrentibus amnis . Idem
libro decimo.Atq; oras ambiit auro.
Ambire ambitiõibus appetere.Virg.lib.vii. Ne con
nubiis ãbire latinũ æneadæ poſſint.Terẽtius in an
dria:Niſi uides:niſi ſenis amicos oras:ambis.
Ambire interpellare.Virgil.æneidos libro quarto :
Quonã reginã ambire furenĩẽ Audeat affatu.
Agere gerere.Varro in Marco: Non hercules potes
qui agebas ſed conopron.
Audacia conſuetudine temeritas dicitur.Saluſt.ĩ Ca
tilinæ bello:Audacia pro muro habetur.
Audacia fiducia Virgilius libro quinto:Quiq; pedũ
curſu ualet & qui uiribus audax.
Atꝝ nigꝝ Virg.ænei.libro.v.Quinq̃ginta atris ĩma
nis hiatibus hydra.Et georgicoꝝ lib.iiii.Hic piſci
bus atrã improbus ingluuiẽ.Varro ĩ eumeni.
Vix uulgus cõfluit nõ furiaꝝ ſed pueroꝝ atq; ãcil
laꝝ:qui oẽs me bilẽ atram agitare clamitantes.
Alũnos cõſuetudo quos alas uel educes : uel eos qui
alũt dici uult uirgi.libro ſexto:Nec romula quon
dã.Vllo ſe tãtũ tellus iactauit alũno.M.T.in uerrẽ
de ſuppliciis:Italia aũt alũnũ ſuũ ſeruitutis extrẽo
ſũmoq; ſupplicio fixũ uideret.Varro:Sexq; ulyxe
Vbiq; lupã alũni fefellerunt olim.Idẽ in eumeni
dibus:Et ecce de ĩprouiſo ad nos accedit cana ue
ritas attices philoſophiæ alumnẽ.
Alumnũ filium.uirg.lib.ſexto:Necnon & tytiõ ter
ræ oĩpotẽtis alũnũ.Pacu.ĩ teucro:Quæ deſiderio
alũnũ pœnitudĩes:q̃les ſcabres ĩculta uaſtitudine
alũnum dominũ.Virg.xi.Caro datus ibat alũno.
Agere læto dare Virgilius libr.primo:Tum uulgus
& omnem miſcet agens telis.
Actum rotatum.Virgilius libro nono:Ipſe ter addu
cta circum caput egit habena.
Agere loq.Terẽ.ĩ adel.Sed ẽ ne ipſe de quo agebã?
Actum diciť ꝑfectũ.uirg.ænei.lib.vi.His actis ꝓpe
re exequitur præcepta ſybillæ.
Agere ꝑſeq.uirg.ænei.lib.iiii.Quã procul ĩ cautã ne
mora ĩter creſſia fixit paſtor agẽs telis . Et lib.viii.
Quos iſti bello ꝓfugos egere ſuperbo.
Actũ appulſum.uirg.lib.vi.Siue errore uiæ ſeu tem
peſtatibus acti:Varro ĩ lege Menia:Nõ hos pacto
lus aureas undas agens eripiet unq̃ e miſeriis.
Actum ĩfixum.uirg.lib.ix.Sed uiribus enſis adactus
Tranſadigit coſtas.uarro in γνωθι σεαυτον:Non
uidetis unus ut paruulus amor ardifera lampade
arida agat amantis æſtuantis.
Actum coactum territum:uirgilius libro ſexto:Pro
digiis acti cæleſtibus oſſa piabunt.
Agere fugare.uir.ge.li.ii.Et mẽbris agit atra uenẽa.
Actũ admotũ uirg.lib.xi.Accelerant acta pariter te
ſtudine uolſci. Luci.libro uigeſimoſexto:Agere ĩ
iaciendo ſi quo eſt in uineis actis opus.
Aſperum ſignat inſuaue.Terẽtius in heautõ: aſperũ
pater:hoc eſt aliud ſodes.uirg.geor.libro quarto:
Aſper in ore ſapor.
Aſperum nocens.uirgi.geor.li.iii.Sæuit agris:aſpq;
ſiti atq; exterritus æſtu.
Aſpeꝝ exaſperatũ nõ leue.Virg.lib.ix.Bina dabo ar
gento perfecta atq; aſpera ſignis Pocula.
Aequare eſt cum æqtate diuidere. Virg.lib.primo :
Operumq; laborem Partibus æquabat iuſtis.
Aequare continuare.Virgili.libro undecimo:Fœlix
ſi protinus illum æquaſſet nocti ludum.
Accõmodatũ dř adiũctũ.Vir.æne.li.ii.Lateriq; argi
uum accõmodat enſem.M.T.ĩ uerrẽ ĩ frumenta
ria:Flagitia libidiniſq; accõmodat.Actius ĩ bachis
Tunc ſilueſtres exuuias ſæuo pictas lateri accõmo
dãt.Idẽ de officiis li.i.Qui ſe ad rempub.& ad ma
gnas res gerẽdas accõmodauere.Et de repub.li.i.
Expoſitáq; ad exẽplum nr̃æ reipub.accõmodabo
eã ſi potero oẽm illam orationẽ quæ eſt mihi ha
benda de optimo ciuitatis ſtatu.
Accõmodatũ ꝓcliue ꝓpẽſum.M.T.in uerrẽ actiõe
tertia:Tunc ꝑterea maxime ſedati & q̃eti prope ꝑ
ter cæteros ad ſummũ græcoꝝ ocium potius : q̃
ad ullam uim aut tumultum accommodaui.
Accõmodare adhibere.M.T.de offi.lib.iii.Tantũ da
bit amicitiæ:ut uerã amici cãm eẽ malit:ut orãdæ
litis tẽporis quoad ꝑ leges liceat accõmodet.Et de
ſenectute:Cæteꝝ & tẽpora metendis frugibus &
percipiendis accommodata ſunt.
Aridũ diciť ſiccũ.Virg.ænei.lib.i.Atq; arida circum
Nutrimẽta dedit. Aridũ horrificũ acutũ.Vir.
geor.lib.i.Et aridus altis mõtibus Audiri fragor
Luc.Aridus unde auris & ſonus. Aridum pu
rum lucidum.Plautus in rudente:Argẽto arido.
Anceps dubium.Virg.lib.x.Anceps pugna diu.
Anceps duplex.Luci.li.xxix.Nẽo hos ancipites ferro
effecti cardines.uirg.ænei.li.iii.Agnouit ꝓlẽ am
biguã geminoſq; parẽtis.Varro de uita pa.lib.iiii.
Cæſar reuerſionẽ fecit:ne poſt occipitiũ ĩ hiſpania
exercitus q erãt relinq̃rẽt quo ſe coniiceret Põpe
ius ut ancipiti urgereť bello. Anceps acutũ ex
utraq; ꝑte.Luci.li.xxxi.Vecte atq; ancipiti ferro ef
fringã cardĩes. Aura ẽ uẽtoꝝ.uirg.geor.lib.iiii.
At illi dulcis cõpoſitis ſpirauit crinibus aura : Idẽ
ænei.li.vi.Diſcolor ũde auri ꝑ ramos aura refulſit
Aura adactus.uar.ĩ eume.Simul ac lãguido corꝑe ſo
lis.Calidior uiſa ẽ aura. Augutari diciť loq̃ci
ter ꝓloq.Enni.quẽ ĩcertũ tu iſti credere atq; exer
cere ligua:ut argutarier poſſis.Neuius in exordio
Quãdo ad ludos uẽit:alii cũ tacerẽt totũ diẽ argu
tať q̃ſi cicada. Argutarii ſuſilire.Titin.in fullo.
Terra hæc ẽ noua:q̃ſi ubi tu ſolitus argutari pedi
bus cretã dum compeſcis:ueſumentaq; leuas.
Attollere ſignat erigere fundere.uirgi.ænei.li.iiii.At
tollit ſe diua lacinia contra.
Attollere afferre.Pacu.ĩ hædo:Cuſtodite iſtum uos
ut eum q attollat neue q attĩgat.Idẽ ĩ armoꝝ iudi
cio ꝓ impio agẽdum q uetat:quiſue attollat uirg.
lib.ix.Attulit & nobis aliquãdo optãtibus ætas.
Auſcultare ẽ obſeq.pacu.Qui ſe magis audiẽdum q̃
auſcultãdum cẽſeo.Enni.ĩ mẽalippo.Mihi auſcul
ta nate:pueros cremari iube.Ceci.in embono:Au
dire ignoti quod ĩperant ſoleo non auſcultare.
Auſcultare audire.Affra.Simul ante ne ego illos uel
tãtis auſculto libẽs.Põpo.ĩ aſia:Atq; auſcultare di
ſce ſi neſcis loq. Auſcultare uidere ſpectare Af
fra.in priuigno:Videt ludos hic auſcultaui ꝓcul.
Agere porrigere.M.T.de offi.li.ii.Vera gloria radi
ces agit atq; etiã ꝓpagať. Agere intẽdere inq̃
rere.uirg.ĩ bucco.Id qdẽ ago:& tacitus lycida me
cũ ĩpe uoluto. Agere urgeř ĩpelleř.M.T.ĩ Verrẽ
actiõe.ii.Agunt eũ accipitrẽ pene ciuiũ romanoꝝ

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Adducere ducere. Terẽtius ĩ heautõ: Adducimus ad
te tuam bacchidẽ: Adduci cogi. M. T. de ſenectu.
Nullo ĩbri nullo frigore adduci ut capite opto ſit
Adducere intorquere rotare. Virgilius libro nono:
Ipſe ter adducta circum caput egit habena.
Adducere ꝑducere: uirgilius libro nono: Ocius ad/
ducto torquens haſtile lacerto.
Aequor campus. uirgilius li. duodecimo: Illi æquo/
re aperto ante nothos: zephyrumq́ uolant.
Aequor mare: uirgilius Aeneidorũ libro primo: Et
uaſtas aperit ſyrtes & temperat æquor.
Aequor fluuius: uirgilius libro octauo: Virideſq́ ſe
dant placido æquore ſiluas.
Aduẽire uenire Cec. ĩ plotio: Aedepol ſenectus ſi ni
hil apportes tecũ: cum aduenis unũ id ſatis eſt.
Aduenire incipere. Plautus in Amphytrione: Quæ
ſo aduenienti morbo iure.
Aeſtus ſolis & æſtiui tẽporis flagrantia. uirgil. geor.
li. iii. Aeſtibus at mediis umbroſã exq̄rere uallẽ.
Aeſtus marini ĩpetus uel cõmotiões Lucre. li. iiii. Fri
gus ut a pluuiis: calor ab ſole æſtus ab undis Ae/
quoris plautus ĩ aſinaria: Quo magis te ĩ altũ ca/
peſcis: æſtus te ĩ portum refert. uirg. Fũdoq́ exæ/
ſtuat imo.
Acerbum horrendũ infandũ ĩmite. uirg. æne. li. iiii.
& libro ſexto: Et funere merſit acerbo.
Acerbũ incoctũ præcoctũ ut de pomis frequẽtius di
citur. Varro in agathone: Virgo de conuiuio ab/
ducat: ideo ꝙ maiores noſtri uirginis acerbæ au
ris ueneris uocabulis imbui uoluerunt.
Albũ ſignificatione manifeſtum eſt ut Virgilius Ge
orgicoꝝ lib. iii. Color deterrimus albus Et gilbo.
Altũ mite uel placidũ. Varro Seſq́ ulyxe: Aduerſi uẽ
ti ceciderũt: Quod ſi pergunt: diutius & mare uo
luere uereor ne me quoq́ quod domũ ab dalio
ceſſint uenero: præter canem cognoſcat nemo.
Adolere eſt urere Virgilius in Boccoli. Verbenaſq́
adole pinguis & maſcula thura.
Adolere augere honorare propiciare: & eſt uerbum
ſacroꝝ: ut macte magis aucte. Virg. æneidoꝝ li. i.
Quĩquagĩta ĩtus famulæ: q̄bus ordĩe lõgo Cura
penũ ſtruere & flãmis adolere penatis. Et libro ſe
xto: Præterea caſtis adolet cum altaria tædis.
Adoleſcere creſcere. Vnde adoleſcẽtẽ dicit Lucre. lib.
ſecũdo. Deniq́ adoleſcẽdi ſũmũ tetigere cacumẽ
Labe. in ſororibus: Laus noĩe gloria adoleſcit.

De dictionibus a. B. littera incipiẽtibus.

Ellum eſt ut plærunq́ pugna.
b Bellũ elegãs prudẽs. Luc. li. xxix. Aetatẽ iſtuc
tibi laturã: & bellũ ſi hoc bellũ putas. Varro/
ĩ thaphemẽippo Diogenẽ lr̃as ſciſſe: dũ uiſioni ꝙ
ſatis eſſet: tunc quod ẽt acta belloꝝ hoĩum: uel eo
dem tu charteo ſtadio epitaſionego: A quo q cer/
taſſet aĩo bellus hõ magis delectatus ſtoĩcorũ pan
cratio q̃ athletarum. Idẽ Seſq́ ulyxe: Quid eni eſt
ꝙ hõ maſculus lubẽtius uidere debeat illam uxo/
rem? Idẽ in Marco: Socius ẽ hoſtibus: ſocius bellũ
ita geris: ut bella oĩa domum auferas.

De dictionibus a. C. littera incipientibus.

Ommittere effig. are. Pacuui. Rupta bar
c barica peſte ſabinus noſtris obtulit nouã
figurã factam commiſſam in fabre.

Committere cõiũgere: ſociare. Luc. li. uigeſimo. viii.
q̄d me fiet ſiq̄dẽ nõ iuſta ĩprobo cõmittere. Virg.
æne. li. iii. Delphinũ caudas utero cõmiſſa lupoꝝ.
Cõmittere: donare delinq̄re. M. T. ĩ Verrẽ actione ſe
cũda: Is calũniatores ex ſinu ſuo oppoſuit q illã hæ
reditatẽ ueneri erycinæ cõmiſſam eſſe dicerent.
Cõmittere facere: M. T. ĩ uerrẽ actiõe tertia: Ego etiã
q̃ tu ſine uerre cõmiſiſti: uerri crimini daturus ſũ
uirg. ænei. lib. i. Quid meus æneas ĩ te cõmitterẽ tã
tũ? Luc. li. xxviii. Cõmouet ſe nuſq̃: neq́ cõmit/
tet ut pereat ſibi: Idẽ lib. xxvi. At enim dicis clãde
ſtino tibi quid commiſſum foret: ne mutires qcq̃
nec myſteria & foras ferres.
Cõmittere dr̃ initiare. uirgil. lib. v. Et tuba cõmiſſos
medio cãit aggere ludos. Varro in eume. Diſcũbi
mus multitudo: minus mature cœnã cõmittis.
Cõmittere credere ꝑmittere uirg. li. ix. Portã: q̃ ducis
impio cõmiſſa recludũt Terẽ. ĩ eunu. Ouẽ cõmiſi
ſti lupo. Luc. lib. xxx. Quia ſua cõmittũt mortali
clauſtra camœnæ. M. T. de offi. lib. ii. Quãdiu reſ/
pub. ꝑ eos gerebat q̄bus ſeipſa commiſerat.
Confutare cõmouere Titinnius ſeti. Cocus magnũ
ahenum quando feruit paula confutat trua.
Confutare opprimere cõuincere Terẽtius in phor/
mione: Cõfutauit uerbis admodũ iratũ patrem.
Cape ĩplicare ĩpedire uirg. geor. lib. i. Aut oculos ca/
pti fodere cubilia talpæ: Marcus Tul. ĩ uerrem de
ſuppliciis: Non cœperunt: ſed adduxerunt onere
ſuo plane captam atq́ depreſſam.
Cõdere ſignat abſcõdere uirg. ænei. libro ſecundo.
Scandũt rurſus equũ & nota conduntur in aluo.
Cõdere cõſtituere. Salu. ĩ catilĩæ bello: urbẽ romã ſi/
cuti ego accepi cõdidere atq́ hũere initio troiani.
Condere conſecrare. uirg. æneidorum libro tertio:
Animamq́ ſepulchro condimus.
Cõder potiri. uir. li. vii. Optato cõdũt tybridis alueo.
Colere ẽ uenerari uirg. lib. nono: Sũme deum ſancti
cuſtos ſoractis apollo: Quem columus.
Colere exercere ut ruſtici. uirgi. georgicorum libro
primo: Fructuſq́ feros molire colendo.
Colere ĩhabitare. uirg. ænei. li. iii. Hic mater cultrix
cybele. Et rurſũ: Quas dira cæleno: Arpyeq́ colũt
aliæ Plautus ĩ aſinaria: Ac athẽaꝝ colenæ. Et ĩ au
lularia: Hãc domũ iã multos ãnos ẽ ut poſſideo &
colo. Varro ĩ eumenide: Vt Mercuriũ Arcadũ co/
lonũ. Itẽ in eumenidibus: Vt naiades undicolæ.
Colere diligere. uirgili. in Bucco. Ille colit terras: Illi
mea carmĩa curæ. Idẽ lib. iiii. Solã nã perfidus ille.
Te colere. Terẽtius ĩ heautõ: Quippe forma ĩpulſi
nr̃a nos amatores colũt. Luc. li. xxvi. Quare hoc co
lere eſt ſatius: q̃ illa hic ſtudiũ oẽ conſumere.
Colere ornare. uarro in tapheme: Aut in ſegetibus
poſt meſſẽ colligebat ſtramẽta q dõicilia colerẽt.
Colere pati. Terentius in heauton: Dum ille uitã illã
colet inopem carens patria.
Cedere ſcd̃m cõſuetudinẽ ſignat abire ſupatũ: & lo
cũ uictori dare. Virg. li. x. Cõuẽit euãdri uictos di
ſcedere ad urbem. Et lib. v. Cede deo. Luc. lib. xxx.
Quãdoq́ pudor ex pectore ceſſit. M. T. de offi. li.
ii. Cui q̄dem exercitus nr̃i impatoreſq́ ceſſerunt.
Cedere ſuccedere. Virgilius libro duodecimo. Ceſſe
rit anſonio ſi fors uictoria turno.

Cedere dare. Vir. li. xi. Hæc oĩs regio & celſi plaga pi
nea mõtis Cedat amicitiæ teucroꝝ. Et li. xi. Aut
abeat uictus: cedat lauinia coniunx.
Cedere. Luci. lib. xxviii. Vel ſi aliqua opus ſit fore: ſi
hinc aliquo ceſſeris.
Cedere obſeq. Virg. ænei. li. iii. Cedamus phœbo &
moniti meliora ſequamur. Et libro ſecũdo: Ve/
ſtrum hoc auguriũ: ueſtroq́ in numine troia eſt.
Cedo equidem: nec nate tibi comes ire recuſo.
Cedere euitare Vir. li. v. Celeriq́ elapſus corpe ceſſit
Cedere ĩcedere Plau. ĩ aulu. In hoſte abſolutus cedis
Cedũt petũt. Varro in parmenone: Cedit uelocibus
iuuenis membris leuibus nitidis oleo.
Curſus eſt pedum uelocitas. uirg. libro. v. Hic q for/
tem uelint rapido contendere curſu.
Curſus uolatus uirg. lib. vi. Eſte duces o ſiqua uia ẽ:
Curſũq́ per auras dirigite in lucos. Et in Bucco.
quo curſu deſerta petiuerit: Et æne. li. iii. Sed tibi:
qui curſum uenti quæ & fata dedere. Marcus. T.
de officiis libro tertio: Quæ curſu frumento onu
ſtas petentibus Rhodum dederit.
Caſtigare eſt increpare uel reprehẽdere. uirgi. lib. v.
Hic grauis Entellũ dictis caſtigat aceſtes. Terẽ. in
heautõ: Se. uas caſtigãs mões. Cice. de oratore li. i.
Et quõniã de imprudẽtia dixĩus: caſtigemus ẽt ſe
gnitẽ. Et tuſcu. lib. v. Sed hoc in meipſo caſtigo ꝙ
ex alioꝝ & ex natura forte malitia non ex ipſa uir
tute de uirtutis robore exiſtimo.
Caſtigare uindicare punire. uirg. libro. vi. Caſtigatq́
auditq́ dolos: ſubigitq́ fateri.
Caſtigare expedire. uirgi. ænei. li. iiii. Caſtigatq́ mo/
ras: opere omnis ſemita feruet.
Carpe attenuare apire. uirg. geor. li. i. Nec nocturna
q̄dẽ carpẽtes pẽſa puellæ Neſciuere hyemẽ. Et li.
quarto: Eam circũ mileſia uellera nymphæ Car/
pebant hyali ſaturo fucata colore.
Carpere auferre decerpere. uirg. ĩ bucco. Inſere daph
ni pyros: carpẽt tua pomã nepotes. Lucil. li. iiii. Iu
uatq́ nouos decerpere flores. uirg. li. iii. Carpit. n.
uires paulatim: uritq́ uidendo Fœmina.
Carpere celeriter ꝑterire. uirg. ge. li. iii. Et acri Carpe
re prata fuga. Idẽ in eodẽ: Carpere mox gyrum in
cipiat. Luci. lib. xxx. hyemẽ unãquãq́ carpam.
Carpere paſcere. uirgi. libro tertio: Carpamus dum
mane nouum: dum gramina canent.
Cũctari eſt dubitare diſceptare. uirgil. ænei. lib. viii.
Cunctantem amplexu molli fouet. M. T. ad Cæ/
ſarem iuniorem libro primo: Sed cito penituit:
domumq́ rediit: cæteri cunctabantur.
Cũctari ẽ mãere. uirg. geor. lib. iiii. Nõ illis quiſq̃ cũ/
ctãtibus altũ ire iter: aut caſtris audebit uellere ſi/
gna. Et ænei. li. iiii. Reginã thalamo cunctantem.
Cunctari curationem deferre. uirgi. lib. vi. Qui no/
bis cunctando reſtituit rem.
Capi propiciari Luci. libro ſecundo: Nec bene ꝓ me
ritis capitur: nec tangitur ira.
Capere facere Terentius in andria: Non ſiccapiũdos
mihi ſcio eſſe inimicos omnes homines.
Capere perpeti. Terentius ĩ heauton: Dum abs te ab
ſum omnes mihi labores quos cepi leues.
Capere ẽ tollere tenere. uirg. ge. iiii. Cape ſaxa manu
cape robora paſtor: Et libro. iiii. Hic tibi nate pri

us uinclis capiũdus. Var. ĩ meleagro: Quẽ idcirco
terra nõ cœpit & cælũ recipit. Idẽ ĩ eumenidibus:
Stolã calceos q̃ mulieribus ꝑpter poſitas capio.
Cape eligere. Terẽ in ecyra: Cũ illũ geneꝝ cœpimus
uirg. geor. lib. ii. Ante locũ capies oculis. M. T. lib.
ii. Quod inſit aliq̄d probri quod capiat ignaros.
Capere delectare. uirgi. geor. li. iiii. Carmine quo ca/
ptæ. Et li. viii. Aeneas capiturq́ locis. M. T. in phi
lippicis li. i. Nõ poſſũ adduci & ſuſpicere pecuniæ
captum. Luc. li. xxvi. Nunc itidẽ populũ iſtũ ſcri/
ptoribus uolumus capere animum illorum.
Capere ſuſtinere habere. uirg. lib. viii. Hæc illũ regia
cœpit. Terẽ. ĩ heautõ: Dii bõi quid turbæ ẽ? ædes
nr̃æ uix capient ſcio. M. Tu. de ſignis. Tot domos
locupletiſſimas domus iſtius una capiet.
Cape decipe circũuẽire. uirg. ænei. li. ii. Captiq́ dolis
lachrymiſq́ coacti. Lu. li. xxvii. At metuis porro:
ne aſpectu & forma capiare altera. M. T. in hortẽ
ſio: Captũ me fortaſſe inquit tu putas: & id quod
nollem confiteri coactum.
Cape occupare detinere. uirg. li. ii. Certantq́ illude/
re capto. M. T. ĩ uerrẽ de ſuppliciis: Naue quadam
pirataꝝ ꝑda refertã nõ cœperũt: ſed adduxerunt.
Varro in meleagro: Quid hic uenator nõ cœpit.
Capere ſatiare. uirg. georgicorum libro quarto. Tan
ta meæ ſi te cœperunt tædia laudis.
Cape accipe. uirgi. ænei. lib. ii. Tu genitor cape ſacra
manu: patrioſq́ penates. Et li. iii. Cape dona extre
ma tuoꝝ. Terẽ. in phor. Nã ex his ꝑdiis talẽta ar/
genti bina ſtatim capiebat. Luc. li. xxvi. Malis ne/
cẽ luctu mẽſa pure capturus cibũ. M. T. ĩ horten/
ſio: Deĩde boni mores & modeſtiores ad capiẽda
ꝑcepta moliris. Plautus ĩ aulularia: Nã gnata pepe
rit decimo mẽſe poſt numerũ cape. Varro ĩ qnq̄/
tribus: Cape hanc caducam mollẽ libri dapem.
Capere cõplecti. uarro in marcipore: Pro pontis un
da quã liquanti cærulea natantẽ ꝑfundat cape.
Capere ĩuenire. Terẽ. ĩ heautõ: Rationẽ cœpi: ut ne/
q́ egeres: neq́ ut hec poſſes ꝑdere: Marcus Tulli/
us ĩ uerrẽ actiõe ſecũda: Reiecti a chelidõe capiũt
cõſilium neceſſariũ: Et de officiis libro tertio: Cũ
autẽ cõſilium hoc princeps cœpiſſet.
Corripere cõprehẽdere: uirg. georgicoꝝ lib. quarto
Verum ubi correptũ manibus uincliſq́ tenebis.
Corripe cõtorq̄re. uirg. æne. li. i. Turbine corripuit.
Corripe excutere. uirg. ænei. li. iii. Corripio e ſtratis
corpus: Quaſſum ẽ cõmulſum & nõ integrum.
uirg. ænei. libro quarto: Quaſſatæq́ rates: Quaſ
ſare eſt mouere. uirg. lib. vi. Et lampada quaſſans.
Per graium populos. Plautus ĩ milite: Qui ſuam
undantẽ chlamidem quaſſando fecit.
Certare ſignat altercari contendere. uirgil. in bucco.
Certent & ſignis ululæ.
Certare præuenire. uirgi. ænei. libro primo: Officio
nec te certaſſe priorem pœniteat.
Cõponere finire. uirgi. ænei. lib. i. Ante diẽ clauſo cõ
ponet ueſper olympo. Et in Bucco. Nõ noſtrum
eſt inter uos tantas componere lites.
Cõpõere reficere recreare. uirg. geor. li. iiii. Vix deſeſ
ſa ſenẽ paſſus cõponere mẽbra. Idẽ ænei. lib. prĩo:
Nunc placida compoſtus pace quieſcit.
Componere: lenire: conſtituere. Virgilius ænei. lib.

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

primo:Sed motos præſtat componere fluctus.

Cōponere diſponere cōſtituere.Vir.æneí.lib.tertio: Quā tuta poſſit urbē cōpōere terra.M.T.de offi. lib.tertio.Atq̧ quod cōiter cōpoſitū fuerat ſolus dixit Siſen.hiſtoriarum lib.iiii.Exercitum diſpertiunt ad confligendum comparant.

Cōponere rurſus ſignat cōparare.Actius in armoꝝ iudicio:Quid ē cur cōponere auſis mihi te? Luc. ſatyra.li.iiii.Saniis ſpurcus hō uita iſta dignus hō placide inane cōponit optimus multo poſt hoīeſ natos gladiator qui fuit unus.Salu. ī iugur.Vbi Metelli dicta cū factis cōpoſuit.Vir.geor.li.quarto:Non aliter ſi parua licet cōponere magnis.

Componere ornare.Vir.geor.libro quarto : Dulcis compoſitis ſpirauit crinibus aura.

Componere colligere.M.Tu.in Verrē diuinatione. Si ab iſto libro quē tibi magiſter ludi neſcio quia ex alienis orationibus compoſitum dedit.

Cōponere eximulare uel fingere: Actius in Agamēnonidis.Sic multi aius quoꝝ atroci iunctus malitia ē:cōpoſita dicta ex pectore euoluunt ſuo: quæ cum cōponas dicta factis diſcrepant.Saluſtius in Iugurta.Nō ſunt cōpoſita mea uerba:parui id facio:ipſa ſe uirtus ſatis oſtendit.

Cōponere cōiungere.Vir.li.viii.Cōponēs manibuſq̧ manus atq̧ oribus ora.Lucili.ſaty.lib.ix.Cum ploco eodē obuio āplector labra labellis:cōpono: hoc ē cū ipſo duco panias.Idē in eodē. Tuū latus cōponere lateri:& cū pectore pectus.Saluſti. hiſt. li.iiii.Suſpectuſq̧ fuit īcertū uero hac ꝑ negligentiā ſocietatē prædaꝝ cū latronibus cōpoſuiſſet.

Cōponere ꝑ redimere.Saluſtius hiſto.lib.i.Quin lenones & uinarii laniiq̧ quoꝝ præterea uulgus ī diem uſum habet precio compoſiti.

Crepare ſonare.Plau.in menæchmis : Dic mihi en unq̄ īteſtina crepant qđ ſentias : uerū ubi ſaturus ſū:nulla crepitāt q̄do eſurio tūc īcrepant.Virg.geor.li.i.Atq̧ leuē ſtipulā crepitantibus urere flammis.Terē.in phor.Sed oſtiū concrepuit: nihil ad te.M.T.in Verrē de ſuppliciis:Licū iſtū littoris ꝑ crepare totū mulieribus uocibus cātuq̧ ſymphoniæ.Luci.li.xxvi.Percrepa pugnā Pōpilii factam Corneli cane.Var.in eumeni.Propter crepas uocibus uolitans aureis uulgi.Siſenna hiſtoriaꝝ lib. quarto:Conglobati & collecti concrepāt armis.

Crepare ſignat rurſum queri uel dolere.Hora. Carminū.libro primo:Quis poſthumi grauē molli tiem aut pauperem crepat.Luc.li.ii. Et crepat antiquum genus ut pietate repletum.

Crepare iterum incitare.Turpilius in pedio:Age tu hymenæum increpa.

Crepare frangi.uirg.libro quinto:Et acuto murice remi.Obnixi crepuere.

Crepare ferire.Ennius in thyeſte:Sed ſonitus aures meas pulſus pedū īcrepat.M.T.de offi.li.iii. Itaq̧ uir bonus hēat hāc uim ut ſi digitis cōcrepuerit poſſit ī locupletū teſtamēta nomē eius irrepere.

Cōparare ē ſociare cōiungere.Actius ī Amphytrione:Quin meū ſenium cū tuo dolore cōiungam & comparem.Plautus in aſinaria:Prehende auriculis:compara labella labellis.

Cōparare adæq̄re.M.T.ad Cæſarē iuniorē li.i. Neminē tibi ꝑfecto hoiem ex oibus aut ante poſuiſſem unq̄:aut ēt cōparaſſem.Teren.in Eunucho. Hau ne comparandus hic q̄dem ad illum eſt.

Cōparare cōponere machinari.ſiſē.hiſt.li.iiii.Eos q hoc malū publicū clādeſtinis cōſiliis cōpara[illegible]rit.

Cōparare ueteres cōfirmare & cōſtituere dixerunt. Terē.ī Eunu.An ita cōparē non ꝑpeti meretricū cōtumelias?Idē in andria:Vt malis gaudeāt: atq̧ ex incōmodis alterius ſua ut cōparēt cōmoda Titinnius in gemina:Ergo ut ſua ſeruet dona nobis faciūdū ē:ut ita cū ea primū blādirer cōparemus colloqa.Actius in euryſace.Nihil ē:ſi aūt ad te retardat ſociū in portu ē:cōpiaq̧ ſubſiſtat:modo tu teipſe affirma:& cōpara.Idē ī tereo:Atq̧ id ego ſꝑ mecū ſic agito & cōparo:quo pacto magnā molē minuā.Turpi.in lēniis:Nunq̄ unius me cōparaui ſeruire elegātiæ.M.T.de repub.libro.vi.Quāobrē ſe cōparet hic ciuis:ita nec ē:ut ſit cōtra hæc q̄ ſtatū ciuitatis ꝑmouent ſemꝑ armatus. Affra.in epiſtola:Nam proba & publica:ꝙ ſine conſilio & parco mihi:quoniam cōparatum uno:ut ſimus contētæ uiro.Cicero de finibus bonorum & malo.libro q̄nto:Omnis auctoritas philoſophiæ cōſiſtit in beata uita comparanda.

Cōparare emere.Terē.in heauton:Argētum dabit illi ad nuptias aurū atq̧ ueſtē q comparet.

Compare iteꝝ æſtimare.Actius in epinauſimache: Proin tu id cui fiat:non qui facis compara.

Cōparare apparare.M.T.in uerrē actione ſecunda. ut erat inter ſeruos copioſus conuiuiū cōparat.

Compare dare.M.T.in uerrē de ſuppliciis:Ex omni gemitu ac dolore certa merces comparabat.

Calx ē finis.uirg.li.v. Calcēq̧ terit iam calce diores.

Callet ſignat ſcit hoc ē calliditate q̄ eſt urbana ſcientia.Actius in ægyſtho:Melius q̄ uiri callēt mulieres Affra.in abducta:Neſcis nūeri mei oēm melius callerem q̄ uolo.Pacu.in athalanta:Oēs q tanq̄ nos ſeruiunt ſub regno callent domitū imperiū metuere.Serenus ī opuſculis:Callet ſeniū arte uiuendi. Actius in ænea. Aut Decii ꝙ periti ſumus in uita atq̧ uſu callēus magis.Idē ī Neoptolemo. Sat in haitu & fallendo callet. Siſen.hiſto.lib.iiii. Liciniū meniū ſoceꝝ Caii Scribonii tribunū plæbis quē Marcellini cōſiliariū ſciſſe callebāt: & tūc Curionis oratorē.Callet ēt dictum Ceci.ī Aſoto: Tu iā callebis.Ille Feſtus diſſidet.Plautus ī Perſa: Plus calleo:q̄ primū callū callet.Idē in penulo:Quid opus uerbis callū aprunum callere æque nō ſinā.

Conſtituere diſponere.Virg.ænei.libro primo:Homines ne feræ ne quærere conſtituit.

Conſtituere retinere firmare.M.T.de offi. libro ſecundo:Ineuntis enim ætatis inſcitia ſenum conſtituenda exercendaq̧ eſt prudentia.

Conſtituere inſtituere:Conſtitutiones modo delectant:ſed & inſtitutiones.

Conſtituere parare.M.T.in Verrem actione ſecunda:Quod ubi erat philodemo nūciatum tam & & ſi erat ignarus:quātum ſibi ac liberis ſuis: iam tum mali conſtitueretur.

Cōſtituere erigere.Virgilius libro ſexto : Et ferales ante cupreſſos Conſtituunt.

Contendere feſtinare.Virg.ænei.lib.i.Quæ ꝑxima littora curſu Contendunt petere.

Cōtentio ꝑſeuerātiā ē uel elatio.M.T.de offi.li.i. Ex contētione uocis & ſummiſſiōe & cæteris ſimilibus facile iudicabimus.Saluſti.hiſto.lib.iiii. Rurſus iumenta nacti ad oppidum ire contendunt.

Contēdere aſtringere intorq̄re. Vir.geor.li.iiii.Tanto nate magis contēde tenacia uincla. Siſen.hiſt. libro quarto:Simul & tormēta contēduntur.

Cōtendere ſignat cōparare.Plau.in aulu.ſignū recte cōparabat huius contēdi annulū.Luci.ſati.li.i.Vt cōtēdere poſſem teſtiadas:lædatq̧ ixiones Alchilochio.Idē lib.vii.Hūc in ego unq̄ hyacito hominem tortim potētis delidiis cōtēdi.Ceci.in tyche Egon uitā meā atticā cōtēdam cū iſtac ruſticana ſyra.Licinius macer in epiſtola ad ſenatū : Illi ſuā uitā mecū cōtēdunt quoꝝ i corꝑe ita crebra ſūt uulnera uitæ nouæ cicatrici ut locus nō ſit. Neuius in lycurgo:Caueſis tuā cōtēdas irā cōtra cū ira liberi.Actius ī tereo: Video ego te mulier multarū utier:ut cōtēdas tuā maieſtatē uir.Varro γνωθι σεαυτον.Age nunc contēde alteꝝ genus philotoreum:ne quid ibi uiderit melius.

Contēdere certare.M.T.de offi.lib.i.Miſerrima oīno ambitio ē honoꝝ contētio.Virg.ænei.lib.iiii. Quis talia demēs abnuat aut tecū malit contēdere belloꝰ?ſalu.in Iugurtha:Fretus multitudine militū ſperabat armis cōtendere.Cicero Tuſcu.lib. ſecundo:Vt onera contētis corporibus facilius feruntur remiſſis opprimunt.

Contēdere cōtinuare Cicero de oratore lib.ii. Id qđ eius ſcripta declarant & contētiones uocis & remiſſiones continuarent.Et lib.iii.Nihil perniciosius:q̄ ſine intermiſſione contentio.

Contēdere iteꝝ ſignat extorquere.Cice.in epiſtola Caſſii:hoc agit ita contētio ut in eo fortunas meas poſitas putē.Actius in euryſace:Iā potero incipiā & q diu cōtēdam ut hic cōportet textū ſolaminē habeā.Turpil.in lemonis:Habet poteſtatē niſi poteſtatē ſenis ꝑcio cōtēdas:ut redēpto Phedria licet redire antiquā cōſuetudinē.Varro in ſerano & petere impiū populi & cōtendere honores.M. T.de offi.li.iii.Extremū autē ꝑceptū in beneficiis opaq̧ danda neq̄d cōtra æquitatē contendas.

Contēdit ꝑripuit uel direxit ſignū.Virg.lib.v.Qui tamē aerias telū cōtēdit in auras.Licinius macer. Quo die magiſtratū obiit:repēte celeri gradu ꝑfoꝝ ſe in capitolio contēdit.Turpil.ī Philopatro: Gere meas fortunas mater:hem qua cā hoc ope maximo contendit.Pacuuius in doloreſte:Nihil coniectura q interꝑtarier quoꝝ flexi uice contenderet.M.T.de repub.ſed audiſſe te credo:tum uero platonē ſocrate mortuo primum ī ægyptum diſcēdi cā:poſt in Italiam contēdiſſe.Affranius in epiſtola:Nō licet me quo contēdiſſet ita ꝑuenire. ſaluſtius in Iugurthæ bello.Ex prælio fugit in ꝑuinciam:ac deinde Romam cōtendere:Varro in quinquatribus:Qui tarentinum tuū ad Eraclidē ponticum contenderit.

Cōtēdere feſtinare.uirgi.ænei.li.i.Quæ littora ꝑxima curſu.Cōtēdūt petere.M.T.in uerrinis actione ſecūda:Hæc ubi filio nūciata ſunt ſtatim exanimatis Adis contēdit:ut etiam uitæ patris & pudi

citiæ ſororis ſuccurreret.

Cōtēdere ītēdere.M.T.ī Hortēſio.Magna ē aī cōtētio adhibēda explicando Ariſtotelē ſi leges.

Cernere ſignificat uidere.uirg.ænei.li.iii.Cernimus aſtāte ne quicq̄ lumine toruo.

Cernere rurſum diſponere.Lucil.ſaty.libro.v.Poſtq̄ præſidium caſtris educere creuit.Idē li.xiii.Acribus inter ſeſe armis confligere cernit.

Cernere dimittere.uarro in gerunto didaſcolo: Nō uides apud eſſe ſcriptum ter ſub armis malim uitam cernere q̄ ſemel modo parere.

Cernere audire.Actius in chryſippo:Quid agā?uox illius eſt certa:idem omnes cernimus.

Cernere iudicare.Pacu.in armoꝝ iudicio:Et æquū & rectū ē qđ poſtulas iurati cernāt. Enni.in thyeſte Impetrē facile ab aīo:ut cernat uitalē bæbiū.

Cernere rurſū dimicare uel contēdere.Actius ī epinauſimache:Primores ꝑceꝝ reuocarint noīa niſi eēt qs qui armis ſecū uellet cernere.Enni.in medea.Exule nā te ſub armis malim uitam cernere. Pacuuius in armoꝝ iudicio:Qui ſeſe ad finē eſſe ad cauſandum uolunt de uirtute:& ego poteſtatem cernundi do omnibus.

Cernere rurſum cedere.unde & cernere hæreditatē filiis patribus:ideſt cedere dicti ſūt.Actius ī myrmidonibus:Regnum tibi permitti malūt cernā tradaꝝ exercitu.

Circūferre eſt ꝑprie luſtrare.Lucili.lib.ii.Tum facto omnia ſunt circulatus.Plautus in Amphytrione: Iube iſtam proceritam circūferri.uirgil.lib.vi.Idē ter ſocios pura circuntulit unda.

Confidētia eſt fiducia.uirgi.ænei.libro primo:Et afflictis melius confidere rebus.

Cōfidentia duritia patiētia.Plau.in aſinaria:ſcapularum confidentia uirtute ulmorum freti.

Confidētia rurſum temeritas audacia.Pacu.ī athalāta:Grandē atq̧ atrocē coerce cōfidētiā.idē lib.x. Improbus cūfidēs neq̄ malus uideat.Turpi.ī leucadia:Vident frigus īceſſum q̄ eſt cōfidēs diis tūc perdūt.Actius in myrmidonibus:Irā infrenis obſtes:animis reprimas cōfidētiam.Affra.ī uopiſco Excludat uxor tā cōfidēter uirū nō faciet.uirg.geor.li.iiii.Nā quis te iuuenū confidentiſſime nr̄as iuſſit adire domos?Teren.in andria:Neſcio q ſenex uenit modo ellum confidens.

Cōfidētia cōſtantia.M.T.de rep.lib.iii.Duas ſibi res quo minus in uulgus ē in foro dicere cōfidentiā & uocē defuiſſe.Neuius in Danae:Excidit orōnis oīs confidētia.Plautus in amphytrione:Quæ nō delinq̄t:decet audaciam eſſe confidenter.

Cōſternari ſignat deiici pro ſe & proterue loqui.

Cōſternari rurſum erigi.Pacu.in perhibœa: Cōſternare aīæ ex pctōre hac & uoluere cōſiliū : ſcribit oēs q̄dē de nata eſt modo q pacto inimicis mortē & huic uitā afferas.Idē in Doloreſte:unde exorit quo præſidio fretus:auxiliis quibus:quo conſilio conſternatur:qua ui:cuius copiis.

Curriculus ut conſuetudo fert a curru diminutio ē dicitur breuiſſimum uehiculi epiroti genus.

Curriculus curſus.Var.ī epiſtola Iulii Cæſaris:Quē ſimulac romā ueniſſet mihi attigit auris nuncius exemplo eas in curriculū contuli propere pedes.

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Calumnia eſt malitioſa & mendax infamatio:
Calumnia rurſum calliditas.M.T.de republicã lib.
ſecundo:Vt Carneadi reſpedeatis qui ſæpe opti-
mas cãs ingenii calũnia ludificari ſolet.
Cõuenire placare cõſtituere.Siſen.hiſto.lib.quarto:
Signũ nactus a papõ q inter eos tolli conuenerat.
Conuenire aptum eẽ.Mar.Tullius in Hortẽſio:Nã
quod uereris ne non conueniat noſtris ætatibus:
iſta oratio:qua aſpectet ad hortandum.
Conuenire ſignificat obuium fieri.Terentius in Eu
nucho:Conueni hodie adueniens mei loci quen-
dam atq; ordinis hominem.
Cõuenire uidere.M.T.de ſenectute: Neq; uero eos
ſolũ cõuenire hẽo quos ipſe cognoui: ſed illos &
de qbus audiui & legi & ipe cõſcripſi.Plau.ĩ Aſi-
na.Aeratẽ uelim ſeruire libanũ ut cõueniã modo
Cõuenire colligi coire.Vir.æneí.li.i.Cõueniunt qui
bus aut odiũ crudele tyrãni.M.T.philip.li.iii.Cui
qdẽ hodierno die:nũc.n.primũ ita cõuenimus.
Conuenire conſtare.Terentius in phormione:Con
uenit numerus quantum debuit.
Cõuẽire ſimilẽ eẽ.Varro:Lõge fugit q nos fugit:ſo-
lus rex:ſolus rhetor:ſolus formoſus fortis ſecus
uel ad ædilitiũ modius purus putiſti ad hoc cara
ctera deopantus conuenit caue attigeris hoĩem.
Cõuẽire placere certũ fieri.Vir.xii. Ceſſerit auſonio
ſi fors uictoria turno:Cõuenit euãdri uictos diſce
dere ad urbẽ.M.T.de finibus bonoꝝ & malorũ
lib.qnto:Viuendi cupiditate incenſi oẽs ſumus:
atq; hoc mihi cum tuo fratre conuenit.
Cõuenire ĩterpellare.M.T.in Verrẽ actiõe.ii.Nõ du
bitat qn ipſe:ſi Verrẽ cõueniſſet æqtate cauſæ au
ctoritate ſua cõmouere hoĩem poſſit.Lucil.libro
xxix.Hæc tui cõuẽtus tela inſidiiſq; locaui.
Calidum eſt feruens.Virg.æneido.lib.ix.Voluiť ille
uomens calidum de pectore flumen.
Calidũ ferox & incõſultũ.M.Tulius de offi.lib.prĩo
Sic reperias multos:qbus & calida conſilia:
Calidum tacitum & uelox.Varro:Cum dixiſſet ui-
tulus:Ecce tibi cadis pedibus quidam nauiculari
us ſemiuſtulatus irrupit ſe in curiam.
Cælum eſt deorum domiciliũ.Virgilius Aeneido-
rum libro quarto:Cælum qui uertice fulcit.
Cælũ rurſus aer.M.T.de deoꝝ natura li.ii. Eorũ q
terras incolunt eas in qbus aer ſit rurſus ac tenuis
q̃ illoꝝ q utantur craſſo cælo atq; contrecto.
Cõtẽtus diciť cui res ẽt parua abũde ẽ. Virg.lib.vii.
Patriis ſed nõ & filius aruis.Cõtẽtus. Terẽ.in Eu
nu.Quia neq; tu uno eras cõtenta:neq; ſolus de-
dit.Luci.lib.xxx.Et his te uerſibus ĩterea cõtẽtus
teneto.M.T.ad Brutũ:Sic ergo facies.& me ama
bis aut q; cõtẽti ſumus diliges. Idẽ de offi.lib..ii.
Breuitatis cauſa familia contẽti erimus una.
Cõtẽtum diciť extẽſum:Vir.li.v.Tũ rapidus iãdu-
dũ arcu cõtẽta parato Tela tenẽs.Luci.li.xxx.Hic
ut muſipula contẽta atq; ſcorpios cauda ſublata.
Contẽtũ colligatũ cõiunctum.Vir.georgi.li.tertio:
Contẽta ceruice trahunt ſtudẽtia plauſtra.
Cõtentũ cõtinuum pſeuerans.Cicero tuſcu.li.v.So
cratem ferunt cũ uſq; ad pyreum contentus am-
bularet:quæſitumq; eſſet ex eo cur id faceret.
Cogere corradere.Varro in eumenidibus:Furando
tamen ac morbo ſtimulatus ex ſeſe ipſe quærat:
cogatq; peculi.
Cogere urgere.M.T.de offi.li.iii.Diogenes cõtrã ni
miũ temere coegit:q ne hortatus qdẽ eſt.Teren-
tius ĩ eunucho:Iubes ne? Iubeo cogo atq; ĩpero.
Cogere mollire ſubigere.Var.ĩ uirgula diuina: Sed
paucarpie ocio coacto libamẽta legẽſ caduca uer
Cogere in unũ colligere.Siſen.hiſto.lib.quarto:Sũ-
moti & ĩtra mœnia rurſum coacti.Cicero tuſcq.
lib.i.Cælum hoc in quo nubes imbreſq; cogun-
tur. Terẽ.ĩ heauton:Quaſi talẽta ad.xv.coegi.M.
T.ad.M.Catonẽ:Coactoq; in unũ exercitu:caſtra
in lycaonia apud iconiũ faceret.Virg.ĩ Bucco.Co
gere donec oues ſtabulis.
Cogere mulgere.Virgilius in buccoli. Cogite oues
pueri:ſi lac præceperit æſtus:Vt nuper fruſtra pſ-
ſabimus ubera palmis.
Cogere ſtrĩgere.Virg.geor.li.q̃rto:Nã frigore mel-
la Cogit hyems:eadẽq; calor liq̃facta remittit.
Cogere eſt ĩprimere:coartare:Virg.li.vii.Quadrifi-
dã quercũ cuneis ut forte coactis Scindebant.
Claudere ſignat includere.Virg.geor.li.tertio: Aut
intus clauſos ſatura ad præſepia ſeruant.
Claudere rurſus obſiſtere.Virg.æneidoꝝ lib.x.Ec-
ce maris magna claudit nos obice pontus.
Claudere circũuenire.Idem in bucco.Claudite nym
phæ Dicteæ nymphæ nemoꝝ iã claudite ſaltus.
Siqua forte ferant oculis ſeſe obuia noſtris.Erra-
bundã bouis ueſtigia.
Citum celere.Saluſtius in Catilinæ bello:Modo ci-
tus:modo tardus inceſſus eius.
Citũ diuiſum uel ſeperatũ:unde & oſcitare dictum.
Virgilius lib.octauo:Haud procul inde cite meti
um in diuerſa quadrigæ Diſtulerant.
Citare eſt uocare.Marcus Tullius in Verrem: Citať
rerum non reſpondet citat accuſatorem.
Citare incitare prouocare.Marcus Tulius de diuina
tione:Quoꝝ ſtudium legẽdi non ſcribẽdi ſtudiũ
uehementius indies citant.
Citare laudare.M.T.de offi.li.i.Citeturq; ſalamis cla
riſſimæ teſtis uictoriæ q̃ ãteponať cõſilio Solõis.
Cadere eſt ruere.Virgilius Georgicoꝝ lib.primo:Il
la cadens raucũ per leuia murmur Saxa ciet.
Cadere occidere.Virgilius æneidos libro primo.Ca
dit & ripheus iuſtiſſimus unus.Qui fuit ĩ teucris
Cadere euenire Marcus Tulius de offi.lib.tertio. &
ut idem dicunt ob numeros habet:nec præter ſa
pientem cadere in quenq̃ poteſt.
Capeſſere pferre.Virgi.æneidos libro primo: Mihi
iuſſa capeſſere fas eſt.Plautus in aulularia.
Rerum natura in ſe ſera condocet capeſſere.
Capeſſere ĩmittere.Plautus ĩ aſinaria: Quo magis ĩ
altum capeſſis:æſtus te in portum refert.
Capeſſere recipere.Plau.ĩ amphytriõe. Nũc tamen
imperium perſequar & domum capeſſere.
Commodum ſicuti plærunq; utile.
Commodum aptum conueniens.Virgilius li.duo-
decimo:Accommoda fraudi.
Cõmodũ ĩtegꝝ totũ.Luc.Bis qn octoginta uidebis
Cõmoda d̃ capua qnq̃gita atq; octo.Plau.ĩ aſina.
Viginti argẽti cõmodas minas eius qdẽ matri.
Candet ignitum eſt.M.T.de offi.li.ſecundo Cãden

te carbone adurebat capillum:
Candet cãdidũ ẽ.Vir.æne.li.iiii. Candẽns uaccæ me
dia iter cornua fũdit.Var.ĩ γνωθι σεαυτον Can-
dens corpore taurus triuio lumine lunæ.
Caſtum ſine libidinis & turpitudinis nota.Vir.geõ.
li.ii.Caſta pudicitiam ſeruat domus.
Caſtum religioſum pudicum.Vir.li.vi. Quiq; ſacer
dotes caſti:dum uita maneret.Var.in gerunto di
daſcalo Ergo tum ſacra religioſæ caſtæq; fuerũt
res oẽs.Idem in eumenidibus:Nãq; uenuſtas hic
adeſt gallantibuſq; caſta ueſtis.
Caſtum a furtis & rapinis abſtinẽs.Varro ĩ andabi-
tis:Nec manus uiſco tenaci tinxerat uiri caſta.
Caſtum ſuaue iucundum.Var.in parmenone: De-
mittis acris pectore luctus cantuq; caſto peſi.
Cẽſere ſignat exiſtimate arbitrari.Actius ĩ euryſace
Nã ea oblectat ſpes erũnoſum hoſpitẽ: dum hic
qd̃ miſer ẽ clã eſſe cẽſet alteros.Neuius belli puni
ci li.vi.Cẽſet eo uẽtuꝝ obuiam pœnum. Caſſius
Hemina hiſto.li.vi.Cẽſuit ſeſe regẽ Porſẽnã occi-
dere.Quadrigarius ãnaliũ li.vi.Ne nos ad certa-
tionẽ ceſeas hæc ĩcepiſſe.Cẽſere ſuccẽſere.Var.in
captino p̃lio:Ne uobis cẽſeam:ſi ad me referetis.
Coniicere ẽ iacere.Vir.ænei.li.ii.Telumq; ĩbelle ſine
ictu Cõiecit.Affranius:Simul aut uellem interue
niſſe ante.nam ut ſigna indicant:hi coniecere uer
ba inter ſe acrius.
Coniicere colligere certare.Affranius:Simul ãte no
lim matri præſente cum patre coniicere nõ ſi me
non uis mel meum.
Coniicere agere.Affra.ĩ materteris:Cãm cõicere ho
die ad te uolo ambos adeſtis profuturos arbitor.
Coniicere furari auferre.Affra.ĩ incẽdio: Serus ẽ mi
hi ĩ Caſſio ſceleratus curioſus.is cũ filio ei coniice
re ad neſcio q̃cqd de latratiũcula.Lucil.li.ii.Quid
dicis? cur eſt factum:quod coniicis iſtuc?
Contingere eſt tangere.Virgilius æneidos li.iii.Fu-
nemq; manu contingere gaudent.
Cõtingere euenire.M.T.lib.v.Quod nõ modo ſin-
gulis hominibus ſed potentiſſimis populis ſæ-
pe contingit.Ennius in thyeſte:Quam mihi ma
xime his hodie contigerit malum.
Cõferre ſignificationẽ hẽt manifeſtã.M.T.de offi.li.
ii.Oẽs meas curas cogitatiõeſq; in eũ conferebã.
Cõferre contollere.Virgilius:Et conferre gradum.
& procedere longius audet.
Conferre conſerere.Virg.lib.ix.Ergo & cõferre ma
num furor iraq; monſtrat.
Conferre cõparare.M.T.de officiis libro.ii.Quæ cõ
ferri cum eorum ſtudiis poteſt.
Conferre trãſferre.M.T.de offi.li.ii.Ad hoc nos ſtu
dium potiſſimum contuliſſemus.
Cõfectum dř occiſum exanimatũ.Vir.li.xi. Hacte-
nus ac ſoror potui:nunc uulnus acerbũ Conficit
M.T.de ſuppliciis:Plagis cõfectum dicit a littori
bus tuis pater ante oculos tuos occidiſſe.
Cõfectũ defeſſum.Vir.li.xi.Duciť ĩfœlix æuo confe
ctus acetes.Lucil.li.xxvi. Tũ doloribus confectũ
corpus aĩo obſiſtere.M.T.de offi. libr.ii. Nec me
angoribus dedi quibus eſſem confectus.
Conficere frangere.Lucil.lib.xxviii.Malo hercle ue
ſtro confectores cardinum.
Conficere colligere.Terẽ.ĩ phor.Id ut cõficerẽ:cõfe-
ci affero.M.T.ad Cæſarẽ iuniorẽ lib.i. In ſingulis
tegulis ĩpoſitis ſexcẽti ſexcẽties cõfici poſſe. Et in
uerrẽ actiõe.ii.Per magnã dices eũ ex illa rẽ pecu-
niam cõfici poſſe.Luc.li.xxvi.Nõ te multitudinẽ
tuoꝝ:quã in album ĩclyta dextera conficit ſibi.
Conficere facere.Terẽ.ĩ phor.Bonas me abſente hic
cõfeciſti nuptias.M.T.ĩ Hortẽſio:Ea facultas ma
ioribus noſtris erat:qui confectis ſenatuſconſul-
tis.Et tuſcu.li.v.Nihil eſt enim apud iſtos:quod
non eorum turba conficiat.
Conficere explicare Mar.Tul.de officiis librõ ſecun
do.Honeſtatis pars confecta eſt:quam tibi cupio
eſſe notiſſimam.
Conficere cõſumere finire.Terẽ.in phor.Cũ hic nõ
uideant:me credant conficere argentũ ſuũ.M.T.
ad Cæſarẽ iuniorẽ li.ii.Bellũ: ut opinio mea fert
& conſenſu ciuitatis cõfectũ iã haberemus.Luc.li
bro.xxx.Cõfecit ipſe: comeſtq;.M.T.ĩ Hortẽſio:
Quæ eſt enim confectio ualitudinis? quæ defor
matio corporis.
Cõcedere dare uel pmittere.M.T. in uerrẽ actione
ſecunda.Da mihi hoc:cõcede quod facile eſt.Vir.
li.vii.Cõceſſit ĩ iras Ipſe deũ antiquã genitor caly
dona dianæ.Teren.in adel.Hui metuiſti ne ſi de
tuo iure cõceſſiſſes paulũ.Lu.li.xxviii.Concedat
homini id quod uelit deleniat.M.T.de offi.libro
tertio.Si negligant omnia turpia:per ſe ipſa fugiẽ
da eſſe concedant.
Cõcedere credere uel cõſentire.Teren.in phormio-
ne:Nunq̃ ne hodie cõcedes mihi nec intelliges?
Lucre.lib. xxvii. Concedere unum atq; hoc ĩ eo
dicere.quo ſuperatur manus.
Cõcedere recedere uel cedere.Terẽ.in ecyra:Hic ui-
deo me ĩuiſã eẽ merito tẽporis ẽ cõcedere. Affra.
in incẽdio:Atq; etiã ĩcendit hoc procul cõceſſero
Cecil.in tithe.Hic dũ abit:huc conceſſero Cicero
Tuſcu.libro.iiii.Cum magnitudĩe medicinæ do
loris magnitudo concederetur.
Conſequi ſignat ſequi.Vir.li.v.Quem deinde cloã-
thus Cõſequiť.M.T.de offi.li.iii.Ex quo ĩtelligi
debet illum mentis agitatione ĩueſtigationeq; ea
rum reꝝ quas cogitãdo cõſequebať: neq; ocioſũ
neq; ſolum unq̃ fuiſſe.
Conſequi adipiſci.M.T.in epiſtola ad Cæſarẽ lib.i.
Tũc cum ea quæ es ab ſenatu ſũmo cum honore
conſecutus Idẽ in uerrem actione primo: Quod
ego meo labore & uigiliis conſecutus.
Cõſeq exprimere definire.M.T.ad Cæſarẽ: Extrẽa
uero quanta & qualia ſint:uerbis conſeq poſſũ.
Cõſerere dictũ eſt miſcere.Vir.ænei.lib.ii: Multaq;
p cæcã congreſſi prælia noctem.Conſerimus.
Conſerere inſerere.Virg.geor.libro:ii.Iuuat iſmara
baccho Conſerere.
Cædere uerberibus dedere.Teren.in andria: Verbe
ribus cæſum in piſtrinum te daue dedam.Mar-
cus Tullius de ſuppliciis:Cædebatur uirgis me-
dio ĩ foro meſſanæ.
Cædere excidere.Vir.geor.li.i. Cædiť & tilia ãte iu-
go leuis.Lucil.li.xxvi. Lignũ cædat: penſũ faciat
ædis uerrat.uapulet.M.Tullius ĩ hortẽſio. Aut ti
bi idipſum puertẽdũ fuit:quo diu ne attigiſti qui

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

dem:aut eius partes quaſi mēbra quædā cædēda.

Cædere occidere mactare. Vir. geor. libro ſecundo: Non aliam ob culpam baccho caper oībus aris Cæditur. Et æneí. libro ſecundo: Cæduntur uigiles: Varro in eumenidibus: Maximum cædit ferro: ſed cædere ulyſſem cum baccha ſiluam petit: porcoſq; trucidat.

Cædere immolare. Plau. in aulu. Cædendum conduxi ego illum. Virgilius ænei. libro quarto. Cædunt quinas de more bidentes.

Cædere frāgere. Vir. geor. li. tertio. Cædūtq; ſecuribus humida uina. M.T. in uerrē actione ſecūda: Cædere ianuā ſaxis: inſtare ferro. Luc. li. xxix. Cæde hoſtium grato urgere iſtam perimus.

Cædere cōmiſcere. Lucil. libro. xxx. Lana opus omne perit: fallor timor omnia cædit.

Quatere ſignat percutere. Virg. libr. viii. Quadrupedū ut putrem ſonitu quatit ungula campum.

Quatit infeſtat. Vir. libro. ix. Aut raſtris terram domat aut quatit oppida bello.

Quatit excludit. Teren. in eunucho: Nimirum homo quatietur certe cum dono foras.

Quatit mouet. Virgilius libro decimo. At uero ingentem quatiens mezentius haſtam.

Cōſtat ualet cōſiſtit. Lu. li. xxvi. Trado ergo alias minimo porro qđ mihi cōſtat carius. Cice. Tuſ. li. i. Animus qui eſt quattuor hoꝝ generū: unde oīa conſtare dicunt. Conſtat cōpoſitū ē. Lucil. libro xxvi. Principio phyſici oēs homines ex anima & corpore conſtare dicunt. Siſenna hiſto. li. quarto. Multitudinem procul hoſtium cōſtare uiderūt.

Conſtat cōuenit manifeſtū eſt. M.T. ad Cæſarē iuniorem li. ii. Cum cōſtet Cæſarē lupercis id uectigal dediſſe: qui ante poterat id conſtare. Et Tuſc. libro primo: Siue quod a grauioribus leuiora natura pellantur: quæ cum conſtent.

Conſtitit dicitur ſtetit. Vir. ænei. libro q̄rto: Hic primum paribus mittēs cyllenius alis Conſtitit.

Cōſtitit erectus ē. Plau. in Amphy. Fremitu uirum & ſpiritu atq; anhelitu nebula cōſtat. Vir. libro. v. Conſtitit indigitos. Cicero Tuſcu. li. i. Vnde rigida conſtat craſſa caligo inferum.

Colligere in unū redigere. Vir. ænei. li. vi. Colligere arma iubet ualidiſq; incūbere remis. M.T. in philippicis libr. vi. Succurrendum de Bruto omnes utiq; cœpere colligere.

Colligere reficere. Cicero in uerrem actione. ii. Sed manifeſto furto perturbatus ubi ſe colligit.

Colligere cælare ſupprimere. Virgi. lib. xii. Subſtitit æneas & ſe collegit in arma. Poplite ſubſidens.

Colligere auferre. Lucil. li. xxx. Ruis hæc & colligis oīa furtim. Plau. in aulu. Quin ipſe pridē tonſor unguiſ dēp[er]erat: collegit oīa abſtulit preſegmina.

Continens eſt abſtinens integer. M.T. ad. M. Catonem. Vt quæ copiis & opibus ferre uix poſſumus ea manſuetudine & continentia noſtra ſocioꝝ fidelitate tueamur.

Cōtinēs cōiunctū cōtinuū. M.T. ī epiſto. ad ſenatū: Itaq; cū exercitū p capadociæ partē eā: quæ cū cilicia continens ē: iter faceret. Idē in Horten. In cōtinentibus qdem terris ueſtrū nomē dilatari pōt.

Curatum eſt natum.

Curatum poſt laborem refectum. Vir. Corpora curamus feſſos ſopor irrigat artus.

Curatum cum delectu apparatū. Luc. libro. xxx. Et circūuolitant ficedulæ turdi curatus ſoci.

Conducere emere. Plautus in aulularia: Cædēdum conduxi ego illum.

Cōducere ē ſicuti uſu. Lucil. lib. xxviii. Magno nōn magna mercede magno quidē conduxeris. Marcus Tullius de officiis li. ii. Vt ſæpe in noſtra rep. uidemus mercede conducti.

Cōducere colligere cōuocare. Var. ī manio: Manius mane ſuſcitat noſtrū populū: in foro conducit.

Conducere conuertere. Luc. lib. xxx. Et uirtute tua & claris conducere chartis.

Cōducere utile eē. Solus uero ſoli qđ re & q̄ſtu conducat ſuo. M.T. de offi. li. iii. Stulte liberi pater cōducebat: poteſt autē quod reipu. īutile ſit: id cuiq̄ utile eſſe? Idem de rep. lib. primo: Facillimū autē in ea rep. eſſe poſſe concordiam: in qua idem conducat in omnibus. Siſenna hiſt. libro q̄rto: Quid rempublicā ſuam maxime conducere uideretur.

Cōcelebrare dr̄ cōmouere. Luci. li. prīo: Quæ mare nauigeꝝ: quæ terras frugiferentes concelebras.

Cōcelebrare diu amare dictū a celebritate. Luc. libr. xxx. Multis inductis ſermonibus concelebrant.

Credere ē finem habere dictis uel factis. Luc. li. xxvi. Hymnis uelī te id quod ueꝝ eſt credere. Vir. æn. li. ſecūdo. Ora dei iuſſu nō unq̄ credita teucris.

Credere fidei cōmittere. Luc. libro. xxv. Vitā ac fortunas cui crediderim meas.

Credere ē ſeruādum cōmittere. Plau. in aulu. Vbi is obiit mortē: quid mihi in aurum credidit?

Cōmodare ē mutuare. Luc. li. xxvii. Cætera ſūt ſine dettrimento: q̄ inter ſe cōmodent. M.T. de officiis libro ſcđo: Atq; ut dādo ac accipiēdo mutuādiſq; facultatibus & cōmodandis nulla re egeremus.

Cōmodare cū cōmodo dare. M.T. ad filiū li. ii. Cui ego qbuſq; rebus potero libētiſſime cōmodabo.

Captare capere. Lucil. li. xxvii. Quod ſi pauliſper captare: atq; hæc obſeruare uolueris.

Cognoſcere ē audire extimare. Luc. li. xxvi. Rem cognoſcat ſimul: & dictis aīum attēdat poſtulo. Pōpo. in pāpaſapipole: Magis curabo ubi cognorit: oēs una aſſentiāt. Teren. in and. Eo pacto & gnati uitā: & conſiliū meū cognoſces. Vir. geo. lib. prīo. Ni refugis: tenuiſq; piget cognoſcere curas.

Cognoſcere noſcere uel pſpicere. Vir. lib. xi. Venatu aſſiduo & totū cognouimus amnē. Idem geo. li. ſcđo: Nūc quo quāq; modo poſſis cognoſcere dicam. M.T. in hortēſio: Vnde autem facilius q̄ ex annaliū monumentis aut bellicæ res aut omnis reipu. diſciplina cognoſcitur?

Cognoſcere agnoſcere. Vir. in buc. Incipe parue puer riſu cognoſcere matrē. M.T. de rep. li. prīo: Cognoſcere mehercle īquit conſuetudinem iſtā & ſtudium ſermōis. Var. ſexq; ulyxe: Vereor ne me quoq; cum ab illo coſſim reuertero: preter canē ignoſcat nemo.

Competere ſignificat honorem uel coniugium uel quoduis aliud aduerſus alium petere. Vnde competitores ut ſæpe.

Competere rei cuiuſq; meminiſſe: aut conſtanter ualere. Salu. hiſt. li. i. Sic uero quaſi formidie attonitus: neq; aīo neq; auribus aut lingua cōpetere.

Cōpetere par eſſe uel ſimile: uide in extimatione rerum hoc illi competere dicimus.

De dictionibus a. D. Littera incipientibus.

d Amnare eſt damno afficere: unde & condemnare dictū eſt: econtrario nullo damno affectum indemnem probamus.

Damnare ē exheredare. Luc. ſaty. li. x. Caſſius Caius hic operarius: quem cephalonem dicimus ſectorem Furiumq; Tul. quem iudex hæredem fecit: & damnati alii omnes.

Damnare neceſſitate conſtringi. Teren. in phor. Tu us eſt damnatus natus: non tu.

Damnare ē morti dare. Vir. ænei. li. q̄rto: Nondum illi flauū pſerpina uertice crinem Abſtulerat: ſtygioq; caput dānauerat orco. Actius in armoꝝ iudicio: Maior erit luctus: cū me damnatū audiet. M.T. in uerrē actione prima. Reus in iudiciū adductus eſt Verres homo uita atq; factis omnium iam opinione damnatus.

Damnare & condēnare p liberare poſitū. Titinnius in ueliterna: Fortaſſe notū fuiſſe: quo die liber foret nūc eius uoti cōdemnatus ē: īmolauit hoſtiā. Vir. li. xii. Quē dānet labor aut quo uergat pōdere lethū. Turpil. in leucadia: Et amplius illā apparere concedet: quādo quidē uoti cōdēnata ē. Vir. in buc. Damnabis tu quoq; uotis. Siſenna hiſt. li. iiii. Quod uoto dānati: fœtum omnē dicunt eius anni ſtatim conſecraſſe. Cicero Tuſcu. lib. v. Rerū naturā q̄ errorem damnare maluimus noſtrum.

Delicere eſt illicere. Titinnius lib. v. Quod ea paraſitus habebat: qui illū ſciat delicere & noctem facere poſſit de die.

Defendere uindicare depellere. Virgilius in buc. Solſtitium pecori defendite.

Defendere tueri depellere. Ennius in Achille. Serua ciues: defende hoſtes: cū poteris defendere.

Delica eſt aperi & explana. Titínius in. v. Quid iſtuc ē. aut quid iſtuc ſibi uult ſermo. mater delica idē in prælia. Tibi ne comœdiam q̄ ſciā nō delicē? Cecilius in obolo: State ſi linguas de te habeam: ſatis te q laudē ache immo uero hic ante ſolitus ſū delicat Actius in achille. Quaē alia ex crimīe inimicorum effugere poſſis delica. Luc. li. xxx. Nemo iſtū ī uentrē pertundet: deliceteq; uti uia atq; uidebis.

Delinitus ad noſtrā cōſuetudiem placatus. Turpi. in Demetrio: Vide mirum ingenium: ac delenifica mulierem cōmorat hominem lachrymis.

Delinitus: delectatus. M.T. ad caſtium lib. i. Iam biēnium eſt cū uirtuti nunciū remiſiſti: delinitus illecebris uoluptatis. Lucil. libro. xxx. preſſerint labra: delicit. delinit amore.

Delinitus ē mente alienatus. Plau. in amphytrione: Delinitus ſum pfecto: ita ut me qui ſim neſciam Luc. li. xxvi. Concedat homini id quod uult deliniat corrūpat prorſus ac neruos omnes:

Delinit deligat. Titinnius in prælia. Verum enī dotibus deliniti ultro etiam uxoribus ancillantur.

Degere ē agere. Luc. li. ii. Degimus hoc quodcūq; ē.

Degere eſt minuere. Plau. in aulula. Nunc ego iſtum ſoror laborem degam. & diminuam tibi.

Degere eſt detrahere. Plau. in epidico. Degitur corium de tergo meo.

Dare ē exhibere. M.T. de ſignis. Pōpeius cum filio q fuit in tyndaritano: cœnam iſti dabat apud uillā. Terentius in heauton. Nāq; ei unam cœnam atq; eius comitibus dedi.

Dare facere. Virg. æne. li. i. Tu das epulis accumbere diuum. Et libro quarto: Immotamq; coli dedit: & contemnere uentos.

Da ſignificantiam habet manifeſtam ideſt dic. Vir. æne. li. iii. Da propriam tymbreæ domum.

Da dic. Vir. in buc. Sed tamē iſte deus qui ſit da tytire nobis. Et li. vii. Tuq; o ſāctiſſima uates Præſciare uenturi da: non indebita poſco. Teren. in heautō: Nunc quāobrem has partes didicerim: paucis dabo. Lucil. libro. xxx. Perſuade & tranſi: uel da quāobrem tranſeas.

Dare aſcribere. M.T. in uerrem diuinatione: Ego ēt quæ tu ſine Verre commiſiſti: Verri crimini daturus ſum.

Dare oſtendere. Lucil. libr. xxvi. Animoq; ægrotat: uidimus corpore hunc ſignum dare.

Dare petere. Luc. li. vi. Sicuti cū primis ficos ppalam recētis ptulit: & p̄cio īgenti dat primitus paucos.

Deponere ē ponere. Vir. in buc. De grege nō auſim quicq̄ deponere tecū. M.T. Exiſtimaui honeſtiſſimas moleſtias poſſe deponi: ubi me ad philoſophiam retuliſſem.

Deponere ē cōmendare. Actius in erigo. Hoſpitē depoſita interimes. Affra. in epiſtola: Amare habere pueꝝ depoſitū foris. M.T. de of. li. iii. Ergo & p miſſa nōnūq̄ faciunda: neq; ſp depoſita reddēda.

Deponere eſt alienare. Plau. in aulula. ut me depōat uino eam affectat uiam.

Deponere ē deſperare. unde & depoſiti deſpati dicūtur. Luc. ſaty. li. iii. Symmacus p̄terea iam tum depoſitus bubulcus exhalās animam pulmonibus æger agebat. Vir. li. xii. Ille ut depoſiti proferret fata parētis. Actius in tereo: Tereus īdomito more atq; aīo barbarico conſpexit ī eam amore uecors & flāmineos depoſitus facinus depoſitum ex dementia confingit. Idē in alphœſibea: & ſi ē in malis depoſitus animus meus: q̄ ſcribo exinde audiet. M.T. ī uerrē actione prima: Itaq; mihi uideor iudices magnā & maxime ægrā: & prope depoſitam reip. ptem ſuſcepiſſe. Cecil. in ebolo: Iſta te depoſitus modo ſum anima: uita ſepultus ſum.

Deſtitui ē deſolari. Deſtitui rurſum ſtatui. Neuius ī gymnaſtico: Multo nauem iubet deſtitui anchoris. Cæcilius in ſymbolo: Deſtituit omnes ſeruos ad menſam ante ſe.

Dedicare ē dicare. Actius in alpheſibœa. Aduereor cum te eē alcmenonis fratrem factis dedicat. Cæcilius annalium libro prīo: Legati quo miſſi ſunt ueniunt: dedicant mandata.

Dicere conſtituere. Teren. in andria: Placuit deſpondit. hic nuptiis dictus eſt dies.

Dicere denunciare. Lucil. lib. xxviii. Minitari aperte capitis dicturum diem. Teren. in Andria: Dico tibi ne temere facias.

Dicere eſt iudicare. Vir. in bucco. Dic mihi damœta cuium pecus?

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Dicere dicare. Vir.li.vi. Iuno ni infernæ dictus ſacer.

Dicere deſtinare. M.T. de offi. libro tertio: Et is qui
morti addictus eſſet paucos ſibi dies commendā
dorum ſuorum cauſa poſtulauiſſet.

Dicere ē pmittere. Pōponius in piſtoribus: Nūmos
certos dicas: dico quinquaginta milia. Salu. hiſt.
li. ii. Eodē anno in macedonia grauis Curio prin
cipio ueris cum exercitu profectus in dardaniā: q
bus potuit pecunias dictas coegit. Affra. ī uobiſco
Igit̄ quieſcet: quoniam iter nos nuptiæ ſūt dictæ
per eas iſtis uerbis ſi placet. Idē fratris de ruſtico:
Neſcio cui uicino ſuo ppauperi cui dat dotis pau
lulum. Pacuui. in hermiona: Prius data eſt q̄ tibi
dari dicta: aut q̄ reductū eſt pergamo. Varro ī my
ſteriis: In id uirgo dos a fœmia ut auferatur: quæ
mihi poſtea q̄ ad concordiam dicta eſt.

Dicere dare. M.T. de officiis libro ſecundo: Cōmo-
de autem qui condixit pecuniam.

Dignatus ſignat dignus habitus. Vir. æne. lib. iii. Cō
iugio anchiſa ueneris dignate ſuperbo. Actius in
neoptolemo: Sed q̄ mihi iūgent: cuiq; tu illo fue-
rint dignabor dari. Idē in Atrea: Ego ne argiuū ī
perium attingā: aut pelopis digner domo? Quo
me oſtendā? Quo templū adeā? Quo more ſune
ſto colloquar? Cice. in oratore? Quāq̄ enī oīs lo-
cutio orō ē q̄ tamen conſimili laude dignantur.

Dignari dignū aliquē deputare. Virg. lib. x. Atq; idē
fugientem haud eſt dignatus orodem Sternere.

Dominus dicit̄ cui ſeruitur. Virg. ænei. lib. i. Roma
nos rerum dominos gentemq; togatam.

Dominus rurſum appellat̄ conuiuii exhibitor: ūde
& domina conuiuia. Luc. ſaty. li. vi. Qui te bonus
Iuppiter inqt: cras ſonititiū eum cœnabat domi-
num forte. Idem li. xiii. Primū domina atq; ſoda-
litia omnia tollant̄. Turpi. ī philopatro: Forte eo
die meretricis ad me de leuitate attice: ut cū uene
rat quidā dixerat quæ cœnā apud thais atq; ero-
tium: antiphila pythias ego extra cubui domina.
Var. in papia pape: Dominū conuiuii uinū aliud
ue quid mi laudato. Salu. hiſto. libr. iii. Alter ſcri-
bam & cœnas in imo medius inter Tarquiniū &
dominū ppenna. M.T. in Verrē: Frumentaria ar-
gento dominos noſtros. Varro in eu menidibus
Diſcumbimus muſati dominus mandare nā cō
mittit. Domini & mulierum amatores.

Dominus maritus. Vir. æne. li. iiii. Cōnubia noſtra
Reppulit ac dominum æneam in regna recepit.

Deliberare eſt dubitare. Teren: in phor. Ego ampli-
us deliberandum cenſeo.

Deliberatū expletū defunctum. Tur. in philopatro:
Certū ac deliberatū eſt me illis obſequi.

Diſcrimē diuiſio ſeparatio. Cicero de finibus bo. &
malo℞. Homo & acutus & diligens Chryſippus
non cōtemnit: totūq; diſcrimen ſummi boni ī eā
rerum comparationem poſitum putat.

Diſcrimen ē periculum. Virg. ænei. lib. i. Per tot diſ-
crimina rerum Tendimus in latium.

Diſcrimē rurſū ſeparatio a diſcernendo, unde & di-
ſcerniculū dicit̄ acus: quæ capillos a medio frōte
diſſeperat. Salu. hiſto. lib. i. Sertorius fortis turba
morantibus & nullo ut iteriore ſolet generis aut
imperii diſcrimine per calonum corpa ad mediū
quaſi deinſup aſtantiū manibus nimi℞ attollitur
Vir. ænei. lib. i. Tros tyriuſq; mihi nullo diſcrimi
ne agetur. M.T. in philippicis ī lib. ii. Ethruriā diſ
criminat Caſſius. Luc. li. xxx. Et amabat oēs: nam
diſcrimē nō fecit: neq; ſignat linea alba. Diſcrimē
certamē. Virg. lib. v. Poſt hos æquo diſcrimine pi
ſtris: Centauruſq; locū tendūt ſuperare priorem.

Duci delectari uel aduocari. M.T. de fi. bo. & malo-
rum libro quinto: Dantq; ſe ad ludendum: fabu-
larumq; auditione ducuntur.

Ducere pati. Virgilius ænei. lib. quarto: Nate dea po
tes hoc ſub caſu ducere ſomnos.

Ducere nudare exercere. Virg. lib. xii. Ille tamen cly-
peo obiecto conuerſus in hoſtem Ibat & auxiliū
ducto mucrone petebat.

Ducere excitare. M.T. in Verrē actiōe. ii. Quod ſiq-
dem ſtatuæ magnopere delectāt: ſiquis earū ho-
nore aut gloria ducit̄. Ducere cōſuetudine quā ſi
gnificantia hēat declarat Vir. æne. li. xii. Ducit̄ in
fœlix æuo confectus alethes: & multa alia.

Ducere illicere. M.T. de offi. lib. ii. Poſtremo præcio
aut mercede ducuntur. Et de ſeneƈt. Sic adoleſcē
tes ſenum præceptis gaudent quibus ad uirtutū
ſtudia ducuntur.

Ducere ſtruere erigere. Virg. æne. libro primo: Pars
ducere muros Moliriq; arcem.

Ducere exiſtimare iudicare. Var. ſexageſi. Auidus iu
dex reū ducebat eē cōem. hoc modo Virg. lib. x.
Tantum me crimine dignum Duxiſti. Marcus
Tullius in uerrē diuinatiōe: Clariſſimi uiri nr̄æ
ciuitatis tpibus optimis hoc ſibi ampliſſimū pul
cherrimūq; ducebant. Luc. lib. xxx. Nō dat̄ amit
tit nemo: nec uiuere ducunt: orco ſpondent ſepti
mum. M.T. de offi. lib. iii. A quattuor fōtibus ho
neſtatis primo libro officia duximus.

Ducere uoluere ptractare. Vir. li. vi. Sic equidem du
cebā aīo, rebarq; futu℞. Luc. lib. xxix. Age nūc ſū-
mam ſumptus: ducatq; heri ſimulatq; alieni

Ducer̄ fabricare. Varro. γνωθι σεαυτον: Nihil ſunt
muſæ policis noſtræ: quas erifice duxq;.

Ducere trahere differre. M.T. ad cæſarē iuniorē lib.
prīo: Nec res duceret̄: fecimus ut hercules ancia-
rius ī aliū locū trāſferet̄. Idē de offi. lib. iii. Apud p̄
torē criminatus eſt Balbum illum ducere.

Ducere pprie p tēporibus ſeruare. Vir. ī buc. Aſtrū
quo ſegetes gauderent frugibus: & quo duceret
apricis in collibus uua colorem.

Ducere dimittere deſcendere. Plau. ī aulula. Vbi ille
abiit: ego me duco feriundus arbore.

Ducere gerere. Virg. lib. ſeptimo: Hi bellum aſſidue
ducunt cum gente latina.

Differre ē ſpatium temporis dare. Vir. li. vi. Diſtulit
in ſeram commiſſa piacula mortem.

Differre diffamare diuulgare. Lucil. libr. xxix. Gau-
des cū de me iſta foris ſermonibus differs. Varro
de uita patrū lib. iii. Si modo ciuili cōcordia exeq
rationem præter rumores fama differant. licebit
nos quoq; carpant.

Differre diuidere uel ſcindere. Virg. geo. lib. quarto
Scitiæq; hyemis atq; arida differt Nubila. Terē. ī
adel. Miſerā me differo doloribus. Vir. li. vii. Aut
pcul ide citæ metiū ī diuerſa q̄drigæ Diſtulerāt.
Lucil. libro. xxx. Et maledicēdo multis ſermoni-
bus differs. Plau. ī aulularia: Niſi redde mihi uaſa
uiues pipulo te differam aut ædis.

Differre in ordinem ponere. Virg. geor. lib. q̄rto: Il-
le etiam ſeras in uerſum diſtulit ulmos.

Differre diſtare. M.T. in uerrē diuinatione: Ac uide
quid differat inter meā opinionē & tuā. Luc. lib.
xxvii. Tamē aliti ueruca aut cicatrix medius pa-
pulæ differūt. M.T. ī Hortēſio: Quantum iter ſe
hoīes ſtudentes moribus oī uitæ rōne differant.

Durum ſolidum. Virg. ænei. libr. quarto: Sed duris
genuit te cautibus horrens Caucaſus.

Durus nocēs. Vir. ge. li. iiii. Aut du℞ tineæ genus
Luc. li. xxx. Et ſæuo & duro ī bello optius hoſtis.

Du℞ patiens & pſeuerans. Vir. geor. li. ii. Scipiadas
duros bello: Et æne. li. i. Duratæ: & uoſmet rebuſ
ſeruate ſecundis. Terentius ī adelphis: Non her-
cle hic durare quiſq̄ ſi ſic fit poteſt.

Du℞ īmitte. Vir. geo. li. iii. Quid iuuenis magnum
cui uerſat ī oſſibus ignē Durus amor? Ter. ī heau
ton. Et quod illū inſimulat. durum id non eſt.

Decernere ē cōſtituere definire. M.T. de officiis li. i.
Quare expetēda qdē magis ē diſcernēdi rō q̄ de
certandi fortitudo. Vir. li. q̄rto. Decreuitq; mori.
Terē. ī and. Quicqd peperiſſet decreuerunt tolle
re. Plau. in aſina. Eos me decretū ē pſequi mores.
Varro in eumeni. Forenſes decernūt exiſtimatio
nomen: cum inſanorum numerum refert.

Decernere eſt dicere. Plau. in amphy. Qui nequeas
noſtrorum: ut fit: Amphytrio decernere.

Decernere certare. Vir. lib. xi. Ipſū armis ipſumq; iu
bent decernere ferro. Idē geo. li. iii. Cornibus in-
ter ſe ſubigit decernere amātis. M.T. philippica℞
li. iii. Quā ne ſeruiam animis armiſq; decernere.

Demiſſum abiectum. M.T. de offi. lib. iii. Perſpicu-
um ē enim ea quæ timido animo humili demiſ
ſo unus accipit affert.

Demiſſum humile miſerandū. Virg. ænei. li. iii. De
iecit uultū: & demiſſa uoce locuta ē. Luc. li. xxvii.
Re ī ſecunda tollere animos & in mala dimitte-
re. Cice. Tuſcu. lib. quinto. Nō ē auſus elate & am
ple loqui humiliter demiſſeq; ſentire.

Demittere pmittere in poteſtatē dare. M.T. de rep.
li. i. Tū animi cōſules: tum demiſſi populi faſces.

Dimittere ē derelinquere. M.T. ad Cæſarē li. tertio.
Quæ ſi uideres non de exercitu retinendo tueri:
ſed eo tradito aut dimiſſo.

Demittere deſuper mittere. Vir. æne. li. ii. Demiſſū
lapſi per funē. Salu. hiſt. li. tertio cū machinis ſtre
pitu demiſſū uictoriæ ſimulachrū coronā capiti
īponebāt. Var. in meleagris: Cū etiā thais menan
dri tunicam demiſſam habeat ad talos.

Dimittere dare. Vir. geor. libro ſecundo: Dimiſſaq;
ab Ioue gentis Nomina.

Dimittere mittere. Virg. ænei. libro primo. Equidē
per littera certos Dimittam.

Diſcere ē ignotā rem meditando aſſequi. Luc. li. ix.
Diſcere labora: ne res ipſa ac ratio ipa refellat. Vir
gilius li. xii. Diſce puer uirtutem ex me.

Diſcer̄ tētare. Vir. li. v. Et fractis diſcētū curret̄ r̄mis

Defunctum dicimus conſuetudine mortuum. Vir.
lib. quinto. Defunctaq; corpora uita.

Defuncti liberati. Vir. libro ſexto. O tādem magnis
pelagi defuncte periculis.

Diſtrahere ē uendere. Luc. libr. xxx. Diuidant diſſe-
rant diſſipent diſtrahant.

Diſtrahere ſeparare. Teren. ī phor. Quod ſi eo meæ
fortunæ redierūt phaniū abs te ut diſtrahat. M.
T. ī philip. li. ii. Quid primū hæc natura cohærē
tia opinione diſtraxiſſent. Var. de uita pat℞ lib. ii.
Diſtractatiōe ciuitatis elangueſcit propriū bonū
ciuitatis atq; ægrotare incipit & conſeneſcere.

Diſtrahere diuidere diffundere. Vir. lib. ſexto: turba
tis diſtractus equis. Varro de uita pat℞ li. i. Metū
fufium ppter pfidiam interimit pene īperioſus
q̄ humanus. Nam equis ad curriculum ex utraq;
deligatum diſtraxit.

Dicare dictū ē conſtituere conſecrare. Virg. lib. v. Vr
be uelit poſitā templis ſibi ferre dicatis.

Dicare tradere. M.T. in epi. ad Cæſarē lib. i. Balbum
quāti faciā: q̄q; ei me totū dicauerim ex ipſo ſcies.
Luc. lib. xxx. Iuratū ſe uni cui ſit data atq; dicata.

Dicare iudicare nūciare. Luc. lib. xxx. Sic ubi ad au-
ris fama tuā pugnā claram illatam dicaſſet.

Detrahere ē derogare. M.T. de ſignis: Et ſi q̄ritis ut
ipſæ de me detraham illos ego accuſatores puto.

Detrahere tollere. Terē. in heautō. Aſſido: occurrūt
ſerui: ſoccos detrahunt. Vir. geo. li. iiii. Obſeruans
nido implumis detraxit. M.T. in frumentaria in
Verrem: Poſtremo ſicui ciuitati ſociæ tantū de-
traxit: quantum commodum fuit.

Detrahere extrahere. Lucil. libro. xxix. Cum ipſi in
lucum detrahebant.

Deſpicere ē p nihilo habere. M.T. in uerrē actiōe. ii.
ſecunda. Quēadmodū tenuiſſimum quēq; con-
tempſerit: deſpexerit: liberū nunq̄ duxerit. Vir. in
buc. Deſpectus tibi ſum: nec quis ſum q̄ris alexi.
M.T. de offi. li. ii. Deſpiciūt aūt eos & cōdēnāt: ī q
bus nihil uirtutis: nihil aī: nihil neruo℞ putant.

Deſpicere deſup aſpicere. Virg. geo. li. ii. Qualē ſæpe
caua montis cōualle ſolemus Deſpicere. M.T. in
Hortēſio: Cōſolabit̄ eā magnitudo animi & hu-
mana℞ opinionum alte quædam deſpectio.

Deiicere eludere. M.T. ad cæſarē iuniorē li. ii. Adeſt
alba neſcio quā cū reſtitui iuſſiſſet ācone cū eo de
iectum eſſet ex ſenatuſconſulto.

Deiicere dicit̄ mittere: Vir. li. viii. Toto genitor quæ
plurima cælo Deiicit ī terras. Luc. li. xxvii. Has &
feneſtras in caput deiiciunt qui prope ad oſtium
aſpirauerunt.

Deiicere præcipitare. M.T. in uerrē actione. ii. Si me
ædilitate deieciſſent. Luc. li. xxix. detruſus tota ui
deiectaq; italia.

Deiicere auertere. M.T. in philippicis: Nec uero uſq̄
nec a republica deiiciebam oculos.

Deductū dicit̄ molle & ſuaue. Vir. in bucco. Paſcere
oportet oues: deductum ducere carmen.

Deducere uocar̄. M.T. de rep. li. i. Quare ſi placet de
ducere rōnem tuam de cælo ad hæc exteriora.

Deductū delectatione ductū. Virg. in buc. Carmina
uel cælo poſſunt deducere lunam. Luc. li. xxvi. Il-
luc oculi deducunt ipſi: atq; aīum ſpes illuc rapit.

Deducere trahere mouere. Siſenna hiſtori. li. iiii. Ab
armis te recedere: præſidia de locis deducere.

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS USAL.ES

Deductũ diminutũ ſuppreſſum.Luc.lib.xxx.Deductat hunc uoce curſu ipſa uenire non uis huc.

Deducere deprauare tranſuertere a recto.Mar.T.in hortenſio:Habet enĩ ipſa incertã & definitã uiã:& ex ea multis uitiis & erroribus deprauata deducitur Virgilius georgicoꝝ libro.i.Riuos deducere nulla religio uetuit.

Deferre abducere.Virg.lib.ſexto.Defert in italiam.

Deferre eſt afferre.Virgil.ænei.libro quarto.Celeris mandata per auras Detulit.

Deferre cælatũ prodere.Lucil.li.xxvii.Quapropter certum ẽ facere contra pſeq & nomẽ deferr̃ hois.

Deſtinare dicitur parare.

Deſtinare emere.Luc.lib.xxviii.Facio ab lenone uenio tribus in libertatem milibus deſtinet.

Docere ſignat diſciplinã uel quẽpiam magiſterio dare.Vir.æne.lib.v.Docuit poſt exitus ingens.

Docere dicere.Luc.li.xxix.At non ſunt ſimiles neq; dant:quid ſi dare uellem?accipere ne?doce.

Diligere manifeſtã habet ſignificationẽ: ut plærũq; diligit diuidit.Plau.in curculione:Clypeatus elephantum ubi machera diligit.

Dextrum dicitur dextræ partis.Virg.lib.v.Quo tãtum mihi dexter abis.

Dextrum dicit̃ fœlix propitiũ.Virg.lib.viii.Et nos & tua dexter adi pede ſacra ſecundo.

Deprecor amollior depello ꝓpulſo.M.T.de rep.lib.ſexto.Nõ mõ inuidia pari nõ erant ſed ẽt Claudii inuidiã Gracchi caritas deprecabat̃.Ennius:Eripite o cui nunc ærũnã a libertate para:quibus ſeruitutem meam miſeram deprecor.

Diuortium ẽ reꝝ omnium ſeparatio.Cicero de oratore libro.iii.Sic e cõmunis ſapientiæ iugo ſũt doctrinarum facta diuortia.

Diuortium deflexus de uia a diuertendo.Vir.lib.ix.Obiiciunt equites ſeſe ad diuortia nota.

De dictionibus ab.E.Littera incipientibus.

e Xigere ui extorquere.M.T.ĩ diuinatiõe: Et cum eẽt tritici modius ſextertiis duobus ꝑ frumento in modios ſingulos duodenos ſextertios exegiſſe.

Exiger̃ inquirere uerum perdiſcere.Virgi.ænei.li.i.Querere conſtituit:ſociiſq; exacta referre.

Exigere ẽ excludere.Plau.in aulu.Itaq;:omnis exigit foras.Teren.in and.Spectãdæ an exigẽdæ ſint uobis prius.Affra.fratris:Retinebitur uir ut uoluntate una ꝓbabili prægnantẽ q̃ non exigat.Neui.in dane:Indigne exigor patriã inocẽs.M.T.ĩ phi.li.ii.Claues ademit:foraſq; exegit.lucil.li.xxvi.ueſtimentis frigus atq; horrorem exacturũ putet.

Exigere debitum repetere.M.T.in epi.ad Caſſium:Sed nõ urgeo.longiores enĩ ſpectabo uel potius exigam quando hercle ego temere exigam.

Exigere facere cogere.Virg.ænei.lib.ſcdo.Quos improba uentris exegit cæcos rabies.

Exigere ſignificat agere.Plau.in capti.Salue tyndar̃ & tu cuius cã hanc ærũnã exigo.Vir.æne.lib prio Oĩs ut tecũ meritis ꝓ talibus annos exigat.Terẽ.ĩ ecyra:Illiq; exopto ut reliquã uitam exigat.Lucil.lib.xxviii.Cũ cognoueris uitam ſine cura exigas.

Exigere definire cõſtituere:Vir.æne.li.iii.Decreuit q; mori tempus ſecum ipſa modumq; exigit.

Exactũ trãſcurſũ præteritũ.Virgil.geor.li.iii.At tribus exactis ubi quarta acceſſerit ætas.& ĩ eodem:exactis grauidæ cum menſibus erant.

Elidere excludere ſignat.Vir.li.octauo:eliſos oculoſ & ſiccũ ſanguine guttur.Plau.ĩ rudẽte:Iubeo oculos elidere.Luci.lib.ſecundo:Iniuriatũ hunc ĩ fauces inuaſſe:animamq; eliſiſſe illi.

Elidere ſuffocare uel occidere.Virg.lib.octauo.Geminoſq; præmens eliſerit angues.

Elidere colligere.Vir.æne.lib.tertio:ter ſpumã eliſã & rorantia uidimus aſtra.Cicero tuſ.lib.quinto:Qui rebus his fractus ægritudine eliditur.poteſt tamen eſſe non miſer.

Elidere deiicere.M.T.de rep.li.ii.Vt auriga ĩductus & curru trahitur:operitur:eliditur:laniatur.

Exanclare ſignat exhaurire.Plau.ĩ ſtico.Ne iſte ædepol uinum populo exãclauit.Idem in penulo:Sæpe exanclatum merum citiſſime.

Exanclari pfici.Pacu.ĩ phibœa:Nunc poſt Menalippe hic ſine tua opera exanclare clauos.

Exãclari ẽt ſignat̃ ꝑpeti.ennius ĩ Andromacha:Malo torquẽtis cũ ærũnis illũ exanclari diem.Actius in Diomede:Ferre exanclauimus tyrãni ſæuum ingenium atq; execrabile.Idem in amphy.Pertolerarem uitam:cladeſq; exanclarem impartibilis Lucil.li.xxx.Quantas quoq; modo erũnas:quantoſq; labores exanclaris.

Exanclare affundere.ennius in eume.Niſi patrẽ materno ſanguine exanclando ulciſcere.

Eliminare ẽ exire:ennius ĩ Medea:Exule antiq̃ ædilis fida cuſtos corpis qd ſic extra ædis exanimata eliminat.Actius in phœniſſis:Egredere exi effer te elimina urbe.Idẽ in melea.Timide eliminor:clamore ſimul agnita uox ad aures accinit.Var.ĩ ſera.Occipitiũ aruio deo oſtẽdo ex oraculo elimino me Eliminare rurſum excludere.Pacu.ĩ adolo.Vbi ille ẽ me miſerã quoniã clamor eliminat:Põpo.Conclauos iſtic mãet.elimiabo extra ædis coniugem.

Euadere exire tẽdere.Terẽ.ĩ phor.Quid hic ceptat:aut quo euadet hodie.Lucil.lib.xxvi.euadat ſaltẽ aliquid aliqua conatus ſum.Plau.in aſina.Demiror quid ſit:& quo euadat:ſum in metu.

Euadere fieri ꝑduci.M.T.ĩ philip.li.ii An uerberar̃ ne nõ putar̃mus naturæ potuiſſe ĩprobũ euader̃.

Euadere ẽ liberari.Salu.in iugur.bello:At ni Marius ſigna inferre atq; euadere oppido ꝓpauiſſet ꝑfecto cuncti aut magna ps Siccẽſiũ fidẽ mutauiſſent.Vir.li.ix.Nr̃as ne euadere demens ſperaſti te poſſe manus?Luc.li.xxv.Iccirco oẽs euaſuros cenſent ægritudinẽ.Siſẽ.hiſt.li.iiii.Cohors una poſt concitata qua riuus erat interruptus euadit.

Euadere aſcendere.Vir.æneí.lib.ſecundo:euado ad ſummi faſtigia culminis.

Euadere appere.Vir.æne.li.ii.Vt tandem ante oculos euaſit:& ora parentum.

Excipe ẽ ſe iunger̃ ſepare.Vir.li.ix.Ipſum illum clypeum criſtaſq; rubentis Excipiam forti.

Excipe excuſare uel celare.Plau.in aulu.Neq; p̃rem tibi ab eo cui eſt ĩdipiſcis:neq; ſurem excipies.

Excipe ẽ ſuſcipe.Vir.æne.li.iii.Heu quis te caſus deiectam coniuge tanto excipit.M.T.in uerrem.

de ſuppliciis:Filioꝝ ſuorum poſtremum ſpiritũ ore excipere liceret.

Excipit opprimit uel circũuẽit.Vir.æneí.li.ii.Et ſcelerũ furiis agitatus oreſtes Excipit ĩcautũ.M.T.ad Põpeiũ li.iiii.Quos ĩſepultos reliqſſent eos:quos e mari pp uim tẽpeſtatis excipe nõ potuiſſet:ĩnocẽtes necauerint.uirg.in Buccolicis:Nõ ego te uidi damonis peſſime caprum Excipe inſidiis?

Excipere manere habere.uirg.geor.lib.iiii.Ergo ipſas q̃uis anguſti terminus æui Excipiat.

Excipere captare.Cice.de oratore lib.tertio:Quædã dari ex hac uita ad pertractãdos aios hoium:& ad excipiendas eorum uoluntates.

Explorare ẽ intẽtius obſeruare.uirg.lib.ix.Necnõ & trepidi formidĩe portas Explorãt.M.T.de offi.li.tertio:Hac ui nõ mutat̃ niſi exploratum qdẽ habeat id aĩo neminẽ unq̃ ſuſpicaturum.

Explorare ueꝝ ingrere.uirg.æneí.libro primo.Exire locoſq; explorare nouos.

Explorare ꝓbare.M.T.ĩ uerrẽ actiõe ſecũda:Tũ ĩ reliqs explorata atq; ꝓuiſa.Luc.lib.xxix.Certũ ſcio eẽ ut dicis.Nã mihi erant de illo explorata oia.M.T.de ſenectute:Quis ẽ tam ſtultus:q̃uis adoleſcẽs cui ſit exploratum ſe ad ueſperum eſſe uicturum.

Explorare ſiccare.Virgil.georgicoꝝ libro primo.Et ſuſpenſa focis exploret robora fumus.

Exercere fatigare.Terẽtius in adelphis.I ſane:ego te exercebo hodie:ut dignus es ſilicernium.

Exercere agitare uel cõmouere.M.T.de officiis libr.primo:Exercẽda ẽ etiã facilitas & altitudo aĩ.Vir.æneí.lib.qnto:Nate iliacis exercite fatis.

Exercere inſeq.Virg.æneí.lib.iiii.Tũ uos o tyrii ſtirpem & genus oẽ futuꝝ Exercete odiis.

Exercere ſolidare.Salu.ĩ iugurtha:Nabdalſa exercito corpe.Cice.tuſculanaꝝ lib.Eqdẽ meos caſus ĩ qbus me fortuna uehementer exercuit.

Exercere ĩponere impare.Virg.georgi.lib.ii.Tũc deniq; dura exercere impia & ramos cõpeſce fluẽtis Plautus in Amphytrione:Si in me exerciturus:q̃ſo in parietem prius domes.

Exercere ĩ meliorẽ uſũ & fructũ formare.Vir.geor.li.i.Exercetq; frequens tellurẽ:atq; impat aruis.

Eqtes cũ cõſuetudĩne aut a magiſtro equiuoꝝ aut a ſeſſore appellamus:Virg.libro octauo.Interea p̃miſſi equites ex urbe latina.& libro decimo.Effuſumq; equitem ſuper ipſe ſecutus.

Equites.uirg.geor.lib.iii.Equos dici uoluit:Impoſiti dorſo atq; eqtẽ docuere ſub armis.Inſultare ſolo & greſſus glomerare ſuperbos.

Exterritũ pauefactũ ſignificat.Virg.lib.quinto:Plauſumq; exterrita pẽnis Dat tecto ingentẽ:Var.ĩ eume.Videmus populũ furiis inſtinctũ tribus diuerſum ferri exterritum formidine.

Exterritũ accẽſum inflãmatum.uirg.geor.lib.iii.Sæuit agris aſpq; ſiti atq; exterritus æſtu.

Experiri ẽ pati ſentire.uirgil.æneí.lib.i.Vos & cyclopæa ſaxa Expti.Terentius in ecyra:Nã fuiſſe erga me miro ingenio expertus ſum.

Experiri tẽtare.uirg.æneí.li.iiii.Neqd inexptum fruſtra moritura relinqt.Terẽ.ĩ eunu.Oĩa prius experiri cõſilio q̃ armis ſapiẽtẽ decet.Luc.li.xxx.Sũmatim tamẽ experiar reſcribere paucis.Plautus ĩ aſina.Dignos adire atq; experiri certum eſt mihi.

Expiri ſcire.M.T.ĩ epiſtola ad Brutũ lib.vii.Hiis cõtraria atq; parata ut eẽ ſoleat exptus ſũ.uirg.li.ix.Experto credite q̃tus in clypeum aſſurgat.

Exire manifeſtã hẽt ſignificationẽ:ut Terẽ.in eunucho:Exi foras ſceleſte:at ẽt reſtitas fugitiue.

Exite euadere.Luc.libro uigeſimooctauo:Ne hoc faciat:atq; ærumna exeatis.

Exire euitare.uirgil.lib.quinto:Corpore tela modo atq; oculis uigilantibus exit.

Exire erumpere.uir.æneí.libro.iii.Nõ ſic aggeribus ruptis cum ſpumeus amnis.

Expedire utile eẽ Te.ĩ heautõ:Expedit bonas eẽ uobis nobis qbus cũ ẽ res nõ ſinũt.Luci.lib.xxv.

Ego enĩ aut pueritiam:ut me amare expediat dictis Teren.ĩ phor.Atq; ea ſi potes uerba expedi.

Expediri liberari.uirg.æneí.li.ii.flãmã iter & hoſtis expedior.Terẽ.in ecyra:Teq; hoc crimine expedi.Siſenna hiſtoriaꝝ libro quarto.Funis expediunt clauſtra foribus impoſita periclitantur.

Expedire ꝓferre.uirgi.æneí.lib.i.Cererẽq; caniſtris Expediũt.M.T.ĩ uerrẽ de ſuppliciis:Hominẽ ꝓpripi:atq; in foro medio nudari:ac deligari & uirgas expediri iubet.

Enixa dicit̃ partu leuata.uirg.æneí.lib.tertio:Seruitio enixæ tulimus.

Efferre ſubdere.Luc.lib.xxvi.Depugnabũt proci ipſi & morientur ac ſe ultro efferent.

Efferre ſignat ꝓferre.uirg.lib.v.Tunc ſatus anchiſa cæſtus pater extulit equos.Et lib.ii.Me ne efferre pedẽ gẽitor.Luc.li.xvi.Ego ubi quẽ ex p̃cordiis efferre uerſũ.Ennius ĩ medea:Vtinã ne unq̃ me de cordis cupido corde pedem extuliſſe.

Efferre oſtendere.uirg.lib.octauo:Vt belli ſignũ laurenti Turnus ab arce Extulit.

Efferre erigere leuare.uirg.lib.v.Oſtẽdit dextrã ĩſurgens entellus:& alte extulit:Luc.li.trigeſimo:Cõtinuo ſimulac paulo uehemẽtius aura Inflarit fluctus erexerit extuleritq;.

Efferre edere ꝓuehere.uirg.geor.lib.ii.Extulit hæc decios marios.Luc.lib.xxvi.Nõ iccirco extollitur uel iræ uel gaudii dator.M.T.in hortẽ.Præter cæteros noſtra extulit ciuitas.

Efferre extollere.M.T.de ſignis:Nimiꝝ forſitã hæc illi mirẽt̃ atq; efferãt.M.T.de of.li.ii.Ita eos uiros ſuſcipiũt:maxĩſq; efferũt laudibus.Lu.li.xxx.Oĩa alia ĩ qbus efferimur rebus ne ego multis loquar.

Extollere differre.Ceci.in Plotio:Abi intro atq; iſta hæc aufer:tamen hodie extollat nuptias.

Explere dicit̃ iplere.Luc.li.iii.Atq; explere bonis rebus ſatiare nunq̃.Virg.geor.li.iii.Improbus ingluuiem raniſq; loquacibus explet.

Explere minuere.Virg.libro ſexto:Diſcedam explebo numerum:reddarq; tenebris.

Educere erigere.uirg.lib.vi.Arãq; ſepulchri.Congerere arboribus:cæloq; educere certant.

Educere dicitur exuere.Virgilius libro decimo:Hec dicens eduxit corpore telum.

Educere educare.Terẽtius in adel.Eduxit a paruulo habui amaui pro meo.

Expedire colligere.M.T.ad cæſarẽ iuniorẽ lib.i.Ex cæteris aũt generibus tunc pecunia expedietur cũ

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

legionibus uictricibus erunt quæ ſpopondimus perſoluenda.

Excutere dicit̃ cõmouere.Virg.lib.xii.Gaudetq; co mãtis excutiẽs ceruice thoros.M.Tul.de offi.lib. ii.Explica atq; excute intelligentiam tuam.

Excutere emittere.uirg.li.nono:Excuſſus aconteus Fulminis in morem.

Excutere excludere deiicere.Virg.æneidorũ lib.iiii. Excutimur curſu & cæcis erramus in undis.Luc. li.xxx.Ipſo cũ domino calce oẽs excutiamus.

Excutere eligere.M.T.in philippicis libro duodecimo:Iuuẽtutẽ oẽm extra italiam excuſſimus.

Exponere oſtẽdere.M.T.de ſignis: Vocat ad cœnã: deinde ipſe p̃torem:exponit ſuas copias oẽs.

Exponere deponere.uirg.libro nono:Socios de puppibus altis Pontibus exponunt.

Expõere diſſerere.M.T.in philip.li.i.Exponã uobis breuiter cõſiliũ ꝓfectiõis & regreſſionis meæ.

Exponere abiicere.Terẽ.in heauton:Erat hic Corinthia anus haud impura:ei dedi exponendam.

Expoſitũ ſubiectũ.M.T.in uerrẽ actiõe ſecũda:Cum tibi expoſita eẽt ad prãdium omnis pamphilia.

Exornare fœdare.Terẽtius in heauton.Ego ne ſi uiuo adeo exornatũ:adeo deplexũ reddam: ut dum uiuat meminerit ſemper mei.

Exornare ornare.M.T.in uerrẽ de ſignis:Ornat ample magnificeq; tricliniũ.Teren.i eunucho:Ita uiſus ẽ dudũ quia uaria ueſte exornatus fuit.Cicero de oratore:Qui oẽs eloquentes fuerũt: & rõnem ſuam & reipublicæ dignitatem exornabant.

Explicare oſtẽdere explanare.M.T.i uerrẽ de ſignis. Vitã alterius totã explicare.Idẽ de of.li.iii. Vt q̃dã ſibi cõcedant:quo facilius quæ uolunt explicent.

Explicare emittere extẽdere:Quæ uirtus p̃ter cæteras totã ſe ad alienas porrigit utilitates atq; explicat.Varro Seſq; ulyxe:Vias ſtelligeras ætheris explicans ære cauo ſonitum hic in cothurnis.

Explicare exercere.M.T.de officiis lib.iii.Explica atq; excute intelligẽtiam tuã:ut uideas quæ ſit i eas ſpecies firma notio uiri boni.

Exui eſt exolui.Virg.ænei.lib.ſecundo.Suſtulit exutas uinclis ad ſydera palmas.

Exui nudari.Vir.li.v.Magna oſſa lacertoſq; exuit.

Exuere deponere.uirg.ænei.libro quarto:Et ſiqs p̃cibus iocus:exue mentem.

Exui liberari.Luci.libro.xxx.Vnde domum uix redeat:uixq; hoc exuat ſe.

Excidere cedere.M.T.philippicaꝝ libro ſecũdo.Excidant gladii cruenta arma de manibus.

Excidere i obliuionẽ dare:uirg.ænei.lib.i.Nec dũ ẽt cauſe iraꝝ ſæuiq; dolores Exciderant animo.

Eiectũ dicit̃ excluſũ.uirg.li.ix.Necnõ targniũ eiectũ porſẽna iubebat Accipe.Luc.lib.xxix:Vbi erat ſcopios eiicere iſtũ abs te q̃primum & ꝑdere amorẽ.

Eiectum extenſum.uirg.libro decimo:Eiectoq; incumbit cernuus armo.

Exultare ſeuire.M.T.de rep.lib.ii.Quæ ſanguine alitur:quæ in omni crudelitate ſic exultat:ut uix hominum acerbis funeribus ſatietur.

Exultare ẽ geſtu uel dictu iniuriã facere. Luc.li.xxx. Quin totũ perurges debella ſiue decueras exultes ſollicites.uirgilius libro quinto:Exultantiaq; haurit Corda pauor pulſans.

Exultare gloriari cũ iactãtia.uir.li.x.Exultat amazõ. M.T.i hortẽſio:Imbecillis aũt ẽ pudoris magiſter timoris:q ſiq̃do aberrauerit ſtatim ſpe ĩpunitatis exultat.Et de ſenectute:Et Hãnibalẽ iuuẽiliter exultantem patientia ſua molliebat.

Exultare ſupra modũ exilire & efferri.M.T. de rep. Eſt igit̃ quoddã turbulẽtũ in hoĩbus ſingulis:qđ uel exultat uoluptate uel moleſtia frangitur.

Eligere habet ſignificationem apertam.

Eligere defatigare.Luc.libro trigeſimo.Corrumpat prorſus ad neruos omnes eligat.

Excludere liberare.Luc.libro uigeſimoſeptimo:Primum qua uirtute ſeruitutem excluſerit.

Excludere ſignat eiicere:Terentius in eunucho:Excluſit reuocat redeam.

Excidere diſſentire.Lu.lib.xxvii.Metuo ut fieri poſſit.ego ab archilocho excido.

Expectare dicitur manere obſeruare. Teren.in Andria:Expecto quid uelis.

Expectare ſperare.M.T.de offi.li.ii. Eſt enĩ deterior q accipit atq; ẽt ad expectandũ ſemꝑ paratior.uir. georgicorum libro primo:Sed illos expectata ſeges uanis eluſit ariſtis.

Expectare eſt a deo poſcere.

Expetere accipere.Plautus ĩ Amphytrione:Ergo expetiuit multa iniqua.

Expetere tranſferre euadere:Suaſi quid pro culpa expetere mortalem ut ſinat.

De dictionibus ab.F.Littera incipientibus.

f Oelix dr̃ fortũatus beatus.Virg. ænei.lib. iii.O fœlix una ante alias priameia uirgo.

Fœlix ꝓpicius.Virgi.ænei.li.i.An phœbi ſoror:an nymphaꝝ ſanguinis una Sis fœlix.

Fœlix fructuoſus ferax.uirg.geor.li.ii. Exiit ad cælũ ramis fœlicibus arbos.Varro de uita patrũ lib.ii. Cõtra nouo marito:cũ itẽ e foco unctione ex fœlici arbore & inæquali aqua allata eſſet.

Faſtigiũ ima altitudo.Virgil.georgi.lib.ii. Forſitã & ſcrobibus q̃ ſint faſtigia quæras.Varro de re ru.li. primo:Aquã quæ de cælo uenit recipere põt: aut faſtigium:ut exeat fundo aggeris.

Ferre oſtentare.uirg.lib.decimo Captiuo ut ſe ferret in auro Venatrix.

Ferre cõſuetudine portare dicimus.uirg.lib.v.Vix illam famuli phegeus:fabariſq; ferebant.

Ferre habere uirgil.lib.v.In magno munere cyſeus. Ferre ſui dederat monumentũ & pignus amoris. cum filius nomen ſuum ferre uoluiſſet.

Ferre pati.uirg.ænei.li.ii.Miſerere aĩ nõ digna ferentis.Luc.lib.xxvii.Cæterum q̃cqd ſit qd nõ ſit fero æquo aĩo ac foriter p̃lio captiuos p̃dones nõ poſſes eã amplius ꝑferre:tamẽ ſuadet & notat. Terẽ.ĩ heauton:Nã quẽ ferret ſi parentẽ ſuum nõ ferret.

Ferre conſerere.uirg.lib.quinto:Quibus acer eryx ĩ prœlia ſuetus ferre manum.

Ferre diſturbare.uirg.ænei.lib.i.Quippe ferant rapidi ſecum:uerrantq; ꝑ auras.Et libro ſecundo.Alii rapiunt incenſa feruntq; pergama.

Ferre dicere noĩare.uirg.ænei.lib.ſecundo: Et ſcelus expendiſſe merentẽ Lacoonta ferũt.Et lib.tertio: Quæ nunc ſamothracia fertur.

Ferre dare exhibere.Virgilius libro tertio: Sacra dioneæ matri diuiſq; ferebam.

Ferre efferre.Vir.li.xi.Legati reſpõſa ferunt.M.T.de ſuppli.ꝓhibet̃ ſuis liberis cibũ ueſtitũq; ferre.Lu. lib.xxx.Colligere auxiliũ rametſi ẽ ĩdigna ut ferã.

Ferre dirigere ducere.Vir.lib.ſexto:Hic uia tartarei quæ fert acherontis ad undam.Luc.lib.xxx.Et ſola ex multis nunc noſtra poemata ferri.

Fluere eſt decurrere.Vir.Geor.lib.primo:Hæc eadẽ argenti riuos:æriſq; metalla Oſtendit uenis: atq; auro plurima fluxit.

Fluere minui deficere.Vir.ænei.lib.ii. Ex illo fluere ac retro ſublapſa referri Spes danaum.

Fluere latius ac liberius excreſcere. uir.geor.li.ii. Tũ deniq; dura Exerce ĩpia & ramos cõpeſce fluẽtis.

Fatũ ſignat decretum & uoluntatẽ.Virg.ænei.lib.v. Heu ſtirpẽ inuiſam & fatis contraria noſtris Fata phrygum.Idem libro ſeptimo:Filius huic fato diuum proleſq; uirilis Nulla fuit.

Fatigare percutere.Virgilius libro nono: Verſaq; iuuencum Terga fatigamus haſta.

Fatigare excitare uel increpare uel hortari.Vir.li.iiii. Socioſq; fatigat Præcipites uigilate uiri.

Fatigare inſtigare cogere.Virg.lib.nono:Collecta fatigat.Ex lõgo rabies & ſiccæ ſanguine fauces.

Fatigare ad laſſitudinem deducere. Virgilius lib.v. Veloces iaculo ceruos curſuq; fatigat.Et libro nono:Quos nulla fatigant prælia.

Fœdum conſuetudine eſt deforme:Teren.in Eunu. Nunc tibi uidetur fœdus:quia illam non habet.

Fœdum execrandum.Virgilius libro ſeptimo: Auerſuſq; refugit Fœda miniſteria.

Factio dicitur malorum conſenſus & cõſpiratio.Saluſtius in Catillinæ bello:Inter bonos amicitia:inter malos factio.

Factio itẽ ſignat opulentiã abundantiã & nobilitatẽ. Plau.Sed iã metuo hercle:ne nimis ſtulte fecerĩ: q ex tãta factione atq; opibus ea ſum auſus aggredi. Plautus in Aulularia:Iſtas magnas factiões dotes dapſilas.Idẽ i trinũmo.Veſtras cum noſtris factiones:atq; opes.Turpilius in Traſyleone: Non uilitate factione fretus interdicite.Cecilius:Alta eoꝝ famam occultabat factio.

Ferox ẽ ſæuus & ĩdomabilis trãſlatũ a feritate.Virg. lib.iiii.Ac frẽa ferox ſpumãtia mãdit.M.T.de of. li.i.Vt equos ꝑꝑ crebras cõtẽtiones p̃lioꝝ ferocitate exultãtes domitoribus tradere ſolẽt. Terẽ.in eunucho:Adeo ne ferox qa hẽs ĩpiũ in beluas? Ferox ſum illa re dicit̃:ut iſta re ſũ fretus uel arrogãs Titinnius ĩ fullonibus:Viderã ego te uirginẽ formoſiſſimã eẽ:ſponſo eẽ ſupbã:forma eẽ ferocem: Plautus in milite:Vt donatũ equum:q forma ẽ ferox. Actius:Neq; ui tanq̃ quiſq̃ eſt:neq; tam abundans fortunis ferox.Marcus Tullius ad Cæſarem iuniorẽ libro primo:Itaq; uereor ne feroci orationes faciant tuta præclara iudicia telo.

Ferox ſumitur cordatus uel facetus.Plautus ĩ milite glorioſo:Nã tu q̃uis potis ſis facere ut fluat facetiis & qa tecum erã.ꝓpterea animo eram ferocior.

Fama eſt opinio ſecundum conſuetudinẽ.Virgilius æneidoꝝ libro tertio:Fama uolat pulſum regnis ceſſiſſe paternis Idomenea ducem.

Fama ſpes ꝓfuturi numĩs.Virgilius æneidorũ li.iiii. Nõ munera templis quippe tuis ferimus famãq; fouemus inanem.

Famoſum ĩfamẽ.Cice.de oratore lib.ii.Nõ pol inq̃t audeo:nã me ad famoſas uetuit mater accedere.

Fama ẽ rurſũ ĩfamia.Vir.ænei.li.iiii.Neq; enĩ ſpecie famaue mouet̃.Vnde & famoſũ dictũ ĩfame.Terẽ.ĩ adelphis:Maledicta fama meũ amorẽ ĩ ſe trãſtulit.Plautus ĩ aſinaria:Qui ẽt me miſeꝝ facit flagitiis ſuis.Luc.ſaty.lib.ix.Quintus opimius ille tamẽ pater huius formoſus fuit & famoſus.uerũq; primo adoleſcẽs poſterius da rectius ſeſe.Turpi.ĩ pedio:Quæſo omittite ac deſerite meretricẽ q̃ te ſemel nacta ẽ:ꝓ ſtuduit ꝑdere detegere deſpoliare opplereq; adeo fama ac flagitiis.M.T.de rep.li. q̃rto:Atq; etiã ſiqua erat famoſa & cognatio ſerui nõ ferebant.Saluſt.in Iugurtha. Is poſtq̃ largitionẽ famoſam ĩpudentẽq;.Neuius De ſubito famã tollunt ſiquam ſolam uidemus in uia.

Fortis ẽ celer.Luc.lib.iiii. Aut qdnã tremulis facere artubus & cõſimili incurſu poſſint & fortis equis Virgilius libro decimotertio:Quid tam egregiũ ſi fœmina forti Fides equo?

Fortis rurſum famoſa.Plau.ĩ mili.Et qd fortis uiſa ẽ

Fortis etiã diues.Plautus in trinũ.Cũ ſororẽ deſpondiſſet ſuã in tã fortẽ familiã.i.diuitẽ & copioſam. Affra.fratris.Formoſa uirgo eſt uotis dimidiũ uocantiſti dimidium dotis qui dotis negligunt.uxoris p̃rerea fortis.Luc.li.xxx.Oẽs formoſi fortes: tibi ergo improbus eſto.

Fortis magnaꝝ uiriũ.Vir.ænei.li.i.Fortẽq; cloantũ.

Faceſſere ẽ facere.Ennius ĩ annalibus lib.i.Hæc effatus:ubiq; latrones dicta faceſſunt.Affra.in imis: Multa atq; moleſta potiri: ut dictus faceſſes.uirgi.ænei.lib.iiii.Impio læti parẽt ac iuſſa faceſſũt.

Faceſſere ſignat recedere.Enni.in eumenidibus:Dico uiciſſe Oreſtẽ:uos ab hoc faceſſite.Titin.ĩ gemina:At aliqs ueſtroꝝ nũciet geminæ:ut reo ſuas ꝓcuret ædibus faceſſat.Pacu.in teucro: Te repudio nec recipio naturã dico faceſſi.Itẽ:Faceſſite hic oẽs parũper tu mane.Cicero de legibus lib.i. Pauliſꝑ faceſſant rogemus.Affranius in liberto:Nolo hic te uideat:dominus eſt puer faceſſe hic.Plau. in rudente:Siqdẽ ſis pudicus hinc faceſſas.M.T.in hortenſio.Faceſſant igit̃ oẽs qui docere nihil poſſũt: quo melius ſapientiuſq; uiuamus.

Fatiſcere eſt aperire ſurſum uel deficere. Actius ĩ epinauſimache:Tamen ante fatiſcat q̃ tuã implorẽ fidem Pacuuius in doloreſte:Vt ſi ita ſunt promerita ueſtra æquiparare ut queam uereor niſi unq̃ fatiſcere quod qui boni.

Ferus ſignat equũ nõ ſolũ fictũ ſed ẽt ueꝝ.Vir.ænei. li.ii.Inq; feri curuã cõpagibus aluũ Cõtorſit. Acti. in medea:Perire in ſtabulis frenos immittẽs feris.

Ferus itẽ ſignat ceruũ.Virg.ænei.libro octauo. Pectebatq; ferum:puroq; in fonte lauabat.

Fuga ſignat citus curſus.uirg.ænei.libro primo:Vel qualis equos threiſſa fatigat Harpalice uolucrẽq; fuga peruertitur ebrum.

Fuga item uolatum ſignat. Virgilius: Celeriq; fuga ſub ſydera lapſæ Semeſam prædã & ueſtigia fœda relinquunt.

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Fuga itē dicit̃ nauigatio. Actius i Telepho: Remiſq; nexi ꝑperiter nauē in fugā trāſeūt. Virgil. æneido. li. v. Ipſæ iā matres: iꝑi qbus aſpera quodā. Viſa maris facies & non tolerabile numē ire uolūt: oēmq; fugæ pferre laborē. Idē lib. iiii. Nō fugis hic ꝑceps: dū ꝑcipitare poteſtas? Idē lib. iii. Tēdūt uela nothi fugimus ſpumātibus undis. Plau. i Aſinaria: Remigio ueloq; q̄tum potes feſtina & fuge.

Fuga uehemēs efflatus. Virg. geor. lib. iiii. Ille uolat: ſimul arua fuga: ſimul æquora uerrens.

Frigit correpta prima ſyllaba ſignat erigit. Actius in meleagro: Frigit fricantem corpus actium occulte abſtruſo in flumine. Idem in eodē: Frigit æſtas rubore ex oculis fulgens flammeo.

Frigere ē frigutire cū ſono ſubſilire. Plau. in Caſſina. Nā quid frigutis? Nam qd iſtuc cupide petit̃? Afranius in priuigno: Occaſione certa mulier iuolat in collum plorat: occurrit nepos pauſillus neptis porro de lecto frigit.

Fingere ē iūgere. Cū poculo bibo eodē amplector labra labellis fictrices cōpono: hoc eſt cum.

Fingere cōponere. Virg. ge. li. ii. Perſeqt̃ uitē attūdēs fingitq; putādo. M. T. de fini. bo. & mal. lib. qnto: Vt alia in prio ortu pficere: alia progrediēte ætate fingere. Idē de offi. lib. iii. Fictā & cōmentitiam fabulam prolatam dicunt a Platone.

Fingere parare. Luc. li. xxviii. Sed fuga fingit̃ timido uadit pede ꝑcitus. M. Cato li. de liberis educādis: Magnum ē enim: ut Ariſton ſcribit i primordio puerili: queadmodū incipiat fingat quaſi euadat.

Fingere effigiare uel formare & facere. M. T. de rep. li. iiii. Ego uero eodē quo ille Homerū redimitū corōis & delibutū unguētis ex ea urbe quā iꝑe fingit. Idē de deoꝝ natura li. ii. Deide i ore ſit aliēa ligua finita dētibus: & uocē imoderate ꝓfuſam fingit & termiat. Vir. æne. li. ii. Nec ſi miſeꝝ fortūa ſinonē Finxit: Vanū ēt mēdacēq; iproba finget. M. T. de offi. lib. ii. Viꝝ bonum fingimus de eius libatione & cōſultatione. Salu. i Catilinæ bello. Quæ natura uētri ꝓna atq; obediētia finxit. Plau. in Aſina. Nā nec fictum uſq̄ nec pictum neq; ſcriptum i poematis. Var. in Taphemenippo: Vt irūdines ſingulis obliti luto tegulas fingebant.

Fingere ſimulare mēdaciū: Affranius fratris: Nūc uide hoc quo pacto aurum i medium ꝓferā: tu caſcalia cogita: tu finge fabricare ut libet. Vir. geor. lib. ii. Nō hic te carmine ficto Atq; p ambages Terētius in andria: Effingūt quādā iter ſe nunc falla ciā uirg. lib. xi. Vel cum ſe pauidum cōtra mea iurgia fingit Artificis ſcelus. M. T. de fi. bonoꝝ & maloꝝ libro qnto: Talibus exēplis nō fictæ ſolum fabulæ ſed etiam hiſtoriæ refertæ.

Facinus factum. Salu. i Catilia. Qui aliquo negocio i tenti ꝑclari facioris aut bōæ artis famā q̄rit. Terē. in heauton: Nō fit ſine piculo facinus magnū nec memorabile. M. T. de offi. lib. iii. Promiſſū potius non faciēdum q̄ tetrum facinus eſſe: ad quod ſuſcipiendum nō libido uoluptatis impelleret.

Facinus rurſū ſcelus. Salu. i Catilinæ bello: Sed in ea cōiuratione fuit. Q. Curtius natus haud obſcuro loco flagitiis atq; facinoribus cooptus. M. T. de officiis li. iii. Ad hoc nulla frauſ aberit: nullū facinus.

Furtum eſt occulta ſurreptio: Virg. georgi. libro tertio: Vulcani martiſq; dolos & dulcia furta.

Furtum iſidiæ. Salu. li. i. Profectus uicos caſtellaq; incēdere: & fuga cultorum: deſerta igni uaſtare: neq; elate: aut ſecuriſſimus metu gentis ad furta belli pidoneæ. uirg. æneí. libro undecimo: Furta paro belli cōnexo i tramite ſiluæ: Vt bidias armato obſidam milite fauces.

Fures ēt ſerui dicti ſunt. uirg. in bucco. Quid domini facient: audient cum talia fures.

Fiducia cōfidentia. uirgil. ænei. libro nono: Cernis q̄ rutulos habeat fiducia rerum.

Fiducia eſt audacia. Saluſtius lib. ſecundo: Ita fiducia q̈ argumentis pugnatores dimittunt.

Fatigare cohibere cōprimere. M. T. de officiis lib. iiii. Qui nō uerbis ſūt & diſputatione philoſophorū ſed uinculis & carcere fatigandi.

Fatigare cōmouere pturbare. uirgi. ænei. lib. i. Quæ mare nunc terraſq; metu cælumq; fatigat.

Frigoris quæ ſit ſignificātia manifeſtū ē. uirgi. geor. li. i. Friguſq; calorēq; iter. Et Luc. Frigus ut a fluuiis calor a ſole: æſtus ab undis æquoris.

Frigus mætus: uirgilius ænei. li. i. Aeneæ ſoluuntur frigore membra.

Frigus aeris natura. uirg. georgi. libro ſecūdo: At ſceleratum exquirere frigus Difficile.

Frigidum uenenatum. uirg. in bucco. Frigidus i pratis cantando rumpitur anguis.

Frigidus mortuus. uirg. lib. nono: Voluitur ille uomens calidum de pectore flumen Frigidus.

Frigidū ſegne ibecille. uirg. libro primo: Largus opū & lingua melior: ſed frigida bello Dextera.

Ferire uſu ſignat ꝑcutere. uirg. in bucco. Cornu ferit ille: caueto. M. T. de ſuppliciis: Feriunt̃ ſecuri: lætaris tu in omnium gemitu & triumphas.

Ferire ſancire firmare. uirg. ænei. libro decimo: Haud mora: tarcon iungit opes: fœduſq; ferit.

Fouere ē nutrire ꝓuehere. uirg. geor. li. iii. Hinc neſcio q̄ dulcedie læti ꝓgeniē: nidoſq; fouēt. Et æne. li. i. Tātū tēditq; fouetq;. Luc. li. xxix. Ventrem alienū tum fouere ex mollito ordeo uti catapſalmo.

Fouere aſpergere. uirg. lib. duodecimo: Fouit ea uulnus lympha longæuus iapix.

Fouere cōſtituere. uir. ge. li. iiii. Sub terra fouere larē. Et ænei. libro primo: Et interdum gremio fouet inſcia dido Inſideat q̄tus miſere deus.

Fœtū ſignat plenum. uirg. ænei. lib. i. Loca fœta furētibus auſtris. Et lib. ii. Scandit fatalis machia muros Fœta armis. Var. in γΝΩΘΙ ΣΕΑΥΤΟΝ: Nō uidetis unum & puulus amor ardi fœta lampades:

Fœtum onere leuatum. Vir. lib. nono: Fecerat: & uiridi fœtā mauortis in antro. Et geor. libro tertio: Nec tibi more patrum niuea mulctaria uaccæ implebunt. Varro de uita populi romani libro ſecūdo: Menſæ anteponebantur cum culina ac uino in quo ueniebant ad fœtam amicæ gratulatum diis mactabant.

Faſces quam habeat ſignificationem manifeſtū eſt. Virgilius geor. libro ſecundo: Illum nō populi faſces non purpura regum flexit.

Faſcem conſulem poſuit. Virgil. georgicorum libro ſecundo: Iniuſto ſub faſce uiam dum carpit.

Faſcē onus. Idē in buco. Ego hoc te faſce leuabo.

Fundere ꝓſternere iacere. Virg. li. primo. Quā ſeptē ingentia uictor Corpora fundat humo.

Fuſus ſine mēte: ac ſine ſubſtētaculo iacere. Marcus tullius in philipp. lib. primo: Sceleratiſſimoꝝ hoſtium exercitum fuſum cæſumq; cognoui.

Fundere dare. Virg. in bucco. Ipſa tibi blandos fundent cunabula flores. Cicero Tuſculanarum libro quinto: Vt aut flores aut fundant baccas.

Fundere dicere. Virgilius æneidorum libro tertio: Talia fundebat lachrymans. Plautus in Aſinaria: Nec ille caſtor funerato fundit.

Fundere fugare: Virg. ænei. lib. ii. Illi etiam ſiquos obſcura nocte per umbram Fudimus iſidiis: totaq; agitauimus urbe. Apparent.

Fundere dimittere. Virgi. georgi. libro quarto: Ruuntq; effuſis carcere currus. Et libro decimo. Criſtiſq; a uertice flamma Funditur.

Filum limamentū. Luc. lib. decimonono: Surge mulier: ducito filium non malum.

Flagitiū piculū. Luc. lib. xxx. Qui æde poſcente minus & ꝑeūt rectius multo ē ſine flagitio.

Fides quid ſit manifeſtum eſt ut Virgilius libro primo: Cana fides & ueſta.

Fideſq; chordæ appellant̃. M. T. in hortēſio: Ponendæ ſunt fides & tibiæ: Et uirgilius libro. vi. Threicia fretus cithara fidibuſq; canoris.

Facere apertam habet ſignificationem.

Facere rē diuinā religiōibus exhibere. Plau. i aulu. Vt ſi congialē plenā faciā tibi fideliā. uirg. i Bucco. Cū faciam uitulam pro frugibus ipſe uenito.

De dictionibus ab. G. littera incipientibus.

G Raue grauidū. uir. libro primo: Donec regina ſacerdos Marte grauis.

Graue plenū. uirg. i Bucco. Nō iſueta grauis tētabunt pabula fœtas. Et Georg. li. iiii. Et grauido ſuperant uix ubere limen. Et li. primo æneidorum: Tum pietate grauem ac meritis.

Graue fœcundum ac frugifeꝝ. uirgilius georgi. lib. tertio: Quid labor: aut benefacta iuuant? quid uomere terras Inuertiſſe grauis?

Graue ſecundū cōſuetudinē pōderoſum. uirg. geor. li. i. Vomis & iflexi primū graue robur aratri. Teren. i heautō: Hui tā grauis hos q̄ſo. M. T. de offi. lib. i. Aut certe oi pondere grauior habenda eſt.

Graue amaꝝ. Varro in quinquatribus: Abſcintium uti bibam grauem & caſtorem leueq; robur.

Graue multū & ualde ſignificare ueteres ꝓbāt. Titinius i pſaltria: Grauiq; obſonio cōuiuas. Nam & grauiter multū itelligit̃. Cæci. i Plotio: Placer̃ hoc cœpit grauiter poſtq̄ ē mortua. Actius i deiphebo Aut iſando hoie gnatula erat: aut arena ſi ex ſoleq; amico amicus unq̄ grauis neq; hoſtis fuit. Saluſtius hiſtoriarū lib. iii. Nā his ꝑter ſolita uitioſis magiſtratibus cum p oēm ꝓuinciā in fœcūditate biēnii ꝓximi graue ꝑcium fructibus eēt. M. T. de offi. li. i. Nec uero audiēdi grauiter q inimicis iraſcēdum putāt. Luc. li. i. Humana ante oculos fœde cum uita iaceret i terris oppreſſa graui ſub religione. Varro in gerunto didaſcolo: Vbi graues paſcātur atq; alantur pauonum greges.

Graue grandæuum. Virgilius li. quinto: Hic grauis entellum dictis caſtigat aceſtes.

Graue moleſtū. M. T. de ſenectute: Quod nunq̄ ſenectutē tibi grauē eē ſēſerim. In eodē: Facilius i morbos icidunt adoleſcētes grauius ægrotāt: triſtius curantur. Salu. lib. ii. Et continetur grauis.

Graue nocens. uirg. geor. lib. iiii. Galbaneoq; agitare grauis. M. T. de offi. li. iiii. Magnum illi bellū p fugā hoium & grauē aduerſariū impii ſuſtuliſſet.

Graue triſte. Actius in erigona: Sed ubi ad finē uētū eſt i quo illū fors ſectabat̃ loco atq; oreſtes grauis ſacerdos ferro prompto aſtituere. uirg. libro octauo: Grauior ne nuncius aures Vulneret.

Graue forte. Virgilius libro duodecimo: Ferit enſe grauem thymbræus oſyrim.

Graue utile. Marcus Tul. de officiis lib. primo: Vt iā ſint alia grauiora atq; meliora: tamen nos ſtudia noſtra naturæ regula metiamur.

Graue ſolidū & firmū. Actius i adamāte: Veneficiis hoſtiū pepiſti & graue. Idē in uictegraſia: Id qđ facis gratum & graue ē. M. T. in hortenſio: Vnde ad agēdum aut dicēdum copia depromi maior grauiſſimorum exemplorum quaſi incorruptorum teſtimoniorum poteſt.

Graue ſapiēs cū auctoritate. M. T. de offi. lib. i. Quæ grauis & fortis ciuis & rep. dignus pricipatu fugiet atq; oderit. Et i hortēſio: Quid eni aut Herodoto dulcius aut Thucidide grauius?

Graue neceſſarium. Luc. lib. uigeſimonono: Habeaſq; aio mihi admodum cauſam grauē fore: q̄ me ab ullo commodo abducat tuc.

Graſſari dicitur ſupra modum ſæuire.

Graſſi etiā dicimus ambulare. Titin. i ueliterna: Vnde thēſam atq; mulos ſine eā pedibus graſſari con fingere ſupbiā: Neuius i pedio: Certamus ſi medi ploidi a recta graſſatur uia. Idē in pedio: Nunc me res ipſa reprimit ſæpe hæc eadē graſſatus uia. Afranius in excepto: Conſimili graſſantur uia a quibus hic eſt omnis cultus.

Garrulæ dicunt̃ aues canoræ & hilares. uirg. ge. lib. iiii. Garruia quæ tignis nitidum ſuſpēdit hirūdo.

Garrulus eſt rurſum cordatus. uarro in periplus: In hac ciuitate tamē regnabit Dionyſius homo garrulus & acer.

Gemini dicunt̃ ex uno utero & uno die æditi. uir. li. ix. gemios huic ubera circū Ludet̃ pēdētis pueros

Geminum rurſum ſimile. Pacuuius i hermiōa: Par fortitudo gemina confidentia:

Geminæ duæ. uirgil. libro ſexto: Sunt geminæ ſōni portæ quarum altera fertur Cornea.

Gerere habere. uirg. æneidorum libro ſecundo. Et nos aliquod nomenq; decuſq; Geſſimus.

Gerre ferre. uirgi. libro ſexto: Bella manu lethumq; gero. Et idē in eodem: Leuaq; ancile gerebat.

Gerere facere uirg. lib. nono. Nec tecū talia geſſi. Magnanimum æneā & fata extrema ſecutus.

Gradus cōſuetudies ſunt p quos altiora domorum & ædificioꝝ oium ſcandit̃. uirgil. æneidoꝝ lib. i. Aerea cui gradibus ſurgebant limina.

Gradus pedum gradiētium uiciſſitudo. uirg. geor. libro tertio: Gradibuſq; ſonare compoſitis.

Gradus firmitas ſtandi. Marcus Tullius de officiis libro primo: Nec tumultuātem de gradu deiiciūt.

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Geſtire eſt cupere Luci.libro trigeſimo:Quãto hau
rire animus muſarum e frondibus geſtit.
Geſtire lætum eẽ.uirgilius georgicorum: Et ſtudio
incaſſum uideas geſtire lauandi.

De dictionibus ab.H.littera incipientibus.

h Erba ẽ uiride pecoꝝ pabulũ. Virg.ge.li.i.
Et ſulcis frumẽti q̃reret herbã. Herbã
ueteres palmã uel uictoriam dici uolunt.
uirg.geor.lib.iii. Atq; ĩmemor herbæ Victor equ
us. Actius ĩ meleagro:Gaudẽt:currunt celebrant
herbam cõferunt donant tenẽt ꝑ ſe q̃ſq;:cum co
rona claꝝ cõſtat caput. Affra.in excepto:Fit opus
luculentum hoc dici herbam det.
Habere ſatis eẽ uirg.libro.xii.Hoc habet hæc meli-
or magnis data uictima diuis.
Habere planũ ẽ qd ſignificet:ut uirg.ænei.lib. q̃rto:
Habeat ſecum ſeruetq; ſepulchro.Terẽ.ĩ andria:
Quod habui ſummũ precium perſolui tibi.
Habere tenere occupare.Vir.ænei.li.ſecũdo. Hoſtis
hẽt muros.Luci.libro trigeſimo:Hoc tum ille ha
bebat & fere oẽm apuliam.Plautus ĩ aulularia:po
ſtremo hunc iam perſcrutaui:nihil habet.Teren-
tius in andria:Certe captus eſt:habet.
Habere rurſus habitare.Salu.in catilina.Credo falſa
exiſtimans ea q̃ de ĩferis memorant diuerſo itine
re:malos a bonis loca tetra ĩculta fœda atq; formi
doloſa habere.Virgil.libro ſeptimo: Quæ loca q̃
hẽant hoĩes.Affranius in excepto:Vbi hic me ſcis
quæſo hẽt meretrix ineapolitis.Actius ĩ philocte
te:Vbi habet urbem agrone.Plautus in aulularia:
Patriabo iam huius qui nunc hic habet.
Habere dicere Varro in taphemenippo:Saltem ĩfer-
nus tenebro atq; hẽt hoĩes ſolicitos
quod cum peius formidat q̃ fullo ulula.M.T. de
rep.li.tertio:Nã cum q̃reret ex eo:quo ſcelere im
pulſum mare haberet inteſtũ uno mioparone eo
dem inquit quo tu orbem terræ.
Habere audire.Luci.lib.xxii.Habes oẽm rem:timeo
ne accuſer.Terentius in heauton . Habes omnem
rem:pergam quo cœpi hoc iter.
Habere dirigere.Lucilius libro uigeſimonono:Huc
alio cum iter haberet præteriens uenit.
Habitare ẽ ĩhabitare hẽe uti.Varro de ſermõe latino
li.iii.Vtrũq; mulieres & epicro cũ uiri quoq; habi
tarunt.Idẽ reꝝ diuinaꝝ libro decimoſexto: Hoc
noĩe antiquos ſecundis rebus cumas habitaſſe.
Hiare eſt aperire.Saluſtius hiſtoriaꝝ libro quarto:
Atq; hiauit humus multa uaſta & profunda.
Hiare mirari ſtupere.Virg.geor.lib.ii.Hunc plauſu
hiãtẽ ꝑ cuneos gemĩatus enĩ:plæbiſq; patrũq;.&
æneidoꝝ lib.vi.Incertus clamor fruſtrat hiantis.
Varro in marcipore:Quicqd euidẽter circũſtant
nõ rident credo ridere hiantes non audeo.
Horrẽdum ſignat uitabile & terribile.Virg.libro ſe
xto:Horrẽdas canit ambages antroq; remugit.
Horrẽdum nouum & admirandũ.uirgil.æneidoꝝ
li.tertio:Horrẽdum dictu uideo mirabile mon-
ſtrum.Idẽ libro octauo:Naſcenti cui tris aĩas fero
nia mater Horrendum dictu dederat.
Horrẽdũ ridiculũ.Vir.g.libro ſecũdo:Oraq; cortici
bus ſumunt horrenda cauatis.
Haurire ſignat exhaurire uel implere.Luc.li.quarto
Leuat ĩtegros & cedere fõtis atq; haurire Luc.lib.
xxx.Quãtũ haurire aĩus muſaꝝ & fortia geſtit.
Haurire auare ſumere.Cicero tuſcu.libro qnto: Cũ
inexplebili cupiditate quo fluẽtius uoluptates un
diq; hauriret:eo grauius ardẽtiuſq; ſitientẽ.Virg.
libro primo.Ille impiger hauſit Spumantem pa
teram & pleno ſe proluit auro.
Haurire defatigare.Virgilius georgicoꝝ libro tertio
Exultantiaq; haurit Corda pauor pulſans.
Haurire confodere.Virgilius lib.decimo:Per tunicã
ſquallentem auro latus haurit apertum.
Haurire accipere uel audire.Virg.lib.xii.Haud hæc
molla fatu Sublatis apire dolis:Simul hoc animo
Hauri.Et lib.iiii.Vocẽq; his auribus hauſi.
Haurire tenere Virg.georgicorum libro quarto:Et
medium ſol igneus orbem hauſerat.
Honor ẽ dignitas.M.T.epi.ad Cæſarẽ lib.i.Tu cũ ea
q̃ es ab ſenatu ſummo cũ honore tuo cõſecutus.
Honor gratia & pulchritudo.Virg.georgicoꝝ libro
ſecundo:Frigidus & ſiluis aquilo diſcuſſit hono-
rem.Et libro primo:Lumenq; iuuentæ purpure
um & lætos oculis afflarat honores.
Honor ſubſtantia delectatio.Virg.geor.li.iiii. En ẽt
hũc ip̃m uitæ mortalis honorẽ:Quẽ mihi uix.
Honor cultura obſeruãtia.Virg.ænei.lib.octauo.Sẽ
per honore meo:ſemꝑ celebrabere donis.
Honor integritas pudicitia.Virgilius æneidoꝝ lib.
primo:Et rapti ganymedis honores.
Honor ſacrificiũ litatio.Virg.li.viii.Forte die ſolẽnẽ
illo rex arcas honorẽ Amphytrioniade magno di
uiſq; ferebat.Plautus ĩ aulularia:Et qdẽ maiorem
filiũ mihi honorẽ habere q̃ eius habuiſſet pater.
Honos dilectus amor. Virgilius libro duodecimo:
Per ſiquis amatæ tangit honos animum.
Honor hoſtia.Virgilius libr.tertio:Meritos aris ma
ctabat honores.
Honor p̃mium.Virg.lib.v.Ipſis p̃cipue ductoribus
addit honores.Luc.libro.xxx.Cui cũ uultu ac fa-
cie ludo ac ſermonibus noſtris uirginis hoc p̃ciũ
atq; hunc reddamus honorem.
Honor ſepultura:Cernit ibi mœſtos & mortis ho-
nore carentes.Luc.lib.decimoſeptimo.Nu llo ho
nore diſpletu:nullo funere.

De dictionibus ab.I.littera incipientibus.

i Nuitare aptã hẽt ſignificationẽ. Virgil.li.
qnto:Celeri certare ſagitta Inuitãt q ferre
uelit & p̃mia ponit.Terẽ.in heautõ: Quã
uellẽ menedemũ inuitatum nobiſcũ eſſet ãplius.
M.T.in uerrẽ actiõe ſecunda:Rogat Rubrium ut
quos ei cõmodum ſit inuitet Luc.lib.decimo:Cõ
tra inuitaſſe aut inſtigaſſe uidentur.M.Tul.de ſe.
Ad quẽ fruendum nõ modo nõ retardat: uerum
etiam inuitat atq; allectat ſenectus.
Inuitari eſt delectari.Virg.geor:lib.i.Inuitat genialis
hyems curaſq; reſoluit.Turpilius ĩ Trãſiliõe:One
ra mẽſam talos uinũ in hoc huiuſmodi quibus re
bus uitã amat tũ ĩuitari ſolẽ.Idẽ in philopatro:Lu
cus ipſe ĩuitat hercle hic ueneris.M.Tulli. in hor-
tẽſio:Voluptates autẽ nulla ad res neceſſarias inui
tamẽta afferunt ſenibus.Idẽ de repub.Idq; ip̃a na-
tura nõ inuitaret ſolũ:ſed etiam cogeret.
Inuitare ſignat repleri.Plautus ĩ amphytrione.Mirũ

ſi inuitauit ſeſe in cœna pluſculũ.Lucre. Pulchre
ĩnuitati acceptiq; benigne.Turpi.ĩ epiclero. Non
ĩnuitat pluſculũ hic ſeſe in prandio.Salu.hiſto.li.
iiii.Et uerſi poſtero die multoq; ꝓperantes deſer
uerant in caſtris nacti cũ ſe ibi cibo uinoq; læti in
uitarent.Luc.lib.xxx.Cibo enim bene lõginquũ
mortalibus morbũ in uitio eſſe: ubiq; inuitauit
dapſilius ſe Var.Seſq; ulixe:Ipſum audi iuno ĩui-
tari poculis large atq; benigne.
Iuxta eſt proxime.Virgilius ænei.libro.iii.Humilis
uolat æquora iuxta.
Iuxta ẽ coniunctim.Var.de uita patrum li.i.Cum ĩ-
terea lucubrando faceret iuxta ancillas lanam.
Iuxta rurſus ſimiliter.Salu.in Iugurtha:Hyemẽ at-
q; æſtatẽ iuxta pati.Plau. ĩ trinũmo.Iuxtaq; eam
curo cum mea. Varro.in papiappe:Qui põt laus
uideri uerſa cũ motus ſæpe furaces eſſemus atq;
nequiſſimus ibis ac iuxtã Publius Affri. Plautus
in aulu.dixi tibi mater iuxta mecum rem tenes.
Inſolens impudẽs & audax dicit conſuetudine.M.
T.ad Cæſarem iuniorem li.ſecundo:Inſolens ar-
rogans iactans.Idem de ſenectute:Nec certe uer-
rendum ne uera prædicans de ſe nimis uideatur
aut inſolens aut loquax.
Inſolens rurſũ nõ ſolens.Terẽ.in and.Quid tu Athe
nas inſolens? Pacu.in Athalanta:Quæ ægritudo
inſolens mẽtẽ attentat tuam? Tur. in demetrio:
Timere occepit interdũ oſcitarier ineptus: qd mi
hi uellẽ ex inſolentia neſciebã. Idem in Leucadia.
Quẽ olim oderat ſectat ultus:ac detinet ille inſo
lens aut faſtidia carnifex. Acti.ĩ diomede:Ita e fle
tu & tenebris obſtĩatus ſpẽm amiſi luminis: con
ſpiciũt inſolentiã.Salu.ĩ Catilina.Quæ tãetſi ani-
mus aſpnabat inſolens malaꝝ artiũ.Cice.ĩ orato
re:Sed me hercule iſtius diſputationis inſolentia
atq; earũq; quaſi in arte traduntur inſcitia.
Ingeniũ eſt naturalis ſapientia.Saluſt.in Catilina.In
genium nemo ſine corpore exercebat.
Ingeniũ ueteres dixerũt & ſua ſpõte uel natura.Ne-
uius in Lycurgo: Vos q regalis corpis cuſtodias
agitis ite actutũ in frondifluos lucos:ingeniũ ar-
buſta uineta ſunt nõ obſcuritas. Salu. hiſt.lib.iii.
Caſtriſq; collatis pugna tamen ingenio loci pro-
hibebatur.Vir.geor.li.ſecundo:Nunc locus aruo
rum ingenii q̃ robora cuiq;:Quis color.
Immane ſignat ĩgẽs.Vir.li.vi.Poſuitq; ĩmania tẽpla:
Immane fœdum. Actius in Andromeda.Immane
te habet templum obuallatum oſſibus.
Immane rurſum minime bonum & nocẽs. Actius
in Medea:Prima ex ĩmani ad manſuetũ applicãs
Vir.geor.li.iiii.Immanẽ ante pedes hydrũ mori-
tura puella.Actius ĩ philocteta: Phrygiã minorẽ
eẽ anima in græciam.M.T.de rep.li. q̃rto. Quid
perieta ſenſit:ut loquit:eſt hõ impurus: ſin aliter
quod malo:orõne tamen inanis.Idem de offi.li.
primo.Quo deteſtabilior eoꝝ ĩmanitas:qui & la
cerauerunt omni ſcelere patriam. Virg. æne.lib.
p̃rio Pygmalion ſcelere ãte alios ĩmanior omnes.
Var.in Meleagro:Adde hydram lerneam & leo-
nem:heſperidumq; beſtiæ feræ immanes.
Inteſtatus eſt qui ſine teſtamento perit.
Inteſtatus ẽ rurſum cuius uerbis fides nõ habetur.
Pomponius ĩ pictoribus:Ipſo cum uno ſeruo ſe-
nex ĩteſtato proficiſcitur.
Inuadere ẽ appetenter incipe.Vir.li.xii. Aut pugnã
aut aliquid iamdudũ ĩuadere magnũ.Luc.li.xxx.
Vt ſemel in cæli pugnas te inuadere uidi.
Inuadere rurſũ in uadũ ruere. Actius ĩ adamante:Vt
profugiens hoſtem:inimici inuadam in manus.
Iubere eſt cogere aliquid ut fiat. Vir.li.xi. Ac niſum
dicere iuſſit.
Iubere ẽ uelle.lucil.ſaty.lib.vi.Saluere iubere ſalutẽ
mittere amico. Teren. in And. Iubeo chremetẽ.
Vir.æne.li.iii.Sed uotis præcibuſq; iubet expoſce
re pacem.
Impurus eſt aliquo uitio maculatus. M.T.in Verrẽ
actione ſcd̃a.Quã multis illũ ingeniis: quã mul-
tis matribus familias in illa terra: atq; ĩpura lega
tione uim attuliſſe exiſtimatis? Lucil.li.xxvi.Cõ
iugẽ fidamq; flacitam familiam impurã domũ:
Impurus improbus.M.T.de rep.lib.q̃rto:Sed uẽ
ti uti nr̃æ minime audiendus:quippe ſi ita ſenſit
ut loqt eſt hõ ĩpurus.Teren.in eunu.Mei loci at-
q; mei ordinis hominem haud impurum.
Imbuere eſt intimare.Var.in Phœbo.Quid te face-
re oportet lr̃is imbutũ ſolis mineruæ.M.T.de of
ficiis li.i.Plæriq; aũt parẽtũ præceptis imbuti ad
eorum conſuetudinem moreſq; deducimur.Vir
gilius lib.vii.Promiſſi dea facta potens:ubi ſãgui
ne bellum Imbuit.
Imbuere ẽ inficere.Actius in philocteta: Cũ ex uipe
rino morſũ bene uiſceꝝ ueneno ĩbuta:& ero cru
ciatus ſciens hoc indoctis intellectibus hẽremus.
Cicero de finibus bo.& malo.Accedit morſ quæ
quaſi ſaxũ Tantalo ſemper impendet:tũ qui ẽ im
butus quietus eſſe nunq̃ poteſt.
Ilico ſignat ſtatim.Pacu.in Medeæ repudio:Auſpi-
ciem regrediundum eſt ilico. Cæcilius in caſſio-
ne:Illico ante hoſtium hic erimus.
Ilico illo.Turpil.ĩ leucadia:Sed q̃ longe ẽ:cũ iſti ilico
ideſt eo in loco.Neuius belli punici li.vi.Septimũ
decimũ annũ ilico ſedent.Actius in euryſace:Illi-
co unq̃ habitãt ouis q̃ ꝓprius.Ennius hemina li.
i.Et tũ quo irent neſciebant ilico manſerunt.
Ignoſcite ẽ ueniã date.Vir.geor.lib.iiii. Ignoſcenda
quidem ſcirent:ſi ignoſcere manes.
Ignoſcite rurſum gnoſcite uel diſcite.Varro gloriã:
Voſq; in theatro qui uoluntatem auribus huc au
cupatũ cõcurriſtis domo:ideſt a me quæ feram
ignoſcite:domum ut feratis e theatro litteras.
Iter eſt uia.Virgi.lib.vi. Hac iter elyſium nobis.
Iter nauigatio.Terẽ.in ecyra:Ain tu tibi hoc incom
modũ eueniſſe iter? non hercle uerbis parmeno
dicimus põt tantum quantũ re ipſa nauigare in-
commodum eſt.
Innocentia eſt bonum & nulli nocens. Virg.æne.li.
tertio:Littuſq; rogamus innocuum.
Innocẽs rurſũ ĩteger & ĩcorruptus.Salu.ĩ iugurtha:
Vbiq; Metellus agebat ex nũciis acceptis ſimul d̃
ĩnocẽtia eius certior roma factus diffidere ſuis re
bus:ac tũ demũ uerã deditionẽ facere conatus ẽ.
Indulgere augere.Luc.lib.xxx.Tũ qui irã ĩdulges ni
mis manus abſtinere a muliere melius eſt.
Indulgere ueniã dare.Vir.li.x.Tolle fuga turnũ atq;

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

inſtantibus eripe fatis Hactenus indulſiſſe uacat.
Indulgere dare detinere. Virg. æne. lib. q̄rto. Indulge hoſpitio cauſaſq; innecte morandi. Et lib. quarto Indulgent uino & uertunt.
Indulgere ſpatiū maius dare. Vir. ge. li. ii. Sin tumu-lis accliue ſolū colleſq; ſupini Indulge ordinibus.
Indulgere tēpare clementem eē. Vir. ge. li. ii. Si nō tā-ta quies iret frigusq; caloréq; Inter: & excipet cæ-li indulgētia terras. M. T. de offi. li. iii. Magnus uir in primis & qui perindulgens in patrem: Idem ſeuerus in filium.
Inane uacuum ſine pondere. Vir. ge. lib. tertio: Atq; illis iam ſæpe rotæ ducantur inanes.
Inane concauum. Virgilius libro quinto: Galeā an-te pedes proiecit inanem.
Inane leue. Virgilius georg. libro quarto. Inſtabiles animos ludo prohibebis inani. Et æne. lib. q̄rto. Et inania murmura miſcent.
Iacet ſignificationē habet manifeſtam. ut Vir. ī buc. Silenū pueri ſomno uidere iacentem. Et Strata ia-cent paſſim ſua quæq; ſub arbore poma. M. T. de ſuppliciis in uerrem: Patris hi quos uidetis iace-bunt in limine.
Iacet plenum eſt oneratum. Virgilius Georgicorū libro tertio. Sed iacet aggeribus niueis informis & alto Terræ gelu latæ.
Iacet per plurimum porrigitur. Virgil. georg. libro tertio. Tantum campi iacet.
Iacet ſordet nec lætus eſt. Luc. li. xxx. Et ſua ꝑcipere retro relicta iacere. Luc. libro primo: Humana an-te oculos fœde cum uita iaceret In terris.
Iacere ſignat emittere. Vnde & iaculum. Vir. libr. v. Sub lataq; ꝓcul dextra cōnixa corruſcat & iacit. Marcus Tullius in uerrem de ſignis: In quem ſi-phum de manu iacere conatus eſt.
Iacit habet ponit. Virg. ge. lib. iiii. Omnis in hanc cer-tam regio iacit arte ſalutem. Marcus Tullius Phi-lippicarum libro primo. In quo templo quantū ī me fuit: ieci fundamenta pacis.
Iacit facit. Luci. libro. xxvi. Agere in iaciendo ſiquo ē uineis actis opus.
Improbū ē ſicuti manifeſtū ē minime ꝓbū. Cice. in epiſt. ad Cæſarē li. i. Debes odiſſe īprobitatē eius: qui imprudentiſſimū nomen delegerit.
Improbū ſæuū. Vir. lib. x. Lauit īproba teter ora cru-or. & geor. libro tertio: tum piſcibus atris. Impro-bus ingluuiē raniſq; loquacibus explet. Luc. libro xxx. Improbior multo q̄ de quo dixerimus ante quāto blādior hoc tanto uehementius mordet.
Improbum turpe. Lucil. libro. xxx. Omnes formoſi fortes: tibi ergo improbus eſto.
Iactare eſt dimittere dependere. Virg. ge. libro. iii. & dextero iactata recumbit in armo.
Iactare uoluere. Virgilius æne. libro primo. Atq; il-lum talis iactantem pectore curas.
Iactare plagis ſternere. M. T. in Verrē actione ſecun-da: Iactatur domui ſuæ uir primarius & hō hone-ſtiſſimus: pro ſe quiſq; manus affert.
Iactare fatigare. Vir. æne. lib. i. iactatos æquore toto Troas reliquias. Et iacte turq; odiis iunonis iniq̄.
Iactare ābitioſius gloriari. Vir. li. vi. Quē iuxta ſeq́-iactātior ancus. Idem libro. x. Ecce paro uoces dū iactat inertis: Lucil. lib. xxvii. Iure iactanda ipſa ri-dicula id atq; aſſederet.
Iactare excutere cōmouere. Var. ī eumeni. Tibi nūc ſemiuiri teretē comam uolantē iactant tibi galli.
Inuoluere ſignū uolutū ſupimponere. Virgi. ge. li. i. Scilicet atq; oſſæ frondoſum inuoluere olympū.
Inuoluere tegere. Vir. ænei. li. ii. Vertiť interea cælū & ruit oceano nox inuolués umbram magnā ter-ramq; polumq; Myrmidonumq; dolos.
Inuoluere īplicare. M. T. ad Cæſarē iuniorē li. i. Sed ꝙ uideret nomine pacis bellum inuolutum fore.
Inuolutū occupatū comprehenſum. Varro ſexage. Adex fax inuoluta incendii.
Interpres dicitur obſcuri diſertor. Virgilius æneid. lib. tertio: Troiugena interpres diuum.
Interpres auctor. Vir. æne. libro decimo. tuq; mea-rum interpres curarum & conſcia iuno.
Imponere ſignificat ſupraponere. Virgil. æne. libro quarto. Vidit thuricrenis dū dona īponeret aris.
Imponere dare. Vir. æne. li. iiii. finéq; īponere curis.
Intentum ſolicitū ſuſpenſum. Virg. lib. v. Cōſidunt tranſtris. intentaq; brachia remis.
Intendere innectere illigare. Vir. æne. li. ii. Et ſtupea uincula collo Intendunt. M. T. in Hortēſio: Quæ-ro enim non qui intendam rebus animum: ſed quibus relaxem.
Intendere eſt ſolicite diligenter intueri. Virgilius li. quinto. Intenti expectant ſignum.
Intendere extēdere. M. T. de ſuppliciis: Tabernacula carbaſeis intenta uelis collocabat. Et de ſenectute Intentum enim animum tanq̄ arcum habebat. nec languens ſuccumbebat ſenectuti.
Imago dicitur ſimilitudo. Vir. æne. li. ii. Atq; ipſius umbra creuſæ. Viſa mihi ante oculos & nota ma-ior imago.
Imago uagina. Vir. libro. vii. Curuā ſeruans ſub ima-gine falcem.
Increpitat & īcrepat paria ſūt & ſūt aut īcuſare. aut ī-ſultare. Vir. ge. lib. iiii. Aetatē increpitans ſerā. Et lib. x. Hoſtis amare quid increpitas mortēq; mi-naris. Et li. xi. Quē turnus pariter curſu teloq; ſe-cutus Increpat is melior. M. T. in Hortenſio. tum pſeudomenus & ſoritam & totam dialecticā aut illudis aut increpas.
Increpare ſonare. Vir. lib. octauo. Iterꝫ fragor incre-pat ingens. Et lib. ix. At tuba terribilem ſonitum procul ære canoro Increpuit.
Inuehi diciť uehi. Vir. li. v. Centauro īuehiť magna
Inuehi aggredi īcrepare. M. T. ad Cæſarē iuniorē li. tertio. Itaq; in eam palam uehementer inuectus.
Immittere dimittere ad ꝓlixitatē. Luc. lib. xxx. Neq; barbam immiſeris iſtam: Vir. geor. li. iii. Reſpici-mus dira illuuies immiſſaq; barba.
Inducere fingere immittere. M. T. de offi. libr. tertio Ille hinc gyges inducitur a Platone.
Inducere pſuadere. Luc. li. xxviii. Hymnis ego aīum ſic induco quod tua ab inſano auferas.
Inducere īſtituere cōfirmare. Luc. li. xxviii. Ad quod aīum induxit ſemel: & ut ille omnino puta.
Induci delectari. Luc. lib. xxvi. Veterem iſtum indu-ctus ſtudio ſcribis adamo.
Induci ē aliquibus fallacis decipi. Luc. lib. xxx. Quid quærimus acre inductum cantu cuſtoditum.
Inſultare dicitur inſilire. Virg. geor. libr. iii. Inſultare ſolo & greſſus glomerare ſuperbos.
Inſultare iniurioſius aliquid dicere. Lu. li. xxix. Inſul-ta miſerum te quoq; mine.
Interficere occidere. Luc. libro. xxix. Prius non tollas quē tuli animum ex nomine. At hominem ipſū interficeris. M. T. de offi. li. iii. Ab iiſdē quæ nocēt interficiunť. Vir. ge. lib. iiii. Fert ſtabulis inimicū ignem atq; interfice meſſes.
Interficere conſumere finire. Luc. lib. xxii. Piſciū ge-nera atq; altilium inde interfeciſti: ut nego.
Interpellare dicere ducere. Luc. li. xxx. Verum tu qd agis? interpella me ut ſciam. Interpellare audire cōmouere.
Ire eſt ambulare. Vir. ge. libro tertio. It triſtis arator.
Ire accumbere. Lucil. libro trigeſimo. Chremes in medium in ſummum ire.
Inſigne dicitur magnum uel præſtās. Virgilius æne. libro primo. Inſignem pietate uirum.
Inſigne utile neceſſariū. Luc. lib. xxvii. Cocus non cu-rat caudā inſignē eē illam dū pinguis fiet: ſic ami-ci animum quærunt: rem paraſiti ac diuitias.
Impedire ē implicare inuoluere. Vir. lib. v. Haud ali-ter teucrum nati ueſtigia curſum Impediunt.
Impedire ſordidare ad ꝓbrū ducere. Plau. in amphy-trione: Immo ego hunc thebani ciues qui domi uxorem meam impudicitia impediuit.

De dictionibus ab. L. littera incipientibus.

l Euū aduerſū. Virg. in buc. Sæpe malum hoc nobis ſi mens non leua fuiſſet.
Leua ꝓſpera. Virg. ge. li. q̄rto. Si quem nu-mina leua ſinunt: auditq; uocatus apollo.
Lac ſucus maternus: quo animalia nutriuntur. Vir-gilius in bucco. Et lac ſubducitur agnis.
Lactes dicunť inteſtina. Titin. ī pſaltria: Farticula ce-rebellum lactes agninas. Plau. in Curculiōe: Ita ti-bi uacuitate uenio laſſis lactibus. Idē in pſeudulo: Vna opa allicere fugitiuū canē agninis lactibus.
Legere ſicut eſt in conſuetudine ſignificat oculis ſcri-pta percurrere. Virg. in bucco. At ſimul heroum laudes & facta parentis Iam legere.
Legere accedere. Vir. geor. libr. ſecundo. Ades & pri-mi lege littoris oram. Et æne. lib. xi. Implicuere ī-ter ſeſe acies legitq; uirumq;. Vir.
Legere rurſum colligere. Titin. ī ueliterna: hodie ho-ſtes fugauit ſpolia placide poſterius leget. uir. li. x. Extremaq; lauſo Parce fila legūt. Et geor. libro. i. Atq; omnis nauita pōto Humida uela legit Cec. ī fallacia: Officulatim parmenonem de uia liceat legā. Varro ī uirgula diuía: Sed pan carpíeo cibo coacto libamenta legens caduca uictus.
Legere præterire. Vir. auctore didicimus æne. li. iiii. & li. v. Littoraq; epyri legimus: & fractoſq; legūt ī gurgite remos.
Legere eſt nauigare perſtringeř. Virg. li. ii. Pars cæte-ra pontum Sone legit.
Legere eſt eligere. Virg. in buc. Ipſe ego cana legā te-nera lanugine mala. Tur. ī epiclero: Quoniam le-gere te optimū eē atq; equiſſimum q̄ cū ætas ue-geta & iubendū eſſe tibi. M. T. de off. li. iii. Cætera autem quæ ſecūdū naturam eſſe iuita legere: ſi ea

uirtuti nō řpugnař diligētius ītēdētes īuenimus.
Legere ſurripeř ſignificat. Vnde & ſacrilegiū dicitur ideſt de ſacro furtū. Virg. ī bocco. Namq; ſublegi tacitus tibi carmina nuper. Turp. in boecutibus: Qui mea uenať mea peſtis ars cedat: & ſermonē hinc ſublegam. Luc. li. xxviii. Omnia uiſcatis ma-nibus leget. Plau. in Aulu. Sed leno egredietur fo-ras hinc ex occulto ſermone ſatus ſublegam.
Legere rurſum uidere hoc itaq; legi. Vir. ænei. li. vi. Qui ꝓtinus omnem ꝑlegerent oculis ni iam ꝑ-miſſus Achates afforet. Et in eodem: Longo ordi-ne poſſent Auerſos legere.
Luſtra dicunť ferarū hitacula. Vir. ge. lib. ii. Non ab-ſūt illic ſaltus ac luſtra ferarꝫ. Et æne. li. iii. cū uitā ī ſiluis īter deſerta ferarꝫ Luſtra domoſq; traho.
Luſtra etiā lupanaria dicunť. Plau. ī Aſi. Luſtris ſtri-det. Idem apud ſcortum: Corruptelæ & liberis lu-ſtris ſtudet. Turpil. in limpidia: Quibus rebus de-ſpoliaſti: fœdū in luſtris latet. Affra. in priuigno: Vxorē quæri: firmamētū familiæ: ſcias abeſſe ab illuſtris ingeniū ꝓcul. Cice. ī philip. li. ii. Cum om-nes impuritates impudica in domo quottidie ſu-ſceptis uino luſtriſq; confectus.
Linquere ē dimittere. Vir. æne. li. iii. Linquimus or-tigiæ portus pelagoq; uolamus. Et in. lib. ix. Inq; ſalutata linquo. Var. in Taphemenippo: Ille nobi-les quondā canes hic linq̄t hoīes oēs in terra pila
Linquere defluere. Vir. ge. li. ſcđo: Sūmis linquunť. montibus amnes: Idem æne. lib. quarto: Nāq; pri-ma ſolo ruptis radicibus arbos. Velliť huic atro linquūtur ſanguine guttæ.
Limare exquirere & delinire ſecundum conſuetudi-nem aliam dictum. Plau. in menechmis: Anum lima prætereunt. Idem in bacchidibus: Limaces uiri ꝙ atterant & conſumant.
Limare etiam dř coniungere. Plau. in bacchidibus: Ne cum quoquā acceperis alio mercedē annuam miſſi abeſſe nec cū quicq̄ limares caput. Idē ī ſte-matico. Nā př tuus nūq̄ cū illa līabit caput. Neui. ī tereo: Credito cum illos ſol ī ea uoluntate nūq̄ limauit caput. Cæc. ī pauſimacho: Hoc a te poſtu-lo ne cum eo gnato poſthac limaſſes caput. Tur. ī leucadia: Veritus ſum ne amoris cauſa cum illa li-maſſes caput.
Liquidum ſuaue dulce. Var. ī eumenidibus: Frigus per oſſa Tornus liquida canit anima.
Liquidum eſt purꝫ. Virg. lib. vi. Liquidumq; p aera lapſæ. Var. in ſerano. hūc fortaſſe & liquida uita incuriæ noſtræ facere.
Liquidum eſt ꝓſperꝫ. Plau. in pſeu. Ab ſiniſtra auſpi-cio liquido atq; ex ſententia confidentia eſt inimi-cos meos mea poſſe perdere.
Liquidū rurſū ſignat molle & fluxū. plau. in milite. Liquidus cultuſq; quā uētus eſt fauonius. Idem ī caſſina. Quandā ꝓ gnatis in ſortiendo deliquerit. Var. di. rerꝫ li. iii. Lu. Scipio cū augꝫ factū hēt ī iſta eēt ītegra. Idē de ꝓprietate ſcriptorꝫ: Quid ē autē qd eius aliđ generis feruefactū colliquiſſet in for-ma eēt infuſū. Vir. æne. lib. i. Aut cū liquētia mel-la ſtipāt. Neui. ī ly. lā ſolis æſtu cādor cū liq̄ſceret.
Liquerit ſignificat reliq̄rit. Acti. Staſiaſticū ſubide deliode lore hoc anima corpus liquerit: Neuius

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

belli punici libro.ii. Blãdo & docte per cathenas
quo peracto urbem troiam reliquerit.

Laudare ẽ uerbis efferre. Vir.Laudato ĩgentia rura:

Laudare etiam ſignat nominare.Virg.Geor.lib.iii
Aut illaudati neſcit buſciridis aras.i. nec nomi-
nandi.Pla.in captiuis:Id ut ſcias iouem ſupremũ
teſtem laudo egio.

Luſtrare expiare.Virg.in buc.Et cum ſolennia uota
Reddemus nymphis & dũ luſtrabimus agros.
Luc.ſaty.libro ſecundo:Luſtratus piatus.

Luſtrare circũſpicere.Vir.æne.lib.iii.Omnia collu-
ſtrans hãc primũ ab littore claſſem Cõſpexi ueni
entem Cice.Tuſcu.li.v.Ego ducẽ cũ omnia collu
ſtraret oculis eſt enim ad portas graianas.

Luſtrare eſt circuire.Vir.lib.octauo:Luſtrat auẽtini
montẽ.Neuius ĩ ægyſtho: Tũ laſciuum ne reiſſi
mum pecus ludens ad cantum clauſum luſtrat.

Luſtrare ſequi.Virgilius in bucco. At mecum rau-
cis tua dum ueſtigia luſtro.

Luſtrare patefacere.Salu.in Catil. Si luſtrant ſi erũ-
punt omnia:muta iam iſtã mentẽ.Vir.æne.li.iiii.
Poſtera phœbea luſtrabat lampade terras.

Luſtrare dicimus & ſcortari a luſtris.Plau.in pſeud.
Luxant luſtrant comedũt quod habẽt.Luci.li.xxx.
Quẽ ſũptu facis in luſtris circum oppida luſtrãs.

Luſtrare pſpicere agnoſcere.Vir.li.viii.Ille oculoſq
loquẽris iãdudũ totũ luſtrabat lumĩe corpus.M.
T.de off.lib.iii.Sed cũ oĩa rõne aĩoq luſtraueris.

Limẽ locus ſtandi datus.Virgilius libro ſexto.Cor-
ripiunt ſpatio audito limenq relinquunt.

Limẽ oĩs ingreſſus.Vir.æne.li.ii.Limẽ erat: cæcæq
fores & puius uſus.Var.in uirgula diuina : Ad cũ
uolucris uenti ut illos uſq ad limina nitidiabilis.

Limẽ nõ ſolũ qđ ſub pedibus eſt dr̃:ſed etiã quodſu
perius eſt igreſſus.Nouius in aco: Exule limẽ ſu-
perum qđ mei miſero ſæpe confregit caput infe-
rum autem ubi ego omnes defregi digitos.

Leuare ſoluere.Virgilius æneid.libro ſecundo:Atq
arta leuari.Vincla iubet priamus.

Leuare rurſum releuare.Cicero tuſc.li.v.Alia nulla
potuit ĩueniri leuatio.Virg.in buc.Ego te hoc fa-
ſce leuabo.M.T.epiſt.ad Cæſarẽ:Iam amplitudi-
nem gloriãq tuam magno mihi ornamẽto fore
exiſtimo:qđ me leuas cura?Pacu.in phibiœa:Ne
q tunc te ingenium moderant: neq fraternũ ira
exilium leuat.Varro in uirgula diuina: Quos nõ
iacta nouo leuata paſcat.

Leuare ẽ minuere.Actius in meleagro: Caue laſſitu
do poplitũ curſũ leuet.Idẽ ĩ uirtegreſſia : Illos ſua
pte induxit uirtus:tu laudẽ illoꝝ leuas.Var.Quẽ
nam tũc eſſe dicã fœtã qui manu corpis feruidos
apis latus ſanguinis:teq uita leuas ferro enſi.uir-
gilius geor.li.ii.Omnẽ leuandum ꝑdimus.Tur.
in demetrio.Nunc me ex alioꝝ ingeniis iudicat ĩ
tercapedo quorum amicitias leuat.Varro in qn-
quatribus: Abſcinthium uti bibam grauem &
caſtorem leuemq robur.

Lautum ſignat lotum.Teren.in phor.Te ne ad ſym
bolum uenire unctum atq lautum e balneis.

Lautum mundũ.Luc.lib.xxvi.Malis neceſſe eſt:lau
tum e menſa pure capturus cibum.

Lautũ abundans cõpetẽs.Var.in gerũto didaſcalo.
Villico q habeat ſatis ſe uix putant lautum.

Lautum etiam inqnatum uel maculatum.Virg.ge.
li.iii.Lauit ater uulnera ſanguis.Acti.ſtaſiaſti.Vel
tropeo uulnere retro deformatum ſuo ſibi lautũ
ſanguine tepido.

Lautũ elegans ſuaue.Terẽ.ĩ eunu.Facete lepide lau-
te nihil ſupra aſtra.in uopiſco:Equidẽ te nũq̃ mi
hi paſitum ueꝝ amicũ æqualẽ atq hoſpitẽ quot
tidianũ & lautũ & conuiuiũ domi.M.T.in Ver-
rem actione.ii.Roma aut ex Sicilia redii comites
iſtius atq amici hoĩes lauti & urbani.Et in Hor-
tenſio:Quæ ẽ igit philoſophia.Socra.nec dubito
quid quicũq ſit lantiua cui ictum elegantem ma
gnifice neq minus q̃ deeſſet colere inſtituiſſent.

Lentũ ſignat tardũ.M.T.de rep.li.v. Marcellus tace
ret pugnax maximus ut conſideratus & lẽtus.Et
in Hortenſio:Nũc craſſum q lentus ut ſcitis dice
re ſolebat ad imitationẽ quaſi nr̃i generis cõten-
diſſe lentũ ſecuꝝ ocioſum.Virgiliusi buccolicis.
Nos patriam fugimus tu tytire lentus in umbra.

Lentum flexuoſum.Virg.in bucco.Lenta fallix quã
tum pallenti cedit oliuæ.Idem in geor.lib.i.Atq
amerina parant lente retinacula uiti.

Lentũ patiens placidũ.M.T.in Hortẽſio:Qui cum
publicas ĩiurias lente tuliſſet ſuam non tulit.

Lentũ facile.luc.li.xi.Cocta ſenex craſſi pr̃ huius pa-
cẽ magnus trico fuit nũmarius ſoluer̃ nulli lẽtus

Lentũ tenax.Plau. in menechmis:lenta iuncta ſunt
ſcaria.Virg.geor.lib.q̃rto:Et uiſco & phrygiæ ſer
uant pice lentius idæ.

Lentum frigidũ.Vir.æne.li.i.Nocte leues melius ſti
pulæ:nocte arida prata Tundent:noctis lẽtus nõ
deficit humor.Cice.de ora.li.ii.Neq enim ẽ faci-
le perficere ut iraſcatur:ſicuti tu uel iudex ſi tu ip
ſe ferre id lente uideare.

Locũ decus ſignificare uult. Acti.ĩ. Diomede: Non
genus uirum ornat generi uir forti loco.

Locus ſignificatione manifeſta eſt.Virg.æne.lib.iii.
Hæc loca ui quondam.Et hic locus urbis erit.

Locus genus nobilitas dignitas.Actius in euryſace:
Atq ut fides non renui de loco.Salu. in Catilina.
Natus haud obſcuro loco.

Languor ẽ torpor & inertia.M.T.de offi.lib.primo.
Nihil autem magis cauendum eſt ſenectuti:q̃ ne
languori ſe deſidiæq dedat.

Languor defectio & diſſolutio.Vir.li.ix.Purpureus
ueluti cũ flos ſucciſus aratro langueſcit moriens.
Idẽ li.x.Qualẽ uirgĩeo demeſſũ poplite florẽ.Seu
mollis uiolæ:ſeu languentis hiacynti.

Longum p eſt planum porrectũ. Virg.geo.li.iii.Tũ
nullus longo lateri modus.

Longum altum arrectum.Vir.æne.lib.xi.Stant lõ-
gis innixi haſtis & ſcuta tenentes.

Longum diuturnũ pſeuerans.Virgil.æne.lib.iii.Et
longum andromachæ teſtatur amorem.

Longe ẽt ualde.Vir.æne.li.v.Ante oẽs ſtupet ipſe da
res:longeq recuſat.M.T.ĩ uerrẽ de p̃tura ſiciliẽſi:
Hic lõge primus ciuitati ſe epycrates . Et de offi.
li.i.In his q nobiliſſimi philoſophi lõge pricipes.
lucil.li.xxx.Cui & deciminutia meæ epithegia ap
pelli lõge opa ante oĩa alia.Siſen.hiſto.li.iiii.Egre
gias & lõge pſtãtes ac mẽdas aduerſarioꝝ opes.

eſſe.Teren.in adel.Et erat lõge mea qdẽ ſentẽtia.

Longum ſæuum pernitioſum. Virg.libr.i.Infœlix
dido longum bibebat amorem.

Longe ẽt ſignat aut tpis plixitatẽ.ut Virg. ge.lib.
ii.Nec longum tẽpus & ingẽs Exiet ad cælum ra
mis fœlicibus arbos: Aut ſpatii exiſtimationem
Credo poſtq̃ ſpeculũ tibi ablatũ & longe & a pul-
chris abeſſe ſenſiſti.Virg.lib.xi.Longe illi dea ma
ter erit:quæ nube fugacem Fœminea tegat.

Luxuria eſt contra pudorẽ & ſupra modũ profuſio.
M.T.de offi.li.i.Intelligimus q̃ ſit turpe diffluere
luxuria:delicate ac moliter uiuere.

Luxuria intẽpeſtiua abundantia.Vir.geor.li.i.Luxu
riam ſegetum tenera depaſcit in herba. M.T.de
ora.li.i.Et oĩs luxuries ſtilo depaſcenda.Virg.ge.
li.i.Aut ſi luxuria foliorum exuberat umbra.Ci-
cero in ora.Gẽmare uites:ſitire agros:lætas ſege-
tes:luxurioſa frumenta.

Laxũ libeꝝ & remiſſum.Virg.æne.li.i.Et præmere
& laxas ſciret dare iuſſus habenas.Idẽ ge.libro.ii.
Et cum ſe lætus ad auras.Palmes agit laxis p pu-
rum immiſſis habenis.

Laxũ non anguſtũ ſed ſpatii maioris.Vir.ge.libr.iii.
Et primum laxos tenui de uimine ciclos:Ceruici
ſub necte Marcus.Tullius de offi.lib.i.Et admit-
tenda hominum cuiuſq modi multitudo:adhi-
benda eſt cura laxitatis.

Locandi ſignificatio manifeſta eſt: ut aut opis locan
di aut fundi.M.T.epiſt.ad Cæſarem libr.ii.Vel q
locatio ipſa præcioſa.Idem in Verrem in frumen
taria Senonis mẽoni nobiliſſimi hominis uxoris
fundus erat colono locatus.

Locare conſtituere.Vir.æne.li.i.Hic alta theatri Fũ-
damenta locant alii.Luci.libro.xxx.Virtutis hæc
tuæ artis monumenta locantur.

Locare marito dare.Plau.in Aulu.Virginem habeo
grandem dote caſſam atq illocabilem.

Locare parare.Luc.li.xxviii.Hæc tamen conuentus
tale inſidiæq locaui.

Lætum hilarem ſicuti conſuetudine.Vir.ge.libro.i.
Et lætæ pecudes & ouantes gutture corui.

Lætum ferax.Virgilius georgi.libro primo: Lætus
ager tantum nullo ſe miſia cultu lactat.

Lætũ pingue.Vir.ge.li.ii.Glandæ ſues læti rẽdeunt.
Lætum gr̃a plenũ.Vir.æne.lib.i.lumenq iuuẽtæ
purpureum:& lætos oculis afflarat honores.

Lætum plenũ diſtentum.Virg.ge.li.iii.Læta magis
præſſis manabunt ubera mammis.

Laſſum dicitur fatigatum.Luci.libro.xxx. Leonem
ægrotum ac laſſum.

Laſſum marcens grauatum.Vir.lib.ix.Laſſoue pa-
pauera collo demiſere caput.

Dictiones ab.M. incipientes.

m Actare p̃cipitare.Act.ĩ Antenoridis:Qui
aut illorum copias fundam in campo:aut
nauis urens caſtra mactabo in mare.

Mactare honorare . Actius in didaſcalo libro prio.
Sapientiæq ĩuictæ gratiæ atq honoris pater ho-
neſte rem mactauit aurea.

Mactare ẽ ĩmolare.Vir.ge.li.iiii.Et nigrã mactabis
ouẽ:lucũq ruiſes.Lucil.li.v. Et nigras mactauit
pecudes:& ignibus diuinis.Actius ĩ erigona.Qđ
utinam me ſuis architenens telis mactaſſet dea.
Var.de uita populi romani li.i.Quod Kal.Iuniis
& publice & priuatim fatuam pultẽ diis mactat.

Mactare eſt magis augere.Vir.li.ix.Macte noua uir
tute puer.Cice.Tuſ.li.i.Macte uirtute. Act.ĩ epeo
lem:Pota ut dixi macta his armiſq macte uirtu-
tẽ pr̃is.Luc.ſaty.li.v.Macte ĩq̃ uirtute ſimulq his
uerſibus eſto.Turp.in betontibus:Macte uirtute
eſto.Pacu.ĩ doloreſte:Macte eſto uirtute operaq
omneq approbo Marcus Tul.de rep. Ferunt lau
dibus mactant honoribus.

Mactare malo afficere ſignat.Plau.in Amphytriõe.
At ego certe cruce & cruciatũ mactabo . exi foras
maſtigia.Idẽ ĩ Aulu.Dotate mactantem malo &
damno uiros.Neuius ĩ gallinaria:mactato te mi-
ſce.Vir.in bellis.Mactat uillam in fortuito.

Modicũ in conſuetudine pauxillũ uolumus.Modi
cum ueteres moderatũ:& cũ mõ dici uolũt.Plau
tus ĩ bacchidibus:Quibus ingens in aĩo nobiliẽ
modicũ & ſine uernilitate.Idẽ in pſa : Modice &
modeſte ẽ melius uitã uiuere.Et in milite: Modi
ce ſapis.Enni.ĩ Hecuba:Quæ tibi ĩ cõcubio uere
cũde & modice morẽ gerit.Actius ĩ bacchis: Agi
te modico gradu:iacet & uiſus leuis . Tur.in de-
miurgo:Ego ædepol docta dico q̃ mulier uolet
ſibi ſũmã amicã eẽ indulgentẽ & diutinũ modi-
ce atq pce eius ſeruiat cupidines.M.T.de rep.lib.
ſecũdo: Statue eẽ optime cõſtitutã remp.quæ ex
tribus generibus illis regali & optimati & popu-
lari cõfuſa modice nec puniẽda irritet aĩum ĩma-
nẽ & feꝝ.Var.Sapiẽs & bonũ ferre poſt modice.
& malũ fortiter ac leuiter.Idẽ ĩ Tithono:Si mul-
tũ luſi:modice ãbis:Salu.ĩ Iugurtha:Aĩus belli ĩ-
gẽs:domi modicus:libidinis & diuitiaꝝ uictor.

Mitis eſt tranqllus & leuis.Virg.lib.viii. Mitis ut in
morem ſtagni placidæq paludis . Luc.libr.xxx.
Et illud quoq mite malum blandum ac doloſũ:
Marcus Tullius in Hortenſio.Aut Theopompo
acrius aut Theophoro mitius inueniri poteſt.

Mitis ẽ maturus . Plau.in milite : Mitiſſime quidẽ
fuſtibus.Vir.in buc. Sũt nobis mitia poma.Tur.
in dia . Miſero mitigabat ſandalio caput.Pacu.in
doloreſte:Nec grandiri frugũ fœturam poſſe nec
miteſcere.M.T.de rep.li.iiii. Cũq autũno terras
ad cõcipiẽdas fruges patefecerit.hyeme ad conci
piendas relaxarit a fiſtula maturitate alia mitiga-
uerit:alia torruerit.Idẽ de ſenect.Facit pſæpe ipa
ſibi audiẽtiã diſerti ſenis compta & mitis oratio.

Mater eſt quæ quoduis animal partu ædit . Vir.
geor.lib.quarto:Mater cyrene mater.

Matrem ueteres etiã nutricẽ dici uolũt.Plau.in me
ne.Ita forma ſimili pueri:ut mater ſua non inter
noſſe poſſet quæ mãmam dabat:neq adeo ma-
ter ipſa quæ illos pepererat. Virg.ænei.li.viii.Et
lãbere matrem impauidos ideſt nutricem.

Meꝝ eſt ſolũ.Terẽ.in phor.Nihil hẽt niſi ſpem me
ram.Var.Liberos parare cui neceſſe ẽ nõ ẽ meꝝ
nec tu ædepol quid ſimulas tuis? Plau in aſina.
Auꝝ atq argentũ merum eſt.fixus hic apud nos
aĩus tuus clauo cupidinis.Var.ſeſq ulyxe:Dioge
nẽ poſtea palliũ ſolum habuiſſe & habere Vlixẽ
merã tunicã:pileũ ideo non hr̃e.Idẽ in eume. Tu

VNIVERSIDAD
DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

non iſanis:quo tibi uino corpus corrũpis mero.

Meꝝ ſinceꝝ.Pompo.in piſcatoribus: Neſcio qd nõ
eſt hoc merũ quod hic plorat. Var. in marcipo.
Eodẽ conieciſſe mera miracula neſcio quæ.Cice
ro de orato.li.ii.Ecce tibi exortus ẽ Socrates ma/
giſter iſtorum oĩum.Cuius e ludo tanq̃ ex equo
troiano meri principes exierunt.

Meret mereť.Vir.li.x.Qualẽ meruit pallãta remit/
to.Et libro.iiii.Si bene quid de te merui.M.T.ad
Cæſarẽ iuniorẽ li.ii.Quẽ periſſe ita de rep.merẽ/
te conſulem doleo.Luc.li.xxx.Publica lege ut me
reas:præſto eſt tibi queſtor. Var.in eume. Quia
plus inquit merere debet:in quo uirtus eſt.

Meret rurſus dolet.Virgilius ænei.libro quarto:So
la domo meret uacua.

Meret militat.Luc.lib.xv.Dũ miles hyberna ac me
ret terſa ex ætate q̃ſi annos.Idẽ libr.ix. Annos his
orat tã plures.Miles hyberna uobiſcũ meret.Vir.
li.v.Merui quoq;:ſæpe furores compreſſi. Varro
de uita patrum libro tertio : Quin exercitu dona
ti eſſent & equo publico merent.

Meret humillimũ & ſordidiſſimũ queſtum capit.
Var.reꝝ humanaꝝ lib.xx.Qui in ordine ratis æs
militare merebat:& ob mercedẽ laborẽ uel infa/
miam corpis locat.Luc.libr.i. Et mercede meret
religiones.Var.in agathone doloreſte:Qui meri/
ta hoiem & ſeruum facit . Vnde & mercenarii &
meretrices dicuntur.Idem in eume.Primum eſt
qui meret ſextertios uicenos.

Medicamentũ ẽ quo hoies uel animalia cætera cu/
rantur.M.T.de offi.lib.iii. Siquis medicamẽtum
cuipiam dederit ad aquam intercutem.

Medicamentũ rurſus uenenũ & græce pharmacon
uel ꝓducta eius ſyllaba:quod apud medos uenefi
ci ſunt plurimi.Varro:Et quærit ibidem ab Hã
nibale:cur biberit medicamentũ: quia romanis ĩ
quit præſidibus me tradere uolebas.

Minutũ ẽ ſæpius breue.Minutũ eſt obſcuꝝ & ſcru/
puloſũ. Cice.de fi.bo.& ma.li.i. Ecce ãt alii minu
ti anguſti & oĩa ſemp deſperantes: aut maliuoli ĩ
uidi difficiles lucifugi maledici monſtruoſi.

Malignum ſignat conſuetudine maliuolum.

Malignum obſcurum.Virg.li.vi. Quale per incer/
tam lunam ſub luce maligna Eſt iter in ſiluis.

Malignum gracile minus ferax.Virg.geor.lib.ii.
Difficiles primum terræ colleſq; maligni.

Moliri eſt facere.Vir.æne.li.i.Moliri ue morã & ue/
niendi poſcere cauſas.Idem Res dura & regni no
uitas me talia cogunt.moliri.M.Tullius: philip/
picarum. Quẽ nihil ali
ud agere nihil moliri niſi necẽ ciuiũ atq; ĩpetũ ci/
uitatis uidere.Idẽ de ſene.Iners non ſit: ueꝝ ẽt ſit
operoſa & ſemp agens aliquid & moliens.

Moliri retinere morari ac repugnare.Ceci. ĩ pgamo
Itaq; qđ letitiale me mobilitat:meror moliť mœ
tu.Lu.li.vii.Multilamur molimur ſubducimur

Moliri extruere dictũ a molibus. Vir.æne.li.i. Moli
riq; arcẽ:& manibus ſubuolueť ſaxa.Actius ĩ phi
loctete:Vbi horrifice & ſoni ſtridor gelidas moli
tur niues:Vnde demoliri dictum eſt conſtruere.
M.T.de offi.li.i.Hanc ſcaure demolitus acceſſio/
nem adiunxit ædibus.Caſſius Hemina de cẽſori
bus libro ſcđo. Et iam aurea in capitolio ſigna q̃
erant demoliuntur. M.T.de offi.libro tertio:De/
moliri ea quoꝝ altitudo officeret auſpiciis.

Molle ẽ nõ duꝝ.Vir.li.viii.Mollibus ẽ ratus opa ad
fabrilia ſurgit.Idẽ geo.li.ii.Quid nẽora æthiopũ
molli canẽtia lana.Molle recens nouũ.Vir.ĩ buc.
Sunt nobis mitia poma Caſtaneæ molles.

Molle opportunũ.uir.æne.li.iii.Sola uiri molles adi
tus & tempora noras:Idem : Et quæ nobiliſſima
fandi Tempora.

Molle leue contemnendũ.Virg.ge.libro tertio:Tua
Mecœnas haud mollia iuſſa.M.T. de ſenect. Qđ
ferendum eſt molliter ſapienti.

Molle nõ arduũ nec erectũ.Vir.ĩ buc.Qua ſe ſubdu
cere colles ĩcipiunt molliq; iugũ dimittere cliuo.

Molle dulce iucundũ.Vir.ge.li.ii.Molleſq; ſub arbo
re ſomni.M.T.de legibus li.ii.In aĩos teneros atq;
molles influere q̃ uarios cauendi ſomnos. Idẽ de
ſenect.Oĩs abſterſeris ſenectutis moleſtias: ſed ẽt
effeceris mollem ac iucundam ſenectutem.

Molle placidum.Actius ĩ thelehpo: Niſi patiť nauẽ
ĩ fugam tradunt ſubter ſaxa ad leuam qua mons
molliebat mare.Marcus Tullius de ſenectute.Et
Hannibalem iuueniliter exultantem patientia:
ſua molliebat.

Mirari ſignificat nouo aliquo obſtupefieri.Virgili/
us æne.libro primo: Artificumq; manus inter ſe
operumq; laborem Miratur.

Mirari delectari accendi. Vir.ge.li.quarto:Seu qs
olimpiacæ miraris præmia palmæ Paſcit æquoſ.

Mirari.Vir.ge.lib.tertio.Ille operum cuſtos : illum
admiratur:& omnes circunſtant.

Micare eſt ſortiri digitis.M.T.de offi.libr.iii.Dignũ
eẽ dicunt qcũ in tenebris mices & eos quas ipſe
quaſi ſorte aut micando uictus alteri cedit. Varro
in parme.Micãdum erit cum græco: utrum ego
illius numerum an ille meum ſequatur.

Micare ꝑ uices ſine ordine mouere. Virgilius geor/
libr.iii.Micat auribus:& tremit artus.Idẽ li.x. Se
mianimiq; micant digiti:ferrũq; retractãt.Et ge.
libr.iiii.Et linguis micat ore triſulcis.Luc.li.xxx.
Oĩa tumendo mucro uideas feruente micare.

Micare fulgere.Vir.æn.li.i.Micat ignibus æther.Et
li.ii.Ardentes clypeos atq; æra micantia cerno.

Mittere manifeſtã habet ſignificationẽ.Virg.æne.li.
.viii.Mittitur & magni uenulus diomedis ad ur/
bem:Et geo.li.iii.In ſaltus : utrũq; gregem atq; ĩ
paſcua mittes.Et mitte ĩ uenerẽ pecuaria primus

Mittere ẽ excludere.Virg.æne.li.i.Mœſtũq; timorẽ
Mitterẽ.Siſen.hiſto.li.iii.mulierem miſſa fide ac
pietate ꝓpter amoris nefarii libidinem extitiſſe.

Mittere.Virgilius in bucco.Hos illi:q; nec bene uer
tat mittimus hædos.

Mittere omittere.Terẽ.ĩ adel.Hera lachrymas mit/
te.Vir.lib.xi.Mitto ea quæ muris bellãdo exhau/
ſta ſub altis.Luc.libr.xxx.Hoc miſſum facias illo
me utere libẽter.Marcus Tul.de offi.libro tertio:
Manilium miſſum factum temporibus uel iuſ/
iurandum ualebat.Platus in aulula.Iam ſcrutari
mitto redde huc.

Mandare ſignificationem notam habet. Vir.li.viii.
Multa patri mandata dabat portanda.

Mandare cõmendare.uirg.æneidoꝝ lib.octauo:Fur
tim mãdarat alẽdũ Threicio regi.M.T.de offi.lib.
ii.Deinde ſcriptis nõ ea quæ nunc:ſed actiones no
ſtras mandaremus:ut ſæpe fecimus.

Matuꝝ diciť celer.uirg.ænei.li.i.Maturate fugã re/
giq; hæc dicite ueſtro. Actius in menalip. Eſt res
aliq̃ ꝑſente his prius mature ĩſtituit.M.T.de of.li.
iii.Vẽit ipſe mature ſcalmũ nullũ uidet.Var.ĩ eu.
Qui ſit:ut uigilarẽ matura cepiſti more tenueris.

Maturũ graue ſapiẽs.uirg.lib.vi.Hoc helimus facit:
hoc æui maturus aceſtes.Cicero de ſenectute.Iam
conſtantis ætatis & ſenectutis maturitas.

Maturũ mite coctũ.uirg.ĩ buc.Triſte lupus ſtabulis
maturis frugibus ĩber.Var.ĩ eume. Diſcũbimus
ſati dominus maturo ouo ad cœnam comit.

Metus dicitur ſicuti plærunq; timor.uirg.libro ſex/
to:Et metus male ſuada fames.

Metus religio.Virgilius libro ſeptimo : Sacra comã
multoſq; metu ſeruata per annos.

Manere ẽ loco inſiſtere.uirg.lib.x.Manet imperter/
ritus ipſe Hoſtẽ magnanimũ operiẽs.M.T.in uer
rem:Qui iudicia mãere apud ordinẽ ſenatorium
uolunt.Idem de officiis:Cirulum quendam ſua/
dentem:uti urbe manerent.

Manere ĩminere debere.uirg.lib.ii.Te turne nefas te
triſte manebit Suppliciũ.M.T.philippicaꝝ li.xvi.
Si autem me aliud factum manet.

Manere expectare.Terentius in eunucho:Quã mox
irruamus:mane omnia prius experiri cõſilio q̃ ar
mis ſapientem decet.

Manet inhæret fixũ ẽ.uirgi.ænei.lib.primo. Manet
alta mente repoſtum.Plautus in aſinaria:Vale ali/
quanto amplius ualerem ſi hic maneres.

Monſtrũ diciť horrẽda magnitudo.uirg. æneidoꝝ
libro ſecundo:Monſtrum horrendum ingens.

Monſtrum monſtrationẽ.uirg.æneidorum libr.iii.
Monſtra deum refero.

Maculoſum ſordidum immundũ.Luc.li.xxx. Hæc
maculoſis cum ueſtibus aſpicit ipſe.

Maculoſũ ẽ uariũ.uirg.ænei.lib.i.Succinctam phare
tra & maculoſæ tegmine lincis.

Macula turpitudo.M.T.ĩ uerrẽ actiõe ſecũda:Cuius.
ut adoleſcẽtiæ maculas ignominiaſq; ꝑtereã.Luc
lib.xxx.Quẽ ſcire tuas oẽs maculas uotiſq;.

Macula ĩ rætibus plaga.M.T.de ſuppliciis in uerrem
actõe ſecũda:Reticulũq; ad nares ſibi admouebat
tenuiſſimo lino minutis maculis plenum roſæ.

Metire ẽ trãſmeare.Luci.lib.xxx.Vir mare metiť ma
gnũ fluctibus tradit.uirg.Geor.lib.quarto: Inui/
cto bipedum curſu metitur equorum.

Manicæ dicunť ueſtium.uirg.lib.xi.Et tunicæ ma/
nicas & habent redimicula mitræ.

Manicæ q̃bus mãus uinciunť.Luc.li.xxx.Sic laqueis
manicis mẽs irretita ẽ.uirg.ænei.lib.primo : Ma/
nicas atq; arta leuari Vincla iubet priamus. Plau/
tus in aſinaria:Vir manus manicæ cõplexæ ſunt.

Mœſtũ triſte miſerãdũ.uirg.ænei.lib.ii. Et mœſtas
ꝓmere uoces.Luci.libr.xxix.Cohibet & domina
mœſtus ſe albinus.

Mœſtũ enectũ fame.Luc.li.xxx.Ventrẽ alienũ mœ/
ſtum fouere ex mollito ordeo uti cataplaſma.

Mutare delinquere.Luci.li.xxvi.Mihi qdẽ ꝑſuadent

publice mutare meos.

Mutare trãſferre.Luc.lib.xxvi.Doctior cæteris iſaſa
mitis mutes aliquo tecum ſacra facta.

Mutare aliqd ꝓ alio accipe.Luci.libro.xxvi. Publica
nus uero:ut aſiæ fiam ſcripturarius pro Lucilio id
ego nolo:& immo hæc non muto omnia.

Mouere manifeſtũ eſt quã hẽat ſignificationem.

Mouere excludere.M.T.de officiis libro tertio : Atq
quodã quaſi uenẽo ꝑficiať:ut ueros hæredes mo
uear:in eorum locum ipſe ſuccedat.

Meditari ẽ diſcere ꝑdoceri.Plau.ĩ amphytriõe:Prius
iꝑe mecũ & uolo hic meditari:ſic hoc ꝑ hoc loq̃r.

Meditari excogitare.Terẽtius in andria:Venit medi
tatus alicunde ex ſolo loco.

Dictiones ab.N.littera incipientes.

n Obile ad dignitatẽ generis referť.Saluſti
us in catilina.Nobili genere natus.
Nobilis notus diciť.M.T.de offi.lib.ii.Te
ſtis ẽ phalaris:cuius ẽ ꝑter cæteros nobilitata cru
delitas.Lu.ſatyraꝝ libr.vii.Frinæ nobilis illa ubi
amatorẽ ꝓbius quẽ.Actius ĩ Diomede:Me agroſ
referã:Nã hic ſuam nobilis ne cui cognoſcat noto
Terentius in heauton : Mea eſt potens magnifica
ſumptuoſa nobilis. Virgil.lib.viii.Eſt locus italiæ
medio ſub montibus altis Nobilis.M.T.in uerrẽ
actione ſecũda.Oppidũ eſt in helleſpõto Lãpſacũ
id ĩprimis aſiæ prouinciæ clarũ & nobile.Luc.lib.
xxx.Tum illud epiphoni quod etiam tum nobile
eſt.Vnde & nobilitarent notificarent dictum eſt:
magiſq; fama obiectarent ne eam malefactis nobi
litarent.Actius in Telephona.His demum miſeꝝ
eſt:cuius nobilitas miſerias debilitat.Pacuuius in
doloreſte:Hiccine is eſt quẽ famæ gratia ante oẽs
nobilitat uiros.

Numeꝝ ordinẽ.M.T.de deoꝝ natura li.ii.Nihil eſt
enim ut orationẽ numero moueri poſſit ſine con
ſilio in quo nihil eſt temerarium.Virg.ænei.li.iii.
Digerit in numerum.

Numero ſigno.Actius in œnomao: Numero te ex/
purgaſti.Idem in antigona.Ne iſtũ numeꝝ amit
tas ſubitũ oblatũ.Turpil.in Demetrio: Nunq̃ ni/
mis numero quẽq̃ uidi facere q̃ facto eſt opus.Idẽ
in lyndia:Ego ĩ turba foras ſubduxi cum hac me
ne qs ad numero mihi nolebat currere. Quid pu
er rogaſſet & peteſſatus capite ĩnuiſſet:ac diſcedẽs
numero uenire ait adoleſcentẽ . Affranius ĩ priui.

Numero inepti pertimuiſti caſſam terriculã aduer/
ſarii.Plautus ĩ amphytrione:Numero mihi ĩ mẽ
tem fuit.Marcus Cato de libe.educandis : Vt qui
cunctam celeriter erant nati ferre numerariis præ
muniebant:q̃ qui cito facturum qſue oſtẽdere uo
lebat:dicebat numero id fore.

Numeros modos.Virg.in bucco.Numeros memi/
ni ſi uerba tenerem.Marcus Tullius de officiis li.
quarto:Perfectum atq; abſolutum eſt.& ut idẽ di
cunt & omnes numeros habet.

Niti ẽ conari ſub onere.Virg.geor.li.iii. Poſt ualido
nitens ſub põdere ſaginus axis ĩcrepat.Cice.tuſcu
lanaꝝ lib.iiii.Tum illud quod ſiſiphus uerſat ſa/
xum ſudans nitendo neq; proficit hilum.

Niti fultum eſſe.Luc.libro uigeſimoſexto:Sũmi ni/
ti naturæ opibus:at ego contra:ut diſſimul ſiem.

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Niti eſt incumbere. Virgil. libro ſexto: Ille uides pura iuuenis qui nititur haſta.

Niti rurſum ambulare. Pacuuius in phibœa: Ardua ꝑ loca agreſti ac trepidāte gradu nititur. uir. æneidorum libro ſecundo: Preſſit humi nitens.

Niti uolare. uir. æneidoꝝ libro tertio: Hic primum paribus nitens cillenius alis.

Nare eſt natare. Virgilius libro octauo: Et fluuiū uinclis innaret coclia ruptis.

Nare rurſum uolare. Virg. Geor. lib. iiii. Hic ubi iam emiſſum caueis ad ſydera cæli: Nare ꝑ æſtatem liquidam ſuſpexeris agmen.

Natare iteꝝ trepidare. uirg. geor. libro quarto: Conditqꝫ natantia lumina ſomnus.

Neceſſitudo ꝓ neceſſitas. Salu. ī iugurtha: Et iā antea Iugurthæ filia bocho nupſerat. Veꝝ ēt neceſſitudo quæ ēt timidos fortes facit. Idē in eodē Coactus reꝝ neceſſitudīe ſtatuit armis certare. Var. in modio. Aſſe uiuū aſſe pulmētariū ſedeas quo naturā nō neceſſitudo. Siſen. hiſto. li. iiii. Id me neqꝫ metu neqꝫ calamitatis neceſſitudīe īductū facere.

Neceſſitas uis quædam quæ alterū cogere ī uitium poteſt ut plærunqꝫ.

Nomen eſt ꝓpriū uocabulū ſinguloꝝ. uirg. lib. vii. Cui nomina mille. Mille nocendi artes: & ut nomen aui referens priamus.

Nomē decus dignitas. uirg. æn. lib. ii. Auulſūqꝫ humeris caput & ſine nomine corpus.

Nota dicit ꝓbrū. Luc. li. xxx. Quē ſcis ſcire tuas oēs maculaſqꝫ notaſqꝫ.

Nota ſignū. uirg. Geor. libro tertio: Continuo notas & nomina gentis inurunt.

Nota diſtīctio. uirg. lib. v. Ceruleæ cui terga notæ.

Nudū in cōſuetudine ſine tegmine dicit. uirg. lib. v. Nudatoſqꝫ humeros oleo perfuſa cuteſcit.

Nudum inſepultum. uirg. lib. quinto: Nudus ī ignota palinure iacebis arena.

Dictiones ab. O. littera incipientes.

O Ccupatus & īpeditus: ut græce dicit aſcoli: ideſt uacuus nō ē. Plautus ī amphytrione. Eruſam phytrio occupatus. Cic. tuſc. lib. v. Vt ſi occupati Profuimus aliqd ciuibus noſtris: proſimus etiam ſi poſſimus ocioſi.

Occupare ē ꝓprie ꝑuenire. Cice. Tuſcula. li. v. Quod idē melioribus ēt uerbis Metrodorus occupauit. Titin. ueliterna: Ergo occupa foras exire: ut præſit lintheū. uirg. li. xii. Et uenīēti ebyſo plagāqꝫ ferēti Occupat os flāmis. Actius in euryſace: Quēadmodū impetū occupemus iacere ultro in regē fidē ꝑ eos: & niſi clamoris regē auferre ab regia occupo puerū. Turpi. ī trāſilione: Ceſſo occupare & me in colloquum cōferre hoꝝ. Enni. Hectoris luſtris: Hectorei ſūma armatos educit ui foras caſtriſqꝫ caſtra ultro ferre occupat Pacuuius in dolore. Is qs eſt? q ſi illū tu occupas leto dabis. Var. in phœbo: Crede mihi plures dominos ſerui comedere q̄ canes. Quod ſi acteon occupaſſet & ipe prius ſuos canes comediſſet & nō negauiſſet ſaltatoribus: ī theatro fieret. Idē in eumenidibus: Priuſq̄ reſponderē foris neſcio quis occupat res indicare.

Occupare ē rurſus detinere. Plautus in epidico: Atqꝫ id nō decet occupatū tibi erit argētū. Pacu. ī athalantha: Sup ſatis ager niue in mare aīum occupes M. T. de of. li. i. Et ī ea fūditus dolēda occupati ſūt & fuerūt. uirg. geor. lib. iii. Maniciſqꝫ iacentē occupat. Var. ī eume. Cū in eo eēt occupatus ꝙ ī ſola curaret: ut ſcribit Scantius homo perdionyſia.

Occupare ē īuenire tenere uel poſſidere. Plau. ī trinūmo: Familiā optimā occupauit. M. T. ī hortenſio: Et paulū marcelli occupauiſſe. uirg. æn. li. vi. Occupat æneas aditū cuſtode ſepulto. M. T. in philip. lib. xiii. Agri lucani poſſeſſiones occupant.

Occupare collocare. Pompo. ī pictoribus: Quæ tuleram mecū nulla deinde uictoria tam grata mercede ilico curaui ut occuparem. M. T. in uerrē actiōe ſecunda. Præterea pecunias occuparat: apud populos ſigna & ſyngraphas fecerat.

Opinio eſt fama. M. T. ad cæſarē iuniorem lib. i. Erat opinio bona de plantio: bona de lepido.

Opinio ſuſpitio. Varro in eume. Qui oēs me bimatrā agitare clamitātis opinionē mihi īſaniæ meæ cōfirmāt. Actius ī euryſace: Opinione factū eſt q̄to minus ſtirpē educabāt: tāto uereremur magis eos eſſe. M. T. de officiis libro tertio: Qui primū hæc natura cohærentia opinione diſtraxiſſent.

Opinio ſpes opinatio. M. T. ad cæſarē: Poſthac quod uoles a me fieri ſcripto uincā opinionē tuā. Idē de offi. li. iii. Opinionē aſſerūt populo eoꝝ ſimiles fore quos ſibi delegerīt ad imitādū. Var. ī eume. Sic ad nos citius opiōne uertilabundus miſer decidi. Siſēna hi. li. iii. Popedius opinione fruſtrata.

Obſcœnū ē īmūdum. uirg. æn. li. iiii. Obſcœnas pelagi ferro fœdare uolucres. M. T. de of. lib. i. Alter ne libero qdē: ſi reꝝ turpitudini adhibet uerboꝝ obſcœnitas. Varro in Agathone: Pueri obſcœnis uerbis nouæ nuptulæ aures reſtaurant.

Obſcœnū uitale. uirg. æn. lib. iii. Obſcœnāqꝫ famē: q̄ pria picula uito. Idē li. xii. Ne me terrete timētē obſcœnæ uolucres. Cic. tuſ. li. ii. Vna & obſcœnas uoluptates de qbus multa ab illis habet oratio.

Obſcœnū ſignat & maledicū. Acti. ī œnomao: Nos ite actutū atqꝫ ope magno educite ꝑ urbē. & oēs q arcana aſteūqꝫ accolūt ciues oībus fauſtis anguſtā adhibēt fauētiā ore obſcœna dicta ſegreget. Luc. lib. xxx. Deum rixa uertat uerba obſcœna.

Obitus ſignat mors uel occaſus. uirg. geor. lib. i. Nec fruſtra ſignoꝝ obitus ſpeculamur & ortus.

Obitus rurſus aduētus. Actius ī ātigōa: Atat niſi me fallit ī obitū ſonitus. Turpil. ī epiclero: Et qs eſt q īterrumpit ſermonē meum obitu ſuo.

Omē dicit hoſpitiū proſpeꝝ. Georgi. lib. iiii. Omine quo firmans animum ſic incipit ipſa.

Omē ſignat aduerſa. uirg. lib. xii. Neue omine tanto proſequere.

Olim trinam habet ſignificationē: temporis præteriti: Meos olim ſi fiſtula dicat amores.

Olim tpis futuri. uirgil. æn. i. Hunc tu olim cælo ſpoliis oriētis onuſtū Accipies ſecura. Luc. ſaty. li. xix. Sic tu illos fructus aduerſa hyeme olim Turpi. in philopatro: Deide cū ad te redierit res olim poſt mortē patris. Affranius in ſuſpecta: Nō amatorē olim defenſorem per eum uolet.

Optare ē ꝑcibus aliqd a diis poſtulare. Virg. æne. lib. ſeptio: Et reor & ſiquid ueri mens augurat opto.

Optare ē eligere. Luc. ſaty. lib. xxix. Auꝝ bis hominē hēas hoīem qd ad auꝝ: q̄re ut dicimus nō uideo hic quod magnope optē? Salu. hiſto. li. iii. Atqꝫ cū cupio laudatū acceſum: q̄ ꝑmioꝝ ſpes qbus cū optauiſſet ire iubet. Vir. æn. li. iii. Optauiqꝫ locū regno. M. T. de offi. lib. i. Quæqꝫ maiori ꝑti pulcherrima uideant ea maxime optāt. Te. ī eunu. Hoc ſi feceris: qd uis ꝑmium a me optato. Varro in marcipore. Et Diogenes q amicos: q ab Alexandro rege iuſſus optare qd uellet ſe facturum.

Offendere ē ꝑcutere. Turp. ī perateruſa: Caput ut offendi adimere pol. Luc. lib. xxix. Deide mittit uirile ueretrum in flumē: offēdit buccam bolumnio.

Offendere lædere. M. T. de ſuppliciis li. iii. Cū iſte cū pallio purpureo pariqꝫ tunica uerſaret ī conuiuiis cū mulieribus nō offendebant hoīes ī eo neqꝫ moleſte ferebāt. Luc. li. xxvii. Nā hic qdē reditū talem portendebant: neqꝫ alia in re ulla offendere.

Offēdere īuenire. Pacuuius ī iliona: Quos ego ita ut uolui offēdo īcolumis. Affra. ī hoīe: Et memoriter cū uenero cōfectā ut offendā. Quadrigarius in annaliū lib. ii. Inde poſtq̄ aliq̄tū receſſit offēdit mōtē loca munita reſqꝫ oēs habere: q̄ militibus opus ſūt ligna: aquā pabulū. Et Te. ī eunu. Offendi aduenīēs quēdā mei loci atqꝫ ordīs hoīem. M. T. de ſignis: Quod nōdū ꝑfectū tēplū offenderēt neqꝫ ponere potuere. Lucre. lib. xxvi. Si qd ueꝝ inuſitatū aut zetematicū offenderā. M. T. de repu. lib. ii. Sed imitor architā illū tarētinū: q cū ad uillā uēiſſet & oīa aliter offendiſſet. Plau. in amphytriōe: Eo more expgefactā aduenīēs tenebroſus offendi domi. Varro ſexageſimo: Romam regreſſus ibi nihil offendi quod ante annos quinquaginta cum primū dormire cœpit reliqui.

Obſcuꝝ ē ſine lumine. Virg. geor. li. primo: Si nigrū obſcuro cōprehenderit aera cornu.

Obſcuꝝ ignobile. M. T. de offi. libro ſecundo. Qui magna ſibi ꝓponūt obſcuri orti maioribus.

Obſcuꝝ aſcōditū latens: uirg. libro undecimo: Vidimus obſcuris primam ſub uallibus urbem.

Obſeruare ſuſcipe magnificare. M. T. de officiis lib. primo: Sicut aliquo honore: aut imperio affectos obſeruare & colere debemus.

Obſeruare celare & ī terra tegere. Plau. ī aulu. Vbi is obiit mortē q mihi id auꝝ credidit cœpi obſeruar.

Obſeruare cognoſcere. uirg. æn. libro ſecundo: Et ueſtigia retro Obſeruata ſequor.

Obſeruare curioſe & ſuſpiciter circumaſpicere. Plautus in aulularia: Oculos ego tibi iſtos improbe: ne me obſeruare poſſis quid rerum geram.

Obſeruare captare. uirg. geor. li. iiii. Quos durus arator. Obſeruās nido īplumis detraxit. Luc. li. xxviii. Quod ſi obſeruans hoīem qui pro cōmodo & regno gaudet. Teren. in Andria: Perterrefacies dauū obſerues filium quid agat.

Orator ſignificantia manifeſta eſt.

Oratores legatos. Virgilius libro undecimo: Cētum oratores prima de gente latina ire placet.

Occurrere dicit obuium fieri. uirgilius libro ſexto: Hic illi occurrit tydeus.

Occurrere ſubuēire cōmouere. Marcus Tul. de ſuppliciis: Occurrebat tibi oratio.

Offerre īuenire. Luc. li. xxvi. Hoīes ipſi hāc ſibi moleſtiā ultro atqꝫ ærumnā offerūt ducunt uxores.

Offerre efferre. Luc. libro trigeſimo. Vt nunc hac re mihi opem atqꝫ auxilium offeras.

Offerre oſtendere. uirgilius libro ſexto: Strictāqꝫ aciem uenientibus offert.

Obducere aperire. Luc. lib. xxviii. Vos interea lumen afferte: atqꝫ aulæa obducite.

Obducere tegere. Virgi. ī buc. Obducat paſcua iūco.

Orare ē ꝑcibus poſcere. M. T. in uerrinaꝝ diuinatōe: Rogare & orare ne eos ſupplices aſpernetur.

Orare ē agere. M. T. de offi. lib. iii. Vt uerā amici cām eſſe malit: ut orandæ litis tempus quoad ꝑ leges liceat accommodet.

Oppido ualde. Plautus in amphytrione: Oppido interii. Obſecro hercle quantus q̄ ualidus eſt.

Oppetere occūbere mori. uirg. æn. li. i. Quis ante ora patꝝ troiæ ſub mœnibus altis Cōtigit oppetere.

Oppetere incidere. Plautus in aſinaria: Atqꝫ illa uiua nimis ut peſtem oppetas.

Obeſū ꝓ uberi & craſſo ſæpius ponit. uirg. ge. li. iii. Argutūqꝫ caput breuis aluus: obeſaqꝫ terga.

Obeſū gracile & exile. Neuius ī carmine: Corpe pectoreqꝫ obeſo ac merito exeſo tardi īgenio ſenis.

Dictiones ab. P. incipientes.

P Ropriū diuturnū. Siſenna hiſto. lib. iii. Tū ſubito tacuit ad quē metu & ſuſpitione ꝓpria capere non poterat quietem.

Propriū eſt ſuū uniuſcuiuſqꝫ. Vir. lib. vii. Hunc mihi da ꝓpriū uirgo ſata nocte laborē. Varro ī caprino ꝑlio: Nam uirtutē propriā mortalibus fecit: certe promiſcue uoluit communia habere.

Propriū ſignat rurſum ꝑpetuū. Siſenna hiſto. li. iiii. Victoribus ꝓprie ſpem uictis aduerſæ fortūæ maiorē formidinem obiecit. Plautus in ciſtellaria: Atqꝫ illum amatorē tibi ꝓpriū futuꝝ in uita. Virgi. lib. vi. Propria hæc ſi dona fuiſſent. Idē libr. iii. Da ꝓpriā tymbreæ domū. Teren. ī andria: Ego deoꝝ uitā propterea ſempiternā arbitror: ꝙ uoluptates eorum ꝓprie ſunt. Actius in armoꝝ iudicio: ideſt Fors dominatur. Neqꝫ in illa uita propria ī uita ē. Luc. ſaty. lib. decimoſexto: Cætera cōtēnit & ī uſura oīa ponit nō magna proprium uero nihil neminē habere. M. Tullius de republica libro quarto: Et noſter plato magis eſſet lycurgus: omnia q prorſus iubet eſſe communia ne quis ciuis ꝓpriā aut ſuam rem ullamqꝫ adiicere.

Affranius in Vopiſco: Dii tibi dent ꝓpria exoptes bona. Luc. lib. uigeſimoſeptimo: Cum ſcientia nihil eſt proprium in uita mortali datum.

Præuertere præterire. Vir. æneidoꝝ li. iiii. Volucrēqꝫ fuga præuertitur ebrum.

Præuertit iteꝝ ſignat reuocat. Plau. ī amphytrione: Ibi me inclamat alcmena: iā ea res horrore afficit. Herilis ꝑuertit metus: accurro ut ſciam qd uelit.

Præuertere iteꝝ ſignat anteponere. Plautus in Amphytrione: Illuc redeundum eſt mihi: ne me uxorem præuertiſſe dicatur pre republica.

Promittere ē polliceri. Vir. æneidoꝝ li. ii. Promiſi ultorem & uerbis odia aſꝑa moui. M. T. ad Cæſarē iuniorem: Promiſſa tua memoria teneas.

Promittere ēt ſignificat ad magnitudinem nutrire.

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Plautus in rudēte:Capillū ꝓmittā optimū eſt:īcipiā
q; hariolari.Vir.æneí.li.iii.Promiſſaq; barba. Var
ro in modio.Qui cum erant in Græcia coma ꝓ
miſſa barba raſa palea trahentes.

Protelare ē ꝑcutere.Terē.ī phormione:Ne te iratus
ſuis ſeuidicis dictis ꝓtelet.Siſenna hiſto.li.iii.Ro
manos īpetu ſuo ꝓtelant ꝓlectus perſequuntur.

Protelare rurſū adiuuare.Luc.ſatyrarꝝ li.i.Quē neq;
lucanis oriundi mōtibus tauri ducere ꝓtelo uali
dis ceruicibus poſſet.Idē libro duodecio.Hūc iu
ga mulorꝝ protelo ducere cētum nō poſſunt.

Protelare ēt excludere.Turp.ī lēnis:Propter peccatū
paxillū īdigniſſime patria ꝓtelatū eē ſeuitia pr̄is.

Prodere ſignat deferre.Virgil.æneid. libro ſecundo.
Prodere uoce ſua quenq̄:aut opponere morti.

Prodere rurſum differre uel excludere.Vir.æneido
rū libro.i.Nos tua ꝓgenies cæli qbus annuis arcē
Nauibus infandū amiſſis unius ob irā Prodimur
atq; italis longe diſiungimur oris.

Prodere ēt ꝓtēdere uel edere.Virg.æneidorꝝ lib.iiii.
Italiā regeret genus alto a ſanguīe teucri ꝓderet.

Periculū eſt ſalutis diſcrimen.Virg.ænei.lib.iii.Ob
ſcœnāq; famē quæ prima ꝑicula uito. Luc.li.xxx.
Adde alios omnes meo periculo ex ordine.

Periculū expimētū.Siſenna hiſto.libro tertio.pericli
tant̃ tormēta ac tela multaq; genera machinamē
torꝝ.M.T.de repub.lib.iii.Sed ut ipſi ſæua nimiū
periclitentur uident quid ſe putēt eſſe facturos.

Periculoſum maius & uehemēs.M.Tul.de officiis li
bro primo:Grauioribus autē morbis periculoſas
curationes & ancipites adhibere coguntur.

Preſſum ſubtile.M.T.in hortenſio:Quis te autē eſt:
aut fuit unq̄ in partiundis rebus ī definiēdis & ex
plicandis preſſior.

Preſſum onuſtum grauatū.Vir.geor.lib.i.Ceu preſ
ſæ cū iā portū tetigere carinæ Puppibus.

Premere ďfodere.Vir.li.x.ſulcūq; ſibi p̄mat ipa caría

Premere claudere.Virgilius libro undecimo:Preſſi
ue oculos aut uulnera laui Veſte tegens.

Premere inſeq̄ fugare.Virg.ænei.lib.primo:Hac fu
gerent graii:p̄meret troiana iuuentus.

Premere urgere.Virg.geor.lib.tertio:Ingentem cla
more premes ad retia ceruum.Et libro ſexto:Fau
niq; premunt te iuſſa parentis.

Premere ſignificat inniti cū pōdere.Virg.geor.li.iiii.
Et ſpumantia cogere preſſis Mella fauis.

Premere rurſum refrenare uel cohibere.uirg.ænei.
lib.i.Impio p̄mit ac uinclis & carcere frenat.

Premere tegere.uir.li.xi.quos ſimois p̄mat ille uiroſ

Premere ēt remouere uel excindere.uirg. geor.lib.i.
Et ruris opaci:Falce p̄remes umbram,

Premere occidere.uirg.xi.Amigerūq; remi p̄mit.

Premere aduerſari.uirg.xi.Numina nulla premunt:
mortali urgemur ab hoſte mortales.

Premere calcare.uirg.ænei.lib.ii.Veluti qui ſentibus
anguem Preſſit humi nitens.

Premere deponere.uirg.geor.lib.ii. Quod ſupereſt
quæcunq; premes uirgulta per agros.

Precium pœnæ exitum . Liuius in achille : Si malos
imitabor:tum precium pro noxa dabit.

Precium dicit̃ quod re empta dat̃.Virgi.ænei.li.iiii.
Vrbē exiguo p̄cio poſuit.Teren.in eunu.Precium
ſperans ilico producit ac uendit.

preciū pro p̄mio.Salu.in iugur.Vicit tamē in ſenatu
pars illa quæ nō precium aut gratiā anteferebat.

patibulū eſt crux.Salu.hiſto.li.iiii.In quis notiſſimis
malo depdens uerberabat̃ aut in mutilato corpo
re improbi patibulo eminens affigebatur.

patibulū ſera q̄ oſtia occludunt̃ q; hac remota ualuæ
pateāt.Titin.in fullo. ſi qlq̄ hodie p̄ter hanc poſti
cū noſtrū pepulerit patibulo hoc ei caput defrigā.

petere ſignat poſcere.uirg.li.viii.Mittit̃ & magni ue
nulus diomedis ad urbē:Qui petat auxilium.

petere uocare.uirg.li.viii.Quid cās petis ex alto?

petere percutere ferire.uirg.in buccolicis:Iam cornu
petat pedibus qui ſpargat arenam.

petere appetere.uirg.libro.viii.Notumq; petiuit cō
iugis infuſus gremio per membra ſoporem.

petere ſequi.uir.libro qnto:Quem petit:& ſummis
annixus uiribus urget.

petere abducere.uirg.lib.~~ſeptimo~~:Tartareū ille ma
nu cuſtodem in uincla petiuit.

petere inquirere.uirg.lib.viii.Euandrū petimus.

petere cupere appetere.uirg.geor.li.iiii. Pulchramq;
petunt per uulnera mortem.

petere eligere.uirg.geor.lib.iiii.Principio ſedes api
bus ſtatioq; petenda.

petere obtinere.uirg.ænei.li.primo:Quæ proxima
littora curſu Contendunt petere.

petere manere expectare.uirg.lib.octauo : Troianos
hæc monſtra petunt.

propter ſignat eius cā.uirg.ænei.lib.iiii.Te ꝓpter li
byæ gentes numidumq; tyranni Odere.

propter alicuius rei cā.Var.Seſq; ulyxe:Quid eſt mi
nerua ꝓpter ſtetit ſignificare eū ꝓpter doctrinā.

propter iuxta.uirg.geor.lib.iii.Et uiridi in cāpo tem
plum de marmore ponam Propter aquam.

ponere ē deponere.uirg.ænei.libro primo : Ponūtq;
ferocia pœni Corda uolente deo.

ponere cōſumere cōterere.M.T.de offi.lib.ii.Miren
turq; in ea tantum me opæ & temporis ponere.

ponere conſtituere.uirg.geor.libro tertio:templum
de marmore ponam.

ponere obſeruare.uirg.geor.lib.iii.Aut parco ſale cō
tingunt:hyemiq; reponūt.Itē in.i.ænei. Manet al
ta mente repoſtum Iudicium paridis.

ponere deſinere.uirg.lib.octauo:Cum uenti poſue
re:Omniſq; repente Reſedit flatus.

pernix dicit̃ celer.uirg.geor.lib.iii. Talis & ipſe iubā
ceruice effudit eqna Cōiugis aduētu pernix ſatur
nus.Luc.lib.xxvii.Fuimus pernices: æternum id
nobis fore ſperantes.

pernix perſeuerans.uirg.geor.lib.tertio:Et inter du
ra iacet pernix in ſtrato ſaxa cubili.

pullum eſt ætatis nouellæ.Virg.Georg.libro tertio:
Continuo pecoris generoſi pullis in aruis.

pullum nō album.uirgilius tertio Georgicorꝝ: Reii
ce ne maculis infuſcet uellera pullis.

plagæ ſunt uerbera.uirg.ī eodē:Plagiſq; perempto:
Tunſa p integrā ſoluunt̃ uiſcera pellem.M.Tulli
us de ſuppliciis:Plagis cōfectum dico a lictoribus
tuis pater ante oculos concidiſſe.

plaga ſpatiū imēſū.uirg.ænei.libro primo:Aethera:
quos lapſa plaga iouis ales aperto Turbabat cælo.

Plagæ ſunt & in rætibus qbus capta īplicant̃.Virgil.
æne.li.viii.Rætia rara plagæ.M.T.de of.li.iii.Sūt
ne igit̃ īſidiæ tēdeř plagas ēt ſi excitaturus nō ſis?

Plaga ſpatiū ampliſſimū uel cæli uel agri.uirg.li.vii.
In medio dirimit plaga ſolis iniqui.

Plaga aliquādo pars lecti:aliquando ois.Varro ī pro
metheo:Eburneis lectis & plagis ſigillatis.Affra
nius:Plagam facito demea & plagulā de lecto pel
lis dimitte ordine.

Putare colligere cōferre.Plautus ī aulularia:Putatur
ratio cum argentario.

Putare dicitur purgare rarefacere.uirgil.georgicorū
libro ſecundo:Fingitq; putando.

Putare aptare.Titin.ī fullōībus:Da pēſam lanā q nō
reddet tpi putatā:recte facite:ut mulctet̃ malo.

Putare aīo diſputare.uirg.vi.ænei.Multa putās:ſor
tēq; aīo miſeratus iniquā.Ennius ī thyeſte:Ibi qd
agas ſecū cogites parat putat.Cecilius ī exule: Nō
hoc putas:non habet in corde tibi uerſatur.

Putare extimare.Terētius in andria:Recte putas.

Putare dicitur impiare cōtaminare.Vir.in ſexto:Di
ſtulit in ſeram commiſſa piacula mortem.

Piare expiare purefacere. Virg.in ſexto : Duc nigras
pecudes:ea prima piacula ſunto.

Piare condere conſecrare.uirg.in ſeptimo:Prodigiis
acti cæleſtibus oſſa piabunt.

Paſſum ꝑpeſſum.uirg.ænei.li.iiii.O paſſi grauiora.

Paſſum dicit̃ genus liquoris quod ex una paſſa cogit̃
Virg.geor.li.ii.Et paſſo pſithia utilior.

Paſſum diſperſum ſolutū.Virg.æneidorꝝ li.primo :
Crinibus iliades paſſis.Terētius ī phormione:Ca
pillus paſſus nudus pes ipſaq; horrida.

Paſſum extēſum patens.Vnde & paſſus dicimus qđ
greſſibus mutuis pedes pateſcūt. Ennius in.x.Ae
gro corde comis paſſis ait ꝓ patētibus & extēſis.

Parcere eſt ueniā dare.Virgilius in ſeptimo: Parcere
ſubiectis & debellare ſuperbos.

Parcere ſeruare.Virgil.in.x.Argēti atq; auri memo
rans:quæ multa talenta Gnatis parce tuis.

Pax ſignificantiā habet notam.uirg. libro ſeptimo ;
Pax mihi pacis erit dextram tetigiſſe tyranni.

Pax uenia.Idem æne.libro tertio:Sed uotis p̄cibuſq;
iubent expoſcere pacem.

Pax ꝓpitiatio.Idē in eodē:Exorat pacem diuum.

Præſtare facere.M.T.de of. Emptorem indemnem
damno præſtari oportere.

Præſtare dicit̃ conſuetudine beneficium dare.

Præſtare exhibere.M.T.ad cæſarē iuniorē li.ii. Tu ſi
meā fidē p̄ſtiteris:quod cōfido te eſſe facturum.

Præſtare antecellere.uirg.in.xii.O p̄ſtans aī iuuenis.
Saluſtius in Catilina.Omnis hoies qui ſeſe ſtudēt
præſtare cæteris animantibus.

Præſtat utile eſt.uirg.ænei.iii.Præſtat trinacrii me
tas luſtrare pachini.

Piū dicit̃ religioſū.Vir.iiii.geor.Dii meliora piis.

Pium caſtū.uirg.in ſexto:Quiq; pii uates.

Præcipe ē iubere uel mouere.uirg.in.xi.Ipſi numerꝝ
modūq; catinis Præcipiunt.Et nono:Nāq; ita de
ſcendēs p̄ceperat optimus armis Aeneas.

Præcipere eſt ꝓuenire.uirg.in.xi.Exultatq; aīs & ſpe
iā præcipit hoſtē.uirg.in ſexto:Omnia p̄cepi atq;
animo mecum ante peregi.

pulſatum percuſſum.Vir.ī.vi.Pulſatuſq; parens aut
fraus īnexa clienti.M.T.de ſuppliciis:Lictores cō
ſiſtunt ualentiſſimi:& ad pulſandos:uerberandoſ
q; homines exercitatiſſimi.

pulſatum uiolatum.uirg.in duodecimo:Pulſatos re
ferens infecto fœdere diuos.

producere dicit̃ longius ducere.uirg.ii.ænei.Abne
gat exciſa uitam producere troia.

producere proſequi.uirgilius nono:Nec te tua fune
ra mater Produxi.

producere inſtituere.Terentius in Adel.Seni animā
primum extinguerē ipſi qui illud ꝓduxit ſcelus.

producere foras ducere.Terētius in heautō:Produ
xi ac uēdidi.M.T.in frumētaria:Quid opus lolio
nemo tuorum amicorum:nemo abs te ꝓductus
nemo interrogatus.

proluuies & illuuies ſignificantiā habēt parē:& ē im
mūdicia.uirg.tertio ænei.Fœdiſſima uentris illu
uies.Terentius in heauton:Pannis obſita neglecta
immunda illuuie.

proluuium profuſio.Terentius in Adelphis: Quod
proluuium?quæ hæc largitas?

proiectum dicit̃ dimiſſum derelictum. uirgi.li.viii.
Proiice tela manu.Idē in bucco.Non ego uos poſt
hac uiridi proiectus in antro.

proiectū longe iactū extēſum.M.T.de ſignis:Sed qđ
erat eiuſmodi loco.uirgilius tertio ænei.proiecta
q; ſaxa Pachini Radimus.

proiectū ſubtractum.M.T.ī philippicis: Quod hoc
ſecundante fecit ex urbe proieceris.

præſtringere obtenebrare.plautus in milite glorio
ſo:Præſtringat oculorum aciem in acie hoſtibus.

præſtringere attingere.M.T.de ſignis:Ignoſcite: ita
magnitudo me breuiter præſtrigere atrocitatem
criminis non ſinit.

præſtrīgere dicit̃ radere.M.T.ī philip.lib.iii. Cuius
qdē radere portā capuæ pene p̄ſtrinxiſti.

poſcere accipere.Varro in parmeone:In argumentis
poſcit palmam.

poſcere ſignat petere.uir.in.xii.poſcit equos gaudet
q; tuens ante ora frementis.

poſcere ꝓuocare.uirgil.in.viii.Haud acrē dubites in
p̄lia poſcere turnū.M.T.in prima & ſecūda actiōe
in uerrem:poſcunt maioribus periculis.

poſcere aduerſari.Virgil.in.v.Eqdē ſic poſcere uen
tos:Iādudum & fruſtra cerno te tendere contra.

proferre palā facere.Luc.li.xxvii.proferat ergo iā no
ſter ordo ſcelera:quæ in ſe admiſerit.

proferre ꝓtēdere.M.T.de repu.lib.iii.Sapienti iubet
proferre opes amplificare diuitias.

penetrare eſt ingredi:penetrare exire proripere.Plau
tus in trinūmo:Quo illic homo fortaſſe penetra
uit in ædibus.

pariter ex æquo.Neuius in decuma:Quid propha
nari modo ſic tris menſes ī æde:ut pariter diſpar
tiantur bona patris.

pariter cōuenienter.Titin.in prælia:Ne tu iſtū æde
pol inedia extuliſti pariter:ut dignus fuit.

pariter ſimiliter.Affranius in hoīe: Tibi ī utraq; pte
pollet & pariter poteſt.Plautus in aulularia : Is ex
ſe hūc reliquit:qui hic habitat filium pariter mo
ratum:ut pater atq; auus eius fuit.

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Poſterius dicitur tardius uel ſecundo.

Poſterius minus. Plautus ĩ aſinaria: Poſterius iſta dicis ꝗ credo tibi.

Poſtulare ĩtelligiť aptiſſime quã hẽat ſignificationẽ: ut eſt poſcere. Terẽ. in Andria: Alios mores poſtulat: dehinc poſtulo ut nihil moræ ſit.

Poſtulare uelle. Plautus in aſinaria: Vbi opẽ pietatem: ſi iſtuc memoratã tibi poſtulẽ: placere artẽ tibi quo pacto præcipis?

Paret obſequitur. Virgilius primo æneidorũ: Paret amor dictis caræ genitricis.

Paret uidetur. Virgilius in decimo: Cui pecudum fibræ cæli: cui ſydera parent.

Portẽta dicunť quæ aliquid portendunt: ut ſæpe.

Portenta inania quædam & irridẽda: Cicero tuſculanaꝝ li. i. Aut quid negocii eſt hæc poetarum & pictorum portenta conuincere.

Protinus ubicũqꝫ lectũ eſt cõtra uſum intellectus cõmunis: quo ſtatim ſignificare crediť poſitũ inuenitur: ut ſit ꝓtinus porro ac ſine ĩtermiſſione cõtinuoqꝫ iunctũ tenus eius ſignificãtiam affirmat aduerbii: Virg. Nanqꝫ in quocũqꝫ loco poſuit protinus: ſub hoc ſenſu intelligendum reliquit.

Protinus inſequẽter deĩceps. Virg. geor. iiii. Protinus aerei mellis cæleſtia dona Exequar. Et ĩ æne. Protinus anteũ & licã prima agmĩa turni proſeqtur.

Protinus iugiter & cõtinue. Vir. i. xii. Huic frater ſubitſalcanor. fratrẽqꝫ ruentẽ Suſtentat dextera traiecto miſſa lacerto: Protinus haſta fugit.

Protinus ſtatim. Virgilius ſecũdo ænei. Protinus ad regẽ curſum detorquet hiarbam.

Protinus lõge porro. uirg. in octauo: Cornuqꝫ recuruo Tartareã intẽdit uocẽ: qua protinus omne Intonuit nemus: & ſiluæ inſonuere ꝓfundæ. Idẽ in octauo: Nã memini heſionæ uiſentem regna ſororis Laomedontiadem priamũ ſalamina petentem Protinus archadiæ gelidos inuiſere fines.

Protinus ualde. Virg. in bucco. Et ipſe capellas Protinus æger ago: ut ſit aĩo & corpore ualde: aut ſi aliud enũciat referť ad illud ut ſit lõge porro ago. At ipſum hactenus licet ut ꝓpoſitionẽ acceperit & ut ꝓpoſitionẽ uariet: tamẽ maxime finem terminũqꝫ deſignat. Virg. geor. li. ii. Hactenus aruoꝝ cultus & ſydera cæli. Idẽ ĩ undecimo. Laterum tenus hiſpida nati Frons hoium præfert. Idem in ſecundo: Capulo tenus abdidit enſem.

Parumper: ut ſæpe interim & paruo tempore.

Parũper cito & uelociter. Virg. i. v. Pulſuſqꝫ parũper Corde dolor triſti gaudet cognomine terra.

De dictionibus ab. R. littera incipientibus.

r Eſtare diciť ſupereſſe. Terẽtius in andria: Reſtat Chremes: ꝗ mihi exorãdus eſt. M. Tullius de Senectute: Nec cũ æqualibus ſolum ꝗ pauci admodũ reſtant: ſed cũ ueſtra etiã ætate. uirgilius ſecũdo ænei. Aut quid iam miſero mihi deniqꝫ reſtat?

Reſtare reſiſtere. Virg. iiii. ænei. Hoc ſolũ nomẽ: quoniã de coniuge reſtat. M. T. de fini. bo. & malorũ: Nullã quærentes uoluntatẽ ſtoici reſtant.

Religio & deoꝝ cultura. uirg. in ſeptimo: Religione patrum multos ſeruata per annos.

Religioſos quoqꝫ dies infames uel infauſtos i. xi. cõmẽtarioꝝ Nigidius appellauit. M. T. ad atticũ: Nõ maiores nr̃i funeſtiorẽ uiã eẽ uoluerũt alienſis pugnæ ꝗ urbis captæ ꝙ hoc malũ ex illo itaqꝫ aliter religioſos etiam nunc dies aliter in uulgus.

Religio metus uel ſolicitudo. uirg. in. viii. Iã tunc religio pauidos terrebat agreſtes Dira loci. Terentius in Andria: Dignus es cum tua religione hac odio: nodum in ſcripto quæris.

Raꝝ cõſuetudine ĩfrequẽs ſignat. Virgil. in. xi. Quarara ẽ acies ĩterluceťqꝫ corona. Tul. de offi. lib. i. Si ad hoc genus caſtigãdi raro inuitiqꝫ ueniamus.

Raꝝ electũ. uirg. iiii. geor. Hic raꝝ uidimus olus.

Ruere decipi. T. de of. li. iii. Si hæc nõ ex tpe pati ruere & ꝑ uenditorẽ in maximã fraudem ĩcurrere.

Ruere ſignat cadere. uirg. ſecundo ænei. Ruit alto a culmine troia.

Ruere effundere. Virg. i. vi. Vnde ruunt totidẽ uocis reſpõſa ſybillæ. Idẽ ĩ. iii. geor. Ruit arduus æther.

Ruere irruere ſine cautela. uirg. in. x. Quo moriture ruis maioraqꝫ uiribus audes. Lu. in uigeſimo: Ruis hic & colligis omnia furtim.

Ruere eruere leuare. uirg. in. xi. Cõfuſa ruebãt Oſſa focis. Idẽ primo ænei. Totũqꝫ a ſedibus imis Vnã euruſqꝫ nothuſqꝫ ruunt.

Ruere diruere cõplanare. uirg. primo geor. Quid dicam iacto ꝗ ſemine cominus arua inſequiť: cumuloſqꝫ ruit male pinguis arenæ. Teren. in adelphis: Cæteros ruerem: agerem: raperem.

Ruere erigere extollere. uirg. geor. ii. Et ruit atrã: Ad cælũ picea craſſus caligine nubẽ. Idẽ. ii. ænei. Vertitur interea cælum. & ruit oceano nox.

Ruere diuidere. uirg. i. ænei. Spũas ſalis ære ruebãt.

Rigidum frigidũ. uirgilius primo georgicoꝝ: Tellurem borea rigidam ſpirante moueri.

Rigidum erectũ. uirg. in bucco. Tunc rigidas mutare cacumina quercus. Idem in georgi. Et curuæ rigidum falces formantur in enſem.

Rigidum durum. uirg. iii. geor. Veſteſqꝫ rigeſcũt. Indutæ cæduntqꝫ ſecuribus humida uina.

Relatũ diciť perlatũ. M. T. ad Cæſarem iuniorẽ: Sed hæc uidimus cũ legati reſponſa rettulerunt.

Relatũ diciť cõuerſum. uirg. in. xi. Multa dies uariuſqꝫ labor mutabilis æui Rettulit in melius.

Reddere reponere. Plau. in muſte. Tempeſtas uenit: conſtringit tegulas imbriceſqꝫ: ibi dominus indiligens reddere alias neuult.

Reddere diciť acceptũ reſtituere. Terentius in phor. Siquis quid reddit magna eſt habenda gratia.

Reddere exponere & pare. Plau. ĩ aulularia: Tibi ego rationem reddam ſtimulorum ſeges?

Remi ſũt nauales pedes: ſicuti plærũqꝫ remex remigis. uirg. in. v. quẽ deinde Cloãtus Conſeqtur melior remis: ſed pondere pinus Tarda tenet.

Referre recẽſere. uirg. in bucco. Cogere donec oues ſtabulis numerumqꝫ referre Iuſſit.

Referre aſcribere. Var. ĩ eume. Forẽſes decernunt ut extimatio nomẽ meũ in ſanoꝝ numeꝝ referat.

Referre ſignat ꝓferre iudicare. Virg. ii. ænei. Referes ego hæc: & nuncius ibis Pelidæ genitori.

Referre oſtendere. Luc. libro primo: Quæ poſſit ordiri quis nequeat unde referat.

Referre reuocare. Vir. i. xi. Ille pedẽ referẽs & inutilis inqꝫ ligatus.

Referre reddere. Virg. in. viii. O mihi præteritos referat ſi iupiter annos Qualis eram.

Rimari diciť ſcrutari quærere. Virg. in. xi. Et partes rimatur apertas. Idem in ſeptimo: Quodcũqꝫ repertum rimanti telum ira facit.

Rimari expleri. Vir. i. vii. Rimatqꝫ oculis: habitatqꝫ ſub alto Pectore.

Rimari inhabitare. Virgil. ii. geor. Dulcibus in ſtagnis rimantur prata cayſtri.

Rumpere ſignificantiam habet manifeſtam. Virgi. in. x. Rumpimus inuite tua uincla: ut plærunqꝫ.

Rumpere defatigare. Teren. in ecyra: Vt me ambulando rumperet. Affra. in epiſtola: Ego miſera riſu clandeſtino rumpier.

Rumpere diſiicere. Virgilius in buccoli. Frigidus in pratis cantando rumpitur anguis.

Rumpere retentum proferre diu tacita dicere. Vir. in. x. Quid me alta ſilentia cogis Rumpere?

Rumpe introire. Terẽ. in eunu. Ceſſo introrumpe.

Rogare poſcere. Plau. in Aſinaria: Spectandus ne cuinam ullum det: neqꝫ roget.

Rogare dicitur deprecari. Virgilius in ſeptimo: Lituſqꝫ rogamus Innocuum.

Rogare dicitur ſciſcitari. M. T. ad Cæſarem iuniorẽ ĩ primo: roga ipſum quẽadmodũ arimini ego eũ acceperim. Terentius in andria: Accedo ad pediſſequas quæ ſit rogo.

Rogare ĩſtituere. M. T. ĩ philip. lib. ii. Ego ad eã belli ciuilis cãm attuli: ego leges pernicioſas rogaui.

Remiſſũ lætũ. M. T. de oratore: Quis unꝗ res præter hunc tragicas pene comice triſtis remiſſe.

Remiſſum conceſſum. Virg. in. x. Manibus & cineri ſiqua eſt ea cura remitto.

Remiſſum miſſum. Luc. lib. xxviii. Cohibet & domi mœſtus ſe albinus: ꝙ repudium filiæ remiſit.

Remittere delectare. Tul. in hortenſio: Quæro enĩ non quibus intendam animum rebus ſed ꝗbus relaxem ac remittam.

Recipere extinguere proſternere. Virg. in. viii. Tum cui cõminus enſem: Condidit aſſurgenti: & multa morte recepit.

Recipe dictum eſt datum accipere. Tul. de offi. Cyrillum quendam ſuadentem ut ĩ urbe maneret. Xerſemqꝫ reciperent: lapidibus obruerunt.

Recipe reuocare. Virg. in ſcđo æne. Sic effata recepit ad ſeſe. Tul. de offi. lib. iii. Qui cum ad diem ſe recepiſſet admiratus eorum fidem tyrannus.

Recipe exceptũ facere. Plau. ĩ trinũmo: Vbi nũc adoleſcẽs hẽt poſticulũ hoc recepit cũ ædis uẽderet.

Redundare redire.

Redundare abundare. Luc. li. xxvii. Primo redũdat aurum: & theſauri parent.

Redire manifeſtã habet ſignificationẽ. Teren. in Andria: Redeo inde iratus atqꝫ ægre ferens.

Redire referri reuocare. Luc. li. xxvii. Si tamen non ad te hæc redit: hoc cauebis cõmodo. Vir. ii. geor. Redit agricolis labor actus in orbem.

Rurſum ſignat iterum. Virgilius in ſecundo ænei. Rurſus in arma feror.

Rurſus retro. Virg. iii. ge. Rurſus cura patꝝ cadere. Varro ĩ andabitis: Mortales multi rurſus ac̃ prorſus meant.

Rumor ut plæɾũqꝫ opinio ẽ. Salu. hiſt. ii. Ad hæc rumoribus aduerſa in prauitatẽ ſecunda in cauſam fortunã temeritatem declinando corrumpebãt.

Rumor fauor auxiliatio. Vir. in. viii. Ergo iter inceptũ pagunt rumore ſcđo: ideſt ꝓſpero fauore. Ennius in. viii. annaliũ: Legio reditu rumore ruinas mox auferre domos populi rumore ſecundo.

De dictionibus ab. S. Littera incipientibus.

Vblatum ſuſceptũ. Virgilius in. viii. Tro
s iæqꝫ labores Sublatum erudiit.

Sublatũ dicĩus remotũ. Vir. i. xii. Sine me hæc aut mollia fatu Sublatis apire dolis. Tul. de offi. Suſtulit quos obſtare intelligebat.

Sublatũ erectũ. Vir. in. vi. Sublataqꝫ procul dextra cõnixa corruſcat. Teren. in ecyra: Quia nobis paululum acceſſit pecuniæ: ſublati animi ſunt.

Sufficit ſignat ſatis eſt. Virgilius ĩ. xii. Dum terga dabant pallantia teucri Suffecit.

Sufficit ſũminiſtrat. Virgil. ii. æne. Ipſe pater danais animos uireſqꝫ ſecundas Sufficit.

Sufficit durat. Virg. in. v. Nec nos obniti contra: nec tendere tantum. Sufficimus. Idem in. xi. Nec ſufficit umbo Ictibus.

Sufficere ab inficiendo. Tul. in Hortenſio: Vt hi conuiuium purpuram ſufficiunt.

Suſpenſum placidum ſilens. Teren. ĩ phor. Hæc ego ubi audiui ad fores ſuſpenſo gradu placidẽ ire ꝑrexi.

Suſpenſum dicitur alte ligatum. Tul. ĩ Verrem: Fœlicis ſuſpenditur. Virgil. in. v. Quo tendat ferrum malo ſuſpendit ab alto.

Suſpenſum ſolicitũ. Vir. ii. æne. Suſpenſi erypilũ ſcitatum oracula phœbi. Tul. philip. libr. vii. Aberat a ſententia ſuſpenſus a curis maioribus.

Species dicitur effigies facies. Liuius in ægyſtho: Iãne oculos ſpecie læta uiri optabili.

Species factum ſpectaculum. Virg. iii. æne. Non tulit hanc ſpeciem furiata mente corebus.

Species imago. Tul. de offi. Bonum uidelicet. quod honeſtum: quæ autem ſpecie quadam utilitatis.

Species pulchritudo. Var. ĩ eume. Quæ caſtra ætas. quæ ueſtris adoleſcentium: quæ teneris ſpecies.

Segne tardũ. Vir. iii. ge. En age ſegnes Rũpe moras.

Segne diſſimile. Virgilius quarto æne. Haud illo ſegnior ibat æneas.

Saltus cõſuetudĩe a ſaliẽdo dr̃. Vir. in. viii. Tũ demũ ſaltu præceps ſeſe oĩbus armis in fluuium dedit.

Saltus campi ſpatiũ. Vir. iii. ge. Saltibus in uacuis paſcant: & plena ſecundum Flumina.

Subiicere eſt ſubtus iacere. Vir. ge. iiii. Et ramea coſtis Subiiciunt fragmenta. Et in. xi. Caudamqꝫ remulcens Subiecit pauitantem utero.

Subiicere ſurſum iacere excreſcere. Vir. in buc. Quãtũ uere nouo uiridis ſe ſubiicit alnus. Idem. iiii. geor. Ter flãma ad ſũmum tecti ſubiecta reluxit. Et in. xii. Aut corpa ſaltu Subiiciunt in equos.

Seruare liberare. Vir. iii. æne. Seruatũ ex undis ſtrophadum me littora primum Accipiunt.

Seruare cuſtodire tueri. uirg. ii. æne. Seruate domũ ſeruate nepotem. Idem in. vii. Sola domum & tantas ſeruabat filia ſedes.

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Seruare ſollicite & ſuſpitioſe obſeruarẽ. Plau.in Aſi.
Tuus ſeruus ſeruet ueneri ne eas det. Vir.i.geor.
Quod ſupereſt cæli menſes & ſydera ſerua.
Seruare inhabitare poſſidere. Vir.iiii.ge. Centum q̃
ſiluas:centum quæ flumina ſeruant.Idẽ: Imma/
nem ante pedes hydrũ moritura puella Seruátẽ.
Seruare tenere. Virgilius in.vii. Curam ſeruans ſub
imagine falcem.
Supremum ſignat extremum. Vir.in.xi. Qui ſupre
mum comitentur honorem.
Supremũ ſurſum altũ. Vir.iiii.geor. Clamore ſupre
mos implerunt montes. Teren.in adel. Proh ſup̃
me iuppiter. Plau.in amphy. Vt iouis ſup̃mi mul
tis hoſtis pacem petam.
Sæuũ iratũ. Virg.in.i.æne. Et ſæuũ ãbobus achillẽ.
Sæuũ immite. Vir.i.æne. Sæue memorem iunonis
ob iram. Lucil.in.xxx. Et ſæuo duro in bello mul
to optimus hoſtis.
Sæuũ forte. Virgilius in primo æne. Sæuus ubi æa/
cide telo iacet hector.
Sæuum potens. Idẽ in eodẽ: Non illi imperium pela
gi ſæuumq; tridentem. Sed mihi ſorte datum.
Sæuum durũ. Vir.in.v. Cum ſæuo e ſcopulo multa
uix arte reuulſus. Luc.libr.xxx. Idq; tuis factis ſæ/
uis & triſtibus dictis.
Supare eſt uincere. Teren.in eunu. Superat ipſã thai
dem. Virgilius ĩ bucco. Quid ſi idem certet phœ
bum ſuperare canendo?
Superare abundare. Virgil.in prĩo geor. Si ſuperant
fœtus pariter frumenta ſequentur.
Supare uiuere ſupereẽ. Vir.iii.æne. Quid puer Aſca
nius: ſuperat ne & ueſcitur aura? Idem in ſecũdo:
Satis una ſuperq; Vidimus excidia. & captæ ſupe
rauimus urbi.
Superare aſcendere. Virg.in tertio ge. ſuperãt mon/
tes & flumina tranant. Et grauido ſuperant uix
ubere limen.
Supare occidere. uir.in.i.æn. Clã ferro icautũ ſupat.
Stratum ſignat iacens. uirgil. in q̃rto ge. Sternunt e
ſomno diuerſo in littore phocæ.
Stratũ deiectũ. uirg.ĩ.x. ſternitẽ ifœlix acrõ. Idẽ ĩ buc.
Strata iacẽt paſſim ſua quæq; ſub arbore poma.
Stratum placatum lenitum. uirg.in huc. Et omne
tibi ſtratum ſilet æquor.
Stratũ tectũ. uirg.iiii.ge. Sternitẽ omne ſolũ iaculis.
Stratum compoſitum extructum. uirg.in prĩo æn.
Miratur portas ſtrepitum & ſtrata uirorum.
Secundũ ẽ numero aut ordine ſecundũ. uirg.iiii.ge.
Saltibus ĩ uacuis paſcũt: & plena ſecundũ Flumina.
Secundũ ꝓſpeꝝ. uirgil.in.x. Et ſeruate modũ rebus
ſublata ſecundis. Teren.in heauton. Si mihi ſecũ/
dæ res de amore eſſent.
Secundum leue placidum. uir.ge. libro tertio. Mer
ſus ſecundo defluit amni.
Summiſſum ſignificat humile. Tul.in.i. de officiis:
Neq; ſũmiſſũ & tale neq; hoc ferrẽtẽ. uir.iiii. æn.
Summiſſi petimus terram: & uox fertur ad aures.
Summittere ſubdere ſupponere. Luc. li.xxvii. Sum
mitas alios: ſi quos poſſis cenſeas.
Sũmittere demittere. uirg.in buc. Paſcite ut ante bo
ues pueri: ſummittite tauros. Idẽ. iiii.ge. Tu mo/
do quos in ſpem ſtatuis ſummittere gentis:

Seueꝝ triſte. Var.in eume. Tertia pœnarum ĩfamia
ſtans nexa in uulgi pectore fluctuatim intonſa cõ
ma: ſordida ueſtitu: ore ſeuero.
Seueꝝ graue cenſorium. Virgilius in ſeptimo. Rõ/
mulidis tatioq; ſeni: curribuſq; ſeueris.
Seuerum aſpeꝝ trucẽ. Virg.in ſeptimo: Qui tetrice
h orrentis rupes montemq; ſeuerum.
Seueꝝ ſæuum implacidum uitabile. Virg.in.iii.ge.
Inuidia infœlix furias amnẽq; ſeuerũ Cociti me/
tuet ſoluere uſu ſignat enodare. Vir.vii. ſoluite cri
nales uitas: capite orgia mecum.
Soluere debitũ reddere. Salu.in Catili: Argentũ ære
ſolutũ. Tul in Verrem diuinatione: Pro quo fru/
mento pecunia omnis ſoluta non eſt.
Soluere dimittere. Vir.geor.ii. ſolue mares: mitte in
uenerem pecuaria primus.
Soluere a curis liber eẽ. Vir.ii.geor. Riſuſq; ſoluto.
Idẽ ĩ.i.æn. ſoluite corde mœtum teucri.
Soluere contemnere deſpicere. Vir.octauo.æne. ſol
uitq; pudorem.
Soluere excipere. Virg.in.x. Nec populos ſoluo.
Supbum arrogãs truculentũ aſpeꝝ. Vir.iii.æne. ſtir
pis achilleæ faſtus iuuenẽq; ſupbum. Idẽ in.x. Te
turne ſuperbum Cæde noua quærens.
Supbum uitabile. Vir.in.viii. Foribuſq; affixa ſuper
bis. Ora uiꝝ triſti pendebat pallida tabo.
Supbum elatũ amplũ. Virg.ge.iii. Et greſſus glome
rare ſupbos. Idem in.viii. Tyburq; ſuperbum.
Superbum ornatum. Virg.ſecundo æne. Barbaricõ
peſtes auro ſpoliiſq; ſuperbi.
Supbũ opulentũ. Vir.ĩ.viii. Simul enſe ſupbũ Rãne
tẽ aggreditẽ: qui forte tapetibus altis Extructus.
Superbum iniquum. Virg.in tertio: Quos illi bellõ
profugos egere ſuperbo.
Stare cõſiſtere oĩum cõſenſu diciẽ. Virgi.iii.ge. ſtare
loco neſcit. Plau.ĩ amphy. Iſta ſtatĩ ſtãt ſigna oĩa.
Stare horrere ſignat. Cæcil. ſyracu. Hic amet: & fa/
miliæ fame peãt: agger aũt ſtat ſentibus. Virgil.in
xii. Iam puluere cælum ſtare uidet.
Stare erigere ꝓminere. Luc.in.xxviii. Hic corpus ſo
lidũ ĩuenies: hic ſtare papillas Pectorẽ marmoreo.
Stare fidem habere. Tul.de offi.li.ii. Facere ꝓmiſ/
ſa ſtare conuentis reddere depoſita.
Stare ualere conſtare & fixũ eſſe. uirgil.in.x. ſtat ſua
cuiq; dies. Idẽ in.ii. Stat caſus renouare omnis.
Stat ẽt plenũ. uirg. ĩ buc. Stãt & iuniperi & caſtãeæ
hirſutæ. ſiſen.in.vii. Cælum caligine ſtat.
Spiſſum dicimus denſũ. uirg.ĩ.ii.ge. In ſua poſſe ne/
gabant Ire loca & ſcrobibus ſupabit terra r̃pletis
Spiſſus ager. Cice.de oratore li.ii. Et principia tarda
ſunt & exitus tamen ſpiſſi & prodocti eẽ debẽt.
Spiſſum ſignat tarde. Plau. in penulo: Heu q̃ habeo
aridos auriſpices quia qui bene promittunt pro
ſpiſſo euenit id quod mali promittunt præſenta
re eſt. Neuius ĩ gymnaſti. At enim tu minus ſpiſ
ſe atq; tarde incedis.
Statĩ mox dr̃. Cice.ĩ uerrinis: Statĩ meſſanam lr̃as
dedit: ut Telleſinus ad ſe continuo ueniret.
Statum producta prima ſyllaba a ſtando perſeuerã
ter & æqualiter ſignat. Teren.in phor. Bina talen
ta capiebam ſtatim. Plau.in Amphy. Nec recedit
loco quin ſtatim rem gerat.

Supſtites dicimus qui ſupſũt mortuis. Supſtites ue
teres ponebãt incolumes. Terẽ.in and. Deos quæ
ſo ut ſit ſupſtes. Virg.in.x. Liceat ſupeſſe nepotẽ.
Spurcũ ſæuũ uel ſanguinariũ. Affra.in diuortio: Mu
lier nouercæ nomẽ huc adde impium ſpurca gre
mio ueſtigia Haud dici. Luc. ſaty.li.iiii. Aſcernius
fuit flacorã una eqdẽ ſamnis ſpurcus hõ uita illa
dignus locoq; cũ pace de iano cõponitẽ optimus
multo poſt hoĩes natus gladiator qui fuit unus.
Spurcũ uehemẽs aſpum. Tul.ad Cæſarẽ ĩ.ii. Cũ iter
facerẽ at q iã æternã tempeſtate ſpurciſſima. Var.
in eume. Nunc de te inquit meliuſculã ſpẽ habeo
qui rem ſpurciſſimam geſtare uoluerim.
Spurcũ obſcœnũ impuꝝ lentum lutum. Plau.ĩ aſi.
Tot noctes reddat ſpurcas: quot puras habuerit.
Pomponius in proſtibulo. Quæ pedibus nubere
poterant equites ſperant ſpurcæ.
Spurcũ fœtidum. Plau.in menæchmis: Nec iſto lo/
co ſpurcatur naſum odore inlutibili. Luc.in ſex/
to: Deinde uidere licet q̃ multæ homini res acri/
ter infeſtæ ſpurcæ grauiſq;.
Siccũ dicitur aridum & ſine humore. Virg.in.v. Sũ/
ma petit ſcopuli ſiccaq; in rupe reſedit.
Siccũ exercitum. Plau.in Aſina. Siccũ frugi continẽ
tem amantem uxoris maxime. Cice.in.vi. acade/
micoꝝ. Alius adultis: alius ſentibus: alius ægris:
alius ſiccis: alius uinolentis.
Seges eſt frumenti fructus. Virg.ii.ænei. In ſegetem
ueluti cum flamma furentibus auſtris.
Segetem terrã. Tullius in Hortenſio: Vt eni ſegetis
agricolæ ſubigũt aratris multo ante q̃ ſerant. Vir
gil.iiii.ge. Nec pecori opportuna ſeges: Nec cõmo
da baccho. Idẽ.iii.æne. Arebant herbæ & uictum
ſeges ægra negabant. Luc.vii. ſaty. Solam aurã ad
uerſam ſegetem immutaſſe ſtatumq;.
Sumere eſt accipe tollere. Virg.in.v. Sume pater. Sa
lu.in iugurtha: Epiſtolam ſuper caput tenere po
ſitam ſumit. Tul.de ſignis: Iſte unũquodq; uas ſumit
Sumere in manus laudare mirari. Cice.de fin.bo.&
ma.lib.ſecundo: Verum hoc loco ſũmo de uerbiſ
his eandem uim uoluptatis.
Sumere ſignat eligere. Luc.ſaty.li.iii. Et ſpatiũ curã
do corpe honeſtũ ſumemus. Plau.ĩ aulu. Siluam
lucus extra ſumere. Salu.in Iugur. Scilicet ut ĩ tã/
ta re ignarus omnium trepide feſtinet: ſumat ali/
quem ex populo monitorem officii ſui.
Sumere concludere. Tul.de offi.libr.tertio: Quoad
enim peruentum & quo ſumpta uis eſt non do/
mini nauis ſed nauigantium.
Sufferre eſt ſuſtinere. Vir.ii.æne. Nec clauſtra nec ip
ſi Cuſtodes ſufferre ualent. Actius in mirmidoni
bus: Ego me non peccaſſe plane oſtendã: aut pœ/
nas ſufferram.
Sufferre dedere uel ſupponere. Plau.ĩ Caſſina: Intro
ad uxorẽ meã ſufferrã quæ & meũ tergum ob in
iuriam. Idẽ in penulo: Vt enim ubi mihi uapulan
dum ſit tonſorium ſufferas. Actius in prægreſſia:
Aut ego illum eripiam: ut illi pœnam ſufferram.
Surgere creſcere augere. Vir.in ge. Quis ſine nec po
tuere ſeri: nec creſcere meſſes: Idem.iiii.æne. Aſca
nium ſurgentem & ſpes hæredis iuli Reſpice.
Surgere erigi. Salu.v.hiſt. Sella ſurgere caput aperi/
re ſolitũ. Teren.in Adel. Vt triduo hoc perpetuo
prorſum electũ nequeãt ſurgere. Vir.in.viii. Sur/
git & æthei ſpectans orientia ſolis Lumina.
Sacꝝ ẽ ſacratũ uel religioſũ. Vir.ĩ.vi. Cereriq; ſacrũ
polibetẽ. Et in.vii. Sceptrum ſacerq; athiares.
Sacrũ eſt ſceleſtũ & deteſtabile ita & cõſecratũ. Plau.
in penulo: Vendit eas trinis & nutricẽ & uirginis
præſenti argẽto hominis ſilẽtio quantũ hominẽ
terra ſuſtinet ſacerrimo. Virg. Auri ſacra fames.
Saucii dicunẽ ꝓprie uulnerati nõ mœſti ſicuti uult
cõſuetudo. Salu.ĩ.ii.hi. Auidiſq; ita prõptis duci/
bus ut Metellus ictu tragulæ ſauciaretẽ. uir.ii.æn.
Qualis mugitus fuit cũ ſaucius arã Taurus. Idẽ ĩ
viii. Saucius at quadrupes nota ĩtra tecta refugit.
Supplicium dicebatur damnatio uel pœna. Virgili/
us.iiii.æne. Mediis ſiquid pia numina poſſũt Sup
plicia auſurum ſcopulis.
Suppliciũ ſupplicatio. Salu.in Catilina: In ſuppliciis
deorum magnifici. Actius in epigona: Nunc per/
gamus ſuppliciis cælitum aras explicam.
Samiũ eſt teſta. Luc.in ſaty.xiii. Nõ paup me ſamio
curtoq; catino. T.de.repu.lib.vi. Læli q̃ oẽs hoĩes
habemus in manibus: q̃ ſi imperia pontificũ diis
ĩmortalibus grata ſine ſamio: quæ ut ſibi ſcribit
capudiens.
Samiũ rurſus acutũ: & ſamiare dicimus acuere q; ĩ
ſamio hoc genus artis polleat. Luc.ĩ.vii. ſaty. Hãc
ubi uult male habere ulciſci procellæ eius teſtam
ſumit homo ſamiam: ibi an uno telo inquit præ
cidit caulem. teſtiſq; una amputat ambo.
Spernere faſtidire. Vir.iiii.æne. Comitẽ ne ſororem
Spreuiſti moriens. Teren.in Andr. Quõt modis
contemptus ſpretus facta tranſacta omnia.
Spernere rurſũ ſegregare. Enni. hactoris luſtris: Me
lius eſt uirtute eius: nã ſæpe uirtute mali naſcunẽ
ius atq; æquum ſe a malis ſpernit procul.
Subducere ſupputare. Terẽ.in adel. Nunq̃ ita quiſq̃
bene ſubducta ratione ad uitam fuit. Tul. in Hor
tenſio: Non & ſine ea cogitatõe in eundẽ ſubdu/
ctis rõnibus. Idẽ de fi.bo.& malo. Qui autem eſſe
poteſt niſi te amor ipſe cœpit: quod non ſubdu/
cta utilitatis ratione effici ſolet.
Subducere eſt ſurripere. Tur.in lindia. Ego interim
in turba foras ſubduxi eum haccine. Virgi.ĩ buc.
Et ſuccus pecori: & lac ſubducitur agnis. Teren.ĩ
Eunucho: Vbi primum potuerit ſe illinc ſubdu/
cet ſocio.
Subducere etiam rurſum ducere leuare. Virg.ĩ buc.
Qua ſe ſubducere colles incipiunt Tulliuſ de of/
ficiis libro. tertio. Huic ille claſſem lacedæmo/
niorum quæ ſubducta eſt ad citheum clam incẽ
di poſſe.
Stupidus eſt obſtupefactus. Stupidus ſtultus & ini/
quus. Varro ĩ andromeda: Iuncta & propoſita ci
to non debuit pari ſuo homini ſtupidiſſimo ĩ os
ſpuere uitam.
Suſpicere eſt ſurſum aſpicere. Virgilius in prĩo æn.
Et faſtigia ſuſpicit urbis.
Suſpicere ẽ ſuſpectũ hr̃e. Saluſt.in Iugur. Per idem
tempus bolmicar cuius impulſu Iugurtha dedi/
tionẽ quã mœtu deſeruit incœperat ſuſpectus re
gi: & eum ſuſpiciens nouas res cupere: ac pernitiẽ

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

eius dolum quærere. Virgilius.ii.ænei.Suſpecta
dona Præcipitare iubet.

Subigere acuere.Vir.i.vii.Subigũtq; i cote ſecures.

Subigere exercere molire.Cicero de orato.libro.ii.
Subacto mihi ingenio opus eſt:ut agro nõ ſemel
arato ſed nouato.

Subigere ſupare & ſub ditione habere.Vir.i.æneid.
Ternaq; tranſierint rutulis hyberna ſubactis.Siſẽ
na hiſtoriarum libro quarto:Terrore perturbatã
multitudinem ſubigunt.

Subigere exarare.Tul.de ſenect.Cũ auté admiraret
Liſander proceritatem arboꝝ & directos in quin
cuncé ordines:& humũ ſubactam atq; duram.

Subigere molire exercere.Virg.ii.ge.Aut ſcrobibus
mandet mutata ſubactis.Tul.ĩ Hortenſio:Vt enĩ
ſegetis agricolæ ſubigunt aratris anteq̃ ſerant.Idẽ
de ſenectute:Sed etiam ipſius terræ uis ac natura
delectat:quæ cũ gremio mollito & ſubacto ſpar
ſum ſemen excepit.

Subigere ẽ cogere.Vir.iii.ge.Et ſæpe ſuperbos cor
nibus inter ſe ſubigit decernere amantis . Idẽ i.vi.
Caſtigatq; auditq; dolos ſubigitq; fateri.

Summũ ſignat quod omnibus ſit altius . Virgil.iii.
æne.Sũmoq; ulularũt uertice nymphæ. Idẽ ĩ.xii.
Apicem tamen incita ſummum Haſta tulit:ſum
maſq; excuſſit uertice criſtas.

Summum proximum.Cice.tuſcu. libro primo Sũ
mam aquam attinget enectus ſiti Tantalus.

Sũmũ extremũ.Vir.æne.li.ii.Venit ſũma dies & in
eluctabile tẽpus Dardaniæ. Tul.in Hortenſio:Vi
xit ad ſũmam ſenectutem ualitudine optima.

Sũmũ glorioſũ.Virg.in.viii.Me ne igiť ſociũ ſũmis
adiungere rebus Niſe fugis? Ennius in androme
da : Hæc malos annos multoſq; lõgeq; ab domo
bellum gerentes ſummũ ſumma induſtria.

Spectare dirigere.Luc.in.xx. Quid ſibi uult: qua re
fit ut intus uorſus ætate ſpectent atq; ferant ueſti
gia ſed oĩa prorſus.T.de offi.libr.iii. Ad extremũ
ſi ad pernitiem patris reſpectauit patriæ ſalutem
ante ponam ſaluti patris.

Spectare eſt uidere.Vir.in ge.Heu magnum alteri
us fruſtra ſpectabis aceruũ . Idem in.xii.Sedeant
ſpectentq; latini.Tul.in Hortenſio:Cæli ſignorũ
admirabilem ordinem inſatiabilemq; pulchritu
dinem magis ſpectat.

Spectare inſpicere cauere.Plau.in Aſina. Spectandũ
nec tibi annulum det:neq; roget.

Spectare ꝓbare.Cice.tuſcu.li.v.Non igitur ex ſingu
lis uocibus philoſophi expectandi ſunt. Teren.in
Prologo andriæ:ſpectandæ:an exigendæ ſint no
bis prius.Vir.in.viii.Sũt nobis fortia bello Pecto
ra:ſunt animi:& rebus ſpectata iuuentus.

Stringere percutere.Vir.in.x. Atq; animum patriæ
ſtrinxit pietatis imago.

Stringere nudare uel exercere.Vir.in.xi.Strictũ ro
tat acer Lucagus enſem.

Stringere rarefacere excidere.Vir.in buc.Hic ubi dẽ
ſas Agricolæ ſtringunt frõdes.Et.iii.ge.Tũc ſtri
ge comas:tũc comas: tunc brachia tunde.

Stringere decerpere.Vir.i.ge.Sed tamen & quernas
glandes tunc ſtringere tẽpus Et lauri baccas.Var.
de re ruſtica li.i.Quod non ſolũ celeriter præteri
re ſtringere uacant:ſed ẽt trãſglubit.

Stringere radere.Vir.in.viii.Ego ſum pleno quem
flumine cernis Stringentem ripas.

Stringere uulnerare.Vir.in.viii. Hunc primo leuis
haſta themillæ Strinxerat.

Succedere dr̃ in alterius locũ uenire.Vir.ĩ.x. Interea
ſoror alma monet ſuccedere lauſo turnum.T.de
offi.li.iii. Qui quodã q̃ſi ueneno ꝑficiat:ut ueros
hæredes moueat in eorũ locũ ipſe ſuccedat.

Succedere ingredi.Vir.li.viii.Et noſtris ſuccede pœ
natibus hoſpes.

Subit in memoriam reducitur.Vir.ii.æne.Subit de
ſerta creuſa.

Subire ingredi.Vir.in.viii.Hæc inquit limĩa uictor
Alcides ſubiit.Luc.in.xxxviii.Pueri præterea no
ſtris qui ſubeant iubet.

Subire ſuccedere.Var. in ſexageſi. In quarũ locũ ſu
bierunt inqlinæ impietas perfidia impudentia.

Subire ſubdere ſupponere.Virgi.in.x. Aeneæ ſubiit
mucronem:ipſumq; morantem Suſtinuit.

Subiicere naſci creſcere.Vir.i ge.Ne ſubeant herbæ:
neu puluere uicta fatiſcat.

Subire egredi ſuccedere.Vir.in.viii. Phadumq; her
beſumq; ſubit.

Subire reſiſtere reſpondere.Tul.in uerrem diuina
tione Poteriſne eius orationem ſubire?

Secáre excindere.Vir.li.viii.Qualis nereia cloto . Et
galathea ſecant ſpumantem pectore pontum.

Secare ſequi : ũde & ſectatores bonoꝝ ſectores dicti
ſunt.Vir.li.x.Quæ cuiq; eſt fortuna hodie quam
quiſq; ſecat ſpem.

Squallidũ dicitur ſicuti plerũq; ſordidũ.Vir.ii.æne.
Squallentẽ barbam & concretos ſanguine crines.

Squallidum fulgens.Virgilius in.x.Per tunicã ſqual
lentem auro latus.

Scitũ elegans.Terẽ.in and. Per ecaſtor ſitus puer eſt
natus e pamphilo.Tullius in uerrẽ actione:Siciliẽ
ſium ut etiam nos qui rudes harum reꝝ ſumus
intelligere poſſimus ſcite facta & uenuſte.

Sedet ſignificationem habet claram.Vir.in.xi.Tur
nus ſacrata ualle ſedebat.

Sedet placet.Idem lib.v.Idq; pio ſedet æneæ probat
auctor aceſtes.

Suſtulit ſurſum tulit erexit.Vir.ii.æne. Suſtulit exu
tas uinclis ad ſydera palmas.

Suſtulit abſtulit.Tul.philippi.li.ii.Eos qui regni no
men ſuſtulerint deſerendos putans.Vir.ge.i.Su
ſtulerit primus calamos ſiluamq; ſonantem.

Spargere diſtillar̃ ſignat uel guttatim ĩfundere.Vir.
in.xii.Spargit rapida ungula rores Sãguineos.Idẽ
in.iiii.Spargẽs hũida mella ſoporiferũq; papauer.

Spargere madefacere.Vir.ſpumant aſꝑgine cautes.

Spargere ſeparare.Vir.iiii.ge. Diſcerptum latos iu
uenem ſparſere per agros.

Spargere implere.Virgil.in.xi.Et iam prima nouos
ſpargebat lumine terras.

Signare eſt deſignar̃.Luc. li.xxviii.Si ſocrates ĩ amo
re & in adoleſcentulis meliore paulo facie ſignat:
ac ſi nihil amaret.

Signare imprimere.Vir.iiii.geor.Et ſummo ueſti
gia puluere ſignent.

Signare diſcernere.Luc.in.xxx.Nam ut diſcrimẽ
facit:nec ſignat luna alba.

Solidi ſignificatio manifeſta eſt.Virg.in.vi.ſolidoq;
adamante columnæ.

Solidũ cõtinuũ iuge.Var. ſexq; ulyxe:Nauibus.xii.
dum profectum decem annos ſolidos erraſſe.

Subnixum ſubditum.Virg.ii.æne.Iuuenemq; ſup
bum Seruitio enixe tulimus.

Subnixum enixũ.Vir.iiii.æne.Mæonia mentũ mi
tra crinẽq; madentem Subnixus rapto potitur.

Subnixum ſublime.i.ſurſum nixum.Cæcilius in.i.
annaliũ:Ea latini ſubnixo animo & uictoria iner
ti conſilium ineunt.

De dictionibus a.T.Littera incipientibus.

t Andem ſignat uix:ut apud Ciceronẽ: Tã
dem aliquando quirites.Vir.li.iii.æneid.
Ergo inſperata tandem tellure potiti.

Tandem ſignat tamen.Titinnius in gemina.Sym
phonia odioſum tãdẽ:ut moribus placeam uiro.

Tamen ipſum ſignificat ſtatim.Vir.in buc.Hic hæ
dos depone:tamen ueniemus in urbem.

Tamen ſignificat tandẽ. Salu.iii.hiſt. Nã q enare co
nati ſunt:icti ſæpe ferrimẽtis nauium aut afflicti
a ſuis undaꝝ uim mulctato fœde corpe poſtréo.

Triſte.Vir.Et pluuio contriſtat pectore cælum.

Triſte amarum.Vir.in geor.Triſtiſq; lupini Suſtule
ris fragiles calamos.

Triſte minax.Vir.ii.æn.Iſq; adytis hæc triſtia dicta re
portat.Triſte graue.T.de rep.li.vi. Qui nũero op
timatũ & principũ obtulit his uocibus & grauita
tis ſuæ:liquit illũ triſtẽ & plenũ dignitatis ſonũ.

Triſte difficile.Tul.de ſene.Facilius ĩ morbos ĩcidũt
adoleſcentes:grauius ægrotant:triſtius curãtur.

Triſte nigrum.Virg.iii.geor. Aut tonſum triſti con
tingunt corpus amurca.

Triſtis iratus.Affra.in epiſto.Iactauit ſeſe iactet mi
hi erit triſtior ideſt iratior.Idem in eadem: Idem
natura triſtiori paululo.

Triſtis doctus.Luc.in.xxviii. Adde eodem triſtis ác
ſeueros philoſophos.

Trahere ꝑ terrã ducere.Vir.i.æne. Lora tenẽs tamẽ
huic ceruixq; comæq; trahuntur Per terram.

Trahere eſt rurſũ leuare.Tul.de deoꝝ natura lib.ii.
Et regere qui foſſione terrã fumare calẽtem atq;
etiam ex puteis iugibus aquã calidã trahit . Plau.
in Amphytrione . Ego illi puteo ſi occepſo aĩam
omnem intertraxero.

Tardum pigrum.Virgilius.i.geor . Sæpe oleo tardi
coſtas agitator aſelli.Teren.in Eunucho:Fatuus ẽ
inſulſus tardus.

Tardũ diuturnũ perſeuerantem.Virg.ii.geor. Me
dia fert triſtis ſucos tardumq; ſaporem.

Tendere inhabitare:tabernacula & hoſpitia ponere.
Virgilius.ii.ænei.Hic dolopum manus : hic ſæ
uus tendebat achilles.

Tendere inſidiari decipe dictũ a tendicula. Teren.in
phor. Quia nõ recte accipitri tẽditur nec miluo.

Tendere eſt ꝓprie laxitatẽ diſtendere & ſine rugis fa
cere.Vir.in.viii.Tendũt uela noti . Idem in ſexto:
Tendebantq; manus ripæ ulterioris amore.

Tendere eſt dirigere.Virg.i.æne.Per tot diſcrimina
rerum Tendimus in latium.Idem in ſecũdo : Ad
cælum tendens ardentia lumina.

Tendere contẽdere.Virg.ii.æne.Ille ſimul manibus
tendit diuellere nodos.Idẽ in.v. Aequo diſcrimĩe
piſtris Cẽtauruſq; locũ tendũt ſuperare priorem.

Turpe eſt indecoꝝ informe.Vir.i.vii. Et mœtus &
male ſuada fames & turpis egeſtas.Idẽ in.iii.geo.
Scabiemq; ferat turpiſq; podagras.

Turpe grande.Vir.iii.ge.Optima toruæ forma bo
uis:cui turpe caput.Idẽ in.iiii.ge . Et turpis paſcit
ſub gurgite phocas.

Teneꝝ ſignificat gracilentum.Vir.iii.ge.Et ros ĩ te
nera pecori gratiſſimus herba.

Tenue uehemens.Vir.ii.ge.Tenuiſq; lageos.Tenta
tura pedes olim uicturaq; linguam.

Tenue inſœcundum.Vir.in.ii.ge.Tenuis ubi argil
la & dumoſis calculus aruis.

Tenue teneꝝ Tul.de ſuppliciis in Verrem:Ræticu
lum ſibi ad naris admouebat tenuiſſimo lino.

Tenue frigidũ.Vir.in geor . Ne tenues pluuiæ rapi
diue potentia ſolis Acrior.Idem in.iii. Tũ tenues
dare rurſus aquas.

Tenue paruũ exiguum.Tul.in Hortenſio:Eundem
non mediocri pecunia: ſed etiam tenui percipere
poſſumus.Vir.in.v.Et tenuis teucrũ res eripe le
tho.Idem in.ii.geor.Ni refugis.tenuiſq; piget co
gnoſcere curas.

Tenet ſicut eſt uſus ſignificat apprehendit detinet.
Vir.iiii.geo.Veꝝ ubi correptũ manibus uĩncliſq;
tenebis.Tul.in uerrẽ ĩ diuina.Non te ſed hic libet
eſſe reſponſurum quem monitor tuus hic tenet.

Tenet ĩhabitat poſſidet. Virg.iiii.ge.Quæ gurgitis
huius Ima tenes.

Tenet prohibet.Vir.ii.geo.Texendæ ſæpes etiam &
pecus omne tenendum.

Tenet compeſcit ſupprimit.uirg.iiii.ge.Tenuiq; in
hians tria cerberus ora.

Tenet tetigit.uirg.ge.i.Amnis abundans Exit:& ob
ducto late tenent omnia limo.

Tenet dirigit.uirg.i.æne.Sed qui uos tandem qbus
aut ueniſtis ab oris:Quoue tenetis iter?

Tenet intelligit dicit.Teren.in and.Id paues ne du
cas:illam tu autem ut ducas rem tenes.

Tremere dicitur cõmoueri agitari.uirgil.in.xi.Cur
ante turbam tremor occupat artus.

Tremere timere.uirg.ii.æne.His aliud maius miſe
ris multoq; tremendum·Plau.in Aſina. Non pla
cet Pro monſtro eſt:quando qui ſudat tremit.

Trahere manifeſtã habet ſignificationem. Virgil.ii.
æne.Altaria ad ipſa trementem Traxit.

Trahere dare.Vir.i.æne.Partibus æquabat iuſtis:&
ſorte trahebat.

Tentare eſt exerceri.Vir.georgicorum tertio.Et ten
tat ſeſe:atq; iraſci in cornua diſcit Arboris obni
xus trunco.

Tentare experiri.uirg.in.viii.His fretus non legatoſ
neq; prima per artem Tentamenta.

Tentare aggredi.uirg.ii.æne.Ex templo tentãda fu
ga canit æquora calchas.

Tentare petere dare.uirg.iii.æne.Vnde laborũ Ten
tare auxilium iubeat.

Tetrũ uitabile.Tullius de officiis libro tertio:Poſtre
mo hæ iam in liberis ciuitatibus regnãdi exiſtũt
cupiditates qbus nihil tetrius:nihil fedius cogita

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS USAL.ES

ri poteſt.
Tetrum dicitur illuuioſum fœtidū. Vir. tertio æнei. Tum uox tetra inter odorem. Idem ī decimo: Lauit improba teter Ora cruor.

Tetrum amaꝝ. Luc. in quarto: Ac ueluti pueris abſcinthia tetra madentes Cum dare conantur.

Tetrum impium crudele. Tulli. de offi. libro tertio: Promiſſum potius non faciendum: q̄ tetrum facinus admittendum fuit.

Torq̄re inflectere. Virgilius. ii. geor. Taxi. torquent in arcus. Teren. in eunu. Vide ut ſibi os contorſit carnifex.

Torquere gyro celeri rotare. Virg. i. æne. Aſt illā ter fluctus ibidem Torquet agens circum.

Torquere iacere mittere. Vir. in. v. In medios telum torſiſti primus achiuos.

Tueri dicit ſeruare cuſtodire. Tul. in epiſt. ad Cæſarem actione prima: Vt ſciret tuenda maiore cura eſſe q̄ parata ſunt. Virg. in. viii. Succedunt uariâtq; uices quod cuiq; tuendum eſt.

Tueri uidere. Vir. i. vii. Excipiūt plauſu pauidos gaudentq; tuentes Dardaniæ.

Tergora dicuntur coria. Virgilius æne. i. Tergora diripiunt coſtis.

Tergora dorſa. Virg. in. vii. Hinc raptas fugientibus ingerit haſtas In tergum.

Tergum ſcutum. Virg. in. viii. Aduerſi in tergū ſulmonis. Idem in decimo: Dentibus infrendens: & tergo decutit haſtas.

Tranſmittere trahere derelinquere: Luc. libr. xxviii. Polæmon mortem & amauit: & ſuam tranſmiſit ſtolam quam dicunt.

Temerarium ſicuti plærūq; a temeritate.

Temararium metuendū & ſollicitum. Plau. ī aſina. Sed quid q piccus ulmum tundit aut temerariū eſt & inſequentibus.

Tegetes a tegendo. Var. de re ruſtica: Si quæ fiunt de canna bililino iunco palma ſcirpo: ut funes reſtes tegetes quoq; fundo ſumi non potuerunt.

Taleas ſciſciones lignorum uel præſegmina. Var. de re ruſtica libro primo: Nam etiam nūc ruſtica uoce intertaliare dicitur diuidere uel excidere ramū ex utraq; parte æquabiliter præciſū quas alii taleas appellant.

Dictiones ab. V. incipientes.

u Olare eſt auium. Virgilius. i. æne. Humilis uolat æquora iuxta.

Volare eſt celeriter currere. Teren. ī ecyra: Ne fruſtra illic expectet uola. uirg. in. v. Ecce uolat calcemq; terit iam calce diores.

Vaſtum eſt magnum. uirg. iii. æne. Vaſtumq; caua trabe currimus æquor.

Vaſtum horrens & aſperum. uirgil. i. æne. Hic uaſto rex æolus antro.

Vaſtum ferox. Cice. tuſcu. Quæ barbara india tollere uaiſtor aut anguſtior.

Ventus eſt flatus. uirg. in. i. Et mulcere dedit fluctus tollere uento.

Ventus ſignificat odorem. Plau. in ciſtellaria. Ita muſtulentus uentus naris obtigit.

Virtus fortitudo eſt. Virg. in. v. tunc pudor incendit uires & conſcia uirtus.

Virtus ſignificat auxilium. Plau. in milite: Deū uirtute eundem hoſpitio accipiam.

Virtus meritum eſt & dignitas. Plau. ī milite: Quæ improba eſt iners præcium eis pro uirtute ut ueniant.

Veſci eſt edere. uirgilius in undecimo: Veſcitur æneas ſimul & troiana iuuentus.

Veſci etiam ſignificat uti. uir. i. æne. Quod ſi fata uirum ſeruant: & ueſcitur aura ætherea. Tulli. de fi. bonorum & malorum. Si gerundis negotiis poſſit orbatus paratiſſimis ueſci uoluptatibus.

Veſci iterum uidere. Actius in athamante: Priuſq̄ infans eſſe facinus oculi ueſcuntur tui.

Velare eſt operire: Vnde & reuelare nudare dicitur.

Velare rurſum legare. Pompo. in panuceatis: Nō rogis qui fiat reſtis biles eſt uelet gulam.

Vola eſt media pars manus. Varro in epiſationibus: Pleni libri inq̄ eorum: quorum in ſepulchris nec uola nec ueſtigium extat.

Vanum leue inane. uirgilius in primo geo. Sed illos expectara ſeges uanis eluſit ariſtis.

Vanum eſt mendax. uirgi. i. æne. Ni fruſtra augurium uani docuere parentes. Salu. in iugurth. bello Mauri uanum genus. Tul. de officiis libro primo Nihil enim proficiunt niſi admodum mentiantur: nec uero quicq̄ eſt turpius uanitate.

Vanum inſidioſum ſubdolum. uirgilius in ſecundo ænei. Nec ſi miſerum fortuna ſinonem Finxit uanum etiam mendacemq; improba finget.

Vanum obſcurum. uirgil. in tertio æneid. Et procul in tenuem ex oculis euanuit aurem. Tullius de republica libro quinto Vt noſtra uero ætas cum republica ſicut pictura accepiſſet egregiam. ſed iam euaneſcentem uetuſtate.

Vaſtitas ſignificat uaſtationem. Actius ī aſtyanacte: Propter tot tantaſq; uaſtitates funerum.

Vltimum uſu nouiſſimum dicitur. uirg. in. viii. Vltimus ille dies bello gentiq; fuiſſet. Tullius de ſenectute. Magis delectatur qui in prima cauea ſpectat. delectatur tamen etiam qui in ultima.

Vltimum primum. uirgilius in octauo: Tu ſanguinis ultimus auctor. Tullius de finibus bonorū & malorum libro tertio. Eorum dico qui ſūmū bonum quod ultimum appellant ī animo ponerēt.

Vrgere inſiſtere. Lucillius in. xxviii. Cæde hoſtium gnato urgere reſtant perimus.

Vrgere eſt præmere cogere. uirgilius tertio georgicorum: Ima ſoluuntur latera: atq; oculos ſtupor urget inertes: Verſaq; in obnixos urgentur cornua uaſto Cum gemitu.

Vrgere tegere. uirgilius. ii. geor. Qui ſato ſuper atq; ingenti pondere teſte Vrgerent.

Vrgere accelerare. uirgilius in undecimo: Tibi quâ noctes feſtina dieſq; Vrgebam.

Vincere ſignificat ſuperare. uirgilius ſecundo georgicorum Vbi area uincere ſummū Arboris haud ullæ iactu potuere ſagittæ.

Vincere exprimere. uirgilius tertio georgi. Nec ſum animi dubius urbis ea uincere magnum q̄ ſit.

Vincere animi compotem fieri. uirgilius. iii. georgi. Illi uictor ego & tyrio conſpectus in oſtro. Idem ī ſeptimo: Iunonem uictrix affatur.

Vertere dicitur conuertere troquere. Vir. in octauo. Gorgona deſecto uertentem lumina collo.

Vertere fallere decipere. Virgil. ſecūdo æneidoꝝ: Seu uerſate dolos: ſeu certe occumbere morti.

Vertere mutare. Virgi. primo æneidorum: Quæ te genitor ſententia uertit.

Verſat agitat cōmouet uoluit. Vir. tertio Georgicorum Quid iuuēis magnū cui uerſat ī oſſibus ignē Idem in ſexto: Nunc me fluctus habet: uerſantq; ī littore uenti.

Vindicare eſt malefactum defender. Tullius de of. li. iii. Atq; iſte dolus malus & legibus erat uīdicatus.

Vindicare trahere liberar. Vir. q̄rto æneidorum: Graiumq; ideo bis uindicat armis Cice. in. iii. academicorū: Aliqua poteſtas ſic uindicēt ī libertatem. Idē de ſenctute: Et ſenectuſ eſt natura loquacior ne ab omnibus eam uitiis uidear uindicare.

Vindicare reuocar. Tul. ad cæſarem iu. ī ſecūda actione: Qui ſi nihil ad beneficium adderes quo per te me una cum repub. in libertatem uindicaſſent.

Vindicat adſciſcit ad ſe trahit. Tul. in hortēſio: Deinde imitator ut ſibi qđ uidet nāturæ mos uīdicat.

Vſus ab utēdo. uirgilius tertio Georgicorum: Nam nec erat coriis uſus.

Vſus conſuetudo. Terentius in heauton. Sic mihi eſt uſus. tibi ut opus facto eſt face.

Vſus opus. Virgilius æneidorum libro octauo: Arma acri faciunda uiro nunc uiribus uſus. Nūc manibus rapidis.

Vitam a uiuendo dictam. uirg. in quīto: Et ni docta comes tenuis ſine corpore uitas Admoneat.

Venire clare ſignificat. uirgi. in ſexto: Veniſti tādem;

Venire reſiſtere imminere. uirgilius in octauo: Satis ambobus teucriſq; uenire latiniſq;.

Verrere eſt trahere. uirg. in primo æneidoꝝ: Quippe ferant rapidi ſecum uerrantq; per auras.

Verrere ferire peruertere. uirgilius in tertio æneidorum: Annixi torquēt ſpumas & cærula uerrunt:

Verrere mūdare. Luc. libro uigeſimooctauo. Lignū cædat ædis uerrat ac uapulet.

Via eſt iter. uirg. in. i. ænei. Strepitum & ſaxa uiarū.

Via ratio cā. uirg. in. x. Hæc uia ſola fuit qua perdere poſſes. Terentius in phor. Qua uia iſtuc facies.

Via conſuetudo. Terentius in heauton. Sed uia puulgata partum quotidie accuſabam.

Veſtigium dicitur pedum impreſſio. uirg. tertiō georgicoꝝ: Et gradiens ima uerrit ueſtigia cauda.

Veſtigiū extrema pars pedis. uirgil. in ſexto. Veſtigia primi Alba pedis frontēq; oſtentans arduus altā.

Volutare dicit uolui. Luc. trigeſimo: Quid tu iſtuc curas: niſi ego obliuiar atq; uoluter.

Volutare cogitatione perquirere. uirg. in buc. Id qdē ago & tacitus mecum lycida ipſa uoluto.

Vis eſt celer impetus. uirg. ſecundo æneidorum: Inſtat ui patria Pyrrhus. Idem: Auxilioq; leuare uiros uimq; addere uictis.

Vis celeritas. Luc. in tertio: Aut quidnam tremuli facere artubus hædi: Cum ſimili incurſu poſſint ac fortis equi uis.

Vix cū labore. uirg. ſecundo Georgicoꝝ: Vix humiles apibus caſſias roremq; miniſtrat. Idem ī qnto: Vix illum famuli phegeus ſagariſq; ferebant.

Vix ſtatim: uirg. in ſecūdo æneidorum: Vix ea fatus eram gemi cum talia reddit.

Nonnullarum dictionum in ſignificato differentiæ.

c Vpido & amor idem ſignificare uidētur: & eſt diuerſitas. Cupido enim conſideratæ eſt neceſſitatis amor iudicii. Plautus in bacchide. Cupido te cōſcius: an ne amor. Idem in Curculione: Diſcreuit & uim eiuſdem diuerſitatis expreſſit dicens: Quo uenus cupidoq; impat: ſuadetq; amor. Cupidinem cum fœminino genere dicimus cupiditatem. uirgilius in ſexto æneidorum: Quæ lucis miſeris tam dira cupido? Cum maſculino dicimus ipſum. Plautus in penulo: Cupido quantus?

Inter amare & diligere hoc īntereſt: q amare uim habet maiorē: diligere leuius amare. Cicero ad brutum: Sic igit facies. & me aut amabis: aut quo cōtentus ſum diliges. Et in libro primo: Clodius tribunus plæbis deſignatus ualde me diligit. uel ut ευφατικωτερον dicam ualde me amat. Idē ad Dolobellam: Quis erat qui putaret ad eum amorem quem erga te habebam poſſe aliquid accedere? Tantum acceſſit: ut mihi deniq; nunc amare uidear antea dilexiſſe.

Perire & interire plurimum differunt: q perire leuior res eſt. & habet inuentionis ſpem & non oīum rerum finem. Plautus in captiuis: Qui per uirtutem peritat non interit.

Alere & educare hoc diſtant. Alere eſt uictu temporali uitam ſuſtiere. Educare autem ad ſatietatem perpetuam educere. Plautus ī menæchmis: Nam illuc homo hominis non educat. Actius in andromeda. Alii educaui: id facite ut gratum ſit ſeni.

Inter tollere & auferre eſt diuerſitas. Tollere ē erigere. Auferre legatum tranſferre. Virg. in. viii. Tollite cuncta inquit: cœptoſq; auferte labores.

Horrendum & horridum multam habent diuerſitatem. Eſt enim horrendum tetrum & euitabile: uirg. in quarto ænei. Concilium horrendū. Horridum plærūq; extans & prominēs. uirg. in quarto ænei. Et glacie riget horrida barba. Luci. in. vi. ſaty. Et hi quos diuitiæ producunt & caput iungunt horridulum.

Inter meretricem & proſtibulam hoc intereſt. Meretrix honeſtioris loci eſt & queſtus. Nam meretrices a merendo dictæ ſunt: quia copia ſui tantūmodo noctu facerēt. Proſtibula q ante ſtabulum ſtet quæſtus diurni & nocturni cura. Plautus ī ciſtel. Manifeſtiſſime diſcernit: Intro ad bonam meretricem aſtare in uia ſolam: proſtibula ſane eſt.

Genitrix a matre hanc habet diſtantiam: quia genitrix ſemper quæ genuerit nūcupatur. mater uero aliquando pro nutrice ponitur. uirgilius ī ſeptimo Geminos huic ubera circum Ludere pendentes pueros & lambere matrē. Plautus in Menæchmis: Ita forma ſimilis pueri ut mater ſua nō internoſcere poſſet: quæ mammam dabant. nec adeo mater ipſa: quæ illos pepererat.

Pudet & piget hoc diſtant. Pudet enim uerecundiæ

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

eſt.Piget pœnitentiæ.Plau.in pſeudulo:Nimio id
quod pudet facilius fertur q̃ illud qđ piget.Nō de
diſſe iſtū pudet me quia nō accepi piget.Saluſtius
in Iugurtha.Nā poſtea quæ fecerit incertum ha-
beo pudeat an pigeat magis diſſerere.

Oſculū & ſuauium ītellectibus his diſcernunť:ꝙ ab
ore oſculū.ſuauium a ſuauitate diciť.Varro de ui
ta patrū.Ideoq; ab ore dicitur oſculum nō a ſuaui
tate.Vnde ſuauium quod ſimile ſuauitati.

Inter ſacrificare & litare hoc intereſt.Sacrificare ē ue
niā petere.Litare eſt ꝓpiciare & uotū impetrare.
Virg.iiii.æneí.Tu modo poſce deos ueniā:ſacriſq;
litatis:ideſt impetratis.Plautus in penu.Sic hercle
iſtuc unq̃ factum eſt:tum me iuppiter faciat:ut ſꝑ
ſacrificem neq; unq̃ litem.

Expleri & ſaturari hāc habēt differētiā.Expleri ē tan
tummō plenū eē.ſatiari ſupra modū.Luc.ī.vi.De
inde animi in gratiā naturá paſcere:ſemꝑ atq; ex-
pleri bonis rebus:ſatiariq; nunq̃.Tullius de repu.
li.vi.Graues eni dominæ cogitationū libidines in
finita q̃dá cogunt atq; imperant:quæq; expleri ac
ſatiari nullo modo poſſint.Ad omne facinus īpel
lunt eos:quos illecebris ſuis incenderunt.

Arcus & arquus hoc diſtāt.Arcus eni ſuſpēſus appel
latur fornix.Arquus nō niſi in cælo:quē Irim poe
tæ dixerunt.Vnde & arquati dicunť qbus color &
oculi uirēt quaſi ī arquus ſimilitudinē.Lucretius
in.vi.Tum color in nigris extat nubibus arquis.

Fors & fortuna hoc diſtāt.Fors ē caſus tpalis.Fortúa
dea eſt ipſa.Actius in aſtyanacte:Iterea ī qbus par
tibus nāq; audire uolo:ſi eſt quā exopto:& quo ca
ptus mō fortuna ne an forte reperitur.Varro ī epi
ſtola ad fuſium:Dii quæſo fors fortuna quātis cō
moditatibus hunc diem.

Ferus & ferox hoc differūt.Ferus ē ſæuus.Ferox eſt
fortis.Saluſt.in iugurtha:Ille aio feroci negat ſe fu
ſam numidiā pertimeſcere.Vir.in.ii.æneí.

Ferus oīa iuppiter argos Tranſtulit.Idē in.iiii.Et fre
na ferox ſpumantia mandit.

Antiquus & antiqor ut gradu ita & intellectu diſtāt.
Nam antiquū uetus ſignificat.Virg.in.ii.Geor.Anti
quaſq; domos auium.Antiqor melior Tullius de
amicitia:Hoc quidem eſt proprium amicitiæ:ſed
antiquior & pulchrior & magis a natura ipſa pro
fecta.Idē de repub.lib.primo:Sed quoniam pluri
ma beneficia continet patria.& eſt antiquior pa-
rens q̃ ſiquis ut aiūt curauerit:maior ei profecto q̃
parenti debetur gratia.Luci.in quarto:Quin po-
tius uitam degat ſedatus quietam quam tu antiq
us q̃ facere hoc feciſſe uidearis.

Fauſtū & feſtum uariaɳť ita.Eſt eni fauſtum q̃ſi a fo
uendo dictum ac ꝑ hoc ꝓſpeꝝ & propitiū.Vnde
cōtra infauſtū minax & īpropitiū.Feſtum uero ſo
lēniter lætū & feriatū.Vir.ii.æneí.Feſtoſq; dies de
noíe phœbi.Terē.O fauſtū & fœlicē diem.

Cuius & cuiatis eſt differētia.Cuius ad pſoná referť
hominis:cuiatis unde ſignificat.Actius in telepho
Qui neq; cuiatis eſſet unq̃ potuimus multi rogi-
tantes ſcire.

Animus & anima hoc diſtant.Animus eſt quo ſapi
mus:anima qua uiuimus.Actius in epigone:Sapi
mus animo.Fruimur anima.Sine animo ania eſt
debilis.Varro in andabitis:In reliquo corpore ab
hoc fonte diffuſa anima.Hinc animus ad intelli-
gentiam tributus.

Vultus & facies hoc diſtant.Vultus eſt uolūtas quæ
pro motu animi in facie oſtendiť.facies oris ſpeci-
es.Salu.in Catilina.Prorſus in facie uultuq; uecor
dia inerat.Luc.ſaty.lib.i.Vultus itē ut facies mors
citra morbus uenenum.

Sepum & unguentum differunt hoc modo.Sepum
fit ex adipe rumināntium.Luc.ſaty.lib.iiii.Teſipho
ne tene pulmonibus adirē unguem exactum attu
li eumenidibus.

Muſſare & murmurare ita diſcernuntur.ꝙ muſſare
hominum fit occulte quid & preſſa uoce loquēti
um quod cælatū uelint.Vir.in.x.Quid fortuna fe
rat populi:ſed dicere muſſant.Et alibi:Flent mœ
ſti muſſantq; patres.Murmurare aūt maioris ſo-
ni eſt proximi ad tumultū.Vir.ī primo Geor.Ne
morum increbeſcere murmur.

Priores & primores hanc habēt diuerſitatē.Priores
enim comparatiui ſūt gradus.Primores ſummæ
quæq; res.Luci.in.viii.ſaty.Gallinatius cū uictor
ſe gallus honeſte cælitus & digitos primores eri-
git ungues.Turpilius in Demetrio:Sandalio inni
xa digitis primoribus.

Poeſis & poema differunt.Poeſis textus ſcriptoꝝ:ut
odyſſæa uel ilias Homeri:aut æneis Virgilii.Poe-
ma inuētio parua:quæ paucis uerbis exprimiť:ut
in gladiatoribus ludis Homeri.Poetica eſt ars ea-
rum reꝝ.Luc.in.xi.ſaty.Nō hoc qđ ualeat quidue
interſit hoc & illud cognoſcis primū hoc quod di
ximus eē poema.Pars eſt parua.Idem in epiſtola:
Itemq; uis non magna poema eſt.Illa poeſis opus
totum totaq; illa ſumma eſt una.

Fora & fori ut genere ita & ſenſibus differunt.Nam
neutro iudiciorum & litium ſedes eſt:maſculino
ſpacia in nauibus apertiora.

Doctum & peritum ſimile cū uideatur a Tullio di-
ſcretum eſt ut ſit peritum plus q̃ doctum de offi.
in tertio:Itaq; cum ſint docti a peritis deſiſtunt fa
cile ſententia.

Inter urbē & ciuitatē hoc intereſt.Vrbs eſt ædificia:
ciuitas.incolæ:Virg.in.i.æneí.Vrbs antiqua fuit:

Ennius in telepho:Et ciuitatem argiuum incēdere.
Pacuuius in athlanta.Solicita ſtudia obſtupida ſu
ſpenſa animo ciuitas.Siſenna hiſto.libro quarto:
Incerta ciuitas trepidare.Pompo.cum in urbe ſu-
periorem locum incendere.

Inter cogitare & deliberare hoc intereſt.Cogitare eſt
confirmare.Turpil.in beton.Quæſo cogita ac de
libera.Idem in philopatro:Certum ac deliberatū
eſt me illis obſequi.

Scius & conſcius hoc differunt.ꝙ ſcius ſecum.cōſci-
us cum alio ſcius eſt.licet conſcium indifferenter
poſitum legerimus.

Auſpicium & augurium his intellectibus uariantur
ꝙ ſit auſpicium auium conſpectio & quæ ex uola
tu auium ſignificetur & uocibus.Augurium autē
rerum omnium coniecturas prudenter ac diligē-
ter amplectitur.

Monſtra & oſtenta ſimiliter intelliguntur:ꝙ immi-
nentia monſtrent & oſtendant.

Omen uotum eſt mentis & uocis.Vnde ſacrificanti
bus diciť bona habere omina:ideſt ut circunſtan
tes & bona mente uelint & recta oribus proferāt.

Portētum nō ſolum quod portēdat ſed quod iá ap-
portet & faciat in his ſignificationibus quæ in au
ſpiciis & auguriis & extiſpiciis oſtenduntur.

Prodigiū aūt ſemꝑ peſſimū ē:dictū q̃ſi porro adigē
dum.Vir.ī.ii.æneí.Sola nouū dictuq; nefas arpya
celēo Prodigiū canit & triſtes denunciat iras.

Iniuria & cōtumelia hoc diſtāt:ꝙ iniuria lenior res ē
Pacu.in phibœa:Patior facile iniuriā ſi eſt uacua a
contumelia.Ceci.in fallacia:Facile ærumnam fer
re poſſunt ſi inde abeſt iniuria:& iniuriam niſi cō
tra conſtant contumeliam.

Fulmen & fulgur his ītellectibus uariaɳť.Eſt enim
fulmē telum ipſum qđ iaciť.Vir.in.i.Geor.Ipe pa
ter media nymboꝝ ī nocte corruſca Fulmīa mo
litur dxtra.Fulgur ignis q̃ corruſcat fulmīe.Vnde
& fulgetra diciť fulgor.Virg.ī.v.Maculoſus & au
ro ſquámam incēdebat fulgor.Fulguratum diciť
fulgure tactum uel exuſtum.

Iurgiū & lis hāc habent diſtantiā:ꝙ iurgiū leuior res
eſt ſiqdē inter beniuolos aut ꝓpinquos diſſenſio
uel cōtentio iurgium diciť.Inter inimicos diſſen-
ſio lis appellať.M.T.de rep.in q̃rto.Admiror nec
reꝝ ſolum ſed etiam uerboꝝ elegantiā:ſi iurgant
īquit beniuoloꝝ concertatio nō lis inimicoꝝ iur
gium dicitur.Et in ſequenti.Iurgare ergo lex pu-
tat inter ſe uicinos non litigare.

Audacia & audētia in hoc diuerſa ſunt:ꝙ audácia te
meritas eſt:audentia fortitudinis.Saluſtius in Ca
tilina.Audacia pro muro habeť.Virgilius.æneí.
Audentes fortuna iuuat.

Merx & mercatura hoc diſtant.Merx eſt ſpecies ipſa
Mercatura ē actus ipſe.Mercatus aūt locus in quo
agitur mercatura.Tul.de repub.lib.q̃rto:Pæones
primi mercaturis ſed mercibus ſuis auaritiam &
magnificentiam inexplebiles cupiditates oīum re
rum exportauerunt in Græciā.Idem de offi.Quo
tanq̃ ad mercaturam bonarum artium ſis profe-
ctus:inanem redire turpiſſimum eſt.

Superſtitionis & religiōis diſtantiā manifeſte diſcer
nit Tullius de deoꝝ natura in ſecundo:Nō enim
philoſophi ſolū ueꝝ etiam maiores noſtri ſupſti-
tionem a religione ſepauerunt.Religioſi ex eligē-
do:Superſtitioſi proprietatem ex hoc habent:ꝙ
præ cultura deorum ſuperſedeant.

Peius & deterius his ſenſibus diſcernunť:ꝙ ſit peius
malo quod in uſu eſt & creberrime frequētatur:
deterius uero a bono:ut mīoris ſit meriti q̃ id qđ
placet.Virg.in.iiii.Geor.Deterior qui uiſus eū.ne
prodigus obſit Dede neci.Idem in octauo:Deteri
or donec paulatim ac decolor ætas.Hæc enim me
lioribus comparata ſunt.

Inter circum & globum hoc intereſt.ꝙ circus ē pla-
nicies rotūda ut circuitus.globus ſoliditas undiq;
rotūda.ut eſt ſphæra & ſtaminum glomera.Tul.
de deorum natura.Cūq; duæ formæ pſtātiſſimæ
ſint & ſolidis globis(ſic enim ſpæram interpræta
ri licet)ex planis autē circus aut orbis.Virg.in qn-
to:Mediaq; in ualle theatri Circus erat.lucentēq;
globum lunæ titaniaq; aſtra.

Manubias a præda hoc diſtare ueteres extimauerūt
ut ſit pda corpa ipſaꝝ reꝝ quæ capiūť.Manubiæ
uero pecuniæ ex præda uēdita redactæ.& ſic apud
plurimos:Nā.M.T.ita ſenſiſſe uoluit de lege agra
ria.Prædas máubias ſectiles.caſtra deniq; Cnei Pō
peii ſedente imperatore cenſores.

Peruicacia & ptinacia hoc diſtant.Peruicacia ē īterdū
bonaꝝ rerum pſeuerantia:ptinacia ſemper mala
rum.Actius in myrmidonibus:Tu ptinaciā eſſe
Archiloche hanc prædicas.ego peruicaciam a me
uti uolo nam peruicacem dicis me eſſe & uincere
perfacile patior:pertinacem nihil moror.hoc for-
tis ſequitur illam indocti poſſidēt.tu addis quod
uitio eſt;demis quod laudatur.

Senſus & ſenſa hoc ſeparanť.Sēſus enim qui ſentiūt:
ſenſa quæ ſentiunť.Cicero de oratore.Et quod ex
primere dicendo ſenſa poſſumus.

Iuuentus & iuuēta & iuuenilitas hoc differūt.Iuuen
tus iuuenes.Iuuenta ætas ipſa uel iuuenilitas.Vir.
in octauo:At patiens opeꝝ paruoq; aſſueta iuuen
tus.Idem in tertio Geor.Interea ſuperat gregibus
dum læta iuuentus.Solue mares.

Morata morigera & moroſa hanc habēt diſtantiam
ꝙ moroſa contrariis peruerſiſq; moribus.Tullius
de ſenectute:At ſunt moroſi & anxii iracūdi & dif
ficiles ſenes.Plautus in aulularia:Dummodo mo
rata ueniat:dotata ſatis eſt.

Inter uegetū & uigens hoc intereſt.ꝙ uegetū ſit inco
lume:uigens forte.Nam uegetum corporis uigēs
etiam animi poſſumus dicere:ut in multis.

Profeſti & feſti dies diſcernunť.Profeſti ſunt a feſti-
uitate uacui.Affranius in priuigno:Quæ feſti face
re ſolemus die quotidiano opere ꝓmiſcue æque
profeſto concelebras focum.

Quærere & requirere hoc differt.quoniam require
re eſt diu quærere.Affranius fratris:Proin tutum
quæram.ne requiram te uide.

Specula & ſpeculum & genere & ſignificatione diffe
runt.Nam ſpecula deſpicientiam ſignificat.

Confiteri & ꝓfiteri hoc diſtāt:quia profiteri uolū
tatis eſt.confiteri neceſſitatis.Cicero pro Manilio:
Hic ego non ſolum confiteor:uerum etiam profi
teor.Honeſtius uel profiteri q̃ confiteri.

Vlcus & uulnus hoc diſtāt.ꝙ ulcuſ tecta & clauſa ma
lignitas.Vir.iii.Geor.Quā ſ'qs ferro potuit reſcin
dere ſummū Vlceris os:aliť uitiū:uiuitq; tegēdo.
Vulnus hians patēs.Idē in decimo:Produxi preſſi
ue oculos:aut uulnera laui Veſte tegens.

Turpe & fœdum quā habeant diſtantiā manifeſtū ē.
Nā turpe leuior res ē.Tul.de offi.Luxuria uero cū
omni ætati turpis tum ſenectuti fœdiſſima eſt.

Formæ & figuræ quæ ſit differentia Tullius manife
ſtat.Nā formam ītegritatem ſpeciei eſſe uoluit fi-
guram formam noſtrā.Tullius de offi.lib.primo
Principio corporis noſtri magnam natura ipſa ui
detur habuiſſe rationem:quæ formam noſtrā re-
liquamq; figuram:in qua eſſet ſpecies honeſta:eā
poſuit in promptu.

Dignitatem & uenuſtatem diſcerni uoluit Tullius:
Dignitas uiris:uenuſtas fœminis ſit attribuēda de
officiis.i.Venuſtatem muliebrē dicere debemus:
Dignitatem uirilem.

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Monſtra & prodigia & portenta hoc diſtant:qa ſunt
mõſtra oſtẽta & monita deoꝝ. Vir.in.viii.Primũ
q; parentẽ Mõſtra deũ refero.Prodigia deoꝝ iræ
uel minæ.Idẽ æne.iii.Sola nouũ dictuq; nefas har
pya celeno.Prodigiũ canit.Portẽta oſtẽta quæ ali/
quid iminere ſignificẽt.Lu.li.xxvii.Niſi portenta
anguiſq; uolucres ac pennatos ſcribitis.

Ignoſcere & cõcedere quẽadmodũ iter ſe diſtẽt ape/
rit.Tullius ad cæſarẽ iuniorẽ in.i. Quod mihi &
philippo uacationẽ dabis gaudeo.nam & præteri
tis ignoſcis & concedis futura.

Contẽnere & deſpicere eo diſtãt:ꝙ ẽ deſpicere graui
us q̃ cõtẽnere.Tullius i uerrẽ actiõe tertia : Quẽq;
contẽpſerit deſpexerit:liberꝝ eẽ nunq̃ dixerit . Idẽ
ad Cæſarem in tertio:Amici nonnulli te contẽni
deſpici & pro nihilo haberi ſenatus uoluit:

Cupiditas & cupido diuerſa ſunt:nã cupiditas ẽ leui
or.Luc.in.xxx.Cupiditas ex hoĩe:cupido ex ſtulto
nunq̃ tollitur.ꝙ cupiditas pars quædam ſit tem/
peratior defluens ex cupidine.

Aemulatio ab imitatione hoc diſtat:ꝙ imitatio ſim
plex eſt:& liuorẽ atq; inuidiã non admittit.Aemu
latio aũt habet quoddã imitandi ſtudium: ſed cũ
malitiæ operatione.uirg.in ſexto:Aemulus exce/
ptum triton ſi credere dignum eſt:Inter ſaxa uiꝝ
ſpumoſa immerſerat unda.

Probatũ & ſpectatũ uis maioris ẽ.Luci.in undecimo
Tuã probatam mihi & ſpectatam adoleſcẽtiam.

Bellũ & p̃liũ hoc differũt:ꝙ p̃lia ptes ſunt belli.Hoc
eſt in bello cõgreſſiones.Luc.xxvii.Vt romãus po
pulus uictus ui & ſupatus p̃liis ſæpe ẽ multis:bel/
lo uero nunq̃:in quo ſunt oĩa.Virg.in octauo: In/
fantem fugiens media inter prælia belli.

Inter cauere & uitare differẽtia ẽ.Lu.in.vi. Et eẽ plus
uitare qd cauẽdũ tibi cẽlere:qd euitãdũ maxime.

Vetuſtiſcere & ueteraſcere qd interſit Nigidius com
mẽtator grãmaticus in decimo deplanauit: Dice/
mus q̃ uetuſtate deteriora fiunt uetuſtiſcere: inue
teraſcere quæ meliora.M.T.ad Hirtium i octauo
Cum enim nobilitas ſit nihil aliud q̃ cognita uir/
tus quis in eo genere ueteraſcentẽ uideat ad glori
am generis antiquitate deſideret?

Nocẽs a nefario & ĩpio diſtare uti nocẽs leuius uide
ri poſſit.Tul.de of.li.ii.uoluit.Nec tamẽ ut hoc fu
giendũ eſt:ita habẽdum eſt religioni cõtrariũ no/
centẽ aliquãdo & nefarium ĩpiumq; defendere.

Innuere & annuere hoc diſtant:ꝙ innuere eſt facie ſi
gnificare.

Flagrare & igneſcere ita diſcernitur : ꝙ igneſcere eſt
incendi & ardere.flagrare uero olere.

Noxa & noxia diuerſa ſunt.noxa peccatũ leue.Virg.
i.æne.Vnius ob noxam.Noxia nocẽtia.Vir.ĩ.viii.
Iræq; & crimina noxia cordi.Tul.ĩ hortenſio : Et.
certis qdem rebus in quibus peccata nõ maxime
afferunt:noxias tamen ni ſciant attingunt.

Plus a multo uetuſtas uoluit diſcrepare:& põt uideri
hãc habere differẽtiã:ut ſit multũ a plurio minus
ac nõ ſupra modum.Virgi.in primo geor.Multũ
adeo raſtris glebas qui frãgit inertes. Plus ſicut in
plæriſq; Tul.magis diſcernit ĩ epiſtola ad Catonẽ
Nec iccirco mihi deſiderandũ eẽ dignitatẽ meã ꝙ
eam multi impugnarĩt:ſed ideo magis recolendã
ꝙ plures deſiderarint.

Inter ſperatã & dictã & pactã & ſpõſam hoc intereſt
qa uirgo poſtq̃ petiť ſperara diciť.Plau.ĩ amphy/
trione.Vxorẽ ſuã ſalutat ſperatã:dehinc ꝓmiſſam
dicta uel pacta uel ſpõſa dici põt.Virg.ĩ.ii.æneido.
Cui pater & cõiunx quõdam tua dicta relinquor?
Idẽ alias:Et gremiis abducere pactas.Titinius qn
to:Qui exacta ætate ſponſa ſit deſponſata.

Mutuũ a fœnore hoc diſtat:ꝙ mutuũ ſine uſuris:fœ
nus cũ uſuris ſumiť & ẽ quaſi accepti fœtus.Plau.
in aſina.Nam ſi mutuas nõ potero.certũ eſt ſumã
fœnore.Vnde honeſtius mutuũ eſt quod ſub ami
co affectu fiat tamen uſu temporis neceſſarii.

Inter nutare & annuere & nictare ueteres hoc inter
eẽ uoluerũt:ut nutare capitis : annuere uel nuere
nariũ uel labioꝝ:nictare oculoꝝ.Plau. i aſinaria :
Nec illa ulli boni nutet nictet annuat.

Caſtitas & pudicitia ab iniuria paria diſputanť:cum
ſit pudicitia ab iniuria turpiũ libidinũ libera caſti
tas ab his continens & remota.præterea religioſa
munditia ac puritas.Virg.in.ii.Geor.Caſta pudi/
citiam ſeruat domus.Et in ſexto ænei.Quiq; ſa/
cerdotes caſti dum uita maneret.

Paſcere & alere hoc diſtãt:ut ſit alere ſufficiẽdi gene/
ris curã habere paſcere natos cibo ſagiare.Var.ĩ ge
rũto didaſcalo:Vbi graues paſcãť pauonũ greges.

Inter extinguere & opprimere intereſſe uoluit.Tulli
us de amicitia:Vt ſit maius opprimere q̃ extingue
re.Quãobrẽ primũ dãda opa ẽ:neq̃ amicoꝝ diſſi/
dia fiant ſin tale aliqd euenerit:ut extinctæ potius
amicitiæ:q̃ oppreſſæ uideantur: quaſi quod extin
guiť poſſint reclamari:qđ opprimitur non queat.

Morbũ a uitio prudẽtia ueteꝝ uoluit ſeparari. ut ſit
morbus cũ acceſſu utiq; aut cõtagii aut tpis:uitiũ
perpetua & inſanabilis & irreuocabilis cauſa.

Meminiſſe & in memoriã redire hoc differre Ariſto
teles putat:& uult meminiſſe oium eẽ aĩantiũ: ut
cibi potionis ſomni uoluptatis in memoriam re/
uocare quod exciderit niſi homines poſſe.

Die quarta & die q̃rto hoc differre prudentes uolũt
quoꝝ tamen auctoritas ut ſit die quarto tempo/
ris præteriti.die quarta temporis futuri.

Mẽtiri & mẽdaciũ dicere quẽadmodũ diſtẽt.P.Nigi
dius mãifeſtauit.Qui mentiť ipſe nõ falſus alterũ
fallere conať:q mẽdaciũ dicit ipſe falliť.Quãtũ in
ſe eſt uir bonus præſtare debet:ut non mentiať.

Feſtinare & ꝓperare ueteres diuiſerunt. Cato in ora
tione quã de ſuis uirtutibus ſcripſit: Qui unũ qd
maturaŕ trãſigit:ꝓperat. q ſimul multa ĩcipit nec
pficit:feſtĩat. Veꝝ utraq; uerboꝝ ratio ſub hac ſi
gnificãtia proxima eſt ueritati ut ſit ſæpe animi ꝓ
perare ſtudioſe ad res aliquas cõtendentis feſtina/
re corpore neceſſitatibus obſeq̃ndi.Virg.in q̃rto :
Et mediis properas aquilonibus ire per altum.Et
in ſecundo ænei.Feſtinate uiri:nam quæ tam ſera
moratur Segnities.

Matronæ & matreſſamilias diſſimiliter accipiũt ue
teres quidã:ut ſit matrona quæ peperit ſemel:ma
terfamilias quæ ſæpius.Quidam matronam lo/
cupletiorem dicunt.

Auaꝝ & auidũ ita diſcernunť. Auarum enim ſemp
in reprehenſione eſt.Auidũ aũt ab auendo: quod
eſt etiam honeſte cupiẽdo:Vt Vir.in.ii. Georgico
rum:Paſcuntur oues:auidæq; iuuencæ.Saluſti.in
Catilina.Laudis auidi pecuniæ liberales erant.

Proſpicere & reſpicere diſtãt:ut aduerſũ uidere ꝓſpi
cere rõne dicať.Reſpicere quaſi retro aſpicere.

Furor ab inſania hoc diſtat.Cice.tuſcu.lib.iii.oſtẽdit
Itaq; nõ eſt ſcriptũ.inſanus & furioſus eſſe incipit.
Inſaniã enim cenſuerunt ĩconſtantiã ideſt ſanitate
uacantẽ tamen poſſe tueri mediocritatẽ officiorũ
& uitæ cõmunẽ cultum atq; uſitatum furorẽ eſſe
rati ſunt mentis ad oĩa cæcitatẽ : ꝙ cum maius eẽ
uideať q̃ inſania.tamen eiuſmodi eſt:ut furor ĩ ſa
pientẽ cadere poſſit.inſania non poſſit.

Cõfidẽtiæ & fidẽtiæ diſcretionẽ pãdit.Tul.tuſcu.iii.
Qui fortis eſt.Idẽ fidẽs:quoniã confidẽs mala cõ/
ſuetudine loquentiũ in initio poniť.ductũ uerbũ
a cõfidendo quod laudis ẽ:quia cõfidens is ꝑfecto
nõ extimeſcit.diſcrepat enim a timendo fidens.

Inuidia & inuidẽtia.Cice.tuſ.lib.iii.Poſſet ẽt in miſe
ricordiã poſſet in ĩuidentiã nõ dixi in inuidiã.quæ
tũ eſt cũ inuideť.ab inuidẽdo aũt ĩuidẽtia recte di
ci põt:ut fugiamus ambiguũ nomẽ ĩuidiæ in.iiii.
ut ægritudini ĩuidẽtia.utẽdum ẽ eni docẽdi cauſa
uerbo minus uſitato:quoniã inuidẽtia nõ in eo q
inuidet ſolum:ſed in eo etiã cui inuidetur dicitur.

Aegrotatio & ægritudo.Cice.tuſc.li.iii. Sed proprie
ut ægrotatio ĩ corpe:ſic ægritudo ĩ aĩo nomẽ hẽt.

Iracũdus & iratus ebrius & ebrioſus amator & amãſ
& alia quæ inter ſe diſtẽt.Cice.diſcreuit in.iii.tuſc.
Aliud iracũdum eẽ:aliud iratum ut differt anxie
tas ab angore:& neq; enim aguntť oẽs anxii. Inter
ebrietatem & ebrioſitatem hoc ĩtereſt: aliud amã
torem:aliud amantem.

Lætari & gaudere diſtant:ut Cicero in tertio tuſcu/
lanarum:Atq; ut cõfidere decet timere nõ decet.
Sic gaudere licet:letari non licet.

Pernicitate & uelocitatẽ.Cice.diſcreuit in.iiii.tuſcu/
lanaꝝ.Præſtans ualitudine uiribus forma:acerri/
muſq; ĩtegriſq; ſẽſibus:adde ẽt ſi iubet ꝑnicitatẽ.
uir.iiii.ge.hoc ſẽſit:Dura iacet ꝑnix ĩ ſtrato ſaxa cu
bili:ut illđ celeritatis.hoc patiẽtiſſimæ fortitudĩs.

Mœtum timorẽ formidinẽ pauorẽ.Cice. diſcreuit ĩ
q̃nto tuſculanaꝝ:In quẽ autem metus:in eum ti/
miditas formido pauor ignauia.

Innocens & innocuum hoc diſtant: quia ſit innocẽs
non nocens:& innocuum illæſum.Virgilius ĩ de/
cimo:Et ſedere carinæ Omnes innocuæ.

Miſerari & miſereri cæteris his ſenſibus eẽ uoluerũt
ut ſit miſerari flere & lamẽtari:miſereri miſeratio
nẽ alienis caſibus exhibere:& actiuo ad primũ af/
fectum.paſſiuo ad ſecundum.Actius in euryſace:
Heu mihi ut etiã hæc ærũna mihi luctũ addit lu/
ctibus alia pſona qd miſerari?Id me Euryſacẽ tuã
ſoliditatẽ tibi memoras:formidas tibi te commi
ſerabar magis q̃ miſerabar mei.

Multũ & ſatis eo diſtãt.ꝙ multum ĩfinitum ẽ : ſatis
finitum: Auaris illud:hoc parcis ſe cõtinẽtibus ap
plicãdum eſt.Luc.in quinto:Nã ſi quod ſatis ẽ ho
mini id ſatis eſſe potuiſſet hoc ſat erat . Nam cum
hoc nõ ẽ quod credimus porro diuitias ullas ani/
mum mihi explere potuiſſe.

Omne atq; totũ differt:ut ab oĩ plus eẽ totũ putent.

Virg.in bucco.Omnia uincit amor.Et ĩ.iii.Geor.
Omine adeo genus ĩ terris hoĩumq; feraꝝ.Et ge/
nus equorum pecudes pictæq; uolucres. In furies
ignẽq; ruũt.amor oĩbus idẽ.Et in.vi.ænei.Totaq;
ĩfuſa ꝑ artus Mẽs agitat molẽ:& magno ſe corpo
re miſcet.Quid ꝙ totũ qđ plus putať:nõ ꝓ cũcto
alicui dici põt?uirg.Geor.lib.iii.Totaſq; aduolue
re focis Vlmos ut ſit totas ĩtegras non oẽs quæ in
mundo ſunt ulmos.

Niti & obniti cũ ex uno ſit ĩtellectu:acceptis tamẽ p̃/
poſitionibus fit diuerſum.Niti eni põt uideri aut
aliquã utilitatẽ aut honorẽ ærũnoſo tẽdere ſine la
bore:q̃q̃ in aliqbus grauis audiať:ut ſint enixæ pa
riẽdi labore defunctæ.Inniti aũt incũbere manife
ſtum ẽ.Virg.ĩ.vi.Ille uides pura iuuenis q nitiť ha
ſta.Obniti uero ẽ cõtra aduerſa obluctari.uir.Sæ/
pe adeo obnixi nõ cedere.Terentius in andria:Pe/
dibus manibuſq; obnixæ oĩa facturum.

Illix & illex hoc diſcernunť ab illiciẽdo illix:illex ue/
ro a quo lex nõ ſerueť.Plau.ĩ penulo.Quid illi tã/
tæ rei fuimus illix.Idẽ in perſa in iure:Illex: hoc ẽ
uiuens ſine lege:ſine iure labes populi.

Ergaſtulũ & ergaſtulus ut genere ita & ĩtellectibus
differunt.Nã neutro carceris locus eſt: maſculino
cuſtos pœnalis loci.Luc.ĩ.xv.Nõ ergaſtulus unus
& alius iudicem appoſuit:ut nemo ſententiã libe/
re q̃ ergaſtulis dicere poſſit.

Fremere & frendere hoc diſſeparanť:qa eſt fremere
magnũ ſonare.uirg.in.vi.Fluctibus & fremitu aſ
ſurgẽs benace marino.Frendere alicubi cũ gemi/
tu uel iracũdia miſeꝝ aut minax.uirg.iii.æne. Lu
minis effoſſi fluuidum lauit inde cruorem.Denti
bus infrendens gemitu.Pacuuius in antiopa:Frẽ/
dere noctes miſeras.

Educere & educare hãc habẽt differẽtiã. Educere eſt
extrahere trahere:educare nutrire & prouehere.

Aborſus & abortus uarias hẽnt ſignificatiões. Abor
ſus eni ille dicẽdus eſt:qui eſt in primis menſibus
cum cõceptus exordium factum ẽ.abortus ꝓprie
tempus pariẽdi:tunc enim moritur quod naſciť:
in plurimis hoc reconditum inuenimus.

De impropriis.

ſ Olare fabroꝝ ueꝝ uerbum:cum materia
rum cõplanať aſpitas.Vſi ſunt eo laudãdi
ſcriptores uetuſtatis ẽt ad alias fabricas re
rum.Var.in bimarco:Tot comœdias ſine ulla fe/
cerimus:unũ ego libellũ nõ edolẽ: ut ait Ennius.

Sulcus oẽ qcqd in lõgitudine aculeatũ ẽ dici põt uete
rũ auctoritate doctoꝝ.Varro ĩ marco:Pater diuũ
triſulcũ fulmẽ igni feruido actutũ mittat ĩ tholũ
Marcelli.uirg.ĩ.ii.æn.Et lĩguis micat ore triſulcis.

Penulam abuſiue oẽ quicqd tegit nobiliſſimi uete/
res tranſtulerunt.Varro in manio:Et cum corri/
gia diſruptas tonet aridum reliquũ pede penula
ſcortea pertegere.

Vitteũ pertenue & perlucidũ quicquid ẽ auctoritate
ueteꝝ dici põt.Varro in Modio : Quam ſtoꝝ ui
trea æſtate os tendant unice clauſos.

Tela ẽt lapides dici poſſe auctoritas docuit & omnia
quæcũq; iaciuntur . Siſenna ĩ tertio hiſtoriarum:
Manuales lapides diſpartit.propterea ꝙ is ager om/
nis eiuſmodi telis indigebat.

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Silentium fieri de conſuetudine ſumptum eſt.Siſenna quarto hiſto.Oriri de contrario ſilentium.

Cæcũ nõ ſolũ oculis captũ ſed ẽt inſidioſũ & occulte malũ & latens & tacitũ qd ueteres dicendũ exiſtimauerunt.Virg.in.vi.Cæca regens filo ueſtigia.

Labra nõ ſolũ hoĩum ſed ẽt margines uel fines dicũtur.Vir.ĩ buc.Silueſtris raris ſparſit labruſca racemis.herba ita dicta qa in labris agroꝝ & ĩ ſepibus & terminis naſcit̃.& ẽ genus erratice uitis . Vir.in vii.Sicut aquæ tremulũ labris ubi lumen ahenis.

Interfici & occidi & inanimantia ueteres poſuerunt. Plau.in menæch.Occiſa hæc res.Vir.ĩ q̃rto geor. Atq; interfice meſſes.Saluſti.hiſto.Multiq; commeatus interierãt inſidiis latronũ.Plau.in mercatore:Mihi haꝝ ædium interitus eſt:Cice.in œconomico:Nullo modo facilius arbitror poſſe neq; herbas areſcere & interfici:neq; terram.Idẽ ad hirtium libro nono:Dicis quaſi iſtuc intereat:neſcio niſi tamen mihi erat iucũdum ſeueri tu neq; qui caſum perimeret ſuperioris.

Garrire cũ ſit ꝓprie canũ. Varro aſinos rudere cães garrire pullos pipare dixit.Luc.lib.q̃nto : Ganni tu'uoces adulẽt ẽt humanã uocẽ nõnulli gannitũ uocauerũt.Affra.ĩ pſa:Gãnire ad aurẽ nũq̃ didici.

Dotatũ nõ a dote dici:ſed ab oĩ qualibet copia. Cice. de oratore lib.i.Auctor eſt cuius artẽ cũ indotatã uideris & incõmutatã & ĩcomptã: uerboꝝ etiam dote locupletaſti & ornaſti.

Putidũ & ſenſibus auribuſq; ꝓbari.Cicero de ora.in iii.ſcribit:Quoniã hoc ſatis ſpero uobis qdẽ certe maioribus natu inhoneſta ut putida uideri.

Cĩnos ac fucũ quod ẽ aliud coloris ẽt nõ talium reꝝ Tullio auctor̃ dicimus de oratore li.iii. Atq; eo citius in oratore ac poetæ annis ac fuco oſtenditur.

Abdicare nõ ſolũ de patris facto poteſt dici:quod eſt familia abiicere:ſed rẽ quãlibet negare.Pacuuius ĩ athlantha : Mortem oſtentant:regno expellũt:cõſanguineam eſſe abdicant.

Equiſones nõ equoꝝ tantũ moderatores aut magiſtros ſed oẽs quibus regimẽ cõceditur cuiuſlibet rei dici poſſe ueteres uoluerunt.Varro ĩ marcipore:Hic in ambiuio nauẽ cõſcẽdimus plauſtrẽ:quẽ nautici equiſones p uiã conducerent loco.

Meridiẽ mediã diei partẽ oẽs ſolummodo putãt: cũ & noctis eẽ eã tpis partẽ ueteꝝ auctoritas dixerit. Varro in marcipore:Noctis repente circiter meridiẽ cũ ĩ picturis aer feruidus late ignibus cæliore anaſtice oſtẽderẽt.Nos ĩ epulis q̃ inſcribunt̃ a doctrinis de peregrinãdo & uigilia igit̃ aliquando & morantium cogitationum priuſq̃ ætas ĩ meridie & torpedinem pellet mediam.

Rhedam pro curru Varro in marcipore poſuit:Regi mediam aduectam per aera in rheda.

Faſceã pro cortice.Varro in gerunto didaſcalo:In q́bus libis ſacra turri faſceis cingit forem.

Liber pro corpore.Vir.in ſecũdo Georgicoꝝ Vdoq; docent inoleſcere libro.

Viſcũ poſitũ pro ræte a tenacitate.Var.ĩ parme. Lepuſculi timentes hoc q̃drangulũ dedit diana ræte ne exileãt uiſcum fuge lineamq; compedem.

Calcar pro ĩpetu.Var.Seſq; ulyxe:Vẽtus ſuo caſu uehementius ſufflare.& calcar admouere.

Ebrios & tricinios nõ uinolẽtos auſſ nociuo: ſed expletos q̃libet re poſſumus dicere.Varro in eume. Et cæteris ſcholaſticis auris auribus ſcolica dapea qua ebriis feſtice aperantologia conſurgia conſurgimus ieiunis oculis.

Torrere nõ ſolũ ignis ſed ẽt frigus põt.uarro ĩ eume. Capite apto eẽ iubet ante lucẽ ſuſcitat.frigore torret: uenatũ eiicit:ieiunio uellicẽ.uirg.in.i.Georg.Aut boreæ penetrabile frigus adurat.

Libeꝝ ꝑ extãti & eminẽti.Var.i eume.Iteꝝ tragici ꝓdeunt cũ capite libero:cum antiq̃ lege & fronte.

Aedificãdi manifeſta ſignificatio ẽ:ab eo tractum ẽ : ut quæcũq; fabricant̃ q̃libet opa fabricari uel ædificari dicunt̃ .uir.ĩ tertio ænei.Inſtar montis equũ diuina palladis arte Aedificant.

Squalere nõ ſordium plenũ eẽ tãtummodo : ut nũc cõſuetudine pſuaſum eſt:ſed honeſtate abundare & refertum eẽ ueteres honeſta auctoritate poſuerunt:duciq; hãc ſignificationem a ſquamis putãt. Vt enim ẽ in corpibus ſordium alta cõgeries qua ſqualere dicunt̃:ita ꝙ fuerit qualibet re dẽſatum oneratum inculcatumq; ſqualere uoluerunt.uir. in ſexto.Per tunicam ſqualentem auro.

Tranſgreſſus a pedum gradu ꝓprie dr̃:ſed auctoritatis uetuſtatis liberiorẽ uſum loq̃ndi dedit.Salu.in i.hiſto.Et de his q nauigaſſent & de ipſis nauibus eo uerbo uti uoluit : ĩ qbus gradus nõ ſit deſertio nactus obſcurã noctẽ æſtu ſecundo:ac inde q tráſgreſſus oẽs recipit modos p̃cepturus a luſitanis Alibi de ſcaphis:Eaꝝ aliæ paulũ nimio progreſſe iter cum ſicco onere:cũ pauor corpa agitabat deprimebant̃.Lucretius:Præterea pauit:uoxq; facit aſpera foras Gradiens arteria clamor.

Bibere recte dici oĩa q̃ hauſtus habẽt:ut aĩalia & terræ.uirg.in bucco.Sat prata biberunt.Sic ea ẽt in q bus hauſtus nõ ſit bibere poſitum ĩuenimus. uir. in.xi.Haſta ſub exertã donec plata papillã Hæſit: uirgineumq; alte bibit acta cruorem.

Libidinẽ & appetitũ & æmulationẽ etiã honeſtæ rei poſſumus dicere:ut ſit libido oẽ quod libuerit.Saluſtius ĩ Cati.Magiſq; ĩ decoris armis & militaribus eqs q̃ in ſcortis atq; cõuiuiis libidinẽ habent.

Vſus ab utendo.unde & uſurpare dictum eſt obtinere.poſuit quoq; uetuſtas uſu perire:hoc eſt nõ utẽdo aliquid poſſe.Plautus in amphytriõe : Caueſis ne tute uſu perditus.

Furtum nõ ablatas res ſolũ:ſed ẽt qcq̃d occulte gerit̃ auctoritate ueteꝝ dici põt.uirg.iii.Geor. Vulcani martiſq; dolos & dulcia furta.Plautus ĩ Amphy. manifeſtũ hũc obtorto collo teneo furẽ flagitii.

Ingredi nõ ſolũ ut ẽ manifeſta eius uerbi ſignificatio ſed ẽt uenire ac ſe oſtẽdere auctoritate Plauti poſſumus dicere iam in amphytriõe: Nihil te pudet ſceleſte populi in conſpectum ingredi.

Obſequia nõ ſolum mĩorẽ maioribus exhibere ſed etiã minoribus per uicem ueterum excellẽs auctoritas uoluit.Plautus ĩ aſinaria : Ego ſane cupio obſequi gnato meo.

Verſutos nõ ſolũ ad malitiã callidos : ueꝝ ẽt peritos ĩtelligi poſſe.Plau.ĩformat in aſinaria:Nec magis uerſutũ:nec quo caueas ægrius.Idẽ:Homini uerſuto ſiquid recte curatum uelis mandes.

Deuorari non ſolum cibus gutture:ſed & uox auribus poteſt.Plau.in aſinaria:Auſcultate atq; operã date & mea dicta deuorate.Et in aulu.Nimium libenter edi:ſed mouere me.

Bicipitem quod ĩcomparatum eſt poſſe dici.Var.de uita patrum libro quarto aperuit:In ſpem adducebat non plus ſoluturos q̃ uellem: iniquus equeſtri ordini iudicia tradidit.ac bicipitem ciuitatem fecit diſcordiarum ciuilium fontem.

Defæcata omnia pura & inturbata & ſine ſordibus poſſumus dicere.ut uinum ſine ſordibus uel fæcibus.Plau.in Aulu.Nũc defæcato demum animo egredior domo.

Malitiam ueteres ut dolum medium ponendam eẽ dixerunt q̃ſi ſit & bona.Plau.in aulu.Acerto ædepol equidem te ciuẽ ſũma omni malitia adeo ut ĩprobum præpoſuerit malo quod leuius putatur in eadem quid factis neq; malis neq; improbis.

Beluam indifferenter poſuit auctoritas ueteꝝ.Plau. in aulularia : In quo quidem agnoſcat ſcio magis nunq̃ curioſam eſſe ullam beluam.

Crocire cum ſit coruorum.Plau.in Aulu.non temere dixit eos cantare:Non temere eſt ꝙ coruus cantat:nunc mihi alleua.

Roſtrum hoĩs dici non debere cõſuetudo præſumpſit apd̃.Plau.in menæchmis poſitũ:Si caput mẽſam plenam hoĩs roſtrum diligis . non bis pedio nec nunq̃ uidit roſtrum hæc tragœdia tantũ uti.

Fatum ſicut communiter intelligitur: ſignificãtiam decreti habet.A doctis tamen indagationes inuenimus poſitum pro uoluntate.Virgilius in ſexto. Heu ſtirpẽ inuiſam:& fatis contraria noſtris Fata phrygum.Item filius huic fato diuum proleſq; uirilis.Nulla fuit:Nec enim iuno aut quiſq̃ deorum fatum habet quod ipſi faciunt.

Rictum ferarum dici uolunt cum Titinnius etiam auctor ſit hominis dici debere.Caue ex corde fontem hanc ſemper facto rictus.Idem Pomponius ĩ proſtibulo.Quis hoc eſt quãobrem hic proſtat rictum & labeas cum conſidero.Luc.ſaty. libro.iii. Malas tollimus animo:atq; utimur rictu.

Stuprũ quod cum uiduis committitur : hoc ſolum dici putant ueteres pro adulterio & uitio ponunt. Plautus in amphytrione:Stupro dedecoris a uiro arguta meo.Saluſtius tertio hiſtori.Ac ſtatim fugitiui cõtra præceptum ducis rapere ad ſtuprum poſuerunt uirgines matronaſq;.

Theſaurum & copiã peſſimæ rei dici poſſe.Plau.uoluit in Amphy.Qui domi uxorem meam in pudicitia impediuit.teneo theſaurum ſtupri.

Compotẽ in bonam ꝑtem ſolum accipi putatur:cũ & in malam poſſit.Plau.in Epidico : Cedo manũ accipe ærumnarum & miſeriarum compotem.

Viua poſſe dici quæ nec animo nec ſpiritu mouean tur.Virgil.eſt in.i.ænei.Intus aquæ dulces uiuoq; ſedilia ſaxo Nympharum domus.

Indolem tantum adoleſcentiam conſuetudo dicit:q̃ſi noua ſoboles.Indoles autem eſt incrementum: ueteres ſenum dixerunt.Plau.ĩ milite: Si albus capillus hic uidetur ne utiq; ab ingenio ſenex ineſt. Mens ætas ſua ſibi ingenua indoles.

Alacritatem in malis habendam Cicero Tuſcu. oſtẽ-

dit.Vir ergo temperatus conſtans ſine mœtu:ſine ægritudine:ſine alacritate libidĩe ulla nõ uexatus.

Catuli non ſolum canum diminutiue: uerum omnium animalium appellantur.Virgilius in.iii.ge. Tempore non alio catulorum oblita.Et alio loco de ſerpentibus:Cũ poſitis nouus exuuiis nitiduſque iuuẽta Voluitur.aut catulos tectis aut oua relinquens.Lucilius in tertio ſatyrarum.Concurſaret agros catulos ſœtumq; ferat.

Compreſſus cum uirgine admiſſus dicitur. Plau.in Trucu. Etiam coitũ cũ meretrice cõpreſſum dici uult.Nũc ad amicã decimo dĩe Athenas uiſo:quã grauidã hic reliqui meo cõpreſſu: qd ea agat.

Opificem non ex opere poſſe dici Cicero Tuſculanarum libro quinto auctor . . Aduena quidã ignobilis uerborum opifex ĩſi uaſſe ĩ antiquam philoſophiam uidetur.

Semina pro uirgultis uel maleolis dici poſſe auctorẽ Virgilius ſequimur in.ii.geor. Seminibus poſitis ſupereſt deducere terram Sæpius.

Sumen proprie a ſugendo dictum.nam & mulieris mãmã ſumen ueteres dici uolunt.Luci.q̃rto ſaty. Quod ſi nulla poteſt mulier tam corpe duro eſſe tamen moueat tenero ſuccuſſa lacerto:Et manus uberi lactanti in ſumine ſidat.

Exuuias & ſpolia non ſolum hominum tegmĩa aut ueſtes dici poſſe.Virgilius auctor eſt in.ii.geo. Cũ poſitis nouus exuuiis nitiduſq; iuuẽta Voluitur. Lucr.Nam ſæpe uidemus.Illorũ ſpoliis uere uolitantibus auctas.

Diuortia non coniungii diſtractionem ſolum:ſed ẽt omnium inflexionum quæ a recto detorquẽtur. Virgilius auctor eſt in ſeptimo Obiiciunt equites ſeſe ad diuortia nota.

Virgines non ſolum fœminæ dicuntur : uerum etiã pueri inueſtes.Nam & quicunq; ex ephebis exceſſerant deuirginari dicebantur. Varro. Quã ſymphaciam lubiat oculos haberet imaginum interz eſſet puerum uerum eẽ deuirginatum uiſuris anmonuce.Purus dum cogito.

Enixas non partu ſolum poſſumus dicere:ſed etiã labore exercitas.Virg.in.iii.æne.Stirpis achilleæ factus iuuenemq; ſuperbũ Seruitio enixæ tulimus.

Pranſi non ſolum qui pranderent dicuntur : ſed etiã quibus nihil deſit.Varro:Quare o marte prãſum ac puratum eſſet hoc minime oporteret.

Os roſtrũ uel faciẽ hoĩum tantũ dici putat . Vir.ĩ.xi. Donec rutuli clamantis in ore Contẽdit de facie. Idem in.i.æne.Os humeroſq; deo ſimilis.cum auctoritate ueterum & pecudũ & feraꝝ dici poſſit. Virgil.in.xi.Ora citatorum dextra detorſit equorum.Os ẽt alicuius rei oẽ patens dici poteſt.Virg. in.iiii.ge.Quã ſiquis ferro potuit reſcindere ſummũ Vlceris os.Et de leone li.xii.Impauidus frãgit telũ.& fremit ore cruẽto.Idẽ æne.iiii. Et ĩgẽtem lato dedit ore feneſtram.M.T.de ſuppliciis in uerrem.Nam in ipſo aditu atq; ore portus.

Dorſa & tergora hoĩum & alioꝝ animantiũ conſuetudo putat:cũ etiam aquaꝝ dici poſſit . Vir.in.iii: geor.Vndaq; iam tergo ferratos ſuſtiet orbes . Et in primo æne.Dorſum immane mari ſummo.

Omne caſtum incorruptum ſub uirginis uocabulo

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

ueteres appellauere. Cicero in ora. Philoſophia caſta uerecunda incorrupta uirgo.

Nidos nō ſolum domicilia auium: ſed etiam fœtus earum. Virgilius in. iiii. geor. Ipſaſq; uolantes Ore ferunt dulcem nidis immitibus eſcam.

Imbres conſuetudo agmē cæleſtiũ aquaꝝ & pluuiarum induxit ſolũ dici: cũ auctoritas uariet. Virgil. oĩum aquarũ dixit in. iiii. georgicorũ: Ipſe feraces Figat humo plantas: & amicos irriget imbres.

Pecudes non ſolũ quadrupedes: ſed etiam alia aĩalia dicere Virgilio auctore poſſumus ĩ. iiii. georgico. Quē mihi uix frugũ & pecudũ cuſtodia ſolers. Et alibi: Ignauum fucos pecus a præſepibus arcent.

Profundũ nō ſolum imum: ſed etiam ſummum dici poſſe auctoritas uſurpauit. uirg. ii. æneid. Maria ac terras cælumq; profundum.

Procacitatem non animantium ſolum a præcando & poſcendo dici poſſe. uirgilius auctoritatem dedit in. i. æne. penituſq; procacibus auſtris: quod ē ſeuientibus procellis.

Putidum non ſolum ab odore fœtido & graui: q naribus præbetur: ſed etiam ꝙ auribus triſte & ĩſuaue auſterum raucidũ putidum dici poſſe auctoritas uetuſtatis admiſit. Cicero in oratore: Quoniã igitur modo audiretur Miſus aut Phryx Athenis cum etiã Demoſthenes agitetur putidus.

Deuotũ ad proſpeꝝ tantum uſus trahit: ſed auctoritas aduerſus ſignificare uoluit. uirgil. in. i. æneidos Præcipue infœlix peſti deuota futuræ.

Reos nō ſolum crimini & culpæ obnoxios: ſed etiã honeſti uel uoti debitores promiſſi auctoritas noluit. uirg. in. v. Conſtituam ante aras uoti reus.

Dapes non ſolũ opiparos apparatus aut religioſos ſicuti plærũq; ſignificant: ſed etiam uitabiles & infames cibos. uirg. in. iii. æne. de cyclope: Nam ſimul expletus dapibus: uinoq; ſepultus.

Domum conſuetudo hominum tantum habitacula dici putauit cum auctoritas & templũ & nidos domos dixerit. uirg. ĩ. vi. Oſtia iãq; domus patuere ingentia centũ Sponte ſua Et. ii. ge. Antiquaſq; domos auium cum ſtirpibus imis.

Inceſtum uſu dicitur flagitium in affines admiſſum ſed & inceſtare polluere auctore uir. dicimus ĩ. vi. Præterea iacet exanimum tibi corpus amici Heu neſcis totamq; inceſtat funere claſſem.

Reuocare pedem cum hominũ & aliorũ animantiũ dicamus. uirgilius in. xi. Etiam fluuiorũ dici poſſe oſtendit: Reuocatq; pedem tyberinus ab alto. Plautus remos nauium pedes dixit.

Murices uetuſtas etiam ſaxorum aſperitates tela oĩa uoluit dici. uirgilius in quinto: Et acuto in murice remi Obnixi crepuere.

Dentes non ſolum quibus cibus atteritur: ſed omne quo aliquid execari uel teneri poteſt. uirg. dici uoluit in. ii. geor. De falce & curuo ſaturni dente relictam Proſequitur uitem attundens: fingitq; putãdo. Et in. vi. Tum dēte tenaci Anchora fundabat.

Locupletis nō magnoꝝ opũ tantũmodo: ſed ad quãlibet rem firmos & certos Tul. dici uoluit ad Cæſarem iuniorem in ſecundo: Nihil omnino certi nec locupletem ad hoc auctorem habebamus. Et de offi. i. ii. Accedit eo teſtis locuplex Poſſidonius.

Monumenta & templa dici poſſe. Tul. auctor ē ĩ uerrem actione. ii. Auſum eſſe in æde caſtoris celeberrimo clariſſimoq; monumento poſitum eſt.

Promeritum etiam in mala parte poſuit. Plautus in Amphytrione: Quid mali ſumere tanta ex re promeritis.

Pallorem uetuſtatem & negligentiam. Luc. in. xxx. uoluit dici poſſe. Lana opus omne perit tineæ pallor omnia cædunt.

Bonus & fortis & pius dici poteſt. Luc. ĩ. xxx. Caluus pallatino quidam uir nobilis bonus bello. Virgilius. ii. geor. Et bona bello Cornus.

Mulctare cum ſit condēnare poſitũ eſt augere: uotis compotem reddere. Neuius: Colare & aſſeri laudes ago cum uotis me mulctatis meis: quod præter quem uellem audiebam hoc mihi emunus.

Diſciplinoſus etiam peſſima arte poteſt dici. Cato de re mili. Quam gladiator diſciplinoſus.

Propitios & placatos hoĩes dici uetuſtas uoluit. Luc. in. xxvii. Iuuenis porro eſt iuris ſi irati: ſeu tui propitii ſunt in diuinis eadem una maneant & ſãcta: nam cũ benignitate ſolicito propoſitus. Teren. in Adelphis: Quam ea quæ parentes propitii.

Cachinnare non riſu tantũ: ſed & de ſono uehementiore uetuſtas dici uoluit. Actius in fundis: Simul & circum magna ſonantibus excita ſaxis Sæua ſonando crepitu clangentes cachinnant.

Tacere etiam poſſumus dicere quæ ſine uoce uel ſono ſunt. Vir. in. iiii. ænei. Totumq; pererrat Luminibus tacitis. Et cum tacet omnis ager.

Affari non ſolũ reſpōdere uel fabulari: ſed ēt rogare poſitum. Virg. in. iiii. æne. I ſoror: atq; hoſtem ſupplex affare ſuperbum.

Faſtigia conſuetudine ſũmæ altitudinis dici putãtur cum ſint & imæ & ſignificant finis. Virg. in. ii. ge. Forſitã & ſcrobibus quæ ſint faſtigia quæras. M. T. de offi. libro tertio. Sed quoniam operi inchoato & prope iam abſoluto faſtigium imponimus.

Numerum non de his quæ numerantur ſed admetiuntur dici auctoritas uoluit. M. T. de offi. i. iii. Si exempli gratia uir bonus Alexandria Rhodũ magnum frumenti numerum aduexerit.

Feruor cum ex igni ſit ex flãmis ex contrario ex frigoribus poſitus inuenit̃: ut ſit feruere non ſolũ ex incendio calere: ſed ex quibuſcũq; moleſtiis pturbari: unde & iactus marini & æſtuatio animi ſub hac ſignificantia recte poſiti ſentit̃. Virgil. ge. li. ii. Oĩa tũc pariter uento nimbiſq; uidebis Feruere.

Templum & ſepulchrũ dici poteſt ueteꝝ auctoritate. Virg. in. iii. æne. Præterea fuit in tectis de marmore templum Coniugis antiqui.

Veſtigia conſuetudine ſigna impreſſoꝝ pedum dicimus lectu etiam ĩuenimus partes extremas pedũ dictas ueſtigia. Virg. in. v. Veſtigia primi Alba pedum frontemq; oſtentans.

Parere etiã uiros dici poſſe. Cæcil. auctor eſt Chaldis ſat hic uicinus ſe autē peperiſſe & uobis datum id prudenter. parere etiam dictum ea quæ non concipiunt. Virg. xi. Ite ait egregias animas q̄ ſanguĩe nobis. Hanc patriam peperere ſuo.

Viros etiam de animalibus poſſe dici. Virgil. in buc. Sicut gregis ipſe caper cũ poſſet maritũ dicer̃. Vir. Virgilius geor. libro tertio: Quem legere ducem & pecori dixere maritum.

Grũdire cum ſit propriũ ſuũ: ut laberius dicit: Grũdientem aſpexi ſcropham. Claudius in libro. xvi. Agni grundibant dixit.

Inſaniam nō hominibus ſolum aut animalibus. ſed & his quæ ſine anima ſunt. Virgil. in bucco. Huc ades inſani feriant ſine littora fluctus.

Elegantes non ſolũ ut conſuetudine legantia ĩgenii aut cultus electiōe & dilectus plærũq; dici pōt. ſed a ueteribus etiã uitio dat̃. Tullius in Clodium & Curionem: Tu elegãs: tu ſolus urbanus quem decet mulieris ornatus: quem inceſſus pſaltriæ q leuare uultum: molire uocē potes carmine. De moribus auaritia omnia uitia habere putant ſumptoſus cupidus elegans uitioſus.

Amarum non ſolum ex ſapore triſte: ſed quacunq; cauſa terribile & impēſum. Maro dicit li. x. Hoſtis amare quid increpſtas: mortemq; minaris.

Multitudo cũ ſit populoꝝ quidã putant. Varro pro multo non abſurde ēt ſcripſit de uita patꝝ in ſecundo: Nihilo magis propter argenti facti multitudinem miſerat fruandum.

Sanguinolentum corpoꝝ poſitum eſſe lectum ē & de incorporeis. Varro de uita patrum in quarto: Itaq; propter amorem imperii magiſtratus gradatim ſeditionibus ſanguinolentis aut dominatus quo appellent.

Pondus pro numero. Varro de uita patrum in quarto: E græcia aſias in uillas comportaſſe magnum pondus omnium artificum.

Audiendi ſenſum etiam his rebus Virg. dedit q̄ non aures habent nec ſenſum in primo georgicoꝝ. Et fruſtra retinacula tēdens Fertur equis auriga: nec audit currus habenas.

Carere etiam rem bonam poteſt dici. Turpil. in Demetrio. Dolentis perſeuero eos parentes careo.

Caui ꝓprietas ē ſinuoſi ac ꝑ hoc ſine dubitatione corporalis. Virg. etiã de ĩcorporibus quæ ſunt inania tantum uel obſcura dici poſſe teſtatur in. vi. Et ni docta comes tenuis ſine corpore uitas Admoneat uolitare caua ſub imagine formæ. Et in. x. Tũdea nube caua tenuem & ſine uiribus umbram.

Lauare cum ſit eluere: & aqua ſordida quæq; purgare uetuſtatis auctoritas poſuit ēt polluere. Virg. in iii. geor. Lauit ater uulnera ſanguis. Et in. x. Lauit improba teter Ora cruor. Plau. in pſedulo: Eas lachrymis laui. Enni. in Hecuba: Heu me miſerũ: ĩterii: pergunt lauare ſanguinem ſanguine.

Animas ꝓ corpibus. Ite ait egregias animas quæ ſãguine nobis Hãc patriam peperere ſuo. Vir. dixit In quo etiã hoc nouũ eſt ꝙ patriã poſuit ꝓ regiōe uel terra cũ patria ſit ciuitas uel urbs parentum.

De contrariis generibus uerborum.

a

Vcupaui actiuũ poſitũ pro paſſiuo. Titin. in uelıterna: Id ego aucupaui. plenas aures auferro. Plau. in truculēto: Lapide ecaſtor aucupaui atq; e mea ſnĩa. Ennius ĩ medea: Fructuſ uerborum aures aucupauit. Actius in aſtyanacte: nũc in conſilio id reges argiuum aucupant.

Vagas pro uagaris. Plau. in milite: Te alloquor uitiiꝓbriq; plenus qui cōtra uicinos uagas. Serenus in opuſculis: Rur̃ puella uagat uirido. Actius ĩ tereo Fama nam nobilitas læta ex ſtirpe præclar̃ uagat. Pacuuius in medo. Qui tandē ubi ea eſt q ĩceprat exul incerta uagat. Turpil. ĩ leucadia: Vultu uecordi uagas infamia. Ennius hectoris luſtris: Cōſtitit credo ſtamandere arboris uento uagant. Pomponius: Mappo præterito. pp. uolũtas hæc eſt & uulgo uagas.

Refragabunt. Siſenna in. xii. hiſto. Multi populi plurimæ conciones dictaturam omnibus animis & ſtudiis refragabunt.

Merer ꝓ meret̃. Plau. in menæchmis: Itē incultus fit ut meret. poſſumus noſtræ domi ut ſit. Turpil. in philopatro: Vt poſſim tibi refer̃ gratias ut demerueris: id ethea meret merito ut diligare.

Auſpicaui pro auſpicatus ſum. Plau. in perſa: Lucro faciendo ego auſpicaui. Idem ĩ Iſtiboea: Ego auſpicaui in re capitalix mea acta lucubratione cũ prioluci hodie ut exornata ſit atq; ut auſpicetis cras eſt communis dies.

Deluctaui pro delectatus ſum Plau. in trinũmo: Cũ hiſce ærumnis deluctauit. Terē. ĩ ecyra: Dicitq; illi annulum ſeſe dum luctat detraxiſſe.

Scruto. Plautus ĩ Aulularia: Poſtremo hunc iam perſcrutaui.

Auguro. Plau. in amphy. Si ſatis recte aut uera ratiōe augurēt. Enni. in Mena. Certo hic ē nulla qn monſtrum ſi ex hoc ego tibi dico: & coniectura auguro. Cicero ad Caluũ: præſentit animus & augurat quodam modo quæ futura ſit ſuauitas. Virgil. in vii. Et ſiquid ueri mens augurat opto.

Aſſenſit & eſt paſſiuũ. Actius in Neoptolemo: Vt nihil contra rationem & quam habuerit aſſenſit ſilens. Pompo. Sponſa. papi pol magis ubi cognorit oĩs una ſentiet. Idem in erigona: Aſſentio: age nũc tuam progeniem & ordine.

Cunctat ꝓ cunctat̃. Actius ĩ Alphe. Ita tria membra animo ægroto cunctat ſufferre laborem.

Accinge pro accingere. Pomponius in machis geminis: Iam ego mihi adero: dum ego reuertor ageamus accingere ad molas.

Contempla. Actius in philotheca: Contēpla hanc ſedem: in qua ego nauē hyeme ſaxo ſtratus pertuli. Neuius in danae. Contēplo placide faciem & formã. Plau. in Aſinaria: Meum caput contemples.

Altercata eſt paſſiuũ. Pacu. in Iliona: Cur illa hic mecum altercata eſt.

Arbitrabunt. Plautus in ſtico: probiores uero arbitrabunt ſi probis narraueris.

Amplexa pro amplexare. Actius in Alchmeone: poſtremo amplexa fructum quem dii dant cape.

Amplexari pro amplecti. Cicero de oratore li. ii. Nec uoluptatem tuentur: quam amplexari poſſunt.

Criminat. Ennius ſaty. iii. Nam is nō bene tibi uult qui falſo criminat te apud.

Dignaui pro dignatus ſũ uel dignãter dixi. Actius in Meleagro: Remanet gloria apud me: exuuias dignaui Atlantæ dare. pacuuius in hermiona: Cũ neq; me aſpicere æquales dignarent meæ.

Miſerarent pro miſerarentur. Actius in Athamante.

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Atq; ita de illis merui : ut iure hæc nunq̃ miſerarent mala.

Largi pro largire. Luci. in. xiiii. Quod iuſtus dederas tu quod hoc eſt uiſcera largi. Actius in diomede: Benigne & ꝓ beneficio largi aquæ grauiter uel ampliter.

Intui & contui pro intueri. Turpil. in pedio: Tamen oculis longa intercapedine appetunt cupide ītui. Pompo. in machis geminis: Cognitus incœpi cōtui conſpicio colcata cuſpide.

Proficiſceret pro proficiſceretur. Pōpil. in ethra: Hortatur hominem q̃primum proficiſceret.

Sortirent pro ſortirēt. Varro rerum humanaꝝ. xx. Conuenerunt cenſores inter ſe ſortiant.

Moderat pro moderat̃. Pacuuius in perhibœa: Neq; tuum te ingenium moderat : neq; fraternum ira exilium leuat.

Polliceres pro polliceris. Varro: Ne dares: ne polliceres quid datum eſt.

Populare eſt ēt paſſiuum populat̃. Virg. in. i. georgi. Populatq; ingentem farris aceruū Curculio. Ennius in ambracia: Agros mendaces depopulāt ſerui dominoꝝ dominis. Quadrigarius: Agrū uolanum populare cœpunt. Siſenna hiſto. iiii. Hoc populabundos ad numeriam conuertit.

Punitur aliquādo pro punit. Tullius de offi. in. i. Neque ad eius qui punitur aliquem: aut uerbis caſtigat: ſed ad reipu. utilitatem referri.

Ruminat. Virgilius ī buccolicis: Illice ſub nigra pallentes ruminat herbas.

Fabricantur. M. T. de offi. Vt enim pictores & hi qui ſigna fabricant̃. Plau. in Aſina. Fabricare quid uis commiſcere. Cicero de oratore lib. iii. Capitolii faſtigium illud & cæterarum ædium nō uenuſtas ſed neceſſitas ipſa fabricata eſt.

Palpatur pro palpat. Lucil. in. xxx. Hic ubi me uidet: ſub blanditur palpatur caput ſcabit.

Luctant pro luctantur. Ennius i. xi. Viri a ualidis uiribus luctant.

Bellantur pro bellant. Virgilius in decimo. Et pictis bellantur amazones armis.

Partiret ꝓ partiretur. Luc. i. xxx. Quid quas ipſe partiret pro doctrina boni. plau. in Aſinaria: Hanc q̄dem quam nactus prædam cum illis partiam.

Impartit. Luc. in. xxviii. Soſpitat impartit ſalutē plurimam & pleniſſimam.

Cohortarent. Quadrigarius annaliū. v. Et dicerēt caſtra facta eē: atq; hos cohortarēt ut maturarent.

Moderant pro moderantur. Actius epigonis: Viden. ut te impietas ſtimulat : nec moderat. Pacu. in perhibœa : Nec tuū te ingenium moderat: neque fraternum ira exilium leuat.

Cōmiſereſcimus. Vir. in. ii. æne. His lachrymis uitā damus: & miſereſcimus ultro. Ennius in Hectoris luſtris: Seruos & ueſtrum imperium & fidem myrmidonum uigiles commiſereſcite.

Præliant. Ennius in Achille. Ita mortales inter ſe pugnant præliant.

Complectite. Pomponius in fullonibus : Quin ego quando cōuenit complectite mi frater ſalue. o ſoror ſalue mea.

Expergiſceret pro expergiſceret̃. Pompo. in Agamenōne: Suppoſito ne quis miretur : cum tam clare conuenit: ut ſiquis dormitaret expgiſceret.

Labaſcor ꝓ labor. Actius: Nam nullum eſt īgenium tantum: nec cor tam ferum: quod non labaſcat̃ līgua miteſcat malo. Var. i. vii. rerum diui. Poſtq̃ uidi miſericordia labaſci mentem īfirmam populi.

Congredias. Plau. in epidico: Quod ſi adeam : aut ſi iam congredias ſi hoc eſt.

Certat ut ꝓ cētat. Pacu. in armoꝝ iudicio: An qs eſt cui te eſſe dignum qui cum certetur putet̃.

Fruſtro ꝓ fruſtror. Pompo. ī ānalibus: Miſeret meorum quis? in fruſtris uentrem fruſtrarunt ſuum.

Execrarent. Affranius in incendio: Experiurabant: execrabant ſe ac ſuos.

Imitat. Varro in epiſtola latina in. ii. Tuum opus nemo imitare poteſt. Liuius i achille. Si males imitabo tum precium pro noxa dabis.

Conſolare. Varro in Oedipo Thyeſte: per idem tempus Oedipus Athenas exul uenire dicebatur q cōſolaret.

Minitas ꝓ minaris. Liuius in danea: Etiam minitas mutæ unitæ ea quæ tua ſunt magis q̃ mea. Plau. in Amphytrione: Quid minitabas te facturum ſi iſtas pepuliſſem foras.

Percuncta. Neuius in maliuolis : Si percunctaſſem: malum hoc me præteriſſet. Neuius ſecundo belli punici: Blande & docte percunctāt. Enni. Quo pacto troiam reliquiſſet.

Ominas. Pompo. in curcula. Vel petiture bene eueniat: ita ſit & tibi bene qui recte ominas.

Paciſcunt. Neuius belli punici lib. ſeptimo: Id quoq; paciſcunt mœnia ſint quæ luctantium reconciliant captiuos plurimos: id ſicilienſes paciſcit obſides ut reddant.

Conuiuant ꝓ conuiuant̃. Pompo. in munda: Si calēdis conuiuant: idibus cœnant foris. Enni. ſaty. lib. prío: Malo hercle ſuo magno cōuiuant ſine mō.

Mirabis. Pomponius ī patruo: Mirum facies fatuæ: ſi ſtudium mirabis diu.

Vrinant̃. Cicero in academicis. ii. Si quando enī nos demerſimus: ut qui urinantur : aut nihil ſuperū aut obſcure admodum cernimus.

Miſerete. Ennius ī hecuba: Miſerete manus date ferrum: ut me animam priuem.

Opino ꝓ opinor. Plau. ī bacchidibus. Præneſtinum opino eē. ita erat guloſus. Pacuuius in Chayſe. Iuueni opino eē optimum. Oreſtes ut hætes. ſed tamen. Enni. in eumeni. Taeere opino eſſe optimū. & ꝓ uiribus ſapere atq; fabulari tute non eris.

Promeres ꝓ ꝓmereris. Plau. in trinūmo: Nam retinere uelis quin dicam ea quæq; promeres.

Opitula. Liui. ī equo troiano: Da mihi haſce opes q̄s peto: quas precor corrige opitula.

Fite imperatiuo modo. Cato de præda militum diuidenda: Tu diues fite. Craſſus in. xvi. Illiados Socii nunc fite uiri.

Pœnitebant. Pacu. in armoꝝ iudicio: Prologo nunc pœnitebunt. libunt liberi grato ex loco.

Partire ꝓ partiret̃. Affranius in diuortio. Cū teſtamento patria partiſſet bona. Luc. in. iiii. Tu ꝑtem laudis caperes: tu gaudia mecum partiſſes. Actius in chryſippo: Aeternabilem diuitiam partiſſent.

Recordauit. Quadrigarius in annali. iii. Is ubi datiū cognouit: & patria eum recordauit.

Poti pro potiri. Pacu. in Ilionia: Vt ſi onere credo ad huc ſceptrum patiuntur poti.

Præſtolat pro præſtolatur. Turpil. in pedio. Ego p̄ſtolabo illi Liuius in Tereo. Nimis pol imprudenter ſuis præſtoleris.

Reuortit. Pompo. in annali. Cœnam quæritat: ſi eū nemo uocat reuortit mœſtus ad me. nam miſer. Neuius Aſiaio: Age nunc qnando reuortit.

Tutant. Plau. ī mercatore. Inuoco uos lares diales ut me tutetis. Neuius ī Lycurgo. Tuos qui celſos terminos tutant. Pompo. Partis non erat qd corpus tremulū famula tutaret toga. Pacu. ī phibœa: Tū mulier coge te ut tutent templa liberi.

Patitor pro patere. Plautus in Aſinaria: Patitor tui. Item ego te referiam.

Copulant̃ pro copulant paſſiuum ꝓ actiuo. Plau. in aulularia: Audeunt conſiſtunt copulātur dextras.

Præſagit̃ pro præſagit. Plau. in bacchidibus. Occidi animis iam ſto dicto plus præſagitur mali.

Expalpabit̃ ꝓ expalpabit quod ē extorquebit. Plau. i aulu. Seruus a patre argentum expalpabitur.

Reddibo ꝓ reddā. Plau. in caſſina. Ruri reddibo. Itē i menæchmis: Saluū tibi ita ubi mihi dediſti r̄ddibo. Ludificata ero hominem pro ludificata lapide ero culpam omnem in me imponi.

Oſculaui. Titinnius: Illa rubra laudo ꝙ oſculaui priuignæ caput.

Expedibo ꝓ expediam. Plau. in Truculento. Ego expedibo rem ꝑdidi apud uos. Pacu. in ꝑhibœa: Mane expedibo factum mihi quod contra rogo.

Manducat̃ ꝓ manducat. Pompo. in papo. Agricula neſcio q ſella murget q̄ſi aſinus uxorē tuā ita opertis oculis ſimul manducat̃ ac molet. Luc. ſaty. iii. Aſſequitur neq; opinantem in caput inſilit cōmanducatum totum.

Miſeret̃ ꝓ miſeret. Turpil. in epiclero: Me miſeretur magis. Pacu. cum uerbo miſeretur tui.

Munerat ꝓ muneratur. Turpil. in tranſilione: Dat ultro ac munerat quod ab illo abſtulit.

Rixat ꝓ rixat̃. Var. in armoꝝ iudicio: Ille uiros hortat̃ ut rixent. Idem in ſerano: Calent rixant. Idē de reꝝ natura lib. i. Nec familiæ rixent cum uicinis.

Adiutatur pro adiutat. Pacu. in doloreſte: Illum q̄ro qui adiutatur. Affrani. inimicis: Hæc obſecro igitur ut me adiutemini.

Pigneratur pro pignerat. Tul. de repu. li. i. Sed ut plurimas & maximas noſtri animi ingenii cōſilii patria ipſa ſibi ad utilitatem ſuam pigneraretur.

Murmurari pro murmurare. Varro ita uti ſoliti eramus. Romæ in balneis plodere cœpimus & murmurari. Quadrigarius in uirgula diuina: Præſertim cū uentrē meum nec murmurari patiamur.

Excalceatur pro excalceat. Var. in pſeudulo: Apolline ꝙ in eius dei templa calceati introeunt: nā ī oppido quæ eſt ædes Apollinis: & quæ ibi ad herculis introeat nemo ſe excalcietur.

Nutrit̃ & nutricat̃ pro nutrit & nutricat. Var. de teſtamento: Natis quos in cuppæ hæreſis nutricata & tutores do: qui rem romanam latiumq; addiſcere uultis. Tul. de deoꝝ natura in. ii. Omniū aūt rerū quæ natura adminiſtrant̃ ſemiator : & ſator & parēs: ut ita dicam: atq; educator & altor ē mūdus: omniaq; ſicut membra ſua & partes nutricatur & continet. Affra. Nam nutricatur oliua.

Volam ꝓ uelim. Luc. in. xxviii. Et dolo atq; artonioſ uincere epicuri uolam. Plaut. in Aſina. Atq; haud etiam uolā: quoniā intus nō licitum eſt mihi.

Cōmanducat̃. Luc. in. iii. Aſſequit̃ nec opinantem ī caput inſilit: ipſū cōmanducat̃ totū complexū. Idē in. xv. Villicū Ariſtocratē meraſtrinū atq; bubulcum cōmanducat̃ ut corrupit ad incita adegit.

Eſuribo ꝓ eſuriā. Pōpo. ī augure: Immo mane nō eſuribis diutius qua re roga. Neui. & uitæ iudicio ita uobis ocioſus ſū mihi algebo & mihi eſuribo.

Fatiſcunt̃ ꝓ fatiſcunt. Actius ī epinauſimache: Tamē aut fatiſcam quin tuam implorem fidem.

Conſecrabor. Plau. in perſa. Sed quis hic conatus ambulat magnifice conſecrabor.

Fructificari pro fructificare. Cice. ad Atticū. xv. Exciſa enī ē arbor nō euulſa: Itaq; q̃ fructificetur uidet̃.

Exugebo. Plau. in epidico: Iam ego me uortam ī irūdinem: Atq; eorum exugebo ſanguinem.

Copulantur ꝓ coniugunt. Plau. in aulu. Adeunt conſiſtunt: copulantur corpora.

Inuenibo ꝓ inueniam. Pompo. in buc. Adoptato ſe annuit inuenibit ſæpe.

Puniunt̃ pro puniunt. M. T. Tuſcu. lib. i. Tenendum eſt igitur uel curandum eē poſt mortem cū multa inimicos & mortuos puniuntur.

Sacrificant̃ pro ſacrificant. Var. antiquitatum reꝝ diuinarum. xiiii. Viri nūptis ſacrificabant̃ in cubiculo uiduæ ſacrificari. Varro in manio: Non maledicere pedem in focum non imponere non maledicere ſacrificari. Idem Cato de libe. educan. Cū primoribus de potione initiaret pueros ſacrificabantur ab idibus eduſe potione.

Diſcrepuit ꝓ diſcrepauit. Cice. de ora. iii. Nil ſane ad rē ꝑtinet: ſiq̃ ī re diſcrepuit ab Antonii diuiſione.

Spolior pro ſpolio. Affra. in crimine: Quos impune depopulat̃ & diſpoliat̃ dedecus. Quadrigarius annali. Ita per ſexēniū nagatrā palā atq; agrū campanum ꝙ his per militem licebat: ſpoliabatur.

Verecundantur. M. T. in hortenſio : Hi noſtri amici uerecundant̃ capti ſplendore uirtutis.

Conuertit̃ pro conuertit. Plau. in amphytrione: Sed fugam in ſe tamen nemo conuertitur.

Ruminatur. Varro ſexa. Erras inquit Marce accuſare nos ruminari incipies.

Precant̃. Var. in eume. Ego medicina ſerapi utor: p̄cat̃ intelligo recte ſcriptū eſſe delphiſteo horas.

Miras ꝓ miraris. Var. i eu. hoſpes qd miras aío curat̃

Nolitote ꝓ nolite. Siſen. hiſt. li. iii. Nolitote mirari q̃ deſꝑata uoluntate ad unam belli faciendi uiam.

Gliſcit̃ ꝓ gliſcit. Sempronius aſſelio hiſto. lib. iiii. Vt maior inuidia Lepido gliſceretur.

Igneſcit̃ ꝓ igneſcit. Laberius in colace: Figura humana inimici ardore igneſcitur.

Luxuriabat ꝓ luxuriabat̃. Tubero in. xv. Pars oīs luxuriabat. Vir. in. ii. Luxuriatq; toris aíoſū pectus.

Focillant̃. Var. de uita pa. li. ii. Propter ſecūdas ſublato mœtu non in cōmuni ſpectant : ſed ſuum qſq; diuerſi commodum focillantur.

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Emungerentur.Cato de li.edu. Eo cõſecuti corpis
ſiccitatẽ nec ſpuerũt eni nec emũgerenť libertatẽ.
Libertatem uti pro uti libertate.Titinnius ĩ.v.Itẽ uti
eum oportet libertatem qui ſapit.Neuius : Zonã
atqꝫ facilitatem uideo utier.
Potior illam rem ꝓ illa re potior gaudia. Luc.lib.iii.
Adde helicaboiã dũ comites quoqꝫ unus Home/
rus es ſceptra potiť.Pacu.ĩ Athlanta:Regi ut me/
morabis nunc regnum potitur promiſſu patris.
Opus ẽ illam rem ꝓ opus ẽ illa re.Plau.ĩ Ciſtel. Ma
lum auſer:bonũ mihi opus eſt.Et in captiuis.Oẽs
maritimi milites iam opus ſunt.
Callent illam rem pro illa re.Pompo.in pictoribus:
Miqꝫ nihil ẽ incollubrans callet quanticulum.

De mutata declinatione.

Pricatio pro apricitas.Tullius de ſenectu/
a te:Vbi enim poteſt illa ætas aut melius ca
leſcere apricatione uel igni.
Itiner dictum ẽ pro iter. Varro ĩ pranſo,Parata luna
expectant adria ſe itiner longum ſermone leuare.
Plau.in mercatore:Quin tu ergo itiner meũ exe
qui me ſines . Equidem mutata declinatio nõ eſt
ab eo qđ ẽ itineris.Lucre.li.vi.Obuia diſcutiat gla
dns itinere quod ſequatur.
Feſtinem pro feſtinantem.Titinnius in.iiii. Nũc hic
uror nunc hac re me facit feſtinem.
Lacte nominatiuo caſu.Enni.in.xi. Et ſi mulier eru
buit ceu Lacte & purpura mixtam. Enni. annali.
libro.iiii.Ex tyberi lacte hauriri.Cæcil.Tute ꝑſer
tim in qua non peperit lacte non habet.Var.in an
dabitis Candidum lacte pupilla non fluit.
Manſuete & manſues pro manſuetus:ut ſit nomina
tiuus manſues.Plau.in Aſina.Reddã ego te ex fe/
ra fame.manſuetem. Actius in Meleagro:Nũc ſi/
ue matrem miſericordia manſues ſit.
Queſti uel queſtuis dictum ꝓ queſtus.Titin.in ful/
lo.Ni nos texamus: nihil eſt fullões nobis queſti.
Plau.ĩ aulu.Nam hic apud nos nihil eſt queſti.Fu
rius nouius:Per deam ſanctam libernam queſtui
ſit.Teren.in And. Nunq̃ animũ queſti. gratia ad
malas inducam partes.M.Cato.li.ii. Queſtuis cã
deridebant ſuas res pueris.
Tumulti pro tumultus.Plau.ĩ Caſſina : Quid intus
tumulti fuit.Teren.in Andria:Nihil ornati nihil
tumulti.Pompo.Cuius nos tumulti cauſa acie ti/
meo:ꝙ parum diuorti.
Victi pro uictus.Plau.ĩ captiuis. Victi quotidiani uẽ
trem ad me afferas.
Aeſti ꝓ æſtus.Pacu.in Chryſe. Aeſti forte ex arido.
Senati uel ſenatuis ꝓ ſenatus.Plau.in Epidi.Senati q
columẽ elueret.Salu.ĩ Catil.bello:Igitur ſenati de
creto.Qu.Martius rex feſulas.Siſen.iiii.hiſto. Ex
ſenatuſconſulto duas res nouas tribus.
Vas ꝓ uades.Tul.de of.i.ii.Vas factus eſt alter eius ſi
ſtendi:ut ſi ille nõ reuertiſſet.moriendũ eſſet ipſi.
Sumpti ꝓ ſumptus.Plau.in trinũmo : Quod ebibit
quod comeſt:quod facit ſũpti.Luc.lib.xxx.Quid
dare quid ſumpti facere : ac præbere potis eſſet.
Cæcil.ĩ plotio : Quid hoc futuꝝ obſonio: & ubi tui
ſumpti facta.Turpil.in philopa.Ecce aũt tuũ mo/
re uti ſoles uidere mihi ægreqꝫ id pati : ꝙ hic dies
cõpluſculos intercapedo ſumpti faciendi fuit.

Iteris ꝓ itineris & quidem recte ab eo qđ iter iteris fa
cit itiner itineris.Neui.ĩ lycur.Ignoti iteris ſumuſ
tute ſcis. Actius ĩ œnomao:Præſto etiã adſum:ex
prime qd fors.Nam te longo itere cerno uadere.
Exerciti uel exercituis ꝓ exercitus. Actius in armoꝝ
iudicio:In quo ſalutis ſpeſqꝫ ſupremas ſibi habet
ſũmam exerciti.Var.de uita pa.lib.ii. Quibus cũ
tempore fecerant fretus ſine publico cõſilio dede/
runt hoſti quotquot Decius impator propter ex/
erciti ſalutẽ fœdis manibus deuouit. Idẽ in epiau
ſimache:Contra q̃tum obfuris ſi uictus fies conſi
dera & quo reuoces ſummam exerciti.
Aſpecti ꝓ aſpectus.Actius in aſtyanacte:Abducite in
tus:nã mihi miſeritudine cõmouit animũ excelſa
aſpecti dignitas.Idẽ in alpheſibœa:Odiorum ho/
ſtificũqꝫ diẽ obuiũ turbã aſpecti atqꝫ horribilem.
Scriptio pro ſcriptura.Cicero de ora.in.ii. Illud autẽ
eſt huius inſtitutæ ſcriptionis ac temporis.
Lucti pro luctus. Actius in pelopidis : Ceſſo hinc ire
& rapere lucti ueſtem in lecto coniugis. Idẽ in pte
greſſia:Tum quid ſupereſt ſocium mittis læto:ac
lucti pœnitet.
Salti ꝓ ſaltus. Actius in Menalippo : Hic menalippũ
interea traiectus nemorum in ſalti faucibus.
Parti & partuis pro partus.Pacu.in Athlãte : Vt ego
grauidam ſentio aggrauaſcere propinquitate par
ti.Varro in Andabitis.Candidum lacte papilla cõ
fluit ſignum:puta ne partuis:ꝙ hic ſequatur mu/
lierem e partu liquor.
Frons pro fronde.Virg.in.ii.geor.Præcipue dũ frõs
tenera imprudenſqꝫ laborum.
Ibus pro iis minus latinum putat conſuetudo: cum
ueterum auctoritate plurimum ualeat.Titinnius
in gemina:Eue caſtor ſi moratæ ſitis ambo ibus
ut ego maioribus.
Excelſitas.Tul.de offi.in.iii.Etenim magis eſt ſecun
dum naturam excelſitas animi & magnitudo.
Pernici pro perniciei.Tul.pro Sexto roſio:Quorum
nihil pernici cura diuino conſilio.
Hærem pro hæredem.Neuius in grãmaſtito : Atqꝫ
meis bonis ego te hærem faciam.
Gelu ars monoptotõ eſſe uult.Lucretii cõſenſit au
ctoritas.Lucre.in.v. Aſſiduuſqꝫ gelicas uſus mor/
talibus aufert.Idem in quinto.Deniqꝫ ſæpe mul/
tus fragor atqꝫ ruina geli.
Vapos & uapor.tior & timos.labor & labos ita ſunt
ut color & colos. Luc.in.v.Peruolitãs permaneat
ados friguſqꝫ uapoſqꝫ.Neuius in lycurgo:Iam ubi
nos duplicat aduenientis timos uapoſqꝫ. Actius
in andromeda:Quod nec terræ eſt datus: nec ci/
neris cura unq̃ euaſit uapos.
Peruico ꝓ peruicaci: Actius in armoꝝ iudicio:Sed ꝑ
uico animax animo atqꝫ morabilioni.Plau. in au
lu.Quem quõdam peruicus totidem addit.
Gemiti.Plau.ĩ aulu.Tantum gemiti:& mali mœſti
ce mihi hæc dies obtulit.
Specis ꝓ ſpecubus. Actius ĩ alchmeone: Quod dii ĩ
terdum inferam penitus interpreſſum ſpecis.
Gallum pro gallorum. Varro in eumeni.Pruditatẽ
an pudorem gallum cœpit mihi uideri.
Generibus ꝓ generis. Actius ĩ alchme. Quod ducat
cũ te uiderit ſocerũ generibus tantũ eẽ impietatẽ.

Argus ꝓ argis.Plautus ĩ amphytrione: Amphytrio
natum argus ex argo patre.Virgi.in tertio æneid.
Hauriat hũc oculis ignẽ crudelis ab alto Dardãus
Augura pro auguria: Actius ĩ thelepho:Pro certo ar
bitror ſorti ſoracta additus augura.
Flucti ꝓ fluctus Actius in telepho:Flucti cruoris ſuo/
luerunt mihi:Idem in clytẽneſtra.Flucti immiſe/
ricordes iacere:
Piſcati ꝓ piſcatus.Pompo.ĩ piſcatoribus:Quod ha/
bes ĩ ſportulis calue omne piſcati genus.Turpi.in
demetrio:Antehac ſufflabat:aqlo aut auſter ĩ uſũ
uenit opia tumor au . piſcati.
Poematis.Marcus Tulli.libro tertio: Quod idem in
poematis:in picturis uſu uenit.
Cultio pro cultura.Tul.de ſenectute:Nũ igitur horũ
ſenectus miſerabilis q ſe agri cultione oblectant.
Vulgariã ꝓ uulgarẽ.Neuius in zenone: Aquulæ faci
litatẽ uideo ueteris uulgariã.Tur.ĩ thraſileõe : Nõ
ẽ mediocris res:nec uulgaria fallacia hæc.Affra.in
priuigno:Dehinc temeritatem repudio uulgariã.
Pãnibus pro pannis.Põpo.in machis geminis:Bono
aio es:uideo eripuiſti primitus de pannibus.
Indecoris ꝓ indecora. Actius in athamãte : Cuius ſit
uita indecoris mortẽ fugere turpe haud cõuenit.
Virgilius in duodecimo:Nec genus indecoris.
Fœtis pro fœtibus. Actius in bacchis: Vbi ſanctus ci/
theron frondet uiridantibus fœtis.
Sublima ꝓ ſublimis. Actius ĩ fundis. Aut ſæpe ex hu
mili ſede ſublima euolat.Salu.hiſto.lib.tertio:Nã
terra nũc erat & ſublima nubula cælũ obſcurabat
Ab eo quod eſt labos laboſum facit nõ laborioſum;
Luc.in q̃rto ſaty.præterea.oẽ iter eſt omne laboſũ
atqꝫ lutoſum.Idem. Tantalus laboſas pœnas.
Nefantia pro nefanda.Luc.ſaty.libro ſexto:Tantalus
qui pœnas ob facta nefantia luit. Idẽ li.ii.Diſſoci/
at atqꝫ omnia nefantia.
Gracila pro gracilis.Luc.ſaty.libro ſexto: Quod gra
cila eſt pernix ꝙ pectore puto ſimul.
Bacchanalioꝝ pro bacchanaliũ:ut uectigalioꝝ & pi
ctalioꝝ & nõ ualioꝝ uulcanaliorũ.Salu.Exaudi/
riqꝫ ſonus bacchanaliorum.Idem hiſtoriarum li.
quarto.Curio uulcanarioꝝ die ibidem moratus.
Tumultu pro tumultus:Quid hoc hic clamoris.qd
tumulti eſt nomen q uſurpat meũ.Saluſtius ĩ Ca
tilinæ bello: Ille cohortis ueteranas quas tumulti
cauſa conſcripſerat in frontem poſitas:cæteꝝ exer
citum in ſubſidiis locat.
Progenii pro progeniei.pacu.Pabulo pater ſupreme
noſtræ progenii patris.
Strepiti pro ſtrepitus.Enni.in hectoris luſtris.Quid
in caſtris ſtrepiti eſt?
Mirabilitas pro admiratio.M.T.de offi.lib:iii.Ergo
& hic aĩ diſplicẽtia admirabilitatẽ magnã facit.
Ferocia pro ferocitate.pacu.in teucro:Niſi ſcitia fero
citate atqꝫ ferocia.Tul. de rep.li.vi.Qui comperit
eius uim & effrenatam illam ferociam.
Itiner poſitum pro iter.Ennius ĩ thelepho:Deũqꝫ cõ
ſilio hoc itiner credo conatum modo.
Deliritas pro deliratio.Labe.Quæ nã mens quæ de/
liritas uos ſuppolitoris fecit cũ cano eugio uelitari
Holerorum pro holerum.Lu.in.xv.ſaty.Titinnabu
lum abeſt hic ſurpiculiqꝫ holerorum.

Mixtura pro moderatura.Varro de uita patꝝ lib.i.
Sed ꝙ ea & propter talem mixturam immodera
ta ex aquis cũctis aquæ ꝙ temperatura moderať
in Romuli triplices ciuitates.
Guberna pro gubernacula. Luci.ſaty. lib.xx.Proras
diſpoliate & detundite guberna.
Singularia pro ſingulari.Turpilius in demetrio:Ho
mo unica eſt natura ac ſingularia.
Libidinitas pro libidine.Laberius in ſiliace:Libidi/
nare labitur.
Fructi uel fructuis ꝓ fructus.Turpi. in canephoro.
Satis fructi reddũt.Idẽ in athera:Hæc ſi impetro
abs te ut faciet:ſatis fructi cepo ex te.Var.de re ru
ſtica primo:Eius enim ſaluam eẽ fructuis ueneõ.
Menſionem pro mẽſura.Cice.de oratore:Aures enĩ
uel animus aurium nuncio naturalem quandam
in ſe continet uocum omnium menſionem.
Volutabundus pro uolutans.M.T.de republica lib.
ſecũdo:Cupido autem & expetenti & libidinoſo:
& uolutabundo in uoluptatibus.
Porti pro portus.Turpilius ĩ demiurgo: Nec nautæ
cum eſſent circumuenti uẽtis incerto itinere por
ti indigentes.
Domuis pro domus.Varro in taphemenippo:Perre
xit in interioris partes domuis.
Sonitu pro ſonitus:& ſonu pro ſono.Pacuuius ĩ do/
loreſte:Quidnam autem hoc ſoniti eſt ꝙ fori ſtri
dũt.Cecilius calcis:Nam quidnam fores facere ſo
niti.Siſenna hiſtoriarum libro tertio:Poſtq̃ in ſo/
nu ſignorum prælium magno cum clamore uiro
rum commiſſum eſt.
Glutino pro glutine.Luc.libro uigeſimoſexto:Præ/
terito tepido glutinator glutino.
Cautio pro cautela.Cicero de oratore libro ſecũdo :
Neqꝫ illa mihi cautio & timiditas in cauſis ꝓpter
præſtantem prudentiam Craſſi negligẽda eſt. Te
rentius in Andria:Puerum autem ne reſciſcat mi
hi eſſe ex illa cautio eſt.
Gelo pro gelu:Varrò in Seſqꝫ ulyxe : Pueri dum co/
meſqꝫ tenent cata gelo putri montium laxa.
Ceſtis ꝓ ceſtibus.Varro de uictis:Vinci quæro a uo
bis ſi aduerſarius ſupercilia ĩceſtis diſcopinarit: qs
ueſtrum ſua mihi eſt daturus.
Fructis pro fructibus.Var.in meleagro:Quæro utꝝ
fructis an delectationis cauſa fructus ut ueneatis
ut uendatis.
Queſti pro queſtus.Varro ĩ prometheo:Aemulum
illius artis atqꝫ obtrigillatorẽ:que propter aliquos
annos queſti nihil fecit.
Senectam pro ſenectute.Virgilius libro ſexto: Vires
ultra ſortemqꝫ ſenectæ.
Inermis pro inermibus.Saluſt.in iugurthino: Quis
manus armauerat ab inermis pedibus auxiliũ pe
tere.Siſenna hiſtoriarum libro tertio:Plæriqꝫ iner
ma in caſtra perfugiunt.
Gallæ pro gallicæ.Saluſtius hiſtoriarum libro quar
to:Cum interim lumine etiam tum incerto duæ
galliæ mulieres conuentum uitãtes ad menſtrua
ſoluenda montem aſcendunt.
Effigia pro effigies.Affranius in uopiſco:Cuius te ſu
ſcitat imago.Cuius effigia cognatus pater.
Intẽperia pro intẽperantia apud ueteꝝ auctoritatem

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

obſcure has eius intemperias in maritum.
Poematorum pro poematū. Affranius in priuigno: Poematorum nō bonorum. Plau. ī aſinaria. nam nec fictum unꝗ eſt neq; pictum in poematis.
Acritas. Actius ī neoptole. Vis ueritatis atq; acritas.
Largitas pro largitio. Terētius in adelphis: Quod ꝓ luuium? quæ iſta hæc ſubita largitas?
Dextrabus pro dextris. La. in odyſſea. Deniq; mani/
bus dextrabus.
Curatura & curatio pro cura. Terē. ī eunucho. Tam
etſi nam eſt bona reddunt curatura iunceas. Cice
ro tuſculanaꝝ lib. iii. Nam ut medici uerborū cu/
rationem eſſe inuentam putant.
In uerbi pro in uerbis. Varro in epiſtola ad Fabium.
Quod facis ſaturnorum ſimiles ſunt. quid maxi/
ma fiunt. idemq; in uerbi.
Sexcentū pro ſexcentoꝝ. Luc. in. xxx. Maximus ſi ar
genti ſexcētū ac mille reliquit. Idem: Quid uero ē
centū ac ducentum poſſideas ſimilium.
Pauperies pro paupertate. Ennius in Hecuba: Senex
ſum: ueniam morare: opetam priuſꝗ eueniat. q;
in pauperiem ſenex grauiter gemam.
Aedis noīatiuo ſingulari. Var. de uita patrū primo.
Aedis ꝗ nunc eſt multis ānis: quod facta ſit inque
ora regis temporibus delubra parua facta.
Victuis ꝓ uictus. Var. de uita patꝝ. i. Primū de re fa
miliari ab patribus: ſecundo de uictuis cōſuetudi
ne primigenia: tertio de diſcipulis priſcis.
Graduis ꝓ gradus. Var. de uita pa. ii. Multo ꝑditi pu
dore & pudicitia adoleſcētis dixerūt cū maiore pa
tre eius graduis & ætate ad te ſtipēdia facerēt.
Puerilitas ꝓ pueritia. Cato de liberis educandis: Ve/
lim mehercule inquit ipſe uſu magno puerilitatis
formulam audire.
Anuis pro anus. Cato de liberis educandis: Eā nutri
cem oportet eſſe adoleſcentem. anuis enim ut ſan
guis deterior: ſic lac. Lac enim ut quidam phyſici
dicunt ſanguinis ſpuma eſt.
Præcātrix. Varro Cato lib. de libe: educan. Vt faciant
plæræq; ut adhibeā ꝑcātrices nec medico oſtēdūt
Rituis pro ritus. Varro Cato. de liberis educandis:
Itaq; domi rituis noſtri: qui per deū fidiū iurare
uult perdere ſolet in compluuium.
Pronis poſitū pro ꝓna. Var. ī parme. Alia trabs ꝓnis
in humū proxime frangit ramos cadens.
Teneritas ꝓ teneritudo. Cice. de fi. bo. & ma. li. v. In
primo. n. ortu ineſt teneritas ac mollitia ꝗdā.

De numeris & caſibus.

(a) Ccuſatiuus nūeri ſingularis poſitus ꝓ ge/
nitiuo plurali. Siſēna. iiii. hiſto. Qui tamē
ꝗbus litibus fœtibus maioꝝ ſuum diſſo/
luta fœdera. Plau. in perſa: Pol deum uirtutē dicā
& maioꝝ meū. Terētius in ecyra: Prope iā remo/
tū ab iniuria aduerſarium. Actius in euryſace: Re
prime parū ꝑ uim citatū ꝗdrupedū. Neuius in eu
ryſace: Milia ſex nūmum ī arcā dimiſſi nūmariā.
Pacu. ī athlāta: Parētū īcertū ueſtigādū gratia. Var.
de ui. pa. li. iiii. Hortēſius ſupra decē milia cadum
hæredi retollis medimnū mille cadū. Salu. vi. hiſt.
Cuius duas īſulas ꝓpinꝗs inter ſe & decē ſtadiū ꝓ
cul a gradibus ſatis cōſtabat ſuopte īgenio alimen
ta mortalibus gignere. Tul. de offi: in. iii. An emat
denario quod ſit mille denarium.
Accuſatiuus poſitus ꝓ datiuo. Ignoſcamus illā rē ꝓ
illi rei. Plau. in amphytriōe: Velatis manibus orāt
ignoſcamus peccatū ſuū. Teren. in Eunucho: Hau
ne comparandus hic quidem ad illum eſt.
Genitiuus caſus ꝓ accuſatiuo caſu. Titinnius ī altera.
Dicis tu ꝗſo quo te abortiſti mei faſtidis meæ leti
tiæ. Plau. in aulularia: Faſtidit mei: pro me faſtidit
Luc. in. vi. ſaty. Triſtis difficiles ſumus: faſtidimus
bonoꝝ. Tur. ī leucadia: Vide nūc faſtidit mei. Luc.
xxviii. Cui ſæpe mille īpoſui plagaꝝ in diē. Actius
in alpheſibœa: Sicui uereꝛ te progenitoris cædo.
Dicimus ſic uereꝛ illā rē ſicuti & cōſuetudo. Terē. in
phor. auctor ē dicēs: Nō ſimultatē meā uereri ſal/
tem ueteribus genitiuū ꝓ accuſatiuo poni placet.
Affra. in compitalibus: Si non uereor nemo uerea
tur tui. Varro ſordis uenalibus: Non te cui ſaltem
pudet: ſi nihil meæ iræ uereatur tui.
Accuſatiuus poſitus pro ablatiuo. Titi. in gemīa: Ae
depol hoīs ignaui functus officiū. Plau. ī menæch.
Nā paraſitus octo hoīum munus facile fungitur:
Luc. ſaty. li. i. Munus tamē fungi & muros ſeruare
poſſit. Idē ī trinūmo: Sequere hac me nata ut mu
nus fungas tuū. Liuius: Pauperem ait ſe īgētia mu
nera fungi. Pacuuius in doloreſte: Nōne officium
fungar uulgi: atq; ægre malefactum feram.
Accuſatiuuſ uel noīatiuus poſitus pro ablatiuo. Tur.
ī demetrio: Meos parētes careo. M. T. de repu. ī. v.
Sed tamen ut bono patrifamilias colēdi ædificādi
ratiocinandi ꝗdā uſus opus eſt. Salu. ii. hiſto. Rui/
na quæ pars magna ſuiſmet ac ꝓximoꝝ telis cæ/
teri uice pecoꝝ obtrūcabanꝛ. Affranius ī Vopiſco
Tandem ut poſſimus noſtra fūgi munera. Idem
fratris: Id aurum me condonat.
Gēitiuus poſitus ꝓ ablatiuo uel aduerbiū loci. Plau.
in trinūmo: Nō ego ſum dignus ſalutis. Cice. Tuſ.
ꝗrto: Aliquod malū metuit: exaīatus pēdet animi
Plau. ī amphytriōe: ut ſalui potiremur domi. Luc.
ī. vi. Quaꝝ & abūdemus reꝝ & quaꝝ īdigeamus
Hortare illoꝝ ſi poſſum capitis oriri. Pacu. in phi
bœa: Poſtꝗ ē oneratus frugū & floris liberi. M. T.
de rep. in. iii. Noſter aūt populus ſociis defenden/
dis terraꝝ oīum iā potitus ē. Var. de uita pa. lib. ii.
Vt noſter exercitus ita ſit fatigatus: ut galli romæ
capitolii ſicut pōtiū inde ante ſex menſes geſſerit.
Significata ad genitiuū interꝑtatiōe uenit. Plau. in
captiuis: Ille alter potitus eſt hoſtis. Salu. in iugur.
bello: Vt priuſꝗ legatos cōueniret Adherbalis po
tiretur. Idē in eodem: Ager autem aridus & frugū
uacuus. M. T. de offi. lib. primo: Nec ſunt opa ma/
gni aī & excellētis & prudētia cōſilioq; fidētis. Idē
Omniū āt reꝝ ex ꝗbus aliꝗd acquiriꝛ: nihil ē agri/
cultura melius. Vir. æneī. lib. primo: Implētur ue
teres bacchi pinguiſq; ferinæ. Tullius in hortēſio:
Et qui expectat pēdet animi: quare ſemper quod
futurum ſit incertum eſt. Varro in eumeni. Ego
autem qui eſſem plenus uini & ueneris. Plautus ī
epidico: Deſipiebam mentis: cum illa ſcripta mit
terem ſic mille annoꝝ uiuit pro mille annis. Plau.
in milite: Qui mille annorum perpetuo. Ad ſæcu
lo pro ad ſæculum uiuunt.
Datiuus pro accuſatiuo. Plautus in truculē. Quia tu
ueſtimēto & cibo aliēis rebus curas. M. T. de rep.
lib. iiii. Hæc nō mulieribus ꝑfectis reponaꝛ q apđ
græcos creari ſolet: ſed ſit cēſor q uiros doceat mo
derari uxoribus. Salu. in catili. bello: Breui ſpatio
legiones numero hoīum expleuerat cū initio am
plius duobus milibus nō habuiſſet. Teren. Facite
ita ut uobis decet. Titinnius in aratro: Vbi ambi/
tioni uirtutem uideas antecedere. Teren. ī andria:
Interea mulier ꝗdā ab hinc trienniū ex andro cō/
migrauit huic uiciniæ. Var. de uita patꝝ li. iiii. Tā
ta porro inuaſit cupiditas honorū plæriſq; ut uel
cælū ruere mō magiſtratū adipiſcanꝛ exoptent.
Accuſatiuus ꝓ genitiuo. Tul. de offi. lib. ii. Dū hoīes
cruēti haſtam illā cruentā meminerit & ſperabūt
Virg. in buc. Alternos muſæ meminiſſe uolebāt.
Plau. in ciſtel. Meminere officium ſuum. Et ī me/
næchmis: Propria illius nomen memini facilius
Actius ī euryſace: Heu me miſerum cum hoc recor
dor. Tul. de repu. li. iiii. Atq; ipſa mens ꝗ futura ui
det: præterita meminit. Turpil. in pedio. Iam deſi
ne meminiſſe illius formam. Varro de uictis epi/
grammata facere: in quo nomina nō memini: ꝗđ
in ſolum mihi uenerit ponam.
Inuidit illā rem pro illa re. Actius in menalippo: Vn/
de autem quis mortalis florem inuidit meum.
Priuatur illam rem pro illa re. Neuius in pedio: Res
uis hanc priuari pulchras: quas uti ſolet.
Ablatiuus pro genitiuo. Plau. in pſeudulo: Vino mo
do cupidæ teſtis. Luc. ſaty. li. i. Porro ꝗcunq; & cui
cūq; ut diximus ante extiterit primo hoc minuē/
di refert res. Turpilius in pedio. Neq; uirum edu/
cta aut patem ex parte alicuius. Virgilius ſecundo
georgicorum: Illa ferax oleo eſt.
Accuſatiuus pro nominatiuo. Pomponius in præco
ne poſteriore: Quod lætitias inſperatas modo mi
hi irrepſere in ſinum. Virgilius primo æneidorū.
Vrbem quam ſtatuo ueſtra eſt.
Nominatiuus pro datiuo. Neuius in agricula: Lerne
te duo uerbis & primo & poſtremo. Plau. ī aulula
ria: Credo ego illū iam audiuiſſe mihi eē theſauꝝ
domi id inhiat. Cice. tuſcu. lib. i. Multa ſæcula poſt
uiguit pythagoreoꝝ nomē. Var. de re. lib. i. Centū
iugeribus uineaꝝ opus eē ꝗndecim mancipia.
Genitiuus ꝓ datiuo: Actius in neoptolemo: Quid ſi
ex græcia oē nomē iliū par nēo repiri pōt. Turpi. ī
pedio: Nec mirū educta ut par eſt expers malitiis
metuens ſui. Virg. i. æneī. Diues opū ſtudiiſq; aſp/
rima belli. Plau. in aſinaria: Volo amari ob ſecutā
illius: nolo amet me patrē. Idem in pſeudulo: Duo
rum labori ego hoīem parſiſſem libens me īterro
gandi & tui reſpondendū mihi. Cice. de orato. lib.
ſecūdo: Bonoꝝ uirorum plenum foꝝ. Var. de ui/
ta patrū lib. iiii. Ipſe Italiæ oppida ſūt uaſtata quæ
prius fuerunt hoīum referta.
Nominatiuus ꝓ genitiuo. Turpilius in Epiclero: At
enim ſcies ea quæ fuiſti inſcius. Teren. in phor. Ita
plæriq; ingenio ſumus omnes noſtri noſmet pœ/
nitet ſic & potior illam rem. Pacu. ī perhibœa: Re
gnum potior: coniugem macto inferis.
Ablatiuus pro datiuo. Quod ſumptum atq; epulas
dictu præponis honeſto. Virgilius in ſexto: Teq;
aſpectu ne ſubtrahe noſtro:

Genitiuus pro noīatiuo. Tul. de repub. in. vi. Vt quē
admodū ſcribit ille quotidiano ī foꝝ mille homi
num cum palliis conchylio tinctis diſcederent.
Ablatiuus pro accuſatiuo. Virg. in. v. Gratior & pul/
chro ueniens in corpore uirtus Adiuuat.
Accuſatiuus ꝓ genitiuo. Actius in myrmido. Mea fa
ta in acie obliti. Salu. hiſto. lib. iii. Sed Pōpeius a pri
ma adoleſcētia ſermone fautoꝝ ſimilē fore ſe cre/
dens Alexandro regi. Virg. in octauo. Vocē anchi
ſæ magni uultumq; recordor.
Accuſatiuus ꝓ datiuo. Luc. in. xxviii. Pēdat ne ſe ī gla
diū incūbat ne cælū uiuat. Plau. in amphy. Velatis
manibus orāt ut ignoſcamus peccatū ſuū. Affrani
us ī uopiſco. Male mereꝛ de nobis heri q nō tan
topere īdulgēt in pueritia. Vir. ī. iii. æne. Tris adeo
īcertos cæca caligīe ſoles Erramus pelago: totidē
ſine ſydera noctes. Cice. de ora. libr. iii. Locutus eē
dicitur homo copioſus aliquot horas.
Datiuus ꝓ ablatiuo. Siſenna hiſto. lib. iii. Saltui ac ue
locitari certare. Varro de re ruſti. A quo quod indi
gent poma dicta eſſe poſſunt. Cato de libe. edocan
dis: Nō ſolum q primus in alterutra re præſtet ali
os: ſed etiam qui ſit ſecundus & tertius.
Nominatiuus ꝓ ablatiuo. Siſenna in. iii. hiſto. Oīa ꝗ
diximus loca ſtatim potius idē hoſtis loca ſuppo
titi. Vir. in. x. Saxum q; undis immane minatur.

De mutatis coniugationibus.

(m) Eruit pro feruet. Lucre. in. viii. Nūc feruit
annum. Actius ī neptegreſia: Claſſis addi/
to clauditur feruit. Titinnius in fecina: Sa/
pientia gubernator nauē torquet nō ualentia co/
quus magnū ahenum quādo feruit aula cōfutata
uoce cū amentia rapior feriorq;. Pōpo. ī priuigno
Hoc potius hoc naturæ feruit auris hoc uolo. Var
ro in ſexage. Quod leges iubent non faciundū fe/
ruit oīo. Ab eo quod ē feruit breuiato accētu facit
feruere ut ſpernit ſpernere. Affra. in epiſtola: Ego
miſſo clādeſtino rūpi & torquere matura mōſtra
feruere. Lucre. in octaua ſaty. Feruere me longum
nec hoc lictoribus tradam. Virg. in. iiii. æneī. Iā lit/
tora feruere flammis. Luc. li. ii. Feruere cum uide/
as claſſem lateq; uagari.
Lauit pro lauat. Virg. lib. iii. geōr. Lauit improba te/
ter Ora cruor. Plau. ī pſeudulo: Eas lachrymis la/
uit. Lucre. li. ii. Littoris īcurui bibulā lauit æquor
arenā Actius ī fundis: Salſis cruorē guttis lachry/
maꝝ lauit. Salu. ī. ii. hiſto. Dubiū an īſulſa ſit ꝗ eu/
ri ſupiectis fluctibus circūlauit. Lauere īde tractū
eſt. Ennius ī Telamone: Strata terra lauere lachry
mis ueſtem ſqualidā & ſordidam. Luc. in. v. Lubri
ca proluuie larga lauere humida ſaxa. Affra. in ſu/
ſpecta: Vidēt lauere. Actius in medea: Lauere ſalſis
uultū lachrymis. Lauerēt etiā inde manauit. Enni
us ī andromeda: Nam ubi introducta eſt puerūq;
ut lauerēt locant incipio. Affra. fratris. Aquā ex te/
no haurire q lauerēt manus. Plau. in amphy. Poſt
ꝗ peperit pueros: laueꝛ iuſſit ut hos accedimus. In
de imperatiuo modo lauite facit. Titinnius in pſal
tria: Manus lauite mulieris & capite uelate. Laui
ēt poſitū pro lauari. Pōponius in petitore: Hære/
dem ita uelim facis iampridem uolo alternū laui.
Sonit ꝓ ſonat. Actius in æneide. Aut decio clamore

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

& gemitu templum reſonit cælitum.Idẽ in fun/
dis:Ac ubi curuo littore latratu unda ſub undis la
bunda ſonit.Ennius hectoris luſtris:Et ſonit fran
guntur haſtæ & terra ſanguine ſudat.

Expedibo pro expediá.Pacu.in athláta:Ná quod co/
nabar cũ interuentũ eſt dicere nũc expedibo.Acti.
in Hyctigriſia:Cuncta expedibo id modo iuſiurã
dum date.Põponius ĩ uermonibus: Sequi utroq;
error uos agitat expedibo.Enni.i eume.Id æquũ
ego aptius feciſſe expedibo atq; eloquar.

A ſonit ſonere tractũ eſt.Lucretius in.i.Caligare ocu
los ſonere auris:ſuccidere artus.Actius in neopto
lemo:Atq; adeo ualuas ſonere ſenſi regias.Idem ĩ
areto:Sed quod tonitrui toruo repente concuſſa
æquora cæli ſenſimus ſonere.Sonuit & inde ma/
nauit.Ennius in andromache & hermafrodito:
Nam neq; nati neq; blandi qcq̃ ſincere ſonuit ilio
na:ibo ad eam adſciſcam qd uelit ualuæ ſonunt.

Nolito pro noli.Luc.i trigeſimo.Nolito tibi me má
ledicere poſſe putare.

Auxim egerim.Pacuuius in perhibœa:Aut qué ego
egi ago auxim euerucem.

Feruiť atq; pro feruit.Affra.in Vopiſco:Quanti uo/
ciferati omne feruitur?Heu miſeræ mihi.

Mantat pro manet.Cecilius in probaſtaria:In uultu
eodem in eadem mantat malitia.

Artiuit pro artauit.Neuius in dotata:Artiuit linguã
in palatum.cœpit labia ſuggere.Idẽ in æthra:Co/
natus artiuit mater.

Audibo ꝓ audiá.Enni.in thelamone:More ãtiquo
audibo:nec auris tibi cõtrarioꝶ utẽdas dabo.Idẽ
in pancratiaſtris:Quo nũc me ducis ubi molarũ
ſtrepitũ audibis maximũ.Cecil.in audero:Nũ ab
eo audibis ꝑtereat ſi dicis filia redeat pergamo.

Fulgit ꝓ fulget.Luc.in ſeptima ſaty.Primũ fulgit uti
calidum & furnatum ferrum.Pomponius in ma
cho Sequeſtre ſimile eſt quaſi cũ in cælo fulgit pp
lunam lucifer.Lucretius in ſexto:Fulgit item nu/
bis ignis cum ſemina multa Fulgit.

Fulgere correpte pro fulgere.Lucre.ĩ.vi.Multa uide
mus enim cæleſtibus inſita flãmis Fulgere cũ cæ/
li donauit plaga uagare.Pacuuius in modio:Lin/
guæ biſulcis actu criſpo fulgere.Actius ĩ bacchis:
Lætũ in parnaſo inter pinos tripudiantem in cir/
culis ludo atq; thædis fulgere.Luc.in.xi.ſaty.Con
uẽtus pulcher bracæ ſaga fulgere torques magni.

Es pro eſto.Luc.in uigeſimoſeptimo:Coniicite ĩtro
eat bono animo es.Pomponius:Bono animo es
uideo de repis primitur de panibus.

Amplant pro amplificant.Pacuuius in teucro:Vbi
poetæ pro parte ſua falſa conficta canant:quæ cau
ſam humilem dictis amplant.

Aperibo pro aperiam.Pomponius in nermonibus:
Aperibo:non poſſum ciuem pati:ortus eſt:quem
amare cœpi pinguis non pulcher puer.

Cupiret ꝓ cuper.Lucre.ĩ.i.Portaꝶ clauſtra cupiret.

Dicebo pro dicam.Nouius de paticis:Primũq; dice/
bo recte ſecundũ quod eo melius dii prodam.

Edim pro edam.Cecilius in aſſoto.Nihil ne tibi eſſe
quidem edim.Plautus in penulo:Eſt domi quod
edimus:ne nos tam conteras.

Facitur pro fit.Nigidius in commẽtatione gramma
tice.lib.xxx:Id quod dico huiuſcemodi facitur.Ti
tinnius in ſexto:Quanta ſtultitia cupidinis petũt
conſilium bona gratia ut paruifaciatur.

Euenat pro eueñiat.Ennius ĩ Hecuba:Senex ſum:ut
mortem oppetam priuſq̃ euenat:quod in paupe/
rie mea ſenex grauiter gemam.

Faxim pro fecerim.Ennius in phœnice:Plus miſer
ſum ſi ſceleſtum faxim quod dicam fore.

Moneris pro monueris.Pacuuius in armorum iudi
cio:Dic quid faciam ꝙ me moneris effectum da.

Obedibo pro obediam.Affranius ĩ maritis:Meo ut
obſequar amori obedibo tibi.

Operibo pro operiá.Pomponius:Profecto morũ pa
ter at eſt:negabo eſſe hic me:ego operibo caput.

Paribit pro pariet.Pomponius in bucco.Si prægnás
non es paribus nunq̃.

Peruenibũt.Pompo.in pinthone gorgonio:Hoĩem
beatum quo illæ peruenibunt diuitiæ.

Reddibo.Plautus:Ego ſeruabo quaſi ſequeſtri detis
neutri reddibo.

Reperibiť pro repieť.Põpo.in annulo poſteriore:Id
credo metuis ne in iudicia deſit:cũ nemo q a te re
cipiat repibiť.Plau.ĩ epidico:Quid illa fiet fidicia
igiť aliq̃ res repibiť.Cecilius in obolo:Nec enĩ ue
ro eſt cum meæ morti remediũ repibit nemo.

Poſſetur ꝓ poſſet.Quadrigarius annaliũ in primo:
Cũ non poſſeť decerni utrius putaretur uictoria.

Sapiui ꝓ ſapui.Noui.ĩ uirgine ꝑgnãte:Quando ego
plus ſapiui quin fullonẽ compreſſi quĩquatribus:

Venibo pro ueniam.Pomponius ĩ machis gemmis
Sero eſt:ſed ſi tibi placet uenibo.

Poteratur pro poterat.Ceci.annaliũ lib.i.Cur iure ſi/
ne periculo bellum geri poteratur.

Poteſtur pro poteſt.Pacuuius in Chryſe:Siqua pote
ſtur inueſtigari uia.Quadrigarius annaliũ tertio.
Adeo memorari uix poteſtur.ut omẽs ſimul ſuũ
quiſq; negocium adorti eſſent.

Soluerit pro ſolutus ſit.Cecilius in annalibus:Duos
& ſeptuaginta lictores domum deportauiſſe facis
qui ductoribus hoſtium ante ſoluerint ferri.

Videbo.Neui.de pthicis:Tibi cũ uidebo fidelis ero.

Deplorabundus pro deplorans.Plautus in aulularia
Homo ad prætorem uenit deplorabundus.

Coctũ ꝓ coquẽdũ.Plau.in aulu.Solet ire coctum.

Macet pro macilento.Plautus in aulularia:Quia oſ/
ſa ac pellis totum ſemita cura macet.

h Vmaniter.Tullius ad panſam prio de ani
mo:Feciſti humãiter quem quidem ego
ſemp dilexi:meq; ab eo diligi ſenſi.Ad At
ticum in ſecundo:Inuitus litteras tuas ſcinderem
ita ſunt humaniter ſcriptæ.

Diſerte & cõſuetudine diciť Affranio auctore in di/
uortio:Quod uult diſerte pactum ac dictum.

Diſertim dicere plane palã.Lucil.auctore poſſumus
in ueliterna habui recte diſertim.Plautus in ſtico:
Fuit diſertim id uſu perdidi.Actius ĩ euryſace:Di
ſertim id unum incommodis cluſit meis.Liuius:
Tuq; mihi narrato diſertim omnia.

Inſaniter.Pomponio auctore.Metuo illum iocari ne
ſcit ludit nimium inſaniter.

Seueriter pro ſeuere dici auctoritas ueteꝶ iubet.Ti/
tinnius ĩ prælio.Seueriter hodie ſermonẽ amica
mecum contulit.

Communitus pro cõmuniter.Varro reꝶ diuinarũ:
Etenim ut deos coleret:debet cõmunitus ciuitas.

Blanditer pro blande.Titinnius in Gemina:Blandi
ter comparamus colloqui.

Celere pro celeriter.Nouius in paulo:Nunc te obte/
ſtor celere ſancto ſubueni cenſore.Ennius ſatyra/
rum libro primo:Dum quicquid des celere.

Benigne pro benigniter.Titinnius in gemina:Nimi
rum patrocinari cenſeo benigniter.

Feſtiuiter pro feſtiue.Nouius in geminis:O domus
paratæ pulchræ familiæ feſtiuiter.

Auariter pro auare.Plau.in curculione:Hoc uide ut
ingurgitat pura in ſe merum auariter.Quadriga
rius annaliũ uigeſimoprimo:Crudeliter nos mi/
ſericorditer:auariter nos ille largimur.Cato de ꝑ
da militum diuidenda:Frauduleter atq; auariter.

Amiciter pro amice.Plautus in perſa:Quã meo ami
co amiciter hanc commoditatis copiam danunt.
Pacuuius ĩ Doloreſte:Nũc ne illum expectes quã
do amico amiciter feciſti?

Probiter pro probe.Varro octogeſimo:Poſtq̃ auida
libido rapere ac concidere cœpit:ſeq; opifice non
probiter ſtrepere.

Munditer pro munde.Plautus in penulo:Nam cum
ſedulo mũditer nos habemus:ut ægre amatorcu
los inuenimus.

Sæuiter pro ſæue.Plautus in penulo:Alia tam ſæui/
ter.Idẽ ĩ trinũmo:Aium ſta ſi me ſæuiter.Actius
in aſtyanacte:Ferrũ feroci cõtundendũ ſæuiter.

Sæuũ ꝓ ſæuiter.Ennius ĩ phœnice:Seuiter ſuſpitio
nẽ eſſe falſã futiliũ ẽ.Affra.Simulãter ſeuiter ferre
hoc te ſimul & gnatam ab illo abducere.Ennius ĩ
hectoris luſtris:Seuiter ferro cernũt de uictoria.

Mœſtiter pro mœſte.Plau.in rudente:Obſecro tam
mœſtiter ueſte ueſtitus.

Propritim pro proprie.Lucretius in ſecũdo:Quid
genus humana propritim de quibus actus.

Ampliter.Luc.in.xiii.Nã ſumptibus magnis ſtructã
ampliter atq; cũ accumbimus mẽſant.Põpo.i hæ
rede petitore:Heus aptate pueri mũde atq; ampli
ter cõuiuium.Plautus in ſtico:Sat eſt ſerui homi/
ni modeſte facere ſumptum q̃ ampliter.

Aliquantiſper.Quadrigarius annali.i.Aliq̃tiſper pu
gnate nihil promouet penus.Cecil.in fallacia:Ve/
lim pauliſper experiri te quãtiſper nõ plus triduũ.
Pomponius in dotata:Poſſum exorare te ut dece/
das a me pauliſper modo quantiſper ſat eſt.

Duriter pro dure.Terẽtius in andria:Primo hæc pu
dice uitam parce ac duriter agebat.Nouius in zo/
na.Duriter me habere uigilaſſe.Affra.ĩ priuigno:
Viuax uetus q̃ duriter nũc cõſulto tergo meo.En
nius in phœnice:Quã tibi orationem ex ora duri
ter dictis dedit.Cecilius in fallacia:Nam q̃ duriter
nos educauit atq; aſpere non negat.

Cautũ pro caute.Actius in Alpheſibœa:Sed tibi cau
tũ eſt adeundũ ad uiꝶ.Idem in philocteta:Cõtra
eſt eundum cautum & captandum mihi.

Strictim.Cice.de oratore.i.Quaſi ꝑ tranſennã ꝑtere
untis ſtrictim aſpeximus.Salu.Strictim ut quæq;
memoria digna uidebantur præſcribere.

Firmiter ꝓ firme.Luc.ĩ.x.ſatyra.Fluctibus a uẽtiſq;

aduerſis firmiter eſſent.Idem in.xii.Firmiter hoc
pariterq; tuo ſit pectore fixum.Tullius de republi
ca in ſexto:Firmiter enim maiores noſtri ſtabilita
matrimonia eſſe uoluerunt.

Fidele pro fideliter.Plautus in captiuis:Fac fidele ca/
ue fidem fluxam feras.

Aequiter pro æque.Pacu.in athlanta:Concertare ac
diſſentire partim da curſim æquiter.Actius in an
thenoridis:Ad populum intelligo referendũ;quo
niam horum æquiter ſententiæ fuere.Liuius in
ægyſtho:Nam ut pergam accenſa ac prædam per
participes æquiter partita eſt.

Publicitus ꝓ publice.Luci.ſaty.xii.Huic homini q̃/
ſtore aliquo eſſe opus atq; chorago publicitus qui
mihi atq; epiſco præbeat auꝶ.Idem in.xvi.Publi
citus uẽdit tamẽ atq; extrema liguris.Plau.in am
phy.Hoſpitio publicitus accipiet.Ceci.in plotio:
Ibo domum:ad plæbem pergitur:publicitus defẽ
dendum eſt.Pomponius in campanis.Dat ordo
ſemio & fullonibus publicitus cibaria.

Proteruiter.Ennius in pancratiaſte:Qui eſt qui no/
ſtris foribus tam proteruiter.

Ignauiter pro ignaue.Luc.ſaty.xvi.Cur tam ignaui/
ter hoc præſertim tempore quæris?Quadrigari/
us in ſecundo:Et qui ibi ierant:non ignauiter pu
tando eum diem pro meliore habuerunt.

Mutuiter pro mutuo.Varro octogeſimo:Viue me
q; ama mutuiter.

Perſpicate ꝓ ꝑſpicaciter.Affra.ĩ diuor.Quã ꝑſpicate
q̃ benigne q̃ cito q̃ blando q̃ mater eſt pectore.

Celeranter ꝓ celeriter.Actius in antenoridis:Sed qs
hic eſt q matutinum curſum huc celerãter rapit?

Dapſile.Pomponius in ruſtico:Quid nunc uis fieri
ueſtræ ſumme dapſile ac dilucide.

Exquiſitim.Varro in aiace:Stramentitio ac re æger
medicos exquiſitim conuocabas ut conualeret.

Hilare.Marcus Tullius de oratore:Quis unq̃ res ꝑ/
ter hunc tragicas pene comice triſtis remiſſe eras
hilare.Affranius in priuigno:Et propter patruelẽ
tuam conſtituit anhelans hilare delecta coma.

Feſtinatim pro feſtinanter.Pomponius in aſina.Ex
lui ad noctem ad molam fullone feſtinatim.Siſen
na in quarto hiſtoriarum:Præter feſtinatim de ca
ſtellis ad caſtra maxima pedites conduxit.

Pugnitus pro pugnis.Cecilius in fallacia:Niſi quidẽ
qui ſe malit pungitus peſſundari.

Futile futiliter.Ennius in phœnice:Vt quod factum
eſt futile amici nos feramus fortiter.

Humanitus pro humaniter.Tupilius in pedio:Qua
re eſſe dicunt quiſq̃ illum hominem aut quicq̃ fa/
cere humanitus.Caſſius hemina quarto hiſtoria/
rum.Quare ſim omnis artes humanitus agũtur.
Affranius in repudiato:Quanto facilius ego q ex
equo uenio adducor ferre humana humanitus.

Inimiciter.Actius Didaſcalorum primo:Placare ho
ſtem ferocem:inimiciterq; accenſum.

Memore pro memoriter.Põponius in philoſophia:
Sed ne iſta hæc memorare meminiſti:idica qui il
lud malum abſtulerit:non didici hariolari gratis.

Immortalitus.Turpilius ĩ æthra:Sat me ut meũ cor
uoluptatibus das immortalitus ſe obtulit mihi
hæc facultas.

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Largitus pro large. Affranius in materteris: Quid iſtud eſt? Quid fles? Quid lachrymas? Largitus proloquere.

Iracunditer. Cecilius in ſubdititio: Quæſo ne temere hanc rem agas ne iracunditer.

Minutim pro minute. Luci. in. v. Dic q̃ minutim cogit ius ire per commiſſuras ruinaꝝ noctis uigore.

Parciter pro parce. Pōpo. ī uerre: Sabeolo parciter tanq̃ frater mihi ſis medium abdomen cū diuidā

Superbiter. Affranius in purgamēto: Illa ſuperbiter imperat. Neuius belli punici libro ſexto: Superbiter contemptim conterit legiones.

Longinq; & longiter pro longe. Actius in Andro. Ei malo annos multos longinq; domo bellum gerētes ſumus ſumma induſtria. Luci. in tertio: Nō ut opinor: id a lecto iam longiter rati.

Perplexim ꝓ perplexe. Plau. in ſtico: Vtrū ego perplexim laceſſam orationē ad hunc modū. Hemina. i. hiſtoriaꝝ: Prudens perplexim Scociō ſcribit.

Saniter. Affranius in megalenſibus: Adeſto: aſſentio te amare: me adorare ſaniter.

Rarenter. Cecilius in pauſimacho: Aedepol uolūtas homini rarenter uenit. Nouius in exodio: Multū ames paululum de crebro uenias rarēter. Ennius in Andromacha: Sed quaſi ferrum: aut lapis durat rarenter gemitum conatur trabem ergaſtulo lōge ab urbe uilicariter: quo herus rarēter uenit. Liuius in Tereo: Rarenter uenio.

Contemptim pro contēnenter. Neuius belli punici in q̄nto: Superbiter contemptim cōterit legiōes.

Temeriter. Actius in amphytrione: Hoc in re eſt qđ tu tā temeriter meā beniuolentiā iteriſſe es ratus.

Reſtrictum pro reſtricte. Affranius in Thaide: Ea q̃ firme ſedere melius conſultoribus q̃ reſtrictū cogitata atq; omnibus rationibus.

Præclariter: Quadrigarius quarto annalium: Et ita rebus præclariter geſtis Romam reuerterunt.

Toruiter. Pomponius in auctorato: Occidit taurum toruiter me amores amauit. Ennius in Lupiaſta: Quem nunc tu tam toruiter increpuiſti.

Puriter. Pomponius in haruſpice: Fac puriter uel pectore ruſtico bucco. uel fac uti tractes iādudū laui manus. Nouius in uirgine prægnāte: Sequere me puriter uolo facias igni aqua uolo huc accipere.

Verecūditer. Pōpo. in macho: Virginē ꝑteriens uidit duos ſenſum in ludo reuerecūditer nō docentē.

Certatim. Virg. ænei. libro quarto: Certatim ſocii ferunt mare & æquora uerrunt.

Abunde. Siſenna quarto hiſtoriaꝝ: Perfuſe atq; abūde ſparſi uſi magnū pondus auri & argenti.

Miſerite pro miſere. Laberius in mareo: Mēs incorrupta miſerite corrumpitur.

Properiter. Catullus: Animula miſerrima properiter abit.

De doctorum indagine.

o Mnes artem ſecuti negant aduerbiis præpoſitionem addi oportere. ſed auctoritas ueterum præponi iubet.

Deſubito. Titinnius in prœlio: Sed amabo quid deſubito ad me ueniſti? Ennius in pancraſtiade: Cū deſubito me orat mulier lachrymans ad genua accidit. Affranius in emācipato: Quam beatæ ſcenicæ uidentur mihi mulieres q̃ iugo & beniuolētia terrent deſubito uiros. Cecilius ī aſſoto. Nam ego duabus uigiliis tranſactis duco deſubito domum Quadrigarius lib. ii. annaliū: His deſubito utraſq; nunciat copias adeſſe. Nouius in tripartita: Poſtq̃ ſe uidit hæredē deſubito diuortiū fecerūt. Lucre. ī ſecūdo: Vim tā deſubito cupidā mēs hēt ipſa. Luc. ſaty. x. Quāuis deſubito ternis deducere ſchalis. Tullius de rep. lib. v. In his ut meminiſtis cōcurſu leuiſſimæ multitudinis ære cōgeſto funus deſubito eēt ornatū. Actius ī euryſace: Tot trophæa trās de ſūmā gloriā quære eurotis fines tam deſubito Pompo. in papo. Agricola uolo ſcire ex te cur urbanas res tam deſubito deſeris. Idē ī piſtore: Fit deſubito hilarus triſtis ſaltat ringiens ringitur.

Derepente. Turpil. in bœtuntibus: Eum derepente uxorē audio ducere. Ennius in phœnice: Ibi tū derepente ex alto in altū deſpexit mare. Affra. in incēdio. Non uſquequaq; idoneum inuenias locū ubi derepente cum uelis facies lutum. Ennius ī hectoris luſtris: Ecce autem caligo aborta eſt: oēm ꝓſpectum abſtulit derepente: cōtulit ſeſe in pedes. Var. Seſq; ulyxe: Inteſpia dum oro derepente. Derepente monimentum exiliit contendit oculos: derepēte abiit cælo. Actius in Aſtyanacte: Hic per matutinum lumen tardo properantem gradu derepente aſpicio ex nemore pauidum & properantem egredi. Nouius in macho: Scalphis dente derepente in cœnam peccaueris. Terentius in ecyra: Ita corripuit ſe derepente tacitus ad filiam.

Picunnus eſt auis marti dedicata: quam picā uel picū uocāt. Et deus qui ſacris Romanis adhibeť Emulius macer in theogonio: Et nunc agreſtis inter picunnus habetur. Higinius: Picunnus eſt parua ueſte picus martis. Fabius pictor rerum geſtaꝝ lib. i. Et ſimul uidebant picum martium. Idem in primo iuris pontifex. iii. Pilūno & picum. Var. de uita patrum in tertio. Pedius picus cum eēt pater urbanus & ſedens in ſella curruli ius diceret populo: picus martis aduolauit atq; in capite eius ſedit.

Veterum memorabilis ſcia paucoꝝ numerum præ bonis ponebat multos malos appellabat. Terē. in eunu. Si quiſq̃ eſt qui placere ſtudet bonis q̃ pluri mis. Actius in tereis. Video ego te mulier mora multa utier ut uim contendas tuam ad maieſtatē uiri. Idem ī epinauſimache: Probis probatum potius q̃ multis fore. Luc. in decimaquarta ſaty. Non paucis male ac ſi a ſapientibus eſſe probatum. Idē in. xiii. Vnus modo de multis qui īgenio ſit. T. de repu. Nunc in hac diſſenſioue ſuſcepi populi cauſam: ſed bonoꝝ. Idem in. vi. Et uero in diſſenſiōe ciuili cū boni pluſq̃ multi ualēt expendēdos ab his nō numerādos puto. Affra. ī ſuſpecta: Noli ex ſtultitia multarum credere eſſe animum meum.

Cēſere arbitrari ueteres cognatiōe quadā ſocia ac ſimilia eē uerba uoluerūt. Var. de re ruſti. uel repu. xx. Quod uerbis cenſeo & arbitror idē poterat ac ualebat. Plau. in rudente: Non uidiſſe undas maiores cenſeo. Idem ī menæchmis. Demā hanc coronam atq; abiiciā ad leuā manum: ut ſi ſequeť me ac abiiſſe cēſeāt. Var. de uita patꝝ li. ii. Itaq; ꝙ hos arbitros īſtituerūt populi cenſores appellauerūt. Idem enim ualet cenſere & arbitrari.

Affici malis tantū cōſuetudo ꝓſumpſit: Cum ſit poſitum & bonis. Tullius de offi. in. i. Siquo aliquo honore aut imperio affectos obſeruare & collere debemus. Varro ī eunucho: Coronam ex auro & gemmis fulgentem gerit luce locum afficiens.

Decuriones & centuriones a numero cui in militia præerant dicebantur.

Accenſi qui his accenſebātur ideſt attribuebāť. Var. de uita patrum in. iii. Qui de aſcriptiuis cum erāt attributi decurionibus & centurionibus qui eoꝝ habent numerum accenſi uocabātur. Eoſdē etiā quidam uocabant ferentarios: qui depugnabant pugnis & lapidibus his armis quæ feruntur non quæ tenerentur.

Lateres apud quoſdam cuius generis habeantur incertum eſt: ut ſcrobes. Sunt autem generis maſculini. Varro de uita patrum in tertio: Nam lateres argentei ac aurei primum conflati atq; in ærariū conditi. & in alio maſculini loco. Idem: Later quē conquadraui regas.

Modeſtia moderatio modus modicum mediocre hūc hēnt ordinē. ꝙ modeſtia fundamentū ſolida baſis ipa uirtus eſt: e qua gignitur moderatio: q̃ tēperat aurigatq; modos: qui ex ſupra memoratis diſciplinis ī factis & ī dictis & in cæteris talibus q̃ agēdi officia ſūt iunguntť. Modicū uero moderatum eſt. Mediocre uero quod mediū. ita ſæpe poſitum in magnis auctoribus aucupauimus. Marcus Cato de liberis educandis: Omnia in qua ī docendis pueris quæ damna non prohibent uerum bonum fieri: mediocria modica ſunt.

Prouentum malarum rerum ueteres dici uoluerūt. Luc. libro. xxvi. Deindeq; adeo male me accipiūt decimæ & proueniunt male.

Imbuere conſuetudo inducere uel īficere exiſtimat cū ſit ꝓprie maculare uel polluere uel inficere amplius. Actius in armoꝝ iudicio: Inter quos & multo ſæpe ſanguine imbutos. Idē in menalippo: Credite amici mortem imbutuꝝ manus: Pacu. ī perhibœa: Nā te ſi tegeret pudor: ſiue adeo cor ſapientia imbutū foret. Tullius de repu. in. v. Quæ cum ſcipio dixiſſet admodū probans: nūmus eni erat odio quorum reorum imbutus. Varro: At regis enſis ſanguine imbutus nigro. Salu. in Cati. Quaſi uenenis mali imbuta corpus animumq; uirilē effœminat. Virg. in. vi. Quæ fors prima dedit ſanguis nouus ībuit arma. Tullius in hortenſio: Vti qui purpuram uolunt: ſufficiunt prius lanā medicamentis quibuſdam: ſic litteris talibuſq; doctrinis ante excoli animos: & ſapientiam concipiendā imbui & præparari decet.

Compotē bonæ rei ſolū dici exiſtimatur: cū & male poſitū ſit. Actius in Clytemneſtra: Cur me miſeram irridet magis compotem & multis malis?

Mira miracula ueteres ꝓ monſtris & horrendis ponebant. Lucil. in. i. ſaty. Miracula ciet thelephātas: Plau. in Amphy. Nimia memoras mira: ſed uidiſti uxorem meam. Virg. in. iiii. geor. Omnia tranſformat ſeſe in miracula rerum.

Diem uolunt cum fœmineo genere dicimus tēpus ſignificare: maſculino diē ipſum: nos contra inuenimus.

Tur. ī pedio: Quādo eqdem amorē intercapedine ipſe leniuit dies ideſt ipſū tempus. Pacu. in doloreſte. Gnatam deſpondit: nuptiis hanc dicit diem. Vir. in. ii. ænei. Ergo dies infanda aderat.

Victorem altæ rei ſuperatorem dici uoluit. Virgi. ii. geor. Inde ſecutus Per annos uictor atq; alta cacumina regnat.

Verſacrū quidā dictum putant ut plærunq; uitabile & execrandū: ſed Siſēna religioſum dicit. iiii. hiſt. Quondā ſabini feruntť uouiſſe ſi res cōmunis melioribus locis cōſtitiſſet: ſe uerſacrum facturos.

Apud ad Luc. in. xxx. Aut cumītereſt aliquo ad cauſam commentauit: ut apud aurificem atq; matrē communem cognatam ad amicam.

Error cōſuetudinis apud pro in utiť. Itaq; uitioſe dicimus: cū nos in foro fuiſſe dicamus apud aut ad forum fuiſſe: cum apud iuxta ſignificet. Actius in Euryſace. Apud ipſum addiſcas. Tur. in leuca. Vti nam nūc apud aliquē magnū ignem aſſidā. T. de rep. in. iii. Cuius ēt focū Cato ille noſter cū uenerat ad ſe in ſabinos: ut ex ipſo audiebamus: uiſere ſolebat: apud quē ſedens ſamnitū quondā hoſtiū tunc iam clientū ſeruoꝝ dona relegauerat. Actiuſ in Diomede: Adſum apud te genitor. Salu. in iugur. Cæteꝝ apud aquam Sillam cū equitibus nocte agitare iubet. Apud pro in etiam dictum inuenimus. Teren. in Andria: Apud forū modo e Dauo audiui Tul. de ſignis: Cœnam iſti dabat apud uillam in Tyndaritano.

Pro etiam ante ſignificat. Vt Virg. in. viii. Stabat pro templo: & capitolia celſa tenebat.

Operari eſt deos religioſe & cū ſacrificiis ſūma ueneratione litare uel cōuiuari. Pompo. ī præcone: Ad ueneris ꝓfectus eſt mane uetulus uotum ut ſolueret: nunc operatus eſt. Affra. ī excepto: Proficiſcor res locus tēpus ſimul ocium hortabatur: ut opatum illum Dianæ degerem ſanctum diem. Vir. ī geor. Lætus operatus in hibernis.

Sexagenarios per pontē mittēdos male dici popularitas intellexit. Var. de uita pa. lib. ii. Honeſtā cauſā religioſamq; patefecerit: cum in quintū gradū ꝑuenerant: atq; habebant quinquaginta ānos tum deniq; erant publicis negociis liberi atq; expediti ocioſi. Ideo in prouerbium quidam putant ueniſſe ut diceretur ſexagenarios de ponte eiici oportere ideſt ꝙ ſuffragium non ferant quod per pontē ferebant.

Stricturæ dictæ ſunt quæ de ferro cādenti micāt cū maſſa maleis cuditur. unde & incus eſt appellata: dictæ ꝙ aut ſtrictius emittantur. aut ꝙ oculos fulgore præſtringant. Virg. in. viii. Stricturæ chalibū & fornacibus ignis anhelat.

Proximū dicebant ueteres non ſolū adhærens & adiunctum. uerūetiam longe remotū: ſi tamen īter duo diſcreta nihil medium extitiſſet. Virgil. in. v. æne. Proximus huic longo ſed proximus īteruallo inſequitur ſalius. Ita & in Saluſt. In ſitu pōti de promontoriis paphlagonum & quod. poſuit

Memini illā rē dictu facilius putant plurimi. Vir. in bucco. Numeros memini ſi uerba tenerē. Et Alternos muſæ meminiſſe uolebant. Cicero de ora.

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

libro.iii.Quid fuit ĩ graecho qđ tu melius Catulle meminiſti ꝙ me puero tantopere feretur.

Turbam & turbas diuerſam uolunt hr̃e ſignificationem.Vt ſit turba populi cõuentus.Turbæ turbationes.Nos cõtra lectũ iuenimus.& indiſcrete poſitum ꝓ turbis turbam.Actius in athamante:An dubito ah qd agis caue ne in turba te ĩplices.Idem in theſea caſtris uel tropœo:Nũ uides quantã turbam quãtoſue fluctus concites.Turpil.ĩ traſiliõe:Nemo unq̃ uidit ebriũ ire interdiu:neq; turbã facere:neq; fores exuere.Terẽ.in eunu.Ne quã ille ĩſanus hodie turbam faciat:aut uim thaidi.Tul.de ſenectute:Cum in illum diuinoꝝ aioꝝ cõcilium cœtumq; proficiſcar:Cumq; ex hac turba & colluuione diſcedam.Plau.in aulu.Redeo ĩtro:ne qd hic turbæ fiat.Cæcil.in imbris: Mirum adeo niſi frater domi ebrius turbam aliquam dedit.

Demenſum.Terẽ.in phor.quaſi deminutũ poſuit:Quod ille nunciatũ uix demenſo ſuo ſuũ defraudans genium cõparſit miſer.Cicero de orato.Extimatum uel æquatum dicit: quæ nõ ex inſidiis:ſed aperte palam elaborat: ut uerba uerbis quaſi demenſa & paria reſpondeant.

Superuacuum non putat oportere dici. Varro de uita patrum libro.iii.ſed ſuperuacaneum:in quo eſt ſuperuacuum pro ſuperuacaneo.

Cæcũ ueteres pro improuido dixerunt.Varro de uita patrum libr.iiii.Neq; id cæci conſules feciſſent.

Quotiens ꝑ accuſatiuũ caſum annos uel dies loquimur:iuges ãnos uel dies uocamus.quotiẽs ꝑ ablatiuum:per interuallũ iteriectis aliquibus ãnis uel diebus.Itaq; q opinantes multis annis dicũt multos annos melius dixerũt. Virgil.in.ii.geor.Ergo non hyems illã nõ flabra neq; imbres Conuellũt.immota manet.multoſq; per annos. Multa uirũ uoluens durando ſecula uincit.Plau.in Trinũmo:Quia ruri dum eẽm ego uno ſex dies me abſente atque inſciente inconſulto me ædis uenalis haſce ĩſcripſit litteris.Turpil.in Philopatro: Ecce autem tuo more ut ſoles uidere mihi ægre pati quia hoſ dies cõpluſculos intercapedo ſumpti faciundi fuit.Idẽ etherarus: Ad illa commigrat.habitamus hyemẽ totã cum mulierculis.Vir.in.iiii.geor.Septem illum totos perhibent ex ordine menſes Fleuiſſe.Cice.de rep.in.i.Nec tantum Carthago habuiſſet opum ſexcentũ fere annos ſine conſiliis & diſciplina.Idem de rep.in.ii.Itaq; illa præclara iſtitutio Romuli cum ducentos ãnos &.xxx. fere firma manſiſſet.Salu.hiſto.libro.i.Et deponere ualidam urbẽ multos dies reſtantem purgando uicit Luci.li.xxvi. Qui ſex menſes uitã ducũt.orco ſpõdent ſeptimum.Dubio potius q̃ difficili itellectu uates poſuit mantuanus:Sed miſera ante diem ſubitoq; accenſa furore: cum huic ſniæ aduerſetur uerſus eius cum opinione ſentiens plurimorum.

Fortuna omnipotens & ineluctabile fatum:Verum ſenſibilitatis eius non leuis ratio ẽ quæ prima ſententia philoſophica accipit intellectũ quæ ait. Sui eam cuique mores fingunt.Omnipotens fortuna eſſe definit:quod Salu.mire.Fortuna ſimul cum moribus immutatur.Ac per hoc ex ea ſimilitudine iã fatum ineluctabile eẽ nõ poterit: ꝙ ex una cã fortuna fieri uideatur & fatum.Poteſt etiam fatũ morum mutabilitate conuerti.ut ex his aut celere aut tardum:aut bonum fiat aut peſſimũ. Accenſa enĩ furore Dido amoris iniqua uiolẽtia: qa ut ipſe ait.Omnia uincit amor:ãte diẽ merito uideretur occidere:quod etiã Homeri eiuſmodi ẽ:quem Virgilius noſter omni æmulatione ſectaẽ ultra decretũ quod ſi admittitur ut ulterius portendatur:id ex moribus factum eſt quod ſignificat admittere. Poteris de moribus etiam properatam fati celeritatem:ut intra diem poſſit admitti quoniam recepit:ut Homerus ait:magnitudinem ultra uim fati.

Impotentiam & potentiã auctoritas dedit. Siſenna in.iii.hiſt.Sublatus letitia nimia atq; impotentia animi commotus.Inuenimus & in Marone multis annis continuis dici:cuius ibi ãnis multis maſculinum ueſtigium inuentum eſt.

Dona conſuetudini hæc habẽtur:quæ aut propitiãdis diis dãtur:aut hominibus pro benefactis redduntur.ſed auctoritate pro ultione poſitum manifeſtum eſt.Virgil.in bucco.Aut ut mutatos terei narrauerit artus: Quas illi Philomena dapes quæ dona pararit.

Quando pro quoniam dici poteſt.Virgi.in.vi.Vnũ oro quando hic ĩferni ianua ditis Dicitur.Et rurſus idem:Hic tibi fabor enim:quando hæc te cura remordet.

Vel ꝓ etiã.Tul.in epiſt.ad Brutum.viii.Et ꝙ te tantum amat ut uel me audiat prouocare.Luc.xxix.Hoc inueniſſet unum ad morbũ illũ homini uel belliſſimum.Tul.de offi.i.ii.Cõtraq; beniuolẽtia fidelis uel ad perpetuitatẽ.Idem in Hortenſio: Vidi in dolore podagræ nihilo illũ uel omnium maximum ſtoicoꝝ Poſſidonium q̃ Nicomachũ Tyrium hoſpitẽ meum fortiorẽ.Virg.in.iii.ge. Belgica uel molli melius feret eſeda collo.Var.in eumeni.Ex his atq; eiuſmodi iſtitutis ac uita uel ad Herculis Athletæ facti erant. Virgil.Carmina uel cælo poſſunt deducere lunam.

De ꝓ ab.Luc.i.xxvi.Solus iã ui declaraſſe uulcaniã.

Pilũnus & picũnus dii præſidiis auſpiciis coniugalibus deputanẽ.Varro de uita patrũ in.ii. Natus ſi erat uitalis ac ſublatus ab obſtetrice ſtatuabatur ĩ terra aut auſpicaretur rectus eſſe diis cõiugalibus pilũno & picũno in ædibus lectus ſternebatur.

Caduceus pacis ſignum Varro pronunciauit de uita patrum in.ii. Verbenarius ferebat uerbenã. Id erat caduceus pacis ſignum.Nam Mercurii uirgam poſſumus extimare.

Qui liberi fiebant ea cauſa calui erant ꝙ tempeſtatẽ ſeruitutis uidebãtur effugere ut naufragio liberati ſolent.Plau.in amphytrione:Vt ego hodie raſo capite caluus capiam pileum.

Lucis numero plurali quot ſunt dies.Varro hebdomadæ ſub imagine demetrii Hic demetrius ẽ ratus quot lucis habet annus abſolutus.

Quotiens genere neutro plurali numero opa legerimus:ſignificanẽ fabricæ.Vir.in.iiii.æne.Pendẽt opa interrupta minæq; Muroꝝ ingentes.Cũ genere fœmineo numero ſingulari intelligendũ aut opus aut labor eſt pro mercede ſumpti.Plautus ĩ aſinaria:Par pari hoſtimentum datum eſt: opera pro pecunia. Vel occaſio & facultas aut opportunitas.Plau.in Aulu.Da mihi operam parũ paucis Euclio eſt quod te uolo.Affra.in uopiſco:Deinde quod dedita opera controuerſiæ.

Vile poſitum legimus pro frequenti.Varro in uirgula diuina:Acta uos cum uolucres uenit apud illos uſq; ad limina indica uilis. Virgil. in primo georgicorum:Vileq; faſellum.

Præter pro ante uel per.Var.in eumenidibus:Endo mum præter matrem deum ædem exaudio cimbalorum ſonitum.Cicero in Verrinis actione ſecunda:Præter loculos ſoli ferebant.

Fœciales apud ueteres romanos qui ſancto legatoꝝ officio ab his qui aduerſum po.ro.qui aut rapinis aut iniuriis hoſtili mente cõmouerant:pignera facto fœdere iure repetebant nec bella indicebantur quæ tamen pia uocabãt priuſq̃ fuiſſet quid fœcialibus denunciatũ.Varro de uita patrum in.ii.Itaque bella tarde & magna licẽtia ſuſcipiebãt:ꝙ bellum nullum niſi pium putabãt geri oportere prius indicerent bellum his a quibus iniurias factas ſciebant.Fœciales legatos res repetitũ mittebant quattuor:quos oratores uocabant.Idem in tertio Si cuius legati uiolati eſſent qui id feciſſent. q̃uis nobiles eſſent:ut ciuitati dederentur:ſtatuerũt fœciales uiginti:qui de his rebus cognoſcerent iudicarent & ſtatuerent & conſtituerent.

Atq; particula ſi diligentius intelligitur multam hẽt ſignificantiã.ut uel illud ẽ Ennii: Atq; aſcẽdit muros romana iuuentus.quod eſt feſtine & intrepide aſcẽdit.ſignificat etiã celeriter & ſtatim. ut Vir.ii.geor.Si brachia forte remiſit At illum in p̃ceps prono rapit alueus amni.Habet etiam huiuſmodi itellectum.ut dicas aliter ego feci & locutus ſũ atq; tu.hoc eſt aliter ego ac tu.uel q̃ tu.

Intra uero non ſolum id ſignificat quod conſuetudine perſuaſum eſt.ut intra modũ. hoc eſt a modo minus.ſed etiam in ipſo modo.ut intra Kalendas dies etiam ipſæ calendæ accipi debeant. ut ĩtra oppidum & intra cubiculũ cũ dicitur in oppido & ĩ cubiculo dictum eſſe uideatur. Idq; ita poſitum ĩ multis ueteribus & non ita claris ſcriptoribus inuenitur.

Negatiuas duas negatiuæ nouæ ſignificãtiam habere.Varro in Marco.Qui non modo ignoraſſe me clamat:ſed omnino omnis heroas negat neſciſſe.

Quod ludis pueri præſulis eſſent glabri ac depiles ꝓpter ætatem:quos antiqui romani lydios appellabant ut eſt in primo.Varronis de uita patrũ. Ideo Plautus in aulu.Tu iſtum gallum ſi ſapis glabriorem reddis mihi q̃ uulſus lydius.

Deinſuper.Salu.in primo hiſtoriarũ:Sertorius partis turbam orantibus: & nullo ut interiore ſemet generis aut imperii diſcrimine per calamũ ad corpora ad mediam:quaſi deinſuper ſtantium manibus in murum attollitur.

Siſilare quod nos uilitatem uerbi uitantes ſibilare dicimus.& eſt maledica uocis ſignificatio uel contumelioſa popularium cum ſiſilatoribus ſiquis exploditur a græco ducere originẽ inuenimus.Huius rei auctor eſt uenerabilis Home.ĩ.xiiii.Iliadis.

Nubentes ueteri lege romana aſſes tris ad maritum uenientes ſolebant ferre.atq; unum quẽ in manu tenerent tanq̃ emendi cauſa marito dare: aliũ quẽ in pede haberent ĩ foco larium familiarium ponere.tertium in ſacci perione condidiſſent compito uicinali ſolere reſonare. Vnde Virgilius in primo georgicorum:Teq; ſibi generum tethis emat omnibus undis:quos ritus.Varro de uita patrum diligentiſſime percurrit.

Secundum non ſolũ numeri eſt ordinis uel proſperum:quod plerũq; legimus:ſed etiam iuxta.Var. de uita patrum in primo. Tullum hoſtilium in uellis:ubi nũc ædes deum penatum Ancum ĩ palatio ad portam mugionis ſecundum uiam ſub ſiniſtra.Virg.in.iii. georgicorum Paſcũtur uero ſiluas:& plena ſecundum Flumina.

Fornum & fornaces dicuntur a forno: quod eſt calido.Inde forcipes ꝙ candens teneant ferrũ. Vir.in viii.Verſantq; tenaci forcipe maſſam.Varro de uita patrum li.i.Cocula quæ coquebat panẽ primũ ſub cinere poſtea in forno:cuius utriuſq; uocabulum a forno dictum ideſt a calore.

Aerediruti appellabanẽ milites:quibus ꝓpter ignominiam ſtipendium ideſt merces mẽſtrualis aut annua quæ eẽt in nũmis æreis ſubtrahebaẽ. Var. de uita patrum in.ii.Stipendium appellabatur ꝙ æs militi ſeneſtre aut annuum dabatur: cui datũ non ſit propter ignominiam:æredirutus eſſet.

Negatiuas duas pro negatiua una accipiendas.Varro monſtrauit de uita patrum in.ii.Qua abſtinentia uiri mulieresq; romanæ fuerint:ꝙ a rege munera eorum noluerit nemo accipere.

Tabernas non uinarias ſolum:ſed omnes quæ ſunt popularis uſus auctoritas romana patefecit.Varro de uita patrum in.ii.Hoc interuallo primũ forenſis dignitas credit:atq; ex tabernis lanignis argentariæ factæ.

Statilinum & ſtatanum & fabulinum præſides deos.M.Cato de libe.educãdis puerilitatis affirmat: Ab ſtatano & ſtatilino:quorum nomina habent ſcripta pontifices ſic cum primo fari incipiebãt ſacrificabant diuo fabulino.

De genere Nauigiorum.

C Elox eſt nauigiũ breue dictum a celeritudine.Plau.in Aulu.Vnde ſũmam? quẽ interuortã? quo hanc celocem cõferã? Idem in captiuis:Vidi in captiua celocem.Idem in penulo:Obſecro hercle operã celocem hanc mihi nec corbitam date.Tur.in lemnis: Romulus ſenſim celox ab oppido ꝓceſſerat. Var.Hercules.Tuam ſidem procella frigida arce obruat celocem.Idem ĩ Marco:Nautæ remiuagam mouent celocem:

Corbita eſt genus nauigii tardũ & grande. Plau.ĩ penulo:Tardiores q̃ corbitæ ſũt & trãqllo mari. Idẽ in eodẽ:Obſecro hercle operam celocem hãc mihi nec corbitã dare.Lucil.ſatyraꝝ quinto: Multa hoĩes portenta in Homeri uerſificata mõſtra putant:quoꝝ in primis Polyphemus ducẽtos cyclopes togus pedes: & porro huic maius bacillum q̃ malus nauis in corbita maximus ulla.

Horia dicit̃ nauis piſcatoria.Plau.in rudente.Salute

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

horia mari fluctuoſo.Idem in eadem : Mea opera
laborare & ræte & horia.

Circerus nauis eſt aſiana prægrandis. Plau.in Stico:
Cum pcũctor portitores & quæ nauis uenerit ex
Aſia:negant ueniſſe.Conſpicatus ſum interim cir
cerũ:quo ego me maioré non uidiſſe cenſeo.Luc.
in.viii.ſaty.Verum flumen uti atq; ipſo diuortio
igneis pedibus circerum concurret æquis.Idem ĩ
xiiii.Ad regem legatus rhodium & bathanam &
babylonem ibo:circerum ſumam.Plau.in merca
tore.Aedificat naué circeꝝ:& merces emit.

Lẽbus nauicula breuis piſcatoria.Actius in deiphoe/
bo:Eo ante noctem externa rætia ut proueherẽ:
& ſtatueré forte aliq̃to ſolitus lẽbo ſũ pgreſſus lon
gius.Tur.in leu.Hortari noſtros cœpi ilico:ut ce/
lerent lẽbum.Idé in lẽnis : Lembi redeũtes domũ
duæ ad nos certá accẽderant arté. Virg. in.i.geor.
Quã qui aduerſo uix flumíe lembũ Remigiis ſu
bigit.Siſenna.iiii.hiſto.Otalitium legatũ cum ſca
phis & lembis.Plau.in mercatore. Dum hæc agũ
tur lembo aduehitur tuus pater paxillulo.

Mioparo ẽ nauicula pyrataꝝ. M.T.de rep.in.iii.Nã
cum quereref ex eo:quo ſcelere ipulſus mare ha/
beret infeſtũ uno mioparone. eodem inquit quo
tu orbem terræ.Salu.in.iiii.hiſt.Eo.forte in naui
gando cohors una grandi faſello uecta a cæteris
deerrari . mariq; placido a duobus prædonũ mio
paronibus circũuenta.Siſenna i.iii.hiſto . Nauiſq;
triginta biremis totidem mioparones.

Faſellus nauigiũ campanum.Varro in deſultorio:In
aliis deinde delitias faſello nactum tõſili remo ui/
lé flictá ſoluit.Salu.ĩ.iii.hi.Et forte ĩ nauigãdo co/
hors una grãdi faſello uecta a cæteris deerrauit.Si
ſẽ.iiii.hi.Proræ actuariæ trahi grãdes ac faſello.i.

Lenũculus nauigium piſcatoꝝ.Salu. in.ii.hiſt. Prío
iducit forte per noctem in lenunculo piſcantis.

Actuariæ nauiculæ celeres dictæ.ꝙ cito agi poſſunt.
Salu.in.ii.hiſt.Ad hæc pauca pyraticæ actuaria na
uigia.Siſen.in.iii.Quibus occiſis actuaria ad uigi
ti malis.Idem Complures onerarias incendunt.

Lintres naues flaminares.Virgilius ĩ prim o georgi.
Cauat arbore lintres.

Scafæ ſunt nauiculæ quæ maiores naues cõſequun
tur.Salu.in.iii.hiſt.Senatus magna induſtria per/
quirebat:cũ per tot ſcafas quas ad hoſtia cũ pauciſ
fides percunctatum miſerant.

Codicarias naues ẽt cõſuetudo appellat:eo ꝙ ĩ flumi
nibus ſint uſui.Salu.in.iiii.hiſt . Quam maximis
itineribus per regnũ Ariobarzanis cõtẽdit ad flu/
mẽ euphraté:qua in parte Cappadociæ ab Arme
nia diſiungif:& q̃q̃ ad naues codicariæ occultæ p
hyemẽ fabricatæ aderant.Var.de uita patꝝ in.iii.
Q đ ãtiq pluris tabulas cõiunctas codices dicebãt:
a quo in tyberi naues codicarias appellamus.

Piſtris nauigii genus a forma piſtriũ marinaꝝ.q̃ lon
gi corpis ſunt.ſed ãguſti. Claudius reꝝ roma.xii.
Quiq; nauigiũ ea forma marina belua dicta eſt.
Vir.i.v.Velocẽ mneſtheus agit acri remige piſtri.
& frõs hoíem p̃fert in piſtrim defluit aluus.

Cymba.Affra.in excepto:Tũ conſcẽdo cymbã inter
ibi lucis piſcatoriã uenio iacif anchora. inhibet le
uiter.M.T.de offi.in.iii.Cymbarũ ãte pedes mul/
titudo prõ ſe quiſq; quod cœperat afferebat.

Onerarias de oneribus tardas.Siſenna ĩ.iii.hiſt.Qui/
bus occiſis actuarias ad.xx.naues.Item complures
onerarias incendunt.

Anchoræ uincula quibus anthennæ tenenf. Luc.ar
mamenta tamen malum uel omnia ſæuo . Funis
enim præciſus cito atq; anchoræ ſoluta.

Proſumia nauigii genus.Cæcil.in meretrice: Cui p
gubernator prope uertit proſumiã . Idẽ ĩ amphy.
De nocte ad portum ſum prouectus pſumia.

De genere Veſtimentorum.

Vnica eſt ueſtimentũ ſine manicis.Titin.ĩ
t ueliter.Tunica ẽ cymbula obuncula adu/
netur.pãnos fœtidos poſſidebit. Cice.ĩ ca
ti.Manicatis ac talaribus tunicis.Virg. Et tunicæ
manicas:& habẽt redimicula mitræ. Plau.ĩ pſeu.
Manuleatam tunicam habef hominem addecet.
Et iccirco manuleatam addidit:ne improprie ute
retur.Luc.i.ſaty.Prætextæ ac tunicæ lydoꝝ opus
ſordidum omne.Idem in.xv.Scit poetiã eſſe:uidi
tunicam:& toga quid ſit.Varro in meleagris: Cũ
etiam aliis Menandris tunicam dimiſſam habet
ad talos.Ennius in probo.Carthaginenſium tuni
cam iuuentutem uoluit dicere.

Calantica ẽ tegmẽ muliebre quod capiti inectitur.
Tul.in Clodiũ:Tu ne cum uincerentur pedes fue
ris cum calanticam capiti accomodares.

Penula eſt ueſtis quã ſupra tunicã accipimus.Põpo.ĩ
panuceatis:Penulam in caput íduce : ne te noſcat.
Luc.ſaty.xv.Penulam ſi quæris canterius ſeruus
ſergeſte utilior mihi q̃ ſapiens.Var. ĩ uirgula diui
na:Non q̃renda ẽ penula homini qui hẽt uirtutẽ.

Aulæa genus ueſtis pegrinæ.Var.de uita pa.li.iii.Ex
hæredate atalica aulæa clamydes pallæ aureæ :
Virg.in.iii.ge.Purpurea intexti tollant aulæa bri/
tanni. Eſt tanq̃ paludamẽtum habitus militaris.

Plagæ grande linteũ tegmẽ qđ nũc torale uel lectua/
riã ſyndonẽ dicimus : q̃ꝝ diminutiuũ ẽ plagulæ.
Var.de uita pa.ĩ.iii.Clamydes plagæ uela aurea.

Stola ueteres nõ honeſta ueſtẽ ſolũ:ſed etiã oẽ quod
corpus tegeret.En.in the.Cedo & caueo cũ ueſti/
tus ſqualida ſeptus ſtola.Idẽ ĩ eadẽ:Regnũ reliqui
ſeptus media ſtola.uar.coſ.ſMulieres alia cerneres
cum ſtola olyſira.Idẽ in eu . Partum uenuſta mu/
liebri ornat ſtola:

Palla ẽ honeſtæ mulieris ueſtimentũ:hoc eſt tunicæ
palliũ.Plau.ĩ menæch.Pallã ad phrygionẽ fert cõ
fecto prãdio.Luc.ſaty.xv.Cũ tectũ eſt qd uis ſatis
euiſuri alieni ſunt hoíes ſpiram pallas redimicula
promit.Virg.i.æne.Pallã ſignis auroq; rigentem.

Strophiũ faſcia breuis q̃ uirginalẽ errorẽ cohibet pa
pillaꝝ.Tur.ĩ philo.Me miſerã qd agã:ĩ teruias epi
ſtola excidit mihi ĩter tunicã ac ſtrophiũ colloca/
ta.T.ĩ clodiũ:Strophiũ accurate p̃cigef.Plau.ĩ au.
Pro illo crocotis ſtrophiis ſumptu uxorio. Varro
ſeſq; ulyxe.Suſpendit marinas mollis piſarum ræ
ticula ac ſtrophia.

Abolla ueſtis militaris.Varro ĩ coſmoterone : Toga
tracta eſt & abolla data eſt ad turbam ubi ſecũda
militia in munera uelli ut præſtarem.

Sagũ ueſtimentũ militare.Salu.ĩ.ii.hiſto.Occurrere
duci & p̃liũ accẽdere.adeo ut Metello in ſagũ Hir
culeio in brachiũ tela uenirent.Virg.in.viii.Virga
tis lucent ſagulis.Tul.ad Cæſaré iuniorẽ.i. Pridie
nonas februarias cũ ad te litteras mane dediſſem
ſagis deſcẽdi ad foꝝ togatus cũ reliqui cõſulares
togati uellẽt deſcendere.Var. uir.di.Cũ neq; aptã
mollis humeris fibulam ſagus ferret.Siſenna q̃r/
to hiſtoriaꝝ:Senatus auctoritate ſagaria nunc.

Paludamentũ eſt ueſtis quæ nunc chlamys dicif.
Salu.in.iii.hiſto.Et eodẽ tẽpore Lentulus duplici
acie longũ editũ multo ſanguine ſuoꝝ defenſus :
poſtq̃ ex ſarcinis paludamenta obſtari delectæ co
hortes intelligi cœpere.T. ad cæſarem iuniorẽ.ii.
Antonius demens ante lucem paludatus.

Chlamys.Vir.ĩ.iiii.æne.Sydoniã picto chlamyde cir
cũdata limbo.Var.ĩ hercule ſocratico:Cubo ĩ ſar/
dinia iſta pedibꝫ chlamida ſed purpurea amicula.

Regilla ueſtis dĩnutie a regia dcã:ut & uaſillica:an re
gillã tũicã íduã an mẽdiculã.uar.ĩ.pa.Collũ pceꝝ
fictũ leui marmor regillã tũicã defingif purpura.

Ralla dcã ueſtis a raritate.Pla.ĩepi.Tũica ralla ſpiſſa.

Richa eſt quod nos ſudariũ dicimus.Plau.ĩ epidico
Richa baſilicũ cũ aut exoticũ.Serenus ĩ opuſculo
primo:Aut zonulã aut auẽ aut richam.Nouius ĩ
pedio:Mollicinam crocatam ceridotam richam.

Richinum.Luc.ii.ſaty.Richuliti auaritiæ & boritia
mitræ.Tur.ĩ ueliter.Ducit me ſecũ.Poſtq̃ ad ædẽ
uenimus:uenerat deos:interea aſpexit uirginẽ in
ſtantẽ in capite richulam indutam monſtrinam.

Cæſiceũ linteolũ dicif purũ & candidũ a cædẽdo: ꝙ
ita ad candorẽ perueniat uel ꝙ oras circũciſas ha/
beat.Plautus in epidico:Linteolum cæſiceum.

Incluſium eſt ueſtimentũ quod corpori intra pluri/
mas ueſtes adhæret q̃ſi intuſtium. Plau.in epidi/
co:Incluſiata patagiaca catulam aut proputulam.

Patagiũ aurea chlamys q̃ p̃cioſis ueſtibus imitti ſo/
let.Plau.ĩ epidico.Indulſiata patagiaca:Neui.in ly
cur.Pallis patagiis crocatis malicis mortualibus .

Suppaꝝ ẽ linteũ femorale ad talos pẽdẽs dictũ quod
ſubtus appareat.Plau.in epidico:Suppaꝝ aũt ſub
nimiũ eſt ritã uaſilicã ad exoticã.Nouius in pedio
Suppaꝝ parũ ballienſem interi eſcã merã. Affra.ĩ
epiſtola:Tace puella:nõ ſum ſupparo: ſi induta ſũ
Varro in eumeni.Hic indutus ſupparum coronã
ex auro & gemmis fulgentem gerit.

Exoticũ dicitur peregrinum.Plautus ĩ Epidico:Ba/
ſilicum aut exoticum.

Plumatile aut clauatum aut ex plumis factũ.Plau.in
epidico:Comatile aut plumatile.

Mollicina ueſtis a mollicie dicta.Neuius ĩ Epidico .
Mollicinam crocotam cerridotam richinium.

Amphitapæ ueſtes dicũtur utrinq; habentes uillos.
Luci.in.iii.ſaty.Pſilæ atq; ãphitæ uillis ingẽtibus
molles:& ſi alid qd delitiarũ.Var. ĩ Manio:Alteꝝ
bene acceptũ dormire ſup ãphytapo bene molli.

Toga nõ ſolũ uiri ſed ẽt fœminæ utebanf.Affranius
fratris:Quidẽ prãdere ſtãtẽ nobiſcũ ĩcinctã togã .
Var.de uita pa.in.i.Præterea ꝙ ĩtellecto togas an/
te habebãt. Ante eni fuit cõmune ueſtimẽtum &
diurnum & nocturnum & muliebre & uirile.

Lena ueſtimẽtũ ilitare qđ ſup oía ueſtimẽta ſumif .
Vir.in.iii.ænei.Tyrioq; ardebat murice lena.

Meretrices apud ueteres ſuccinctiora ueſte utebanf

Affranius in excepto:Meretrix cũ ueſte lõga pere
grino in loco ſolet tutandi cura ſeſe ſumere.

Carbaſus palliũ quo flumia amiciunf: uel opulẽtiæ
cauſa ut ſericũ aut lino tenui.Virg.in.viii.Eum te
nuis glauco uelabat amictus Carbaſus. Idẽ in.xii.
Tũc crocea chlamydẽq; ſinuſq; crepãtis Carbaſe/
os fuluo in modũ collegerat auro.M.T.ĩ uerrem
de ſuppliciis:Tabernacula carbaſeis ĩtẽta uelis col
locabat.Var.de uita pa.in tertio.Eadẽ poſtea ĩ car
baſineo magis ut pellibus tegerentur togæ.

Prætexta inſigne romanũ:quod ſupra tunicas hono
rati quiq; ſumũt.M.T.de ſuppliciis: Sententiæ di
cendæ loco togã prætextã ſellam currulẽ uis ima
ginis ad memoriã poſteritatemq; prodendam.

Limbus ut ãnotatum íuenimus muliebre ueſtimẽ
tum:quod purpuram in imo habet.Plau.in aulu
laria:Textores limborarii arcularii.

Flãmeũ ueſtis uel tegmẽ quo capita matronæ tegũt.
Plautus in aulularia:Flãmearii uolarii cariarii.

Ræticulũ tegmẽ capitis muliebre.Var.Seſq; u.ſuſpẽ
dit laribꝫ marias mollis pillas reticula ac ſtrophia

Tapete tegmẽ unice pictũ de coloribus uariis.Var.in
hercule ſocratico:In oíbus rebus bonis quotidia/
nis cubo in ſardinianibus tapetibus . Virgil.in.xi.
Qui forte tapetibus altis Extructus toto p flabat
pectore ſomnum.Tur.Glabrum tapete.

Culcitra.Cice.tuſ.iiii.Eripiãus huic ægritudinẽ quõ
collucẽus in culcitra plumea pſaltriã adducamus.

Subbucula.Var.de ui.pa.Poſteaq̃ bĩas tũicas hr̃e cœ
perũt:ĩſtituerũt uocare ſubbuculã & induſſam.

Capitia capitũ tegmina.Varro de uita pa.in.iiii.Tu/
nicas nec capitia nec ſtrophia neq; zonas.Idẽ in eo
dem:Neq; id aborbita matrumfamilias inſtituti
quod ea a pectore ac lacertis erant apertis:nec capi
tia habebant:hoc & capitula appellauit.

Encũbomata & parnacidas genera ueſtiũ puellarũ.
M.Cato de libe.edu.Vt puellæ hẽant potius in ue
ſtitu chlamydaſ encũbomata ac pnacidas q̃ togas.

De generibus uaſorum & poculorum.

Vla uel olla quã nos ollã dicimus. & ẽ ca/
a paciſſimũ uas.Plau.ĩ amphy.Optio iure ĩ
frigaf aula cineris & caput:Var.ĩ ge.dida.
Sed ſimul mãibus trahere lanã:necnõ ſimul ocu/
lis obſeruare ollã pultis ne aduraf . Idẽ in marco:
Vulcanũ nec cũ nouæ lagenæ ollaꝝ frigant p̃caf.

Matella aquariũ uas.Plau.ĩ amphy. Nec tu poſtules
matellam unã tibi aquæ infundi in caput. Var.in
eumeni.Ducunt ad cõmunẽ reuocãt matellã. Idẽ
ĩ manio:Lecto ſtrato materna lucerna cæteras res
huius uiq; præ ſe portant.

Mortariũ in quo terunt quæ ſoluẽda ſunt.Plau.ĩ au
lularia:Cultrum piſtillum ſecurim mortarium .

Peluis ſinus aq̃rius in quo uaria pluũtur:unde & no
men ẽ.Labe.in uirgine.Amore cecidi tanq̃ blata ĩ
peluim.Ceci.in uenatore:Peluim ſibi popoſcit.

Fidelia ſamiũ uas ad uſus plurimos.Plau.in aulula/
ria:Mulſi congialem plenã tibi faciam fideliam.

Patella.Var.ĩ eume.Patella eſuriti puocat poſita nea
politanas piſcias.Idẽ ĩ mãio:Quocirca oportet bo
nũ ciuẽ legibus parere:& eos colere ĩ patellã dare .

Cupas & tinas.Varro de uita patrũ.Antiquiſſimi in
conuiuiis utre uini primo poſtea tinas ponebanf.

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Idem: Mori longe cum operculo ad cupas tertio
amphoras.

Vrnula eſt uas aquarium. Varro de uita patrum lib.
primo: Iter ex ære: ut urnulæ aquales.

Cadi uaſa: quibus uina conduntur. Luc. in decimo
octauo: Milia ducentũ frumẽti tolles: uini medin
num mille cadum. Virgilius in primo æneidoꝝ:
Vina bonus q̃ deinde cadis onerarat aceſtes. Var.
de uita patrum in tertio: Hortenſio ſupra decem
milia cadũ hæredi reliquit.

Vrnarium. Varro in taphemenippo: Sed quæ neceſ
ſitas te iuuet aquam effũdere domi tuæ: ſi uaſa ha
bes petuſa: plumbum non habẽt ad quam uobis
eſt confluuium: ad quam rem urnarium.

Pollibrũ quod græci: nos trullam uocamus. Liuius
Argẽteo pollibrũ aureó & glutro. Fabius pictor ĩ
ſexto: Aquã manibus pedibuſq; dato: pollibrũ ſi
niſtra manu teneto: dextra uaſum cum aqua.

Simpiuũ eſt uas ligneũ modus matulæ. Varro in p
neſtes: Num uides ipſos deos ſiquando uolũt gu
ſtare uinum: diripere ad hominũ phana: & tamẽ
tum ipſi uili libero ſimpiuo inuitari.

Obba poculi genus uel ligneum uel ex ſparto. Var
ro eſt modus matulæ. Dolia atq; apothecas tricli
niares: melicas & calenas: obbas & cumanos cali
ces. Idem in epiſtola ad Marſilium: Vtrum meri
die an ueſperi libentius ad obbam accedas: locus
actus aduentus declarauit.

Cantharus. Virgilius in buccolicis: Et grauis attrita
pendebat cantharus anſa.

Dolia uaſa grandia quibus uinum reconditur. Var.
in eumenidibus: Dematulæ dolia atq; apothecas
tricliniares: melicas calenas. Idem in manio: Hæc
aduentoribus accedunt cellæ: claues: clauſtra car
naria dolia.

Alabaſter. Cicero academicoꝝ ſecũdo: Quibus etiã
alabaſter plenus unguenti putre eſſe uidetur.

Sciphus. Virg. Et ſacer impleuit dextram ſciphus.

Batiola. Plautus in colace: Batiolam aureã octo pon
do habebat accipere nolit.

Calices. Varro eſt modus matulæ: Apothecas tricli
niares melicas calenas obbas & cumanos calices.

Cicero tuſculanarum tertio: Quid hic calix mulſi
impinguendus eſt ut plorare ſe deſinat.

Cimbia. Virg. in. v. Cimbiaq; argẽto pfecta atq; aſpa
ſignis. Var. de uita pa. li. i. Itẽ erant uaſa uinaria ſi
cut cimbia aquilinæ pateræ gutti ſextarii.

Crateræ uaſa uini. Virg. æneidoꝝ primo: Crateras
læti ſtatuunt & uina coronant.

Crateres uaſa olearia. uirgil. in buccolicis: Crateresq;
duos ſtatuam tibi pinguis oliui. Idem in ſexto: Fu
ſo crateres oliuo.

Orcas. Varro de re ruſti. Sæpe ubi conditũ uinũ no
uum orcæ in hiſpania feruore muſti ruptæ.

Naſſiterna uas aquatile. Varro de re ruſtica lib. i. Vt
ex ære ænea urces uaſſiternam item alia.

Catinus. Varro de re ruſtica libro primo: Promen
dum in fructum ꝙ curculiones ex ſeſe incipiunt.
Id enim cum promptum in ſole ponere oporte
ret atq; catinos ꝙ eo conueniunt: ut ipſi ſe necent.
Idem de uita patrum in primo: Dicũtur enim pa
tellæ ſalinæ tabula catini patenæ.

Calamiſtrum fiſtula breuis: q̃ cirri cõtinentur. Cice
ro de oratore: Remouebitur omnis iſignis orna
tus quaſi margaritarum. nec calamiſtri quidẽ ad
hibebuntur.

Carcheſia genera poculorum. uirg. ænei. v. Hic duo
rite mero libans carcheſia baccho. Et in. iii. geor.
Mater cape mæoni carcheſia bacchi.

Lias ſumma pars mali: ideſt foramina quæ ſummo
mali funes recipiunt. Luci. in tertio Hic
li ſuperat carcheſia mali.

Cirnea uas uinarium. Plautus in Amphytrione: Ca
dus erat uini inde impleui cirneam.

Mixtarium quo miſcemus. Luc. in quinto: Vrceus
aut longo gemino mixtarius.

Calpar nomine antiquo dolium. Varro de uita pa
trum libro primo: Quia anteq̃ nomen dolii pro
latum cum etiam id genus uaſorum calpar dice
retur id unde calpar appellatur.

Trulleum quo manus perluuntur. Varro de uita pa
trum libro primo: Itaq; ea ſibi modo ponere ac ſu
ſpendere quæ utilitas poſtularet trulleum matal
liorem peluim naſſiternam eius urceolum aquæ
manalẽ uocamus. ꝙ eo aqua in trulleum effunda
tur. Vnde & manalis lapis appellatur in pontifica
libus ſacris qui tunc mouetur cũ pluuiæ exoptan
tur. Ita quod apud antiquiſſimos manalem ſacrũ
uocari quis non nouerit: unde nomen illius.

Armillum urceoli genus uinariũ. Varro de uita pa
trum libro primo: Etiam pocula quæ uocant ca
pulas & capides: quod eſt poculi genus. Itẽ armil
lum: quod urceoli genus uinarium.

Sinum & galeolas uaſa ſinuoſa. uirg. in buccolicis: Si
nũ lactis hæc te liba priape quotãnis Expectarẽ ſat
eſt. Varro de uita patrum primo: Vbi erat uinum
poſitum in menſa aut galeola aut ſinu.

Lepiſtæ. Varro de uita patrum primo: Vt fere habẽt
æneum aliqui uenditant oleum. Lepiſtæ etiã nũc
ſabinorum fani pauperioribus plæriſq; aut fictiles
ſunt aut æneæ.

Creterra eſt quã nunc ſitulã uocãt. Neuius in lycur.
Nã ut ludere lætantis inter ſe uidimus præter am
nem creterris ſumere aquã ex ponte. Varro de ui
ta patrum in ſecundo: Ad ſybaritanam prædã: in
qua ſunt tripodes creterræ anaucea populo nobi
li ut tarentarum. Cicero de deorum natura in ſe
cundo. In mediaq; ſinu fulgens creterræ lucis.

De genere uel colore ueſtimentorum.

f Lumatilis aut marius aut ceruleus a græ
co tractum quaſi fluctuũ ſimilis. Fluctus
enim græce cumata dicuntur. Titinnius
in ſecina. Quem colos cumatius decet. Plautus in
epidico: Cumatile & plumatile.

Molochinũ a græco colore ẽ floris ſimilis maluæ. Ce
cilius in pauſimacho: Carchaſina molochina am
perina. Plautus in aulularia: Inſtitores molochini
coloris molochinarios appellauit.

Impluuiatus color q̃ſi fumato ſtillicidio ipletus: qui
eſt mutinẽſis quẽ nunc dicimus. Plautus ĩ Epidi.
Impluuiatus ut iſtæ faciunt ueſtimentis noĩa.

Caltulam & crocotulã utrũq; a generibus floꝝ tran
ſlatum a calta & a croco. uirg. in Bucco. Mollia lu
teola pingit uacinia calta. Plautus in Epi. Illuſiarẽ
patagiatam caltulam aut crocotulã. Nouius ĩ pe
dio: Mollicinam crocatam uiridotam richam ri
chinium. Neuius in lycur. Pallis patagiis crocotis
malatiis mortalibus: ſed catulã. Varro de uita pa
trum lib. primo. Palliolum breue uoluit haberi.

Caſtula eſt palliolum præcinctui. quo nudi infra pa
pillas præcinguntur quo mulieres nunc & eo ma
gis utuntur: poſtq̃ ſubuculis deſierunt.

Cærinũ a cæræ colore. Plautus in epi. Plumatile aut
cumatile: cærinum aut gelinum.

Ferrugineum colorem ferri ſimilem eſſe uolunt. Ve
re autem ferrugineus color cæruleus eſt. Virgi. in
quarto georgicorum: Et ferrugineos hyacintos.
Plautus in milite. Palliolum habeas ferrugineũ.
Nam his colos thalaſicus eſt.

Oſtrinam ab oſtro colore: qui eſt ſubrubeus. Turpi.
in ecyra: Interea aſpexit uirginem iniectam in ca
pite riculam indutam oſtrinam. Varro ĩ eumeni.
Aurora oſtrinam hic indutus ſupparum.

Murex color purpureus. uirg. in Buccolicis. Ipſe ſed
in pratis aries iam ſuaue rubenti Murice. Et ĩ. iiii.
æneidorum: Tyrioq; ardebat murice lena.

Luteus proprie color croceus eſt. uirg. in Buccolicis:
Iam crocco mutauit uellera luto. Idem in octauo:
Aurora in roſeis fulgebat lutea bigis. Varro in eu
menidibus: Nam & arcuatis & lutea quæ nõ ſunt
æque ut lutea uidenẽ. ſic inſanis ſani: & furioſis ſa
ni eſſe uidentur inſani. Idem ĩ modio: Sed cynicis
inuolucrum & pallium linteum non eſt.

Crocata crocei coloris ueſtis. Plautus in aulula. Cum
intendunt infectores crocatarii.

Violacia a uiolæ colore. Plautus in aulularia: Flãma
ri uiolari coriari.

Pullus color eſt quem nunc ſpanum uel natiuum di
cimus. Varro de uita patrum in tertio: Vt dum ſu
pra terram eſſent richinis lugerũt funere ipſo pal
lis pellis amictæ.

Anthracinus niger a græco. Anthraces enim græce
carbones latine appellantur & eſt lugẽtium ueſtis
Varro de uita patrum in tertio: Propinq; adoleſcẽ
tulæ etiam adoleſcẽtulis proximo amiculo nigel
lo capillo dimiſſo ſequerentur luctum.

De genere ciborum & potuum.

s Pargos. Varro in uirgula diuina: Oleum ĩ
lucubrationem ſeruamus: quod ĩ ſpargis
totum legitime uertamus.

Blitum eſt holus leue. Varro in eume. Empedocles
natos homines extra ait ut blitum.

Lapathium. Varro in modio: Hãc eandẽ uoluptatẽ
tacitus taxim cõſequi lapathio & ptiſana poſſum.

Menæ. Tul. de finibus bonorum & malorum: Qui
enim uoluptates ipſas cõtemnunt eis licet dicere
ſe accipenſerem menæ anteponere.

Accipenſer piſcis genus. Cicero Tuſculanarum libro
primo: Et quem tuorum affectum mœrore uide
ris: huic accipẽſerem potius q̃ aliquẽ ſocraticum
libellum dabis.

Naſturtiũ. Cice. tuſculanaꝝ quinto: Quos negat ad
panem adhibere quicq̃ præter naſturcium.

Mariſcæ. Varro de re ruſtica: Vt nuces græcæ ac ma
riſcæ fici.

Ocinum quod ociniũ dicimus. Varro de re ruſtica
in primo: Ocinum nouiſſimum fœnum uocari.
Ocinum dictum a græco uerbo oceos quod ueti
cos ſimiliter ꝙ ocinum in chorto.

Lopades conchæ marinæ. Plautus in paraſito: Medi
co addite lopades echinos oſtreas.

Murmurina potio cõfecta. Var. in anti. Nõ modo ui
num dare: ſed etiã ut ait Plautus: Murmurina paſ
ſum defrutũ. Var. de ui. pa. i. Tuant murmurina.

Loram dicebant in uindemia cum expreſſiſſent aci
nis muſtum: & folliculos in dolium conieciſſent.

Portulaca. Varro diſciplinæ in octauo: Manducata
portulaca tacite tollit.

Lora confectæ potionis genus grandæuis aptũ. Var.
de uita pa. in. i. Antiq; mulieres maiores natu bi
bebãt lorã aut ſamiã aut defrutũ aut paſſum quã
murmurinam quidem Plau. appellari putat.

Sapa quod nunc mellacium dicimus muſtũ ad me
diam partem decoctum.

Defrutum ſi ex duabus partibus ad tertiam redege
rant deferuefaciendo.

Paſſum Varro de uita patrum. i. Paſſum nomiabãt
ſi in uindemia uuam diutius coctam legerẽt: eam
q; paſſi eſſent in ſole aduri.

Moriolam. Varro de uita patꝝ in. i. Vino addito: paſ
ſi lora uocare cœpere moriolam nominabant: qđ
ex uiuis expreſſum erat paſſũ: & ad folliculos rei
quos & uinacia eam dicebant ſapam.

Turunda ut libum ſacrum quoddam & ex farre ge
nus panefici. M. Cato de liberis educãdis: Alia fert
libum ac turundam.

De genere armorum.

c Atapulta iaculum celer uel ſagitta. Plau. ĩ
curculio. Atq; ita te neruo torquebo ut ca
tapultæ ſolẽt. Titinnius in ſentina: Reuer
tit q catapulta uolat. Plautus in captiuis: Nã meus
baliſta pugnus cubitus catapulta ẽ mihi. Neuius
in pacetio: Vt ſole horreſcit cæra: caſtra crebro ca
tapulta impulit. Luc. ĩ. v. ſaty. Cuſtodem claſſis ca
tapulta inſtilla ſariſtas. Siſenna ĩ tertio hiſtoriaꝝ.
Præterea catapultas. xix. baliſtas. xx. pluſtra ſcoriiſ
ac minoribus ſagittis onuſta. Varro de uita patꝝ:
Nam poſtea lutatio conſuli ad ægatis ĩſulas: cum
ipſe catapulta ictus eſſet.

Veles leuis armatura. Titinnius in barbato: Ita ſpuri
us animatur ĩ prælium: ueles eques recipit ſe: nec
ferit quenq̃ hoſtem. Salu. in iugur. Cũq; his pmi
xti uelites. Varro: Quem ſequuntur cum rotũdis
uelitis leues parmis.

Rorarii appellanẽ milites qui anteq̃ egreſſæ eẽnt aci
es primo nõ multis iaculis inibãt præliũ tractum
ꝙ ante maximas pluuias cælum rorare incipiat:
Luc. in ſeptima ſatyra: Quiq; haſtæ aureo loci no
ctu rorarius uelox. Var. de uita pa. tertio: Rorarii
appellati: ꝙ imbribus rorare incipiant.

Anteſignanoꝝ proprietas aperta eſt. Var. Quem ſe
quuntur cum rotundis uelitis leues parmis ante
ſignani quadratis multis inſignibus tecti.

Funditores ſunt qui fundis magnis dimicant. Salu.
in iugur. Ipſe cũ expeditis cohortibus dehinc fun
ditorum & ſagittariorum delecta manu apud pri
mos erat. Siſenna hiſtoriarũ tertio: Ac poſt arma
tos funditores & ſagittarios ponit.

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

VNiVERSiDAD
DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Glandis eſt plumbũ in modũ glandis informatum. Saluſtius in iugurthino: Par eminus glande aut lapidibus pugnare. Virgilius in ſeptimo: Pars maxima glandes Liuentis ſpargit plumbi.

Scorpio eſt genus teli. Saluſtius in tertio hiſtoriarũ: Quarum una epiſtola forte cum ſeruo nacti prædatores ualeriani ſcorpionem in caſtra miſere. Siſenna in tertio hiſtoriarum. Longius ſcorpio catapultas concitat.

Tragula eſt haſta. Salu. in tertio hiſtoriaꝝ: Auidiſſimis promptis ducibus ut metellus ictu tragulæ ſautiaretur. Varro in Meleagris: Aut ille cliuum: qui uolabile currens ſparſo ſequitur tragula.

Pugilo gladius breuis eſt. Saluſtius in tertio hiſtoriarum. Atq; opibus poſtq̃ orans nihil proficiebat: timide ueſte tectus pugionem expedire conatus.

Aclides iacula breuia. Vir. in. vii. Teretes ſunt aclides illi tela. Sed hæc lento mos eſt aptare flagello.

Ancile ſcutũ grãde. Vnde ẽt nũc arma ancile appellãtur. Vir. in. vii. Leuaq; ancile gerebat.

Sparos lanceæ tela ſunt non bellica. Salu. ĩ Catilina. Sed ex omni copia circiter quarta pars erat militaribus armis inſtructa: cæteri ut quoſq; cãus armauerat ſparos & lãceas alii p̃acutas ſudes portabãt.

Phaleræ ſunt belli ornamẽta. Salu. in iugur. Ac ſi reſtitui & haſtas uexillum phaleras & alia militaria arma. Virgilius in undecimo: Euryalus phaleras ramnetis & aurea bullis Gingula.

Parma eſt ſcutum breue. Saluſtius in quarto hiſtoriarum: Hi locorum pignori & ſoliti nectere ex uiminibus uaſa agreſtia: Ibi tũ quod inopia ſcutoꝝ fuere ad eam arcem ſe quiſq; in formam parmæ equeſtris armabat. Virgilius in undecimo: Parmaq; inglorius alba.

Ferentarii leuis armatura quicquid opus eſſet auxilio ferret ex curſu leui: armis grauibus nõ ĩpediti. Cato de re militari: Inde partem equitatus ferentarios prædatum miſit. Saluſtius in Catilina. Poſt q̃ eo nentum eſt: unde a ferentariis prælium committi poſſet.

Verutum eſt telum breue & anguſtum. Salu. in. iii. hiſtoriarum. Saxaq; ingẽtia euincti trabe per pronum mutabantur: Auxiliumq; manebant in modum ueruti militaris.

Verruta binũ pedũ. Varro onos lyras: Acerbos ꝙ tibi mali nihil fecit uerrutus ad arcem præclaram.

Cetra ſcutum breue. Virg. in. viii. Leuas cetra tegit.

Peltæ ſcuta amazonica. Virgilius tertio: Ducit amazonidum lunatis agmina peltis.

Geſa tela galliaꝝ. Virg. in. viii. Alpina coruſcat Geſa manu. Varro de uita patrum libro. iii. Qui gladiis cincti ſine ſcutis cum binis geſis eſſent.

Phalarica telum maximum. Virgilius in undecimo: Sed magnũ ſtridens contorta phalarica uenit Fulminis acta modo. Enni. Quæ ualide ueniũt phalarica miſſa. Et dictum hoc genus teli a phalis ideſt a turribus ligneis.

Sparum telum agreſte. Virgilius in. x. Agreſtiſq; manus: armat ſparus. Var. in meleagro: Aut ille ceruum. qui uolabile currens ſparo ſecutus eſt gratu leue traiicit. Siſenna in tertio hiſtoriarum: Sparis ac lanceis eminus peterent hoſtes.

Baliſtæ ſaxa maiora & grauiora qbus iaciunť. Luc. ĩ xxix. Quid fit baliſtas iactas centenarias. Siſenna ĩ quarto hiſtoriarum: Baliſtas quattuor talẽtarias.

Venabulum uenãtium telum latiſſimum a cæteris aciei longiſſimæ. Virg. in. xi. Supraq; uenabula fertur. Varro onos lyras: Nempe ſuis ſaluaticos ĩ mõtibus ſectaris uenabula aut ceruos.

Conti haſtæ longiores & robuſtæ. uirg. ĩ undecimo Duris detrudere contis.

Manipuli ſunt manus militum uel collecti uiri. Siſẽna in hiſtoriarum: Conuictus tamen & tempora ſingula conſtituit: & ſicut ſteterat manipulos obuerti iuſſit. Idem ĩ quarto: Maturata grauia bellica manipulorum:

Lancẽ Siſenna in tertio hiſtoriarũ: Gallia materibus ſani lanceis configunt. Idem in. iiii. Alii materibuſ aut lanceis: tamen medium perturbant agmen.

Maleoli manipuli parte ĩpice contracti qui incẽſi aut in muros aut in teſtudines iaciunť. Siſen. in. iiii. hiſtoriaꝝ. De quibus partim maleolis partim faſces ſarmentoꝝ incenſos ſupra pallium frequentes.

Cataphrattæ Siſenna in q̃rto hiſto. Cuſtodiæ in muro ſtatuuntur cataphrattarum. Saluſtius in quarto hiſtoriarum: Qui prætergrediebantur equites cataphratti ferrea omni ſpecie.

Falces & harpagæ armoꝝ genera murorum oppugnationi apta. Siſenna in quarto hiſtoriaꝝ: Falces iniectas comminuunt puteos propius collocatis harpagiis deiiciunt: mittunt e turribus.

Anſatæ iaculamẽta cũ anſis. Enni. in q̃nto: Anſatas.

Chorici leue miſſile in modũ ſagittarum. Virgilius: Choriciq; leues humeris & letifer arcus.

C

Aeſares dicti qui cæſa matre naſcuntur.

Agrippæ qui cum labore matris educuntur. hoc eſt per pedes contra naturam: nõ per caput quaſi ab ægro partu.

Vopiſcus qui ex duobus conceptis uno abortu excluſo ad partum legitimum ducitur:

Glos appellatur mariti ſoror: atq; idem fratris uxor.

Leuir dicitur frater mariti quaſi leuus uis.

Fratriæ appellantur quaſi fratrum inter ſe oxores:

Amitini fratrum & matris & feminæ filii.

Patrueles matrum fratrum filii.

Cõſobrini ex duabus editi ſororibus: de quibus exẽpla multa ſunt in antiquis auctoribus: & maxime in Affranio & uiris tetuſtiſſimis ſcriptoribus.

Nonii Marcelli peripatetici Tiburticenſis compendioſa doctrina ad filium de proprietate ſermonũ Fœliciter finit.

AVGVSTVS Locus ſãctus ab auium geſtu. i. qa ab auibus ſignificatus ẽ ſic dictus: ſiue ab auiũ guſtatu qa aues paſtæ id ratum fecere. Augur ab auibus gerendoque dictus quia per eum auium geſtuſ edicit: ſiue ab auiũ garritu, unde & auguriũ. Auſpiciũ ab aue ſpeciẽda. Nam quod nos cũ præpoſitione dicimus aſpicio apud ueteres ſine a præpoſitione ſpecio dicebatur.

Affectare eſt ꝑnum animum ad faciendum habere.

Armillum uas uinarium in ſacris dictum: ꝙ armo ideſt humero deportetur.

Aerarii tribuni a tribuendo ære ſunt appellati. Aerarium ſane populus Ro. in æde Saturni habuit.

Apricum locũ a ſole apertũ a græco uocabulo appellamus quaſi ανευ φρικησ ideſt ſine horrore uidelicet frigoris. ũde etiam putatur Africa appellari.

Amœna dicta ſũt loca q̃ ad ſe amãda alliciãt. i. trahãt uel quia ſine munere ideſt fructu ideſt ab a quod eſt ſine & munus.

Affectata fœmina uel ĩ bonã partẽ dicit: uelut honorata: uel ĩ malã: quaſi ad extremũ piculũ adducta:

Aquagiũ quaſi aquæ agiũ. i. aquæ ductus appellat:

Aquælitiũ dicitur quaſi aquæ elitiũ: cum aqua pluuialis remediis quibuſdam elicitur: ut quondam ſi creditur manali lapide in urbem ducto.

Aqua dicitur a qua iuuamur. aqua & igni tam interdici ſolet damnatis quam accipiunt nuptæ: uidelicet quia hæ duæ res humanam uitam maxime continent. Itaq; funus proſecuti redeuntes ignem ſupergrediebantur aqua aſperſi: quod purgatiõis genus uocabant ſuffitionem.

Axitioſi factioſi dicebantur: cum plures una qd agerent facerentq;. Axit autem ãtiquos dixiſſe ꝑ egerit manifeſtum eſt. Vnde axiari mulieres ſiue dii dicebantur una agentes.

Alites uolatu auſpicia facientes iſtæ putabantur. buteos anqualis: immuſculus: aquila uulturius.

Axamenta dicebanť carmina ſalaria: quæ a ſaliis ſacerdotibus cõponebanť in uniuerſos hoĩes cõpoſita. Nam in deos ſingulos uerſus ficti a nominibus eoꝝ appellabãť: ut Ianuali: Iunoni Mineruii.

Axis quẽ græci αξωη uocant plures hẽt ſignificationes. Nã & ps cæli ſeptẽtrionalis & ſtipes teres circa quẽ rota uertiť & tabula ſectilis axis appellať.

Ador farris genus edor quondam appellatũ ab edẽdo: uel ꝙ aduratur ut fiat toſtum unde ĩ ſacrificio mola ſalſa efficitur.

Adoream laudẽ ſiue gloriã dicebãt: quia glorioſum eum putabant eſſe qui farris copia abundaret.

Arma ꝓprie dicunť ab armis. i. hũeris depẽdẽtia: ut ſcutũ: gladius: pugio: ſica: & ea qbus ꝓcul p̃liãť tela

Armata dicebať uirgo ſacrificãs: cui lacinia togæ in humeꝝ erat reiecta legibus etiam laurentum ſancitum eſt. Nec pomum ex alieno legatur in armũ ideſt q; humeri onus ſit.

Armentum id genus pecoris appellať qđ eſt idoneũ ad opus armoꝝ. Inuenies tamen fœminei armentas apud Ennium poſitum.

Albũ quod nos dicimus a græco qđ eſt αλφον ẽ appellatũ. Sabini tamẽ alpum dixerunt. Vnde credi poteſt nomen alpium a cãdore niuiũ uocitatum.

Albeſia ſcuta dicebanť: quibus albenſes qui ſũt Marſi generis uſi ſunt. hæc eadẽ decumana uocabantur qđ eſſent ampliſſima ut decumani fluctus.

Albiona ager trans tyberim dicitur a luco albionara in quo bos alba ſacrificabatur.

Albula tyberis fluuius dictus ab albo aquæ colore. Tyberis autem a Tyberio Siluio rege albanorũ: ꝙ is in eo extinctus eſt.

Ambo ex græco ductũ uideť: ꝙ illi αμφω dicunt.

Ambactus apud Ennium lingua gallica appellatur.

Am præpoſitio loquelaris ſignificat circũ. unde ſupra ſeruus ambactus ideſt circunactus dicitur.

Ambeſt ita tertiæ perſonæ uerbum eſt. ut nullã aliã habeat declinationem.

Ambegni bos & ueruex appellabantur cum ad eoꝝ utraq; latera agni in ſacrificium ducebantur.

Ambidens ſiue bidens ouis appellabatur quæ ſuperioribus & inferioribus eſt dentibus.

Abemito ſignificat demito uel auferto emeř enĩ antiqui dicebant pro accipere.

Ambaruales hoſtiæ appellabantur: quæ pro aruis a duobus fratribus ſacrificabantur.

Amburbiales hoſtiæ appellabãtur: quæ circum terminos urbis Romæ ducebantur.

Ambuſtus circum uſtus.

Ambitus ꝓprie diciť circuitus ædificioꝝ: patens in latitudinẽ pedes duos & ſemiſſem. ĩ longitudinẽ idem quod ædificiũ. ſed & eodem uocabulo crimen auaritiæ uel affectati honoris appellatur.

Adoleſcit a græco αδολεσχω. ideſt adcreſco uenit. unde fiunt adultus adoleſcens.

Altare eo ꝙ ĩ illo ignis excreſcit: & exoletus ẽ qui exceſſit oleſcendi modum & inoleuit ideſt creuit.

Altaria ſunt in quibus igni adoletur.

Aliuta antiq dicebãt ꝓ aliter ex græco αλλα uel αλλωσ transferentes: Hinc ẽ illud ĩ legibus Numæ Põpilii. Si qſq̃ aliuta faxit: ipſos Iouis acer eſto.

Aſtu apđ poetas aſtutiã ſignificat cuius origo ex græco oppido αστυ deduciť in quo qui cõuerſati aſſidue ſint cauti atq; acuti eſſe uideantur.

Aſtutus arte tutus.

Algeo ex græco αλγεω dicitur ideſt doleo ut ſit frigus dolor quidam membroꝝ rigore coniectus:

Aſt ſignificat at: ſed aut.

Anus dicta eſt ab annorum multitudine cum antiq non geminabant cõſonãtes uel ꝙ iam ſit ſine ſenſu. quod græce dicitur ανουσ.

Amuſſim regulariter tractũ a regula ad quã aliquid exequeť quæ amuſſis diciť quidã amuſſim eſſe dicunt non tacere ꝙ mutire interdum dicitur loq.

Adgretus apđ Enniũ adgretus fati pro eo quod eſt aggreſſus ponitur quod uerbum uenit a græco αγρει quod ſignificat αγελη.

Agnus ex græco αγνοσ deducitur quod nomẽ apđ maiores omnis erat generis ſicut & lupus qđ uenit ex græco λυκοσ.

Aegrum ex græco αἰαζῶ appellatur a quibuſdã putatur a uoce doloris appellari quod eſt αἰ αἰ.

Annus ex græco uenit quem illi ενιαυτον dicunt:& quod nos trienniumilli dicunt τριενον.

Alterum Sinius:ut idem ſignificare quod apđ græcos ετερος.Quidam uero ex utroq̧ eſſe compoſitum αλλως & ετερος.

Aliter & pro nõ ponitur.ut ĩ auguriis altera cum appellatur auis quæ utiq̧ proſpera non eſt.Sic aliter nonnunq̃ pro aduerſo dicitur & malo.

Alliẽſis dies dicebantur apđ romanos obſceniſſimi ominis ab alia fluuio ſcilicet ubi Ro. profuſus a gallis exercitus eſt.

Adlecti dicebantur apud romanos q̃ ꝓpter inopiam ex equeſtri ordine ĩ ſenatoꝝ ſunt numero aſſumpti.Nam patres dicuntur qui ſũt patritii generis. Conſcripti qui in ſenatu ſunt ſcriptis annotati.

Altercatio iurgatio.

Alternatio per uices ſucceſſio.

Alma ſancta ſiue pulchra uel alens ab alẽdo ſcilicet.

Altellus romulus dicebaẗ quaſi altus in tellure: uel ꝙ tellurem ſuam aleret:ſiue ꝙ aleretur telis uel ꝙ a Tacio ſabinoꝝ rege poſtulatus ſit ĩ colloquio pacis & alternis uicibus audierit allocutuſq̧ fuerit: ſicut enim fit diminutiue a macro macellus a uaſro uaſellus:ita ab alterno altellus.

Altus ab alendo dictus:alias ab altitudine altus.

Alterplicem duplicem.

Alterta alterutra.

Alcedo dicebatur ab antiquis pro alcyone:ut ꝓ Ganymede catamitus:pro Nilo Melo.

Alica dicitur ꝙ alit corpus.

Alicariæ meretrices appellabanẗ in campania ſolitæ ãte piſtrina alicarioꝝ uerſari queſtus gr̃a ſicut hæ q̃ ante ſtabula ſedebant dicebanẗ proſtibulare.

Almitics habitus almarum rerum.

Allux pollex ſcandens proximum digitum:ꝙ uelut in ſiluis ſe in alium uideatur:quod græce dicitur.

Alueolum tabula aleatoria.

Antigerio antiqui pro ualde dixerunt.

Aluus uenter fœminæ ab alendo dicta eſt enim generis fœminini.

Angor ideſt animi uel corpis cruciatus ꝓprie a græco σήρατχη:ideſt ſtrangulatiõe dictus.ũde & fauciũ dolor anguina uocaẗ.Plau.Vellem me ĩ anguinam uerti.quo huic aniculæ fauces præoccuparẽ.

Anacreon.Teren.pro antea ponit.

Anteurbana prædia urbi propinqua.

Antarium bellum quod ante urbem geritur.

Axare nominare.

Antipagamenta ualuarum ornamenta quæ anteris appinguntur ideſt affiguntur.

Antefixa q̃ ex ope figulio tectis affigũẗ ſub ſtilicidio:

Antigerio antiqui pro ualde dixerunt.

Aureax auriga.Aureas.n.dicebaẗ frenũ qđ ad aures equoꝝ alligabaẗ: orias quo ora coercebantur.

Auritus a magnis auribus dicitur:ut ſunt aſinorum & leporum:alias ab audiendi facultate.

Auꝝ Pictũ qa p̃cipue cuſtodiẗ:græce enim cuſtodire dr̃.Vnde & theſaurũ. Hipocrates medicus: de nõie inuentoris id dictũ putat:quẽ qdã ad ſimilitudinẽ aurorae coloris nomẽ traxiſſe exiſtimant.

nõnulli quia mentes hoium auertat. alii a ſabinis tranſlatum putant:quod illi auſum dicebant.

Aurichalcũ uel orichalcũ quidã putant cõpoſitũ ab ære & auro:ſiue ꝙ colorẽ habeat aureũ orichalcũ ſane dicitur qđ in montuoſis locis inueniẗ.Mons & enim græce opoσ appellatur.

Acus dr̃ qua ſarcinatrix uel etiã ornatrix utiẗ Paleæ etiam quædam de frumento acus dicuntur.

Exercitus quoq̧ iſtructio ꝙ eo ps militũ uehemẽtiſſima ẽ ad hoſtẽ uulnerãdũ acumie teloꝝ.Totũ ãt ex græco ſermone trahitur:quo ſarcire apud illos ραπτω dicitur.

Aſſiduus dicitur qui in ea re quam frequenter agit quaſi conſediſſe uideatur.

Alii aſſiduum locupletem quaſi multorum ãſium dictum putarent alii eum qui ſumptu ꝓprio militabat ab aſſedando uocatum exiſtimarunt.

Andruare ideſt recurrer̃ a græco uerbo Δραπετεύω uenit:hinc & dura uocata eſt.

Atroare gratias referre.truant mouẽt truam quoq̧ uocant.quo permouent coquentes exta.

Acupedius dicebatur cui præcipuum erat in currendo acumen pedum.

Adrumauit rumorẽ fecit:ſiue cõmurmuratus ẽ:qđ uerbũ qdã a rumie.i. parte gutturis putãt deduci.

Acuris ſecuris ærea:q̃ in ſacrificiis utebãẗ ſacerdoteſ.

Apluſtria nauiũ ornamẽta. q̃ qa erãt amplius q̃ eẽnt neceſſaria uſu:etiam ampluſtria dicebantur.

Agina eſt:quo inſeritur ſcapus trutinæ ideſt in quo foramine trutina ſe uertit.Vnde aginatores dicũtur qui pro lucro mouentur.

Agoniũ dies appellabaẗ quo rex hoſtiam ĩmolabat. Hoſtiam enim antiqui agoniam uocabant.

Agoniũ etiã putabaẗ deũ dici p̃ſidẽtẽ rebus agendis.

Agonalia eius feſtiuitatem.ſiue quia agonos dicebãt montes.

Agonia ſacrificia:q̃ fiebãt in mõte hic Romæ mons qrinalis ægonis:& collina porta ægonenſis.

Agonum ideſt ludum ob hoc dictum:quia locus in quo ludi initio facti ſunt fuerit ſine angulo: cuius feſta agonalia dicebantur.

Agea uia ĩ naui dcã ꝙ ĩ ea maxie quæq̧ res agi ſolẽt.

Agonias hoſtias putant ab agendo dictas.

Albogalerus a galea nominaẗ.Eſt enim pileum capitis quo diales flamĩs ideſt ſacerdotes Iouis utebantur.fiebant enim ex hoſtia alba Ioui cæſa: cui affigebatur apex uirgula oleagina.

Apluda ẽ genus minutiſſimæ paleæ frumẽti ſiue panici:de q̃ Neui.Ne ordea apludea ẽ hodie q̃ tu nequior.Sũt q apludam ſorbitionis liqdiſſimũ putent genus:qđ flatu deiiciaẗ:& quaſi aplodatus.

Aridũ proprie eſt qđ naturalem humorẽ amiſit dr̃ aũt per contrariam ſignificationem:ꝙ irrigari de ſierit.Nam græce irrigare eſt αρδειν.

Aptus cũ propria ſignificatione intelligaẗ: poni tamen ſolet pro adepto ſicut apiſci pro adipiſci.

Area proprie dicitur locus uacuus: quaſi exaruerit: & non poſſit quicq̃ generare.

Angulus a græco γωνια ſiue ab eo: qđ αναγητοι ideſt prope adducatur ex diuerſo coacta faciũt anguli formam.

Affines in agris uicini ſiue conſanguinitate cõiuncti.

Antlare haurire a græco αντλω deſcendit. Liuius: Flor em anthlabant liberi ex carcheſiis.

Anclabris mẽſa miſteriis aptata diuinis. Vaſa quoq̧ ea qbus anclabria appellantur ſacerdotes utũtur.

Ancumulentœ fœminæ menſtruo tempore apellãtur.Vnde trahitur inquinamentum.

Antras conualles uel arborum interualla.

Arferia aqua quæ inferis libabatur dicta a ferendo ſiue uas uini quod ſacris adhibebatur.

Affatim dictum a copia fandi ſiue abundanter.Liuius Affatim edi bibi luſi.Terentius affatim dixit ꝓ eo quod eſt ad laſſitudinem.

Amenta: quibus ut mitti poſſint uinciunt ut iacula ſiue ſoleaꝝ lora ex græco ꝙ ẽ ſic appellata uel quia aptãtes ea ad mentũ trahunt.

Adtegrare ẽ uinũ in ſacrificiis augere.Integrare.n.& adtegrare minus factum eſt ĩ ſtatutum redigere.

Adtritum & tritum ex græco deſcendit. quia illi ueſtem tritam appellabant.

Adteſtata dicebanẗ fulgura quæ in theatro fiebãt uidelicet ſignificationem priorum adteſtantia.

Adtibernalis habitator cõtinuæ tabernæ qđ genus domicilii antiqſſimũ Ro.fuiſſe teſtimonio ſũt exteræ gentes:q̃ adhuc tabulatis habitant ædificiis. Vnde etiam tecta caſtrenſia q̃uis pellibus contegãtur:tabernacula tamen dicuntur.

Attæ appellanẗ qpropter uitiũ cruꝝ aut pedũ plantis ĩſiſtũt:& attingũt magis terram quam ambulant qđ cognomen Quintio poetæ adhæſit.

Attin pro reuerentia ſeni cuilibet dicimus: quaſi eũ aui nomine appellemus.

Adagia ad agendum apta.

Adaſia Iouis uetula recentis partus.

Abrogare infirmare.

Ad aut proprie perſonam ſignificat:ut eo ad Pompeium:aut locum:ut abiit ad theatrum.

Apud mutuã loci & pſonæ coniunctionẽ ſignificat: ut cum dicimus cœno apud amicum amicamue.

At differentiam rerum ſignificat: ut cum dicimus: Scipio eſt bellator.at Marcus Cato orator.

Addicere eſt proprie idem dicere & approbare dicẽdo alias addicere damnare eſt.

Aedis dõiciliũ ĩ ædito poſitũ ſimplex atq̧ unius aditus ſiue iõ ædis dr̃ ꝙ ĩ ea æuũ degaẗ: quod græce αιθων uocaẗ.Itaq̧ ædificare cũ ſit ꝓprie ædẽ facere poniẗ tamẽ in genere cõſtructtiõis.

Aeditutis ſacræ ædis tutor:ideſt curam agens.

Aeditumus ideſt ædis intimus.

Aedilis initio dictus ẽ magiſtratus q ædiũ non tãtũ ſacraꝝ ſed ẽt priuataꝝ curam gerebat.Poſtea hoc nomen & ad magiſtratus tranſlatũ eſt.Dictus eſt etiã ædilis ꝙ facilis ad eum plæbi aditus eſſet.

Aedilatus dicebatur eadem dignitas põtificatus magiſtratus.

Atriũ ꝓprie ẽ genus ædificii ante ædẽ continens mediam areã iquã collecta ex oĩ tecto deſcẽdit dictũ aũt atriũ uel ꝙ a terra oriatur:quaſi atrarium.

Auus p̃ris matriſq̧ pr̃ dictus a græco uocabulo qđ ẽ apud eos παππος mutatis quibuſdã lr̃is.alii uolũt ꝙ ex ea uoce appelletur: quod apud eoſdẽ græcos appellaẗ:ſignificatq̧ magnũ quo mõ ueluti magnus pater ſit auus. Alii putãt auũ dictum eſſe quia ad duos attineat quaſi ad auum uel quia ad patrem ſit aditus.

Abauus dicitur quia abeſt ab auo & eſt coæuus aui.

Atauus qa aſta ẽ aui.i.pater: ut pueri uſurpare ſolẽt.

Auũculus matris meæ frater:traxit appellationẽ ab eo:qđ æque tertius a me:ut auus ẽ:ſed non eiuſdẽ iuris.ideoq̧ uocabuli facta diminutione:ſiue auũculus appellatur ꝙ aui locum obtineat & proximitate tueatur ſororis filiam.

Amita patris mei ſoror quia ſimiliter tertia a me ſit atq̧ auia uideri poteſt dicta ex eo ꝙ ab antiquioribus auita ſit uocitata ſiue amita dicta ẽ quia a patre amata eſt.Nam plus ſorores a fratribus q̃ fratres diligi ſolẽt uidelicet propter diſſimilitudinẽ perſonarum quæ ideo minus habent diſſenſiõis: quo minus æmulationis.

Auillas agnus recentis partus.

Agnus dicitur a græco αγνος quod ſignificat caſtũ eo ꝙ ſit hoſtia pura & immolationi apta.

Auere nihil aliud eſt q̃ cupere argumento eſt auidũ & auiditatem ex quibus præcipua cupiditas intelligitur cum ſignificet & gaudere.

Adſcripti dicebantur:qui in colonias nomina dediſſent ut eſſent coloni.

Adſciſcere eſt adiungere uel aſſumere.

Adſcriptiui ueluti qdam ſcripti dicebanẗ:q ſupplendis legionibus adſcribebanẗ.Hos & accenſos dicebant:ꝙ ad legionũ cẽſum eſſent adſcripti.Quidam uelatos quia ueſtiti inermes ſequerenẗ exercitum, Nonnulli ferentarios: ꝙ fundis lapidibuſque præliaturi eo modo ferrent: quæ in hoſtes iacerent.Alii rorarios: ꝙ id genus hominũ coirent in modum rorantis tempeſtatis dimicare.

Auctariũ dicebant antiq:ꝙ ſup menſurã uel pondus iuſtũ adiiciebatur: ut cumulus uocatur ĩ modio.

Auctum uocabatur ſpatium circi:quod ſuper definitum modum uictoriæ adiungitur.

Argenon argentum percandidum.

Arbiter dicitur iudex:ꝙ totius rei habeat arbitrium & facultatem.

Amicinũ utris pendiculũ ex quo uinũ diffunditur:

Arboſenum pro arbore antiqui dicebant: & roboſenum pro robore.

Arbitrium dicitur ſentẽtia quæ ab arbitro ſtatuiẗ.

Arbitrariũ cum adhuc res apud arbitrum geritur.

Amicitiæ uocabulum ab amore deducitur.q̃uis interdum uituperandus ſit amor: ab antiquis autẽ ameci & amecæ per e litteram efferebantur.

Adpromiſſor eſt qui quod ſuo nomie promiſit. idẽ pro altero quoq̧ promittit.

Aduerſus aut cõtrariũ ſignificat aut idẽ quod erga.

Arcere ẽ continere.Vnde & arcus in ædificiis dictus eſt.quia ſe ipſe continet.Alii dicũt arcum dictum eſſe ab opere arrigendo in altitudinem.

Arcirma genus plauſtri eſt modici.quod homo geſtare poſſit.

Argeos uocabãt ſcirpeas effigies quæ ꝑ uirgines ueſtales annis ſingulis iaciebantur in tyberim.

Arcere ẽ ꝓhibere.ſimiliter ab arcet prohibet porcet quoq̧ dictum ab antiquis quaſi porro arcet.& ꝓ eo quod eſt cõtinet poniẗ.Vnde & coercere continere dicimus.Trahitur autẽ hoc uerbũ a græcoꝝ

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

magiſtratu quem illi uocant in cuius poteſtate eſt cogere uel prohibere.

Arcani ſermonis ſignificatio trahitur ſiue ab arce q̃ tutiſſima pars ē urbis ſiue a genere ſacrificii quod in arce fit ab auguribus adeo remotum a notitia uulgari:ut ne litteris quidem mandetur: ſed per memoriam ſucceſſorum celebretur ſiue ab arca ī qua quæ clauſa ſunt tuta manent cuius ipſius origo ab arcendo dependet.

Arculum appellabant circulum quem capiti imponebant ad ſuſtinenda commodius uaſa quæ ad ſacra publica capite portabantur.

Arculus appellabaᵗ eē deus q tutelā gereret arcarū.

Arculata dicebāᵗ circuli q ex farra ī ſacrificiis fiebāt.

Arcula dicebaᵗ auis:q̃ ī auſpiciis uetabat aliq̄d fieri.

Aſſeres dicti ꝙ aſſideant parieti trabibuſq;.

Aſſaratū apud antiquos dicebatur genus quoddam potionis ex uino & ſanguine temperatum q̄d latini priſci ſanguinem maſir uocarent.

Ambrices tegulæ quæ tranſuerſæ aſſeribus & tegulis interponuntur.

Antes ſunt extremi ordines uinearum. Vnde etiam nomen trahunt ante quæ ſunt latera oſtiorum.

Ambitus proprie diciᵗ inter uicinoꝝ ædificia:locus duoꝝ pedū & ſemipedis ad circūeūdi facultatē relictus:ex quo etiā honoris ambitus dici cœptus ē a circūeundo ſupplicandoq;.

Ambitio eſt ipſa actio ambientis.

Amnis ꝓprie dr̄ a circūnādo ex græca præpoſitione tractū quæ eſt αμ ſignificat circum & nare fluere.

Ambiguū eſt q̄d ī ambas agi partes aīo poteſt huiuſmodi apud græcos ἀμφίβολον dicitur.

Ambrones fuerūt gens q̃dam gallica:q ſubita inūdatione maris cū amiſiſſet ſedes ſuas:rapinis & p̄dationibus ſe ſuoſq; alere cœperunt eos & cymbros teutonoſq;. T. Marius deleuit ex quo tractum eſt ut turpis uitæ homines ambrones dicerentur.

Antiæ muliebres capilli dimiſſi ī frontē appellari ex græco uideñ q̄d enim nos contra:illi αντι dicūt.

Amnēſes appellanᵗ urbes ſitæ ꝓpe amnē: ut a mari maritimæ. Vnde interānæ & antēnæ dictæ ſūt ꝙ inter amnes ſunt poſitæ uel ante ſe habeant ānes.

Antermini q circa terminos ꝓuinciæ manent. Vnde amiciri amburbiū ambarualia amplexus dcā ſūt.

Angiportus iter cōpendiarum ī oppido: eo ꝙ ſit anguſtus portus ideſt aditus in portum.

Angeronæ deæ ſacra a romanis inſtituta ſunt cū angina omne genus animalium conſumeretur cuius feſta angeronalia dicebantur.

Actus modo ſignificāt ī comœdiis & tragœdiis certa ſpatia cāticorū modo iter iter uicinos quattuor pedum latum modo in geometrica minorē partem iugeri ideſt centum uiginti pedum mō motum corporis ut hiſtrionum & ſaltatorum q etiā ex hoc ipſo actuoſi dicuntur.

Auxiliares dicunᵗ in bello ſocii romanorum exterarum nationū dicti ex græco uocabulo αὔξησις: quod nos dicimus creſcentium auctionem.

Auſoniam appellauit Auſon Vlyxis & Calypſus filius eā primā ptē Italiæ ī q̃ ſūt urbes Beneuentū & Cales. deinde paulatim tota quoq; Italia quæ appēnino finiᵗ dicta eſt auſonia ab eodē duce a quo etiam conditam arūcam urbem ferunt.

Alumento ꝑ Laumedonte a ueteribus romanis necdum aſſuetis græce linguæ dictum eſt. Sic Melo pro Milo. Catamitus pro Ganymede. Alphius ꝑ Alpheo dicebatur.

Adcenſi dicebanᵗ q in locū mortuoꝝ militū ſubito ſubrogabanᵗ dicti ita quia ad cenſum adiiciebāᵗ.

Aerra ara quæ anteponi ſolebat in qua odores incendebant. Alii dicunt arculam eſſe thurariam ſcilicet ubi thus reponebant.

Apex qui & ſacerdotum īſigne dictus eſt ab eo ꝙ cōprehendere antiqui uinculo apere dicebāt. Vnde aptus is qui conuenienter alicui uictus eſt.

Athaium eſt poculi fictilis genus quo in ſacrificiis Romani utebantur ſacerdotes potiani.

Atroces appellantur ex græco:quia illi atrocia appellant quæ cruda ſunt,ſiue atrox dicitur ab eo quod nihil timeat τρεω enim græci dicunt timere.

Auguraculum appellabant ātiqui quam nos arcem dicimus ꝙ ibi aures publice auſpicarentur.

Arſeuerſe auerte ignem ſignificat. Tuſcorum enī lingua arſeauerte ignem conſtat appellari. Vnde Afranius ait: Inſcribat aliquis in officio arſeuerſe.

Aborigines appellati ſunt ꝙ errantes conuenerint in agrum qui nunc eſt populi romani,fuit enim gēs antiquiſſima Italiæ.

Ab oloes dicebant pro ab illis. Antiqui enim litterā non geminabant.

Auentinus mons ītra urbē dictus eſt ꝙ ibi rex albanoꝝ Auētinus bello fuerit extīctus atq; ſepultus.

Adorare apud antiquos ſignificabat agere ūde & legati oratores dicunᵗ quia mandata populi agūt.

Armiluſtrium feſtum erat apd̄ romanos quo res diuinas armati faciebant ac dum ſacrificabant tubiſ canebant.

Adeo duas hēt ſignificationes. nam cū prima acuta effertur idem ſignificat ꝙ accedo:ut cum dicimuſ adeo prætorē. Cum aūt ſecunda.i. quouſq; eo nō quidē ſecundū rōnem q̄a ad p̄poſitio accuſatiuis accōmodata ē ſed uetuſta q̄dē loq̄ndi cōſuetudīe.

Argea loca romæ appellantur ꝙ in his ſepulti eſſent quidam argiuorum illuſtres uiri.

Aſparagus herba dicta ꝙ in aſpero uirgulto naſcaᵗ.

Adſidelæ menſæ uocantur ad quas ſedentes flamines ſacra faciunt.

Anceps ſignificare uidetur id quod ex utraq; pte caput habeat:ut ſecuris bipēnis,ſed magis a capiēdo quod ex utraq; æque capiatur appellatum eſt.

Ancus appellatur qui aduncum brachium habet ut exporrigi non poteſt.

Anciliæ dictæ ab Anco martio rege ꝙ is bello magnum fœminarum numerum ceperit ſiue ideo ſic appellantur ꝙ antiqui anculari dicebant ꝓ miniſtrare ex quo dii quoq; ac deæ feruntur coli quibus nomina ſunt anculi & anculæ.

Ancæſa dicta ſunt ab antiquis uaſa quæ cælata appellamus ꝙ circum cædendo talia fiāt ipſum quoq; cælare uerbum ab eadem cauſa eſt dictum.d. littera cum.l. permutata.

Aeroſam appellauerunt antiqui īſulam Cyprum ꝙ in ea plurimum aeris naſcatur.

Aenenſi dicti ſunt comites æneæ.

Aereatores cornicines dicuntur ideſt cornu canēteſ.

Aenariam appellauere locū ubi æneas claſſem a troia ueniens appulit.

Audacia ab auide.ideſt cupide agendo dicta eſt.

Aceratum lutum cum paleis mixtum.

Aclaſſis tunica ab humeris non conſuta.

Arrillatur coctio q etiam cotio appellatur dictum uidetur a uoce græca quæ eſt αιρε.ideſt tolle quia ſequitur merces ex quibus quid cadens lucelli poſſit tollere lucellum enim diminutiuum ē a lucro.

Artitus bonis inſtructus artibus.

Arne caput agni caput.

Arſineum ornamentum capitis muliebris.

Artus ex græco appellantur quos illi αρθρα dicūt ſiue artus dictus ꝙ membra membris artentur.

Arqtes arcu præliantes qui nunc dicūtur ſagittarii.

Arbilla aruina.ideſt pinguedo corporis.

Artifices dicti,ꝙ ſcientiam ſuam per artus exercent ſiue ꝙ apte opera inter ſe artēt:qua ex cauſa etiam artes appellatæ ſunt.

Arytenā ſiue artenā uas ab hauriēdo ſic appellabāt.

Amſegetes dicuntur quorum ager uiam tangit.

Amites perticæ aucupales.

Ampendices dicebantur ab antiquis ꝙ circūpenderent quos nunc appendices appellamus.

Albegmina partes extarum:quæ diis immolabant.

Amiam genus piſcis.

Ambulacra ambulationes.

Ameria urbs in umbria:ab amero appellata.

Adſipere & p̄ſipere dicebant:ſicut nos quoq; mō dicimus ab æquo iniquū ab quærendo inquirere.

Admiſſiuæ aues dicebantur ab auguribus quæ conſulentem iuberent.

Adulari eſt compoſitum ex accedendo & a ludēdo.

Addubanum danubium.

Adulter & adultera dicuntur: quia & illæ ad alterā & hæc ad alterum ſe conferunt.

Aquilus color eſt fuſcus & ſubniger a quo aq̄la dicta eſſe uidetur. q̄uis eam ab acute uolando dictā uolunt. Aquilus autem color ab aqua ē nominatus. Nā cum antiqui duos omnino naturales noſſent ideſt album & nigrum interuenerit autē is quoq; qui ita neutri ſimilis eſt:ut tamen ab utroq; ꝓprietatem trahat:potiſſimum ab aqua eum denominarunt:cuius incertus eſt color.

Aquilo uentus a uehementiſſimo uolatu ad inſtar aquilæ appellatur.

Anquirere eſt circum quærere.

Andron locus domicilii appellatur anguſtior longitudine:in quo uiri plurimi morabātur: ut ϛυναικειον απο των ϛυναικων a mulieribus.

Apud & penes in hoc differunt ꝙ alterum perſonā cum loco ſignat alterum perſōam & dominium ac poteſtatem:quod trahitur a penitus.

Anxur uocabatur quæ nunc tarracina dicitur Volſcæ gentis ſicut ait. Ennius: Vulculus p̄didit āxur.

Aq̄rioli dicebanᵗ mulieꝝ īpudicaꝝ ſordidi adſeclæ.

Aquipenſer genus piſcis.

Apellinem antiqui dicebant pro Apollinem.

Aperta idem apollo uocabatur quia patente cortina reſponſa ab eo dentur.

Abditiui abortiui.

Ape antique dicebatur prohibe compeſce.

Apua genus minimi piſciculi.

Abs præpoſitio a græco dicitur ſignificat autem retractionem in partem poſteriorem.

Apolliares ludos hoc eſt in laude apollinis populus laureatus ſpectabat ſtipe data pro cuiuſq; copia.

Apiculum filiū quo flamines uelatū apicem gerunt.

Abacti magiſtratus dicebāt q coacti d̄poſuerāt īpiū.

Agere mō ſignificat ante ſe pellere.i.minari. Virg. Et potum paſtas age tityre modo ſignificat iurgari: ut cum dicimus agit cum eo furti mō rependere: cum dicimus gratias ago. modo uerbis īdicare ut cum dicimus cauſam ago. quin etiam ſucceſſit geſtus & uultus q̄dā decor:ut cū ſcænici ageᵗ dicūᵗ.

Abitionem antiqui dicebant mortem.

Abgregare ē a grege gregē ducere. Segregare ex pluribus gregibus partes ſeducere. Vnde & egregius dicitur e grege lectus quoꝝ uerboꝝ frequēs uſus non mirum ſi ex pecoribus pēdet cum apud antiquos opes & patrimonia ex his præcipue conſtiterint:ut adhuc etiā pecunias & peculia dicimus.

Acetare dicebant quod nunc dicimus agitare.

Autūnū quidā dictum exiſtimant ꝙ tunc maxime augeanᵗ hominū opes coactis agrorū fructibus.

Agedū ſignificat age mō eſt enim adhortātis ſermo.

Aulas antiq dicebant q̄s nos dicimus ollas:quia nullam lr̄am geminabant. Itaq; auliquona exta quæ in ollis coquebantur dicebant ideſt elixa.

Auidus a non uidendo propter nimiā cupiditatē appellatur:ſicut amens qui mentem ſuam non hēt.

Aureliā familiā ex ſabinis oriundā a ſole dictā putāt quod ei publice a populo Romano ſit locus ī quo ſacra faceret ſoli qui ex hoc auſelii dicebanᵗ: ut ualeſii papiſii pro eo quod eſt Valerii Papirii.

Aerumnulas Plautus refert furculas quibus religatas ſarcinas uiatores gerebāt quarum uſum quia C. Marius rettulit muli mariani poſtea appellabātur. Itaq; ærumnæ labores oneroſos ſignificant ſiue a græco ſermone deducūtur. Nam αιρειν græce latine tollere dicitur.

Aemiliā gentē appellatā dicunt a Mamerco Pithagoræ philoſophi filio cui propter humanitatē tunicā cognomē fuerit æmylios. Alii ꝙ ab aſcanio deſcendat qui duos habuit filios Iulium & æmiliū.

Aemidum tumidum.

Aequidiale apud antiquos dictū eſt q̄d nūc dicimus æquinoctiale:quia nox diei potius q̃ dies nocti ad numerari debet græci quoq; in hoc conſentiunt ισημεριον ideſt æquidiale dicentes.

Aeruſcare æra undiq; ideſt pecunias colligere.

Aequilauium ſignificat ex toto dimidium dictum a lauatione lanæ quæ dicitur æquilauio redire cū dimidium dedicat ſordibus.

Aegeū mare appellaᵗ: ut crebre in eo ſint inſulæ.ut procul aſpicientibus ſpecies caprarū uideanᵗ:ſiue ꝙ in ea Aegea Amazonum regina perierit ſiue ꝙ in eum Aegeus pater Theſei ſe præcipitauerit.

Aeſtimata pœna ab antiquis ab ære dicta eſt qui eā extimauerunt ære ouem decuſſis bouem centuſſis hoc eſt decem uel centum aſſibus.

Alucinatio erratio.

Adigas dare cogas.

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Acies acumẽ acus : & aceture dicitur ab acone quam latine dicimus cotem:

Auxilla olla paruula.

Amputata.ideſt circum putata dicitur ab eo qđ antiqui putum pro puro dicebant: unde deducuntur pudor & pudicus.

Appia uia eſt q̄ ab Appio Claudio eſt appellata.

Ariminum a nomine fluminis ꝓpiqui eſt dictum.

Animula urbs paruarum opum fuit in Apulia.

Arca diminutiuum arculam & arcellā:a porco porculum & porcellum a mamma mammulam.

Alebria bene alentia.

Agaſones equos agentes:ideſt minantes.

Argubiæ qui excubabant in arce.

Armillas ex auro quas uiri militates ab imperatoribus donati gerunt dictas eſſe exiſtimant ꝙ ātiqui humeros cum brachiis armos uocabant:unde arma ab his dependentia ſunt uocata.

Abalienatus dicitur quem quis a ſe remouerit.

Alienatus qui alienus eſt factus.

Adſerere manum eſt admouere quo ea quoqꝫ quæ in terrā dimittunt̃ ſeri dicuntur:unde etiam ſeræ appellant̃:qa foribus admotæ oppununt̃ fixæ poſtibus:quẽadmodum ea quæ terræ inſeruntur.

Aruum dicimus agrum necdum ſatum.

Appica dicitur ouis quæ uentrem glabrum habet.

Ae ſyllabam antiqui græca conſuetudine per ai ſcribebant:ut aulai:muſai.

Auceta ſæpe aucta.

Abercet prohibetur.

Aduoſem aduerſarium hoſtem.

Axe adglomerati : uniuerſi ſtantes ideſt cohortibus aut legionibus.

Acrum ærum utenſilia ampliora.

Aeuolunt æuolant.

Aſtaſſent ſtatuerunt.

Ambiaxio quæ circũeuntes cateruatim.

Apor apud.

Amoſio annuo.

Antiquum ueteres etiam pro omnia poſuere.

Aeſtimias æſtimationibus.

Abiſſe pro adiſſe dicebant.

Abambulantes abſcedentes.

Aqlius prænomẽ ab aquilo colore.i.nigro eſt dictū.

Antiquare eſt in morem priſtinum reducere.

Attinge pro attingam poſuere.

Appellitauiſſe appellaſſe.

Alteras ponebant pro eo quod eſt aduerbium alias.

Argutum iri:in diſcrimen uocari.

Aureas dicebant frenos.qbus equoꝝ aures redigūt̃.

Auſis audeas.

Audacias pluraliter Cato dixit.

Audax diminutiuum facit audaculus.

Aduocitat ſæpe aduocat.

Annaria lex dicebatur ab ātiquis ea:qua finiunt̃ anni magiſtratus capiendi.

Aliorſum & illorſum ſicut introrſum dixit Cato.

Abietaria negocia dicebantur quam materiam nūc dicimus:uidelicet ab abietibus coemendis.

Aletudo corporis pinguedo.

Aeribus pluraliter ab ære.i.æramento dixit Cato.

Addues addideris.

Ariſtophorū uas in quo prandiū offertur ut diſcus.

Adlicit ẽ pducit aliquẽ in rẽ dictū a uerbo lacit ideſt decipit.Hinc tendit inlicere & oblectare ideſt fruſtando inducere.

Abnutare ſæpe abnuere.

Alirei dixit Plautus pro eo quod eſt aliæ rei.

Ad fabrum fabrefactum.

Alimodi prō aliuſmodi.

Aenolo quod ex ære fit dicimus ænolum.

Auas ex ære paruum.

Ad exitam ætatem ad ultimam ætatem.

Amutio ab amore denominatum.

Anginā uinariā habere dicūtur qui uino ſuffocant̃.

Adulterina ſigna dicuntur alienis annulis facta.

Auſculari dicebant antiqui pro oſculari : quod ẽ os cum ore conferre.

Arabice olet:ideſt ex odoribus arabicis.

Adaxint adegerint.

Argus oculeus:argus nomen eſt hominis qui fuiſſe dicitur oculis plenus.

Amaſſo amauero.

Amiculum genus ueſtimenti a circūiectu dictum.

Audiuitaui ſæpe audiui.

Adlibueſcit libuere incipit hoc eſt liuidum fieri.

Atticiſſat attice loquitur.Plautus:Nō atticiſſat : ſed ſiciliſſat ideſt ſicule loquitur.

Attritas atri coloris.

Aegyptinos æthiopas.

Aduelitatio iactatio quædam uerborum figurata ab haſtis uelitaribus. Velites dicūtur expediti milites quaſi uolantes.

Auctor communis generis apud antiquos.

Adnictat ſæpe & leuiter oculo annuit . Neuius:Intrarent:illa alii adnutat:alii adnictat.alium amat: alium tenet.

Atriplexum herba:quæ nunc atriplex dicitur.

Adoptatitius ex adoptato filio natus.

Aleonem aleatorem.Neuius:Peſſimorum peſſime audax.ganeo.luſtro.aleo.

Aditiculum paruum aditum.

Atrabilis ab atro:ideſt animi uitio dicta eſt . ẽ enim atrum nigrum ideſt a candore remotum.

Antios ideſt excruciatos.

Anatem morbum anuum dicebant ideſt uetularum:ſicut ſenium morbum ſenum.

Altaria ab altitudine dicta ſunt ꝙ antiqui diis ſupis ĩ ædificiis a terra exaltatis ſacra faciebāt diis terreſtribus in terra diis infernalibus in effoſſa terra.

Aſſa dicebantur cantus tibiarum.

Aues ab auentu earum dicuntur:ꝙ inde ueniāt unde non quis ſuſpicetur.

Agolum paſtorale bacculum quo pecudes agūtur.

Abortum grauidæ mulieris dicitur ꝙ non ſit tempeſtiue ortum.

b Ona ideſt ſubſtantia rerum dicta ſunt ꝙ digna ſunt bonis.

Bombitatio eſt ſonus apum ab ipſo ſonitu dictus ſicut mugitus boū hinnitus equorum.

Boare ideſt clamare a græco deſcendit βοάω boao.

Boariū foꝝ Romæ dicebat̃ ꝙ ibi uẽderent̃ boues.

Bocas genus piſcis a boando ideſt uocem emittendo appellatur.

Barrhire elephanti dicitur:ſicut oues dicimus utiqꝫ a ſono ipſo uocis balare.

Ballenam beluam marinam:ipſam dicūt eſſe piſtricem:ipſam eſſe & cetum.

Bacchanalia dicebantur bacchi feſta.

Baſilica a βασιλευς hoc eſt rege dicta ſunt.

Baſilicum regale.nam βασιλειω eſt regno.

Bouiniatur conuitiatur.

Boua ſerpẽs eſt aquatilis quẽ græci υδρον hydron uocant:a qua icti obturgeſcunt:crurum quoqꝫ tumor uiæ labore collectus boua appellatur.

Batus genus herbæ.

Bacrionem dicebant genus uaſis lōgioris manubrii hoc alii trullam appellant.

Baccar uas uinarium ſimile bacrioni.

Baratrum græci appellant locum præcipitem:unde emergi nō poſſit:dictum ab eo quod eſt bathys.

Ballenæ nomen a græco deſcendit:hanc illi phallenam dicūt antiqua cōſuetudīe qua pyrrhon πυρρον burrhum πυξον pyxon buxum dicebant.

Burrhum dicebant antiqui:quod nunc dicimus ruſum.unde ruſtici burrham appellant buculā:quæ roſtrum habet rufum parimodo rubens cibo ac potione ex prandio burrhus appellatur.

Baſiliſcus appellatur genus ſerpentis . uel ꝙ in capite habeat album inſtar diadematis.uel ꝙ reliq̄ ſerpentum genera uim eius fugiant.

Barbaricum appellatur clamor exercitus:uidelicet : ꝙ eo genere barbari utantur.

Breue a græco deſcendit quod eſt βραχυ brachi.

Brutiani dicebant̃:q officia ſeruilia magiſtratibus p̄ſtabant.eo ꝙ hi primum ſe Hannibali tradiderāt & cū eo pſeuerauere uſqꝫ dū recederet de italia.

Bruma a breuitate dieꝝ dicta quaſi βραχυημαρ.

Butrum antiqui grabem dicebant.

Brachiū nos dicimus qđ græci βραχιων brachiō quod deducit̃ a brachy βραχιυ.i. breue eo ꝙ ab humeris ad māus breuiores ſint q̄ a coxis plantæ.

Braſica a præſecando eſt dicta.

Brutianæ parmæ dicebantur ſcuta:quibus brutiani ſunt uſi.

Bubinare eſt menſtruo mulierum ſanguine īquinari.Lucilius:At contra te imbubinat. Imbulbitare eſt puerili ſtercore inquinari:dictū ex fimo quod græci appellant βολβιτον.

Bucerum pecus de bubus dicimus.

Buſtum proprie dicitur locus ĩ quo mortuus eſt cōbuſtus & ſepultus:dicitur buſtū quaſi bene uſtū : ubi uero combuſtus quis tantummodo.alibi uero eſt ſepultus:is locus ab urẽdo uſtrina uocatur. ſed modo buſta ſepulchra uocamus.

Buteo genus auis qui ex eo ſe alit:quod accipitri erit puerit uaſtitatiſqꝫ eſſe cauſam his locis : quæ intrauerit:ut bubo a quo etiam appellatur buteo.

Buccina quam nos appellamus græci ſimilitudinẽ ſoni dicunt.

Bulimam græci magnam famem dicūt: aſſueti magnis & amplis rebus præponere bu.a magnitudine.ſcilicet bouis & grandes pueros bupedas appellant & mare ſcanſicum buſſicon.

Bueumen genus quoddam uini.

Bucephalus uocatus eſt equus Alexandri regis propter quandam bubuli capitis ſimilitudinem.

Benna ligua gallica genus uehiculi appellatur. unde uocant̃ combennones in eandẽ bennā ſedentes.

Bes appellatum eſt:ꝙ bis triẽs ſit:q̄uis dura compoſitio fiat.

Bellū a beluis dicit̃:qa beluaꝝ ſit pniciosa diſſenſio.

Baꝝ urbem italiæ appellauerunt conditores eius expulſi ex inſula bara:q̄ non longe ẽ a brunduſio.

Brunduſium quidam poetæ breuitatis cauſa brendam dixerunt.

Beneficiarii dicebantur milites q uacabant muneris officio.econtrario munifices uocabantur qui nō uacabantur:ſed munus recipi faciebant.

Benignus proprie dicitur is qui bonis & dignis largitur:eſt autẽ compoſitum ex bono & gignẽdo.

Bellona dicebatur dea bellorū ante cuius templum erat colomella quæ bellica uocabatur : ſuper quā haſtam iaciebant:cum bellum indicebatur.

Bidental dicebant quoddam templū ꝙ in eo bidentibus hoſtiis ſacrificetur.bidentes autem ſūt oues duos dentes longiores cæteris habentes.

Biſeca porca dicit̃:cuius a ceruice ſetæ bifariam diuiduntur:cum iam eſſe incipit maior ſex mōſium.

Bignæ geminæ dicuntur:quia bis una die natæ ſūt.

Bigenera animalia ex diuerſo genere nata:ut leopardus ex leōe & pantera:cicur ex apro & ſcropha domeſtica.mulus ex equa & aſino.

Bilis apud afros appellatur ſemẽ humanum humi profuſum.

Blacterare eſt ſtulte & percupide loqui quod a græco βλαξ blax originem ducit . ſed & camelos cū uoces edunt:blacterare dicimus.

Balatrones & blateas ballas luti ex itineribus: aut ꝙ calciamentorum ſolis eraditur appellatur.

Bilbit factum eſt a ſimilitudine ſonitus qui fit in uaſe.Neuius bilbit amphora inquit.

Bibliothecæ & apud græcos & apud nos tam librorum magnus per ſe numerus q̄ locus ipſe in quo libri collocati ſunt appellantur.

Blitū genus holeris a ſaporis ſtupore appellatū cẽ ex græco putat̃ ꝙ ab his βλαξ blax dicat̃ ſtupidus.

Bardus ſtultus a tarditate ingenii appellatur. Cecil. Nimis audacem nimiſqꝫ bardum barbarum. trahitur aūt a græco:quod illi βαρδισος dicūt. bardus gallice cantor appellatur:qui uirorum fortiū laudes canit:a gente bardorum:de quibus Lucanus:Plurima ſecuri fudiſtis carmina bardi.

Belutus beſtiæ ſimilis.

Beneuentū colonia cū deduceret̃ appellari cæptum eſt melioris ominis cauſa . nanqꝫ eam urbẽ antea græci incolẽtes malætiō μαλαιτιον appellarūt.

Bullas galli ſacculos ſcorteos appellant.

Bouẽ bidentẽ a dentiū numero dicunt appellari.

Bellicrepā ſaltationẽ dicebāt quādo cum armis ſaltabāt qđ a Romulo iſtitutū eſt:ne ſimile pateretur qđ fecerat ipſe cū a ludis ſabinoꝝ uirgines rapuit.

Bilinques bruta ceſenium dicti : ꝙ brutii & oſcæ & græci loqui dicti ſunt.Sūt autem Italiæ populi uicini Lucanis.

Bitienſes dicuntur qui peregrinantur aſſidue.

Baiolos dicebant antiqui:quos nunc dicimus operarios.unde adhuc baiulari dicuntur.

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Blãdicella uerba blanda ꝑ diminutionẽ ſunt dicta:

Bellarium & bellaria res belli aptas appellabant.

Bellitudinem ſicut magnitudinem Varrus dixit.

Boiæ ideſt genus uiculoꝝ tã ligneæ ꝗ ferreæ dicũt.

Botulus genus farciminis propter connexionẽ obolis ſic appellatur.

Blennos ſtultos eſſe Plautus indicat qui ait: Stulti ſolidi fatui fungi bardi blenni bocones.

Binominus cui geminum nomẽ: ut Numa pompilius. Tullus hoſtilius.

Barbari dicebãtur antiquitus oẽs gẽtes exceptis græcis ac barbaris ſe debitorem eſſe fatetur.

Bellule apud Plautum diminutiuũ aduerbiũ ẽ a bene quod facit belle & bellule.

Burranicum genus uaſis.

Buttubata Neuius pro nugatoriis poſuit. hoc ẽ nullius dignationis.

Bulla aurea inſigne erat pueroꝝ ꝑtextatoꝝ quæ dependebat eis a pectore: ut ſignificaret eã ætatẽ alterius regendã conſilio. dicta autẽ eſt bulla a græco ſermone βουλ quod cõſilium dicit latine. uel qa eam partem corporis bulla cõtingat. ideſt pectus in quo naturale manet conſilium.

Boicus ager dicitur qui fuit boiorum gallorum. is autem eſt in gallia citra alpes quæ togata dicitur: in quibus ſunt mediolanenſes.

Burrhanica potio appellatur lacte mixtum ſapa a ruſo colore: quem burhum uocant.

C Orona cum uideat a choro dici. caret tamen aſpiratione. ſiue coronæ dicũt ꝙ honorent eos quibus imponuntur.

Coturnix appellatur a ſono uocis.

Cornua liberi patris ſimulacro adiiciunt quẽ inuẽtorẽ uini dicũt. eo ꝙ hoĩes nimio uino truces fiunt.

Corgo apud antiquos pro aduerbio quod eſt profecto ponebatur.

Corbitæ dicuntur naues onerariæ ꝙ ĩ malo eorum ſummo pro ſigno corbes ſolerent ſuſpendi.

Colurna haſtilia ex corno arbore facta. potius ex corylo.

Catones appellãtur portus in mari interiores arte & manufacti.

Collatia oppidum fuit prope Romam eo ꝙ ibi opes aliarum ciuitatũ fuerunt collatæ. a qua porta Romæ Collatina dicta eſt.

Conlucare dicebant cum profanæ ſiluæ rami deciderentur officientes lumini.

Cõlatiuũ ſacrificiũ dicit quod ex cõlatione offertur.

Colophon dixerũt cum aliqd finitũ ſignificaretur.

Concinnare eſt apte componere. Concinnere enim conuenire eſt.

Concilium dicitur a populi conſenſu. ſiue cõcilium dicitur a concalendo: ideſt uocando.

Conciliabulum locus ubi concilium conuenitur.

Concio ſignificat cõuentum: nõ tamen aliũ ꝗ eum: qui a magiſtratu uel a ſacerdote publico per præconem conuocatur.

Contubernales dicuntur a tabernis: quæ fiebant ex tabulis. unde & tabernacula ſunt dicta: licet ex tentoriis & ex pellibus fiant.

Contubernium dicitur contubernalium habitatio.

Conclauia dicuntur loca quæ una claue claudũtur.

Contemplari dictum eſt a templo: ideſt loco: qui ab omni pte aſpici: uel ex quo omnis pars uideri poteſt: quem antiqui tempelum nominabant.

Comitiales dies appellabãt: cũ in comitio conueniebãt: q locus a coeũdo. i. ĩſimul ueniendo ẽ dictus.

Calatores dicebantur ſerui απο του καλειν calin: q eſt uocare: quia ſemper uocari poſſent ob neceſſitatem ſeruitutis.

Condulus annulus.

Condalium ſimiliter annuli genus.

Conteſtari eſt cum uterq; reus dicit. Teſtes eſtote.

Codeca ager: in quo frutices exiſtunt in modum codarum aquinarum.

Condictum eſt quod in communi eſt dictum.

Coctum a cogendo dicitur: quia cogendo coercetur ut ad utilitatem ueſcendi perducatur.

Cocula uaſa ænea coctionibus apta. alii cocula dicũt ligna minuta quibus facile decoquãtur obſonia.

Cohum lorum: quo temo buriſcum iugo colligat a cohibendo dictum.

Cohum poetæ dixerunt a chaos ex quo putabãt cælum eſſe formatum.

Comœdias cõſtat appellari ex eo ꝙ initio in uicis iuuenes cantare ſoliti eſſent crebro conuenientes.

Cicuma auis noctua.

Coclacæ dicuntur lapides ex flumine rotundi ad coclearum ſimilitudinem.

Cocetum genus edulii ex melle & papauere factum.

Confugelam antiqui confugium dicebant.

Comprædes eiuſdem rei populo ſponſores.

Cõpaſcuus ager relictus ad paſcendũ cõiter uicinis.

Compeſcere eſt uelut eodem paſcuo continere.

Compitalia feſta quæ in compitis peragebant.

Congruere dictum eſt a gruibus: quæ nõ ſegregãt: ſiue conuolant: ſiue compaſcuntur.

Cognomines dicuntur qui eiuſdem ſunt nominis.

Cerrhones leues & ineptia cratibus dicti ꝙ ſiculi aduerſus athenienſes cratibus proſtratis ſunt uſi ꝗs græci γερρα gerra appellant.

Comptũ genus libaminis qd farina cõſpſa faciebãt.

Comptum Affranius pro ornatu & cultu poſuit.

Conflages loca dicũtur in quæ undiq; cõfluũt uẽti.

Copona taberna a copis dicta.

Compilare eſt cogere & in unum condere.

Cõpernes noĩant hoĩes genibus plus iuſto cõiũctis.

Confœduſti fœdere coniuncti.

Commeſſatio a uicis quos græci κωμας komas dicunt appellatur. In his enim habitabãt prius ꝗ oppida conderentur: quibus in locis alii alios conuictus cauſa inuitabant.

Cõmittere proprie eſt inſimul mittere. Nunc eo utimur & pro facere: aut pro relinꝗre: aut pro ĩcipe:

Condere proprie eſt in unum & interiorem locum dare ad cuſtodiam faciliorem: quod uerbum nũc ſignificat conſcribere. nunc facere. nunc componere & inſtruere.

Conſulas antiq ponebant non tantũ pro conſiliũ petas & percũcteris: ſed etiã pro iudices & ſtatuas.

Coſſi ab antiquis dicebantur natura rugoſi corporis homines: a ſimilitudine uermium ligno editorum qui coſſi appellantur.

Cõſiliũ uel a cõſulẽdo dicitur. uel ꝙ in unã ſententiã pluriũ mentes cõciliant & conueniãt: ſed a ſilẽtio credibilius dictũ putatur: quo maxime ĩuenitur.

Conſcripti dicebantur qui ex equeſtri ordine patribus adſcribebantur: ut numerus Senatorum expleretur.

Conſponſos antiqui dicebãt fide mutua colligatos.

Conſualia ludi dicebantur: quos in honorem Conſi faciebant: quem deum conſilii putabant.

Conuentus quattuor modis ĩtelligitur. Vno modo cum quemlibet hominem ab aliquo conuentum eſſe dicimus. Altero cum ſignificatur multitudo ex compluribus generibus hominum cõtracta in unum locum. Tertio cum a magiſtratibus iudicii cauſa populus cõgregatur. Quarto cum aliquem in locum frequẽtia hominum ſupplicationis aut gratulationis cauſa colligitur.

Conuiciũ a uicis: in qbus primũ habitatum eſt uidetur dictum: uel i mutata littera quaſi conuociũ.

Contuoli oculi ſunt in anguſtum coacti connitentibus palpebris.

Conſternatio quæ eſt concitatio quædam ſubita ex aliquo mætu a ſternutamẽto deducta eſt: eo ꝙ toto concutimur corpore.

Cõſiderate a contẽplatione ſydeꝝ uidet appellari.

Conſtitutus hominum a conſiſtentium multitudine appellatur.

Conuallis eſt planicies ex omni parte comprehenſa montibus collibuſue. Vallis duobus lateribus incluſa planicies: Vallis diminutiuũ uallicula facit.

Conuoti iiſdem uotis obligati.

Cibus appellatur ex græco quod illi peram in qua cibum recondunt κιβωτιον appellant.

Ciccum membrana tenuis malorum punicorum.

Ciſpios in urbem eſt exquilinæ regionis de nomine cuiuſdam hominis dictus.

Citimus extremus. Vls enim facit ultra ultimus cis citra citimus.

Cincindella genus muſcarum quod noctu lucet. uidelicet a candeo. Vnde etiam candelabra putãtur appellata.

Citroſa ueſtis appellata a ſimilitudine citri.

Ciuicã coronã cui ſalutis ſuæ cauſa ſeruatus ĩ ꝑlio dabat: quæ erat lignea frondẽ habẽs perẽnem.

Circanea dicitur auis quæ uolans circuitum facit.

Circites circuli ex ære facti.

Cilium eſt folliculus: quo oculus tegitur. nõde fit ſupercilium.

Cimmeri dicuntur homines qui frigoribus occupatas terras incolunt: quales fuerũt inter baias & cumas in regione in qua conuallis iugo ſatis eminenti circundata eſt: quæ neq; matutino neq; ueſpertino tempore ſole contegitur.

Cimbri lingua gallica latrones dicuntur.

Cingulos appellabant homines q in his locis ubi cingi ſolet ſatis ſunt tenues.

Cillibæ menſæ rotundæ.

Chilo dicitur cognomento a magnitudine laborũ:

Cilo ſine aſpiratione: cui frons eſt eminentior ac dextra ſiniſtra quæ uelut reciſa uidetur.

Ciſterna dicta eſt ꝙ eis ineſt infra terram.

Camillus proprie appellatur puer ingenuus.

Capuã in cãpania qdã a capy appellatã ferunt quem a

pede introrſus curuato nominatum antiqui falconem noſtri uocant: alii a planicie regionis.

Camænæ muſæ a carminibus ſũt dictæ uel ꝙ canũt antiquoꝝ laudes: uel ꝙ ſint caſtæ mẽtis præſides.

Camara & camuri boues a curuatõe ex græco καμπ flexura dicuntur.

Cappas marinos equos græci a flexiõe poſteriorum partium appellant.

Catampo genus eſt luſus.

Cariſſam apud lucillum uafram ſignificat.

Cærimoniarum cauſam alii ab oppido cære dictam exiſtimant. alii a caritate dictam iudicant.

Cælibem dictũ exiſtimant ꝙ dignã cælo uitã agat.

Catamitum pro Ganymede dixerũt: qui fuit Iouis concubinus.

Cæculus cõditor ꝑneſte. Vnde putãt Cecilios ortos quoꝝ erat nobilis familia apud Romãos. Alii appellatos eos dicũt a Cæcade troiano æneæ comite

Cælius mons dictus eſt a cæle quodam ex ethruria: qui Romulo auxilium aduerſus ſabinos præbuit eo ꝙ in eo domicilium habuit.

Cæcum uallum dicit: in quo præacuti pali terræ adfixi herbis uel frondibus occulluntur.

Catilliones appellabant antiqui guloſos.

Catillatio graue obprobrium hominibus generoſis obiiciebatur: ſiqui prouincias amicas populi Romani expoliaſſent.

Ceſticillus appellatur circulus quem ſupponit capiti qui aliquid eſt laturus in capite.

Ceſpes eſt terra in modum lateris cæſa cum herba ſiue frutex reciſus & truncatus.

Catulinam carnem æſtitauiſſe: hoc eſt comediſſe romanos Plautus in ſaturione refert.

Catax claudus.

Cæcultare eſt cæcos imitari.

Cæſariati comati.

Catularia porta Romæ dicta eſt: qa nõ lõge ab ea ad placãdũ caniculæ ſydus frugibus inimicũ rufæ canes immolabantur ut fruges flaueſcentes ad maturitatem perducerentur.

Cædem putant ex græco dici quod apud illos κτειν ιν ſignificet interficere.

Cenita urbs quæ fuit uicina Romæ a Cenite conditore appellata.

Catulus quoddã genus uiculi: q ĩterdũ cãis appellat.

Cæſtus uocantur & hii quibus pugiles dimicant: & genus quoddam mulieris ornatus.

Cæditiæ tabernæ ĩ uia appia domĩ noĩe ſũt uocatæ.

Cauillatio eſt iocoſa calumniatio.

Cati fons ex quo aqua petronia in Tyberim fluit dictus ꝙ in agro cuiuſdam fuerit Cati.

Cacula ſeruus militis. Plautus: Video caculã militarem. dicit aũt a græco καλον ꝙ fuſtibus: clauiſq; ligneis ad tutelam dominoꝝ armari ſoliti ſint.

Canalicolæ forenſes homines pauperes dicti ꝙ circa canales fori conſiſterent.

Cana dicũt græci nos caniſta & per diminutionem caniſtella.

Canicæ furfures de farre a cibo canum uocatæ.

Cancri dicebantur ab antiquis qui nunc per diminutionem cancelli: ex quo genere ſunt calces qui per diminutionem dicuntur calculi.

UNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Canentas capitis ornamenta.
Canta pro cantata ponebant.
Gaudicariæ naues ex tabulis groſſioribus factæ.
Candelabrum dictum ꝙ in eo candelæ figantur.
Cantherius hoc diſtat ab equo:ꝙ maialis a uerre:ca
ptus a gallo: ueruex ab ariete. Eſt enim cãtherius
equus cui teſticuli amputantur.
Cauillum cauillatio ideſt irriſio.
Caudecæ ciſtellæ ex iunco:a ſimilitudĩe equinæ cau
dæ factæ.
Caulæ a cauo dictæ. Antiquitus enim ante uſum te
ctorum oues in antris claudebantur.
Cauum a cauo dictum & eius inanitate.
Calones calcei ex ligno facti.
Calcendix genus conchæ.
Calpa genus uaſis fictilis.
Calces ampullæ plumbeæ.
Calbeos armillas dicebant:quibus triumphãtes ute
bantur & quibus ob uirtutem milites donabanť:
Calix ꝙ in eo calidum bibitur.
Calpurni a Calpo Numæ regis filio ſunt oriundi.
Calim antiqui dicebant pro clam:ut nis pro nobis.
ſan pro ſuam.am pro eam.
Calicata ædificia calce polita.
Caliptra genus ueſtimenti:quo capita operiebant.
Calathos græci nos dicimus quaſillos.
Caduceatores legati pacem petentes.Cato caducea
tori inquit nemo homo nocet.
Carinantes probra obiicientes a carina dicti:quæ eſt
infima pars nauis.ſic illi ſortis infimæ.
Cathmea terra quæ ĩ æs coniicitur:ut fiat oricalcũ.
Caſa a cauatione dicta.
Caſſum antiquum.
Caſnar ſenex oſcorum lingua.
Caſſiculũ reticulũ a caſſibus ꝑ diminutionẽ dictũ.
Caſeus a coeundo dictus.
Caſſilam antiqui pro caſſide ponebant.
Caſſabundus crebro cadens.
Caſaria quæ cuſtodit caſam.
Caſſia uia a Caſſio ſtrata.
Caput ex græco dictũ qđ illi interdũ καρα dicunt.
Caperatum rugoſum a cornuum caprinorum ſimi
litudine dicitur.
Capis poculi genus dictum a capiendo.
Capſæ a græco appellãtur.Has illi κιβωτια dicunt:
Capital facinus quod capitis pœna luitur.
Capronæ quorum iubæ in frõtem deuexæ dictæ q̃
ſi a capite pronæ.
Capidulum genus ueſtimenti quo caput tegebatur:
Capræ dictæ ꝙ uirgultum carpãt.ſiue a crepitu cru
rum. Vnde & crepas eas priſci dixerunt.
Cuppes & cuppedia antiq lautiores cibos noĩabãt.in
de & macellũ & forũ cuppedines appellabant.
Cupidia autem a cupiditate ſunt dicta.Vel ſicut Var
ro uult:quæ ibi fuerit cupidinis equitis domus q
fuerat ob latrocinium damnatus.
Capruncul um uas fictile.
Curatores dicuntur qui pupillis loco tutorum dan
tur.ſiue illi qui rei frumentariæ agriſue diuidũdis
præpoſiti ſunt.
Curia locus eſt:ubi publicas curas gerebant.
Calabra curia dicebatur ubi tantum ratio ſacrorum

gerebatur.
Curiæ etiam nominanť in quibus uniuſcuiuſq; par
tis populi romani quid geritur:quales ſunt hæ in
quas Romulus populum diſtribuit numero tri
ginta quibus poſtea additæ ſunt qnq;:ita ut in ſua
quiſq; curia ſacra publica faceret:feriaſq; obſerua
ret his: quæ curiis ſingulis nomina curiarum uir
ginum impoſita eſſe domini:quas uirgines quon
dam Romani de ſabinis rapuerant.
Curriculo pro curſim ponebant.Plautus:Licet ĩquit
uos abire curriculo.
Curriculus diminutiuum eſt a curru.
Curtilacum appellatur a curtio:qui eo loco in pro
fundiſſimum ſe ob ſalutem Romani populi pro
iecit hiatum.
Curionium æs dicebatur: quod dabatur Curiõi ob
ſacerdotium curionatus.
Curis eſt ſabinæ haſta. Vnde Romulus quirinus:qa
eam ferebat eſt dictus:& Romani a Quirino qri
tes dicuntur.Quidam eum dictum putant a curi
bus:quæ urbs fuit opulentiſſima ſabinorum.
Curitim Iunonem appellabant qui eandem fere ha
ſtam putabant.
Curiales eiuſdem curie:ut tribules & municipes.
Curules equi quadrigales.
Curiata comitia a curiis appellata.
Centurionus antea qui nũc centurio & curionus &
decurionus dicebantur.
Currules magiſtratus appellati ſunt:quia curru ue
hebantur.
Curiati fama a curiõ dicta: qui eo loco domum ha
buerat.
Cura dicta eſt quaſi cor edat:uel quia cor urat:
Cum imperio eſt dicebatur apud antiquos qui no
minatim a populo imperium.
Cum poteſtate eſt dicebatur de eo:qui a populo ali
cui negocio præferebatur.
Cuniculũ ideſt foramen ſub terra occultũ:aut ab ani
mali quod ſimile eſt lepori appellať cui ſubterfoſ
ſa terra latere eſt ſolitum:aut a cuneorum ſimili
tudine qui omnem materiam intrant fidentes.
Clunadũ cultrũ ſanguinariũ dictum:uel quia clunes
hoſtiarum diuidit:uel quia ad clunes dependet.
Cumerum uas nuptiale a ſimilitudine cumerarum
quæ fiunt palmæ:uel ſperti ad uſum popularẽ ſic
appellatum.
Culcita ꝙ tormento inculcatur appellata.
Culcitula fuſticulus quidã ligneus in ſacris dicebať.
Cumalter ſignificat cum altero dictum ab antiquis
ita breuitatis cauſa:ut ſodes pro ſi audes.ſcilicet ꝑ
ſcies licet.ſis pro ſi uis.
Culliola cortices nucum uiridiũ.dicta a ſimilitudi
ne culeorum:quibus uinum ſiue oleum continetur.
Cuſſilitem pro ignauo dicebant antiqui.
Cum populo agere:hoc eſt populum ad concilium:
aut comitia uocare.
Cuncti ſignificat qdem omnes:ſed coniuncti & con
gregati:ut uero omnes etiam ſi diuerſis locis ſint.
Cunire eſt ſtercus facere. Vnde & inquinare.
Coturnum uas quo in ſacrificiis uinũ fundebatur.
Culigna uas potorium.Cato:Culignam inquit ĩ fo
no græco ponit ut bene oleat.

Coctiones dicti uidentur a cũctatione ꝙ in emendis
uendẽdiſq; mercibus tarde ꝑueniant ad iuſti pre
cii finem. Itaq; apud ãtiquos prima ſyllaba p.u.lit
teram ſcribebatur.
Cuſtodellam dicebant antiqui:quam nunc dicimus
cuſtodiam.
Cymbam græci appellant κυμβιον
Cutis græcam habet originem hanc enim illi κυρον
cyron dicunt.
Cutille lacus appellatur:ꝙ in eo ẽ inſula cotillia nomi
nata a græcis.
Cnephoſum antiqui dicebãt tenebricoſum.græci.n:
κνεφας appellãt obſcurum.
Cymbiũ poculi genus a ſimilitudine nauis:quæ κυμ
βιον dicitur appellatum.
Calaſſis tunicæ genus qđ græci καλλοπιστον dicũt
Alii dicũt nodum eſſe tunicæ muliebris quo con
nexa circa ceruicem tunica ſummittitur.
Cypariſſiæ dicũtur ignes prodigioſi a ſimilitudĩe cy
preſſorum.
Cybele mater q̃ dicebãt magnã: ita apppellať ꝙ age
ret homĩes in furorẽ quod græci κυβον dicunt.
Cybele uero eadẽ dicta a loco qui eſt in phrygia.
Cytherea:ideſt Venus ab urbe cythera ĩ quã primũ
deuecta eſſe diciť concha:cum in mari eẽt cõcepta.
Cyllenius mercurius dictus ꝙ oẽm rẽ ſermo ſine ma
nibus cõficiat:qbus partibus corporis:q carẽt κολ
λοι mutilati uocãtur.ideoq; quadratum eum fin
gunt. Alii uolunt ſic appellatũ ꝙ in cyllenia uia ſit
nutritus. Alii ꝙ in monte archadiæ cylleno. Alii ꝙ
a cyllene ſit nympha educatus.
Cypria uenus ꝙ ei primum in Cypro inſula tẽplum
ſit cõſtitutum.uel quia parientibus præſideat:qđ
græce κυειν parere ſit.
Cynthius Apollo a cyntho Deli monte uocatus.
Chalcidũ genus ædificii.ab urbe chalcidica dictũ.
Coragium inſtrumentum ſcœnarum.
Chaos appellat heſiodus cõfuſam quondam ab ini
tio unitatẽ biantẽ patẽtemq; in profundũ. Ex eo
& χαινειν græci & nos hiare dicimus. Vnde Ianus
detracta aſpiratione nominatur:eo ꝙ fuerit omni
um primus.cui primo ſupplicabant uelut parẽti.
& a quo rerum omnium factum putabant initiũ.
Chænica menſuræ genus.
Cybiũ dictũ qa eius mediũ aquæ patet in oẽs partes
qđ genus a geõetris κυβος diciť. Vnde ẽt teſſelæ
quadratæ κυβοι. Hĩc & cybios genus piſcis quia
piſcantes id genus piſciũ uelut aleam ludant.
Cynaſonas acus:quibus mulieres ſcalpunt caput.
Creperum dubium.unde ĩcrepitare dicimus. qa ma
le dicta fere incerta & dubia ſunt.
Crepitulum ornamentum capitis. Id enim in capitis
motu crepitum facit.
Crocotilum ualde exile. Plautus: Extortis talis cum
crocotilis cruſulis.
Cruſculum diminutiuum a crure.
Crines a diſcretione dicti quam græci διακρισιν ap
pellant:Nam iidem eos κρινιδιο uocant.
Crocaton coruorum uocis appellatio.
Crucium quod cruciat. Vnde Lucilius:Vinum inſua
ue crucium dixit.
Crocotirium genus operis piſtorii.

Cruſtariæ tabernæ a uaſis potariis cruſtatis dictæ.
Cracentes graciles. Ennius: Succincti gladiis media
regione cracentes.
Creui modo ſignificat hæreditatem adii.modo ma
ior ætate uel cenſus ſũ.modo dimicaui.modo di
uiſi:quæ omnia duobus uerbis creſco & cerno tra
huntur:quod illi κραινειν dicunt perficere. Crete
re uocabulum trahitur a cratere:quod uas ẽ uini.
Craticulum a græco κρατεπ deducitur.
Centuria in agris ſignificat ducenta iugera in re mi
litari centum homines.
Centuriatus ager in ducena iugera definitus. Quia
Romulus cẽtenis ciuibus ducena iugera tribuit:
Centuriata comitia. Itẽ curiata comitia dicebanť:qa
populus Romãus ꝑ cẽtenas turmas diuiſus erat.
Cẽtenariæ cœnæ dicebanť in q̃s lege licina non plus
centuſſibus præ terræ natalibus impendebať.i.cẽ
tum aſſibus qui erant breues nummi ex ære.
Cœna apud ãtiquos dicebať:quod nũc eſt prandiũ.
Veſpernam quam nunc cœnam appellamus.
Cenſionam facere dicebatur cenſor:cum mulctam
equiti irrogabat.
Cœnacula dicuntur ad quæ ſcalis aſcenditur.
Cẽtum uiralia iudicia a centum uiris ſunt dicta. Nã
cũ eſſent Romæ triginta & quinq; tribus quæ &
curiæ ſunt dictæ terni ex ſingulis tribubus ſũt ele
cti ad iudicandũ qui centumuiri appellati ſunt:&
licet qnq; amplius q̃ centum fuerint:tamẽ quo fa
cilius nominarentur centumuiri ſunt dicti.
Centuron medicamentum a Chirone centauro in
uentum.
Cenſere nũc ſignificat putare nũc ſuadere nũc decer
nere cẽſio haſtaria dicebať cũ militi multo nomi
ne ob delictũ militare indicebatur ꝙ haſtas daret.
Cartholipis genus ſimiæ:quæ ultimam partem cau
dæ uiloſam habet.
Ceritus furioſus.
Ceruus:quod κεραταιideſt cornua gerat dictus.
Cæreos ſaturnalibus muneri dabant humiliores po
tentioribus:quia candelis pauperes locupletes cæ
reis utebantur.
Celſus ex græco κελησ eques dictus.
Celeres antiqui dixerũt quos nunc equites dicimus
a celere interfectore Remi q initio a Romulo his
præpoſitus fuit qui primitus electi fuerunt ex ſin
gulis curiis:ideoq; omnino trecenti fuere.
Cermalus locus in urbe ſic nominatus.
Columnæ dictæ quod culmina ſuſtineant.
Cermius calciamenti genus.
Cæpadines ſaxa prominentia.
Cloacæ a colluendo dictæ.
Clunaſimias a clunibus tritis dictas exiſtimant.
Cruſtumia tribus a tuſcorum urbe cruſtumẽta dicta.
Clucidatum dulce & ſuaue dicebatur.
Cloelia familia a clonio Aenæ comite eſt appellata.
Clumæ folliculi ordei.
Clutum græci famoſum κλυτον dicunt. Vnde acce
pta præpoſitione fit inclytus. In enim ſæpe augen
di cauſam adducimus:ut inuocauit inclamauit.
Clypeum antiqui ob rotunditatem etiam coriũ bo
uis appellarũt in quo fœdus gabiorum cum Ro
manis fuerat deſcriptum.

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS USAL.ES

Claſſes clypeatas antiqui dixerunt quos nunc exercitus uocamus.

Cloeliæ foſſæ a Cloelio duce albanorum dictæ.

Claudere & clauis ex græco.κλειω και κλιεω deſcendit.cuius rei tutelam penes portunũ eſſe putabãt qui clauium manu tenere fingebatur:& deus putabatur eſſe portarum.

Clauium conſuetudo erat mulieribus donare ob ſignificandam pærtus facilitatem.

Clauſula quam græci περιοδον uocant a breui concluſione eſt appellata.

Clauata dicuntur aut ueſtimenta clauis intexta: aut calciamenta clauis confixa.

Clauus ãnalis appellatur:qui figebatur in parietibus ſacrarum ædium per ãnos ſingulos ut per eos numerus colligeretur annorum.

Claſſis procincta exercitus inſtructus.

Clingere cingere a græco κλειειν dici manifeſtum ẽ.

Cercopa græci appellãt lucrari undiq; cupientẽ.quaſi κερδωνα:quẽ nos quoq; lucrionẽ uocamus.

Claſſici teſtes dicebantur:qui ſignandis teſtamentis adhibebantur.

Cõmetaculũ genus uirgulæ: in ſacrificiis utebanť.

Crepos ideſt lupercos dicebant a crepitu pelliculãrũ quem faciunt uerberantes.Mós enim erat romanis in lupercalibus nudos diſcurrere & pellibus obuias quaſq; fœminas ferire.

Condere componere.

Cincia locus romæ ubi Cinciorꝝ monumentũ fuit.

Capital linteũ quoddã:quo in ſacrificiis utebantur.

Caſtrenſi corona donabať qui primus hoſtiũ caſtra pugnãdo introiſſet.cui iſigne erat ex auro uallũ.

Coliuaris porcus dicitur:qui cibo permixto: & colo hyeme nutritur.

Cognitor ẽ q litẽ alterius ſuſcipit coram ab eo cui datus eſt.procurator autẽ abſentis noĩe auctor fit.

Claudiana tonitrua appellabãť:qa Claudius pulcher iſtituit: ut ludis poſt ſcœnã factis lapidũ collectus ita fieret:ut ueri tonitrus ſimilitudinẽ imitaretur. nã antea leues admodũ & parui ſonitus fiebãt. cũ claui & lapides in labrumæneum coniicerentur.

Cæſones appellantur ex utero execti.

Cæſar quod eſt cognomẽ Iuliorum a cæſarie dictus eſt:quia ſcilicet cum cæſarie natus eſt.

Capſit prehenderit.

Capreoli uitium.

Cincini intorti.qa ad locũ capiẽdũ tendũt appellati.

Capillatum uel capillarem arborem dicebãt in qua capillum tonſum ſuſpendebant.

Conteſtari litem dicuntur duo aut plures aduerſarii quod ordinato iudicio utraq; pars dicere ſolet teſtes eſtore.

Cauiares hoſtiæ dicebãtur ꝙ cauæ ideſt pars hoſtiæ cauda tenus diceretur:& ponebatur in ſacrificio ꝓ collegio pontificum quoq; anno.

Confœta ſus dicebatur:quæ cum omni fœtu adhibebatur ad ſacrificium.

Conclauatæ dicebantur:quæ ſub eadẽ erant claue.

Coloſus a Caleto artifice : a quo formatus eſt dictus Fuit enim apud Rhodum inſulam ſtatua ſolis alta pedes centum & quinq;.

Codeta appellatur ager trans tyberi ꝙ ĩ eo uirgulta naſcuntur a caudarum equinarum ſimilitudine.

Cenſui a cenſendo agri proprie appellanť:qui & emi & uenire iure ciuili poſſunt.

Comedum bona ſua conſumentẽ antiqui dixerũt.

Comedonis qui ut ſupra bona ſua conſumit.

Cenſores dicti ꝙ rem ſuam quiſq; tanti æſtimare ſo ſolitus ſit:quantum illi cenſuerint.

Conſiluere Ennius pro conticuere poſuit.

Claritudinem claritatem.

Caſus dicimus non modõ ea quæ fortuito hominibus accidunt:ſed etiam uocabulorum formas: qa in aliam atq; aliam cadunt effigiem.

Catacreſin tropũ nos abuſionẽ dicimus cũ aliẽis abutimur perinde ac ſi propriis cũ propria deficiunt.

Coquũ & piſtorẽ apđ ãtiquos eũdẽ fuiſſe accepimus Neuius coquus inquit edit Neptũnum: Venerẽ: Cererem ſignificat per Cererem panem:ꝑ Neptũnum piſces per Venerem holera.

Cammẽſem curſorem. Titinnius pro piſtore dixit:

Collatiuum uentrem magnum & turgidum dixit: Plautus quia in eum omnia edulia congeruntur.

Conuexũ ẽ ex oĩ pte declinatũ q̃lis ẽ natura cæli qđ ex oĩ parte ad terram uerſus declinatum eſt.

Calicatis calce politis.

Confecerunt una fecerunt.

Crebriſuro apud Ennium ſignificat uallum crebris ſuris ideſt palmis munitum.

Cyprio boui merẽdam.Ennius ſodacio uerſu cũ dixit ſignificat id quod ſolet fieri in inſula cypro : in q̃ boues humano ſtercore paſcunť. Idem cũ dicit ꝓpter ſtagna ubi lanigerum genus piſcibus paſcit eſſe paludẽ demonſtrat in qua naſcuntur piſces ſimiles ranunculis quos oues conſectatæ edunt.

Conſponſor coniurator.

Canturnus nomen loci.

Centena pondo dicebãt antiq referentes ad libram:

Cœpiam futurꝝ tempus ab eo quod eſt cœpi.Cato: Cœpiã ſeditioſa uerba loq.Inuenitur quoq; apud maiores & infinitiui modi cœpere.

Concionem antiqui maſculino genere poſuere.

Cognitu facilia eadem ratione dicitur qua dictu facilia & perſpectu & factu facilia.

Contagionem eſſe dicendam non contagium.

Clytellæ dicunť nõ tãtũ hæ qbus ſarcinæ colligatæ multis portanť:ſed etiã locus romæ ꝓpter ſimilitudinẽ:& in uia flaminia loca q̃dã deuexa ſubinde & accliuia:ẽt tormẽti genus eodẽ noĩe appellatũ.

Cloacale flumẽ dixit Cato ꝓ cloacarꝝ oĩum colluuie

Compluriens a cõpluribus ſignificat ſæpe.Cato.Cõtumelias mihi dixiſti compluriens.

Citeria appellabať effigies quædã arguta & loq̃x ridiculi gratia quæ in põpa uehi ſolita ſit.Cato i.M. Cecilium:Quid ego dicerẽ amplius:quẽ ego deniq; credo in pompam uectitatum ire ludiſ pro citeria atq; ſpectatoribus ſermocinaturum.

Curionem agnum.Plautus pro macro poſuit.quaſi cura macruiſſet.

Coniector interpres ſomniorum.

Comparce pro compeſce dixerunt antiqui.

Comparſit Terentius pro compeſcuit poſuit.

Creduas credas.Plautus:Ipſus nec amat, nec tu creduas:ipſus pro ipſe.

Corius apud antiquos maſculino genere dicebatur. Plautus:Iam tibi tuis meritis craſſus corius redditus ẽ.Pari modo diuerſo genere dicebant:hæc ludus:hæc metus:hæc amnis.hic frons.

Collus quoq; maſculine dixerũt eſt enim genus tormenti e corio.

Crumina ſacculi genus.Plautus:Dii bene uortant te ne crumina minuerint triginta minæ.

Corinthienſes ex eo dici cœperunt ex quo coloni corinthum ſunt deducti qui ante corinthii ſunt dicti:quam conſuetudinem ſeruamus etiam cũ romanenſes & hiſpanenſes & ſicilienſes negociatores dicimus qui in alienis ciuitatibus negociãtur.

Cauitionem dicebãt quã modo dicimus cautionẽ.

Conſuetionem Plautus pro conſuetudine dixit.

Corculũ a corde dicebãt ãtiq ſolertẽ & acutũ. Plau.ĩ caſſi.Ego ſũ liber meũ corculũ melliculũ uerculũ.

Caſſinam fabulam.Plau.inſcripſit ab ancillæ nomine Caſſina:quam amari a ſe introduxit.

Coniuola occulta.

Cogitatim aduerbialiter pro cogitate.

Clientam pro cliente Plautus dixit.

Comœdice figuratum a comœdo.Plautus:Fuge heus adſtitiſti & dulce & comœdice.

Capulum & manubrium gladii uocatur : & id quo mortui efferuntur utrunq; a ciendo dictum:ſane a capulo fit capularis.

Cælaſſis cælaueris.

Cuſtoditio eſt opera ad cuſtodiẽdum quid ſumpta.

Citior comparatiuum a cito. Plautus: Nullã ego rẽ citiorem apud homines eſſe q̃ famam reor.

Clunes maſculie.Plautus:Quaſi lupus ab armis ualeo:clunes inflatos fero.

Coqtare ꝓ coctitare.i.frequẽter coq̃re. Plau. poſuit.

Canitudinem pro canitie.Plautus: Stultus eſt aduerſus ætatem & capitis canitudinem.

Conruſpari conquirere.Plautus:poſuit: conruſpare tua conſilia in pectore.

Cæcultãt cæcis ꝓximi ſũt oculorꝝ acie obtuſa. Plau. Nũ nã mihi oculi cæcultãt:eſt ne hic nr̃ hermio.

Cudere a cædendo dictum.

Cõcipilauiſti dictũ a Næuio ꝓ corripuiſti & ĩuolaſti

Claua teli genus:qua hercules utebatur.

Calones militum ſerui:quia ligneas clauas gerebãt: græce τακαλα uocãt.Is quoq; q huiuſmodi telo utitur clauator appellatur.

Conſiptum apud Ennium pro conſeptum reperiť.

Curiona ſacra quæ in curiis fiebant.

Corpulentis.Ennius pro magnis dixit: nos corpulẽtũ dicimus corporis obeſi hominem.

Conciliatrix dicitur q̃ uiris conciliat uxores:& uxoribus uiros.

Conuentæ conditio dicebatur cum primus ſermo de nuptiis & earum conditione habebatur.

Conceptruæ ferialæ feſta dicebantur quæ in certis diebus obſeruabantur quotannis : ut ſementiuæ compitãlitiæ.

Celibari haſta caput nubẽtis comebatur q̃ in corpore gladiatoris ſtetiſſet abiecti occiſiq;, ut quẽadmodũ illa cõiuncta fuerit cũ corpe gladiatoris: ſic ipſa cum uiro ſit:uel qa matronæ Iunonis curetis in tutela ſint quæ ita appellabatur a ferẽda haſta quæ lingua ſabinorum curis dicitur: uel ꝙ fortes uiros genituras ominetur uel ꝙ nuptiali iure imperio uiri ſubiicitur nubẽs:quia haſta ſumma armorum & imperii eſt.Quam ob cauſam uiri fortes ea donanť.& captiui ſub eadẽ ueneũt q̃s græci δορουαλο τους και δορυλιπ τους uocant.

Ciniugilo noua nupta præcingebatur quod uir ĩ lecto ſoluebat factum ex lana ouis ut ſicut illa in domum ſublata coniuncta inter ſe ſit ſic uir ſuus ſecũ cinctuſ uictuſq; eſſet. Hũc herculaneo nodoq; uictum uir ſoluit omnis gratia:ut ſic ipẽ fœlix ſit in ſuſcipiendis liberis:ut fuit herculanus qui.lxx. liberos reliquit.

Camelis uirginibus ſupplicare nupturæ ſolitæ erãt.

Cinxiæ Iunonis nomen ſanctum habebatur in nuptiis ꝙ initio coniugii ſolutio erat cinguli quo noua nupta erat cincta.

Cumeram uocabant antiqui uas quoddã qđ opertum in nuptiis ferebant:in quo erant nubẽtis utẽſilia quod & Camillum dicebãt: eo ꝙ ſacrorũ miniſtrum καμιλον appellabant.

Comptus ideſt ornatus a græco deſcẽdit apđ quos κοσμιν diciť comere.& quia apud nos comis & comæ dicuntur capilli cum aliqua cura cõpoſiti.

Corolla diminutiuum eſt a corona. corollam noua nupta de floribus uerbenis herbiſq; a ſe lectis ſub amiculo ferebat.

Cipreſſi mortuorum domibus ponebãtur ideo qa huius generis arbor exciſa non renaſcitur ſicut ex mortuo nihil iam eſt ſperãdum quam & ob cauſam in tutela ditis patris eſſe putatur.

Curiales flamines curiarum ſacerdotes.

Cypariſſæ appellãtur acies quædam igneæ quæ noctu apparere ſolent ad ſimilitudinem cupreſſi.

Coinquirere deputare.

Carnificis loco hẽbať is q ſe uulneraſſet ut morireť.

Capita deorꝝ appellabanť faſciculi facti de uerbenis.

Conſiptum clauis præconfixum.

Corniſcarum diuarum locus erat tranſtyberim cornicibus dicatus quod Iunonis tutela eẽ putabať.

Cæleſtia auguria uocant:cum fulminat aut tonat.

Caduca auſpicia dicunt cum aliquis in templo excidit ueluti uirge manu.

Cliuia auſpicia dicebant:quæ aliquid fieri prohibebant Omnia enim difficilia cliuia uocabant. Vnde & cliuia loca ardua.

Curiales menſæ in quibus ĩmolabatur Iunoni quæ curis eſt appellata.

Contrarium æs graue æs.

Centumuiralia iudicia quæ centum uiri iudicabãt.

Circumluuium ius prædiorum.

Cubam ſabini uocant eam:quam militares lecticã: Vnde uidetur deriuatum eſſe cubiculum.

Condicere eſt dicendo denunciare.

Commetacula uirgæ quas flamines portant pergẽtes ad ſacrificium ut a ſe homines amoueant.

Caſta mola gẽus ſacrificii qđ ueſtales uirgĩes faciebãt

Culigna uas uĩariũ a græco dcã quã illi dicũt cylica.

Cincta flaminica ueſte uelata.

Captus locus dr̃ ad ſacrificãdũ legitime conſtitutus.

Capralia appellať ager : qui uulgo ad capræ paludes dici ſolet.

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Canifera mulier quæ fert canuam.i. qualum quod eſt eiſtæ genus.
Cõtiguum fruſtrũ carnis cũ ſeptẽ coſtis demptum.
Ceruaria ouis dicitur quæ pro cerua immolatur.
Conauditum coauditum ſicut coaguſtatum dicit̃.
Cenſio æſtimatio:unde cenſores.
Corda frumenta q̃ ſero mature ſcũt: ut fœnũ cordũ.
Conſciẽtia ſacra quæ ex multorum cõſenſu ſtatuit̃.
Culina uocat̃ locus in quo epulæ ĩ funere cõburũt̃.
Calpari uinum nouum quod ex dolio demitur ſacrificii cauſa:anteq̃ guſtetur. Ioui enim prius ſua uina libabant quæ appellabant feſta uinalia.
Cicatricare cicatricem inducere.
Compeſcere lucum eſt lucum ſuis finibus cohiber̃.
Commugento conuocato.
Capitarium æs quod capi poteſt.
Conquirere coercere.
Capitalis lucus ubi ſiquid uiolatum eſt caput uiolatoris expiatur.
Cloacare inquinare. Vnde & cloacæ dictæ.
Conregione e regione.
Conditio ĩ diem certũ eius rei.quæ agit̃ denũciatio.
Cubans auſpicatur qui in lecto quærit augurium.
Concio conuentus dicta quaſi conuocatio uelut cogitatio ideſt longa eiuſdem rei agitatio in eadem mora conſilii explicandi.
Clam a clauibus dictum ꝙ his quæ celare uolumus claudimus.
Cella ꝙ ea celentur quæ uolumus eſſe occulte.
Ciere nominare.

d Vco cum pro puto ponimus ex græco deducitur:quod illi dicunt δοκῶ.

Duplionem antiqui dicebant: quod nos duplum uenit autem a græco διπλοῦν diplon.
Duicenſus dicebatur cum altero.i.cum filio cenſus.
Duis duas habet ſignificationes. Nam & pro dis ponebatur.& pro dederis.
Duidens hoſtia bidens.
Duellum bellum uidelicet quod duabus partibus de uictoria contendentibus dimicatur. Inde & ꝑduellio:qui pertinaciter retinet bellum.
Duonum bonum.
Duplabis duplicabis.
Duodeuiginti dicendi conſuetudinem a græcis traxiſſe uidemus qui ſic enunciant δυοδεεικοσι.
Dumoſa frondoſa.
Dubiat dubitat.
Dubenus apud antiquos dicebatur q nũc dominus.
Duſmoſo in loco apud Liuiũ ſignificat dumoſũ locum. Antiq enim interſerebãt.ſ.litterã.& dicebãt coſmittere ꝓ cõmittere.& caſmenæ pro camanæ:
Dumere antiqui quaſi dumetica appellabant q̃ nos dumeta.
Domus a græco uenit δομος uel doma.
Dracones dicti δέρκεσθαι dercesthe.quod eſt uidere clariſſimam enim dicuntur habere oculorũ aciẽ: qua ex cã incubantes eos theſauris cuſtodiæ cauſã finxerunt antiqui. Ideoqꝫ Aeſculapio attribuuntur ꝙ uigilantiſſimi generis putãtur:quæ res medicinæ maxime neceſſaria eſt.
Dici mos erat romanis in omnibus ſacrificiis præcibuſqꝫ populo Romano quiritibuſqꝫ quod eſt curenſibus quæ ciuitas ſabinorum potẽtiſſima fuit.
Daliuium ſupinũ ait eẽ Aurelius ælius ſtultus. oſcorum quoqꝫ lĩgua ſignificat inſanum. Santra uero dici putat ipſũ quem græci δειλαιον id propter eius fatuitatem quis miſereri debeat.
Dapſa apud antiquos dicebatur res diuina quæ fiebat aut hyberna ſementi:aut uerna quod uocabulum ex græco deducitur apud quos id genus epularum δαισ daes dicitur. Itaqꝫ & depatice ſe acceptos antiqui dicebant ſignificãtes lauria dicimus magnifice.& dæpaticis negociũ amplum ac magnificum.
Dedalam a uarietate reꝝ:artificiorũqꝫ dictã eſſe apd Lucretium terram apud Enniũ Mineruam apd Virgilium Circen facile eſt intelligere cum græce δαιδαλειν dædalem ſignificat uariare.
Damium ſacrificium quod fiebat in operto ĩ honore deæ bonæ dictum a contrarietate ꝙ minime eſſet δημοσιον demoſiõ.i. publicum dea quoqꝫ ipſa δαμια damia. & ſacerdos eius δαμιασ dadamiatrix appellabatur.
Draconas pro lachrymas. Liuius ſæpe poſuit nimirum quod græci appellant δακρυα dacrya. Item dautia:quæ dantur legatis hoſpitii gratia.
Danunt dant.
Daſi darei.
Daniſtæ feneratores.
Dagnades ſunt auium genus:quas ægyptii interpotandum cum coronis deuicire ſoliti ſunt quæ uelicando morſcicandoqꝫ & canturiendoqꝫ aſſidua non patiuntur dormire potantes.
Daunia apulia appellatur a Dauno Illiricæ gẽtis claro uiro qui eam propter domeſticam ſeditionem excedens patria occupauit.
Dorſũ dictũ ꝙ pars ea corporis deuexa ſit deorſum.
Donũ ex græco eſt quod illi uocant δῶρον doron.
Donaticæ coronæ dictæ.ꝙ his uictores in ludis donabantur quæ poſtea magnificentiæ cauſa ĩſtitutæ ſunt ſuper modum capitibus quaſi amplitudine fiunt cum lares ornantur.
Dotam manifeſtum eſt ex græco eſſe. nam γιδωναι didone dicitur apud eos dare.
Doliola locus in urbe ſic uocatur quia ĩnuadẽtibus gallis ſenonibus urbem ſacra in eodem loco doliolis ne ſpuere alicui licebat.
Doli uocabulum nunc tantum ĩ malis utimur apd antiquos autem etiam in bonis rebus utebatur: unde adhuc dicimus ſine dolo malo nimirum: quia ſolebat dici & bonus.
Dirus dei ira natus.
Derogare eſt ꝓprie cum quid ex lege uetere quo minus fiat ſãcit̃ lege noua derogare ergo detraher̃ ẽ.
Dierectum dicebãt per antiphraſim uolentes ſignificare malum diem.
Dirigere apud. Plautus inuenitur pro diſcedere.
Diruntiunt depurgant.
Dirutum ære militem dicebant antiqui cui ſtipendium ignominiæ cauſa nõ eſt datum ꝙ æs diruebatur in fiſcum non in militis ſacculum.
Delicata dicebatur diis conſecrata quæ nunc dedicata. Vnde adhuc manet delicatus quaſi luxui dicatus ideſt conſecratus.

Dedicare autem proprie eſt dicendo deferre.
Depuuere cedere. Lucillius palmiſqꝫ miſellam depuuit me ideſt uerberauit me:quod ipſũ ex græco eſt παιειν pæin.
Dedita intelligitur ualde data.
Deperire ſignificat ualde perire.
Deris δεpισ græci appellãt pelles nauticas ubas:nos uocamus ſegeſtria.
Demum ꝙ ſignificat poſt apud Liuium demus legitur. Alii demum pro dũtaxat poſuerunt.
Denicales feriæ colebantur cum hominis mortui cauſa familia purgabatur græci enĩ νεκρον mortuum dicunt.
Diminutus capite appellatur qui ciuitate mutatus eſt & ex alia familia in aliam adoptatus: & qui liber alteri mancipio datus eſt:& qui in hoſtiũ poteſtatem uenit:& cui aqua igniqꝫ interdictum eſt.
Diuidicula antiq dicebant quæ nunc ſunt caſtella ex qbus a riuo cõmuni aquã qſqꝫ in ſuũ fundũ ducit.
Defrui dicebant antiqui:ut deamare deperire ſignificantes omnem fructum percipere.
Diuidiam diſcordiam.
Deuerſus dicebant deorſum uerſus.
Deinceps q deĩde cœpit:ut princeps q primũ cœpit.
Deus dictus ẽ:ꝙ ei nihil deſit: uel quia oĩa cõmoda hoĩbus dat:ſiue a græco δεος ꝙ ſignificat mœtũ eo ꝙ hominibus mœtus ſit: ſed magis conſtat id uocabulũ ex græco θεος eſſe dictum aſpiratione dempta qui mos antiquis noſtris frequens erat.
Dium antiqui ex græco appellabant a deo ortum & diurnum ſub cælo lumen:ζευς διοσ dios. Vnde adhuc ſub diuo fieri dicimus ꝙ non ſit ſub tecto: & interdiu quod contrarium eſt noctu.
Deuitare ualde uitare.
Demagis pro minus antiqui dicebant:
Denariæ cærimoniæ dicebantur:& tricenariæ quibus ſacra adituris decem cõtinuis rebus uel.xxx. certis quibuſdam rebus carendum erat.
Decrepitus eſt deſperatus. Crepera alamuita ut crepuſculum extremum dici tempus. Siue decrepitus dictus quia propter ſenectutem nec mouere ſe nec ullum facere poteſt crepitum.
Decimanus appellat̃ limes:q fit ab ortu ſolis ad occaſum. Alter ex tranſuerſo currẽs appellat̃ cardo.
Decumana oua dicuntur & decumani fluctus quia ſũt magna. nam & ouum decimum maius naſcitur.& fluctus decimus fieri maximus dicitur.
Depræhenſa dicit̃ genus militaris animaduerſiõis caſtigatione maior ignominia minor.
Decima quæqꝫ ueteres diis ſuis offerebant.
Decuriones appellant̃ qui denis equitibus præſunt:
Depolitum perfectum:quia omnes perfectiones antiqui politiones appellabant.
Degunere deguſtare.
Decures decuriones.
Depubẽ porcũ lactentẽ:qui ꝓhibitus ſit pubes fieri.
Decotes togæ detritæ.
Dictynna diana:quam eſſe lunam putabant:dicta ꝙ fulgore ſuo omnia oſtendat.
Deblacterare eſt ſtulte loqui: Nam βλακας ſtultos appellant græci.
Dicearchia uocabatur quæ nũc puteoli:ꝙ ea ciuitas quondam iuſtiſſime regebatur.
Demone apud antiquos ſunt:ut apud nos pagi.
Dice pro dicam antiqui poſuere.
Dicermina dicunt̃.quæ decerpunt̃ purgandi cauſa.
Diſertiones diuiſiões patrimonioꝝ ĩter ſe cõſortes.
Diſpenſatores dicti.qui æs penſantes expendebant. non annumerabant. Hinc deducuntur expẽſa ſiue diſpenſata uel compenſata. Item compẽdium diſpendium aſſipondium dupondium.
Diſpeſcere eſt proprie pecus a paſtione deducere:ut compeſcere una paſcere.& in uno loco cõtinere:
Deſpretus ualde ſpretus.
Deſiuare deſinere.
Diſſulcus porcus dicitur:cũ in ceruice ſetas diuidit:
Diſerto a diſerendo dictus.
Dignorãt ſigna imponũt: ut fieri ſolet ĩ pecoribus.
Diſertim pro diſerte antiqui dixerunt.
Diſtiſſum & pertiſſum dicebant:quod nunc diſteſum & perteſum.
Delubrum dicebant fuſtem delibratum: hoc eſt decorticatum:quem uenerabantur pro deo.
Delicia eſt tignum quod a culmine ad tegulas angulares infimas uerſus faſtigiatum collocatur:unde tectum deliciatum & tegulæ deliciares.
Degere antiqui poſuerunt pro expectare.
Deteriæ porcæ ideſt macilentæ.
Delibare aquam ſulco deriuare.
Delicare ponebant pro deducere.
Deliquium ſolis a delinquendo dictũ: ꝙ delinquat in curſu ſuo.
Delinquere eſt prætermittere.quod non oportet ꝑ̃teriri. Hinc deliquia & delicta.
Deliquum apud Plautum ſignificat minus.
Detudes eſſe detunſos diminutos.
Delanicare eſt diſcidere & quaſi lanam trahere. Vnde lanocinia & lanius dicitur qui pecus diſcindit.
Delapidata lapide ſtrata.
Dextans dicitur:quia aſſide eſt ſextans. quẽadmodum duodeuiginti & de una.
Deluit ſoluit a græco διαλυειν.
Delectus militum & is qui ſignificatur amatus a legendo dicti ſunt.
Deliberare a libella qua quid perpenditur dictum.
Detrectare eſt male tractare.
Dextimum & ſiniſtimum antiqui dixerunt.
Dextra auſpicia proſpera.
Dextrarum tibiaꝝ genus eſt:quæ dextra tenentur.
Dies dictus.ꝙ diuini ſit operis.ſiue a Ioue eius:ut putabant:rectore. qui græce ζειοις διος appellatur. ſiue q cerni diurnus dehiſcat in candorem.
Diobolares meretrices dicuntur:quæ duobus obolis ducuntur.
Diabata genus ſolearum græcanicarum.
Deorata perorata.
Deactio peractio:
Dianius locus dianæ ſacratus.
Diffarreatio genus erat ſacrificii quod inter uirum & mulierem fiebat. diſſolutio dicta diffarreatio. quia fiebat farreo libo adhibito.
Dium.quod ſub cælo eſt extra tectum ab Ioue dicebatur.& dialis flamen.& dius heroum aliquis ab Ioue genus ducens.

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA GREDOS.USAL.ES

Defrenſam detritam atq; detõnſam.

Deinde compoſitum eſt ex præpoſitione & loci ſignificatione.ut exinde proinde ſubide.quæ item tempus ſignificant.

Diox genus piſcis frequens in ponto.

Deincipem antiqui dicebant proxime quenq; captum ut principem primum captum.

Diomedis campi in apulia appellantur qui ei í diuiſione regni:quam cum Dauno fecit ceſſerunt.

Diomedea inſula:in qua Diomedes ſepultus eſt excedens Italia.

Depontani ſenes appellabantur qui ſexagenarii de ponte deiiciebantur.

Deſiderare & conſiderare a ſyderibus dici certum ẽ.

Decores decuriones.

Deformicatum a fomitibus ſucciſum:quibus confoueri erat ſolitum.

Depeculatus a pecude dicitur:q enim populũ fraudat peculatus pœna tenetur.

Decultarunt ualde occuparunt.

Decalicatum calce litum.

Dium fulgur appellabant diurnum : quod putabãt Iouis ut nocturnum Summani.

Dicaſſit dixerit.

e Lucũ ſignificat languidum ac ſemiſomnum:uel ut alii uolunt allucitorem & nugarum amatorem.ſiue alonem. ideſt extremo uino languẽtẽ: quod colõ uocitant græci.

Emere qđ nũc ẽ mercari antiq accipiebãt ꝓ ſumere.

Elices ſulci aquarii:ꝑ quos aq̃ collecta educiť e liris.

Ennam etiam ne.

Elaudare plus q̃ nominare.

Elecebre argentariæ meretrices:ab eliciendo argento dictæ.

Electabo eliciam.

Enunq̃ ecquando.

Emmuſiata ad amuſſum facta.

Endocium micium.

Eri tum.

Empanda paganorum dea.

Einen in eundem.

Elumbum auulſo lumbo.

Elinguem ſine lingua.

Elacatena genus ſalſamenti:quod appellatur uulgo malandrea.

Enubro inhibenti.

Elixa a liquore dicta.

Endoplorato implorato:q; eſt cum quæſtione ſclamare.Implorare nãq; eſt cum fletu rogař quod ẽ proprie uapulantis.

Endo ꝓcinctu ſignificat autem cum ex caſtris í ꝑliũ exitum eſt:procinctos quaſi ꝓcinctos atq; expeditos.Nã apđ ãtiquos toti ſuccĩcti pugnaſſe dicũť.

Emptiuum militem mercenarium.

Emancipati duobus modis intelliguntur:aut ii qui ex patris iure exierunt:aut ii qui aliorum ſiũt domini quorum utrunq; fit mancipatione.

Eum antiqui dicebant pro eorum.

En pro eum ab eo quod eſt is.

Egeriæ nymphæ ſacrificabant prægnantes:qđ eam putabant facile conceptam aluum egerere.

Eſcariæ menſæ quadratæ uocantur:in qbus homines epulanť. Anclabris ea qua in ſacrificando diis anclaratur quod eſt hauritur miniſtraturq;.

Eſcit erit.

Eapſe eaipſa.

Euelatum euentilatum.Vnde uelabra quibus frumenta uentilantur.

Egens uelut exgens cui ne gens quidem ſit reliqua.

Eiuratio ſignificat id quod deſideretur non poſſe ꝑſtari.Plautus:eiurauit militiam.

Euerator uocatur qui accepta hæreditate iure iuſta facere defuncto debet quaſi non fecerit: ſeu quid in ea turbauerit ſuo capite luat.id nomẽ ductum a uerendo. Nam ex uernæ ſunt purgatio quædã domus:ex qua mortuus ad ſepulturam ferendus eſt quæ fit per euerrationem ceſtæ genere ſcoparum adhibito ab extra uerrendo dictarum.

Egretus & adgretus ex græco ſũt ducta a ſurgẽdo & ꝓficiſcẽdo.Vnde & ꝑnocto q̃ſi noctiſurgiũ.

Eccere iuſiurandũ eſt ac ſi dicatur per cererẽ:ut æcaſtor ædepol.alii eccere pro ecce poſitum accipiũť.

Eamus ex græco ιωμεν iomen.

Europam tertiã orbis partem ab Europa Agenoris filia certũ eſt appellari.Sed alii de amore Iouis in taurum uerſi narrant.Alii eam a prædonibus raptam.& nauem quæ Iouis tutelã effigiẽ tauri habuerit in eã regionẽ eẽ delatã.Quidã ob pulchritudinẽ regionis per ſimilitudinẽ raptæ filiæ occupatam terram ab agenore & fœnicibus ferunt.

Epolonos dicebant antiqui.quos nunc epulones dicimus.Datum autem eſt his nomen:q; epulas indicendi Ioui cæteriſq; diis poteſtatem haberent.

Eudieon lineum filium:q; medici extremo in cliſterio relinquũt per quod chymos emittitur:

Euboicum talentum nummo græco ſeptem milium & quingentorum ciſtophoium eſt noſtro quattuor milium denariorum.

Extrarium ab extraneo ſic diſtinguitur. extrarius ẽ qui extra focum & ſacramentum iuſq; ſit.extraneus ex altera terra quaſi exterraneus.

Exta dicta q; ea diis proſecentur:quæ maxime extãt eminentq;.

Extimũ extremũ ſignificat:ita ut ĩtimo ſit cõtrariũ.

Exterraneus ex alia terra.

Exterricineus quoq; dicitur & qui ante tempus natus uel potius electus eſt.dictus autem exterricineus:q; eum mater exterrita aluo eiecit.

Externus eſt alienus terræ.

Experrectus a corrigẽdo ſe uocatus: q; fere facimus recentes a ſomno.

Expreta antiqui dicebant quaſi experitia habita.

Excudere ꝓcudere & incus ipſa a cædẽdo dicta ſũt.

Explorare antiquos pro exclamare uſos : ſed poſtea proſpicere & certum cognoſcere cœpit ſignificare. Itaq; ſpeculator ab exploratore hoc diſtat : q; ſpeculator hoſtilia ſilentio perſpicit : explorator peccata clamore cognoſcit.

Expapillato brachio exerto:qđ cũ ſit papilla nudať.

Exberes exinteratas.ſiue exbuæ quæ exbiberũt:quaſi epotæ.

Exdorſua dorſum confringe:alii exime.

Exfir purgamentum.unde adhuc manet ſuffio.

Excedere egredi.

Experitos imperitos.

Expleunt explent.

Exdutæ exuuiæ.

Excipuũ qđ excipiať:ut ꝑcipuũ quod ante capitur.

Excitet excutiet.

Expatare i locũ patẽtẽ ſe dare.ſiue i ſpatiũ ſe cõferre.

Exdecimata electa.

Expectorat expectore eiicit.

Experrectus eſt qui per ſe uigilare cœpit.

Expergitus ab alio excitatus:quem ſolemus dicere. expergefactum:

Excidionem urbis a cedendo dictam manifeſtũ eſt.

Effata elocuta.

Exporgere porro agere exporrigere.

Exagogen euectionem.

Exoletus qui adoleſcere ideſt creſcere deſiit.

Exanclare exhaurire.

Examen eſt & æquamentũ : & iudicii inueſtigatio: examinatio.& apium congregatio uel locuſtarũ.

Examuſſim regulariter amuſſis.n.regula fabroꝝ ẽ. uel ut alii uolũt ferramẽtũ:quo í poliẽdo utũtur.

Exgregiæ egregiæ.ideſt e grege lectæ.

Exodium exitum.

Exoriri ſurgere.

Exuuiæ ab exuendo dictæ.

Exercitus & militũ copia dř:& homo multis negociis exercitus.ſed ſupius q̃rti ordĩs:hoc ſecundi ẽ.

Exonides ſunt comici ueſtitus.exertis humeris.

Exiles & ilia a tenuitate uiarum:quas græci in chartis appellant.ita uidentur eſſe dicta.

Exilica cauſa:quæ aduerſus exulem agitur.

Exitium antiqui ponebant pro exitu.nunc exitium peſſimum exitum dicimus.

Exercirent ſarcirent.

Exercitationem exerciti dicebant antiqui.

Exercitationẽ exercitati.Itẽ exercitionem exercitiſſimũ ſic ab exercitato exercitatiorẽ exercitatiſſimũ.

Exfuti exfuſi.ut mertat pro merſat.

Effari & effata a fando.quod ipſum ex græco phemi φημι dico.

Equiria ludi:quos Romulus marti inſtituit ꝑ equorum curſum:qui in campo martio exercebantur.

Equirine iuſiurandum per Quirinum.

Equeſtre æs:quod equiti dabatur.

Equitare antiqui dicebẽt equum publicum mereri.

Equus Marti ímolabať: q; ꝑ eius effigiẽ troiãi capti ſint.uel q; eo genere aĩalis mars delectari putareť.

Equo uehi flamini diali non licebat:ne ſi longius digrederetur:ſacra negligerentur.

Exinfulabat exercebat.infulas enim ſacerdotum filamenta uocabant.

Exiſtimare dictum ab æſtimatione.

Exrogare ẽ ex lege uetere aliqd eximeř ꝑ nouã legẽ.

Eximiũ inde dici cœptũ:qđ in ſacrificiis optimũ pecus e grege eximebať:uel q; primum erat natum:

Exemplum eſt quod ſequamur aut uitemus.

Exemplar ex quo ſimile faciamus.Illud animo æſtitur:iſtud oculis conſpicitur.

Exhauſtant efferunt.

Exin metri cauſa dicitur pro exinde.

Exeſto extra eſto.ſicut enim lictor í qbuſdã ſacris clamitabat:hoſtis uictus: mulier uirgo exeſto ſcilicet intereſſe prohibebatur.

Epulares epulabãť:q í qbuſdã ludis nocte epulabãť.

Epiſtilium trabs quæ ſuper columnas ponitur.

Epeus nomen cuiuſdã fabri qui equum dureũ fecit.

Epicrocũ gẽus amiculi croco tĩctũ tenue & ꝑlucidũ.

Epulam antiqui etiam ſingulariter poſuere.

Epulimma genus uiliſſimum unguenti.

Erectũ citũ qđ fit iter cõſortes:ut í libris legũ romanoꝝ legiť.Erectũ a coercẽdo dictũ:unde & erciſcunde & erciſi.Citum autẽ uocatum eſt a ciendo.

Ederam flamini diali neq; tãgere neq; nominare fas erat pro eo q; edera uincit:& ad quodcunq; ſe applicat.Sed ne annulũ quidem gerere ei licebat ſolidum aut aliquem in ſe habere nodum.

Edeatræ qui ꝑſunt regis epulis. dicti απο των εδεσματων.Nam εδεσμα ſignificat pulmentum.

Eruum & eruilla a græco ſũt dicta : quia illi eruum οροβος eruilla ερεβινον appellant.

Ergo correptũ ſignificat idẽ q; apud græcos ουν ꝓducte idẽ χαριν:hoc eſt gr̃a cum ſcilicet gratia intelligitur pro cauſa. Sed illud ſuperius etiam ſine exemplis notum eſt : hoc inferius ſic ſomniať cũ dicimus de aliquo:ſtatua donatus eſt honoris uirtutiſq; ergo:ideſt honoris uirtutiſq; cauſa.

Eritudo ſeruitudo.

Erugere ſemel factũ ſignificat qđ eructare ſæpius illud enim perfecte formæ eſt:hoc frequentatiuæ.

Erebum. Vir.interdũ obſcuritatẽ quandã eſſe deſcribit apud inferos cum ait.imas erebi deſcendit ad umbras.Interdum flumen eiuſdem loci dicẽs & magnos erebi trãnauimus ãnes. Varro uero crebro natam noctẽ ait.Vnde eſt & illud:crebro creata fuſcis crinibus nox te inuoco.

Effaſilatũ exertũ.qđ ſcilicet omẽ exerto brachio ſit.

Exfilati ideſt extra ueſtimentum filo contextum.

f Ornacalia ſacra erant cum far in fornaculis torrebant.

Formiæ oppidũ appellať ex græco uelut ορμιος portus qđ circa id crebræ ſtationes tutæq; erant:unde proficiſcebantur nauigaturi.

Forma ſignicat mõ faciem cuiuſq; rei mõ calidã.ut cũ exta quæ datur deforma appellatur. & cato ait de quodam ædificio æſtate frigido hyeme feruido.Itẽ forma appellatur plus miliacia ex melle.

Fordicidis boues fordæ.ideſt grauidæ immolabantur dictæ a fœtu.

Fœdus appellatũ ab eo q; in paciſcendo fœdere hoſtia necaretur.Virgilius:& cæſa iungebant fœdera porca.uel quia in fœdera interponatur fides.

Forcipes dicunť.q; his forma ideſt calida rapiunť:

Forbeam antiqui omne genus cibi appellabant quã græci φορβην uocant.

Fœdum antiqui dicebant pro hædo.ſolus pro holere foſtem pro hoſte:foſtiam pro hoſtia:

Furnum nigrum uel atrum.hic dicta furnus: furiæ fumus:fuligo fulgus.

Fodare fodere.

Froctes frugi & bonus ſiue ualidus.

Foꝝ ſex modis intelligiť.Primo negociatiõis locus ut foꝝ flaminiũ.foꝝ iuliũ.ab eorũ nominibus.q ea fora cuſtodienda curarunt.q; etiã locis priuatis & in uiis & in agris fieri ſolet. Alio in quo iudicia

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

fieri cũ populo agi.conciones haberi ſolẽt. Tertio cum is qui ꝓuinciæ præeſt forum agere dicit.cũ ciuitates uocat.& de cõtrouerſiis eorũ cognoſcit. Quarto cum id foꝝ antiqui appellabãt. qđ nunc ueſtibulũ ſepulchri dicari ſolet. Quinto locus in naui ſed tũ maſculini generis eſt & plurale. Sexto fori ſignificant & circenſia ſpectacula. quibus etiã minores forulos dicimus. Inde & forare foras dare & fores & foras & forculæ.i.hoſtiola dicuntur.

Fonſa a fundendo dicitur.

Fomites ſunt aſſulæ ex arboribus dũ cedũt excuſſæ dictæ.ꝙ in eo ope occupati cibis potuq; cõfouẽt. Atopilius aduſtas iã uites uocari exiſtimant fomites: Alii uocari putant ſintillas.q̃ ex ferro candenti malleis excutiunt.dictæ autẽ ita.quia igni ſunt cõfotæ.pari mõ aſſulæ q̃ ſunt ſecuribus excuſſæ.

Fõtinalia fontiũ ſacra.unde & romæ fõtinalis porta.

Foliũ a græco uenit: qđ illi dicunt φυλλον.ſed iõ ꝑ unũ.l.quia antiqui non geminabant cõſonantes.

Focus fomenta focillationes foculi a fouendo ideſt calefaciendo dicta ſunt.

Folliculare appellatur pars remi quæ folliculo eſt tecta.a quo uita follicularis.

Ferentarii auxiliatores in bello:a ferendo auxilio dicti.uel quia fundis & lapidibus pugnabãt.quæ tela feruntur non tenentur.

Frictum genus libi dictum:ꝙ crebrius ad ſacra ferebatur:nec ſine ſtrue altero genere libi.quæ qui afferebant ſtruferetarii appellabantur.

Færalia diis manibus ſacrata feſta a ferendis epulis. uel a ferendis pecudibus appellata.

Feria a feriendis uictimis appellata.

Februarius mẽſis dictus:ꝙ tũ:ideſt extremo menſe anni populus februaret:ideſt luſtraret ac purgaret.uel a Iunone februata.quã alii ferualẽ.romani februlim uocant:ꝙ ipi eo mẽſe ſacra fiebãt. eiuſq; feriæ erãt lupcalia: quo die mulieres februabãtur a lupercis amiculo Iunonis. ideſt pelle capria quã ob cãm is quoq; dies februatus appellabat. Quæcũq; deniq; purgamẽti cã in quibuſcũq; ſacrificiis adhibet februa appellat. Id uero qđ purgatur dicitur februatũ. Feſcennini uerſus qui canebantur in nuptiis.ex urbe feſcennina dicuntur allati.ſiue ideo dicti:quia faſcinum putabantur arcere.

Fœnus & fœnerata res & lex de credita pecunia.

Fœnebris a fœtu dicta:ꝙ crediti nũmi alios pariant. ut apđ græcos eadem res τοκος dicitur. fœnum quoq; pratorum ab hac cauſa eſt appellatum:quãdo id ipſum manens quotannis nouum parit. Vnde etiam fœſtuca uocata eſt.

Felicata patera dcã:ꝙ ad filicis herbæ ſpẽm ſit cælata

Feſnoæ uocabant:q depellere faſcinũ credebantur.

Ferias antiqui feſtas uocabant:& aliæ erãt ſine die feſto.ut ſaturnalia quibus adiungebantur epulationes ex prouentu fœtus pecorum frugumq;

Ferire dictum.ꝙ ferientes feruntur.

Felicones mali & nullius uſus a facili dicti.

Ferus ager incultus.

Factio & factioſus initio hõneſta uocabula erãt.ũde adhuc factiões hiſtrionũ & q̃drigarioꝝ dicunt. Modo aũt noĩe factionis ſeditio & arma uocant.

Fama a fãdo dcã.ſic apđ græ. φιμη ἀπο τηϲ φασεος.

Familia autem antea in liberis hoĩbus dicebat quorum dux & princeps generis uocabantur pater & mater familiæ. Vnde familiæ nobilium Pompilioꝝ Valerioꝝ: Corneliorũ & familiares ex eadẽ familia.poſtea hoc nomine etiam famuli appellari cœperunt permutata ideſt cum.u.littera.

Faceſſere ſignificat interdum facere:ut eſt iuſſa faceſſunt interdum uero pro habeat ponitur.Pacu.Faceſſite omnes hinc.ideſt abite.

Facul antiqui dicebant & faculter pro facile. Vnde facultas & difficultas uidentur dicta.Sed poſtea facilitas morum facta eſt facultas rerum.

Famuletium dicebatur:quod nunc ſeruitium.

Famelicoſam terram paluſtrem uocabant.

Famuli origo ab oſcis dependit apud quos ſeruus famel nominabatur unde & familia uocata.

Fagutal ſacellum Iouis in quo fuit fagus arbor:quæ Iouis ſacra habebatur.

Fouii qui nunc fauii dicuntur dicti ꝙ princeps gentis eius ex ea natus ſit: cum qua Hercules ĩ fouea concubuit. Alii putant eum primum oſtendiſſe quẽadmodum urſi & lupi foueis caperentur.

Faſces antiqui dicebant: ut fides.

Famino dicito.

Facem in nuptiis in honorem Cereris præferebant aquaq; ſpargebatur noua nupta.ſiue ut caſta puraq; ad uirum ueniret:ſiue ut ignem atq; aquam cum uiro communicaret.

Fabam nec tãgere nec noĩare diali flamini licet ꝙ ea putatur ad mortuos pertinere. Nam & lemuralibus iacit laruis:& parentalibus adhibet ſacrificiis:& in flore eius luctus litteræ apparere uident.

Flamẽ dialis dictus ꝙ filo aſſidue ueletur:idemq; appellatur flamẽ quaſi filamẽ. dialis autẽ appellat a dio a quo uita dari putabatur hominibus.

Familia diminutiuum a fama.

Fauiani & Quintiliani appellabãtur luperci a flauio & quintilio præpoſitis ſuis.

Faſtorum libri appellantur:in quibus totius ãni fit deſcriptio.faſti enim dies feſti ſunt.

Fanum a fauno dictum ſiue a fando: ꝙ dum pontifex maximus dedicat certa uerba fatur.

Faſtigium ædificii ſummum.

Faui a fauendo.

Fauiſſe locũ ſic appellabãt in quo erat aqua ĩcluſa circa templa. Sũt aũt q putant fauiſſas eſſe in capitolio cellis ciſterniſq; ſimiles.ubi reponi erant ſolita ea quæ in templo uetuſtate erant facta inutilia.

Fauentia bonã ominationẽ ſignificat. Nã præcones clamantes populum ſacrificiis fauere iubebant.

Fauere enim eſt bona fari:& ueteres poetæ pro ſilere uſi ſunt fauere.

Falcones dicuntur quorum digiti polices ĩ pedibus intro ſunt curati:a ſimilitudine falcis.

Farreum genus libi ex farre factum.

Falarica genus teli miſſile quo utuntur ex falis.ideſt ex locis extructis dimicantes.

Fatantur multa fantur.

Falæ dictæ ab altitudine a falando quod apđ æthruſcos ſignificat cælum.

Farſenum uirgulti genus.

Faſcinum & fas a fando nominantur.

Fartores nomendatores:qui clam uelut infarcirent nomina ſaluatorum in aurem candidati.

Furnalia ſacra Furinæ:quam deam dicebant.

Furcilles ſiue furcilla:qbus homines ſuſpendebant.

Fũdus dicitur ager.qui planus ſit ad ſimilitudinem fundi uaſorum.

Fundus quoq; dicitur populus eẽ rei quam alienat. hoc eſt auctor.

Futare arguere eſt.unde & confutare. Sed Cato hoc pro ſæpius fuiſſe poſuit.

Futiles dicuntur qui ſilere tacenda nequeunt: ſed ea effundunt.ſic & uaſa futilia a fundendo uocata.

Flagratores dicebantur genus hominum: ꝙ mercede flagris cædebantur.

Fluſtra dicuntur.cum in mari fluctus nõ mouẽtur quam græci μαλακιαν.ideſt langorem uocant.

Flator tibicen.

Flemina dicuntur cum ex labore uiæ ſanguis defluit circa uallum.

Flaminius circus & uia flaminia a flaminio cõſule dicta ſũt:q ab hãnibale ĩterfectꝰ ẽ ad lacũ trãſimenũ.

Flaminia ædes domus Flaminis dialis.

Flamearii interfectores flamei coloris. Violãrii interfectores uiolarii coloris dicuntur.

Flumentana porta Romæ appellata ꝙ Tyberis partem ea fluxiſſe affirmant.

Flaminio amicitur nubens ominis boni cauſa: ꝙ eo aſſidue utebatur.

Fiduſta a fide denoĩata:ea quæ maximæ fidei erant.

Fidis genus citharæ dicta:ꝙ tantum inter ſe chordæ eius quantum inter homines fides concordet: cuius diminutiuum fidicula eſt.

Fixulas fibulas.

Fiſcellus caſei mollis appetitor:ut catilliones catillorum liguritores.

Fiber genus ueſpæ quadrupes. Plautus: Sic me ſubes quotidie quaſi fiber ſalicẽ:quo nomine extremæ fluminum oræ appellãtur. Vnde & fibras iocinorum & fimbrias ueſtimentorum dicimus.

Fratria uxor fratris.

Friuola ſunt proprie uaſa fictilia quaſſa. Vnde dicta uerba friuola:quæ minus ſunt fide ſubnixa.

Frater a græco dictus ẽ φρητωρ:uel ꝙ fit fere alter.

Frontem antiqui maſculino genere dixere.

Fremitum dictum uelut ferimentum.

Fratilli uilli ſordidi in tapetis.

Frecebunt diſplicebunt.

Forago filum:quo textrices diurnum opus diſtinguunt a forando dictum.

Frucinal templum ueneris frugi.

Fringilla auis dicta quod frigore cantet & uigeat:unde & frigutire.

Fratrare puerorum mammæ dicuntur:cũ primum tumeſcunt:quod uelut fratres pares oriuntur:qđ etiam in frumento ſpica fatere dicitur.

Frigere & frictum a græco φριkειν horreo.

Fragellæ locus in urbe:in quo ciuitatis felii hoſpites habitauere.

Feſtrum antiqui dicebant:quam nos feneſtram.

Firmum ἀπο του ερταμος: quod ſignificat ſuſtentaculum dictum uidetur.

Frauſus erit fraudem commiſerit.

Faleri oppidum a ſale dictum αλσ ſal.

Fraxare uigiliam circumire.

Floriſertũ dictũ ꝙ eo die ſpicæ ferunt ad ſacrariũ.

Frugamenta a frugibus appellata.

Frendere eſt frangere.unde & faba freſſa.unde & dẽtibus dicimus frendere.

Formucales forcipes dictæ ꝙ forma capiãt.i.feruẽtia

Farrago appellatur id:quod ex pluribus ſatis pabuli cauſa datur iumentis.

Feciales a feriendo dicti.apud hos enim belli:paciſq; faciendæ ius eſt.

Feretrius iuppiter dictus a ferendo ꝙ pacẽ ferre putaretur:ex cuius templo ſumebãt ſceptrũ.per qđ iurarẽt:& lapidem ſcilicem:quo fœdus ferirent.

Femur femoris & femen feminis.

Fœnero & fœneror dici poteſt.

Frux frugis dixerunt antiqui fructam & fructum.

Ferocit apud catonem ferociter agit.

Fiuere idem pro figere.

Fruniſcor & frunitũ dixit Cato:Noſq;:cũ adhuc dicimus infrunitũ:certũ eſt antiquos dixiſſe frunitũ.

Fœlices arbores Cato dixit quæ fructum ferunt:infœlices quæ non ferunt.

Falſius & falſior cum rationabiliter dici poſſint:non tamen in conſuetudine.

Furum genitiuus pluralis a fure.

Fucilis falſa:dicta autem quaſi fucata.

Feriæ ſtatiæ appellabantur ꝙ certo ſtatutoq; die obſeruarentur.

Fluonam Iunonem mulieres colebãt:quod eam ſanguinis fluorem in conceptu retinere dicebant.

Flameo ueſtimento Flaminica utebat.i.Dialis uxor & Iouis ſacerdos:q telũ fulminire idẽ erat colere.

Fulminitũ id qđ ẽ fulmĩe ictũ q locus ſtati fieri putabatur religioſus:ꝙ eum deus ſibi dicaſſe uideret.

Fanatica dicitur arbor fulmine icta.

Fulmen dictum a fluore flammæ.

Fulgere priſci ꝓ ferire dicebãt. Vnde fulgus dictũ ẽ.

Funebres tibiæ dicuntur:cum quibus in funere canitur:quas Flamini audire putabant illicitum.

Flaminius camillus puer dicebat ĩgenuus patrimes & matrimes q Flamini Diali ad ſacrificia ꝓminiſtrabat.antiqui enim miniſtros camillos dicebãt. Alii dicunt omnes pueros ab ãtiquis camillos appellatos:ſicut habetur in antiquo carmine:cũ pater filio de agricultura præciperet hiberno puluere uerno luto grandia farra camillæ metes.

Flaminia dicebãtur ſacerdotula:quæ flaminicæ diali præminiſtrabat eaq; patrimes & matrimes erat ideſt patrem matremq; adhuc uiuos habebat.

Ficolea palus ficulneus.

Flaminius lictor q flamini diali ſacroꝝ cauſa ꝑſto ẽ.

Frequentarium frequentem.

Fornicalia feriæ ĩſtitutæ fũt farris torrendi gratia:ꝙ ad fornacẽ:q̃ ĩ piſtrinis erat ſacrificiũ fieri ſolebat.

Furuum bouem:ideſt nigrum immolabãt æterno:

Ferentarii leuis armaturæ pugnatores.

Fauſtullum porcellum fœturam porcorum.

Familiaris romanus priuatus romanus.

Fana quod fando conſecratur.

Faſtis diebus iucunda fari licebat: nefaſtis quædam non fari licebat.

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Fœnus appellatur naturalis terræ fœtus:ob quã cauſam & nummorum fœtus fœnus eſt uocatum:& de ea re leges fœnebres.

g Erræ crates uimieæ atheniẽſes cũ ſyracuſas obſiderẽt & crebro gerras poſcerẽt:irridẽtes ſiculi.gerras clamitabãt. Vnde factũ eſt ut gerræ pro nugis & contemptu dicantur.

Genas Ennius palpebras putat:cũ dicit hoc uerſu Pãdite ſopigenas & corde relinqte ſõnũ. Alii eas partes putant genas dici quæ ſũt ſub oculis. Pacu. Genas putat eſſe qua barba primũ oritur hoc uerſu Nunc primum oppacat flore lanugo genas.

Gentilis dicitur & ex eodem genere ortus & is qui ſimili nomie appellatur:ut ait Cincius:Gẽtiles mihi ſunt qui meo nomine appellantur.

Genialis lectus qui nuptiis ſternitur in honore genii. Vnde & appellatur.

Gens ælia appellaꝰ quæ ex multis famſliis conficiꝰ.

Geruſia curia ab ætatis uocabulo dicta.

Genuini dentes ꝙ a genis dependent.

Geſtus quo indicatur quid geratur præter participium quod a gerendo deducitur.

Genium appellabãt deum : qui uim obtineret rerũ omniũ gerẽdarũ. Aufuſtius genius inquit eſt deorũ filius & parẽs hoĩum:ex quo hoĩes gignuntur: ꝓpterea genius meus nomĩatur quia me genuit.

Aliter geniũ eſſe putarunt uniuſcuiſqꝫ loci deum.

Germẽ eſt ꝙ ex arborũ ſurculis naſcitur.unde & germani quaſi eadem ſtirpe geniti.

Germuſa ſub minimo digito pedis tuberculum qđ gemere faciat eum qui gerat.

Gingrire anſerum uocis proprium eſt. Vnde genus quoddam tibiarum exiguarum gingrinæ.

Gizeriator tibicen.

Gizeria ex multis obſoniis decerpta.

Geniales deos dixerũt aquã terrã ignẽ aerẽ. ea enim ſunt ſemĩa reꝝ quæ græcorum alii στοιχεια:alii γενεθλιουσ uocant. Duodecim quoqꝫ ſigna lunã & ſolem inter hos deos computabãt. Geniales autem dicti a gerendo:quia plurimũ poſſe putabãt: quos poſtea gerulos appellarunt.

Gnarus cum ſignificet id quod ſcius peritus eſt.

Gnephoſum obſcurum:uidelicet ex græco:quod ẽ γνοφοσ.

Galli qui uocantur matris magni comites:dicti ſũt a flumine cui nomen eſt gallo:quia qui ex eo biberint in hoc furere incipiunt:ut ſe priuent uirilitatis parte. Alii putãt ideo eos ſibi genitalia incidere:quia uiolauerint nomẽ patris matriſue: ne poſſint ipſi fieri parentes.

Gnarigauit ſignificat apud Liuiũ narrauit. gnaruiſſe narraſſe.

Gaia cecilia eſt appellata:ut Romam uenit:quæ antea Tanaquil uocitata erat uxor Tarquinii priſci regis Romanoꝝ:quæ tãtæ probitatis fuit : ut id nomen ominis boni cauſa frequente ut nubẽtes: quam ſummam aſſeuerant lanificam fuiſſe.

Gallam bibere ac rugas cõducere uẽtri: cum ait Lucilius præmonet parſimonia eſſe utendum neqꝫ gulæ indulgendum uentremqꝫ coartandum.

Gaulus genu; nauigii pene rotundum.

Galbeum ornamenti genus.

Geſtit qui ſubita fœlicitate exhilaratus nimio corporis motu præter conſuetudinem exultat.

Gneus & corporis inſigne & prænomen a generando dicta eſſe & eaipſa ex græco γιγνεσθαι appet.

Ganeũ antiq locũ abditũ ac uelut ſub terra dixerũt. Terẽ. Vbi illũ quærã?credo obductũ ĩ ganeum.

Garearia galearum ſimilitudine dicta.

Gnitus & gnixus a generibus priſci dixerunt.

Gnotu cognitu.

Grauaſtellus ſenior. Plautus qui eſt grauaſtellus : q aduenit:ut puto grauaſtellus a grauitate dictus.

Gramiæ oculoꝝ ſunt uitia:quas alii gramas uocãt.

Gnoma appellatur genus machinolæ cuiuſdã : quo regionis agri cuiuſqꝫ cognoſci poſſunt:qđ genus græci dicunt γνωμονα.

Grummus terræ collectio minor tumulo.

Gracchuris urbs hiberæ regiõis dicta a graccho ſempronio quæ antea ilurcis nominabatur.

Græca ſacra feſta Cereris ex Græcia trãſlata:quæ ob inuẽtionẽ Proſerpinæ matronæ colebant:quæ ſacra dũ nõ eſſent matronæ quæ facerẽt ꝓpter cladem cannenſem & frequentiam lugentium inſtitutum eſt ne amplius centum diebus lugeretur.

Gruere dicũtur grues:ut ſues grunnire. unde tractũ eſt congruere hoc eſt cõuenire. quia id genus uolucrum minime ſoliuagum eſt.

Gradiuus Mars appellatus eſt a gradiẽdo in bello ultro citroqꝫ. ſiue a uibratione haſtæ quod græci dicunt κραδαινειν uelut alii dicũt:quia gramine ſit ortus:quod interpretãtur:quia corona graminea in re militari maximæ eſt honorationis.

Graſſari antiq ponebãt ꝓ adulari. graſſari aũt dicuntur latrones uias obſidẽtes. gradi ſiqdẽ ambulare ẽ unde tractũ graſſari uidelicet ab ĩpetu gradiẽdi.

Gralatores appellabanꝰ pãtomimi q ut ſaltatiõe imitarẽꝰ ægipanas adiectis ꝑticis furculas habẽtibus atqꝫ in his ſupſtãtes ob ſimulationẽ crurũ eius generis gradiebanꝰ utiqꝫ ꝓpter difficultatẽ cõſiſtendi. Plau. Viceres curſu cerua & gralatorẽ gradu.

Grauida eſt:quæ iam grauatur concepto ꝓgnãs: uelut occupata in generando ꝙ concepit. Incipiẽs propinqua partui ꝙ incitatus ſit fœtus eius.

Graculi a ſono oris uocati:ſiue a gerendo dicti:quod iacta ſegetum ſemina plurimum gerãt. uel quod ex oliuetis cubitũ ſe recipientes duas pedibus baccas tertiam ore ferant.

Greges ex græ. dici quos illi αγελας ſolẽt appellare.

Graue æs dictũ a põdere qa deni aſſes ſinguli pondo libras efficiebãt. denariũ ab hoc ipſo nũero dictũ. Sed bello pũico populus ro. ꝓſſus ære aliẽo ex ſingulis aſſibus librariis ſenos fecit q tantuli ualerẽt. Itẽ nũmi q̃drati & bigati a figura celaturæ dicti.

Glomus in ſacris cruſtulis κιβλι figura ex oleo coctũ appellatur.

Glos uiri ſoror a græco.

Glutire & glocidare gallinarum proprium eſt: cum ouis incubituræ ſunt.

Glitis ſubactis lenibus teneris.

Gluma ordei tunicula dictũ:qđ glubaꝰ id granum unde & pecus glubi dicitur:cuius pellis detrahiꝰ.

Gliſcere creſcere eſt:& gliſcere menſæ.

Gliſcẽtes.i.creſcẽtes per inſtructionẽ epulaꝝ ſcilicet.

Glucidatum ſuaue & iocũdum. græci etenim γλυκυν dulcem dicunt.

Gloria a græca uoce dicta. hanc enĩ illi κλεοσ uocãt.

Gullioce nucũ in glãdiũ ſũma & uiridia putamina.

Guturnum uas ex quo aqua in manus datur : ab eo ꝙ propter oris anguſtias guttatim fluat.

Gaudium γαυριαν dictum.

Genus dictũ putatur a terræ græco uocabulo : quã γενοσ dicunt.

Gannitio canum querula murmuratio.

Geſſum graue iactum.

Gurguſtium genus habitationis anguſtum a gurgulione dictum.

Gricenea funi craſſus.

Grando guttæ aquæ concretæ ſolito grandiores.

h Erbã do cũ ait Plautus:ſignificat uictum me fateor qđ eſt antiquæ & paſtoralis uitæ iudiciũ. nã q parato curſu aut uiribus cõtendebãt cũ ſupati erant ex eo ſolo in quo certamen erat decerptã herbam aduerſario tradebãt.

Heluo dictus immoderate bona ſua conſumens ab heluendo quia aſpiratur:ut auiditas magis exprobretur. fit enim uox incitatior.

Heluacea genus ornamẽti lidii dictũ a colore bouũ q eſt inter ruffũ & album:appellaturqꝫ heluus.

Herma a græcis poniꝰ pro firmamẽto. Vnde etiam Mercurii nomẽ inuẽtoris ut putabant firmæ orationis dictũ. Interdum etiã ſaburram ſignificat.

Here.i. aduerbiũ temporis heri dictũ a græco χεσ.

Hecta res minimi precii:quaſi hieta:ideſt hiatus hominis atqꝫ oſcitatio. Alii puſulam dixerunt eſſe:q̃ in coquendo pane ſolet adſurgere:a qua accipi rẽ nullius precii cum dicimus non hæctæ te facio.

Hæres apud antiquos pro domino putabatur. Hæredium prædium paruulum.

Hæcate Diana eadẽ putabaꝰ & luna & proſerpina.

Helus & heluſa antiqui dicebant:quod nunc holus & holera.

Herem marteam antiq accepta hæreditate colebãt quæ a nomine appellabatur hæredum: & eẽ una ex martis comitibus putabatur.

Heus aduerbium uocandi a græco αι uenit.

Hemona humana hominem dicebant.

Hariuga dicebatur hoſtia. cuius adhærtia inſpiciebantur exta.

Hebes retunſi acuminis.

Helucus ab hiatu & oſcitatione dictus.

Hemina ex græco ημισυ qđ eſt dimidia ꝑs ſextarii.

Heliconides muſæ a monte helicone uocatæ.

Hædera dicta ꝙ hæreat:ſiue quod edita petat:uel qa id cui adhæſerit edat quæ in tutela liberi putabatur eſſe:quia ut ille iuuenis ſemper. ita hæc uiret. uel quia ita oĩa ſicut illæ mentes hominũ illigat.

Herbiliſander herba paſtus:qui grauior eſt q̃ frumẽto altus.

ercules aſtrologus dictus:quod eo die ſe flammis iniecit:quo futura erat obſcuratio ſolis.

Hernici dicti a ſaxis:quæ marſigerna dicuntur.

Hiſtriones dicti ꝙ primum ex hiſtria uenerint.

Hertius iuppiter intra conſeptũ domus cuiuſqꝫ colebatur:quem etiam deum penetralẽ appellabant.

Hippagines naues quibus equi uehũtur:quas græci ιππουσ dicunt.

Hircipilli duorum pilorum homines.

Hirquitalli pueri primum ad uirilitatem accedẽtes a libidine ſcilicet hircorum dicti.

Hira quæ diminutiue dicitur hilla quã græci dicũt inteſtinum eſt quod ieiunium uocant.

Hippacare eſt celeriter animam ducere ab equi halitu:qui eſt ſupra modum acutus.

Hilum putant eẽ quod grano fabæ adhæret:ex quo nihil & nihilum.

Hirrire garrire:quod genus uocis eſt cãis rabioſæ.

Hilarodos laſciui & delicati carminis cantor.

Hyppius:ideſt equeſter neptũnus dictus eſt uel ꝙ pegaſus ex eo & pegaſide n.. ..is ſit. uel quod equuleus:ut putant loco eius ſu| erpoſitus ſaturno fuerit:quẽ pro neptũno deuoraret uel ꝙ tridẽtis ictu terræ equam excierit. cui ob hoc in illyrico quaternos equos iaciebãt:nono quoqꝫ anno in mare.

Hippocoum uinum ex inſula Coo:dictum ab agro generoſo cui nomen eſt Hippo.

Haſtæ ſubiiciebant ea quæ publice uenundabant qa ſignum præcipuum eſt haſta. Nam & Carthaginenſes cum bellum uellent Romam haſtam miſerũt & Romani fortes uiros ſæpe haſta donarũt.

Habitudo habitus corporum.

Halapanta ſignificat omnia mentientem. παντα.n. græci omnia:& αλιτομενον.i. fallentẽ appellãt.

Habitior pinguior.

Hoſtiliis laribus immolabãt:quod ab his hoſtes arceri putabant.

Halux polex pedis ſcãdẽs ſup ꝓximũ dictus a ſaliendo:nam αλλομαι græce latine ſignificat ſalio.

Hãmo cognominatus q in arena putatur iuentus q̃ græce hoc noĩe αμαθοσ appellaꝰ:cui cornua adfinguntꝰ arietis a genere pecoris ĩter qđ inuẽtus ẽ.

Horreum antiqui dicebant farreum a farre.

Hoſtis apud antiquos peregrinus dicebatur: & qui nunc hoſtis perduellio.

Hoſtia dicta eſt ab eo quod eſt hoſtire ferire.

Hordiariũ æs qđ ꝓ hordeo eqti Romano dabaꝰ.

Hoſtimentum beneficii penſatio.

Hoſticapax hoſtium captor.

Hortus apud antiquos omnis uilla dicebatur:quod ibi qui arma capere poſſint orirentur.

Horctum & fructum pro bono dicebant.

Hamotradões alii piſcatores. alii qui unco cadauera trahunt.

Hordea prægnans . unde dies quo grauidæ hoſtiæ immolabantur hordeacia.

Honorarios ludos quos & liberalia dicebant.

Hodidocos latro atqꝫ obſeſſor uiarum.

Homelleum pilei genus.

Hyperionem alii patrem ſolis:alii ipſum quod eat ſuper terras ita appellatum putabant.

Humanum ſacrificium dicebant quod mortui cauſa fiebat.

Hyperborei ſupra aquilonis flatus habitantes dicti quod humanæ uitæ modum excedant uiuendo ultra centeſimum annum quaſi υπερβαινον τεν τον ορον ſæculi humani.

Heluella holera minuta.

Hanula parua delubra quaſi fanula.

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Mponebant pro eum a nominatiuo is.
i Ianeus ianitor.
Iuſſa iura.
Iubere ponebatur pro dicere : quod ualet interdum pro decernere:ut populus iuſſit.
Iunium menſem dictum putant a Iunone iidẽ ipm̃ dicebant iunonium & iunonialem.
Iulius quod eo menſe dicitur Iulius natus.
Iurgatio iuris actio.
Iuſti dies dicebantur triginta:cum exercitus eẽt imperatus & uexillum in arce poſitum.
Iugæ auſpiciũ eſt:cũ iunctum iumentũ ſtercus fecit.
Iubar ſtella quam græci appellant εωσφοροσ: hoc ẽ lucifer:quod ſplendor eius diffũditur in modum iubæ leonis.
Iugula ſtella orion quod amplior ſit cæteris q̃ſi nux iuglandis.
Iugum ſub quo uicti tranſibant.hoc modo fiebat fixis duabus haſtis ſup eas ligabatur tertia : ſub his uictos diſcinctos tranſire cogebant.
Iugere milui dicuntur cum uocem emittunt.
Iuges eiuſdẽ iugi pares.unde & coniuges & ſeiuges.
Iubilare eſt ruſticã uoce inclamare.
Iuuentutis ſacra pro iuuenibus ſunt inſtituta.
Iurare flamini diali fas non erat.
Iuuenalia fingebanꝛ Dianæ ſimulacra . quia ea ætas fortis eſt ad tolerandam uiam.Diana enim uiarũ putabatur dea.
Iugarius uicus dicitꝛ Romæ:quia ibi fuerat ara Iunonis iugæ.quam putabant matrimonia iungere.
Ilia dicta a bina quæ pars chartæ eſt tenuiſſima.
Illicet ſine dubio.
Ianiculum dictum quod per eum Romanus populus primitus tranſierit in agrum ethruſcum.
Idulis ouis dicebatꝛ:q̃ oĩbus idibus Ioui mactabatꝛ.
Ianual libi genus.quod Iano tantũmodo delibatur.
Iambi uocabant qui ſinguli ex proſenio loquebanꝛ. traiambi qui terni.
Igitur nunc quidem pro completionis ſignificatiõe ualet:quæ eſt ergo.Sed apud antiquos ponebant proinde & poſtea & tum.
Ircens genus farciminis.
Irquitallus puer qui primo uirilitatẽ ſuã experitur.
Iouiſtæ compoſitum a Ioue & iuſte.
Ignitabulum ignis receptaculum.
Ignia uitia uaſorum fictilium.
Ipſipe ipſi neq; alii.
Icit percuſſit.
Iſipere farinolã iacere pultis. Vnde diſſipare obſipare:ut cum ruſtici dicunt obſipa pullis eſcam.
Irnella uaſis genus in ſacris.
Ibi dicitꝛ cũ locus ſemel demõſtratꝛ ibidẽ cũ ſæpius.
Ipſullices bracteæ in uirilẽ:muliebrẽq; ſpẽm expſſæ.
Itonida Minerua a loco ſic appellata.
Ircipes genus raſtrorum ferreorum quod plures habet dentes ad extirpandas herbas in agris.
Irpini appellati noĩe lupi: quem irpum dicũt ſannites:eum enim ducem ſecuti agros occupauere.
Ignis ueſtæ ſiquando ĩterſtinctus eſſet:uirgines uerberibus afficiebantur a põtifice.quibus mos erat tabulã fœlicis materiæ tãdiu uerberare quouſq; exceptum ignem cribro æneo uirgo ĩ ædẽ ferret.

Ignem ex domo flaminia efferri non licebat niſi diuinæ rei gratia.
Icadion nomen ſæuiſſimi piratæ.
Iracundia dicta quod ira incendat.
Italia dicta quod magnos uitulos:hoc ẽ boues habeat.uituli eteñ ab italis ſunt dicti.Italia ab Italo rege:eadem ab Attelio putatur appellata.
Indoles incrementum induſtria.
Indigetes dii:quorum nomina uulgari non licet.
Indeptare conſequi.
Induſtrum antiqui dicebant indoſtruũ:quaſi q̃ qcquid ageret intro ſtrueret.& ſtuderet domi.
Inductiuum funus ad quod per præconẽ euocabãtꝛ.
Indepiſci adſequi adipiſci.
Indiges ĩdigetis facit.hoc noĩe Aeneas ab Aſcãio appellatus eſt:cũ pugnans cũ Mezentio nuſq̃ apparuiſſet.in cuius noĩe etiã templũ conſtruxit.
Inquilinus qui eundem colit focum:uelut eiuſdem loci cultor.
Iucillæ foſſæ quæ in uiis fiunt ad deducendam aquã ſiue deriuationes de riuo communi factæ.
Incitega machinula:in quam conſtituebatur in conuiuio uini amphora:de qua ſubinde deferenꝛ uina.Caſtor ita me hercules ut ſubaudiatur iuuet.
Vcecium Iouem appellabãt : ꝙ eum lucis
l eſſe cauſam credebant.
Leniſci:ideſt faſciolæ coloriſſæ depẽdẽtes ex coronis.propterea dicuntur quod antiquiſſimum fuit genus coronarum lanearum.
Lectus dictus a collectis foliis ad cubitãdũ:uel quod fatigatos ad ſe alliciat:uel a græco λεκτρον.
Lapidem ſilicem tenebãt iuraturi per Iouẽ hæc uerba dicẽtes:ſi ſciens falleret me dieſpiter ſalua urbe arceq; bonis eiiciat:ut ego hunc lapidem.
Lepiſta genus uaſis aquarii.
Legio ſamnitum linteata appellata eſt:quod ſamnites intrantes ſinguli ad aram uelis linteis circũdatam non ceſſuros romano militi iurauerunt.
Lenones ab alliciendo adoleſcẽtulos appellati.
Lethũ ab obliuione:quã græci ληθην uocãt dictũ.
Lemonia tribus a pago lemonio appellata: qui eſt a porta capena uia latina.
Leria ornamenta tunicarum aurea.
Leſbium genus uaſis cælati a leſbis inuentum.
Legimus aut ſcriptum aut olera glandeſue & alia quidem & addita præpoſitione dicimus colligimus diligimus.
Lectoſia iſula dicta a cõſobrina Aeneæ ibidẽ ſepulta
Lictores dicuntur quod faſces uirgarum ligatos ferunt imperantibus magiſtratibus qui delinquentibus plagas ingerunt.
Liber repertor uini.Ideo ſic appellatur quod uĩo uſi omnia libere loquantur.
Limis obliquus:ideſt tranſuerſus:unde limina.
Limites in agris nunc termini.nunc uiæ tranſuerſæ.
Limitatus ager in centurias dimenſus.
Librile ſcapus libræ.
Librila appellanꝛ ĩſtrumẽta bellica ſaxa.ſ.ad brachii groſſitudinẽ in modũ flagelloꝝ loris reuincta.
Liberalia liberi feſta quæ apud græcos dicunꝛ Διονυσια. Neuius libera lingua loquamur ludis liberalibus.

Limaces cocleæ a limo appellatæ.
Litatum alii ſolitum deditum deo: quaſi alii ex græco a præcibus:quas illi litas dicunt.
Lixæ qui exercitum ſequunꝛ queſtus gratia dicti:qđ extra ordinem ſint militiæ:eiſq; liceat quod libuerit:alii eos a lica appellatos dicũt:quod & ille herculem ſit ſecutus.quidam a liguriendo queſtum.
Lingula per diminutionem lingue dicta.alias a ſimilitudine exertæ:ut in calicibus:alias ĩſertæ: ideſt ĩfra dentes coercitæ:ut in tibiis.
Libella diminutiuum a libra.
Lacit decipiendo inducit.
Lax etenim fraus eſt.
Lituus appellatus eſt ꝙ litis ſit teſtis.eſt enim genus buccinæ incuruæ:qđ q cecinerit dicitur liticen. Ennius inde loci lituus ſonitus effundit acutos.
Litis cecidiſſe dicitꝛ qui eius rei de q̃ agebat cãm aiſit
Lyxabundus iter libere ac prolixe faciens.
Licitati in mercando ſiue in pugnando contendẽtes melius eſt pugnando non mercando.
Liquitur labitur fluit.
Lingulcia genus piſcis uel mulier auguratrix.
Lance & liceo dicebatur apud antiquos:quia qui furtum ibat quærere ĩ domo aliena lico cinctus ĩtrabat:lancemq; ante oculos tenebat propter matrũ familiæ aut uirginum præſentiam.
Lautia epularum magnificentia:alii a lauatione dictum putant:quia apud antiquos hæ elegantiæ q̃ nunc ſunt non erant:& raro aliquis lauabat.
Læua ſiniſtra:quã græci σκαιαν dicunt:& dicitur ẽt λαια læua unde leuũ:unde tractũ cognomẽ Scæuola:a læua læuũ ſiniſtrũ & retrorſũ ſiniſtrorſũ.
Lacuna aquæ collectio a lacu deriuatur quam alii lunas uocant.alii luſtrum dicunt.
Lacit in fraudem ĩducit.inde eſt allicere & laceſſere. inde lactat illectat delectat oblectat.
Læna ueſtimẽti genus habitus duplicis quod appellatam exiſtimant tuſce:quod græce λαινα.
Latumias ex græco & maxime a ſyracuſanis:q laotomias & appellãt & habent inſtar carceris: ex qbus locis exciſi ſunt lapides ad extruendam urbem.
Laureati milites ſequebantur currũ triũphãtis . ut q̃ſi purgati a ſorde humana intrarẽt urbẽ.Itaq; eandẽ laurũ oĩbus ſuffitionibus adhiberi ſolitũ erat : uel quod medicamento ſicciſſima ſit.uel qđ omni tempore uiret:ut ſimiliter reſpub.floreat.
Lauerniones fures antiqui dicebãtꝛ: quod ſub tutela deæ Lauernæ eſſent:in cuius loco obſcuro abditoq; ſolitos furta prædãq; interſoluere.hinc & lauernalis porta uocata eſt.
Lacerare diuidere cõminuere eſt ex quo dẽtur cum laruis qui deſcendendo lacerat pecora.
Lacinia pars ueſtimenti eſt.
Lacerna quia minus capitio ſit.
Lacerum quodcũq; tum in corpore imminutũ eſt.
Laudare ponebatur apud antiquos pro nominare.
Lautitia farina appellatur ex tritico aq̃ conſperſo.
Lautulæ locus extra urbem:quo loco quia aqua fluebat lauandi uſum exercebant.
Lactaria columna in foro olitario dicta:quod ibi infantes lacte alendos deferebant.
Lacobrigæ nomen cõpoſitũ a lac & arcobriga hiſpaniæ oppido.

Lancea a græco quam illi λογχην uocant.λογχη. enim eſt haſta & λογχιτησ ſatelles.
Lanoculus qui lana tegit oculi uitium.
Lamberat ſcindit atq; laniat.
Lanerũ ueſtimẽti genus ex lana ſuccida confectum.
Lipuit dolore afficit.
Lapicidinæ ubi exciduntur lapides.
Latex a lacu profluens aqua dicitur:Vtuntur tamen hoc uocabulo & in uino.
Latine loqui a latio dictum eſt:quæ locutio adeo eſt uerſa:ut uix ulla pars eius maneat innoxia.
Latrones eos antiqui dicebãt: qui cõducti militabãt quaſi λατρευοντεσ:ideſt ſeruiẽtes: nã λατρεια ẽ ſeruitus:at nunc uiarum obſeſſores dicuntur:qđ a latere adoriuntur.uel quod inſidiantur latẽter.
Laurentalia a coniugis fauſtuli inuentione Remi & Romuli laurentiæ feſta.
Locupletes locoꝝ multorum diu locatum poſitũ.
Laruati furioſi & mente moti quaſi laruis exciti.
Lotos arboris genus:ex cuius materia frequenter tibiæ fiebant:cuius bacchis uſi quondam paſtilotofagi dicti.
Lucar dicitur quod ex lucis captatur.
Lucerẽſes & luceres q̃ pars tertia po.ro.eſt diſtributa a Tatio & Romulo appellati ſunt a Luceo Ardeæ rege ꝙ auxilio fuit Romulo aduerſus tatiũ bellãti
Lucani appellati dicunꝛ ꝙ eoꝝ regio ſita ẽ ad ptẽ ſtellæ luciferæ.uel ꝙ loca herboſa ſint.i.multæ lucis: uel a Lucilio duce uel ꝙ primitus ĩ luco cõſederũt
Lucaris pecunia quæ in luco erat data.
Lucaria feſta in luco colebãt Romãi q ꝑmagnus intra mare & ſalariã & tyberim fuit pro eo ꝙ uicti a gallis fugientes e prælio in ipſo ſe occultauerunt.
Lucem facere dicuntur ſaturno ſacrificantes ideſt capita detegere.
Lucius prænomen eſt eius q̃ primum fuit:quia oriẽte luce natus eſt.
Lycii Apollinis oraculũ in lycia maximæ claritatis fuit ob lupoꝝ ĩterfectionẽ.λυκοσ enim lupus ẽ.
Luxa membra e ſuis locis mota & ſoluta a quo luxurioſus in re familiari ſolutus.
Lucuntere genus operis piſtorii.
Lucretilis mons in ſabinis.
Lucomones quidã hoĩes ob inſaniam dicti:quod loca ad quæ ueniſſent feſta facerent.
Lucomodi a duce ſuo Lucomo dicti:qui poſtea lucẽſes appellati ſunt.
Luculentus a luce appellatus.
Luens eſt diluens uſq; ad nihil tractum a græco λυειν:hic dictũ lutũ terra humo re ſoluta & luſtratio: qua qđ ſoluitꝛ ac liberatꝛ. inde & λυτρα αποτησ λυσεωσ:ideſt ſolutione auri.lytra enim libra eſt.
Luctus & lugetꝛ a græca αποτησ λυσεωσ τουβιου uel αποτησ λυπυσ.
Longitrorſus ſic dicitꝛ ſicut dextrorſus ſiniſtrorſus:
Luſtra ſignificant lucanas lutoſas:quæ ſunt in ſiluis aprorum cubilia.a qua ſimilitudine hi qui in locis abditis & ſordidis uentri & deſidiæ operã dãt: dicuntur in luſtris uitam agere.& cum eiuſdẽ uocabuli prima ſyllaba producitur ſignificat nũc tẽpus quinquennale:nunc populi luſtrationem.

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Lymphæ dictæ ſunt a nymphis.uulgo āt mēoriæ ꝓ
ditū eſt qcūqꝫ ſpēm quandā e fonte.i.effygiē nym
phæ uiderit furēdi nō feciſſe finē quos græci νημ
φολόπτοόσ uocant:latini lymphatos appellant.
Luxantur:ideſt luxuriantur:a luxu dictum.
Lina genus herbæ uel potius ſpinæ.
Lumbago uitium & debilitas lumborum.
Luſcitio uitium oculorum quod clarius ueſperi q̄
meridie cernit.
Lura ꝓs culei uel etiā utris:unde lurcones capacis gu
læ homines & bonoꝝ ſuorum conſumptores.
Luſtrici uel luſtrati dies infantium appellantur puel
larum octauus.puerorum nonus:quia his luſtrā
tur.atqꝫ eis nomina imponuntur.
Luridi ſupra modum pallidi.
Lirneſiades ab oppido phrygiæ lirneſeo dicti.
Loebeſum & loebertatem antiqui dicebāt liberum
& libertatem ita græci.
Lyccophes græci dicūt quod nos primum tempus
lucis.dictum autem lyccophes:quaſi λεικονφωσ
.i.lumen candidum.
Libertatis templum auentino fuerat conſtructum.
Lingua non ſolum pars corporis dicitur ſed etiā dif
ferentia ſermonum.promōtorii quoqꝫ genus nō
excellentis ſed molliter in planum deuexi.
Lybicus campus in agro argeo appellatus ꝙ ī eo pri
mum fruges ex lybia allatæ ſūt:quam ob cauſam
etiam Ceres ab agris lybiſſa uocata eſt.
Leparanſes liparitani ciues ideſt liparenſes.
Labes macula in ueſtimento dicitur & deinde.
metaphoricos trāſfert ī hoīes uitupatiōe dignos.
Latrare Ennius pro poſcere potuit.
Latitarunt Cato poſuit pro ſæpe tulerunt.
Liberales dicuntur non ſolum benigni:ſed etiam in
genuæ formæ homines.
Liberata ponebant pro effata:ideſt locuta.
Lacus lucrinus ī uectigalibus publicis primus locat
eruēdus oīs boni gratia ut ī dilectu cenoſimæ pri
mi nominabantur.Valerius ſaluinus ſtatorius.
Laneæ effigies cōpitalibus noctu dabant per cōpita:
ꝙ lares is erat dies feſtus:animæ putabant eſſe ho
minum:ſed non in numero deorum.

Aſſapia Apulia a Meſſapo rege appellata

m Mactus magis auctus.

Macellum dictum a Macello quodam q
exercebat in urbe latrocinium quodam nato cēſo
res Aemilius & Fuluius ſtatuerunt uti in domo
eius obſonia uenderentur.
Macilenti macie tenuati.
Muricidum ignauum ſtultū.Plautus:Muricide ho
mo ignaue iners.
Mālium patritiæ familiæ neminē uocari licuit poſt
eum manlium qui gallos a capitolio depulit ꝙ is
regnum occupare conatus necatuſqꝫ eſt.
Marculus denominatiuum a marco.
Mane a diis manibus dixerunt.Nam mana bona di
citur.Vnde & mater matuta & poma matura.
Matrōas appellabāt ea fere qbꝰ ſtolas hēndi ius erat.
Materfamiliæ nō ante dicebat: q̄ uir eius pater fami
liæ dictus eſſet.nec poſſūt hoc noīe plures in una
familia præter unam appellari.Sed nec uidua hoc
nomine:nec quæ ſine filiis eſt uocari pōt.

Matula uas urinæ.
Matralia matris matutæ feſta.
Mattici cognominātur homines malarum magna
rum atqꝫ oribus late patentibus.
Matrimes ac patrimes dicūtur quibus patres & ma
tres adhuc uiuunt.
Matellio diminutiuum a matula.
Magmentum magis augmentatum.
Madulſa ebrius a græco deductum.uel qa
madidus ſatis uino.
Magiſterare moderari.unde magiſtri nō ſolū docto
res artiū:ſed ēt pagoꝝ ſocietatū uicoꝝ collegioꝝ
eqtū dicunt:qa oēs hi magis cæteris poſſūt.Vnde
& magiſtratus q per imperia potētiores ſūt:q̄ pri
uati.quæ uox duabus ſignificationibus notatur.
Nā aut perſonam ipſam demonſtrat:ut cum dici
mus:magiſtratus iuſſit.aut honorem:ut cū dicit:
Titio magiſtratus datus eſt.
Maximus pōtifex ꝙ maximus rerum quæ ad ſacra
& religiones pertinent iudex ſit uindexqꝫ cōtuma
ciæ priuatorum magiſtratuumqꝫ.
Magis a græco μαλλον uenit.
Magnum ſocerum appellat uir uxoris ſuæ auum.
Magnam ſocrum uir uxoris ſuæ auiam appellat.
Maximi annales appellabātur nō magnitudine ſed
ꝙ eos pontifex maximus conſecraſſet.
Maximus curio quo ius auctoritate curiæ:omneſqꝫ
curiones reguntur.
Mānare dicit ex ītegro:ſed nō ſolido nimis ꝑ mini
mas partes erūpit:quod ex græco trahat μαγσον
rarus:quia illi non ſatis ſolidum μανον dicunt.
Manalē fontē dici ꝓ eo ꝙ aq̄ ex eo ſemper manet.
Manalē lapidē putabāt eē hoſtiū horchi ꝑ qd aīæ in
feroꝝ ad ſuperos manarent qui dicunt manes.
Manalē uocabāt lapidē etiā petrā quādā quæ erat ex
tra portā capenā iuxta ædē martis:quam cū ꝑp ni
miā ſiccitatē ī urbē ꝑtraherēt inſeqbat pluuia ſta
tim eūqꝫ ꝙ aq̄s manaret manalē lapidem dixere:
Manias dicūt ficta quædā ex farina ī hoīum figuras:
qa turpes fiāt q̄s alii maniolas uocāt.manias autē
quas nutrices minitant pueris paruulis eē laruas.
Idem manes quos deos deaſqꝫ putabant:quouſqꝫ
ab inferis ad ſuperos emanare credebant.Sūt qui
maniam laruarum matrem auiamue putant.
Manceps dicitur quod manu capitur.
Māduces effigies in pōpa antiquoꝝ inter cæteras ri
diculas formidoloſaſqꝫ ire ſolebat magnis malis
ac late dehiſcēs & ingētē dētibus ſonitū faciens.de
qua Plautus ait:Quid ſi ad ludos me pro mandu
ce locē quapropter clare crepito dentibus.
Mancinati fata appellabātur ꝙ mancinus habuit in
ſignem domum quæ publicata eſt eo interfecto.
Mamercus prænomen eſt oſcum. eo ꝙ hi Martem
mamertem dicunt.
Municeps qui municipio liber natus eſt.Item qui ex
alio genere hominum munus functus eſt.Item q
in municipio a ſeruitute ſe liberauit a mūicipe.Itē
municipes erāt qui ex aliis ciuitatibus Romā ue
niſſent:quibus non licebat magiſtratum capere:
ſed tātum muneris partem:ut fuerūt cumani ace
rani attellani:qui & ciues romani erāt.& in legio
ne merebant:ſed dignitates non capiebant.

Mamuri uetuli nomen frequenter ī cantibus roma
ni frequentabāt.hac de cauſa Numma pōpilio re
gnante e cælo cecidiſſe fertur ancile: ideſt ſcutum
breue:quod ideo ſic eſt appellatū : quia ex utroqꝫ
latere erat reciſum ut ſūmum infimumqꝫ eius la
tus medio pateret unaqꝫ edita uox omnium po
tentiſſimā fore ciuitatem q̄diu id in ea manſiſſet.
Itaqꝫ facta ſunt eiuſdem generis plura quibus id
miſceretur.ne īternoſci cæleſte poſſet. probatum
opus eſt maxime. ne tuxii qui præmii loco petit
ut ſuum nomen inter carmina ſalii canerent.
Mamers mamertis facit:idem ligua oſca mars mar
tis unde & mamertini in ſicilia dicti qui Meſſa
næ habitant.
Marnalis campus in cælio monte dicitur:quod ī eo
equiria ſolebat fieri ſiquando aquæ tyberis cam
pum martium occupaſſent.
Mamiliorum familia a mamilia Telagoni filia:quā
tuſculi procreauerāt eſt appellata.
Mamilia turris intra ſaburæ regionem a mamilio
nomen accepit.
Mamphur appellatur loro circūuolutum medio
cris longitudinis lignum rotundum quod circū
agunt fabri in operibus tornandis.
Manſuetum ad manum uenire ſuetum.alii māſue
tum dictum neqꝫ ex miſericordia mœſtum.neqꝫ
ex crudelitate ſæuum.ſed modeſtia temperatum.
Manticulari dicuntur qui manticulas adtrectant ut
furentur. Vnde poetæ pro doloſæ quid agendo
hoc uerbo utuntur. Pacuuius : ad manticulandū
aſtu aggreditur.
Mantare ſæpe manere.
Manticularia dicuntur ea quæ frequenter in uſu ha
bentur & quaſi manu tractantur. frequens enim
ad manus tergendas uſus fuit mantiliorum. ūde
hæc trahitur ſimilitudo.
Mantiſſa additamentum dicitur lingua tuſca quod
pōderi adiicit.ſed deterius & qd ſine ullo uſu eſt.
Luc.Mantiſſa obſonum uincit.
Malleoli uocantur nō ſolum parui mallei ſed etiam
qui ad incendium faciendum aptantur: uidelicet
ad ſimilitudinem priorum dicti.
Molleſtras dicebant pelles ouillas: quibus galleas ex
tergebant.
Malta dicitur a græcis pix cum cæra mixta.
Menſon perſona comica ab inuentore dicta.
Mœnia ædificia a mœnio ſunt appellata.is enim pri
mus ultra colūnas extendit tignas quo ampliarē
tur ſuperiora.
Meſius lingua oſca menſis maius.Oſci enim regio
ne campaniæ quæ eſt oſcos uocati ſunt.
Maieſtas a magnitudine dicta.
Maior magiſtratus conſul dicitur.
Mas diminutiue facit maſculus.
Matertera patris & matris mihi magna mater eſt.
Matertera matris ſoror quaſi mater altera.
Maior patruus aui & auiæ patruus.
Maior amita aui & auiæ amita.
Maior auunculus aui & auiæ auunculus.
Maior ſocer uxoris meæ proauus.
Maior ſocrus uxoris meæ proauia.
Meandrum genus picturæ dictum eſt a ſimilitudi

ne flexus amnis qui appellatur mæandrus.
Metia tribus a quodam caſtro ſic appellatur.
Manſucium edacem a mandendo ſcilicet.
Mox paulo poſt.
Morboſum hominem morbo aliquo affectum.
Mortuus ab emerita uita dictus.
Moracias nuces Titinnius duras eſſe ait:unde fit di
minutiuum moracillum.
Monimentum nomē eſt quod & mortui cauſa ædi
ficatum eſt.& quicquid ob memoriam alicuius
factum eſt ut fana:porticus ſcripta & carmina.ſed
monimentum q̄uis mortui cauſa ſit factum:non
tamen ſignificat ibi ſepultum.
Monitores dicuntur & qui in ſcæna monēt hiſtrio
nes & libri commentarii.
Monile & mulierum ornatus dicitur & equorum
præpendens a collo.
Momar ſiculi ſtultum appellant.
Mō cū ꝑ correptū o dicit ſignificat & tēpus ut mo
do ueni:& ponit ꝓ tantum : ut tace modo. quod
ſi producta poſteriore ſyllaba enuncietur datiuus
uel ablatiuus eſt caſus ab eo quod eſt modus.
Momē momentum.Lucre.nomine ſi a paruo poſ
ſunt impulſa moueri.
Monſtrū dictū uelut moneſtrū:ꝙ moneat aliqd fu
turum prodigiū:uelut prædiciū qd ꝑdicat portē
tum quod portendat: oſtentum quod oſtendat.
Molucrum & quo molæ uerruntur:& quod græci
μαλακον dicunt:& tumor uentris qui etiam uir
ginibus incidere ſolet. Affra. Virgini inquit tam
creſcit uterus q̄ grauide mulieri.Molucrum uo
catur tranſitus ſine doloribus.
Molucrum etiam dicitur lignū quoddam quadra
tum ubi immolatur.
Mola uocatur etiam far toſtum & ſale ſparſū : ꝙ eo
mollito hoſtiæ aſperguntur.
Moles pro magnitudine fere poni ſolet : ſed moliri
& molitiones a mouendo certum eſt dici.
Munus ſignificat cum dicitur quis munere fungi.
Item donum quod officii cauſa datur.
Mummiana ædificia a mummio dicta.
Mundus appellatur cælum terra mare & aer.
Mundus etiam dicitur ornatus muliebris:quia non
alius eſt q̄ quod moueri poteſt.
Mundus quoqꝫ appellatur lautus & purus.
Mumectio mortificatio ciuium.
Muneralis lex uocata eſt quā Cinicius cauit.ne cui li
ceret munus accipere.Plau.Neu muneralē legem:
neqꝫ lenoniā roga:fuerit necne flocci æſtimo.
Munem ſignificare certū eſt officioſum.Vnde econ
trario imunis dicitur qui nullo fungitur officio.
Mutæ dicuntur litteræ:ꝙ poſitæ ī ultimis partibus
orationis obmuteſcere cogāt loquētes.uel ꝙ par
uæ exiguæqꝫ ſint uocis : ut cum mutum oratorē
aut tragœdum dicimus.
Mulctam oſce putant pœnam dici.
Mullei calcei regum albanorum & poſt patricioꝝ a
milando ideſt ſuendo dicti.
Multifariam dixerunt antiqui:ꝙ in multis locis fari
poterat ideſt dici.
Mulciber Vulcanus a moliendo ſcilicet ferro dictus
mulcere enī mollire ſiue lenire eſt.Pacu.quid me

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

obtutu terres.mulces laudi.

Maxumam mulctam dixerũt trium miliũ &.xx.aſſium quia non licebat quõdam pluribus.xxx.bobus & duabus ouibus quẽq; mulctari:æſtimabaturq; bos centuſſibus:ouis decuſſibus.

Maniæ turpes deformesq; perſonæ.

Mutire loqui.Ennius:Palam mutire plæbeo piaculum eſt.

Mœnia & muri & officia.Plau.prohibentq; mœnia alia.unde ego fungar mea.

Murrina genus potionis:quæ græce dicitur μυρρίνη uel μυρσίνη.hanc mulieres uocant murriolã:quidam murratum uinum:quidam id dici putãt ex uuæ genere murrinæ nomine

Murgiſonem dixerunt a mora & deciſione.

Murmilonica ſcuta dicebãt cum q̃bus de muro pugnabant.erant ſiquidem ad hoc ipſum apta.

Myrtea corona papyrius uſus eſt:ꝙ ſardos ĩ campis myrteis ſuperaſſet.

Muſſare murmurare.Ennius.In occulto muſſabãt:uulgo uero pro tacẽ dicitur ut idem.Ennius.nõ decet muſſare bonor.

Mutia prata tranſtyberim dicta a mutio:cui a populo data fuerunt pro eo ꝙ Porſennam tuſcorum regem ſua conſtantia ab urbe dimouit.

Mugionia porta romæ dicta ẽ a Mugio quodã:qui eidem tuendæ præfuit.

Muginari eſt nugari:& quaſi tarde conari.

Muſtricola ẽ machinola ex tegulis ĩ qua calceus nouus ſuitur.Affranius:Muſtrigolam in dentes impingam tibi.

Mioparo genus nauigii ex duobus diſſimilibus formatum.Nam & midion & paron per ſe ſunt.

Minutia porta appellata eſt eo ꝙ proxima eſſet ſacello minutii.

Martias Kalendas matronæ celebrabant ꝙ eo die iunonis lucinæ ædes coli cœpta ſit.

Mauortem poetæ dicunt martem.

Magnũ ãnũ dicũt mathematici:quo ſeptẽ ſydera errantia expletis ꝓpriis curſibus ſibimet cõcordant.

Mediuſfidius cõpoſitũ uideẽ & ſignificat iouis filiũ:ideſt hercules:ꝙ iouẽ græce ζεὺς Δίος & nos iouẽ ac fidiũ pro filio:ꝙ ſæpe ãtea pro.l.littera.d.utebãtur:quidã exiſtimant iuſiurandũ eſſe per diui fidẽ quidam per diurni temporis ideſt diei fidem.

Mortem obiiſſe ea cõſuetudine dr̃:quia dixerunt antiqui ob romã legiões ductas & ob troiam duxit exercitũ pro ad ſimiliterq; uadimonium obiiſſe ideſt ad uadimonium iiſſe:& obuiam ad uiam.

Manes Aurelius ſignificare ait bonos:unde dii manes pro boni dicuntur:ac ſuppliciter eos ueneran tibus propter mœtum mortis.Immanes quoq; pro ualde non bonis dicuntur.

Muſerdas prima ſyllaba producta ſtercus murum appellant.

Mapalia caſæ pœnicæ appellantur.in quibus quia nihil eſt ſecreti ſolet id uocabulum ſolute uiuentibus obiici.ſunt enim mapalia quaſi colores rotũdæ cohortes cortes.

Metalli dicuntur ĩ re militari quaſi mercenarii.Actius in annalibus:Calones famuliq; metalliq; caulæq;.a quo genere hominum cæciliæ familiæ co

gnomen putatur ductum:

Mulis celebrantur ludis in circo maximo conſularibus quia id genus quadrupedum primum putatur cœptum curru uehiculoq; adiungi.

Maiis idibus mercatorum dies feſtus erat:ꝙ eo die mercurii ædes eſſet dedicata.

Minuſculæ.quinquatriis appellabantur idus iuniæ ꝙ is dies feſtus erat tibicinum qui Mineruam colebãt:quinquatrus proprie dies feſtus erat Mineruæ martio menſe.

Muli mariani dici ſolent a.G.mario inſtituti':cuius milites ĩ furca ĩterpoſita tabella uaricoſius onera ſua portare aſſueuerant.

Mulus uehiculo lunæ habetur:ꝙ tã ea ſterilis ſit q̃ mulus.uel ꝙ ut mulus non ſuo genere ſed equis creatur.ſic ea ſolis non ſuo fulgore luceat.

Murciæ deæ:ſacellum erat ſub monte auentino qui antea murcus uocabatur.

Membrum abſcidi mortuo dicebatur:cum digitus eius decidebatur:ad quod ſeruatum iuxta fierent reliquo corpore combuſto.

Monodos appellatus eſt pruſiæ filius qui unum os habuit dẽtium loco.Similiter habuit & Pyrrhus rex epirotarum.

Minotauri effiges inter ſigna militaria eſt quo non minus occulta eſſe debent conſilia ducum q̃ fuit domicilium eius labyrinthus.minotaurus putatur eſſe genitus:cum Paſiphe Minois Regis uxor dicitur concubuiſſe cum tauro.ſed affirmant alii taurum fuiſſe nomen adulteri.

Manius prænomen dictum eſt ab eo ꝙ mane quis natus ſit:ut lucius qui luce.

Manliæ gentis patritiæ decreto nemo ex ea.Marcus appellaẽ ꝙ.M.Manlius q capitoliũ a gallis defenderat cũ regnũ affectaſſet dãnatus necatuſq; eſt.

Maiores flamines appellabantur patritii generis minores plebeii.

Millus collare canũ uenaticorũ factum ex corio confixũq; clauis ferreis eminentibus aduerſus impetum luporũ.Scipio æmilianus ad populũ.Vobis inquit reiq; pu.præſidio eritis quaſi millus cani.

Mœnia præter ædificia ſignificant etiam & munia hoc eſt officia.

Magnificiſſima dicebant antiq ꝓ magnificẽtiſſima re enim uera magnificens dici non poteſt.

Manceps dicitur q̃cquid a populo emitur conducituue quia manu ſublata ſignificat ſe auctorẽ emptionis eſſe.qui quidem præs dicitur:quia tã debet præſtare populo quod promiſit q̃ is qui ꝓ eo præs factus eſt.

Maſculino genere dicebant crucem:ut eſt illd Gracchi:dignus fuit qui malo cruce periret.maſculine dicebant & frontem & alia multa ſimiliter.

Matronis aurũ redditũ cũ legitur hoc ſignificare uidetur:q̃a matronæ contulerunt ornatus ſui aurũ ad capitoliũ a gallis ſenonibus liberandum:q̃bus poſtea eſt redditum a populo Romano.

Magiſtrare regere & temperare eſt.

Municas pro communicas dicebant.

Multifacere diciẽ ſicut magnifacere & paruifacere.Cato:Neq; fidẽ neq; iuſiurandum neq; pudicitiã multifacit:ꝙ merito ab uſu receſſit:quia quãtitas numero nõn æſtimaẽ nec deſiderat multitudinẽ

Magiſteria dicũtur in omnibus rebus qui magis cæteris poſſunt:ut magiſterium equitum.

Maledictores dicebantur ab antiq̃s.q nũc maledici.

Mihipte Cato pro mihiipſi poſuit.

Manſues pro manſuetus.

Meritauere pro meritauere Cato ait pro meruere:

Magnificius idẽ ĩpẽ pro magnificentius dixit & non fruſtra.nam poſitiuus eius magnifice eſt.

Munificior a mũificio idẽtidẽ Cato dixit cũ nũ munificẽtior dicamus:q̃uis munificẽs non ſit in uſu.

Mediocriculus ipſe qui ſupra poſuit cum ait ridibũdum magiſtratum pauculos homines mediocriculum exercitum obuiam duci.

Mutinitini ſacellum fuit Romæ.cui mulieres uelatæ togis prætextatis ſolebant ſacrificare.

Matronæ a magiſtratibus non ſubmouebantur.ne pulſari contrectariq; uiderẽtur:neue grauidæ cõcuterentur.ſed nec uiri earum ſedentes cum uxoribus in uehiculo deſcendere cogebantur.

Minuebatur populo luctus ædis dedicatione:cum a cenſoribus luſtrũ condebatur.cum uotum publice ſuſceptum ſoluebatur.priuatis autem cum liberi naſcerentur.cum honos ĩ familia ueniret.cũ pr̃ aut liberi aut uir aut frater ab hoſte captus domum rediret.cum puella deſponſaretur.cũ propiore quis cognatiõe qua is q lugeretur natus eẽt.cum in caſtro Cereris conſtitiſſent.

Maxime dignationis flamẽ dialis eſt inter.xv.flamines.& cũ cætera diſcrimina maieſtatis ſuæ habeãt mimi habeaẽ pomonalis:ꝙ pomona leuiſſimo fructu agrorũ præſidet ideſt pomis.

Mundum gentiles ter in anno patere putabant.diebus iis poſtridie uulcanalia:& ante diem tertium nonas octobris.& ãte diẽ ſextũ idus nouẽbris ĩferiorẽ.n.eius partẽ conſecratã diis manibus arbitrantes clauſa omni tempore præter hos dies qui ſupraſcripti ſunt quos dies etiam religioſos iudicauerunt ea de cauſa:ꝙ iis diebus ea quæ occulta & abdita religionis deorũ manium eſſent in lucẽ abducerent:nihil eo in repu.geri uoluerunt.Itaq; per hos dies nõ cum hoſte manu conſerebatur.non exercitus ſcribebatur.non comitia habebantur.non aliud quicq̃ ĩ rep.niſi quod ultima neceſſitas exigiſſet adminiſtrabatur.

Mos eſt inſtitutum patrium pertinens maxime ad religiones cærimoniaſq; antiquorum.

Municipalia ſacra uocabantur:quæ ante urbem cõditam colebantur.

Manes dii ab auguribus uocabantur:ꝙ per eos omnia manare credebant.eoſq; deos ſuperos atq; inferos dicebant.

Monſtra dicunẽ naturæ modum egredientia:ut ſerpens cũ pedibus.auis cum quattuor aliis hõ duobus capitibus.iecur cum diſtabuit in coquendo.

Muta exta appellabant:ex quibus nil diuinationis animaduertebant.

Menſæ in ædibus ſacris ararum uicem obtinebant.

Manumitti ſeruus dicebaẽ.cum dominus eius aut caput eiuſdem ſerui:aut aliud membrum eius tenens dicebat:hunc hominem liberum eſſe uolo.& emittebat eum e manu.

Moſculis Cato pro paruis moribus.

Mentecaptus dicitur.cum mens ex hominum poteſtate abiit.& idem demens ꝙ de ſua mente deceſſerit.& amens ꝙ a mente abierit.

Manare ſolem dicebant antiqui cum ſolis orientis radii ſplendorem iacere cœpiſſent.a quo & dictũ putabant mane.Alii mane dictum putant ab eo quod manum bonum dicebant.

Murrata potione uſi ſunt antiqui:ſed poſtea adſuerunt diis ſuis libare ideoq;.xii.tabulis eſt cautum:ne mortuo uideretur.

Muger muſcoſus.

Muries dicebaẽ ſal in pila tonſum & in olã fictilem coniectũ:& in furno percoctũ:quo dehinc ĩ aqua miſſum ueſtales uirgines utebantur in ſacrificio.

Mortuæ pecudis corio calceos fieri flaminibus nefas habebatur:cum ſua morte extĩcta omnia funeſta extimabantur.

Me pro mihi dicebant antiqui.

Maleuoli Mercurii ſignum ideſt ſtatuam appellabant ideo ꝙ in nullius tabernam ſpectabat.

Malluuiũ dicitur quo manus lauantur.malluuiæ q̃bus manus ſunt lotæ.pelluuiæ quibus pedes.

Maior cõſul dicitur uel is penes quem faſces ſũt:uel is qui prior factus eſt.prætor autem maior urbano minores cæteri.

Medicum dici Verrius putat a mente eius quam fefellerit fortuna:uel ꝙ præcetur quẽq; ut uitæ ſuæ medeatur cibo.

Municipium id genus hoĩum dicitur qui cum Romã ueniſſent.neq; ciues Ro.eſſent:ꝑticipes tamẽ fuerũt omniũ rerum ad munus fungendum una cũ romanis ciuibus præterq̃ de ſuffragio ferẽdo aut magiſtratu capiendo ſicut fuerũt Fũdani Formiani Cumani Cerani Lanuuini Tuſculani q poſt aliquot annos ciues Romani effecti ſũt.Alio mõ cũ id genus hominũ definiẽ:quorum ciuitas uniuerſa in ciuitatẽ romanã uenit:ut Aricini Cerites Anagnini.Tertio cũ id genus hominũ definiẽ:qui ad ciuitatẽ romanã ita uenerũt uti municipia eſſent ſua cuiuſq; ciuitatis & colõiæ:ut Tiburtes ꝑneſtini piſani urbinates nolani bobutinenſes placentini nepeſini ſutrini lucrenſes.

Mater matuta manis mane matrimonium materfamiliæ matertera matrices materiæ dictæ uidẽtur:ut ait Verrius:quia ſunt bona:qualia ſcilicet ſunt quæ ſunt matura.uel potius a matre:quæ ẽ originis græce.

Modo quodam.ideſt ratione dicuntur omnia iſta modo ſit commoditas commodus commodat modice modeſtia moderatio modificatio.

N

Aenia eſt carmẽ quod ĩ funere laudãdi grã cantatur ad tibiã.Sũt q eo uerbo finem ſignificat putãt.Quidã uolũt næniã iõ dici ꝙ uoci ſimilior quærimonia flentiũ ſit.Quidã aiũt næniæ ductũ nomẽ ab extremi ĩteſtini uocabulo Græci.n.νείατον uel νέατον.Neaton extremũ dicũt ſiue ꝙ chordarum ultima νεάτη neate dicitur extremã cantionis uocẽ næniã appellarunt.

Næniæ deæ ſacellum extra portam uiminalem fuerat dedicatum.

Nauali corona ſolet donari qui primus in hoſtium

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

nauem armatus tranſilierit.

Nefrendes arietes dixerũt ꝙ dentibus frendere non poſſint. Alii dicunt nefrendes infantes eſſe nondũ frendentes. i. frangentes. Liuius: Quẽ ego nefrendem. Alit lacteam ĩmulgens opem. Sunt q nefrendes teſticulos dici putent: quos lanuuini appellant nebrũdines: græci præneſtini nefrones.

Nequunt non eunt.

Neccum nec eum.

Nemora ſignificant ſiluas amœnas.

Nemut niſi etiam uel nempe.

Nemini genitiuo caſu Cato uſus eſt: cum dixit. Sunt multi corde: quos non miſeret nemini.

Nemo nec homo.

Neci datus proprie dicitur ꝙ ſine uulnere ĩterfectus eſt: ut ueneno aut fame.

Neceſſarium in quo non ſit ceſſandum.

Neceſſarii dicuntur cognati aut affines ĩ quos neceſſaria officia conferuntur.

Nec legẽs nõ legẽs neq electũ hẽns qd debeat facere:

Nec coniunctio diſiũctiua eſt: ut nec legit nec ſcribit ponitur etiam pro non. Turpil. Nec recte dici mihi iam dudum audio.

Necunquẽ: necunq̃ queñq̃.

Nequalia detrimenta.

Nequinunt nequeunt.

Nequitum & nequit pro non poſſe dixerunt.

Nequicq̃ fruſtra.

Nectere ligare.

Nectar græce ſignificat deorum potionem.

Nequã auriũ eſt auris qd̃ uis uehementius ãbit hoc uerſu. Luc. ſignificare uidetur. Nequã eſſe auriũ ꝙ aures lædat pondere inaurium cũ auris inciditur: uel etiã cupiditatem pecuniæ uoluit ſignificare.

Neruum appellamus etiam ferreum uiculum: quo pedes uel etiam ceruices impediuntur.

Negumate negate.

Nebulo dictus eſt: qui nõ pluris eſt q̃ nebula: aut qui nõ facile perſpici poſſit: qualis ſit nequã nugator.

Negabundum pro negante dixerunt.

Neutiq̃ pro nullo modo.

Nepotes luxurioſæ homines uitæ appellati ꝙ non magis his rei ſuæ familiaris cura eſt q̃ in his qbus pater auuſq uiuunt.

Nepos cõpoſitũ ab eo qd̃ natus poſt ſit patri q̃ filius.

Nefaſti dies. N. littera notantur.

Nepa afrorum lingua ſydus: quod cancer appellatur: uel ut quidam uolũt ſcorpius. Plau. Dabo me ad parietem imitabor nepam.

Nepus pro non purus.

Nautea herba granis nigris: qua coriarii utũtur: a naue dictum nomen: quia ναυτεαν nauſeam facit p mutationem t in s.

Natio genus hominum: qui non aliunde uenerunt ſed ibi nati ſunt: in pecoribus quoq bonus prouẽtus fœturæ bona natio dicitur.

Nautiorum familia troianis dicitur oriunda.

Natinatio dicebatur negociatio & natinatores ex eo ſeditioſi.

Nacæ appellantur fullones: ꝙ nauci non ſint. i. nullius precii, omnia fere opera ex lana: nata νακαι dicuntur a græcis.

N

Nauci pro nugis ponitur: alias pro oleæ aut nucis nucleo: alii oĩum rerum putamẽ ita appellari uolũt. quidã ex græco quod ſit nace: leuem hoĩem ſignificari uolentes. quidam uolũt ſic appellari mẽbranulam: quæ in nucis iuglandis eſt medio.

Narica genus piſcis minutum.

Nancitor nactus erit.

Nare a naue ductũ. ꝙ aqua feratur natans: ut nauis.

Natare eſt ſæpius: ut dictitare factitare.

Nauus celer ac ſtrenuus a nauium uelocitate dictus.

Naſiterna genus uaſis aquarii anſati & patentis.

Naſſa eſt piſcatorii uaſis genus: quo cum intrauerit. piſcis exire non poteſt. Plautus. nunq̃ ex iſta naſſa hodie eſcam petam.

Napuræ fœniculi.

Nauſtibulũ alueũ ad nauis ſimilitudinem factum.

Nauia lignum cauatum ut nauis: quo in uindemiis uti ſolent.

Nauſcit cum granum fabæ ſe naſcendi gratia aperit: quod ſit non diſſimile nauis formæ.

Neuia ſilua dicta iuxta urbẽ: ꝙ Neuii cuiuſdã fuerit.

Nudiuſtertius compoſitum ex nunc & die tertio.

Nuptam a græco dictam: illi enim nuptã appellãt.

Numero dicebant pro nimium.

Nupta uerba dicebantur ab antiquis quæ uirginem dicere non licebat. Plautus. Virgo ſum nondum didici uerba nupta dicere.

Numerius prænomen tractum ab auo.

Nuſcicioſus: qui parum uidet propter uitium oculorum: quiq plus uidet ueſperi q̃ meridie.

Nundinas feriarum diem eſſe uoluerunt antiq: quo mercandi gratia urbem ruſtici conuenirent.

Nuculas præneſtinos appellabant: ꝙ incluſi a Pœnis caſilini famẽ nucibus ſuſtentarunt: uel ꝙ in eorũ regione plurima nux minuta naſcitur.

Nummus ex græco nũmiſmate naſcitur.

Nuncius & res ipſa & nuncius dicitur.

Nuper quaſi nouiter tanq̃ dicimus nouiſſime.

Numen quaſi nutus dei ac poteſtas.

Numidas dicius: quos græci nomadas: ſiue ꝙ id genus hominum pecoribus negocietur: ſiue ꝙ herbis ut pecora aluntur.

Numella genus uinculi quo quadrupedes deligantur.

Nuces flagitantur nuptis: & iaciuntur pueris: ut nouæ nuptæ intranti domum noui mariti ſecundũ fiat auſpicium.

Numæ pompilii in ianiculo eſt ſepulchrum.

Nonuncium & teruncium dicitur ꝙ nouem unciarum ſit: ſiue trium.

Nomen dictum quaſi nouimen: ꝙ noticiam facit.

Noctua a tempore noctis dicta quo canit uel uolat.

Noneolæ uocantur papillæ quæ ex faucibus caprarum dependent.

Noctilugam Lucilius dixit: cum obſcœnũ ſignificat.

Nihili qui nihil quidem eſt.

Nouerca dicitur: quam quis ſublatis liberis nouam uxorem ducit: arcendæ familiæ gratia.

Noualis ager nouæ relictus ſementi.

Noxia apud antiquos damnum ſignificabat: ſed a poetis ponitur pro culpa. oxa ponitur pro peccato aut peccati pœna: cum lex iubet noxæ dedere pro peccato.

O

Notum græci natum ex uxore non legitima dicunt qui apud nos ſpurio patre natus dicitur.

Nota nunc ſignificat ſignum ut in pecoribus: nunc litteras ſingulas aut binas: nunc ignominiam.

Nobilem antiqui pro noto dicebant. Plautus: Peregrina facies atq ignobilis.

Noegeum amiculi genus.

Noegeum cãdidum. Liuius: Lachrymas de ore noegeo detorſit: ideſt candido.

Nixi dii appellabantur quos putabant præſidere parientium nixibus.

Nictare & oculoꝝ & alioꝝ membroꝝ niſu ſæpe aliquid conari: dicimus enim & nictationẽ & nictũ. Cæcilius. huc tremulis palpebris percutere nictu.

Nictit canis: ut odorandis canum ueſtigiis leuiter gãniens. Ennius: nare ſagaci ſẽſit uoce ſua nictit ululatq: unde & gannitio.

Nigulus nullus. Martius uates: ne nigulus mederi queat.

Nequam qui ne tanti quidem ꝙ habetur minimi.

Nanum græci uas aquarum dicunt humile & concauum quod uulgo uocant ſitulum barbatũ: unde naui pumilion es appellantur.

Necem a græco dici certum ẽ νεκις. Nam νεκον cadauer mortuum dicunt græci.

Niuem interpretatur nouum ex græco: quod illi dicunt νεον.

Nequinates narnienſes.

Negocium ꝙ non ſit ocium.

Nauos a celeritate nauis dicimus.

Nouendiales feriæ a numero dierum ſunt dictæ.

Naualis porticus a uicinia naualium dicta.

Nonarum Idum Kalendarum dies nuptiis alieni habentur quoniam ii dies decreto pontificum atri iudicati ſunt: ꝙ quotienſcunq romani duces belli gerendi gratia his diebus ſupplicauerunt: male rempublicam geſſere.

O B præpoſitio alias ponitur pro circum: ut cum dicimus urbem obſideri: obſignare: obuallari. alias inuicẽ præpoſitionis quæ eſt propter ut ob merita: ob ſuperatos hoſtes. unde obſides pro obſides qui ob patriæ præſtãdam fidem dantur alias pro ad: ut Ennius ob Romam noctu legiones ducere cœpit.

Oculiſſimum cariſſimum. Plautus: Oculiſſimũ hoſtium amice.

Oculatum pro præſenti poſuit. Plautus: cum dixit: oculata die: item ipſe pluris ẽ oculatus teſtis unus quam auriti decem: qui ſe uidiſſe dicat.

Oculitus quoq dicitur: ut funditus. penitus: quo ſignificatur tam carum eſſe q̃ oculum.

Odefacit dicebant pro o facit: quæ uox a græco tracta eſt.

Ogygia mœnia thebana ob ogygio conditore dicta.

Occaſio opportunitas temporis caſu proueniens.

Occaſus interitus: uel ſolis in oceano merſio.

Occiſum a necato diſtinguitur: nam occiſum a cædendo dictum: necatum ſine ictu.

October equus appellabatur: qui ĩ campo martio mẽſe octobri Marti ĩmolabatur: de cuius capite maxia erat contentio inter ſuburanes & ſacrauienſes: ut

hi in regia pariete illi ad turrim mamiliam id figerent cuius cauda: ut ex ea ſanguis ĩ focum diſtillaret: magna celeritate perferebatur in regiam.

Occidamus. Plautus: poſuit pro contra cædamus.

Occentare dicebant pro conuitium facere cũ id clare & cum quodam canore fieret ut procul exaudiri potuiſſet: quod turpe habet: quia non ſine cauſa fieri putatur. inde cantilenam dici: quia illã non cantus iucunditatem puto.

Ocrem montem confragoſum dicebant ãtiqui: hic ocreæ dictæ inequaliter tuberatæ.

Occare & occator ab occidendo dictum: ꝙ grandes terræ cædant globos.

Ocyus & ocyſſime poſitum latinum non habẽt ſed ab eo ueniunt. quod eſt in græco ωκυς uelox.

Ocymum græcum: & a celeritate naſcendi ẽ dictũ.

Occupatitius ager dicitur: qui deſertus a cultoribus propriis ab aliis occupatur.

Orchitis genus oleæ ex græco dictum ορχησ teſticulus ꝙ magnitudine ſit inſtar teſticulorum.

Orcheſtra locus in ſcæna.

Orca genus mariæ beluæ maximum. ad cuius ſimilitudinem uaſa ficaria orcæ dicuntur: ſũt enim teretes: atq uniformi ſpecie.

Oriri naſci uel ſurgere.

Orba ſignificat apd̃ poetas priuata aliqua pſõa cara.

Orba eſt quæ patrem aut filios quaſi lumen amiſit.

Ortygia delos inſula.

Oratores ex græco dicti: ꝙ miſſi ad reges nationes q̃ deos ſolerent ſtari: hi modo appellantur legati.

Orata genus piſcis a colore auri dicta: quod ruſticorum dicebant: ut auriculas oriculas.

Oreæ freni: quod ore inſerantur dicti.

Oreus liber pater & oreades nymphæ a montibus appellantur.

Ordinarius homo ſcurra & improbus: qui aſſidue ĩ litibus moratur ob eamq cauſam in ordine ſtat Prætorem adeuntium ſiue dictus per contrarietatem quia minime ordine uiuit.

Ornatus dicitur & bonis artibus inſtructus: & honores adeptus appellatur qui ornatus eſt: cultus ipſe quis ornatur.

Ordiri eſt rei principium facere.

Opaca umbroſa.

Opalia dicebantur dies feſti: quibus opi ſupplicabantur.

Obnubit caput operit: ũde & nuptiæ dictæ a capitis opertione.

Oppidum ꝙ ibi homines opes ſuas conferunt.

Oppidum dicitur & locus in circo: unde quadrigæ emittuntur.

Oppido ualde multum: ortum eſt autem hoc uerbum ex ſermone inter ſe confabulantium: quantum quiſq frugum faceret: ut quæ multitudo ſignificaretur ſæpe reſpondebatur quarum uel oppido ſatis eſſet: hinc in conſuetudinem uenit: ut diceretur oppido pro ualde multum. Itaq ſiqui ĩ aliis rebus eo utuntur: utputa: ſiqui dicant oppido didici: ſpectaui ambulaui: errant quia nulli eorum ſubiici poteſt quod ſatis eſt.

Opiter eſt: cuius pater auo uiuo mortuus eſt ducto uocabulo: aut ꝙ obitu patris gẽitus ſit: aut ꝙ auũ

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

poſt patrem habeat.ideſt pro patre.
Opitulus iuppiter & opitulator dictus eſt quaſi opis
lator.
Obturare ex græco trahitur ab eo quod illi hoſtias
dicunt θυμας.
Optio eſt optatio:ſed in re militari optio appellatur
is quem decurio aut centurio optat ſibi rerũ pri/
uatarum miniſtrũ quo facilius obeat publica of/
ficia.
Obteſtatio eſt cum in meliorem partem uocaƭ. de/
teſtatio cum in deteriorem.
Obices peſſuli feræ.
Obrutuit obſtupuit abruto: ꝙ antiqui pro graui in
terdum pro ſtupido dixerunt. Affranius: Nõ poſ/
ſum uerbum facere obrutui.
Obambulare aduerſum alios ambulare & quaſi am
bulatim ſeſe opponere.
Obrogare eſt legis prioris infirmandæ cauſa legem
aliam ferre.
Obacerare obloqui atq; alterius ſermonem mole/
ſte impedire:quod ſumptum uidetur a paleis q̃s
græci αχυρα uocát. Itaq; & frumentum & panis
non ſine paleis aceroſus dicitur. Item lutum ace/
ratum paleis mixtum.
Oblitteratur alii ab obliuione:alii a littore ꝙ ibi no/
tata fluctibus æquari & tolli ſolent.
Obprobrare probrum obiicere.
Obarcerbat exacerbat.
Oblucinaſſe dicebant antiqui mente erraſſe: quaſi ĩ
luco deorum alicui occuriſſe.
Obedire obaudire.
Opperiri expectare.
Obtrectat contra ſententiam tractat.
Obtutu quaſi obtuitu a uerbo tuor:quod ſignificat
uideo.
Opis dicta eſt coniunx Saturni: per quam uoluerũt
terram ſignificare:quia omnes opes humano ge/
neri terra tribuit. Vnde & opuléti terreſtribus re/
bus copioſi & hoſtiæ opimæ præcipue pingues:
& opima magnifica & ampla ſpolia.
Obſcum dicitur ſignificare ſacrum:unde & leges ob
ſcatæ:ideſt ſacratæ.
Opicum quoq; inuenimus pro oſco:oſcis enim fre/
quentiſſimus fuit uſus libidinum ſpurcarum:un
de & uerba impudentia appellantur obſcœna. Ti
tinnius oſce & uolſce fabulantur: nam latine ne/
ſciunt.
Obinunt obeunt.
Obigitat ante agitat obambulat.
Obiurare iureiurando obſtringere.
Obitu dicebant pro aditu.
Opiparum magnarum opum apparatum.
Obeſt oberit uel aderit.
Offerumenta dicebant quæ offerebant.
Obſecrare eſt opem a ſacris petere.
Obeſus pinguis quaſi ob edendum factus.
Opertat ſæpe operit.
Obnoxius pene obligatus ob delictum.
Opilo genus auis.
Opunculo:quod opilionis genus cantus imitatur.
Obpuniat uerberat a pauiendo ideſt feriendo: unde
pueri obpuniendo coercentur: ideſt plagis: unde
& pauimenta.
Obdere opponere uel opperire.
Obuos ſacro pro uos obſecro: ut ſub uos placo pro
ſupplico.
Obherbeſcere herbam increſcere.
Opportunæ dicitur ab eo:ꝙ nauigantibus maxime
utiles optatiq; ſunt portus.
Oboritur adnaſcitur.
Obnectere obligare.
Obs antiqui dicebant opulentum: unde econtrario
inops.
Obſidionalis corona dicebatur:quæ ei qui obſeſſos
liberaſſet ab hoſtibus dabatur:ea fiebat ex grami/
ne uiridi ex eo loco decerpto in quo erant incluſi:
quæ corona magnæ auctoritatis erat: ciuica coro
na ſingularis ſalutis ſignum erat:obſidiõalis uni/
uerſorum ciuium ſeruatorum.
Obſtitum uiolatum.
Obſtinat obfirmat.
Obſtrundant auide trundant.
Obſtipum obliquum.
Obſalutare ſalutandi gratia offerre
Obſequela obſequium.
Oleagineis coronis miniſtri triumphantium utebã
tur:quod Minerua dea belli eſſe putabatur.
Oblentica mali odoris loca
Obliuetam dicebát ab oleis: ut a uino uindemiam.
Officioſus ab efficiendo dictus.
Offudas fallacias.
Offucare aquam in fauces ad ſorbendum dare.
Offectores colorum infectores.
Oxime ociſſime.
Oenigenos uino genitos:
Oeſtrum furor græco uocabulo.
Omen uelut oremen:quod fit ore. augurium ꝙ nõ
auibus alioue modo fit.
Ouem maſculino genere dixerunt:ut ouibus duo/
bus non duabus.
Ouantes lætantes ab eo clamore quem faciũt redeũ
tus ex pugna uictores milites geminata o littera.
Oualis corona eſt myrtea quam habebant qui ouã
tes introibant:cum bella non erant indicta aũt ſi/
ne ſanguine confecta.
Obuaricator dicebaƭ qui cuipiam occurrebat quo
minus id rectum iter conficeret.
Ofentina tribus ab ofente fluuio dicta.
Oſtentum oſtentatum.
Oſcinum augurium a cantu auium:
Oſtinet pro oſtendit.
Oſcines aues auſpicium ore facientes.
Oſtia urbs ab exitu tyberis appellata.
Oſorem dixerunt:qui aliquem odiſſet.
Ollic illic.
Obiurgatio poſt turpe factum caſtigatio. Monitio
uero eſt ante commiſſum.
Obtrectator eſt qui facit quid contra recte tractan/
tem.
Obmanẽs pro diu manens: ut permanens.
Offringi terra dicitur:cum iterum tranſuerſo ſulco
aratur.

Orare antiqui dixerunt pro agere. Vnde & oratores
cauſarum actores:& oratores qui nunc legati:qd'
reipublice mandata peragerent.
Occiſitantur ſæpe occiduntur.
Oſi ſunt:ut peroſi ſunt dicebatur.
Optimati ſunt:ut decurionatus ſiue pontificatus di/
citur.
Ob os ſignificat ad os.
Obſonitauere ſæpe obſonauere.ſignificat autem cõ
uiuari.
Oſtentas ſæpe oſtendis gloriandi cauſa.
Opigenam iunonem matronæ colebant. quod fer/
re eam opem in partu laborantibus credebant.
Oletum ſtercus humanum. Verranius:Sacerdotula
in ſacrario Martiali fecit oletum.
Oppidum dictum eſt ꝙ opem præbet.
Orcus ab urgendo dictus mortem.c.n.pro.g.freq̃n
ter ponebant antiqui.
Offendices dicebant ligaturæ nodos quibus apex re
tinebatur:id cum perueniſſet ad mentũ dicebant
offendimentum.

P Ræceptat ſæpe præcipit.
Pliſima plurima.
Petilanſuram ſignificat ungulam eq albã.
Pilare & compilare a græco trahitur.græci enim plu
res πλεουσ dicunt.
Pilat pilos habere icipit:alias pro detrahit.pilos a pe/
de pilati.
Pila quæ parietem ſuſtentat ab opponẽdo eſt dicta:
Pilentum uehiculi genus:quo matronæ ferebãtur.
Pilani pilis pugnantes.
Pellicator qui pellicit ad fraudem.
Pellicum galerum:quia fiebat ex pelle.
Pellexit in fraudem induxit.
Pelluuiæ quibus pedes lauantur: ut malluuiæ q̇bus
manus.
Pelamys genus piſcis dictum ꝙ in luto moretur:qd̃
græce dicitur πηλοσ.
Pellem habere hercules fingitur:ut homines cultus
antiqui admoneantur. Iurgentes quoq; diebus lu
ctus in pellibus ſunt.
Pillea caſtori & polluci dederũt ãtiqui:quia lacones
fuerunt:quibus prolectis militare mõs eſt.
Pelta genus ſcuti.
Petroneſi ruſtici a petrarum aſperitate & duritia
dicti.
Petoricum uehiculum gallicum:alii oſce putant di/
ctum quod quaſi petorutum appellat. quattuor
enim habet rotas.
Petuinna in humeris in humeris iumentoꝝ ulcera.
Picta quæ nunc dicitur toga:antea uocabatur purpu
ra:eaq; erat ſine pictura.
Pietatem ut deos cæteros colebant Romani.
Pẽdere pœnas ſoluere:ſignificat ab eo quod ære gra
ui cũ uterentur Romani penſo eo nõ numerato
debitum ſoluebant.unde & penſiones dictæ.
Penetralia ſunt penatium deorum ſacraria.
Peniculi ſpongæ longæ propter ſimilitudinem cau
darum appellatæ. Penes enim uocabanƭ caudæ.
Penetrare penitus intrare.
Pennatas impẽnataſq; agrias in ſaltari carmĩe ſpicas
ſignificat cum ariſtis:& alias ſine ariſtis agrias no
uas uolunt intelligi.
Penora dicuntur res neceſſariæ ad uictum quotidia
num:& locus earum penarius.
Pentathlum antiqui quinquaſtium dixerunt:id au/
tem genus exercitationis his quinq; artibus con/
ſtat:iactu diſci:curſu:ſaltu:iaculatione:luctatione.
Pedam ueſtigium humanum appellabant.
Piſatilem Neuius dixit e piſis oriundum.
Pedes dicũtur quos diminutiue pediculos dicimus:
ab his pedicoſi appellantur:ut eſt illud:Pedicoſus
ſquallidus ubi me uidit:caput ſquauit:pedes legit
Peſeſtas dicebatur peſtilentia.
Pedum bacculi genus. Virgilius: At tu ſume pe/
dum:quod mecum ſæpe rogaret. Non tulit An/
tigenes.
Pedem ſtruit dicebant pro eo quod eſt fugit.
Piſcatorii ludi dicebantur qui fiebant pro quæſtu pi
ſcantium.
Pectenatum tectum dicitur a ſimilitudine pecti/
nis in duas partes deuexum: ut teſtudinatum in
quattuor.
Peculatus furtum publicum:a pecore dictum: ſicut
pecunia:eo quod antiqui Romanorum nil præ/
ter pecora habebant.
Piatrix dicebatur ſacerdos: quæ expiare erat ſolita:
quam ſagam alii uocabant.
Piamẽtum quoque dicebatur: quibus utebantur in
expiando.
Piacularis porta Romæ dicta propter aliqua piacu/
la quæ ibidem fiebant.
Perigere interdum pro tardari:interdum pro pœni
tere poni ſolet.
Pangere:figere:unde plantæ pangi dicuntur:cum in
terram admittuntur:inde etiam uerſus pangi uel
figi in cæra dicuntur.
Peganides muſæ dictæ ſunt a fonte: quem pegaſus
ictu ungulæ fingitur aperuiſſe: ob quam cauſam
& græce appellatæ hippocrenæ.
Pipatio clamor plorantis lingua oſcorum.
Pateides muſæ a fonte Macedoniæ dictæ propter li/
quoris eius unicam ſubtilitatem.
Peteſcere petere.
Pitpit oſce quicquid.
Picena regio:in qua eſt Aſculum:dicta quod Sabini:
cum Aſculum proficiſcerentur:in uexillo eorum
picus conſederat.
Perditum eſt quod interit ac recuperari non poteſt:
Præbitere Plautus pro perire poſuit.
Peregere dicebant expergefacere.
Pergite agite. Virgilius:Pergite pierides.
Pergræcari eſt epulis & potationibus inſeruire. Ti/
tinnius: Hominem improbum nunc ruri per/
geæcatur.
Permiſſus appellatur aries: qui annis compluribus
tonſus non eſt.
Pierides muſæ a pierio monte dictæ ſunt.
Percontatio uidetur dicta ex uſu nautico.quia altitu
dinẽ aquæ conto pertentat. Alii uolunt pcontatio
nem dici:quod ſcilicet is qui curioſus eſt:per cun/
cta interroget.
Perfuga & tranſfuga dicitur quod ad hoſtes perfugi
at & tranſfugiat.

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Perſacul & per ſe facul antiqui dicebant:quod nũc facile & perſacile dicimus.unde permanſit in cõſuetudine facultas.

Perediá & bibeſiam Plautus:cum dixit:intelligi uoluit cupiditatem edendi & bibendi.

Peremere alii poſuerunt pro prohibere:alii pro uitiare.

Perpentem pro perpetuo dixerunt poetæ.

Perſillum dicebatur uas quoddam picatũ ĩ quo erat unguentum:unde arma quirini ungebantur.

Perſicum portum mare euboicũ:ꝙ in eo ſteterit claſſis perſarum.

Perſicum Plautus dixit peracutum.

Perpetat peragit perſicit.

Perpulit perſuaſit impulit.

Pertiſum pro pertæſum dixerunt.

Puticuli ſũt appellati:quod uetuſtiſſimum genus ſepulture ut puteus fuerit.& dicti puticuli: quia ibi cadauera puteſcerent.

Putus antiqui dicebãt pro puro.unde putatæ uites: & arbores ꝙ deciſis impedimentis remanerẽt.purum aurũ quoq; putatũ dici ſolet:ideſt expurgatum.& ratio putata ideſt pura facta.

Putitum Plautus dixit pro ſtulto.

Pubens adoleſcẽs:quinetiam impubium numerus eiuſdem ætatis.

Puteolos dictos putant ab aquæ calido putore.qdã a multitudine puteorum earundem aquarũ gratia factorum.

Pugnus a punctione:ideſt percuſſione dicitur.

Præcidaneam porcam dicebant quá immolare erãt ſoliti antea q̃ nouam frugem præciderent.

Porriciam porro iaciam.

Porcæ in agris ſunt dictæ ꝙ pareant:ideſt prohibeãt aquam frumentis nocere.nã crebriores ſulci limi ſolent uocari.

Poſtliminium receptus eſt is qui extra limina:hoc ẽ terminos prouĩciæ captus fuerat.rurſus ad ꝓpria reuertitur.

Poſticum hoſtium dicitur in poſteriore parte ædiũ. cæterarum antiqui etiam uicinũ habitantẽ ad poſteriorem partem ædium ſic appellarunt. deniq; & quæ ante nos ſunt antica. & quæ poſt nos ſunt poſtica dicũtur: & dexteram anticã: ſiniſtram poſticam dicimus:ſic etiam ea cæli pars quæ ſole illuſtratur ad meridiem antica utiq; nominaꝛ quæ ad ſeptentrionem eſt poſtica:rurſum quæ diuidũtur in duas partes orientem atq; occidentem.

Palatium:ideſt mons Romæ appellatus ẽ: quod ibi pecus paſcens balare cõſueuerit.uel quod palare: ideſt errare pecudes ſolerent:uel ꝙ ibi hyperborei filia Palanto habitauerit:quæ ex Herculæ Latinũ peperit. Alii eundem quod pallas ſepultus ſit æſtimant appellari.

Palmites uitium ſarmenta appellantur:quod in modum palmarum humanarum uirgulas quaſi digitos edunt.

Palmulæ appellantur remi a ſimilitudine manus humanæ.

Pallas Minerua eſt dicta:quod Pallantem gigantem interfecerit:uel ſicut putabant quod in pallãte palude nata eſt.

Pappi carduorum flores.Lucretius:Veſtem nec plumas auium papposq; uolantes.

Papillæ capitula mammarum dictæ ꝙ papularum ſunt ſimiles.

Pauperies damnum dicitur.

Palpari blandiri ꝙ quadrupes facit.

Pauciens dicebant pro raro. Titinnius:uxorem pauciens uidebo.

Panus facit diminutiuum paucula.

Pandana porta dicta eſt Romæ ꝙ ſemper pateret.

Pandiculari dicuntur qui toto corpore oſcitantes extenduntur eo ꝙ pandi fiunt.

Panicularis dicebatur dies:idem & communicarius in quo omnibus diis communiter ſacrificabatur.

Pancarpiæ dicũtur coronæ ex uario genere florum factæ.

Panibus redimebãt caput equi ĩmolati idibus octobribus ĩ campo martio ſacrificium fiebat ob frugum euẽtum:& equus potius q̃ bos immolabaꝛ ꝙ hic bos frugibus pariendis eſt aptus.

Patulum bouem Plautus appellabat: cuius cornua diuerſa ſunt ac late pateant.

Patagium eſt quod ad ſummam tunicam aſſui ſolet quæ & patagiata dicitur & patagiari qui eiuſmodi faciunt.

Patagus morbi genus.

Patritius uicus Romæ dictus:eo qđ ibi patritii habitauerunt iubente Seruio tullo:ut ſiqui molirentur aduerſus ipſum ex locis ſuperioribus opprimerentur.

Pagani a pagis dicti.

Pagi dicti a fontibus quod eadẽ aqua utereꝛ aquæ enim lingua dorica appellantur πηγαι.

Paginæ dictæ:quod in libris ſuam quæq; obtineant regionem:ut pagi.uel a pagenda ꝙ in illis uerſus panguntur:ideſt finguntur.

Parẽs uulgo pater aut mater appellatur:ſed iuris prudẽtes auos & proauos.auias & proauias parentũ nomine appellari dicunt.

Parere obedire.

Paribus equis:ideſt duobus romani utebaꝛ in prælio:ut ſudante altero tranſirent in ſiccum.

Pararium æs appellabaꝛ id quod equitibus duplex pro binis equis dabatur.

Parrici quæſtores appellabantur:qui ſolebant creari cauſa rerum capitalium quærẽdarum.Nam parricida non utiq; is qui parentem occidiſſet diceba tur ſed qualẽcunq; hominem.Inde autem fuiſſe indicat lex Numæ Pompilii Regis his compoſita uerbis:Siquis hominem liberũ morti ſciens duit perricida eſto.

Parumper ſignificat pauliſper quaſi perparuum hoc eſt ualde paruum.refertur autem ad tempus.

Paraſangæ apud perſas uiarum menſuræ.

Penuria eſt id quod pene minus ſit q̃ neceſſe eſt.

Pellices nunc quidem appellantur alienis ſuccumbẽtes non ſolum fœminæ ſed etiã mares.antiqui eã proprie pellicem nominabãt quæ uxorem habenti nubat.cui generi mulierum etiam pena cõſtituta eſt a Numa pompilio hac lege:Pellex aram Iunonis ne tangito:ſi tanget:Iunoni crinibus dimiſſis agnum fœminam cædito.

Pædidos ſordidos ſignificat atq; obſoletos:tractum uocabulũ a græco: qa pædes ideſt pueri talis ſint ætatis:ut a ſordibus neſciant abſtinere.

Pæan Apollinem uocauerũt.ꝙ ſagittarum ictu eum nocere putabant.eſt enim παιειν ferire. Alii quod remedians morbis finem faceret talis grauitatis.

Peligni ex illyrico orti.inde enim profecti ductu uolſcorum regis:cui cognomẽ fuit Lucullo: partem italiæ occupant.Huius fuerunt nepotes Pacinus: a quo pecinates & pelicus a quo peligni.

Pales dicebatur dea paſtorum:cuius feſta palilia dicebantur.uel ut alii uolunt dicta parilia:quoniam pro partu pecoris eidem ſacra fiebant.

Partus & pro naſcendo ponitur & pro parato.Neuius:Male parta male dilabuntur.

Parones nauium genus:ad cuius ſimilitudinẽ mioparo uocatur.

Paſſer marinus quem uocat uulgus ſtritomellum.

Paſcito linguam in ſacrificiis dicebatur:ideſt cocerceto.contineto.taceto.

Paſtillus forma panis parui.utiq; diminutiuum eſt a pane.

Paſſales & oues & gallinæ appellantur:quod paſſim paſcuntur.

Phaſchola appellãt græci:quod uulgus pẽnas uocat.

Prætoria cohors eſt dicta:quod a prætore non diſcedebat.Scipio enim Affricanus primus fortiſſimũ quenq; delegit:qui ab eo in bello non diſcederẽt: & cætero mũere militiæ uacarẽt.& ſexquiplex ſtipendium acciperent.

Prorſum ponebant pro recto.

Prandium ex græco eſt dictum.Nam meridianum cibum cœnam uocabant.

Prætextæ appellantur:quæ res geſtas Romanorum continent ſcriptæ.

Prætoria porta in caſtris appellatur:qua exercitus in prælium educitur:quia initio prætores erant:qui nunc conſules & hii bella adminiſtrabant: quorũ tabernaculum quoq; dicebatur prætorium.

Præs eſt is qui populo ſe obligat.iterrogatuſq; a magiſtratu ſi præs ſit ille? Reſpondet præs.

Præſiderate dicitur:cum maturius hyberna tempeſtas mouetur:quaſi ante ſyderis tempus.

Præſidium eſt quod ꝓ ſalute & utilitate alicuius auxilii gratia præponitur.Subſidium quod poſt poſitum eſt ad ſubueniendum laborantibus.

Præſtinare apud Plautũ emere eſt.i.emẽdo tenere.

Præſtitem in eadem ſignificatione dicebant antiqui qui nunc dicimus antiſtitem.

Præſtolari dicitur is:qui ante ſtando ibi quo uenturum excipere uult moratur.

Præficæ dicuntur mulieres ad lamentandũ mortuũ conductæ.quæ dant cæteris modum plangendi: quaſi in hoc ipſum præfectæ.Neuius:Hæc quidẽ me.hercle opinor:p̃fica eſt q̃ ſic mortuũ collaudat

Præſagire eſt prædiuinare.præſipere.ſagax enim eſt acutus & ſolers.

Præcidanea agna uocabatur:quæ ante alia cædebatur.Item porca quæ cereri mactabatur ab eo qui mortuo iuſta non feciſſet:ideſt glebam non obieciſſet:quia mos erat eis facere prius q̃ nouas fruges guſtarent.

præcia dicebant qui a flaminibus præmittebantur: ut denunciarent opificibus manus abſtinerent ab opere ne ſi uidiſſet ſacerdos facientem opus ſacra polluerentur.

præiurationes dicuntur facere hii qui ante alios conceptis uerbis iurant:poſt quos in eadem uerba iurantis tantummodo dicuntur idem in me.

pronurus nepotis uxor.

præneſte dicta eſt quaſi locus quo condita eſt montibus præſtet.

promiſſum capillum dicitur longum.Item barba ꝓmiſſa uelut porro miſſa.

promiſſam dicebãt pro promiſſiue.uel prõmiſcue.

promonſtra prodigia.

primordia principia.

promulgari leges dicuntur:cum primum in uulgus eduntur quaſi promulgati.

pomuico agi dicitur nauis:cũ ſcaphæ ducitur fune.

principalis caſtrorum porta nominatur:quod in eo loco eſt in quo principes ordines tendunt.

prænominibus fœminas eſſe appellatas teſtimonio ſunt recilia & tarratia:quæ ambæ caiæ ſolitæ ſint appellari.pari modo lucia & titia.

prinneſius palus: ad quem funis nauticus religatur: quem alii tofiliam dicunt.

procare poſcere.unde ꝓcaces meretrices ab aſſiduo poſcendo. & proci uxorem poſcentes in matrimonium.

procellunt procumbunt.

proculum inter cognomina eũ dicunt:qui natus eſt patre peregrinante a patria procul.

proculos ſunt qui credant ideo dictos:quia patribus ſenibus quaſi procul progreſſi.& attenuati ſunt.

procapis progenies:quæ ab uno capite procedit.

procincta claſſis dicebaꝛ:cum exercitus cinctus erat gabino cinctu confeſtim pugnaturus. uetuſtius enim fuit multitudinem hominum q̃ nauiũ claſſem appellari.

procitant prouocitãt.citare enim uocitare eſt. unde procet & proiicet.

procat dicebant pro poſcit.

procalare prouocare ex græco καλεω ideſt uoco. unde calendæ calumnia calones & calculum & calatores.

procera prolixa & in longum producta.quaſi ex cæra ob eius facultatem.

procitum cũ prima ſyllaba corripitur ſignificat petitum.Liuius:Matrẽ procitum plurimi uenerunt.

procitum dicebatur teſtamentum:uelut procatum: ideſt prouocatum ideſt irritum ac ruptum.

proceſtria dicuntur:quo proceditur ĩ muro. Aelius proceſtria ædificia dixit eſſe extra portam. Artorius proceſtria:quæ ſunt ante caſtra:etiam qui non habẽt caſtra propugnacula:quibus pro caſtris utũtur ædificant.

proſapia progenies:ideſt porro ſparſis & quaſi iactis liberis quia ſuperare ſignificat iacere & deſiicere:

proſitium quod præſecatum proiicitur.

proſequium a proſequendo.Obſequium ab obſeq̃ndo dictum.

proſedas meretrices plautus appellat quæ ante ſtabula ſedent eædem & proſtibulæ.

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Pro ſententia ac ſi dicatur in ſententia:ut pro roſtris ideſt in roſtris.
Proſumia genus nauigii ſpeculatorium paruum.
Proſita pro poſita.
Priuos priuaſq;:quæ antiqui dicebant pro ſingulis: ob quam cauſam & priuata dicunt̃:quæ uniuſcuiuſcunq; ſint.hinc & priuilegium & priuatus. dicimus tamē & priuatum:cui quid eſt ademptū.
Priuignus dictus ꝙ anteq̄ mater ſecūdo nuberet ē ꝓgenitus.pri enim antiqui dixerunt pro præ.
Præuaricatores a prætergrediendo ſunt uocati.
Priſci latini proprie appellati ſunt hi qui prius q̄ conderetur roma fuerunt.
Priſcus Tarquinius eſt dictus:quia prius fuit q̄ ſuperbus Tarquinius.
Priſtinū ab eo uenit ꝙ eſt prius pari modo & prior.
Proletariū capite cenſum dictū:ꝙ ex his ciuitas conſtet quaſi proles progenie.Item & proletanei.
Procitare ſæpe prolicere ideſt producere.
Prologium principium proloquium.Pacu. Quod eſt nam me exanimaſti prologio tuo.
Prolugere dicuntur qui ſolito diutius lugent.
Præliares dies appellantur:qbus fas eſt hoſtem bello laceſſere.erant enim quædam feriæ publicæ:quibus nefas fuit id facere.
Prouinciæ appellantur:quod po.Ro.eas prouicit.id eſt ante uicit.
Protinā protinus.Terē.Protinā cōiiciā me in pedes.
Pruina dicta:quod fruges ac uirgulta perurat.
Prugnum prorunnum.
Propages progenies a propagando:ut faciunt ruſtici cum uitem uetulam ſupprimunt:ut ex ea una plures faciant.
Propetrare mādare quid perficiatur.nam impetrare exorare & pertractare perficere.
Propudiū dicebāt cū maledicto nudare turpitudinē uolebāt quaſi porro pudendā.quidā propudium putant dici:a quo pudor & pudicitia ꝓcul ſint.
Propatulum late patens atq; apertū.& patuli boues quorum cornua in diuerſum patent.
Propertus celer.unde aduerbium propere.
Prophetas dicebant ueteres antiſtites fanorum oraculorumq; interpretes.
Profecturi uiam herculi aut Iano ſacrificabant.
Prodigere eſt conſumere.unde & prodigus fit.
Prodinūt prodeunt.Ennius:Prodinūt famuli: tum candida lumina lucent.
Probrum ſtuprum flagitium.
Probi uelut prohibi:qui ſe a delinquendo ꝓhibent.
Prodigiatores prodigiorum interpraetes.
Pater patrimus dicitur:qui cum ipſe pater ſit adhuc patrem habet.
Porticulus eſt qui in portu modum dat claſſi.eſt autem malleus.
Proſcapulis cum dixit Cato:ſignificauit pro iniuria uerberum.
Primamus tribunus erat:qui primæ legioni tributum ſcribebat.
Properare aliud eſt:aliud feſtinare: qui unum quid mature tranſigit.is properat:qui multa ſimul incipit neq; perficit is feſtinat.
Prorſus porro uerſus.

Peregrina ſacra dicta ſunt:quæ ab aliis urbibus religionis gratia ſunt aduecta.
Peculatus ideſt furtū publicū dici cœpit a pecore tūc cum romani præter pecudes nihil haberent.
Plebeiæ pudicitiæ ſacellum Romæ: ut ſacra cætera colebatur.
Primigenius ſulcus dicit̃ qui in condēda noua urbe tauro & uaca deſignationis cauſa imprimitur.
Parilibus Romulus urbem condidit:quem diem feſtum præcipue habebant minores.
Prætexta pulla nulli alii licebat uti q̄ ei qui funus faciebat.
Pilates genus lapidis.Cato:lapis candidior q̄ pilates.
Pilæ effigies uiriles & muliebres ex lana cōpitalibus ſuſpendebant̃ in cōpitis quod eſſe deorum inferiorum:quos uocant lares putarent:quibus tot pilæ:quot capita ſeruorum tot effigies:quot eēnt liberi ponebantur ut uiuis parcerent: & eſſent his pilis & ſimulacris contenti.
Ploti appellant̃ q ſunt planis pedibus.unde & poeta Actius:qa umber ſarſinas erat a pedū planicie initiū plotus.Poſtea Plautus ē dictus:ſoleas quos dimidiatas:qbus utebant̃ i uenādo: quo planius pedem ponerent:ſemiplotia appellabant.
Porcas quæ in agris fiunt:ait Varro dici ꝙ porrigant frumentum.
Punici dicunt̃ nō pœni qui a phœnice ſint oriundi:
Portunnus qui & palæmon a Romanis inter deos colebatur.
Pœnas pendere proprie dicitur qui ob delictum pecuniam ſoluit:quia penſo ære utebantur.
Pullariam Plautus dixit Manum dextram.
Procedere dicebant interdum pro ſuccedere.interdum pro porro cedere.
Pertuſum dolium dicitur cum uentrem ſignificat.
Pollit pilla ludit.
Pelliculationem Cato a pellicendo dixit.
Præmioſa pecunioſa.
Paſcales oues Cato poſuit pro paſcuales.
Petrea uocabatur quæ pompam præcedens in coloniis aut mūicipiis imitabatur anum ebriā ab agri uitio ſcilicet petris appellatam.
Periculatus ſum Cato eſt uſus in dicendo.
Parſi Cato idem dixit pro peperci.
Prædonulos hippocoriſticos.υποκοριςικοσ diminutiue idem Cato poſuit pro prædonibus.
Precem ſingulariter.
Pulchralibus pro pulchris.
Pugnitariolas leues pugnas identidem ipſe dixit:
Proædificatum dicitur quod ex priuato loco proceſſit in publicum ſolum.
Prodidiſſe tempus longius feciſſe.
Pauimēta pœnica:hoc ē marmore numidico ſtrata.
Prolato ære apud Ennium ſignificat ſcuto ante ſe protento.
Priuatæ uocabātur feriæ ſacrorum propriorum: uelut dies natales.
Pudicitiæ ſignum Romæ colebat̃ quod nefas erat attingi niſi ab ea quæ ſemel nupſiſſet.
Patrum & matrum pueri tres adhibebantur in nuptiis:unus qui pacem præferret ex ſpina alba: qa noctu nubebant:duo qui nubentem tenebant.

Prima & ſecunda diei hora cauſa ominis ſponſis tribuebatur.
Pronubæ adhibētur nuptis:quæ ſemel nupſerūt cā auſpicii ut ſingulare perſeueret matrimonium.
Prætextatis nefas erat obſcœno uerbo uti:ideoq; ꝑtextum appellabant ſermonem qui nihil ob ſcœnitatis haberet.
Prodit memoriæ dat & fallit.Item ex interiore loco procedit.Item perdit:ut Ennius:Non inſperando cupidi rem prodere nullam.
Punicum genus libi trāſlatum a pœnis.Id etiam appellabant probum:quia erat cæteris ſuauiſſimū.
Pro ſignificat in:ut pro roſtris.ꝓ æde.ꝓ tribunali.
Progenerum appellat auus neptis ſuæ uirum.
Profanum id quod nō eſt ſanctum.Plautus: Sanctū an profanum habeas paruipenditur.
Proponitur etiā pro amplificando ac palā faciēdo ut prodi:prouoca:protrahe:propelle.alias pro priuādi facultate:ut in propudio prohibendoq; utrūq; abnuit in his eſſe pudorē: poteſtatēq;. alias aliud alio:ut pecunia propedio conſule.alias pro admiratione:ut ꝓ Iuppiter.alias ꝓ ante ut pro oſtio.alias ꝓ īmittere & promittere barbam & capillum.
Profundum quod longe habet fundum.
Profeſti dies procul a religione numinis diuini.
Profuſus ſuper modum ſumptuoſus.Terētius: Profūdat:perdat:pereat nihil ad me attinet.alias abiectus iacens.Pacu.Profuſus gemitu murmure.
Plaudi appellantur canes:quorum aures languidæ ſunt.ac flaccidæ & latius uidentur patere.
Plantæ ſemina olearum quod plana ſunt.ut appellātur etiā ex ſimili plantæ noſtrorum pedum.
Plancæ tabulæ planæ ob quam cauſam & planci appellantur:qui ſupra modum pedibus plani ſunt.
Plæbeium magiſtratum nemini capere licet niſi qui ex plæbe eſt.
Plutei crates corio crudo intentoq; ſolebant opponi militibus opus facientibus:& appellabantur militares.nunc etiam tabulæ:quibus quid præſepitur eodem nomine ſignificantur.
Plæbeii ædiles diſſidente plæbe a patribus ſūt creati
Plexa colligata inde perplexa.
Plenur antiqui etiā ſine præpoſitionibus dixerunt;
Ploximum capſam dixerunt.
Pax dicta eſt a pactione.
Penē caudā uocabāt unde & offam porcinā cū cauda offam penitā dicebāt.hic & peniculos dicius: qbꝰ calciamēta tergunt̃.q de caudaꝝ extremitate fiūt.
Penis deniq; a pendendo uocata eſt.
Propius ſobrino mihi eſt conſobrini mei filius & patris mei conſobrinus.
Poſſeſſio eſt uſus agri quidam aut ædificii non ipſe fundus aut ager.
Portum frequenter maiores pro domo poſuerunt.
Patrocinia appellari cœpta ſūt: cum plæbs diſtributa eſt inter patres:ut eorum opibus tuta eſſet.
Poſtica linea in agris diuidendis ab oriente ad occaſum ſpectat.
Pontina tribus a pontia urbe eſt dicta.
Papyria tribus a Papyrio uocata.
Pupina tribus ab agro pupino.
Popilla tribus a progenitrice traxit uocabulum.

Prorſi limites appellantur in agrorum mēſuris qui ad orientem directi ſunt.
Pugio dictus eſt eo ꝙ punctim pungatur.
Præbia remedia.
Præmetiū quod ꝑlibationis cauſa ante ꝑmittitur.
Protelare longe propellere ex græco uidelicet τηλοθι quod ſignificat longe.
Priuato ſumptu ſe alebāt milites romani pene id tēpus quo Roma eſt capta a gallis.
Porci effigies inter militaria ſigna quintum locū obtinebat:quia confecto bello inter quos pax fieret cæſa porca fœdus firmare ſolebant.
Polimēta teſticuli porcoꝝ dicunt̃.cū caſtrant̃ a politione ueſtimētoꝝ qđ ſimiliter ut illa curantur.
Palatialis flamen ad ſacrificandū ei deæ conſtitutus erat:in cuius tutela palatium eſſe putabant.
Puer q obſcœne ab aliquo amabat̃ eius a quo amatus eēt pullus uocabat̃.Vnde.Qu.Fab.cui Eburno cognomen erat propter candorem:ꝙ eius natis fulmine icta eſſet pullus iouis appellatus eſt.
Publica ſacra quæ pro populo fiebāt.Priuata:quæ ꝓ ſingulis hoībus & familiis appellabant.
Prodit non ſolum in apertum exit ſignificat:ſed etiā porro id.
Portenta rerum fieri dicunt̃:cū ſolita raro ſe oſtendunt:ut cometæ turbines:baratra ſereno cælo facta tonitrua.
Puls potiſſimū dabat̃ pullis in auſpiciis: quia ex ea neceſſe erat aliquid decidere:quod tripudiū faceret ideſt terripuuium.pauire enim ferire ē. bonū enim augurium cū pulli per quos auſpicāt̃ comediſſent præſertim ſi eis edētibus aliquid ab ore decidiſſet.Sinautē omnino non ediſſent arbitrabantur periculum imminere.
Pedeſtria auſpicia arbitrabant̃ q̄ dabant̃ a uulpe: lupo ſerpente equo cæteriſq; aīalibus q̄drupedibus
Piacularia auſpicia appellabāt q̄ ſacrificātibus triſtia portendebant: cum aut hoſtia ab ara profugiſſet aut percuſſa mugitum dediſſet:aut in aliam partem corporis q̄ oporteret decidiſſet.
Peſtifera auſpicia eſſe dicebant:cum cor in extis aut caput in iocinere non fuiſſet.
Præpetes aues dicuntur.quæ ſe ante auſpicantes ferunt:nam Præpetere dicebant anteire.
Pecunia ſacrificium fieri dicebatur:cum fruges fructuſq; offerebantur:quia ex his rebus cōſtat: quā nunc pecuniam dicimus.
Pollubrū pelluuiū uas quod nos peluim uocamus.
Patres ſenatores ideo appellati ſunt:quia agrorū partes attribuebant tenuioribus ac liberis propriis.
Pecuum Cato dixit genitiuū pluralem ab eo quod eſt pecu.
Procare poſcere eſt.unde & proci & meretrices procaces & uerbum procax ideſt poſcis.
Peculium ſeruorum a pecore dictum ſicut & pecunia nobilium.
Puelli pueri per diminutionem. Ennius: Pœni uos ſoliti ſacrificare puellos.
Præcinamitatores dicebantur qui flamini diali:ideſt ſacerdoti antecedebant clamantes ut homines ſe ab opere abſtinerent:quia his opus facientem uidere irreligioſum erat.

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Pedum paſtorale bacculum icuruum dictum:quia illo oues a pedibus comprehenduntur.

Pone graui ſono ponitur pro loci ſignificatione.

Pure laurum aqua pura lauatum.

Pura ueſtimenta ſacerdotes ad ſacrificium habebāt: ideſt non obſita:non fulgurita:nō funeſta: nō maculam habentia.

Proculato prouocato.

Præfericulum uas æneum ſine anſa patens ſummū: uelut peluis quo ad ſacrificia utebantur.

Parellæ uaſa picata parua ſacrificiis faciendis apta.

Pantices frux uentris.

Perimit adimit tollit:unde & peremptus iterfectus.

Procinctam claſſem:ideſt paratam ad bellum & militum multitudinē diali flamini uidere nō licuit:

Proſimurium pōtificale pomerium quaſi promurꝶ ideſt proximum muro.

Penus uocabatur locus in æde ueſtæ intimus.

Pubes puer qui iam generare poteſt:is incipit eſſe ab annis.xiiii.fœmina uiri potens a.xii.

Prandicula ientacula.

Prodiguæ hoſtiæ uocantur:quæ conſumuntur.unde homines quoqꝫ luxurioſi prodigi.

Petronia nomen amnis in tyberim defluentis.

Penetrale ſacrificiū dicebatur quod in interiore parte cōficiebatur.unde & penetralia cuiuſqꝫ dicūtur & penes nos:quod in poteſtate noſtra eſt.

Puri probi ſui auri dicebatur in manumiſſione ſacroꝶ cauſa:ex qbus puri ſignificat:qđ in uſu ſpurco non fuerit:probi quod recte excoctum purgatumqꝫ fuerit.ſui quod alienum non fuerit.

Pacionem antiqui dicebant:quam nunc dicimus pactionem:unde & paciſci adhuc & pacto in uſu remanſere.

Pateram proplouere:cum dicerent ſignificabant pertuſam eſſe.

Paſtillum in ſacris libi genus rotundi.

Paludati armati ornati.omnia enim ornamēta militaria paludamenta dicebant.

Prox bona nox:ut æſtimo quaſi proba uox.

Penates alii uolunt ut habeat nominatiuum ſingularem penas.alii penatis.

Proculiunt promittunt.

Profeſtum diem dicebant qui feſtus non erat.

Profanum dicitur quod fani religione nō tenetur.

Procubitores dicunť q noctu cuſtodiæ cauſa ante caſtra excubant:cū caſtra hoſtium ſūt in ꝓpinquo.

Properam celerem ſtrenuamqꝫ ſignificat.

Præcidere antecidere:ideſt ante immolare.

Pube præſente eſt populo præſente:ab his qui pubeſ ſunt omnem populum ſignificat.

Prieras mulieres priuatas.

Promellere litem promouere.

Purime tetinero:puriſſime tenuero.

Priſtina uelut priuſtina dictum eſt.

Præſagitio dicta ꝙ præſagire eſt acute ſentire. unde ſagæ dictæ anus:quæ multa ſciunt.& ſagaces canes qui ferarum cubilia præſentiunt.

q Virinalis porta dicta: ſiue ꝙ ea in collem quirinalem iter: ſiue ꝙ proxime eam eſt Quirini ſacellum.

Quirinalia dies quo quirino fiebant ſacra: eadem & ſtultorum feriæ ſunt appellata:

Quirinalis collis dictus eſt:quia in eum commigrarent ſabini a curibus uenientes:quáuis alii a tēplo Quirini dictum putent.

Quiritium foſſæ dictæ ꝙ eas Ancus martius cū urbem circundedit:quiritium opera fecit.

Quiſpiam ſignificat aliquem: ſed unde ſequēs pars eius uſurpari cœperit:inueniri non poteſt.

Quinquatrus feſtiuus dies dictus:ꝙ poſt diem quintum iduum celebraretur:ut triatrus & ſexatrus: & ſeptenatrus & decenatrus uel decumatrus.

Quinquertium græci uocant πένταθλον. quo die quinqꝫ genera artiū ludo exercebanť.ipſos quoqꝫ athletas:Liuius quinquertiones appellat.

Quiſquiliæ putanť dici quicqd ex arboribus minutis ſurculoꝶ foliorūqꝫ cudit:uelut quicqd cadit.

Quintipor ſeruile nomen frequens. apud antiquos a prænomine domini dictum:ut marcipor:ſcilicet a quinto & marco.

Quippe ſignificat quidni.

Quianam pro quare & cur ponitur.Ennius:Quianam dictis ueſtris ſententia flexa eſt.

Quietalis dicebatur ab antiquis orchus.

Quintia prata trans tyberim a Quinto Cincinato: cuius fuerant dicta.

Quintana appellatur porta in caſtris poſt prætoriū ubi rerum utenſilium forum ſit.

Querqueram frigidā cum tremore a græco certum eſt dici. unde & carcer. Lucil. Iactas me ut febris querquera.& alibi:Querquera conſequitur capitiſqꝫ dolores.Plau. Is meierat bilis querqueratus:

Quercus diciť ꝙ id genus arboris graue ſit ac durū tum etiā in ingentē euadat altitudinē:querquerā enim grauem & magnam quidam putant dici.

Quadruplatores dicebantur:qui eo quæſtu utebantur:ut eas res perſequerētur:quarū ex legibus q̄drupli erat actio.

Quando herus comitiauit fas.in faſtis notari ſolet: & hoc uidetur ſignificare:quando rex ſacrificuluſ diuinis rebus perfectis in comitium uenit.

Quādo ſtercus delatū fas.eodē modo in faſtis notatur dies:quo ſtercus purgatur ab æde ueſtæ.

Quando cum graui uoce pronunciatur ſignificat ꝙ quoniam.& eſt coniunctio:quando acuto accētu eſt temporis aduerbium.

Quatrurbem athenas Actius appellauit: quod ex quattuor urbibus in unam illam ciuitatem ſe homines contulere.

Quæſo ſignificat id quod rogo.quæſere tamen Ennius pro quærere poſuit.

Quadrantal uocabant antiqui anphoram.quod uas pedis quadrati octo & quadraginta ſextarios capiat Plautus: Anus hæc ſitit.quantillum ſitit.modica eſt.capit quadrantal.

Quaxare ranæ dicuntur.cum uocem mittunt.

Quartarios appellabant muliones mercenarios: ꝙ quartam partem capiebant quæſtus.

Quatenus ſignificat qua:ut hactenus hac fine.quatinus uero quoniam:ſed antiqui quatenos dicebāt.

Quande pro quando dicebant antiqui.

Quámox ſignificat q̃cito.ſed ſi ꝑ ſe ponas mox ſignificat poſtea uel paulo poſt.

Quatere ſuſpenſum & uicinum rei alicuius mortuum ſignificat.ut interdum concutere:cum & idipſum uerbum concutere & quatere ſit compoſitum:quaſſare autem eſt ſæpe quatere.

Querquetulanæ dicebantur nymphæ: querqueto uireſcenti præſidentes.

Querquetularia porta romæ dicta: ꝙ querquetum intra muros urbis iuxta ſe habuerit.

Quoniam ſignificat nō ſolum id ꝙ quia: ſed etiam id ꝙ poſtq̃.hac de cauſa ꝙ græcum ἐπεὶ utriuſqꝫ ſignificationem obtinet.

Quod ſignificat aliquid præterq̃ quod in uſu fere ē & græci dicunt ὅτι.

Quinqꝫ genera ſignorum obſeruant augures: ex cælo:ex auibus: ex tripudiis: ex quadrupedibus: ex diris.

r Vſuli appellabanť tribuni militum a conſule facti non a populo: de quorū iure:ꝙ Rutilius rufus legē tulerit. Ruſuli ac poſt Rutili ſunt appellati.

Runa genus teli ſignificat.Ennius: Runata recedit: ideſt pilata.

Ructare non ructari dicendum eſt. Flaccus: Videte alios ructari ac reſpuere pulcherria ſuper uia. Cicero tamen ructaretur dixit.

Reſperſum uinum dixerunt quia uino ſepulchrum ſpargebatur.

Rubidus apud Plautum panis uocatur paꝶ coctus: item ſcorteæ ampulæ rugoſæ rubidæ dici ſolent.

Romana porta apud romam a ſabinis appellata eſt ꝙ per eam proximus eis aditus eſſet.

Rutabulum a proruendo igne uocatum quō panes coquantur.Inuenitur tamen poſitum & pro uirili membro.

Rutilium rufum ſignificat cuius coloris ſtudioſæ etiam antiquæ mulieres fuerunt unde & rutiliæ dictæ ſunt.

Rutrum dictum ꝙ eo harena eruitur.

Rotundam faciebant ædem Veſtæ ad pilæ ſimilitudinem:ꝙ eandem credebant terram eſſe.

Rupitia damnum dederit ſignificat.

Rudus uel raudus cum dicitur res rudis & imperfecta ſignificatur:hominem quoqꝫ imperitum rudem uocamus.

Rudentes reſtes nauticæ & aſini cum uocē mittūt.

Ruſpari eſt crebro quærere.

Ruſtica uinalia.xiiii.Kalēdas ſeptembris celebrabāt: quo die primum in urbem uinum deferebant.

R.pro.ſ.littera ſæpe antiqui poſuerunt: ut maioſibus melioſibus laſibus feſiis:pro maioribus melioribus laribus feriis.

Rorarios milites uocabant qui leui armatura primi prælium committebant:ꝙ ut ante ibrem fere rorare ſolet:ſic illi ante grauem armaturam ꝙ prodibant rorarii dicti.

Robum rubo colore & quaſi rufo ſignificari ut bouem quoqꝫ ruſtici appellant:manifeſtum eſt.unde & materia q̃ plurias uenas eius coloris habet dicta eſt robur:hinc & homines ualentes & boni coloris robuſti:robus quoqꝫ in carcere dicitur is locus quo præcipitať malefactorum genus ꝙ ante areis robuſteis includebantur.

Robigalia dies feſtus.vii.Kalendas maias quo robigo deo ſuo quem putabant rubiginem auertere ſacrificabant.

Rorarium uinum quod rorariis dabatur.

Rogatio eſt cum populus conſulitur de uno pluribuſue hominibus ꝙ non ad omnes pertineat: & de una pluribuſqꝫ rebus de quibus omnibus ſanciatur nam quod in omnes homines reſqꝫ populus ſciuit lex appellatur.

Romulus ac remus a uirtute.i.robore appellati ſūt.

Romam Romulus de ſuo nomine appellauit:ſed iō romam nō romulam ut ampliori uocabuli ſignificatu proſperiora patriæ ſuæ nominarentur.

Romula tribus dicta ꝙ ex eo agro cenſebantur quē Romulus ceperat ex Veientibus.

Rumex genus teli ſimile ſpari gallici.

Rumitant rumigerant.Neuius: Simuſ alius aliūde rumitant iter ſeſe.

Ruminalis dicta eſt ficus:ꝙ ſub ea arbore lupa mā mam dedit remo & romulo:mamma autem rumus:dicitur unde & ruſtici appellant hædos ſubrumos:qui adhuc ſub mammis habentur.

Rumen eſt pars colli:qua eſca deuoratur:ūde rumare dicebatur quod nunc ruminare.

Rumentum abruptio.

Regium appellatur id municipium quod in freto ſiciliæ eſt: quoniam id ab rumpendo dictum eſt.

Redibitur tum id proprie dicitur:quod reditum eſt improbatumqꝫ:& qui dedit rurſus coactus eſt habere id quod ante habuit.

Rediuia ſiue rediuium dicitur cum circa ungues cutis ſe ſoluit:quia dura eſt ſoluere.

Redhoſtire eſt gratiam referre: nam & hoſtire pro æquare poſuerunt.

Rediuiuum eſt ex uetuſto renouatum.

Reus dictus a re.quam promiſit ac debet:reus ſtipulando eſt.i.qui ſtipulatur:reus promittendo eſt:q ſuo nomine alteri quid pro altero promiſit.

Ritus mos uel conſuetudo:rite autem ſignificat bene ac recte.

Retractare eſt rurſus tractare.

Rabidus a rabie: qui morbus caninus eſt.

Raui coloris appellantur qui ſunt inter flauos & cæſios:quos Plautus appellat rauiſtellos.Quis iquit hæc mulier & illic rauiſtellus qui uenit.

Rates uocant ligna colligata:quæ per aquā agūtur: quo uocabulo interdū etiam naues ſignificātur.

Rabula dicitur in multis itentus negociis.paratuſqꝫ ad radendum quid auferendumqꝫ:uel quia eſt in negociis agendis acrior quaſi rabioſus.

Rodaſculana porta appellata:ꝙ rudis & impolita ſit relicta:uel raudo.i.ære iuncta.

Raſores fidicines dicti: quia uidentur chordas ictu radere.

Ratitum quadrantem dictum putant ꝙ in eo & triente ratis fuerit effigies: ut nauis in aſſe.

Rauim dicebant pro raucitate:unde & uerbum rauio rauias.

Ratus ſū ſignificat puto:itē ratus certus ac firmus.

Rauiliæ a rauis oculis quemadmodum a cæſiis cæſulæ ſic appellatæ.

Raumē porta a nomie cuiuſdā aurigæ ſic appellata

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Reciperatia ē cū iter ciuitates pegrinas lex conuenit ut res priuatæ reddantur ſingulis reciperenturq;.

Reciprocare pro ultro citroq; poſcere uſi ſunt antiqui: quia procare eſt poſcere: unde æque gremiis ſublectare ac figere.

Recellere reclinare: excellere in altum extollere.

Recinium omne ueſtimentum quadratum: unde reciniati mimi.

Ricæ & riculæ uocantur parua ricinia: ut palliola ad uſum capitis facta.

Recte appellantur ueſtimenta uirilia: quæ aſtātibus in altitudinem texuntur.

Rienes antiqui uocabant nefrundies: quia græci eos νεφρους renes dicunt. Plautus: Glaber erat tāquā rien.

Refriua dicebantur: quæ ex ſegete cauſa auſpicii domum ad ſacrificium referebant.

Remeare redire: ut commeare ultro citroq; ire unde commeatus dari dicitur ideſt tempus: quo ire & redire quis poſſit.

Remeligenes & remoræ a morando dictæ. Plautus: Quid nunc illæ tam diutius remorantur remeligenes: & Lucilius. Quærā uox ex te reſonans meo gradu remoram fecit.

Remurinus ager dictus quia poſſeſſus eſt a Remo: & habitatio Remi remona: ſed & locus in ſummo auentino remoria dicitur ubi Remus de urbe condenda fuerat auſpicatus.

Remores aues in auſpicio dicuntur. quæ acturum aliquid remorari compellunt.

Rimari eſt ualde quærere: ut in rimis quoq;.

Remillum dicitur quaſi repandum.

Remorbeſcat in morbum recidat.

Refutare redarguere compoſitum a fando: uerſa .a. littera in .u.

Renanciſcitur ſignificat repræhenderit: unde adhuc nos dicimus nanciſcitur: & nactus .i. adeptus.

Reor exiſtimo: & quæcunq; ab eo declinatur.

Remulco eſt cū ſcaphæ remis nauis magna trahit̃.

Rigidum & præter modum frigidum ſignificat & durum.

Regifugium ſacrum dicebant: quo die rex Tarquinius fugerit e Roma.

Regia domus: ubi rex habitat.

Regieſcit apud Plau. ſignificat creſcit.

Reapſe eſt reipſa. Pacuuius: Si non eſt ingratum reapſe ꝙ feci.

Repotia poſtridie nuptias apud nouum maritum cœnatur: quia quaſi reficitur potatio.

Repagula ſunt quæ patefaciendi gratia ita figuntur: ut contrario pangantur: hæc & repages dicuntur.

Repudium: ꝙ fit ob rem pudendam appellatum.

Repedare recedere.

Repaſtinari ager is dicitur cuius natum fodiēdo mutatur.

Reluere ſoluere repignerare.

Reſignare antiqui dicebant pro reſcribere: ut adhuc ſubſignare dicimus pro ſubſcribere.

Reſidiare ſæpe reſilire.

Reſtibilis ager fit qui biennio continuo ſerit̃ farreo ſpico .i. ariſtato: quod ne fiat ſolent qui prælia locant excipere.

Reſes ignauus: quia reſidet.

Reſecrare ſoluere: religione utiq; cum reus populū comitiis orauerat per deos: ut eo periculo liberaretur: iubebat magiſtratus eū reſecrare. Plautus: Reſecroq; mater quod dudum obſecraueram.

Res comperendinata ſignificat iudicium in tertium diem conſtitutum.

Raua uox rauca & parum liquida proxime canum latratum ſonans: unde etiam cauſidicus pugnaciter loquens rauilla.

Roſea in campo reatino campus appellatur: ꝙ in eo arua rore humida ſemper ſeruntur.

Rediculi ſanum extra portam capenam fuit: quia accedens ad urbem Hannibal ex eo loco redierit quibuſdam perterritus uiſis.

Reſerari a ſera dictum eſt.

Ridiculus qui in rebus turpibus ridet.

Remant repetant. Ennius: Riuos cāpoſq; remant.

Retricibus eumam. Cato aquam eo nomine ſignificat qua horti irrigantur.

Receptitius ſeruus eſt qui ob uitium redhibetur.

Rogat eſt conſulit populum uel petit ab eo: ut id ſciſcat: quod ferat.

Reſtat. Ennius poſuit pro diſtat.

Ruri eſſe non rure dicendum eſt. teſtis eſt Teren. cū ait: ruri ſe continebat.

Rætiario pugnāti aduerſus mirmilonem cantatur. non te peto: piſcem peto: quid me fugis galle: quia mirmilonicum genus armaturæ gallicū eſt: ipſiq; mirmilones ante galli appellabantur in quorum galeis ſpicis effigies inerat: quod genus pugnæ inſtitutum eſt a Pittaco uno ex ſeptem ſapientibus qui aduerſus phritonem dimicaturus propter cōtrouerſias finium quæ erant inter atticos & mitylenæos Ræti occultato impediuit phrionem.

Reſignatum æs dicitur militi cum ob delictū aliqd̄ iuſſu tribuni militum ne ſtipendium ei detur in tabulas refert̃: ſignare enim dicebāt pro ſcribere.

Rituales nominantur ethruſcorum libri in quibus ſcriptum eſt quo ritu urbes condant: aræ ædeſq; ſacrentur: curæ tribus & centuriæ diſtribuantur.

Redinunt redeunt.

Regium eſt: quod eſt aut fuit regis.

Regale eſt dignum rege.

Req; eapſe re ipſa.

Recipie recipiam.

Redemptitauere: ut domitauere.

Repulſior Cato dixit comparatiue a repulſo.

Ratiſſima quoq; ab his quæ dicimus rata unde etiā rationes dictæ.

Rapi ſimulatur uirgo ex gremio matris aut ſi ea nō eſt proxima neceſſitudine: cum ad uirum traditur: ꝙ uidelicet ea res fœliciter Romulo ceſſit.

Rapi ſolet fax: qua prælucente noua nupta deducta eſt ab utriuſq; amicis: ne aut uxor eam ſub lecto uiri ea nocte ponat: aut uir in ſepulchro comburendam curet quo utroq; mors propinqua alterutrius captari putatur.

Receptus mos eſt: quem ſua ſponte ciuitas alienum adſciuit.

Regalia exta appellabant: quæ petentibus inſperatū pollicebantur honorē humilioribus hæreditates filio familiæ dominationem.

Roſii appellabantur in omnibus perfecti: ꝙ Roſius quidam perfectus unus in arte ideſt comœdia iudicatus ſit.

Rica eſt ueſtimentum quadratum fimbriatum purpureum: quo flaminicæ pro palliolo utebantur. Alii dicunt ꝙ ex lana fiat ſuccida alba: quod conficiunt uirgines ingenuæ patrimæ matrimæ ciues: & inficiatur cæruleo colore.

Repertum dicitur quaſi partum & reparatum.

Rictus rixæ rixioſæ ringitur dici uidentur quia ī diuerſum rumpantur: contraria quæ ſint recto: qd̄ uocabulum dictum uidetur a regendo.

Vſq; deq; ſignificat plus minuſue.

Soniuio ſonanti.

Suppum antiqui dicebant quem nunc ſupinum dicimus.

Seruilius lacus Romæ a conditore uocatus.

Sonticum iuſtum. Neuius: Sōticam eē oportet cauſam q̄obrem perdas mulierem.

Sacra uia in urbe roma appellatur: ꝙ ī ea fœdus ictū ſit inter Romulum ac Tatium.

Solitauralia hoſtiarū trium diuerſi generis immolationem ſignat tauri arietis: uerris: ꝙ omnes ſolidi integriq; ſunt corporis: ſolum enim lingua oſcorum ſignificat totum & ſolidum: ūde tela quædam loli ferrea uocantur tota ferrea: & homo bonarum artium ſolers: & quæ nulla parte laxata cauaq; ſolida nominantur.

Secordiam quidam pro ignauia poſuerunt. Cato ꝓ ſtultitia poſuit. compoſitum autem uidetur ex ſi quod eſt ſine & corde.

Semis: ſemodius. ſemuncia ex græco trahūtur: ſicut & alia nōnulla quæ ſ litteram pro aſpiratione eorum habent: ut επτα ſeptem: υλη ſylua: ſic iſta ab eo quod illi dicunt ημι declinata ſunt.

Superuacaneum ſuperuacuum.

Setufertarios dicebant: qui quædam ſacrificia ad arbores fulgoritas faciebant a ferto ſcilicet a quodā ſacrificii genere.

Silicernium erat genus farciminis: quo fletu familia purgabatur: dictum autem ſilicernium: quia cuius nomine ea res inſtituebatur is eam ſilentium cerneret. Cæcilius: credidi ſilicernium eius me eē eſurum.

Sudum ſiccum quaſi ſeudum ideſt ſine udo.

Securus ſine cura.

Subleſta infirma & tenuia. Plautus: Grauior paupertas fit: fides ſubleſtior: ideſt infirmior. Idem ait. Vinum ſubleſtiſſimum: quia infirmos faciat uel corpore uel animo.

Secus aliter: aut ſecus non aliter.

Stipem eſſe nummum ſignatum teſtimonio ē & id quod datur in ſtipendium militi & cum ſpondetur pecunia quod ſtipulari dicitur.

Sobrinus eſt patris mei conſobrini filius & matris meæ conſobrinæ filius.

Sororiare mammæ dicuntur puellarum. cum primum tumeſcunt.

Suregit & ſortus pro ſurrexit: & quaſi poſſit fieri: ſurrectus frequenter poſuit Liuius.

Sors & patrimonium ſignificat: unde conſortes dicimus & dei reſponſum: & quod cuiq; accidit in ſortiendo.

Soracum eſt: quo ornamenta portantur ſcænicorū.

Sobrium uicum Romæ dictum putant: uel ꝙ in eo taberna nulla fuerit: uel ꝙ ī eo Mercurio lacte nō uiuo ſupplicabatur.

Sons nocens. Inſons innocens.

Sodales dicti: ꝙ una ſederent & eſſent: uel ꝙ ex ſuo datis ueſci ſoliti ſunt: uel ꝙ inter ſe inuicem ſuaderent quod utile eſſet.

Sodes ſi audes: ut ſis pro ſi uis: & illico pro ī loco. Terentius in andria: Dic ſodes. quis heri Chryſidem habuit.

Surum dicebant ex quo per diminutionem ſurculus. Ennius: Vnus ſurus ſurum ferret: tamen defendere poſſent.

Surremit ſumpſit. uiq; manu ſurremit haſtam.

Surrepſit ſuſtulerit.

Summuſſi murmuratores. Neuius: odi inquit ſummuſſos: proinde aperte dicere: quid ſit. Terentius muſſare pro tacere poſuit: cum ait: Sile cæla occulta tege tace muſſa.

Sum pro eum uſus eſt Ennius.

Solon oſce dicitur id quod nos totum uocamus. Liuius. Soliferreum genus teli .i. totum ferreum. Solers etiam in omni re prudēs: & ſolēne quod omnibus annis præſtare debet.

Sola ſedilia: in quibus ſinguli tantum poſſunt ſedere ideoq; ſoliar ſternere dicuntur: qui ſelliſternium habent: & ſolaria uocantur babylonica in quibus eadem ſternuntur.

Solum terram dicunt.

Solea uel ea dicitur quæ ſolo pedibus ſubiicitur: uel genus piſcis: uel materia robuſtea ſuper quam paries cratitius extruitur.

Solox lana caſſa: uel pecus lana contextum. Titinnius: Lana ſoloci ad purpuram data: & Lucil. Paſcali pecore ac montano hirco atq; ſoloce.

Sos pro eos antiqui dicebant: ut Enni. Conſiſtit inde loci propter ſos deas dearum.

Sos interdum pro ſuos ponebant per datiuū caſum: idem Enni. effert: poſtq̄ lumīa ſis oculis pro ſuis.

Sultis ſi uultis. Plau. Seqmini me hac ſultis: & Cato Audite ſultis milites.

Solatum morbi genus.

Solipugna genus hoſtiolæ maleficæ: ꝙ ſit acrius cōtractiuſq; feruore ſolis: unde etiam nomen traxit.

Soſpes ſaluus. Enni. tamē ſoſpitē ꝓ ſeruatore poſuit.

Soſpitare bona ſpe afficere: aut bonā ſpem nō fallere.

Succotrilla uox tenuis & alta. Titinnius: Fœmina fabula ſuccotrilla uocabula.

Succingulum balteum.

Succerda ſtercus ſuillum. Titinnius: Quid habes niſi unam arcam ſine claui: eo condis ſucerdas.

Sciſcito ſententiam dico.

Succidanea hoſtia dicebatur quæ ſecundo loco dicebatur ſcilicet ſic appellata eſt a ſuccedendo.

Sugillatum dicitur ex græco ꝙ ea pars quæ ſub collo eſt ab eis dicitur.

Sycophantas appellatos hac de cauſa dicunt atticos quondam iuuenes ſolitos aiunt in hortos irrumpere ficoſq; diligere: quam ob cauſam lege eſt con

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

ſtitutum:ut qui id feciſſet capite truncaretur:quã
pœnam qui perſequerentur ob paruula detrimẽ
ta ſycophantas appellatos.
Solcus dictus a græco.qui ab illis αυλαξ appellatur
Suaſum color appellatus:qui fit ex ſtillicidio fumo
ſo in ueſtimento albo.Plautus:Suaſo infeciſti pro
pudioſa pallulam:ſunt qui omnem colorem ſua
ſum uelint appellare:ꝙ quaſi perſuadentur in ali
um ex albo tranſire.
Supereſcit ſupererit.Ennius:Dum quidẽ unus ho
mo Romæ ſupereſcit.
Sub iugum mitti dicuntur hoſtes:cum duabus ha
ſtis in terra defixis tertiaq; ſuperligata iermes ſub
eas coguntur tranſire.
Subices.Ennius pro ſubiectis poſuit.
Superſtites antiquitus appellati ſunt teſtes.
Superuaganea dicebatur ab auguribus auis quæ ex
ſummo cacumine uocem emiſiſſet:dicta ita:quia
ſuper omnia uagatur aut canit.
Supercilia in Iunonis tutela eſſe putabant ꝙ his pro
tegantur oculi:per quos luce fruimur:quã tribue
re putabant Iunonem:unde & Lucinia dicta eſt.
Supernati dicuntur : quibus ſemina ſunt ſucciſa in
modum ſuillorum paruarum.Ennius : His per
nas ſuccidit iniqua ſuperuia pœni.
Supremum modo ſignificat ſummum modo extre
mum:modo maximum.
Subſillos dicebantur quædam lamellæ ſacrificiis ne
ceſſariæ.
Sororium tigillum appellabatur locus ſacer in ho
nore Iunonis:quem Horatius quidam ſtatuerat.
cauſa ſororis a ſe iterfectæ ob ſuam expiationem:
Subſtillum tempus ante pluuiã pene & poſt pluuiã
non ꝑ ſiccũ:quod iam ſtillaret aut nõdũ deſiiſſet.
Subſcudes appellantur tabellæ:quibus tabulæ inter
ſe configuntur : quia quo immittuntur ſuccidit.
Pacuuius:Nec ulla ſubſcus prohibet compagem.
Sub corona uenundari dicuntur captiui. qui uenun
dabantur coronati.Cato:Vt populus potius ob rẽ
bene geſtam ſupplicatum eat : quia re mala geſta
coronatus ueneat.
Sublime eſt in altitudinem elatum : id autem dici
tur a limine ſuperiore:quia ſuper nos eſt.
Succenturiare eſt explendæ centuriæ gratia ſupple
re.Cæcilius:nunc meæ malitiæ aſtutia opus ẽ ſuc
centuria.
Sobromari dicuntur hædi cum ad mammam ad
mouentur:quia ea rumis uocatur:uel quia rumi
ne trahunt lac ſuggentes.
Subulo tuſce tibicen dicitur.
Subura regio romæ a pago ſuccuſanæ uocabulũ tra
xit:ꝙ ei uicinum fuit.
Subuerbuſtam uerubus uſtam ſignificat.
Soboles ab oleſcendo:ideſt creſcendo dictæ ut ado
leſcentes & adultæ & indoles.Lucretius: Siue ui
rum ſoboles:ſiue eſt muliebris origo.
Subucula ẽ genus libi:dicitur & alica ex oleo & mel
le & genus ueſtimenti.
Sub uos placo ſupplico.
Suffiſcus folliculus teſtium arietinorum:quo utebã
tur pro marſupio a fiſci ſimilitudine dictus.
Subactus:modo ſignificat molitus:mõ uictus:mo

do compulſus:ut cum dicimus pecus ſub arbore
ſubactum:modo coactus.
Supplicia ueteres quædam ſacrificia a ſupplicãdo uo
cabant.
Sufes conſul lingua pœnorum calidius ſenatus in
quit cenſuit referentibus ſufetis.
Sub uitem haſtas iacere dicitur ueles:cũ eas ſub ma
nu ſurſum mittit.Luc.Vt ueles bonus ſub uitem
qui ſummiſit haſtas:ueles autem uelitis facit.
Sub uitem præliari dicuntur milites:cum ſub uinea
militari pugnant.Luc.Neq; prodire i altum:præ
liari procul ſub uite.
Sub uineam iacere dicuntur milites cum aſtantibus
centurionibus iacere coguntur ſudes.
Supparum ueſtimentum puellare lineum quod &
ſubula.ideſt camiſia dicitur.Affranius : Puella nõ
ſum:ſupparo ſi induta ſum.
Sipat iacit:unde diſſipat diſiicit:& obſtipat obiicit &
inſipit hoc eſt iniicit.
Sutelæ doloſæ aſtutiæ a ſimilitudine ſuentiũ dictæ.
Suſpectus a ſuſpicor uenit & a ſuſpicio.
Suopte ſuo ipſius:ut meopte meo ipſius:tuopte tuo
ipſius es genera librorum erant di.
coniunctorum ſimilia qui continentur in tranſ
uerſum ecta panicula.
Strutiones dicebant omnium rerum inſtructiões.
Struere antiqui dicebant pro augere:ũde induſtria.
Stropus quod græce ςροφιον dicitur pro inſigni po
nebatur in capitibus ſacerdotum:alii id coronam
eſſe dixerunt.
Struteum membrũ uirile a ſalacitate aſſeris qui græ
ce ςρουθὸς dicitur animus præ ſtrena appellat
antiqui Trenam appellabant.& ſtrena dabatur di
cetedie religioſo hominis boni gratia
a numero quo ſignificatur alterum tertiũq;
uenturum ſimilis commodi:uelut trenam præ
poſita.ſ.littera:ut antiquis frequens uſus erat.
Strebula lingua umbrorum appellabant partes car
nium ſacrificatarum.
Stlata genus nauigii latum magis q̃ altum & a lati
tudine ſic appellatum:ſed ea cõſuetudine qua ſtlo
cum pro locum:& ſtlitem pro litem dicebant.
Stlembus grauis tardus ſicut Lucilius pedibus ſtlẽ
bum dixit equum pigrum & tardum.
Stipatores corporis cuſtodes: quos antiqui latrones
uocabant : ſtipati enim ferro circundant corpora
regum.
Stipes fuſtis terræ defixus.
Stritauum antiqui dicebant pro tritauo.
Strigores denſarum uirium homines.
Strigæ appellantur ordines rerum inter ſe coniun
ctæ collocatarum a ſtringendo dictæ.
Status dies uocatur iudicii cauſa conſtitutus.
Satyra & genus cibi dicitur ex uariis rebus conditũ:
& lex multis aliis confecta legibus : & genus car
minis: ubi de multis rebus diſputatur.
Statæ Martis ſimulachrum in foro colebatur.
Stalagmium genus ornamenti aurium. Cæcili.Ex
aure eius ſtalagmium domi habeo.
Stolidus ſtultus.
Stuprum pro turpitudine antiqui dixerũt unde eſt
in carmine:fœde ſtupreq; caſtigator quotidie.

Stura flumen in agro laurenti eſt.
Steriliam ſterilem.
Stultorum feriæ appellabantur quirinalia ꝙ eo die
ſacrificant hi : qui ſolenni die aut non potuerunt
rem diuinam facere aut ignorauerunt.
Sanqualis auis quæ oſſifraga dicitur.
Sacrima appellabant muſtum quod libero ſacrifica
bant pro uineis & uaſis & ipſo uino conſeruãdis:
ſicut præmetium de ſpicis quas primum meſſuiſ
ſent ſacrificabant Cereri.
Sacrificulus rex appellatus eſt qui ea ſacra quæ reges
facere aſſueuerant feciſſet.
Sacella dicuntur loca diis ſacrata ſine tecto.
Sacroſanctum dicebatur:ꝙ iureiurando iterpoſito
erat inſtitutum:ut ſiquis uiolaſſet morte pœnas
penderet.
Sacratæ leges dicebantur:quibus ſancitum erat : ut
ſiquis aduerſum eas feciſſet : ſacer alicui deorum
eſſet cum familia pecuniaq;.
Secluſa ſacra dicebant:quæ græci μυςήρια appellãt.
Scæna ſiue ſacena dolabra pontificalis.
Sariſta haſta macedonica.
Sacer mons trans anienem fluuium ultra tertium
miliarium appellatur qa Ioui fuerat conſecratus.
Sacerani appellati ſunt reate orti qui ex ſeptimontio
ligures ſiculos quæ exegerunt dicti ſacerani: ꝙ ue
re ſacro ſint nati.
Sagmina dicebãt herbas uerbenas: quia ex loco ſan
cto arcebantur legatis proficiſcentibus ad fœdus
faciendum bellumq; indicendum:uel a ſanciẽdo
ideſt confirmando.Neuius:Scabos atq; uerbenas
ſagmina ſumpſerunt.
Sagaces appellantur ſolertis acuminis : ut etiam ca
nes indagatores ſagaces ſunt appellati.
Saga quoq; dicitur mulier perita ſacrorum:& uir ſa
piens producta prima ſyllaba propter ambiguita
tem euitandam.
Sarpa uineta putata:ideſt pura facta : ũde & uirgulæ
abſciſſæ ſarmenta.Sarpere enim antiqui pro pur
gare ponebant.
Sarte ponebant pro integre:ob quam cãm opera pu
blica:quæ locantur ut integra præſtentur ſarta te
cta locantur.Etenim ſarcire eſt integrum facere.
Sarra Epiros inſula.
Sardare intelligere.Neuius:Quod bruti nec ſatis ſar
dare queunt.
Sarcito damnum ſoluito.
Sargus piſcis genus in mari ægyptio.
Sateurnus Saturnus.
Sas ſuas.Ennius:Virgines nam ſibi quiſq; domi ro
manus habet ſas.
Sam ideſt eam.Ennius:Ne quiſq̃ philoſophia i ſom
nis uidit prius q̃ ſam diſcere cœpit.
Sapſa ipſa.Idem Enni.Quo res ſapſa ſeſe oſtendat.
Sæua res dicitur mala quaſi ſiniſtra eni græ
ce ſiniſtrum dicitur.
Saperda genus peſſimi piſcis.
Sandaraca genus coloris.Neuius: Merula ſandaraci
no ore.
Sambuca organi genus:a quo ſambiciſtriæ dicũtur
machina quoq;:qua urbs expugnatſ ſimiliter uo
catur. Nã ut in organo chordæ ſic in machina in

tenduntur funes.
Sannites ab haſtis appellati ſunt:quas græci
appellãt:has enĩ ferre aſſueti erant:ſiue a colle ſan
nio:ubi ex ſabinis aduentantes conſederunt.
Salaria uia romæ ẽ appellata:quia per eam ſabini ſa
lamari deferebant.
Salaciam dicebant deam aquæ:quam putabant ſalũ
ciere:hoc eſt mare mouere:unde Ouidius:Nym
phæq; ſalaces: quo uocabulo poetæ pro aqua uſi
ſunt.Pacuuius: Hinc ſæuitiam fallaciæ fugimus.
Salutaris porta appellata eſt ab æde ſalutis:quæ ei ꝓ
xima fuit.
Spondere putatur dictum:ꝙ ſponte ſua:ideſt uolun
tate promittatur.
Salentini a ſalo ſunt appellati.
Sæculares ludi apud romanos poſt centũ annos fie
bant quia ſeculũ centũ annos extẽdi exiſtimabãt.
Scutylum tenue & macrum:& in quo tamen exilis
pellicula cernitur.
Squallidum icultum & ſordidum ꝙ proxime ſimi
litudinem hẽt ſquãmæ piſcium ſic appellatum.
Squaroſi ab eadem ſquamarum ſimilitudine dicti:
quorum cutis exurgit ob aſſiduam illuuiẽ.Lucil.
Varonum ac rapicum ſquaroſa incondita roſtra.
Schoniculæ appellantur meretrices propter uſum
unguenti ſcœni:quod eſt peſſimi generis.
Scorta appellantur meretrices: qa ut pelliculæ ſubi
gantur:oĩa nãq; ex pellibus facta ſcorta appellant.
Scorres ideſt pelles teſtium arietinorum ab eiſdem
pellibus dicti.
Scandulaca genus herbæ frugibus inimica ꝙ eas ue
lut hedera implicando necat.
Scaptenſula locus ubi argentum effoditur in mace
donia dictus a fodiẽdo.σκαπτειν nanq; græce eſt
fodere dicitur.Lucretius:Quales expiret ſcapten
ſula ſubter odores.
Spara minimi generis iacula a ſpargendo dicta.Luc.
Tum ſparatum murices portãtur tragula porro.
Spira dicitur & baſis columnæ unius thori aut duo
rum & genus piſtorii operis & funis nauticus i or
bem conuolutus ab eadẽ omnes ſimilitudine.En
nius uero hominum ſimilitudinẽ ſpirã uocauit.
Specto ſine præpoſitione Pacuuius poſuit.
Specile caro quædam proprii cuiuſdam habitus in
fra umbilicum ſuis.
Spicit quoq; ſine præpoſitione dixerunt antiqui.
Spirilum barba capræ appellatur.
Spintirnis genus auis turpiſ figuræ ea græce dicitur.
Sartæ nugatoriæ ac deſpiciendæ mulieres.
Sartutillus uenter ſuillæ condito farre expletus.
Spinter armillæ genus:quo mulieres utebantur bra
chio ſummo ſiniſtro.
Scrupi dicuntur aſpera ſaxa & diſtantia a tractu.un
de ſcrupuloſam rem dicimus quæ aliquid i ſe ha
bet aſperi.
Scranteum pelliceum in quo ſagittæ reconduntur
appellatum ab eadem cauſa qua ſcortum : ſcytos
enim græce pellis dicitur : unde ſcuticæ & ſcuta:
quia non ſine pellibus ſunt.
Sceleratus campus appellatur proxime portam col
linam:in quo uirgines ueſtales:quæ inceſtum fe
cerunt: defoſſæ ſunt.

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Sceleratus uicus Romæ appellatur:ꝙ cū Tarquinius ſuperbus interficiendum curaſſet Seruium regem ſoceꝝ ſuū corpus eius iacēs filia Carpēto ſubuecta fit: ꝓperant in poſſeſſionē domus paternæ.

Scelerata porta : quæ & carmentalis dicitur uocata: ꝙ per eam ſex & trecenti Fabii cum clientibus milibus quinq; egreſſi aduerſus ethruſcos ad amnem cremeram omnes ſunt interfecti.

Schedia genus nauigii iconditum:ideſt trabibus tātum inter ſe nexis factū:unde mala poemata ſchedia appellantur.

Sexus natura uel habitus ex græco hex uocaẽ.

Simpludearia funera : quibus ludos adhibebant.

Seſtertium dicitur quarta pars denarii:quo tempore is decuſſis ualebat : ideſt duopondius & ſemis.

Sex milium & ducētorum hoīum primus. C. Marius deſcripſit legionem:cum antea quattuor milium fuiſſet:unde etiam appellabantur quadrata.

Sibus callidus uel acutus.

Sed pro ſiue inueniuntur poſuiſſe antiqui.

Sibinam appellant illirii telum uenabuli ſimile. Ennius:Illirii reſtant ſiccis ſibiniſq; fodentes.

Sedienculam ſedile.

Seduculum genus flagelli dictum:ꝙ uapulantes ſudantes facit.

Sectarius ueruex:qui gregem agnorum præcedens ducit.

Seceſpitam alii ſecurim.alii dolobram æneā.alii cultellum putant.

Silicum dictum ꝙ ſemunciam ſecet.

Seceſſiones narrationes.

Sicilices haſtarum ſpicula lata. Ennius:Incedit ueles uulgo ſicilicibus latis.

Sectio perſecutio iuris.

Secundæ res non a numero dicuntur:ſed quia ut uelimus ſequantur.

Sincinia cantionem ſolitariam.

Sectores & qui ſecāt dicuntur : & qui empta ſua perſequuntur.

Sicyonia genus calciamenti. Lucilius:Et pedibus læua cicyonia demit honeſta.

Simultas ideſt odium dicta ex contrario quia minime ſunt ſimul:poteſt & a ſimulatione dicta extimari quia ſimulata loquuntur adinuicem.

Sementinæ feriæ fuerant inſtitutæ: quaſi ex iis fruges grandeſcere poſſint.

Simpulum uas paruum nō diſſimile ciatho:quo uinum in ſacrificiis libabatur:unde & mulieres rebus diuinis deditæ ſimpulatrices dicuntur.

Senaculum locus ſenatorum.

Sentinare ſatagere dictum a ſentīa nauis quam quis ut aqua liberet euacuare contendit:itaq; ſentinare ſubtiliter periculum uitare. Cæcilius: Capit conſilium poſtq̄ ſentinat ſatis.

Sentes ſpiæ. Affranius:Quæ ſenticoſa uerba pertorquet turba.

Scœnas ſabini cœnas:quæ autem nunc prandia ſunt cœnas habebāt : & pro cœnis ueſpnas appellabāt.

Segnitia dicitur:quod ſit ſine nitendo utile: aut honeſtum. Terentius: Enimuero daue nihil loci eſt ſegnitiæ neq; ſecordiæ.

Signare ſignificat modo ſcribere : modo annulo ſigna primere:modo pecora ſignis notare.

Septimentium appellabant diem feſtum:quod in ſeptem locis faciebant ſacrificium:palatio:uelia:fugatalia:ſabina:cermalo:celapio: & ciſpio.

Siparium genus ueli inimicum.

Seliquaſtra genus ſedilium.

Silus appellatur naſus ſurſum uerſus & repādus. Vnde galeæ quoq; a ſimilitudine ſilæ dictæ ſunt.

Serilla nauigia hiſtrica:quæ lino ac ſparto condēſantur:a conſerendo & contexendo dicta.

Sultis ſi uultis. Ennius:Pandite ſulti genas : & corde relinquite ſomnum.

Serius Actius a ſero comparauit:ait enim ne ſi forte paulo q̄ tu ueniam ſerius.

Spondere ponebatur pro dicere : unde & reſpondere adhuc manet:ſed poſtea uſurpari cœptum eſt ī promiſſu.

Subditus dicitur iudex:qui loco mortui datur iis:q eum habuerant iudicem in aliqua re uel lite.

Scaptia tribus a nomine urbis ſcaptiæ appellatur.

Sabatina a lacu ſabate dicta.

Sabini a cultura deoꝝ dicti: ideſt απoτoυσ εβειν.

Silere tacerẽ ſignificat ficto uerbo:ab s littera:quæ nota ſilentii eſt.

Sanqualis porta appellatur proxima ædis ancus.

Stiricidium quaſi ſtillicidium: cū ſtillæ concretæ frigore cadunt. Stiria enim principale eſt:ſtilla diminutiuum.

Seruorū dies feſtus erat idibus auguſti : quia eo die rex Tullus filius ancillæ natus eſt.

Sacramentum dicitur quod iuſiurandi ſacratione īterpoſita geritur.

Siremps dicitur quaſi ſimilis res ipſa habetur ī libris Catonis.

Spatiatorem pro erratorem. Cato poſuit.

Scata dicebantur ſacrificia.quæ certis diebus fiebāt. Cato ſacra ſtata ſolennia ſancta deſeruiſti.

Solennia ſacra dicuntur: quæ certis temporibus fiunt.

Sacra præliari dicitur cum aſſidue acceditur receditur q; neq; ullo conſiſtitur tempore.

Sacramentum æs ſignificat:quod pœnæ nomine pēditur.

Scholæ dictæ ſunt ex græco σχoλαξω uaco a uacatione ꝙ cæteris rebus omiſſis uacare liberalibus ſtudiis pueri debent.

Silatum antiqui pro eo quod nunc ientaculum dicimus appellabant:quia ieiuni uinum ſili cōditum ante meridiem abſorbebant.

Struppi uocabantur in pluuinaribus faſciculi de uerbenis facti:quia pro deorum capitibus ponebantur.

Seceſpita cultrum ferreum oblōgū manubrio eburneo rotundo ſolido iuncto ad capulum auro argentoq; fixo clauis æneis ære cyprio quo flamines flamineæ uirgines pōtificeſq; ad ſacrificia utebantur:dicta autem eſt ſeceſpita a ſecando.

Secium libum eſt:quod ſeceſpita ſecatur.

Suffimenta dicebant:quæ faciebant ex faba milioq; molito mulſo ſparſo: ea diis eo tempore dabant: quo uuæ calcatæ pilo præmebantur.

Serpſit antiqui pro ſerpſerit uſi ſūt.unde ſerpulæ dictæ quas nunc ſerpentes dicimus ex græco: quod illi ἑξεπτα:nos pro aſpiratione eorum ſ littera poſita proferimus:ut ſex ſeptem.

Suffibulum ueſtimentū album prætextum quadrāgulum oblongū:ꝙ in capite ueſtales uirgines ſacrificātes habebāt:idq; fibula cōprehendebatur.

Sumanalia liba farinacia in modum rotæ ficta.

Sanates dicti ſunt qui ſupra infraq; Romam habitauerunt:quod nomē ideo eſt indictum. quia cum defeciſſent a Romanis breui poſt in amicitiā quaſi ſanata mente redierunt.

Sex ueſtæ ſacerdotes conſtitutæ erant:ut populus ꝑ ſua quiſq; parte haberet miniſtram ſacrorum . qa ciuitas romana in ſex erat diſtributa partes. In primos ſecundoſq; titienſes.ramnes.luceres.

Sublucare arbores:ē ramos earum ſupputare. & ueluti ſubtus lucem mittere.conlucare autem ſucciſis arboribus locum luce implere.

Spurcum uinum dicebant cum aqua admixta : aut igne tactum erat muſtum uel anteq̄ deferueſcat.

Sacrificiū quod fiebat Romæ in monte palatino palatuar dicebatur.

Siſtere fana cum dicerent ſignificabatur lectiſternia certis in fano locis componere.

Serpula ſerpſerit cum legitur apud Meſſalam ſignificat ſerpens irrepſerit.

Solino intelligitur conſulo.

Stipatores:ideſt cuſtodes cuiuſq; corporis:dicti ſunt a ſtipe:quam accipiebant mercedis nomine.

Solicitare eſt ſolo citare:ideſt ex ſuo loco mouere ſolum autem quin ſignificet locum quis dubitat:cū exules quoq; dicantur loco patriæ ſuæ pulſi.

t Erentus locus in campo martio dictus:ꝙ eo loco ara ditis patris in terra occultaretur. Tauri appellabātur ludi in honorem deorum inferorum facti. Inſtituti autem uidentur hac de cauſa. Regnante Tarquinio ſuperbo cū magna incidiſſet peſtilentia in mulieres grauidas : quæ fuerat facta ex carne diu uendita populo taurorum : ob hoc diis inferis inſtituti & tauri uocati ſunt.

Talaſſionem in nuptiis Varro ait ſignum eſſe lanificii: talaſſionem enim uocabāt quaſſilum qui alio modo appellatur calathus:uas utiq; ipſis lanificiis aptum.

Tauras uaccas ſteriles dici exiſtimant hac de cauſa ꝙ non magis q̄ tauri pariant.

Todi genus auium paruarum. Plautus:Cum extortis talis cum todis cruſtulis.

Tibiluſtria dies appellabant:in quibus agna tubas luſtrabant.

Tuditantes ſignificat negocium tundentes:ideſt agētes. Lucretius:Nec tuditantia rem ceſſant extrinſecus ullam.

Tudites mallei a tundendo dicti.inde & cuidam cognomen Tuditano fuit: quod caput malleo ſimile habuerit.

Tullios alii dixerunt eſſe ſyllanos:alii riuōs:alii uehementes proiectores ſanguinis arctuatim fluentis: quales ſunt tyburi in aniene. Ennius:ſanguine tepido tullii efflantes uolant.

Topper cito ut illud Nelei:Topper fortunæ commutantur hominibus.

Torrens & participium & nomen.

Torrum & torridum & aridum.

Turma equitum dicta quaſi terina ꝙ terdeni eqtes ex tribus tribubus titiēſium ramniū lucerum fiebat. Itaq; primi ſingularum decuriarum decuriones dicti qui ex eo ſingulis turmis ſūt & nūc trini.

Torreri a torreo deductum proprie ſignificat ſiccare atq; arefacere:ſed uſurpatum eſt iam pro eo ꝙ ſit igneſcere.

Turranni ethruſci dicti a tyrrheno duce Lydorum : a cuius gentis perpetua crudelitate etiam tyranni ſunt dicti.

Taruitas a ferocia taurorum: quaſi tauri acerbitas ē uocata.

Turbelas apud Plautum turbam ſignificat.

Tutulum dicebant flaminicarum capitis ornamentum uicta purpurea innexa crinibus & in altitudine extructū. Ennius:Fictores algeos & titulatos.

Tueor uideo.

Tuor defendo.

Tuſcus uicus Romæ ē dictus:ꝙ ibi habitauerunt tuſci q recedēte ab obſidione Porſenna remāſerunt .

Tuſci a tuſco rege filio Herculis ſunt dicti a ſacrificādo ſtudioſe ex græco θυω uelut tuſculum dictum quod aditum difficilem habeat: ideſt Thomicos græco nomine appellātur canabi impolito & ſparto leuiter tortæ reſtis:ex quibus funes fiunt:puluilli quoq; quos habent:ne a reſti lædantur thomicos uocant.

Tongere noſſe eſt:nam præneſtini tongionem dicūt notionem. Ennius:Alii rhetorica tongent.

Toſca loca augurio deſignata . Cicero aſpera ait eſſe & difficilia.

Tonſilla palus dolatus in acumen & cuſpide ꝑferratus : qui nauis religandæ cauſa in littore figitur. Actius:Tacete & tonſillas littore ædite.

Tonſa remus quod quaſi tondeaẽ ferro. Ennius. Pone petunt exin referunt ad pectora tonſas.

Tymbræus Apollo a mōte tymbræo dictus qui eſt in agro troiano.

Toles tumor faucium:quæ per diminutionem dicūtur tonſillæ.

Taxat & taxatio a uerbo tango dicuntur.unde & taxatores a ſcœnicis dicuntur:qui alterutrum male dictis tangunt.

Tagit ſimpliciter dicitur:quod attigit contigit facit compoſitum.

Tablinū locus proximus atrio a tabulis appellatus.

Tagax furunculus a tangendo dictus. Lucilius:Perſcribere poſſem tagacem mutonis manu.

Taminia uua ſilueſtris dicta:ꝙ tā mira ſit q̄ miniū.

Talus prænomen erat ſabinorum.

Tanne eouſq;. Affranius:Tanne arcula tuā plena eſt aranearum.

Talipedare eſt uacillare pedibus : & quaſi talis inſiſtere.

Tammodo antiqui dicebant pro modo.

Talia folliculum cæpe.

Tarmes genus uermiculi canem exedens.

Tæpocon appellarunt græci genus ſcribendi deorſum uerſus:ut nūc dextrorſum uerſus ſcribimus.

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Tartarrino horrendo & terribili.

Tam ſignificationem habet poſitiuam:cui ſubiungimus q̄:ut tam bonus choerulus:q̄ bonus homerus tam etiam pro tamen uſi ſunt.

Tandem cum ſignificet aliquando interdum tādem pro ſuperuacuo ponitur:ut Terentius: Ita ut ne tādem uxorem duxit. Cicero etiam duplicat temporalem ſignificationem cum ait:Tādem aliquādo.

Tama dicitur cum labore uiæ ſanguis in crura deſcēdit & tumorem facit: Lucretius : Inguē ne exiſtat papule tama ne boa noxit.

Tædulum faſtidioſum ſiue ꝙ omnibus eſt tædium.

Tapulla dicta eſt lex quædam de conuiuiis.

Termonem Ennius terminum dixit.

Terſum diem ſerenum.

Teres rotundus & in longitudine.

Termentum apud Plautum detrimentum.

Tempeſtatem pro tempore frequenter dixerunt.

Tempeſta tempeſtiua.

Tinia uaſa uinaria.

Thenſa uehiculum argēteum:quo exuuiæ deorum ludis circenſibus circum ad puluinar uehebātur.

Temerare uiolare ſacra & contaminare dictum uidelicet a temeritate.

Temetum uinum.unde temulentus & temulenta.

Tintinare & tintinnabāt Neuius dixit pro ſonitu tintinnabuli.

Tentipellium genus calciamenti ferratum: quo pelles extenduntur.

Tegillum cuculi uinculum ex ſcirpo factum. Plautus. Tegillum mihi aret.id ſi uis dabo.

Tyberis fluuius dictus a tyberio rege albanorum ꝙ in eo cecidiſſet.

Tyberis a Tyberi rege tuſcorum.

Tibicines in ædificiis dicti exiſtimantur a ſimilitudine tibiis canentium qui ut cantantes ſuſtineant. ita illi ædificia.

Tippula beſtiolæ genus ſex pedes habentis: ſed tātæ leuitatis:ut ſuper aqua currens non decidat. Plautus:Neq; tippulæ leuius pondus ē q̄ fides lenonia.

Teſticulari eſt iumentis maribus fœminas uel mares fœminis admouere licet alii dicant teſcilari.

Tiſata iliceta:romæ autem tiſata curia:tiſata etiā locus iuxta Capuam.

Tituli milites appellātur quaſi tutuli ꝙ patriam tuerentur.unde & titi prænomen ortum eſt.

Tiaſitas ſodalitas.

Titienſis tribus a prænomine Titii Regis appellata uidetur.

Titia quoq; curia ab eodem rege eſt dicta.

Tetini pro tenui.

Thræces gladiatores a ſimilitudine palmularū thraciarum.

Titiuillitium nullius ſignificationis eſt:ut apud græcos. Plautus:Nō ego iſtud uerbū dempſi cum titiuillitio.

Trabs proprie dicitur duo ligna compacta.

Tragus genus conchæ mali ſaporis.

Trabica nauis ꝙ ſit trabibus confixa. Pacuuius: Labitur trabica in alueos.

Trachali appellantur muri ac purpuræ ſupiores partes.unde ariminenſes maritimi hoïes cognomen traxerunt trachali.

Troia & regio priami & luſus puerorꝝ equeſtris dicitur : & locus in agro laurente quo primum italiæ æneas cum ſuis conſtitit.

Trifax telum longitudinis trium cubitorum quod catapulta mittitur. Ennius: Aut permaceret paries percuſſus trifaci.

Tributum quia ex priuato in publicum tribuitur.

Trochum genus ſellæ habetur apud Plautum.

Trogenia Minerua a ripa tritiōis fluminis dicta : qđ ibi primitus ſit uiſa.

Truo auis onocrotalus. Cecilius irridens magnitudinem naſi:Proh dii imortales unde prorepſit truo.

Trapit uertit,unde trepido & trepidatio:quia turbatione mens uertitur.

Triumphales coronæ ſunt: quæ imperatori uictori aureæ præferūtur quæ temporibus antiquis propter paupertatem laureæ fuerunt.

Templum ſignificat & ædificium deo ſacratum & tignum:quod in ædificio tranſuerſum ponitur.

Tranſtra & tabulæ nanium dicuntur & tigna : quæ pro pariete in parietem porriguntur dicta.

Tromentina tribus a campo tromenta .

Tragula genus teli dicta.ꝙ ſcuto infixa trahatur.

Themin deam putabant eſſe:quæ præciperet hominibus id petere quod fas eſſet:eamq; id eſſe exiſtimabant quod & fas eſt.

Termes ramus direptus ex arbore nunc foliis repletus;nunc minus glaber.

Tenus ſignificat finem:ut cum dicimus hactenus.

Troſſulæ equites dicti:ꝙ oppidum tuſcorum troſſulum ſine opera peditum ceperit.

Taciturnus qui facile tacet.

Tacitus argutus etiam:quia poteſt tacere.

Teniræ credebantur eſſe ſortium deæ dictæ ꝙ tenēdi haberent poteſtatem.

Termino ſacra faciebant:ꝙ in eius tutela fines agrorum eē putabāt.deniq; Numa pompilius ſtatuit cū q terminū exaraſſet:& ipm̄ & boues ſacros eē :

Terminus quo loco colebatur ſuper eum foramen patebat in tecto.quod nefas eſſe putarent terminum intra tectum conſiſtere.

Icinia uicinorum conſeruatio.

u Veſperna apud Plautum cœna intelligit:

Veſticeps puer qui iam ueſtitus eſt pubertate : econtra inueſticeps ; qui necdum pubertate ueſtitus eſt.

Veia apud oſcos dicebatur plauſtrum.inde ueiari ſtipites in plauſtro:& uectura ueiatura.

Vrbanas tribus appellabant in quas urbes erāt diſpertita a Seruio Tullo rege:ideſt ſuburbana pallatina exquilina.collina.

Veſtis generaliter dicitut ſtragula forēſis muliebris.

Veſtimentū pars aliqua:ut pallium tunica penula.

Veſcus faſtidioſus.ue enim pro puſillo utebant.Lucretius ueſcū dixit edacem:cū ait : Nec mare quæ impendent ueſco ſale ſaxa pereſa.

Veſcor paſcor.

Veſperugo ueſper ſtella. Plautus:Nec ueſperugo nec uirgiliæ occidunt.

Veſpæ & ueſpiliones dicuntur qui funerādis corporibus officiū gerunt nō a minutis illis uolucribus ſed quia ueſpertino tempore eos efferunt qui funebri pompa duci propter inopiam nequeunt. hi etiam ueſpiliones dicuntur. Martialis:Qui fuerat medicus nunc eſt ueſpilio daulus.

Veſpices fructeta denſa dicta a ſimilitudine ueſtis.

Velati appellantur ueſtiti & inermes qui exercitū ſequebantur.quiq; in mortuorum militū loco ſubſtituebantur:ipſi ſunt & referentarii:qui fundis ac lapidibus pugnabant quæ tela feruntur non tenētur. Cato eos ferētarios dixit:qui tela ac potiones militibus pugnantibus miniſtrabant.

Velitatio dicta eſt ultro citroq; probrorꝝ obiectatio ab exemplo uelitaris pugnæ ; Plautus : Neſcio qd uelitati eſtis inter uos.

Veternoſus dicitur qui graui præmitur ſomno. Cato ueternoſum hydropicum intelligi uoluit cum ait: Veternoſus quam plurimum bibit:tam maxime ſitit.

Veteratores calidi dicti a multa rerum gerendarum uetuſtate. Gannius mulieri non aſtutæ facile perſuaſit.

Veterinam beſtiam iumentum Cato appellauit a uehendo. Opilius ueterinam dici uoluit:quaſi uaterinam:uelut uterinam : quod ad uētrem onus religatum gerat.

Vitulans lætans gaudio ut partu. Ennius:habet is coronam uitulans uictoria.

Viduertas calamitas dicta ꝙ uiduet bonis.

Vitiligo in corpore hominis macula alba:quā græci alphon uocant:a quo nos album. ſiue a uitio dicta etiam ſi non lædit:ſiue a uitulo propter eius membranæ candorem qua naſcitur inuolutus. Lucilius:Hæc odioſa mihi uitiligo eſt;cum dolet īquit.

Vel colligatio quidem eſt diſiunctiua:ſed earum rerum quæ natura diſiunctæ ſunt:in quibus aut cōiunctione rectius utimur:ut aut dies aut nox. ſed earum quæ non ſunt contrariæ cum ligantur nil intereſt:ut Ennius:Vel dictator uel equorū equitumq; magiſter eſto uel conſul.

Vibices plagæ uerberum in corpore humano dictæ ꝙ ui fiunt.

Vibriſſæ in naribus hominum dicti ꝙ his euulſis caput uibratur.

Vibriſſo eſt uocem in cantando criſpare. Titinnius : Si erit tibi cantandum facito uſq; exuibriſſes.

Viget dictum a uigendo:ſed in agendis hoſtilibus rebus . Verum his qui concitato animo ad bouem tendunt.

Viatores appellantur qui magiſtratibus parebant. eo ꝙ plærunque ex agris homines euocabantur a magiſtratibus.& frequens eorum ab agris ad urbem uia.

Verticulas cum dixit Lucilius articulus intelligi uoluit.

Volæ ueſtigium medii pedis concauum: ſed & palma manus uola dicitur.

Volones ſunt milites qui poſt canenſem cladē uſq; ad octo milia cum eſſent ſerui uoluntarie ſe ad militiam obtulere.

Verſuti dicuntur quorum mentes crebro ad malitiam uertuntur.

Vernæ appellantur ex ancillis ciuium Romanorum uere nati:quod tempus āni maxime naturalis foeturæ eſt.

Virgiliæ dictæ: ꝙ earum ortu uer finem facit.

Veritanus ager dicitur : qui uiritim populo diſtribuitur.

Veruncent uertant. Pacuuius: Dii nouerint meliora.atq; amentiam aueruncaſſent tuam:ideſt auertiſſent.

Vaſtum pro magnum.ponitur tamen & pro inani. Actius:Hanc urbem ferro uaſtam faciet. Vnde uaſtitas & uaſtitudo.

Vegrande ſignificat male grande & uecors.

Veſanus mali cordis maleſanus.alii paruum ſiue minutum intelligunt:ut uegrande frumētū . uecors eſt turbati ac mali cordis.

Vaceram dicūt ſtipitem:ad quem equos ſolebant religare.alii dicunt maledictum ſignificari hoc nomine acerbitatis magnæ:ut ſit uecors & ueſanus.

Vagorem pro uagitu Ennius poſuit.

Valuoli folliculi fabæ.

Valgos Aurelius intelligi uult:qui diuerſas ſuras habent:ſicut econtrario uari dicuntur incurua crura habentes.

Viere allegare.unde uimina & uaſa uiminea.

Vermina dicuntur dolores corporis cum quodam minuto motu:quaſi a uerminibus ſcindatur . hic dolor græce dicitur erupta pila dicuntur quod uelut uerua habent præfixa.

Vngulum oſcorum lingua ſignificat annulum .

Vinalia diem feſtum habebant:quo die uinum nouum Ioui libabant.

Venerari uerbum compoſitum ex uenia & ōrando.

Ventabant dicebant antiqui . unde præpoſitione addita fit aduentabant.

Viminalis porta & collis appellabantur.ꝙ ibi uiminum ſilua fuiſſe uidetur.

Viuatus & uiuidus a ui magna dicuntur.

Vmbræ uocabātur neptunalibus caſæ frondeæ pro tabernaculis.

Valleſcit perierit:a uallo militari : quod fit circa caſtra.ꝙ qui eo eiiciuntur pro perditis habentur.

Vexillum diminutiuum eſt a uello.

Vinulus dicitur molliter ſe gerens & minime quid uiriliter faciens.

Victus languidus ſine ui & naturalibus priuatus uiribus.

Voguſtus fuſtis uncus.

Vadem ſponſorem ſignificat datum in re capitali.

Vecticularia uita dicitur eorum qui uectibus parietis perfodiunt alienos furandi gratia. Cato:Vecticulariam uitam uiuere repente largiter habere repente nihil.

Viritim dicitur dari:quod datur per ſingulos uiros. Cato:præda quæ capta eſt:uiritim diuiſa.

Vxorium pependiſſe dicitur:qui ꝙ uxorem non habuerit : res populo dedit.

Vis Cato pro ultra poſuit.

Volturnalia uolturno deo ſua ſacra faciebant.

Veſculi male curati & graciles homines.ue enim ſyllabam rei paruæ præponebant: unde ueiouem & uegrāuem fabam munitam dicebant.

Vaticāus collis appellatus ē ꝙ eo potitus ſit populus

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

romanus uatum reſponſo expulſis ethruſcis.
Viuiſſimus ſuperlatiuus a uiuido.
Vngulatos ungues magnos atq; aſperos Cato ap-
pellauit.
Verberitare idem Cato frequentatiuum ab eo quod
eſt uerbero dixit.
Vopte pro uoſipſi Cato poſuit.
Verſacrum uouendi mos fuit italis. magnis enim pe
riculis adducti uouebant quæcunq; proximo ue-
re nata eſſent apud ſe animalia immolaturos: ſed
cum crudele uideretur pueros ac puellas innocen
tes interficere: perductos in adultam ætatem ue-
labant atq; ita extra fines ſuos exigebant.
Verſuram facere mutuam pecuniam ſumere ex eo
dictum eſt q; initio qui mutuabantur ab aliis: nõ
ut domum ferrent: ſed ut alii ſoluerent uelut uer
terent creditorem.
Ve uobis dicebatur ab antiquis & ni nobis.
Vinciam dicebant continentem.
Verniſera menſalia auguria.

Feſti Põmpei Diligenter emendati Liber finit.

INcomitiare ſignificat tale comitium
facere pro quo neceſſe ſit i comitium
hoc eſt in cõuentum uenire. Plautus:
Quæſo ne me incomities.
Incita incitata.
Inchoare uidetur ex græco originem
trahere: quod Heſiodus omnium reꝝ initium di
xerit chaos.
Increpitare arguere conuitiari.
Inconciliaſti incomparaſti commendaſti. uel ut anti
qui per dolum decepiſti.
Inclytus nobilis clarus.
Inceps deinceps.
Inceſtus a græco trahiť. Nã illi ſacinuſ dicũt aniceſtõ.
Inconſpretum non improbratum.
Incoctæ dicebantur mulieres plus æquo calami-
ſtris uſæ.
Incauillatio per deſpectum irriſio.
Incalationes inuocationes.
Inconditum non ordinate compoſitum.
Incuria negligentia.
Incenſit incenderit: ſicut hic incœpſit incœperit.
Incomitem ſine comite.
Inceſſere immittere ac iactu uel uerbis petere.
Inclamare conuitiis & maledictis inſectari.
Incicorem immãſuetum & ferum. Pacuuius: Repit
me incicorem iracundiam.
Interdum cicur pro ſapiente ponitur ut idem Pacu-
uius: conſilium cicur.
Impolitias cenſores facere dicebantur: cum equiti æs
obnegabant ob equum male curatum.
Impages dicuntur qui a fabris in tabulis figunť: quo
firmius cohæreant a pangendo ideſt figere. Vnde
poetæ pangere uerſus dicuntur: & agricolæ pan-
gere plantas.
In non ſemper abnuitionem ſignificat: ſed interdum
etiam abnuendo ponitur: ut inuolando inclaman
do inuocando.
Imporcitor qui porcas in agro facit arando. Porca au
tem eſt inter duos ſulcos terra eminens.
Impetritum impetratum.
Impercito percito futurum ab imperatiuo.
Improlus uel improlis qui nondum eſſet aſcriptus
in ciuitate.
Impelimenta impedimenta dicebant.
Impluuium qua aqua impluit collecta de tecto. Cõ-
pluuium quo de diuerſis tectis aqua pluuialis cõ-
fluit in eundem locum.
Impenſa ſtipem & ſacrum: quod nõdũ erat pẽſum.
Impeſcere in lætam ſegetẽ paſcẽdi gratia immittere.
Impomenta quaſi imponimenta: quæ poſt cœnam
menſis imponebant.
Importunum in quo nullum eſt auxilium: uelut eſ-
ſe ſolet portus nauigantibus.
Impilatum nondum purgatum: putum enim eſt pu
rum unde putare uites dicimus: hoc eſt detrahere
quæ impedimento ſunt ad fructum.
Imbrica tempeſtate pluuiam uidetur ſignificare.
Imparentem non parentem: hoc eſt obedientem: q;
ea arbor plurimorum ſit remediorum: huic gal-
liæ immolabantur.
Implorare inclamare ad auxilium inuocare.
Impudicatus ſtupratus impudicus factus.
Impos eſt qui animi ſui potens non eſt: qui animum
ſuum in poteſtate non habet.
Imbarbeſcere barbam fieri
Improcinctu factum teſtamẽtum dicitur: quod mi-
les pugnaturus nũcupat pſentibus cõmilitõibus.
Imbutum eſt quod cuipiam rei ſuccumbat: unde in
fantibus an uelint bibere dicentes bu ſyllaba con-
tenti ſumus.
Impenetrale cuius ultimũ penetrale intrare nõ licet.
Implexũ implicatũ: qđ græci empheſmon dicunt.
In mũdo dicebãt antiq cũ aliquid in promptu eſſet.
Imbres nomen cuiuſdam comici.
Impes tibiæ nũero foraminũ diſcrete uolebãt ĩtelligi
Imparem numerum antiqui proſperiorem homini
bus eſſe crediderunt.
Impetix impetigo.
Impiatus ſceleratus.
Impite impetum facite.
Inhibere iniungere. ſed melius cohibere.
Inebræ aues quæ in auguriis aliquid fieri prohibẽt:
& proſus omnia inebra appellantur quæ tardant
uel morantur.
In præpoſitio ſignificat modo quod non: ut inimi-
cus. modo actionẽ: ut inclamauit. modo ubi quo
tendatur: ut incurrit. modo ubi qui ſit: ut inambu
lat agentem.
Immunis uacans munere. aliquotiens pro improbo
ponitur: ut apud Plautum. Immune eſt facinus.
Iniurium periurium.
Ineopte eo ipſo.
Immolare eſt molla: ideſt farre mollito & ſale hoſtiã

perſperſam ſacrare.
Initium eſt principiũ: ſed alias quo q; incipiat: ut uiã
appia: porta capena. Alias ex quo quod conſtet: ut
aqua terra aer.
Increta indiuiſa.
Iners ignauus uel ſine arte.
Inigere pecus agere ideſt numerare.
Ini ponitur interdum pro concubitu.
Interdum pro inuenit: ut iniit rationem.
Interdum pro introit: ut Plau. Iniit te nunq̃ febris.
Inermat armis ſpoliat.
In iſula æſculapio facta ædes fuit: quod ægroti a me
dicis aqua maxime ſuſtententur: eiuſdem eſſe tu-
tela draconem q; uigilãtiſſimum ſit animal: quæ
res ad tuẽdam ualitudinem ægroti maxime apta
eſt: canes adhibentur eius templo: q; is uberibus
canis ſit nutritus. bacillum habet nodoſum: quod
difficultatem ſignificat artis. laurea coronatur.
Interregnum appellatur ſpatium temporis: quouſq;
in loco mortui alius ordinetur.
Intempeſtam noctem dicimus pro incertiore tem-
pore: quia non tam facile noctis horæ q̃ diei poſ-
ſent ĩtelligi. Tempeſtatem enim antiqui pro tem-
pore poſuere.
Intergeri parietes dicuntur qui inter confines ſtruũ-
tur & quaſi intergeruntur.
Internetio uitæ priuatio.
Interfectio a nece denominato uocabulo.
Intercutem flagitatos dicebant antiqui mares q ſtu-
pra paſſi eſſent.
Interduatim & interatim dicebant antiq quod nũc
interdum & interim.
Intrahere eſt contumeliam intorquere.
Intercapedo tempus interceptum: cum ſcilicet mo-
ra eſt capiendum.
Inſtaurari ab inſtar dictum cum aliquid ad priſtinã
ſimilitudinem reficitur.
Inſulæ dictæ proprie qui non coniunguntur com-
munibus parietibus cum uicinis circuitu: qui pu-
blico aut priuato cinguntur a ſimilitudine uideli
cet earum terrarum quæ fluminibus ac mari im
minent: ſuntq; in ſalo.
Inſtigare incitare.
Inſimulare crimen in aliquem confingere.
Inſurſum appellabant colorem ſimilem luto qui fie
bat ex fumo ſub ſtillicidio.
Inſitum ab inſerendo tractum: ſed aliquotiens ſigni-
ficat impoſitum.
Inſequi apud Ennium: dic inſexit dixerit.
Inſignis tam ad laudem q̃ ad uituperationem infle-
cti poteſt.
Inſeptum non ſeptũ. ponitur tamen & pro non ædi-
ficatum.
Inſecta non ſecta ſignificat. & aliquotiens ſignificat
ſectam.
Inſupare iniicere. unde fit diſſipare.
Inſons extra culpam: a quo dicť morbus quoq; exiſti
matur ſontire: quia perpetuo noceat.
Inſcitia ſtultitia.
Inceſſores latrones q; uias inſidientur ſedentes.
Immanis ferus ſiue magnus.
Imago ab imitatiõe dicta: hinc & ingluuioſus. & glu
to gulogumia guttur guttu gutturioſus & gur-
gulio.
Illuuies a gula dicta.
Immuſcilus auis genus: quam alii Regulum: alii oſ-
ſifragam dicunt.
Infundere intercipere interponere.
Inferiæ ſacrificia quæ diis manibus fiebant.
Infeteri non fetari.
Infectores qui alienum colorem in lanam coniiciũt.
offectores qui proprio colori nouum efficiunt.
Infrequens appellabatur miles qui abeſt a ſignis.
Inuoluolus uermiculi genus. qui ſe inuoluit pam-
pino.
Infit incipit: ſed diuerſæ ſignificatiõis eſt ab eo quod
eſt fit. nam fit agentis: eſt patientis.
Inlicitator emptor.
Inficiari creditum fraudare.
Inferium uinum id quod in ſacrificando infra pate-
ræ labrum ponebatur.
Infulæ ſunt filamenta lanea: quibus ſacerdotes & ho
ſtiæ templaq; uelantur.
Inlicium antiqui dicebant ad conditionem uocare:
Inlicies canales in quos aqua confluit in uiis lapide
ſtratis ab eliciendo dictis.
In conuentione in concione.
Illex producta ſequenti ſyllaba ſignificat qui legi nõ
paret.
Illex correpta ſequenti ſyllaba ſignificat inductorem
ab inliciendo. Plautus: Eſca eſt meretrix: lectus il-
lex comprehenſa.
Inlitterata pax eſt: quæ litteris comprehenſa nõ eſt.
Inlaqueatum alii pro uicto utuntur. alii pro ſoluto.
Iuſtum uadem idoneum ſponſorem.
Infra claſſem ſignificat: qui minore ſumma q̃ cẽtum
& uiginti milium æris cenſi ſunt.
Intercutitus uehementer cutitus: ideſt ualde ſtu-
pratus.
Infibulati ſacrificabant flamines propter uſum æris
antiquiſſimum æreis fibulis.
Immuſſulus ales ex genere aquilarum eſt: ſed mino
rum uirium q̃ aquilæ: quæ raro & non fere præ-
ter q̃ uere apparet: quia æſtum algoremq; metuit.
Appellatur autem ita quod ſubito & inexpectata
ſe immutat.
Inarculum uirgula erat ex malo punico incuruata:
quam regina ſacrificans in capite geſtabat.
Iniuges boues qui ſub iugo non fuerint.
Inſanum pro ualde magnum uſus eſt Plautus.
Ircei genus farciminis in ſacrificiis.
Inrelatiue uocatiue.
Indigitando imprecando.
Icilicibum dicitur: cum populus ad concionem icili
tur: ideſt uocatur: unde exciliciæ tegulæ per quas
aqua in uas defluere poteſt.
Indigamenta incantamenta uel iudicia.
Inſignes appellantur boues qui in fœmore & in pe-
de album habent quaſi inſigniti.
Internecinum teſtamentum eſt propter quod domi
nus eius necatus eſt.
Increpitato ferito.
Increpitem clamem maledicem:
Imbelliam belli inſcientiam.

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Incunarium uictuatium.

Inori minores.

Incalonto inuolanto.

Ingens dicitur augendi conſuetudine:ut inclamare:inuocare:quia enim genus populi eſt magnitudo ingẽtem per compoſitionem dicimus quod ſignificat,ualde magnum.

In pelle lanata noua nupta conſedere ſolet:uel ꝓpter morem uetuſtum:quia antiquitus homines pellibus erant induti:uel quod teſtetur lanificii officium ſe præſtatam uiro.

m Agnos ludos romanos ludos appellabant quos in honore Iouis quem principem deorum putabant faciebant.

Meltom meliorem dicebant.

Matrẽ matutam antiqui ob bonitatem appellabãt.

Maturum idoneum uſui & mane principium diei: & inferi dii manes ut ſuppliciter appellati bono eſſent.& in carmine ſaliari cerus manus intelligitur creator bonus.

Minutum & minuere ex græco miũm dictum uideri poteſt.

Minores & maiores inter cognomina fœminarum poni ſolebant.

Minamelius uocitatam ait mammam alteram lacte deficientem quaſi minorem factum.

Mimirtirriones appellantur auiũ minoꝝ cantus.

Minidæ dicti argonautæ:quod pleriq; eorum ex filiis miniæ fuerant orti.

Minutia porta Romæ eſt dicta ab ara Minutii: quẽ deum putabant.

Minorem delum puteolos eſſe dixerũt: quod delos aliquãdo maximum imperium fuit totius orbis terrarum:cui ſucceſſit poſtea puteolanum: quod municipium græcum antea diciarchia uocitatũ eſt.unde Lucilius:Inde diciarchium:populos delumq; minorem.

Militem Aelius a mollitia per antiphraſim dictũ putat.eo quod nihil molle ſed potius aſperum quid gerat:ſic ludum dicimus in quo minime luditur.

Minerrimus pro minimo dixerunt.

Miniſcitur pro reminiſcitur antiquitus dicebãtur.

Minerua dicta quod bene moneat:Hanc enim pagani pro ſapientia ponebant.Cornificius uero quod fingatur pingatur: quem imitans armis eandem dictam putant.

Minime gentium dicebant:pro eo quod eſt omniũ gentium iudicio minime eſſe faciendum.

Miluina genus tibiæ acutiſſimi ſoni.

Miracula quæ nunc digna admiratione dicimus antiqui in rebus temporalibus utebantur.

Mirior dicebant comparatiuum a miro.Titinnius. Mirior inq̃ tibi uideor.

Miſtilliones appellantur qui non certæ ſunt ſententiæ:ſed uariorum mixtorumq; iudiciorum ſunt.

Miſenum promontorium a miſeno tubicine Aeneæ ibi ſepulto eſt appellatum.

Miſeretur is qui conqueritur aliena incommoda:

Miſeratur is qui miſerum ſubleuat. Miſeret me eadem forma dicitur qua piget & tedet.

Mirachidion primæ adoleſcentiæ.

Mœtus fœminino genere dicebãt.Ennius:uiuat an moriatur nulla in me eſt mœtus.

Metari caſtra dicuntur ꝙ metis diriguntur.

Meddix apud oſcos nomen magiſtratus eſt.Ennius Summus ibi capitur meddix occiditur alter.

Meditrinalia dicta hac de cauſa.Mos erat latinis populis:quo die quis primũ guſtaret muſtum dicere ominis gratia uetus nouum uinum bibo: ueteri nouo morbo medeor.A quibus uerbis etiã Meditrinæ deæ nomen conceptum:eiuſq; ſacra meditrinalia dicta ſunt.

Medioſimum mediocre.

Medullitus ex intimis medullis.

Meditullium dicitur nõ medium terræ: ſed procul a mari:quaſi meditellium ab eo quod eſt tellus.

Medibile medicabile.

Merendam antiqui dicebant pro prandio:quod ſcilicet medio die caperetur.

Mediterream melius q̃ mediterraneam Siſenna dici putat.

Mergæ furculæ quibus acerui frugum fiunt: dictæ a uolucribus mergis:quia ut illi ſe in aquam mergunt:dum piſces: perſequuntur:ſic meſſores eas in fruges demergũt ut eleuare poſſint mãipulos.

Mercurius a mercibus eſt dictus.Hunc etenim negociorum omnium feſtinabant eſſe deum.

Merum antiqui dicebant ſolum.unde & auis merula nomen accepit quod ſoliuaga & ſolitaria paſcit ac nunc merum purum appellamus.

Mercedenos dixerunt a mercede ſoluendo.

Medialem appellabãt hoſtiam atram quam nũidiæ immolabant.

Mercedituum mercenarium:ꝙ mercede ſeſtueatur.

Mertat pro merſat dicebant.

Melicæ gallinæ:ꝙ a media id genus auium corporis ampliſſimi fiat.i.littera pro.d.ſubſtituta.

Melos inſula dicta eſt a melo:qui ex phœnice ad eandem fuerat profectus.

Melo nomine alio nilus uocatur.

Meloas haſta a ligno mali dicta.

Melobœa purpura a nomine inſulæ:in qua tingitur eſt dicta.

Melancoriphi genus auium:quæ latine uocanť atricapillæ.eo ꝙ ſumma earum nigra capita ſint.

Memoram ſignificat nunc dicere: nunc memoriæ mandare.

Manſarium dici putãt uelum quod in ꝓra ponitur.

Mentum dicebant quod nos commentum.

Memorioſus memorioſior & memorioſius & memorioſiſſime facit.

Mẽſa frugibuſq; iurato ſignificat p menſã & fruges.

Megaleſia ludos matris magnæ appellabant.

Meſancilum teli miſſilis genus.

Meatus a meando dictus.

Mecaſtor & mehercules iuſiurandũ eſt: q̃ſi diceret, ita me caſtor:ita me hercules ut ſubaudiat iuuet.

FINIS.

M.Varronis De lingua latina.

QVEMADMODVM Vocabula eſſent impoſita rebus in lingua latina ſex libris exponere inſtitui.De his tris ante hũc feci:quos Septumio miſi:in qbus ẽ de diſciplia:quã uocãt ετυμολογηκην.Quæ cõtra eã dicerent uolumie prio:q̃ ꝓ ea ſecũdo:q̃ de ea tertio.In his ad te ſcribã:a qbus rebus uocabula ipoſita ſint i lingua latina:& ea q̃ ſũt in cõſuetudine apud poetas cũ uniuſcuiuſq; uerbi naturæ ſint duæ:a q̃ re & in q̃ re uocabulũ ſit ipoſitũ.Itaq; a q̃ re ſit ꝑtinatia cũ q̃riť: oſtendiť eẽ a ꝑtẽdẽdo:in q̃ re ſit ipoſitũ dr̃:cũ demõſtrať: in quo nõ debet ꝑtendi:& ꝑtẽdit ꝑtinaciã eẽ.Qđ in quo oporteat manere ſi i eo perſtet ꝑſeuerãtia ſit:priorẽ illã ꝑtẽ ubi cur & ũde ſint illa uerba ſcrutãť. Græci uocãt ετυμολογιαν.Illã alterã αναλογιαν:de qbus duabus rebus in his libris ꝓmiſcue dicã:ſed exilius de poſteriore.Quæ iõ ſũt obſcuriora:ꝙ neq; oĩs ipoſitio uerboꝝ extat: qđ uetuſtas quoſdã deleuit:nec q̃ extat ſine mendo oĩs ipoſita:nec q̃ recte ẽ ipoſita cuncta manet.Multa.n. uerba lr̃is cõmutatis ſunt iuterpellata:neq; oĩs origo eſt nr̃æ linguæ e uernaculis uerbis.Et multa uerba aliud nũc oſtendunt:aliđ ante ſignificabãt:ut hoſtis.Nã tũ eo uerbo dicebãt ꝑegrinũ:q ſuis legibus uteretur:nũc dicũt eũ quẽ tum dicebãt ꝑduellẽ.In quo genere uerboꝝ ut caſu erit illuſtrius:ũde uideri poſſit origo inde repetã.Ita fieri oportere appꝫ:ꝙ recto caſu quẽ dicimus ipos: obſcurius ẽ eſſe a potentia:qua cũ dicimus ipotentẽ:& eo obſcurius ſit ſi dicas poſtq̃ ipos.uideť.n. pos ſignificare potius poteſtatẽ q̃ potentiã.Vetuſtas pauca nõ deprauat:multa tollit.Quẽ pueꝝ uidiſti formoſũ: hunc uides deformẽ in ſenecta.Tertiũ ſæculũ non uidet eũ hoĩem quẽ uidit primũ. Quare illa q̃ iam maioribus noſtris ademit obliuio:fugitiua ſecuta ſedulitas Mutii & Bruti retrahere neqt.nõ ſi non potuero indagare eo ero tardior: ſed uelocior: ideo ſi quiuero:non mediocres enĩ tenebræ in ſilua:ubi hæc captanda:neq; eo quo peruenire uolumus ſemitæ tritæ:neq; nõ intramitibus q̃dam obiecta q̃ euntẽ retinere poſſent.Quoniã uerboꝝ nouoꝝ & ueteꝝ diſcordia in cõſuetudine cõi:quot modis lr̃aꝝ cõmutatio ſit facta q aĩaduerterit ſcrutari facilius origĩes patieť uerboꝝ.Reperiet enĩ eẽ cõmutata:in ſuꝑioribus libris oſtẽdi maxĩe pp bis q̃ternas cãs.Lr̃aꝝ enĩ fit adẽptiõe aut additione.& pp eaꝝ attractionẽ aut cõmutationẽ.Itẽ ſyllabaꝝ ꝓductionẽ:q̃ quoniã in ſuperioribus libris qui cuiuſmodi eſſent exemplis ſatis demonſtraui:hic commonendũ eſſe modo putaui.Nunc ſingulorũ uerboꝝ origines expediam quoꝝ:quattuor explicandi gradus. Primus ĩ quo etiam populus uenit:quis enĩ non uidet? unde aurifodinæ etiã Viocurrus.Secundus a quo grãmatica deſcendit antiqua:q̃ oſtendit queadmodũ quodq; poeta finxerit uerbũ.quod confinxerit:qđ declinarit:hic paruirudentũ ſibilus:hic in ceruice ruitũ pecus:hic chlamide clupeat brachiũ.Tertius gradus quo philoſophia aſcendens peruenit atq; ea q̃ in conſuetudine communi eſſent aperire cœpit:ut a quo dictum eſſet oppidum uicus uia.Quartus ubi eſt aditus & initia regis quo ſi nõ perueniam ſcientiã ad opinionem aucupabor:quod etiam nonnũq̃ in ſalute noſtra fecit cũ ægrotamus medicus.Quod ſi ſummũ gradum non attigero:tamen ſecundũ nõ præteribo.Quod nõ ſoliũ ad Ariſtophanis lucernam:ſed etiam ad Cleantis lucubraui nolui præterire eos q poetarum modo uerba ut ſignificant expediũt.Non enim uidebam conſentaneũ me eo in uerbo quod finxiſſet.Ennius:cauſam negligere:qđ ante rex latinus finxiſſet:cũ poeticis multis uerbis magis delecter q̃ utar.Antiquis magis utar q̃ delecter.At non potius mea uerba illa q̃ hæreditate a Romulo rege uenerunt:quãq̃ a poeta Liuio relicta. Igitur quoniã in hæc ſũt tripartita uerba q̃ ſunt aut noſtra aut aliena aut obliuia.de noſtris dicam cur ſint.de alienis unde ſint:de obliuiis relinquã.Quorum partem cũ ita inuenerim ut opiner ſcribam.In hoc libro dicam de uocabulis locoꝝ & quæ in his ſũt.In ſecũdo de temporũ & q̃ in his fiunt.In tertio de utraq; re a poetis comprehenſa.Pithagoras ſamius ait omniũ reꝝ initia eſſe bina:ut finitũ & infinitũ bonũ & malũ uitã & mortẽ noctẽ & diem.Quare item duo ſtatus & motus ꝙ ſtat aut agiť corpus ubi agitať locus.Dũ agitať tẽpus qđ eſt in agitatu actio.Quadripartitio magis ſic apparebit corpus ẽ ut curſor.locus ſtadium quo currit.Tempus hora q̃ currit.Actio curſio.Quare fit ut omnia fere ſint q̃dripartita. & ea æterna. ꝙ neq; unq tp̃s qn fuerint motus eius animi interuallũ tempus.neq; motus ubi non locus & corpus ꝙ alterum eſt quod moueť:alterũ ubi neq; is agitatus nõ actio ibi.Igitur initiorum q̃drigæ. Locus & corpus tempus & actio.Quare qđ q̃ttuor genera prima rerũ totidem uerborũ horũ.n. de quis locis & his rebus q̃ in his uidentur in hoc libro ſũmatim ponam. Sed quæ cognatio eius erit uerbi quæ radices egerit extra fines ſuas perſequemur.Sæpe enim ad limitem arboris radices ſubuicini prodierunt ſegetem.Quare non cum de locis dicam ſi ab agro ad agroſum hominem & agricolam peruenero aberraro.Multa ſocietas uerborũ nec uinalia ſine uino expediri.nec Curia calabra ſine calatione poteſt aperiri.Incipiam de locis ſub ipſius loci origine.

l Ocus eſt ubi qd locatũ eſſe poteſt ut nũc dicũt collocatũ ueteres id dicere ſolitos apparet apđ Plautũ.Filiam habeo grandẽ caſſã dote atq; illocabilẽ:neq; eã queo locare cuiq;.apud Enniũ o terra trita.ubi Liberi fanũ in cuius muro locaui. Vbi q̃cq̃ conſiſtit. Locus ab eo præco dicitur Locare quoaduſq; id emit quoad in aliquo conſiſtit.Preciũ inde Locariũ quod dať

Locus

Locare

Locarium

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

in ſtabulo & taberna:ubi conſiſtant loca nam ſecūdū antiquā diuiſionē pricipia duo:terra & cælū.
Deinde particulatim utriuſqꝫ multa.Cæli dicunt̃ loca ſupera & ea deorū . Terræ loca infera & ea
hominū:ut Aſia.Sic cælū dicit̃ modis duobus.nā & Aſia quæ nō Europa in q̄ etiam Syria:& aſia
dicitur prioris pars Aſiæ:in q̄ eſt Ionia ac prouincia noſtra Cilicia.Sic cælum & pars eius ſummū.
ubi ſtellæ & id qđ Pacuuius cū demonſtrat dicit.Hoc uide circū ſupraqꝫ qđ cōplexu cōtinet terrā
cui ſubiungit id qđ noſtri cælū memorant.Aqua bipartita diuiſione Lucretius ſuoꝝ unius & ui/
ginti librorum initium fecit hoc ætheris & terræ genitabile quærere tempus.Cælū dictū ſcribit.
Elius quod eſt cælatū.aut a contrario nomine cælatū qđ apertū eſt non male.qđ poſterior multo
potius a cælo q̄ cælū a cælando.Sed non minus illud alteꝝ de cælando potuit dici.qđ interdiu cæ
latur:q̄ ꝙ noctu nō cælat̃ omnino.Eo magis puto a chao Cauū:& hīc cælū quoniā ut dixi hoc cir
cum ſupraqꝫ qđ complexu continet terrā cauū cælū.Itaqꝫ dicit Andromacha noctiqꝫ caua cæli ſi/
gni tenentibus cōficis bigis:& Agamēnō in altiſono cæli clypeo.Cauū enī clypeū. Et Enni . Itē ad
notionem cæli ingentes fornices.Quare ut a cauo Cauea & Cauilæ & Cōuallis cauata uallis: & ca
uatæ cauitione ut cauū ſit ortū unde oīa apud Heſiodū a chao cauo cælū.Terra dicta ab eo ut Eli/
us ſcribit qđ terit̃.Itaqꝫ terra i augurū libris ſcripta cū.r.uno.Ab eo colōis locus cōis qppe oppidū
relinquit̃.Territoriū qđ maxime terit̃.hinc linteū quod terit̃ corpore.Termentariū hinc i meſſe
Tritura quod cū frumētum terit̃:& Triuolū ꝙ terit̃.hinc fines agroꝝ Termini:ꝙ hæ partes pro/
pter limitare iter maxime terunt̃:Itaqꝫ hoc cum is in latio aliquot locis dicit̃:ut apud Actium nō
terminus ſed termen.hoc græci τερμα.Euāder enim q uenit in palatiū e græcia arcas.Via ſiquidē
iter ꝙ ea uehendo terit̃ . Actus iter in agris.Iter iterum:ꝙ agēdo teritur etiam ambitus iter ꝙ cir/
cūeundo terit̃:nam ambitus circuitus:ab eo.xii.tabulaꝝ interpretes ābitum parietis circuitū eſſe
deſcribūt . Igit̃ terra tera:ab eo poetæ appellarunt ſūma terræ : quæ ſola teri poſſunt. Sola terræ.
Terra ut putant eadem & Humus.Ideo Ennius in terra cadentis dicere cubitis pinſibāt humū:&
ꝙ terra ſit humus:ideo Humatus mortuus & terra ſit obrutus.Ab eo ꝙ romanus cōbuſtus eſt in
ſepulchrū eius abiecta gleba nō eſt:aut ſi os exceptū eſt mortui ad familiā expurgandā:donec i pur
gando homo eſt opertus:ut pontifices dicunt quoad inhumatus ſit familia funeſta manet & dici
tur Humilior quæ ad humū ut ſabini & lucani:aut declinato ab hominibus ut apulia & Latium
utrūqꝫ: ut ethruria & tuſcia:qua regnū fuit.Latini uniuerſus ager dictus Latium:pticulatim oppi
dis cognominatus:ut a præneſte præneſtinus.ab aricia aricius:ut noſtri augures publice dixerūt.
Agroꝝ ſunt genera quinqꝫ.Romanus.Gabīus.Peregrinus.Hoſticus. Incertus. Romanus dictus
unde Roma ab Romulo.Gabinus ab oppido Gabiis.Peregrinus ager pacatus : qui extra roma/
num & gabinum . ꝙ uno modo in his ſeruant̃ auſpicia.dictus peregrinus a pergēdo.i. progrediē
do:eo enim ex agro romāo primū progrediebant̃: quocirca gabinus:quo ſiue pegrinus:ſed quos
auſpicia habent ſingularia ab reliquo diſcretus.Hoſticus dictus ab hoſtibus. Incertus is ager q de
his quattuor qui ſit ignorat̃.Ager dictus eſt in quā terrā qd agebant & unde quidem agebant ali/
quid fructus cauſa id græci dicunt αγρον.ut ager ꝙ agi poterat.ſic qua agitatus eius finis minius
conſtitutus in latitudinem pedes quattuor:fortaſſe an ab eo quattuor ꝙ & quadrupes agitur.i lō
gitudinem pedes.c.&.xx.In q̄dratum actus & latū & longū eſſet.c.xx.Multa antiqui duodenario
numero finierunt:ut.xxii.decuriis actū iugeꝝ dictū uinctis duobus actibus q̄dratis.Centuria pri
ma.c.iugeribus dicta.poſt duplicata retinuit nomē:ut tribus actibus multiplicatæ idē tenent no/
men:ut quo agebāt actus ſic q̄ uehebant.Viæ dictæ:ꝙ fructus cōuehebant uillæ q̄ ibāt: ab itu iter
appellatūr : qua id auguſte Semita ut ſemiter dictū.Ager cultus ab eo ꝙ ibi cū terra ſemina coale/
ſcebant ab eo ꝙ incōſitus incultus primū ex agro plano fructus capiebant.Cāpus dictus poſtea q̄
proxima ſuperiora loca colere cœperunt a coiendo Colles appellarunt:quos agros nō colebant ꝓ
pter ſiluas aut id genus ubi pecus poſſit paſci:& poſſidebāt ab uſu ſuo.Saltus nominarūt:hæc etiā
græci νομασ:noſtri Nemora.Ager ꝙ uidebat̃ pecudum ac pecuniæ eē fundamentū.Fundus di/
ctus.aut ꝙ fundat quotānis multa.Vineta ac Vineæ a uitæ multa.Vitis a uino.id a ui. hic Vinde/
mia ꝙ eſt uini demia aut uiti demia.Seges a ſatu.i.ſemine.Semen qđ nō plane id qđ inde: hinc Se
minaria ſemētes . Itē alia q̄ ſegetes ferunt.Fruges a fruendo.Fructus ab ſpe ſpicæ : ubi & culmi/
uel ꝙ in ſūmo campo naſcunt̃ & ſummū culmē.Vbi frumenta ſecta terant̃ & areſcāt. Area ꝓpter
hoꝝ ſimilitudinē loca in urbe pura areæ.a quo poteſt etiā Ara deū eē ꝙ pura : niſi potius ab ardo
re.ad quē ut ſit fit ara:a quo ipſa area nō abeſt:ꝙ qui arefacit ardor eſt ſolis. Ager reſtibilis qui reſti
tuitur ac referit̃ quotquot annis:cōtra qui intermittit̃ a nouādo Noualis ager. Aruū & arationes
ab arando ab eo ꝙ aratri uomer ſuſtulit ſulcus.quo ea terra facta.i. ꝓiecta porca.Prata dicta ab eo
ꝙ ſine ope parata.Quod in agris quotquot annis rurſū facienda eadē:ut rurſus capias fructus.ap/
pellata Rura:diuidit in eos cum ſcribit Sulpi.Plæbei rura largit̃ ad areā.Prædia dicta item ut præ
des a præſtando ꝙ ea pignore data publice mācupes fidem præſtent. Vbi nunc ē Roma ſeptē mō/
tium demiſſior infimus humilimus:ꝙ in mundo infima humus Humor.hinc itaqꝫ ideo Lucili/
us.Terra abiit in nymbos imbreſqꝫ.Pacuuius.Terra exalat auram:atqꝫ aurorā humidam hume/
ctam.hinc ager Vliginoſus humidiſſimus:hinc Vdus Vuidus:hinc Sudor quāuis deorſum i ter/
ra umbra.Vnde ſummipote Puteus:niſi potius qđ æoles dicebant ποτάμον. Sic potura a potu.
non ut nunc.A puteis oppidum Puteoli:quod ſint circa eum locū aquæ frigidæ & calidæ multæ

Cauum' · Cauea · Cauilæ · Conuallis · Terra · Territoriū · termetariū · Tritura · Triuolum · Terminus · Termen er · Ambitus · Humus · Humatus · Humilior · Latium · Ager romanus · ager gabiuſ · Ager peregrinus · Ager hoſticus · ager icertuſ · Ager · Via · Iter · Semit · ager cultus · ager icultuſ · Campus · Collis · Saltus · Nemus · Fundus · Vineta · Vinea · Vitis · Vinum · Vindemia · Seges · Semen · Seminaria · Fruges · Area · Ara · Ager reſtibilis · Ager nouallis · Aruum · Pratum · Rura · Prædium · Humor · Vdus · Vuidus · Sudor · Puteus · Potura · Puteolus

niſi a putore potius ꝙ putidus ſit odoribus ſæpe ex ſulphure & alumine:extra oppida a puteis Pu
ticuli:ꝙ ibi in puteis obruebant̃ homines:niſi potius ut Aelius ſcribit Puticulæ: ꝙ puteſcebāt ibi
cadauera proiecta qui locus publicus ultra exquilias.Itaqꝫ eum Affranius puticolos i togata appel
lat ꝙ inde ſuſpiciunt ꝑpetuo lumē.Lacus lacuna magna ubi aq̄ contineri pōt.Palus paululū aquæ
in altitudinē & palā latius diffuſæ.Stagnum a græco:ꝙ nomē hēt primam:hic ad uillas rotundas
ſtagna:ꝙ rotundum facillime cōtinet.Anguli maxīe laborāt.Fluuius ꝙ fluat. Itē flumē a quo le/
ge ꝑdioꝝ urbanoꝝ ſcribit̃.Stillicidia fluuia q̄ ut ita fluāt cadantqꝫ.Inter hæc hoc intereſt ꝙ ſtillici/
dium eo ꝙ ſtillatim cadat:flumē ꝙ fluit cōtinuo.Amnis id flumē qđ circuit aliqd.Nā ab ambitu
amnis:ab hoc q circum alternum habitāt Amiternini appellati:ab eo q populum candidatus cir/
cuit ambit:q aliter facit īdagabili ex ambitu cām dicit.Itaqꝫ tyberis amnis:ꝙ ābit martium cam/
pum & urbē.Oppidum īterāne dictum qđ īter ānes ē cōſtitutum.Itē Antēnæ qđ ante amnē q in
fluit in tyberim:qđ i bello male acceptum cōſenuit.Tyberis ꝙ caput extra latium: ſi inde nomen
quoqꝫ affluit in linguā noſtrā:nihil latinum:ut qđ orit̃ ex ſamnio.Voluturnus nihil ad latinā lin/
guā ad qđ ꝓximum oppidum ab eo ſcđm mare Voluturnum.ad nos iā latium uocabulum:ut ty
berinus:non & colonia enim noſtra uolturnus & deus tyberinus.Sed de tyberis noīe anceps ē hi
ſtoria.Nam & ſuū ethruria:& latiū ſuū eſſe credit:ꝙ fuerūt q a tyberi uicino Regulo uehientū di
xerint appellatū tebrim . Sunt q tyberim priſcū nomen latinū Albulā uocitatū lřis tradiderūt.uo
ſterius ꝓpter tyberinū regem latinoꝝ mutatū ꝙ ibi īterierit.Nā hoc eius:ut tradūt: ſepulchꝝ.Vt
oīs natura in cælū & in terrā diuiſa eſt.ſic cæli regionibus.Terra in Aſiam Europam. Aſia.n.iacet
ad meridiē & euꝝ.Europa ad ſeptētrionē & aqlonem.Aſia dicta a nympha.a q̄ & Iapeto trahitur
Prometheus.Europa ab Europa Agenoris filia:quā ex phœnice Mallius ſcribit tauꝝ exportaſſe.
quoꝝ egregiam imaginem ex ære Pythagoras Tarenti fecit.Europæ loca multæ incolūt natio/
nes.ea fere noīata aut trāſlatitio noīe:aut ab hoībus.Sūt & noīa ab tot mōtibus quos poſtea urbs
muris cōprehendit.Equis Capitoliū dictū ꝙ hic cū fundamenta foderentur ædis Iouis caput hu
matū dicit̃ inuentum.hic mons ante Tarpeius dictus a uirgine ueſtali Tarpeia.q̄ ibi a ſabinis neca
ta armis & ſepulta eius noīs monumentū relictū:ꝙ etiā nūc eius rupes Tarpeiū appellat̃ ſaxū.hūc
antea montē Saturnū appellatū ꝓdiderūt.& ab eo late ſaturnā terram:ut etiā Ennius appellāt an
tiquum oppidū in hac fuiſſe ſaturnia ſcribit:eius ueſtigia etiā nunc manēt tria:ꝙ ſaturni fanum i
faucibus:ꝙ Saturnia porta quā Iunius ſcribit ibi quā nūc uocāt Pādanā:ꝙ poſt ædē Saturni i ædi
ficioꝝ legibus parietes poſtici muri ſūt ſcripti. Auētinū aliquot de cauſis dicūt.Neuius ab auibus:
ꝙ eo ſe ab tyberi ferrēt aues.Alii a rege auētino albano:ꝙ ibi ſit ſepultus.Alii Auentinū ab aduētu
hoīum:ꝙ cōe latinoꝝ ibi Dianæ templū ſit cōſtitutum.Ego maxīe puto ab aduectu. Nā olim pa
ludibus mons erat ab reliqs diſcluſus.Itaqꝫ ex eo urbe q aduehebant̃ ratibus.quadrantē ſoluebāt.
Cuius ueſtigia ꝙ ea q̄ tū dicit̃ uelabꝝ:& unde aſcendebāt ad Rumā noua uia locus ſacellū. Labꝝ
uelabꝝ.Velabrum a uehendo:uelaturā facere etiā nunc dicunt̃ q id mercede faciunt.Merces dř a
merendo & ære.Hinc uecturæ quas ſoluebāt hi q ratibus tranſibant.Quadrans:ab eo.Luci.ſcri/
pſit q̄drantis ratici.Reliqua urbis loca olim diſcreta cum argeoꝝ ſacraria in ſeptem &.xx. partes
urbis loca ſint diſpoſita.Argeos dictos putant a pricipibus:q cum Hercule argiuo uenere Romā:
& in ſaturnia ſubſederunt:e qs prima ē ſcripta regio ſuburbana:ſcđa exqlina:tertia collina:quarta
palatina.In ſuburbanæ regionis parte princeps eſt Cælius mons a Cælio uibenno tuſco duce no/
bili:qui cum ſua manu dicitur Romulo ueniſſe auxilio contra Latinum regē.hinc poſt Cælii obi
tum ꝙ nimis munita loca tenerēt neqꝫ ſine ſuſpitione eēnt:deducti dicunt̃ i planum:ab eis dictus
Vicus tuſcus:& iō ibi Vortūnum ſtare ꝙ is deus ethruriæ princeps de Cælianis:qa ſuſpitiōe libe/
ri eſſent traductos uolunt i eum locum q uocat̃ Cæliolus cum Cælio cōiunctum Cariæ: ſed iter
eas quē locum Cenorienſē appellatum appet ꝙ priæ religionis q̄rtum ſacrarium ſcriptum ſic eſt.
Cerolienſis q̄triceps circa mineruium q̄ i cælio mōte itur i tabernola ē.Cerolienſis a carinaꝝ iun
ctu dictus.Cariæ poſtea Cerionia ꝙ hic orit̃ caput ſacræ uiæ abſtreniæ ſacello:q̄ ꝑtinet in arce:q̄
ſacra quotquot menſibus ferunt̃ i arcē:& ꝑ quam augures ex arce ꝓfecti ſolēt inaugurare . huius
ſacræ uiæ pars hæc ſola uulgo nota:quæ eſt a foro eunti primoro cliuo. Eidem regioni attributa
Subura:ꝙ ſub muro terreo carinaꝝ.i eo eſt argeoꝝ ſacellum ſextum.Subura Iunius ſcribit ab eo
ꝙ fuerit ſub antiqua urbe:cui teſtimonio pōt eē ꝙ ſubeſt & loco q Terreus murus uocat̃ . ſed ego
a pago potius ſuccuſano dictā puto Succuſam.nunc ſcribit̃ tertia littera.c.nō.b.Pagus ſuccuſanus:
ꝙ ſuccurrit carinis.Scđæ regionis exqlinæ alii has ſcripſerunt ab excubiis regis dictas:alii ab eo ꝙ
excultæ a rege Tullo eēnt:huic origini magis cōcinunt luci uicini:ꝙ ibi lucus facutalis & larium.
Querquentulanum ſacellum & lucus Martis & Iunonis Lucinæ:quoꝝ anguſti fines . non miꝝ.
lādiu enim late auaritia nunc eſt.Exqliæ duo montes habiti:ꝙ pars Ceſpeus mons ſuo ātiquo no
mine etiā nunc in ſacris appellat̃.In ſacris argeoꝝ ſcriptum ē ſic.Oppius mons pīceps exqlinum
lucum facutalē ſiniſtra q̄ ſub meꝝ eſt.Oppius mons Terticepſos lacum exqlinum dexterior uia
in tabernola eſt:Oppius mons q̄dricepſos lucū exqlinū uiā dexteriorē i figulinis ē. Septius mons
qnticepſos lucū poetiliū.Exqlinus eſt.Ceſpius mons ſexticeps apđ ædē Iunonis lucinæ : ubi æditu
mus hře ſolet.Tertiæ regiōis colles qnqꝫ ab deoꝝ fanis appellati.Eqs nobiles duo colles Vimina
tis a Ioue uimino ꝙ ibi aræ ſunt: ꝙ ibi uiminia nata fuerunt.Collis qrinalis quirini fanum eſt qui

Puticulus · Puticula · Lacus · Palus · Stagnum · Fluuius · Flumen · Stillicidiū · Amnis · Amiterninus · Oppidū interamne · Antemna · Tyberis · Volut̃nus · Tebris · Aſia · Europa · Capitoliū · Tarpeius mons · Tarpeia · Mōs ſaturnus · Saturnia porta · Pandana porta · Auentinus · Velabrum · Velaturam facere · Merces · Quadrans · Argeus · Regio ſuburbana · Regio exqlina · Regio collina · Regio palatina · Cælius mons · uicuſ tuſcuſ · Cerolienſis locus · Carinæ · Cerionia · Subura · Succuſa · Succuſanuſ pagus · r̃gioe xq̄lia · Ceſpeus mons · Viminaris collis · Collis quirinalis

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

a quiritibus qui cū Tatio curribus uenerunt Romam: ꝙ ibi habuerūt caſtra:qđ uocabulū cōiun
ctaꝝ regionū noīa oblitterauit.dictos enī colles plures appet ex argeoꝝ ſacrificiis:in qbus ſic ſcri
ptum eſt.Collis qrinalis terticepſos ædē quirino.Collis ſalutaris q̄rticeps aduerſum eſt pilonoris
ædem ſalutis.Collis mutialis qnticeps apud ædē Fidii in delubro:ubi Editumus hr̄e ſolet.Collis
latiaris ſexticeps in uico in ſtellario ſūmo apđ auraculū ædificiū ſolū eſt. hoꝝ deoꝝ aræ a qbus co
gnomina habēt in eius regiōibus ptibus ſunt.Quartæ regionis Palatiū ꝙ palantes cū euādro ue
nerunt:qui ēt palatini & aborigines ex agro rheatino q appellat̃ palatiū ibi cōſederūt.Sed hoc alii
a palatia uxore Latini putarunt.Eundem hūc locū a pecore dictū putāt qdā.Itaq; Neuius balantiū
appellat:huic Germaliā & Vellias cōiunxerunt:ꝙ i hac regiōe ſacri portus eſt: & i ea ſic ſcriptum.
Germalenſe qnticeps apđ ædē romuli:& uelliēſes exticeps in uellia apđ ædē deū penatium.Ger
manum a germanis Romulo & Remo:ꝙ ad ficū ruminalē:& hi ibi inuēti:quo aq̄ hyberna tybe
ris eos detulerat i alueolo expoſitos. Velliæ unde eēnt plures accepi cās:in qsq; ibi paſtores palati
ni:ex qbus ante tonſurā inuentā uellere lanā ſint ſoliti:ex quo Vellera dicunt̃. Ager romanus pri
mum diuiſus in ptes tris:a quo Tribus appellata.Tatiēſium.Rānium.Luceꝝ noīatæ:ut ait Enni.
Tatiēſes a Tatio Rānēſes a Romulo.Luceres ut ait Iunius a lucumōe:ſed oīa hæc uocabula tuſca:
ut Volūnius q tragœdias tuſcas ſcripſit dicebat : ab hoc quoq; q̄ttuor ptes urbis tribus dictæ ab
locis.Suburbana:palatina:exqlina:colina:qnta ꝙ ſub roma romilia. ſic reliquæ tribus ab his:ut in
tribuū libris ſcripſi.Quod ad loca quæq; iis adiuncta fuerūt diximus:nunc de iis quæ in locis eſſe
ſolent.Immortalia & mortalia expediā:ita ut prius qđ ad deos ptinet dicā.Priceps dei Cælum &
Terra:hi dei idem qui ægypti Serapis & Iſis:& arpocrates digito ſignificat ut idē princeps in latio
Saturnus & Ops.Terra enim & Cælū ut Samothracū initia docēt:ſunt dei magni:& hi quos dixi
multis noībus.Nam neq; q̄s Samothracia āte portas ſtatuit duas uirilis ſpēs æneas dii magni.ne
q; ut uulgus putat hi ſamothraces dii qui Caſtor & Pollux.Sed hi mas & fœmīa:& hi quos augu
rum libri ſcriptos habēt : ſic diui potes ſūt ꝑ illo q ſamothraces hæc duo cælū & terra ꝙ aīa & cor
pus:humidū & frigidū.Oua parere ſolet genus pēnis cōdecoratū:nō aīas ut ait.Enni. & poſt inde
uenit diuinitus pullis iſinuās ſeipſa aīa:ſiue ut Zenō Citus aīaliū ſemē ignis:q aīa ac mens: q calor
e cælo ꝙ hic īnumerabiles ac īmortales ignes.Itaq; Epicarmus de mēte humana dicit.Iſtic ē de ſo
le ſumptus ignis.i.Sol ē.iſq; totus mētis eſt:ut hūores frigidæ ſūt humi:ut ſupra oſtēdi.qbus iun
cti cælū & terra oīa ex ſe genuerūt:ꝙ ꝑ hos natura frigori īmiſcet calorē.atq; humori ariditatem.
Recte igit̃ Pacuuius ꝙ ait:aīam æther adiūgat:& Ennius eē corpus terrā q̄ deperit ipſā cape . neq;
diſpēdi facere hilū aīæ & corpis diſceſſus ꝙ nati ſi ſæpius inde exitiū:ut cū in unū ineunt initia in
de oē corpus.ubi nimius ardor aut humor aut īterit aut ſi māet ſterile.cui teſtis æſtas & hyems.
ꝙ in altero aer ardet & ſpica aret.in altero natura ad naſcendū cū ībre & frigore luctare nō uult:&
totius uere expectat.Igit̃ cā naſcendi duplex.Ignis & aqua.iō ea in nuptiis in limine adhibent̃:qđ
coniungit hic & mas ignis ꝙ ibi ſemē: aqua fœmina:ꝙ fœtus ab eius humore & eius iunctiōe ſu
mit uenus hinc coitus huic uictrix uenus.uides ne hæc nō ꝙ uincere uelit uenus.ſed ꝙ uīcere ipa.
Victoria ab eo qđ ſupati uincunt̃.utriq; teſtis poeſis ꝙ & uictoria & uenus dicit̃ cæligena . Tellus
enim ꝙ pria uincta cælo uictoria ex eo:& iō hæc eū corona & palma:ꝙ corona uinculū capitis &
ipſa a uinctura dr̃.Viere eſt uincere a quo ē in Sota Ennii.Ibant mala uiere ueneriā corollā palmā:
ꝙ ex utraq; parte natura uincta habet paria folia Poetæ de cælo.ꝙ ſemē igneū cecidiſſe dicūt ī ma
re.ac natura e ſpumis uenerē coniunctione ignis & humoris quā haberent uim ſignificantes uene
ris:a q̄ ui natis dicta uita:& illud a Lucilio.Vis eſt uita uides nos facere omnia cogit. Quare ꝙ cæ
lum principium ab ſatu eſt dictus Saturnus:& ꝙ ignis ſaturnalibus Cereri ſuperioribus mittun
tur.Terra Ops ꝙ hic oē opus:& hic opus ad uiuendū: & ideo dr̃ Ops mater ꝙ terra mater.hæc.n:
terris gentis oīs peperit:& reſumit denuo quæ dat cibaria:ut ait Enni.q̄ ꝙ gerit fruges Ceres.anti
quis enī ꝙ nunc & īde.hi dei Cælū & terra Iuppiter & Iuno:ꝙ ut ait En.iſtic eſt is Iuppiter quē di
co:quem græci uocant aerē:qui uentus eſt & nubes imber poſtea atq; ex imbre frigus uētus poſt
fit aer denuo hæc ꝓpter Iuppiter ſunt iſta quæ tibi dico quia mortalis atq; arbores herbaſq; oīs iu
uat ꝙ hic oēs & ſub hoc eūdem appellās dicit.Diuūq; hoīumq; pater rex.Pater ꝙ patefaciat ſemē
nam tū eſt conceptū & inde cū exit qđ oritur.hoc idē magis oſtendit antiquū Iouis nomē. Nā olī
Diouis & Dieſpiter dictus.i.dies pater.a quo Dei dicti:qui inde & Dies & Diuus. unde ſub dio Di
uo dius Fidius.Itaq; inde eius ꝑforatū tectum ut uideat̃ diuū.i.cælū:qdā negant ſub tecto ꝑ hunc
deierare oportere. Aelius diū Fidiū dicebat Diouis filiū:ut græci diſcorō Caſtorē:& putabāt hunc
eſſe ſanctum ab ſabina lingua.Herculē a græca.Idē hic dieſpiter dicit̃ īfimus q eſt cōiunctus terræ
ubi oīa oriunt̃ ui aboriunt̃:quoꝝ ꝙ finis ortus.Ortus dictus ꝙ Iouis Iuno cōiunx:& is cælū: hæc
terra q̄ eadem tellus:& ea dicta ꝙ una cū Ioue iuuat Iuno:& regina ꝙ huius oīa terreſtria . Sol uel
ꝙ ita ſabini:uel ſolū ita lucet:ut ex deo dies fit.Luna qđ ſola lucet noctu.Itaq; ea dicta Noctiluca in
palatio.Nā ibi noctu lucet templū.hāc ut ſolē Apollinē.quidā Dianā uocant . Apollinis uocabulū
græcum alterū:alterum latinum:& hinc qđ luna in altitudinē & latitudinē ſimul Diuiana appel
lata.Hic Epicarmus Ennii ꝓſerpinā quoq; appellat:ꝙ ſolet eſſe ſub terris ꝓſerpina dicta:ꝙ hæc ut
ſerpēs mō in dextrā mō in ſiniſtrā partē late mouet̃.Serpe & ꝓſerpe idē dicebāt. ut Plau. q ſcribit
q̄ſi ꝑ ſerpēs beſtia:q̄ ideo uidet̃ a latinis Iuno Lucina dicta. uel qđ eſt ut e terra:ut phyſici dicūt &

Collis ſalutaris · Collis mutialis · Collis latiaris · Palatium · Germalia · Velliæ · Germanū · Velliæ · Vellera · Tribus · Tatienſis · Ramnēſis · Luceres · Victoria · Vinculum · Victura · Viere · Palma · Vita · Saturnus · Ops · Iuppiter · Pater · Diouis · Dieſpiter · Deus · Diuus · Dius · Fidius · Diuum · Ortus · Iuno · Sol · Luna · Noctiluca · Diana · Diuiana · Proſerpina · Serpere · Proſerpere · Lucina

lucet uel qđ ab luce eius q̄ quis cōceptus uſq; ad eā q̄ ptus qs i lucē una uiuat.donec mēſibus actis
ꝓduxit i lucē.fctā a iuuādo & luce Iuno lucīa.a quo pariētes eā iuocāt.Luna enim naſcentiū dux ꝙ
mēſes huius hoc uidiſſe antiq̄s appet:ꝙ mulieres potiſſimū ſupcilia ſua attribuerūt ei deæ.hic.n.
maxīe debuit collocari Iuno lucīa.ubi ab diis lux dat̃ oculis.Ignis a naſcēdo:ꝙ hic naſcit̃ & oē qđ
naſcit̃ ignis ſcindit:iō calet ut q denaſcit̃ eū amittit ac frigeſcit.Ab ignis iā maiore ui ac uiolentia.
Volcanus dictus ab eo ꝙ ignis pp ſplēdorē fulget.Fulmē & fulgur:ꝙ fulmīe ictū cōtrariis diis:ab
aq̄ lapſu lubrico Lympha.Nympha Iuturna q̄ iuuaret.Itaq; multi ægroti pp id nomē hic aquā pe
tere ſolēt a fōtibus & flumībus ac cæteris aqs dei:ut tyberinus a tyberi & ab lacu uelini Velinia.&
Nymphæ comitiæ ad lacū cutiliēſē a cōmotu:ꝙ ibi īſula ī aq̄ cōmouet̃.Neptūnus ꝙ mare & ter
ras obnubit ut nubes:cælū a nuptu.i.ab optiōe ut ātiq a quo Nuptiæ nuptus dictus.Salatia Neptu
ni a ſalo.Venelia a ueniēdo ac uēto illo quē Plau.dicit:ꝙ ibi dixit qui ſcđo uēto eſt tranquillo ma
ri uentum gaudet.Bellona a bello.nunc q̄ Duellona a duello. Mars ab eo ꝙ maribus ī bello ꝑeſt:
aut ꝙ a ſabinis acceptus ibi eſt mamers . Quirinus a qritibus.Virtus ut uiri uis a uirilitate. Honos
ab honeſto onere.Itaq; honeſtius dicit̃ qđ oneratus & dictum: onus ē ut honos qui ſuſtinet rēpu.
Caſtoris nomē græcum & Pollucis a græcis in latinis lr̄is ueteribus nomē qđ eſt īſcribit̃.ut πολ
λυδευκης polluces. nō ut nūc pollux.Cōcordia a corde ꝯgruēte.Ferōia Minerua.Nouēſides a ſabi
nis paulo aliter ab eiſdem dicimus hæc.Herculē.ueſtam ſalutē:fortunā. fontē.fidē ea re ſabinorū
linguam olent q̄ Tatii regis uoto ſunt Romæ dedicatæ.Nam aut annales dicūt uouit Opi Floræ
ue Dioui ſaturnoq; Soli Lunæ Volcano & ſumano.Itemq; Larūdæ Termīo Quirino. Vortunno
Laribus dianæ.Lucinæq;.Equis nonnulla noīa in utraq; lingua habent radices:ut arbores q̄ i cō
finio natæ in utroq; agro ſerpunt.Pōt.n.eſſe ſaturnus hic alia de cā dictus atq; in ſabinis:& ſic Dia
næ.de quibus ſupra dictum ē ꝙ ad īmortales attinet.Deinceps ꝙ ad mortales attinet uideamus:
de his aīalia in tribus locis ꝙ ſunt in aere.in aq̄.in terra.a prima pte ad infimā deſcendā. primū no
men nominē Alites:alii Volucres a uolatu.deinde generati.De his plæraq; a ſuis uocibus:ut hæc
Vpupa:cuculus:coruus:hirundo:ulula:bubo.Item hæc pauo:anſer gallina colūba . ſunt q̄ aliis de
cauſis appellatæ:ut Noctua ꝙ noctu canit ac uigilat.Luſciola ꝙ luctuoſe canere extimat̃ atq; eē ex
ratrica ꝑgne in luctu facta auis. Sic Galericus & Motacilla.altera ꝙ in capite hēt plumā alatam: alte
ra ꝙ ſp mouet caudam.Merula ꝙ mera.i.ſola uolitat.Contra ab eo Gracculi ꝙ gregatim ut qui
dā græci gregreges gergera.Ficedulæ & Miliariæ a cibo:ꝙ alteræ fico : alteræ milio fiant pingues.
Aquatilium uocabula aīalium partim ſunt uernacula.parti ꝑegrina foris.Murena & mirena græ
ce Ciſibium & Tynnus.cuius item ptes græcis uocabulis oēs:ut Melandria atq; Vreon.Vocabula
piſcium plæraq; tranſlata a terreſtribus.Ex qua ꝑte ſimilibus r̄bus ut anguilla.ligula.caſudis.Alia
a coloribus.ut hæc Aſellus.umbra turdus.Alia a ui q̄dam ut hæc Lupus. canicula. torpedo.Item
ī cōchiliis aliq ex græcis.ut peloris.oſtreæ.echīnus. Vernacula ad ſimilitudinē.ut ſyrenæ.pectūcu
li.ungues.Sunt ēt aīalia in aq̄ q̄ interdum in terrā exeant.Alia a græcis uocabulis ut polypus.hyp
popotamus.crocodillus: Alia a latinis.ut rana.mergus a quo græci ea q̄ in q̄ & terra poſſunt uiue
re uocant amphimbia.e qs rana ab ſua dicta uoce. Anas a natando Mergus ꝙ mergendo in aquā
captet eſcam.Item aliæ in hoc genere a græcis ut querquedula cerceris:halcedo ꝙ ea halcione.La
tina ut Teſtudo ꝙ teſta tectum hoc aīal.Lolligo ꝙ ſubuolat lr̄a cōmutata prima Volligo.ut ægy
pti in flumine q̄drupes:ſic in latio noīati Lira & Fiber.Lira ꝙ ſuccider edicit̃ arboꝝ radices ī ripa
atq; eas diſſoluere ab lira Fiber ab extrēa ora flumīs dextra & ſiniſtra maxīe ꝙ ſolet uideri: & antiq
fibꝝ dicebant extremum:unde in ſagis fimbriæ & in iecore extremū fibrā fiber dictus . Quæ ſūt
hoīum propria primum:deinde de pecore:tertio de feris ſcribam.Incipiā ab honore publico.Cō
ſul noīatus q conſuleret populū & ſenatū:niſi illinc potius ūde Actius ait in Bruto q recte cōſulat
conſul fiat.Prætor dictus q præiret iure & exercitu: a quo id Lucilius:ergo ꝑtoꝝ ē āte ꝑire.Cenſor
ad cuius cenſionē.i.arbitriū cenſeret̃ populus Aedilis q ædes ſacras & priuatas ꝓcuraret.Quæſto
res a q̄rendo:q conqrerent publicas pecunias & maleficia:q̄ triūuiri capitales nūc conqrunt.ab his
poſtea qui quæſtionū iudicia exercent quæſtores dicti.Tribuni militū ꝙ terni tribus tribubus rā
nium.Luceꝝ.Titiēſiū olim ad exercitiū mittebant̃.Tribuni plæbei q ex tribunis militū primū tri
buni plæbei facti q plæbem defenderent in ſeceſſione cruſtumerina.Dictator ꝙ a conſule dicebat̃
cuius dicto audientes oēs eſſent.Magiſter eqtum ꝙ ſūma ptās huius in equites & accenſos : ut eſt
ſūmi populi dictator:a quo is quoq; magiſter populi appellatus.Reliq ꝙ mīores q̄ hi magiſtri di
cti Magiſtratus:ut ab albo albatus.Sacerdotes uniuerſi a ſacris dicti Pontifices ut Scæuola q pon
tifex maximus dicebatur dicebat a poſſe & facere : ut pontifices ego a ponte arbitror . nam ab iis
ſublicius ē factus ꝑmū & reſtitutus ſæpe.cū iō ſacra & ius & cis tyberi nō mediocri ritu fiūt.Curio
nes dicti a curiis:q fiūt ut in his ſacra fiāt.Flamines ꝙ ī latio capite uelato erant ſp : ac caput cinctū
hēbant filoflamīes dicti. hoꝝ ſinguli cognomīa hēnt ab eo deo cui ſacra faciūt:ſed ptim ſūt apta:
ꝑtim obſcura. Apta ut Martialis Volcanalis.Obſcura dialis & furinalis : cū dialis a Ioue ſit diouis
eſt furialis a furida:cuius ēt ī faſtis furinales feriæ ſūt.Sic Flamē Falacer a diuo pr̄e Falacre.Salii a
ſaltādo:qđ facere ī comitiis ī ſacris quotānis & ſolēt & debēt.Lupci ꝙ lupcalibus ī lupcali ſacra fa
ciunt.Fr̄es aruales dicti ſūt q ſacra publica faciūt ꝓpterea ut fruges ferāt arua.a ferēdo & aruis fra
tres aruales dicti ſūt qa fratria dixerūt.Fratria ē græcū uocabulū patrishoīum:ut Appollini ēt nūc
ſodales.Titii dicti ab titiis auibus quas ī auguriis certis obſeruare ſolent . Feciales ꝙ fidei publicæ

Ignis · Volcanus · Fulmen Fulgur · Lympha · Nympha Iuturna · Nympha tyberina · nympha uelinia · Nympha comitia · Neptunus · Nuptiæ · Salatia Venelia · Bellona · Duellona · Mars Quirinus · Virtus Honos · Caſtor Pollux · Concordia · Volucres & alii auium genera · Noctua · Luſciola · Galericus · Motacilla · Merula · Gracculus · Ficedula · Miliaria · Murena & aliā piſcium genera · Amphimbia · Rana · Anas Mergus · Teſtudo loligo · Volligo · Lira · Fiber · Conſul · Prætor · Cenſor · Aedilis · Quæſtor · Tribunus · Tribuni plæbei · Dictator · Magiſter eqtū · Magiſtratus · Sacerdos · Pontifex · Curio · Flamen · Flamen dialis · Flamen furinali · Flamen fallacei · Salii · Luperci · Fratres aruales · Fratria · Titii · Fæciales

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Fœdus Prætor
Impator legatuſ
Exercitus
Legio Cohors
Manipulus
Centuria Miles
Haſtatus piláus
Priceps triarius
Sbſidiü auxiliü
Præſidium
Obſidium
Duplicatus
Turma decurio
Opto Tubicen
Liticẽ claſſicus
Paup Medicus
Diues opulẽtus
Inops Copia
Copioſus
Pecunioſus
Pecunia
Medicus Sutor
Artifex
Præſtigiator
Vindemiator
Veſtigator
Venator
Pecus Pes
Pecudes Pedica
Peculium
Peculatus
Ouis Armentũ
Vitulus
Iuuencus
Capra Hircus
Edus Aedus
Porcus
Aries Aruigus
Aruigies
Verues
Catulus Canis
Panther
Pantheris
Tigris Vrſus
Camelus
Cameloparda/lis
Aper Caprea
Ceruus Lepus
Volpes
Virgultum
Viride
Vitis
Malum
Iuglans
Nux
Lilium
Malua
Siſibrium
Lactuca
Braſſica
Claſſica
Aſpagi

inter populos ꝑerant:nã ꝑ hos fiebat:ut iuſtũ cõcipeꝛ bellũ:& inde deſitũ: & ut fœdere fides pacis
cõſtitueret.ex his mittebanꝛ ante q̃ cõcipenꝛ q res repeterẽt:& ꝑ hos ẽt nũc fit Fœdus ꝙ fidus ſcri
biꝛ.Enni.dictũ i re militari.Prætor dcũs q ꝓiret exercitui.Impator ab impio populi q eos q id at/
tentaſſet oppreſſi hoſtis.Legati q lecti publice quoq; opa cõſilioq; utereꝛ.Peregre magratus: q nũ
cii ſenatus aut populi eẽnt.Exercitus ꝙ exercitãdo fit melior.Legio ꝙ legunꝛ milites i delectu.Co
hors ꝙ ut i uilla ex pluribus tectis cõiũgiꝛ:ad qdam fit unũ:ſic his ex manipulis pluribus copulaꝛ
Cohors q̃ i uilla ꝙ circa eũ locum pecus coerceret.Tãetſi cohortes i uilla Iſicrates dicit eẽ græce co
horton apđ poetas dictã.Manipulos exercitus minías manus q̃ unũ ſequunꝛ ſignũ.Cẽturiæ q̃ ſub
uno cẽturiõe ſunt:quoꝝ cẽtenarius iuſtus nũerus.Milites ꝙ triũ miliũ prio legio fiebat: ac ſingu/
læ tribus ticienſiũ rãnenſiũ luceꝝ milia ſingula militũ mittebant.Haſtati dicti q primi haſtis pu/
gnabant.Pilani qui pilis.Pricipes q a pricipio gladiis & poſt cõmutata re militari minus illuſtria
ſunt.Pilani triarii quoq; dicti qđ i acie triario ordie extrẽis ſubſidio deponebanꝛ:ꝙ hi ſubſidebãt
ab eo.Subſidiũ dictũ a quo Pla.Agite nũc ſubſidite oẽs q̃ſi ſolẽt triarii.Auxiliũ appellatũ ab auctu
cũ acceſſerãt q adiumẽto eẽnt aliẽigenæ.Præſidiũ ẽ dictũ qa extra caſtra ꝓſidebãt i loco aliquo quo
tutior regio eẽt.Obſidiũ dictũ ab obſidẽdo quo mĩus hoſtis egredi poſſet i die.Itẽ ab aſcidendo cũ
iõ facerẽt quo diminuerẽt hoſtis.Duplicati dicti qbus ob uirtutẽ duplicia cibaria ut darenꝛ inſti/
tutũ.Turma terma ẽ.e.i.u.abiit ꝙ terdeni eqtes ex tribus tribubus ticiẽſiũ rãniũ & luceꝝ fiebant.
Itaq; primi ſingulaꝝ decuriaꝝ.Decuriões dicti q ab eo i ſingulis turmis ſũt ẽt nũc terni. Quos hi
prio adminiſtros ipſi ſibi adoptabant optiões uocari cœpti:quos nunc pp ãbitiões tribuni faciũt.
Tubicines a tuba & canẽdo:ſimiliter Liticies & Claſſicos a claſſe:qui itẽ cornu uocãt : ut cũ claſſes
comitiis ad comitatũ uocant.Quæ a fortuna uocabula i his q̃dam minus apte:ut paup:diues:mi
ſer:beatus.ſic alia Paup a paulo lare.Mẽdicus a mĩus:cui cũ opus ẽ:minus nullo ẽ.Diues a diuo : q
ut deus nihil idigere uideꝛ.Opulẽtus ab ope:cui ea optíe:ab eadẽ Inops qui eius idiget ab eodẽ fõ
te Copiæ & copioſus.Pecunioſus a pecunia magna.Pecunia a pecu.a paſtoribus.n.hoꝝ uocabulo
rum origo artificibus maxía cã ars.i. ab arte medicia ue ſit medicus dictus:a ſutrina Sutor.non a
medẽdo ac ſuẽdo:q̃ oino ultía.Huic rei eaꝝ reꝝ radices:ut in ꝓxio libro aperieꝛ.Quare ꝙ ab arte
Artifex dr̃ nec multa i eo obſcura relinquã.Similis cã q̃ ab ſcia uocaꝛ aliq̃:ut ꝓſtrigiator:nomẽ da
tor.Sic ẽt q̃ a ſpatio quodã dicũꝛ curſor:natator:pugil.ẽt i hoc genere q̃ ſũt uocabula plæraq; apta
ut legulus.alter ab oleis.alter ab uuis.hæc ſi mĩus apta.Vĩdẽiator.ueſtigator:& uẽator tamẽ idẽ ꝙ
uidemiator uel ꝙ uinũ legere dr̃:uel ꝙ de uite id demit.Veſtigator a ueſtigiis feraꝝ q̃ſi idagator.
Vẽator a uẽatu.Qđ ſeqꝛ uerbũ aduẽtũ & iuentũ.Hæc de hoibus.Hoc ꝙ ſeqꝛ de pecore.Pecus ab
eo ꝙ ꝑpaſcebãt a quo pecora uniuerſa ꝙ i pecore pecunia tũ cõſiſtebat paſtoribus & ſtãdi fũdamẽ
tum pes.A quo dr̃ i ædificiis area pes magnus:& q negociũ iſtituit pedẽ poſuit. a pede Pecudes ap
pellarũt:ut ab eodẽ pedicã pediſſequũ & peculatoriæ oues aliudue qd.Id.n.Peculiũ primũ.hic Pe
culatũ publicũ:prio ut cũ pecore diceret mulcta & id eẽ coactũ i publicũ ſi erat aduerſũ ex q̃ fru/
ctus maior.hic ẽ ꝙ græcis illis uſus ꝙ βους bos : ꝙ ταυρος taurus . Itẽ ouis ꝙ ois.ita.n.ãtiq dice/
bant nõ ut nũc προβατον.poſſet i latio quoq; ut i græcia a ſuis uocibus hæc eadẽ ficta armẽta ꝙ
boues iõ maxie ꝓbãꝛ ut ide elegerit ad arã.dũ ide armẽta dicta.poſtea tertia lr̃a extrita.Vitulus ꝙ
græce ãtiqtus itulus:aut ꝙ plæriq; uegeti uegitulus Iuuẽcus iuuare q iã ad agꝝ colẽdũ poſſet.Ca/
pra carpa:a quo ſcriptũ oi carpe capræ.Hircus ꝙ ſabini fircus:ꝙ illic fœdus i latio rure.Edus ꝙ in
urbe ut i multis .a. addito ædus.Porcus ꝙ ſabini dicũt a prio porco poride porcus niſi a græcis ꝙ
athẽis i libris ſacroꝝ ſcriptũ ẽ & ꝓcæ porco.Aries q eã dicebãt.ares ueteres nr̃i aruiga:hic aruigus
Hæc ſũt quoꝝ i ſacrificiis exta i ueru coquunꝛ:q̃s & Act.ſcribit:& i põtificiis li.uidẽus i hoſtiis eã
dicũt aruigẽ:q̃ cornua hẽat:quoniã is cui oui mari teſticuli dẽpti & nõ ut natura uerſa ueruex decli
natũ pecori ouilo ꝙ agnatus agnus.Catulus a ſagaci ſẽſu & acuto . hic Canis niſi ꝙ tuba & cornu
qđ ſignũ cũ dẽte canere dicũꝛ:ꝙ hic itẽ & Noctuculus i cuſtodia & i uenãdo ſignũ uoce dat canis
dictus.Feraꝝ uocabula itẽ ꝑti pegría:ut Pãthera leo.utraq; a græca.a quo ẽt & ræte qđdã panther
& leæna & muliercula Pãtheris.Tigris q ẽ ut leo q uiuus capi adhuc nõ potuit.uocabulũ e lingua
armenia.Nã ibi & ſagitta & qđ uehemẽtiſſimũ flumẽ dr̃ tigris.Vrſi lucana origo : uel ũde illi nr̃i
ab ipſius uoce.Camelus ſuo noie ſyriaco i latiũ uẽit.ut Alexãdria Camelo pardalis nup adducta:ꝙ
erat figura ut camelus.maculis ut pãthera.Apri ab eo ꝙ i locis aſpis.niſi a græcis ꝙ hi apros.Capa
a ſimilitudie q̃dã capræ.Cerui ꝙ magna cornua gerũt.Gerui mutata.g.i.c.ut i multis q̃ſi gerui.le
pus ꝙ ſiculis qdã græci dicũt leporẽ a Roma ꝙ orti ſiculi ut annales nr̃i ueteres dicũt fortaſſe hinc
illuc tulerũt:& hic reliq̃runt id nomẽ.Volpes ut Elius dicebat ꝙ uolat pedibus.Proxía aĩalia ſunt
ea q̃ uiuere dicunꝛ.neq; hr̃e aĩam:ut uirgulta.Virgultum dr̃ a uiridi.id a ui q̃dam humoris. quæ
ſi exaruit morīꝛ.Vitis ꝙ ea uini origo.Malũ ꝙ græci æoles dicũt μηλον.Pinus Iuglans ꝙ cũ hæc
nux ante q̃ purgaꝛ ſimilis glandis.hæc glans optía & maxía ab Ioue & glande iuglans ẽ appellata.
Eadẽ nux ꝙ ut nux aerẽ.huius ſucus facit corpus atꝝ . Quæ in hortis naſcunꝛ alia pegrinis uo/
cabulis.ut græcis ozymũ.mẽta.ruta quam nũc appellant.Itẽ caulis.lapatiũ radix.ſic eni antiq græ
ci.quam nũc raphanũ.Itẽ hæc græcis uocabulis Serpiliũ roſa una lr̃a cõmutata.Itẽ ex his græcis la
tina coriandrõ.malachẽ.cyminon.Itẽ Lilium ab lirio:& Malua & malache.& Syſibriũ a ſyſibrio:
Vernacula Lactuca a lacte:ꝙ olus id hẽt lac.Braſſica ut paſſica.ꝙ ex huius ſcapo minutati ꝓſiccaꝛ
Aſpagi ꝙ ex aſpis uirgultis legunꝛ.& ipi ſcapi aſpi ſunt nõ lenes niſi græcũ.illic.n.quoq; dr̃ ασπα

Cucumer
Fructus fruges
Frumentum
Vua Puls Pãis
Pãnus pãnificiũ
Panarium
granariũ granũ
Horreũ triticũ
Far Miliũ Libũ
Teſtuatium
Circulus lixula
Semilixula
Globulus
Cruſtulũ cruſta
Pulmentum
Pulmentarium
Caſeus Olera
Raupa Rapa
Olea Aſſum
Elixum Succida
Tergus perna
Sueris Offula
Inſitia murtatũ
Lucanica
Faliſcus uenter
Fundolum
Farcimina hila
Apexabo
Longauo
Augumentum
Magnetum
Macte montana
fana Purpura
Penicũ Stamẽ
Subtegmen
Trama Dẽſum
Filum Pannus
Pannuelium
Tunica Toga
Cinctus cingulũ
Arma Parma
Conus Haſta
Iaculũ Tragula
Scutum Vmbo
Gladius Pilum
Lorica Balteus
Ocrea Galea
Tuba Tubicen
Tubus Cornua
Vallum Cerui
Cibilla Menſa
Trulla Trua
Truellum
Matiolo futin
Barbatos peluis
Candelabrum
Lucerna catina
Magida Lãgulũ
Patina Patella
Tripliũ Caniſtrũ
Menſa uinaria
Cilibantum
Capula

ραγος.Cucumeres dicunꝛ a curuore ut curuimeres dicti.Fructus a ferẽdo res hæ:q̃s fũdus & hæ
q̃ i fundo ferunt fruanꝛ.hinc decliatæ fruges & frumẽtum:ſed hæ e terra ẽt frumẽtũ qđ extat lo/
co quo ſolẽt addi ex mola.i.ex ſale & farre mollito.Vuæ ab uuore.Quæ manu facta ſũt dicã de ui
ctu.de ueſtitu.de iſtrumẽto.& ſiqd aliđ uidebiꝛ his aptũ.De uictu antiq̃ſſima puls appellata:uel ꝙ
ita græci uel ab eo uti ſcribit Apollodorus.ꝙ ita ſonet cũ aq̃ feruẽti iſpiciꝛ.Pãis:ꝙ prio figuras fa/
ciebãt.ut mulieres i lanificio Panus.poſteaq̃ ei figuras facere iſtituerunt alias a pane & faciẽdo Pãiſi
cium ceptũ dici.hic panariũ ubi id ſeruabãt:ſicut Granariũ ubi granũ frumẽti cõdebãt.Vnde id di
ctum niſi ab eo qđ græci a quo a græcis quoq; granũ dictum i quo eadẽ cõdunꝛ. Horreum
ab horrido.Triticũ qđ tritum ẽ ſpicis.Far a faciẽdo ꝙ i piſtrio fit.Miliũ a græco.nã id meli.Libum
qđ ut libereꝛ prius q̃ eẽt coctũ.Teſtuatium qđ i teſtu calido coq̃baꝛ:ut ẽt nunc matralibus id faci/
unt matrõæ.Circuli ꝙ mixta farina & caſeo & aq̃ circuitũ æq̃biliter fundebãt:hoc qdã q magis in
cõdite faciebãt uocabãt lixulas & ſemilixulas uocabulo ſabino.Idq; freq̃ntius a ſabinis a globo fari
næ dilatato.itẽ i oleo cocti dicti a globo globuli.Cruſtulum a cruſta pultis : ea qđ ut coriũ exuriꝛ
cruſta dcã.Cætera fere opa a uocabulis græcis ſumpta:ut tritõ & placẽta:qđ edebãt cum pulte : ab
eo pulmẽtum:ut Plau.hic pulmẽtariũ dictum:hoc primũ đbuit paſtoribus.Caſeus a coacto lacte
ut coxeus dictus.Deĩde poſtea q̃ deſierunt eẽ cõtẽti his q̃ ſuapte natura ferebat ſine igne:i quo erãt
poma q̃ minus cruda eẽ poterãt decoq̃bãt i olla.Ab olla olera dcã:quoꝝ a geneꝛ cruda olera eqs ad
coquẽdũ ꝙ terræ rure Ruapa unde rapa.Olea ab eleo olea grãdis orchitis:ꝙ ea antiqtus archemo
ra.Hic ad pecudis carnẽ ꝑuẽtum ẽ.Suilla ſic ab illis generibus cognomíata.hic prio aſſam ſecũdo
eliſſam.tertio e iure uti cœpiſſe natura docet.dictũ aſſum ꝙ id ab igni aſſudeſcit.Vuidũ ẽ.n. ꝙ hũi
dum.& iõ ubi id nõ ẽ ſucus abeſt.& iõ ſudãdo Aſſum diſtillat calorẽ.ut crudũ nimiũ hẽt humoriꝛ
ſic excoctũ paꝝ hẽt ſuci.Elixum ẽ e liquore aq̃ deductũ & ex iure qđ iucundũ magis cõditiõe ſuci.
Succidia a ſuibus edẽdis.nã id pecus primũ occidere cœperũt domini.& ut ſeruarẽt ſalire.Tergus
ſuis ab eo ꝙ eo tegiꝛ.Perna a pede Sueris a noie eius.Offula ab offanimia ſuere.Inſitia ab eo ꝙ inſe
cta caro.ut i carmie ſalioꝝ ẽ.qđ i extis dr̃ nunc ꝓfectũ.Murtatũ a murta ꝙ ea large fartũ inteſtinũ
craſſundus.Lucanicã dicunt ꝙ milites a lucãis didicerunt.ut ꝙ Faleriis Faliſcũ uẽtrẽ.Fundolũ a fũ
do.qđ ut reliq̃ ꝑtes.ſed ex una ꝑte ſola aptũ.ab hoc græcos puto appellaſſe ab eadẽ fartura.Farcimi
na extis appellata:a quo i eo ꝙ tenuiſſimũ iteſtinũ fartũ.Hila ab hilo dicta.i.mĩmo qđ ait Enni.ne
ꝙ diſpẽdii facit hilum:ꝙ i hoc farcimie ſummo qddã ſemiet.ab eo qđ i capite apex Apexabo dcã.
Tertium fartum ẽ Lõgauo ꝙ lõgius q̃ duo hila. Augumẽtũ qđ ex imolata hoſtia deſectum i iecoꝛ
i potiẽdo agẽdi cã.Magnetum a magis qđ ad r̃ligionẽ magis ꝑtiet.Itaq; pp hoc mõtana fana cõſti
tuta locis certis ꝙ id iponereꝛ.Macte ab eo ꝙ græci μαλον.Itẽ græci ſigillati ut ouium lana græ/
cum:ut Polybius & callimachus ſcribũt.Purpura a purpuræ maritimæ colore.Penicum quo a pe
nis primum dr̃ allatum.Stamẽ a ſtãdo qđ eo ſtat oẽ i tela Velamẽtum.Subtegmẽ ꝙ ſubiit ſtami/
ni.Trama qđ tramat frigus id genus ueſtimẽti.Dẽſum a dẽtibus pictinis qbus feriꝛ.Filum qđ mi
nimum ẽ hilũ.id.n.mimum ẽ i ueſtimẽto.Pãnus græcus ubi ea facit pannueliũ dictum a pãno &
uoluẽdo filo.Tunica a tuẽdo corꝑe:tunica ut iduca.Toga a tegẽdo.Cictus & cigulum a cigẽdo.al/
teꝝ uiris alteꝝ mulieribus attributũ.Arma ab arcẽdo ꝙ his arcemus hoſtẽ. Parma ꝙ e medio in
oĩs ꝑtes par.Conũ ꝙ cogiꝛ i acumẽ uerſus.Haſta ꝙ aſtãs ſolet ferri.Iaculum qđ ut iaciaꝛ fit.Tragu
la a traiiciẽdo.Scutum a ſectura:ut ſecutũ ꝙ aminute cõfectum ſit tabellis . Vmbones aut a græco
uel ꝙ ãbones.Gladius.c.i.g.cõmutato a clade:ꝙ fit ab hoſtiũ clade:gladiũ ſimiliter ab hoie pilum
ꝙ hoſtẽ feriret ut pilũ.Lorica ꝙ e loris de corio crudo pectoralia faciebãt.poſtea ſuccuderunt galli
e ferro ſub id uocabulũ ex ãnulis ferreã tunicã.Balteũ ꝙ cigulũ e corio hẽbant bullatũ balteum di
ctum.Ocrea ꝙ oppõebaꝛ ob crus.Galea a galero:ꝙ multi uſi antiq.Tubæ a tubis:quos nũc ita ap/
pellant tubicies ſacroꝝ.i.ſacri tubicies Tubi uocanꝛ.Cornua ꝙ ea q̃ iã ſunt ex ære tũc fiebãt ex bu
bulo cornu.uallũ uel ꝙ ea uaricari nẽo poſſet:uel ꝙ ſingula ubi extrẽa uacilla furcillata hẽnt figurã
lr̃æ.V.Cerui a ſimilitudie cornuum cerui.Itẽ reliq̃ fere ab ſimilitudie:ut uineæ teſtudo:aries. Mẽ
ſam eſcariã Cibilla appellabant:ea erat q̃drata:ut ẽt nunc i caſtris ẽ a cibo cibilla dcã:poſtea rotũda
facta:& ꝙ a nob media:& a græcis meſa mẽſa dici ꝑt:miſi ẽt ꝙ ponebãt plæraq; i cibo meſa.Trulla
ſimilitudie truæ q̃ ꝙ magna & hæc puſilla:ut troula.hic græci trullam.Trullæ q̃ culina i lauatrinã
aquam fundunt.Trua ꝙ trauolat ea aq̃:ab eodẽ ẽ appellatum Trulleum.ſimile.n.figura niſi qđ la
tius ẽ ꝙ cõcipit aquã:& ꝙ manubrium cauũ nõ eſt niſi uiuaria trulla acceſſit.Matiolo a matula di
ctus.& dictus poſtea q̃ lõgius a figura matulæ diſceſſit.& ab Aq̃ aq̃tilis dictus.Vas aq̃rium uocant
futi.ꝙ i tricliuio allatam aquã ifundebãt:quo poſtea acceſſit magnus cũ græco noie & cum latino
noie græca figura Barbatos.Peluis pede uis a pedum lauatiõe.Candelabꝝ a cãdela.ex his.n.funi/
culi ardẽtes figebanꝛ.Lucerna poſt iuẽta:q̃ dicta a luce aut id qđ uocant græci λυχνον.Vaſa imen
ſa eſcaria ubi pultẽ aut uiruleti qd ponebãt.A capiẽdo Catinum noiauerunt:niſi ꝙ ſiculi dicũt κα
τινον ubi aſſa ponebant.Magidam ãt aut Langulã alteꝝ a magnitudie.alteꝝ ab latitudie finxerũt
Patinas a patulo dixerunt ut puſillas ꝙ his libarẽt cœnam patellas.Triplia & caniſtra:qđ putant eẽ
latia & ſunt græca.Tripliõ.n.& canaſtrõ de græca.reliq̃ ꝙ apta ſint unde ſint reliquo Mẽſa uinaria
rotunda noiabãtur Cilibantum.ut ẽt in caſtris id uidetur declinatum a græco ciliceo a poculo ci/
lice.i.calice a quo illa capit:& minores capulæ a capiendo ꝙ anſatæ ut prehendi poſſint.ideſt capi :
harum figura in uaſis ſacris ligneas ac fictiles antiquas etiam nunc uidemus.Præterea in poculis

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Patera Poculũ
Potatio Potio
Aqua Fons
Sinũ Flepeſte
Depeſta Guttũ
Siplũ Epichiſis
Cyathus
Cartibulum
Vrnariũ Vrna
Orinare
Imburo Calix
Cacabus Veru
Sedes Sedile
Sonum Sella
Siliquaſtrum
Subſellium
Biſellium Arca
Armarium
Armamentariũ
Mundus mulie-
bris Calamiſtrũ
Cinerarius
Diſcerniculum
Pectẽ Speculũ
Veſtis uellꝰ lana
Ræticulũ ræte
Capital Sicrica
Mitra Capitiũ
Subula ſupparuſ
Palla Intuſium
Abaſtõ Amictũ
Circumiectum
Circũtextum
Riciniũ Parilia
Parapechia Lẽa
Sarculum Ligo
Pala Rutrum
Ruitũ Aratrũ
Vomer Dens
Stiua Regula
Manicula Bura
Curuum Couũ
Iugũ Iumẽtum
Irpices Sirpices
Raſtellus raſtrꝫ
Rutubatruſ Fals
Sæcula &eius ge-
nera Lumecta
Fax Facula
Pilum Piſtrinũ
Trapetes Mola
Vallum
Ventilabrum
Fiſcina Corbes
Corbula
Tragula Sirpea
Vehiculum
Arcera Plauſtꝝ
Aedificium
Oppidum mœ̃ia
Aggeres
Murus pinna

erãt pateræ ita dictæ ab eo qd̃ latini ita dicunt:hiſce ẽt nunc ĩ publico cõuiuio antiqtatis retinẽdæ
cã cum magr̃i fiunt potio circũfert̃: & ĩ ſacrificãdo deis hoc poculo magr̃atus dat deo uinũ Pocu
la a potatiõe unde potat:& ẽt poſtea hæc poſſunt a poto.ꝙ potos potio græce origo potiõis. Aq̃ ꝙ
æq̃ ſumma.Fõs unde fundit̃ e terra aq̃ uiua:ut fiſtula aq̃ fuſcus aq̃ uas uinarium grãdius Sinũ a ſi
nu:qd̃ ſinũ maiorẽ cautionẽ q̃ pocula hẽbãt.Itẽ dicta Flepeſte ẽt nunc ĩ diebus ſacris ſabinis.uaſa ui
naria ĩ mẽſa deoꝝ ſunt poſita apd̃ ãtiquos ſcriptores græcos ĩuẽi appellari poculi genus Depeſtã.
Quare uel ĩde radices ĩ agꝝ ſabinum & romanũ ſunt ꝓfectæ ꝙ uinum dabãt ut minutatĩ funde-
rẽt.A guttis guttũ appellarunt qd̃ ſumebãt minutatĩ. A ſumẽdo Simplũ noĩauerit.In huiuſce lo-
cum ĩ cõuiuiis e græcia ſucceſſit Epichiſis & Cyathus:ĩ ſacrificiis remãſit guttus & ſimplũ. Altera
uĩaria mẽſa erat lapidea q̃drata oblonga una columella uocabat̃ Cartibulum: hæc ĩ ædibus ad cõ
pluuiũ apd̃ multos me puero ponebat̃: & ĩ ea & cũ ea ænea uaſa a gerẽdo.Cartibũ.unde cartibulũ
poſt dictum.Præterea erat tertiũ genus menſæ & q̃dratæ uaſoꝝ uocat̃ Vrnarium qd̃ urnas cũ aq̃
poſitas ibi potiſſimum hẽbãt ĩ culina.ab eo ẽt nunc ãte balneum locus ubi poni ſolebãt urnarium
uocat̃.Vrnæ dictæ ꝙ orinãt ĩ aq̃ hauriẽda ut oriator . Orĩare ẽ mergi ĩ aquã.Imburo fictum ab ur
be ꝙ ita flexum ut redeat ſurſum uerſus ĩ aratro qd̃ ẽ aruum.Calix a Caldo:ꝙ ĩ eo calda puls appo
nebat̃ & caldum eo bibebãt.Vas ubi cibum coq̃bãt ab eo Cacabũ appellarunt.Vera a uerſãdo:a ſe-
dẽdo Sedes:ſedile:ſonum:ſellæ:ſiliq̃ſtꝝ.Deĩde ab his Subſellium:ut ſubſipe ꝙ nõ plana ſapit.ſic ꝙ
nõ plane erat Sella ſubſelliũ ubi ĩ eiuſmodi duo Biſelliũ dictum.Arca qd̃ arcebãt̃ fures ab ea clau-
ſa. Armariũ & armamẽtarium ab eadẽ origĩe:ſed decliata aliter.Mundus muliebris dictus a mun
ditia ornatus q̃ſi ab ore natus.hic.n.maxĩe ſumit̃ ꝙ eã deceat.Itaq͛ ob id parat̃ ſpeculum. Calami
ſtrum ꝙ calfactum ĩ cinere capillus ornat̃ q ea miſtrabat.A cinere cinerarius ẽ appellatus. Diſcer-
niculũ quo diſcernit̃ capillus.Pecten ꝙ ꝑ eũ explicat̃ capillus.Speculũ a ſpiciẽdo eo ꝙ ibi aſpectãt .
Veſtis a uelis.uel ab eo ꝙ uellus lana tõſa uniuerſæ ouis id dictũ ꝙ uelabãt.Lana ex lana facta ꝙ ca
pillum cõtieret dictum a rete reticulũ.Rete a raritudĩe.Itẽ teſta faſciola q̃ capillũ ĩ capite colligarẽt
dictum Capital a capite ꝙ ſacerdotulæ ĩ capite ẽt nunc ſolẽt hr̃e.Sicrica a ritu ꝙ romão ritu ſacrifi
cium fœmiæ cũ faciunt capita uelãt.Mitra & reliq̃ fere in capite poſtea addita cũ uocabulis græcis
prius de ĩdutu aut amictu q̃ ſunt tãgã.Capitium ab eo ꝙ capit pectus.i.ut antiq dicebãt:ĩdutui cõ-
ꝓhẽdit alteꝝ ꝙ ſubtus a quo Subucula.alteꝝ qd̃ ſupra a quo Supparus:niſi ꝙ id dicunt oſce alteri
us generis.itẽ duo:unum qd̃ foris ac palã.Palla alteꝝ qd̃ ĩtus a quo intuſiũ id qd̃ Plau.dicit ĩtuſiatã
patagiatã.Caltulã ac crocotulã.Multa poſt luxuria attulit:quoꝝ uocabula appẽt eẽ græca: ut Aba
ſton amictui dictum qd̃ abiectum.i.circũlectum a quo ẽt ꝙ ueſtes ſe ĩuoluunt Circũiectui appel-
lãt.& ꝙ amictui habẽt purpurã circum uocãt Cuꝝ textum ãtiq̃ſſimi amictui.Ricinium id qd̃ eo
utebant̃ duplici ab eo qd̃ dimidiã ꝑtẽ retrorſum iaciebãt a reiiciendo recinium dictũ.hinc ꝙ facta
duo ſimplicia paria.Parilia prĩo dicta recluſum ꝑꝑ leuitatẽ parapechia.parapechia chlamydes . ſic
multa græca lena ꝙ de lana.Multa duaꝝ ẽt togaꝝ ĩſtar ut ãtiq̃ſſimum mulieꝝ riciniũ ſic hoc du-
plex uiroꝝ.Inſtrumẽta ruſtica q̃ ſerẽdi aut colẽdi fructus cã facta.Sarculum a ſerẽdo ac ſarcẽdo. Li
go ꝙ eo ꝑꝑ latitudinẽ:qd̃ ſub terra facilius legit̃.Pala a pagẽdo.g.in.l.qd̃ fuit.Rutꝝ ruitum a ruen
do.Aratꝝ ꝙ aruit terrã eius ferꝝ.Vomer ꝙ uomit eo plus terrã . Dẽs ꝙ eo mordet̃ terra ſupra id
regula q̃ ſtat.Stiua a ſtãdo & ĩ eã trãſuerſa regula.Manicula ꝙ manu bubulci tenet̃ q q̃ſi ẽ temo in
ter boues.Bura a bubus.alii hoc a curuo Curuum appellãt:ſub iugo medio Couum ꝙ bura extre
ma addita appellat̃:uocat̃ Couũ a cauo.iugũ & iumẽtũ a iũctu.Irpices regula cum pluribus dẽti
bus quã itẽ ut plauſtꝝ boues trahunt ut eruãt q̃ ĩ terra ſunt.Sirpices poſtea q̃ detrita a qbuſdã dicti
Raſtelli:ut irpices ſerræ leues.ita q̃ hõ ĩ pratis ꝑ fœni ſecta eo feſtucas abradit quo abraſu raſtelli di
cti.Raſtri qbus dẽtalibus peritus eradunt̃ terrã atq͛ eruunt:a quo Rutubatri dicti.Falces a farre lit
tera cõmutata:hæ ĩ cãpania.Sæculæ a ſecãdo a q̃dã ſimilitudĩe:haꝝ aliæ ut qd̃ aptum.unde falces
fœnariæ & adoreæ.& qd̃ aptum.unde lumariæ falces & ſirpiculæ.Lumariæ ſũt qbus ſecãt Lume
cta cum ĩ agris ſerpunt ſpinæ q̃s ꝙ a terra agricolæ ſoluunt.i.luunt lumecta.Falces ſirpiculæ uoca
tæ a ſirpãdo.i.ab alligãdo ſic ſupra dolia q̃ſſa cum alligata his dicta utunt̃ ĩ uinea alligãdo faſces.In
ciſos fuſte.Faculas has phãcillas Chermoneſice dicunt faſces.Pilum ꝙ eo far piſunt a quo id fit di
ctum Piſtrinum.r.&.ſ.iter ſe ſæpe locũ cõmutãt.Inde poſt ĩ urbe Lucilli piſtrĩa & piſtrix.Trapetes
molæ oleariæ uocãt.Trapetes a teredo niſi græcum ẽ ac molæ a molẽdo.Haꝝ.n.motu eo cõiecta
moliunt̃.Vallum a uolatu ꝙ cum id iactãt uolãt ĩde leuia.Vẽtilabꝝ ꝙ uẽtilat̃ ĩ aere frumẽtum:q-
bus cõportant̃ fructus ac neceſſariæ res de his.Fiſcina a ferẽdo dicta.Corbes ab eo qd̃ eo ſpicas ali-
udue qd corruebãt:hic mĩores corbulæ dictæ.De his q̃ iumẽta ducunt.Tragula ab eo qd̃ trahit̃ ꝑ
terram.Sirpea q̃ uirgis ſirpat̃.i.colligando ĩplicat̃ in q̃ ſtercus aliudue qd uehit̃.Vehiculum in quo
faba aliudue qd uehit̃:qd̃ ẽ ex uiminibus & eo uehit̃ uehiculum dictum ẽ. Ab aliis dictum Arce-
ra q̃ ẽt in.xii.tabulis appellat̃:ꝙ ex tabulis uehiculum erat factum:ut arca arcera dictum . Plauſtꝝ
ab eo qd̃ nõ ĩ his q̃ ſupra dixi:ſed ex oĩ ꝑte palam eſt:q̃ in eo uehunt̃:qd̃ ꝑlucet ut lapides aſſeres: ti
gnum.Aedificia noĩata apte : ut multa ab ædibus & faciendo maxime ædificium & oppidum ab
ope dictum:qd̃ munit̃ opis cauſa.Vbi ſint:& quod opus eſt ad uitam gerendam ubi hẽbant tuta.
Oppida quod operi munibant.Mœnia qd̃ munitius eſſent:quod exaggerabant . Aggeres dicti &
quod ager contineret.Murum ꝙ muniendi cauſa portabatur munus:quod ſepiebant oppidum:e
quo munere murus.Eius ſumma pinnæ.ab his quas inſigniti milites habere in galeis ſolent. & in

gladiatoribus ſamnites.Turres a toruis qd̃ hæ proſpiciũt ante alios: q̃ uiam relinquebãt in muro:
q̃ in oppidũ portarent portas.Oppida cõdebant in latio ethruſco ritu multa.i.iunctis bubus tauro
& uacca interiore aratro circũagebãt ſulcũ.hoc faciebãt religiõis cauſa die auſpicato ut foſſa & mu
ro eſſent munita.Terrã unde exſculpſerant foſſam uocabant.& introrſum factum muꝝ.poſtea ꝙ
fiebat orbis urbis principium quod erat poſt murũ pomerium dictum:ei uſq͛ auſpicia urbana fi-
niunt̃ Cippi pomerii ſtant & circũ aræ quædam & circũ Romã.Quare & oppida quæ prius erãt
circũducta aratro ab orbe & uruo Vrbs eſt ideo coloniæ noſtræ oẽs in litteris antiqs ſcribunt̃ ur-
bes quod itẽ conditæ ut Roma.& ideo coloniæ & urbes condunt̃ quod intra pomeriũ ponũtur .
Oppidum qd̃ primum conditum ĩ latio ſtirpis romanæ Lauiniũ.Nam ibi dii penates noſtri. hoc
a latini filia quæ cõiuncta æneæ Lauinia appellata:hinc poſt triginta annos oppidũ alteꝝ conditur
Alba:id ab ſue alba noĩatum.hæc e naui æneæ cum feciſſet Lauiniũ triginta parit porcos:ex hoc ꝓ
digio poſt lauiniũ conditum annis triginta:hæc urbs facta ꝓpter colorẽ ſuis & loci naturam Alba
longa dicta:hinc mater Romuli Rhea.ex hac Romulus:hinc Roma ĩ oppido.Vici a uia.ꝙ dextra
parte uiæ ſunt ædificia.Fundulæ a fundo quod exitũ non habet ac peruium nõ eſt. Angiportũ &
id anguſtum ab angẽdo & portu quo cõferrent ſuas controuerſias:& quæ uendere uellent quoq͛
ferrẽt forũ appellarunt:ubi qd̃ generatim additũ ab eo cognomen:ut Boariũ forum.Forũ olitori
um:hoc erat antiquum macellũ ubi olerum copia.Et loca etiã nunc Lacedemonii uocant macel-
lum:ſed Iones oſtia hortoꝝ.Macellotas hortoꝝ & caſtelli macelli.Secundũ tyberim ad Iuniũ foꝝ
piſcarium uocant.Ideo ait Plautus.apud piſcarium ubi uariæ res ad corneta Foꝝ cupedinis a cupe
dio:ꝙ multi forum cupidinis a cupiditate.hæc oĩa poſtq̃ contracta in unũ locum quæ ad uictum
ꝑtinebant & ædificatus locus appellatũ macellum ut qdam ſcribunt ꝙ ibi fuerit hortus. alii ꝙ ibi
domus fuerit cui cognomen fuit Macellus.quæ ibi publice ſit diruta:e qua ædificatum hoc qd uo
cetur ab eo macellum in foro.Lacum curtium a curtio dictũ.conſtat de eo triceps hiſtoria . Nã &
Porcilius non idẽ prodidit quod piſo:nec Cornelius hilo ſecutus a Porcilio delatũ in eo loco dehiſ
ſe terrã & id ex.S.con.ad auruſpices relatum eſſe reſpõſum deũ manium Poſtulionẽ poſtulare id
eſt ciuẽ fortiſſimum eodẽ mitti.tum quẽdam Curtium uiꝝ fortem armatũ aſcẽdiſſe in equum :
& a concordia uerſum cũ equo eum ꝑcipitatum:eo facto locũ coiſſe:atq͛ eius corpus diuinitus hu
maſſe & reliquiſſe genti ſuæ monumẽtum.Piſo in annalibus ſcribit ſabino bello qd̃ fuit Romulo
& Tatio uiꝝ fortiſſimum Metiũ curtium ſabinum cum Romulus cũ ſuis ex ſuꝑiore parte impſ
ſionem feciſſet Curtius in locum paluſtrẽ qui tum fuit in foro anteq̃ cloacæ ſint factæ : ſeceſſiſſe :
atq͛ ad ſuos in capitolium recepiſſe:ab eo lacum ĩueniſſe nomẽ.Cornelius & Luctatius ſcribũt eũ
locum eſſe fulguratũ & ex ſenatuſcõ.ſeptum eẽ. idq͛ factum eſt a Curtio conſule.cui Marcus genu
tius fuit collega Curtiũ appellatum.Arx ab arcendo ꝙ is locus munitiſſimus urbis a quo facillime
poſſit hoſtis prohiberi.Carcer a coercẽdo ꝙ exire prohibent̃.In hoc pars:quæ ſub terra . Tullianũ
ideo ꝙ additum a Tullio rege.qd̃ ſyracuſis ubi de cauſa cuſtodiunt̃ uocãtur Latomæ:& de Lato-
mia tranſlatũ.ꝙ hic quoq͛ in eo loco lapicidiæ fuerunt.in eo Laurẽtum ab eo quod ibi ſepultus eſt
Tatius rex quia a laurẽtibus interfectus eſt ab ſilua laurea ꝙ ea ibi exciſa & ædificatus uicus ut iter
ſacrã uiam & macellũ editum.Corneta q̃ abſciſſæ loco corni reliquerunt nomen ut æſculentũ ab
æſculo dictum:& Fagutal a fago:unde etiã Iouis fagutalis ꝙ ibi ſacellum . Armiluſtrũ ab ambitu
luſtri locus idẽ Circus maximus dictus qd̃ circum ſpectaculis ædificatus ibi ludi fiunt:& quod ibi
circum metas fert̃ pompa & eq currunt.Itaq͛ dictum in cornicula milites aduẽtu quẽ circũeũt lu
dentes.Quid ceſſamus ludos facere? Circus noſter ecce adeſt.In circo primo unde mittunt̃ eq nũc
dicunt̃ carceres.Neuius oppidum appellat.Carceres dicti ꝙ coercent̃ eq:ne inde exeant anteq̃ ma
giſtratus ſignum miſit.Quod a muris partẽ pinnis turribus q carceres olim fuerunt ſcripſit poeta
dictator ubi curꝝ inſidit peruehit̃ uſq͛ ad oppidum.Intimus circus ad muꝝ uocatum ut Porcili-
us aiebat ab urceis ꝙ is locus eſſet inter figulos.alii eſſe dicunt a murteto declinatum ꝙ ibi id fue-
rit:cuius ueſtigiũ manet:ꝙ ibi eſt ſacellum etiã nunc murtatæ Veneris.Item ſimili de cauſa Circuſ
flaminius dicit̃ qui ædificatus eſt circum flaminiũ campum:& qd̃ ibi quoq͛ ludis tauricis eq circũ
metas currunt.Comitum ab eo qd̃ coiebãt eo comitiis curiatis & litium cauſæ.Curiæ duorũ ge-
neꝝ.Nã & ubi curarent ſacerdotes res diuinas:ut Curiæ ueteres:& ubi ſenatus humanas : ut Cu-
ria hoſtilia qd̃ primus ædificauit Hoſtilius rex ante hanc roſtra:cuius id uocabulũ ex hoſtibus ca
pta fixa ſunt roſtra:ſub dextra e comitio locus ſubſtructus ubi nationum ſubſiterẽt legati q ad ſe-
natum eẽnt miſſi.Is græce Staſis appellatus aperte & multa.Senaculum ſupra græco ſtadium ubi
ædis cõcordia & baſilica.Opimia ſenaculũ uocatum:ubi ſenatus aut ubi ſeniores cõſiſterent dictũ
γερυσια apud græcos.Lautolæ a lauãdo ꝙ ibi ad lanum gemmũ aquæ caldæ fuerunt. Ab his pa
lus fuit in minori uelabro a quo ꝙ ibi uehebant̃ lintribus Velabrum:ut illud maius de quo ſupra
dictum eſt.Aeqmelium quod æquate melii domus publico quod regnũ occupare uoluit.Is locus
ad buſta gallica quod Roma recuperata galloꝝ oſſa qui poſſederunt urbem ibi coaceruata ac con
ſepta:locus q uocatur Doliola ad cloacam maximam ubi nõ licet deſpuere a doliolis ſubterre.Eo-
rum duæ traditæ hiſtoriæ : quod alii ineſſe aiunt oſſa cadauerum : alii Numæ Pompilii religio-
ſa quædam poſt mortem eius infoſſa.Argiletum ſunt qui ſcripſerunt ab argola : ſeu quod is huc
uenit , ibiq͛ ſepultus ſit . Alii ab argila ꝙ ibi id genus terræ ſit . Cliuus publicus ab ædibus plæ-

Turris
Foſſa
Pomerium
Cippi
Vrbs
Lauinium
oppidum
Alba
Roma
Vicus
Fundula
angiportus
Foꝝ & eius
genera
Foꝝ boariũ
Forum oli-
torium
Macellum
Macellotæ
Forum pi-
ſcarium
Forum cu-
pedinis
curtiꝰ lacus
Arx
Carcer
Tullianum
Latomæ
Laurẽtum
Corneta
Aeſculentũ
Fagutal
Armiluſtꝝ
Circus ma-
ximus
Carceres
Circus inti-
mus
Circus fla-
minius
Comitium
Curia
Curiæ
Veteres
Curia hoſti
lia
Staſis
Senaculum
Opimia
Lautola
Velabꝝ mi
nus
Aegmeliũ
Doliola
Argiletum
Cliuus pu-
blicus
Cliuus pu-
blius
Cliuus co-
ſtonius
Cliuus pro

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

bei publicis qui eum publice ædificarit.ſimili de cauſa Publius & Coſtonius ꝙ ab his uiris dicunt
ædificatu:cliuus proximus ad florales uſus uerſus capitolium uetus ꝙ ibi ſacellum Iouis:Iunonis:
Mineruæ.& id antiquius q̃ ædis quæ in Capitolio facta.Exequiliis uicus africus ꝙ ibi obſides ex
africa bello punico dicunt cuſtoditi.Vicus cyprius a cypro ꝙ ibi Sabini ciues additi cõſederunt q
a bono omine id appellarunt.Nã cyprum ſabine bonum.ꝑpe hunc uicus Sceleratus dictus a Tul
lia Tarquini ſuperbi uxore:ꝙ ibi eum iaceret pater occiſus ſupra eum carpẽtum mulio ut miſce-
ret iuſſit:Et quoniã uicus conſtat ex domibus nunc eoꝝ uocabula uideamus. Domus græcũ:&
ideo ẽ ædibus ſacris ãte cellã ubi ſedes dei ſũt.græci dicũt ædis ab aditu ꝙ plano pede adibãt. Itaq̃
ex ædibus efferre inductiuo funere.Præco etiã eos dicit qui e tabernis efferunt & oẽs incẽſu uillas
inde dicamus ædes.Cauum ædium dictum:q locus tectus intra parietes relinquebat patulus:qui
eſſet ad cõem oium uſum.in hoc locus ſi nullus relictus erat ſub diuo q eſſet dicebatur Teſtudo a
teſtudinis ſimilitudine:ut eſt in prætorio & caſtris.Si relictum erat in medio ut lucẽ caperent de-
orſum quo impluebat impluuium dictum.Surſum:qua cõpluebat Compluuium:utrunq̃ a plu
uia.Tuſcanicum dictum a tuſcis.Poſtea q̃ illoꝝ cauum ædiuum ſimulare cœperũt.Atrium appel
latum ab atriatibus tuſcis.Illic.n.exẽplum ſumptum circum cauum ædium erat uniuſcuiuſq̃ rei
utilitatis cauſa parietibus diſſepta ubi quod cõditum eſſe uolebãt a cælando Cellã appellarũt.Pœ-
nariã ubi pœnus ubi cubabãt cubiculũ:ubi cœnabãt cœnaculũ uocitabãt:ut etiã nũc Lanuuii apd
ædẽ Iunonis & in cætero latio ac phaleriis & cordubæ dicunt. poſtea q̃ in ſupiore parte cœnitare
cœperunt ſuperioris domus uniuerſa cœnacula dicta.poſteaq̃ ubi cœnabant plura facere cœperũt
ut in caſtris ab hyeme hyberna hybernum domus uocarunt cõtraria.Ligionem Portius deſignat
cum de Ennio ſcribens dicit eum coluiſſe Tutilinæ loca. Seqtur porta Neuia ꝙ in nemoribus ne
uiis & enim loca ubi ea ſic dicta colui.Deinde porta Rauduſcula quod ærata fuit.æs Raudus di-
ctum ex ea in ueteribus:in mãcupiis ſcriptum Rauduſculo librã ferito hunc.Lauernalis ab ara la-
uernæ qđ ibi ara eius.præterea intra muros uideo portas dici in palatio.Mutionis a mugitu quod
ea pecus in bucitatum antiquum oppidum exigebant.alterã Romanulã q̃ eſt dicta a Roma quæ
habet gradus in noualia ad Volupiæ ſacellum.Tertia eſt Ianualis dicta ab Iano. & ĩdo ibi poſitum
Iani ſignum & ius inſtitutum a Pompilio:ut ſcribit in annalibus Piſo ut ſit aperta ſemp: niſi cum
bellum ſit:nuſq̃ traditũ eſt memoriæ Pompilio rege fuiſſe apertã:& poſt Manilio cõſule bello car
thaginenſi primo cõfecto.& eodẽ anno aptam ſub lectulis origies quas auerti hæ Lectica quod le-
gebant.unde iam facerẽt ſtramenta atq̃ herbã ut etiam nunc fit in caſtris.Lecticas ne eſſent in ter
ris ſublimis in his ponebant:niſi ab eo quod græci antiq dicebant lectrum lectum potius q̃ lecticã
inuoluebant:qđ fere ſtramenta erant e ſegete.Segeſtria appellant:ut etiã nunc in caſtris niſi a græ-
cis ϛεϰαϛρον:nam ubi lectus mortui fertur dicebant feretrũ noſtri:græci feretron.Poſteaq̃ tranſie
runt ad culcitras quod in ea ſagus aut tomentũ aliudue qd calcabant:ab inculcando culcitra dicta:
ac quicqd inſternebant a ſternẽdo Stragulum appellabãt.Pluuinar uel a pluribus uel a pollulis de
clirarunt:qbus operiebant operimenta & pallia opercula dixerunt.In his multa pegrina ut Sagũ
Rheno galli qd Gaunacũma eius ſagum & amphimalion græca.cõtra Latinũ Tore uel quod an-
te torum:& Torus a toruo quod his in promptu ab hac ſimilitudine toruinus mulieris capite or
natus.Quia ſimplici ſcanſione ſcandebãt in lectũ non altum.Scabellum in altiorẽ ſcamnũ:dupli-
cata ſcanſio gradus dicit:quod gerit in inferiore ſupiorẽ græca ſunt periſtromata & peripateſma
ta:ſic aliquid itẽ conuiuii cauſa.Ibi multa pecuniæ ſignata uocabula ſunt æris & argẽti. hæc As ab
ære.Dupõdius a duobus ponderibus.quod unum põdus Aſſipondiũ dicebatur.Id ideo ꝙ as erat
libra.pondus deinde ab numero reliquum dictum uſq̃ ad centuſſis.ut as ſingulari numero ab tri
bus aſſibus Triſſis.& ſic proportione uſq̃ ad nonnuſſis in denario numero hoc mutat: qđ primũ
eſt ab decem aſſibus Decuſſis.Secundum a duobus decuſſibus Biceſſis quod dici ſolum a duobus
biceſſis.reliqua conueniunt quod eſt ut triceſſis proportione uſq̃ ad centuſſis:quo maius æris uo
cabulum non eſt.Nam ducenti in proportione quæ dicunt non magis aſſe q̃ denarii.aliæue res ſi
gnificant.Aeris minima pars.Sextula quod ſexta pars unciæ.Semuncia ꝙ dimidia pars unciæ. ſic
ualet dimidium ut in ſe libra & ſemodio.Vncia ab uno. Sextans ab eo quod ſexta pars aſſis. ſicut
Quadrans ꝙ quarta & Triens tertia pars.Semis quod ſemis ideſt dimidium aſſis ut ſupra dictum
eſt.Septunx a ſeptem & uncia cõcluſum.reliqua obſcuriora quod a diminutione & ea quæ dimi-
nuuntur ita ſunt:ut extremas ſyllabas habeant:ut a decem una dempta uncia Deunx. Dextrãs dẽ
pto ſextante.Dodrans dempto quadrante.Bes ut olim des dempto triente. in argento nũmi id a
ſiculis.Denarii ꝙ denos æris ualebant.Quinarii ꝙ qnos.Seſtertius ꝙ ſemis tertius. Dupondium
enim & ſemis antiquus ſeſtertius eſt & ueteris conſuetudinis:ut retro ære dicerẽt:ita ut ſemis ter
tius quartus ſemis pronunciarent ab ſemis tertius dictus.Nũmi denarii.Decuma Libella quod li
bram pondo as ualebat & erat ex argẽto parua.Sẽbella quod ſit libellæ dimidiũ quod ſemis aſſis.
Terũcius de tribus unciis quod libellæ ualet quarta pars:ſic quadrans aſſis eadẽ pecunia uocabulũ
mutat.Nã poteſt itẽ dici dos.Arrabo:merces corollariũ.Dos ſi nuptiaꝝ cauſa data hæc græce do-
tine.ita.n.hoc ſiculi ab eodem donũ.Nã græce ut ipẽ donion:& ut alii doma.& ut Attici doſin.Ar
rabo ſic dicta:ut reliquũ reddat hoc uerbũ a græco αρραβον.Reliquũ quod ex eo quod debitum
reliquum.Damnum a demptione cum minus re factum q̃ quanti conſtat.Lucrũ a luendo ſi am-

capitoliũ.u
Vicus afri.
uicus cypri.
Vicus ſcele
domꝯ ædis
cauũ ædiũ
Teſtudo
Impluuiũ
Cõpluuiũ
Tuſcanicũ
Atriũ cella
pẽaria cella
Cubiculũ
Cœnaculũ
Lanuuii
Hyberna
Ligio
Neuia por.
Rauduſcu-
la porta
Raudus
Lauernalis.p
Mutiõis.p.
Rõanula.p.
Ianualis.p.
Lectica
Segeſtria
Culcitra
Stragulum
Pluuinar
Opimentũ
Operculũ
Sagum
Gaũacũma
Tore torus
Toruinus
Scabellum
Scamnum
Gradus As
Dupondiuſ
Aſſipondiũ
Triſſis
Decuſſis
Biceſſis
Sextula
Semuncia
Vncia
Sextans
Quadrans
Triens
Semis
Septunx
Deunx
Dextrans
dodrãs bes
Denarius
Quinarius
Seſtertius
Nummus
Libella
Sembella
terũtiꝯ dos

plius q̃ ut exolueret quanti eſſet cœptum.Detrimẽtum a detritu.ꝙ ea q̃ trita minoris precii. ab ea
dem mente Intertrimẽtum ab eo ꝙ duo quæ inter ſe trita & deminuta.a quo etiam intrigo dicta.
Mulcta & pecunia quæ a magiſtratu dicta ut exigi poſſit ob peccatũ quod ſingulæ dicuntur appel
latæ eſſe mulctas quod olim uinum dicebãt mulctæ.Itaq̃ cum dolium aut Culleum uinũ addũt.
Ruſtici prima urna addita dicunt etiã nunc.Pœna a pœniẽdo: aut qđ poſt peccatũ ſeqtur ꝑciũ qđ
æſtimationis emptioniſue cã conſtituit dictum a peritis qđ ſolum hi poſſunt facere recte id ſiqd
datum pro opera aut opere.Merces a merẽdo quod manu factum erat & datum pro eo Manupre
cium a manibus & ꝑcio.Corollarium ſi additum ꝑterq̃ qđ debitum eius uocabulum fictum a co
rollis qđ hæ:cum placuerãt actores:in ſcæna dari ſolitæ.Præde eſt ab hoſtibus capta quod manu
parta ut parida ꝑda.Præmium a præda:quod ob recte qd factum cõceſſum:ſi dat quod reddatur
Mutuum:quod ſiculi meton ita ſcribit Sophroon meton anthymo:& munus quod mutuo aio
q ſunt dant officii cauſa.Alteꝝ munus muniendi cauſa iperatum:a quo etiã municeps q una mu
nus fungi debẽt dicti.Si his ea pecunia q̃ in iudicium uenit in litibus.Sacramẽtum a ſacro qs pete
bat & q inficiebat de aliis rebus utriq̃ qngentos æris ad pontẽ deponebãt.De aliis rebus item cer
to alio legitimo numero aſſum q iudicio uicerat ſuum ſacramẽtum a ſacro auferebat uicti ad æra
rium redibant.Tributum dictũ a tribubus ꝙ ea pecunia q̃ a populo impata erat tributi a ſingulis
ꝑportione ſenſus exigebat.ab hoc ea q̃ aſſignata erat Attributum dictum:ab eo quoq̃ qbus attri
buta erat pecunia ut militi reddãt.Tribuni Aerarii dicti:id quod attributum erat æs militare hoc
eſt quod ait Plautus.Cædit miles:æs petit:& hinc dicunt Milites ærarii ab ære quod ſtipẽdia face
rent:Hoc ipſum ſtipẽdium a ſtipe dictum:quod æs quoq̃ ſtipem dicebant. Nã quod aſſes libræ
pondo erãt qui acceperãt maiorẽ numerum nõ in arca ponebãt:ſed in aliqua cella ſtipabant: ideſt
cõponebant quo minus loci occuparet.a ſtipẽdo ſtipem dicere cœperunt.Stipa ab fortaſ
ſe græco uerbo id apparet quod ut alias tum inſtitutum etiã nunc diis: cum theſauris aſſes dãt ſti
pem dicunt.& q pecuniã alligat ſtipulari & reſtipulari.Milites ſtipẽdii ideo:ꝙ eam ſtipem pende-
bant ab eo.Ennius ſcribit Pœni ſtipẽdia pendunt:ab eodẽ ære in pẽdendo.Diſpenſator & in tabu
lis ſcribimus Expenſum & prima penſio.& ſic aut ſecunda aut q̃ alia:& Diſpẽdium ideo ꝙ in diſ-
pendendo ſolet minus fieri.Cõpendium quod cum compendit una fit a quo uſura quod in ſorte
accedebat.Impẽdium appellatuꝝ.quæ cum accederet ad ſortem uſum Vſura dicta:ut ſors qđ ſu
um fit ſorte:ꝑ trutinã.ſolui ſolitum.Veſtigium etiã nunc manet in æde Saturni quod ea iam nũc
& propter penſuram trutinã habet poſitam:ab ære Aerariũ appellatum.Ad uocabula quæ perti-
nere ſumus rati ea quæ & loca & ea quæ in locis ſunt ſatis arbitror dicta quod neq̃ parum multa
ſunt aperta.neq̃ ſi amplius uelimus uolumen patietur.Quare in proximo ut in primo libro dixi
quod ſequitur de temporibus dicam.

Marci Terentii Varronis de lingua latina liber ſecundus incipit.

ORIGINES Verboꝝ quæ ſunt locoꝝ & ea q̃ in his ĩ priore libro ſcripſi. in hoc dicã
de uocalibus tẽpoꝝ & eaꝝ rerum:q̃ in agẽdo fiũt:aut dicunt cũ tempore aliquo:ut
Sedet:ambulat:loqtur:Atq̃ ſiq̃ erunt ex diuerſo genere adiũcta potius cognationi
uerboꝝ q̃ auditori calũnianti oremus morẽ.Huius rei auctor ſatis mihi Chryſip-
pus aut Antipater:aut illi in qbus & ſi nõ tantũ acuminis aut plus litteraꝝ in quo ẽ
Ariſtophanes & Apollodorus: q oẽs uerba eorũ uerbis ita declinari ſcribunt:ut uer
ba litteras alia aſſumãt:alia mittãt:alia cõmutent:ut fit ĩ turdo & turdario turdelitio. Sic declinãtes
græci nña noia dicũt.Lucienũ lucienõ & Quintũ qnton.& Ariſtarchõ illi: nos ariſtarchũ & diona
dionẽ:ſicut inq̃ cõſuetudo nña multa declinauit:ut ab ſolu ſolũ.ab libero libera. ab laſibus lares: q̃
obruta uetuſtate eruere conabor.Dicemus primo de tpibus q̃ q̃ p ea fiunt. Sed ita ut ante de natu
ra eoꝝ.ea.n.dux fuit uocabula iponẽda hoi Tẽpus eẽ dicunt ĩteruallũ mundi & motus. Id diuiſũ
in ptis aliquot maxime ab ſolis & lunæ curſu.Itaq̃ ab eoꝝ tenore tẽperato Tẽpus dictũ:unde tẽ-
peſtiua.& a motore eoꝝ q toto cælo cõiunctus mũdus deo.Motus caſu uenit quo tẽpus id ab hoc
deo Dies appellat:Meridies ab eo ꝙ medius dies.D.antiq nõ.R.in hoc loco dicebãt.ut ꝑneſte inci
ſum in ſolario:qđ Cornelius ĩ Baſilica Emilia & Fuluia inumbrauit.Diei principiũ Mane qđ tum
manat dies ab oriẽte:niſi potius qđ bonũ antiq dicebãt Manũ:ad cuius modi religionẽ græci quo
q̃ cũ lumẽ affert ſolẽt dicere φωσ αγαθον.Supma ſummũ diei:id a ſupmo.hoc tps.xii.tabulæ di
cunt occaſũ eẽ ſolis:ſed poſtea lex ꝑtoria id quoq̃ tps iuber eẽ ſupmum quo ꝑtor ĩ comitio ſupre
mã ꝑnunciauit populo.Secundũ hoc dr̃ Crepuſculum a crepero id uocabulum ſumpſerũt a Sa-
binis.unde ueniũt crepuſci noiati Amiterno q eo tpe erãt nati:ut Lucii prima luce ĩ creatiõe.Cre-
puſculum ſignificat dubium.ab eo res dubiæ dictæ Creperæ:qđ crepuſculum dies etiã nunc ſit an
iã nox multis dubiũ. Nox quod ut Catullus ait:oĩa niſi ĩteruēniat ſol pruina obriguerit: ꝙ nocet
Nox:niſi qđ græce νυξ.Nox cum ſtella pría exorta græci uocãt Heſperõ.nñi Veſperuginẽ: ut Plau
tus:Neq̃ Veſperugo:neq̃ Vergiliæ occidunt.Id tps dictum a græcis Heſpera.latine Veſper: ut an
te ſolẽ ortum qđ eadẽ ſtella uocabat Iubar ꝙ iubata.Pacu.dicit:Paſtor exorto iubare noctis decur
ſo itinere:Ennius: Aiax lumẽ iubarue ĩ cælo cerno. Inter Veſperuginẽ & iubar dicta nox intẽpe-
ſta:ut ĩ Bruto Caſſii qđ dicebat.Lucretia nocte intẽpeſta noſtrã deuenit domum.Intẽpeſtã Aelius
dicebat cum tps agendi eſt nullum:quod alii Cõcubium appellarunt:qđ fere oẽs tunc cubarent.

Mulcta
Pœna
Merces
Manupciũ
Corollariũ
Præda
Præmium
Mutuum
Munus
Municeps
Sacramẽtũ
Tributum
Attributũ
Tribunus
ærarius
Milites æra
rii
Stipendiũ
Stipes
Stipulor
Reſtipulor
Diſpẽſator
Expenſum
Diſpẽdium
Cõpẽdium
Impẽdium
Vſura
Aerarium
Tempus
Tẽpeſtiua
Dies
Meridies
Mane
Suprema
Crepuſculũ
Crepuſci
Crepera
Nox
Veſperugo
Heſperon
Heſpera
Veſper
Iubar
Intempeſta
Cõcubium

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA GREDOS.USAL.ES

Alii ab eo quod ſileret. Silentiū noctis: quod idē Plautus tēpus Conticinum. Scribit enim uidebimus factū uolo. redito cōticinio. Alter motus ſolis eſt. Alter cæli quod mouet a Bruma ad Solſtitium. dicta Bruma quod breuiſſimus tūc dies eſt. Solſtitiū ꝙ ſol eo die ſiſtere uidet: aut quod ſol ad nos uerſum proximū eſt ſolſtitiū. Cū uenit in mediū ſpatiū inter Brumā & ſoltitiū quod dies æquus ſit ac nox Aequinoctium dictum. Tempus a bruma ad brumā dum ſol redit uocatur Annus. ꝙ ut paruuli circuli Annuli. ſic magni dicebantur Circites anni. unde annus huius temporis pars prima hyems: quod tum multi imbres. hinc Hybernacula: Hybernū: uel quod tum aīa quæ flatur omnium apparet ab hyatu hyems. Tempus ſecundū Ver ꝙ tum uiuere incipiunt uirgulta ac uertere ſe tempus anni niſi ꝙ Iones dicunt uer. Tertiū ab æſtu æſtas. Hinc Aeſtiuus niſi forte a græco αιθεσθαι. Quartum Autumnus ab ſole. Sicut menſis a lunæ motu dictus dum ab ſole profecta rurſus redit ad eum luna quod græce olim dicta Mene. unde illoꝝ Menes. ab eo noſtri a mēſibus Intermenſtris dictus quod putabant inter prioris mēſes ſeneſcentis extremū diem & nouā lunam eſſe diē: quem diligentius attici Meneceneā appellarunt ab eo ꝙ ea die poteſt uideri extrema & prima luna. Luſtrū noīatum tēpus quinquēnale a luendo: ideſt ſoluendo quod q̄nto quoq̄ anno uectigalia & ultro tributa per cenſores pſoluebant. Sæculū ſpatiū annorum centū uocarūt dictū a ſene ꝙ longiſſimū ſpatiū ſeneſcendoꝝ hoīum id putarunt. Aeuū ab ætate oīum annorū. hinc Aeuiternū quod factū eſt æternum. id ait Chryſippus eſſe αιων ab eo Plautus non oīo ætas ad perdiſcendū eſt ſatis: hinc poetæ æterna templa cæli. A naturali diſcrimine ciuilia uocabula dies acceſſerunt. dicam prius q̄ deoꝝ cauſa: tum qui hoīum ſint inſtituti. Dies Agonales p quos rex in regia arietem immolat dicti ab agone eo ꝙ interrogatur a principe ciuitatis & princeps gregis immolatur. Carmentalia noīant ꝙ ſacratum & feriæ carmentis. Lupercalia dicta quod in lupercali luperci ſacra faciūt. Rex cū ferias menſtruas nonis februariis dicit hunc diē februatū appellat. Februū Sabini purgamentū & id in ſacris noſtris uerbū non & lupercalia februatio ut in antiquitatū libris demōſtraui. Quirinalia a quirino ꝙ huic deo feriæ & eoꝝ hoīum qui fornacalibus ſuis nō fuerunt feriati. Feralia ab inferis & ferendo ꝙ ferunt tū epulas ad ſepulchrū quibus ius ſibi parentare. Terminalia ꝙ is dies anni extremus conſtitutus. Duodecimus enim menſis fuit februarius. & cum intercalatur īferiores quinq̄ dies duodecimo demuntur mēſe. Equiria ab equorum curſu. eo enim die currūt in campo martio. Liberalia dicta quod p totum oppidū eo die ſedent ſacerdotes liberianus hedera coronatæ cum libis & foculo pro emptore ſacrificātes. In libris ſalioꝝ quorum cognomen agonenſiū forſitan hic dies ideo appellatur potius Agonia. Quinquatrus hic dies unus ab nominis errore obſeruatur. proinde ut ſint quinq̄ dictus ut ab Tuſculanis. Poſt diem ſextum idus ſimiliter uocatur Sexatrus: & poſt diē ſeptimū ſeptimatrus. ſic hic quod erat poſt diem quintū quinquatrus. Tabuluſtrū appellatur quod eo die in atrio ſutorio ſacrorum tubæ luſtrant. Megaleſia dicta a græcis ꝙ ex libris Sibyllinis accerſita ab Actalo Rege pergamum ppe murū Megaleſion in templū eius deæ unde aduecta Romam Fordicidia a fordis bubus. Bos forda quæ fert in uentre: ꝙ ea die publice immolantur boues prægnātes in curiis. Cōplures a fordis cedēdis fordicidia dicta. Palilia dicta a pale quod & feriæ ei deæ fiunt: ut Cerealia a Cerere. Vinalia a uino. Hic dies Iouis non Veneris. huius rei cura non leuis in latio. nā aliquot locis uīdemiæ primū a ſacerdotibus publice fiebant. Romæ etiā nunc. nam Flamēdialis auſpicat uindemiam: & ut iuſſit uinū legere agnā Ioui facit. inter cuius exta cæſa & proiecta flamen prorſus uinū legit. In Tuſculanis ſacris eſt ſcriptū uinū nouum ne uehat in urbem anteq̄ uinalia calent. Rubigalia dicta ab Rubigo ſecundum ſegetes: huic deo ſacrificat ne rubigo occupet ſegetes. Dies Veſtalia: ut uirgines Veſtales Veſtæ ſacrificēt. Quinquatriis Minuſculæ dictæ iuniæ Idus ab ſimilitudine maiorum ꝙ tibicines tū feriati p urbē uagant & cōueniūt ad ædē mineruæ. Dies fortis fortunæ appellatus ab Seruio Tullo rege ꝙ is fanū fortis fortūæ ſecūdū Tyberim extra urbē Romam dedicauit. Iunio mēſe Dies Poliſugia uidet noīatus: ꝙ eo die repente tumultu fugerit populus. nō multo. n. poſt hic dies q̄ deceſſus galloꝝ ex urbe & qui tū ſub urbe populi ut Ficuleates ac Fidenates & finitimi alii cōtra nos cōiurauerūt. aliquot huius diei ueſtigia fugæ in ſacris apparēt: de q̄bus rebus antiquitatum libri plura referūt. Nōnæ caprotinæ ꝙ eo die ī latio Iunoni Caprotinæ mulieres ſacrificant. & ſub caprifico faciunt. & e caprifico adhibent uirgā. Ob hoc toga prætexta data eis apollinaribus ludis docuit populum. Neptunalia a Neptunno. eius enim die feriæ. Furinalia Furinæ qđ ei deæ feriæ publicæ dies is cuius deæ honos apud antiquos. nā ei ſacra īſtituta annua & flamen attributus. nunc uix nomen notum paucis. Portunnalia dicta a Portunno: cui eo die ædes in portu Tyberino facta & feriæ inſtitutæ. Vinalia ruſtica dicuntur ante diem. xii. Kalendas ſeptēbris: quod tum Veneri dedicata ædes & orti eius tutelæ adſignificantur: ac tum ſunt feriati olitores. Conſualia dicta a Conſo quod tum feriæ publicæ ei deo & in circo ad aram eius ab ſacerdotibus fiunt ludi illi quibus uirgīes ſabinæ raptæ. Vulcanalia a Vulcano quod ei tum feriæ. & qđ eo die populus pro ſe in ignem aīalia mittit. Opecōſiua dies ab dea opecōſiua: cuius in regia ſacrariū: quod ideo actū ut eo præter uirgines ueſtales & ſacerdotē publicū introeat nemo. Is cū erat Suffibulū haud habeat: ſcriptū id dicitur: ne a ſuffiendo ſubligaculū. Vortūnalia a Vortūno: cuius feriæ tū octobri mēſe. Meditrinalia dies dictus a medēdo: quod ut ait Flaccus flamen Martialis dicebat hoc die ſolitū uinū nouū & uetus libari & deguſtari medicamēti cauſa: qđ facere ſolent etiā nūc multi cum

Silentiū noctis.
Conticiniū
Bruma
Solſtitium
Aeqnoctiū
Annus
Circites.
Hyems.
Hibnaculū
Hybernū
Ver
Aeſtas.
Aeſtiuus.
Autumnus
Mene
Intermēſtri
menecenea
Luſtrum
Sæculum
Aeuum
Aeuiternū
dies agōales
Carmētalia
Lupercalia
dies februatus.
Februum
Quirinalia
Ferialia
Terminalia
Equiria
Liberalia
Agonia
Quinq̄trus
Sexatrus
Septiatrus
Tabuluſtrū
Megaleſia
Fordicidia
Forda bos
Palilia
Cerealia
Vinalia
Rubigalia
Veſtalia
Minuſculæ
Dies fortis
Poliſugia.
Caprotinæ nonæ
Neptunalia
Furinalia
Portūnalia
Vinalia ruſtica
Conſualia
Vulcanalia
Opecōſiua
Suffibulū
Vortūnalia
Meditrialia

dicant nouū uetus uinū bibo. nouo ueteri uino morbo medeor. Fontanalia a fōte ꝙ is dies feriæ eius ab eo tum in fontes coronas iaciunt: & puteos coronāt. Armiluſtriū ab eo ꝙ ī armiluſtrio armati ſacra faciunt niſi locus potius dictus ab his: ſed ꝙ de his prius. id ab luēdo: aut luſtro. i. ꝙ circūibant ludētes ancilibus armati. Saturnalia dicta ab Saturno: qđ eo die feriæ eius: ut poſt diē tertium. Opalia opis. Angeronalia ab Angerona cui ſacrificium fit ī curia aculeia: & cuius feriæ publicæ. Laurētinæ is dies quē diē q̄dam in ſcribēdo Lauralia appellant ab Acca laurētia noīatus cui ſacerdotes nr̄i publice parēt ante ſexto die q̄ Atra dr̄. diē Tarētum Accas Tarētinas hoc ſacrificium fit in uelabro q̄ in nouam uiam exit ut aiunt q̄dam ad ſepulchꝝ Accæ: ut qđ ibi ppe faciunt diis manibus ſeruilibus ſacerdotes: q̄ uterq̄ locus extra urbē antiquam fuit: nō lōge a porta romanula de qua in priori libro dixi. Dies ſeptimontiū noīatus ab his ſeptē montibus in q̄s ſita urbs ē feriæ non populi. ſed montanoꝝ mō: ut paganalibus q̄ ſunt alicuius pagi. De ſtatutis diebus dixi: nūc de annalibus nō de ſtatutis dicam. Cōpitalia dies attributus laribus: ut alibi: iō ubi uiæ cōpetunt tum in cōpitis ſacrificat: quot annis is dies concipit. Similiter latinæ feriæ dies conceptiuus dictus a latinis populis q̄bus ex albano monte ex ſacris carmen petere fuit ius cum Romanis. a q̄bus latinis Latinæ dictæ. Sementinæ feriæ dies is q̄ a pontificibus dictus appellatus a ſemēte ꝙ ſationis cā ſuſcepta. Paganicæ eiuſdem agriculturæ cauſa ſuſceptæ ut haberent in agris omnes pagos: ūde paganicæ dictæ ſunt. Præterea feriæ cōceptiuæ quæ non ſunt annales: ut hæ q̄ dicūtur ſine proprio uocabulo aut cum perſpicio. ut Nouendialis. De his diebus nunc iam q̄ hominū cauſa conſtituti uideamus. Primi dies menſium nominati Kalendæ ab eo ꝙ his diebus calent eius menſes. Nonæ a pōtificibus. Quītanæ an ſeptianæ ſint futuræ ī capitolio ī curia calabria ſic dictæ q̄nq̄. Calo Iūo Couella. Septem dictæ. Calo Iuno Couella nonæ appellatæ: aut ꝙ ante diem nonū idus ſemp aut ꝙ ut nouus annus Kalendæ ianuariæ ab nouo ſole appellatæ: nouus menſis noua luna nonis. eodem die enim in urbem ab agris ad regem conueniebat populus. Haꝝ iterum ueſtigia apparent in ſacris nonalibus in arce quod tunc ferias primas menſtruas quæ futuræ ſint eo menſe rex prædicit populo. Idus ab eo ꝙ tuſci Itus uel potius quod ſabini. Idus dicunt dies poſtridie Kalēdas: nonas. Idus appellati atri. qđ per eos dies noui incipent. Dies faſti per quos prætoribus omnia uerba ſine piaculo licet fari. Comitiales dicti ꝙ tum ut eſſet populus: conſtitutum eſt ad ſuffragiū ferendum: niſi ſi quæ feriæ conceptæ eſſent propter quas non liceret: ut Compitalia & latinæ. contrarii horum uocantur dies nefaſti per quos dies nefas fari prætorem. Do dico addico. Itaq̄ non poteſt agi: neceſſe eſt aliquo uti uerbo cum lege quid peragitur quod ſi tum imprudens id uerbum emiſit. ac quē manumiſit: ille nihilominus eſt liber: ſed uitio: ut magiſtratus prætor qui tū factus eſt: ſi imprudens fecit piaculari hoſtia facta piatur ſi prudens dixit. Quintus Mutius ambigebat eum expiari: ut impium non poſſe. Interciſi dies ſunt per quos mane & ueſperi eſt. nefas: medio tempore inter hoſtiam cæſam & exta proiecta fas. a quo quod faſtū intercedit īterciſi: aut quod interciſū nefas. Dies qui uocat ſic quando rex comitiauit faſſis dictus ab eo: qđ eo die rex ſacrificulus dicat ad comitium: ad quod tempus eſt nefas ab eo fas. Itaq̄ poſt id tempus lege actum ſæpe Dies q̄ uocatur quando ſtercus delatū fas ab eo appellatus quod eo die ex æde ueſtæ ſtercus euerit: & per capitolium cliuum in locū defert certum. Alliēſis dies ab alio fluuio dictus. nam ibi exercitu noſtro fugato galli obſederūt Romam. Quod ad ſinguloꝝ dierum uocabula pertineat dixi. Menſiū nomina ſūt aperta fere. ſi a martio ut antiqui inſtituerūt numeres. Nam primus a Marte. Secūdus ut fuluius ſcribit & Iunius Graccus a Venere. ꝙ ea ſit aphrodite. Cuius nomen ego antiq̄s litteris ꝙ nuſq̄ inueni magis puto dictū. ꝙ Ver omnia aperit Aprilem. Tertius a maioribus Maius. Quartus a iunioribus Iunius. Dehīc q̄ntus q̄ntilis: & ſic deinceps uſq̄ ad Decembrē a numero. ad hos q̄ additi. prior a principe deo Iano Ianuarius appellatus. Poſterior. ut idem dicūt ſcriptores ab diis inferis Februarius appellatus: ꝙ tū his parentent. Ego magis arbitror Februarium a die Februato ꝙ tum februat populus ideſt Lupercis nudis luſtrat antiquū oppidū palatinū gregibus humanis cinctum. Quod ad temporꝝ uocabula latina attinet hactenus ſit ſatis dictum: nunc ꝙ ad eas res attinet quæ in tempore aliquo fieri animaduerterent dicam: ut hæc ſunt. Legiſti. Currens. Ludēs. De quis duo prædicere uolo quanta ſit multitudo eoꝝ & q̄ ſint obſcuriora q̄ alia. Cum uerboꝝ declinatu genera ſunt q̄ttuor. Vnum qđ tempora adſignificat neq̄ habet caſus: ut lego leges. Alterum quod caſus habet neq̄ tēpora adſignificat: ut ab lego lectio. & lector. Tertium quod habet utrūq̄: & tempora. & caſus ut ab lego legens lecturus. Quartum qđ neutꝝ habet. ut ab lego lecte lectiſſime. Hoꝝ uerboꝝ ſi primigenia ſunt admitte. ut Coſconius ſcribit. Ex eoꝝ declinatiōibus uerborum diſcrimina quingenta milia eſſe poſſunt. Ideo q̄a ſingulis uerbis primigenii circiter q̄ngētæ ſpecies declinationibus fiunt. Primigenia dicunt uerba: ut Lego Scribo Sto. Sedeo. & cætera quæ non ſunt ab aliquo uerbo ſed ſuas habent radices. contra uerba declinata ſunt q̄ ab aliquo oriunt: ut ab lego legis legit legam. & ſic itidem hīc permulta: Quare ſiquis primigeniorum uerborum origines oſtenderit: ſi ea mille ſunt q̄ngētum milium ſimplicium uerborum cauſas apuerit unas. In nullius tamen qui ab his reliqua orta oſtenderit ſatis dixerit de origine uerborum cum unde nata ſint innumerabilia. principio erunt pauca. Quæ inde nata ſint innumerabilia. A quibus iiſdē principiis antepoſitis præuerbiis paucis immanis uerborum accedit numerus ꝙ præuerbiis additis. atq̄ commutatis aliud atq̄ aliđ fit: ut enim ceſſit atq̄ receſſit ſic acceſſit & abſceſſit. Itē īceſſit

Fontanalia
Armiluſtrium
Saturnalia
Opalia
Angenoralia
Laurentinæ feriæ
Atra dies
Tarentus dies
Septimontium dies
Paganalia
Compitalia
Latiæ feriæ
Cōceptiuus dies
Sementinæ feriæ
Paganicæ
Kalendæ
Quintanæ
Septimanæ
Nonæ
Idus
Atri dies
Faſti dies
Comitiales dies
Nefaſti dies
Do
Dico
Addico
Interciſies
Dies quādo rex comitiauit faſſis
Dies quādo ſtercus delatum
Allienſis dies
Martius
Aprilis
Maius
Iuniuſ
Quintilis
Ianuariuſ
Februarius
De origine uerborum & eorum primigeniiſ ac decliationibuſ hoc ē quæ primitiua ſint & que deriuatiua

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

& exceſſit:ſic ſucceſſit & deceſſit & conceſſit.& proceſſit. Quod ſi hæc decem ſolum præuerbiis
eſſent:quoniam ab uno uerbo declinationũ quingenta diſcrimina fierent his decem plicatis con/
iuncto præuerbio ex uno quinq; milia numero efficerent:ex mille qnquagies centũ milia diſcri/
mina fieri poſſunt.Democritus ſecutus ꝙ ité alii qui infinita principia dixerũt quæ unde ſint nõ
dicunt ſed cuiuſmodi ſint:faciunt tamen magnũ quæ ex his cõſtant in mũdo oſtendũt. Quare ſi
etymologos principia uerboꝝ poſtulet mille.de qbus rõ ab ſe non poſcaẽ & reliqua oſtendat qđ
non poſtulat:tamé ĩmané uerboꝝ expediat numeꝝ.De multitudine quoniá qđ ſatis eẽt admo/
nui:de obſcuritate pauca dicá uerboꝝ quæ tempora conſignificant.ideo locutus difficillimus eſt
ꝙ neq; h s fere ſocietas cũ græca lingua neq; uernacula ea quoꝝ in partu memoria affuerit noſtra
de qbus ut dixi quæ poterimus.Incipiá hinc Primũ quod dicit. Ago actio ab agitatu facta.Hic di
cimus agit geſtũ Tragœdus.& agitant quadrigæ.Hinc igit pecus Paſtũ quia uix agi poteſt. Hinc
Agiportũ qua nihil poſſet agi . Hinc Angulus qđ in eo locus anguſtiſſimus cuius loci is angulus
Actionũ trium primus agitatus mentis qđ primũ ea quæ ſumus acturi cogitare debemus: deide
tum dicere ac facere.de his tribus minime putat uulgus eſſe actioné cogitationé. Tertiũ ĩ quo qđ
facius id maximũ.ſed & cũ hos agitamus:qd & eam rem agitamus in mentem agimus & cũ pro
nũciamus agius . Itaq; ab eo Orator dicit agere cauſam.Et Augures agere auguriũ dicuntur cũ i
ea plura dicant q̃ faciant.Cogitare a cogendo dictũ mens plura in unum cogit unde elicere poſſit
ſic e lacte coacto Caſeus nominatus . Sic ex hominibus Cõtio dicta.Sic Coẽptio.Sic Compitũ no
minatum.A cogitatione Conciliũ unde Conſilium ꝙ ut ueſtimentũ apud fulloné cũ cogit conſi
liari dicit.Sic Reminiſci cũ ea quæ tenuit mens ac memoria cogitádo repetunt.Hinc etiá Cõmi/
niſci dictũ a con & mente.cum fingunt in mente quæ non ſunt:& ab hoc illud qđ dr̃ Reminiſcor
cum Cõmentũ pnunciat.Ab eadẽ mente Meminiſſe dictum:& A mens a méte ſua deſcédit. Hic
etiá Metuo mentẽ quodámodo motá:moueo:uel Metuiſti amouiſti ſic ꝙ frigidus timor eſt Tre
muiſti ideſt timuiſti.Tremo dictũ a ſimilitudine uocis quæ tũc cum ual de timet appet . Cum ẽt
in corpe pili ut Ariſta in ſpica Hordea horrent.Curare a cura dictũ.Cura qđ cor urat. Curioſus q
hac pter modũ utit.Reuocare rurſus in cor uocare.Curia ubi ſenatus remp.curat illa & etiá curia
dicit ubi cura ſacroꝝ publica:ab his Curiones.Volo a uolũtate dictum & a uolatu qđ animus ita
eſt.ut puncto téporis peruolet quo uult.Libere a labendo dictum qđ lubrica mens ac plabit ut di
cebant olim a libendo libido Libidinoſus ac Venus Libentia & libitina : ſic alia Metuere a quodá
motu animi cum id qđ malum caſuꝝ putat refugit mẽs cum uehemeutius in mouendo ut ab ſe
habeat foras fert.Formido cum putet ab eo Pauor. Meminiſſe a memoria cum id qđ remãſit in
mente in id qđ rurſus mouet q̃ a mouendo ut Mãimoria poteſt eſſe dicta.Itaq; Salii qui caãtant
Mamuriá ueteꝝ ſignificát memoriá . Monere ab eadẽ qđ is q monet proinde ſit ac memoria ſic.
Monumenta q̃ in ſepulchris.Et iõ ſcđm uiá:quo ptereuntis admoneant & ſe fuiſſe & illos eẽ mo/
rales.ab eo cætera quæ ſcripta ac facta memoriæ cauſa Monumenta dicta . Mœrere a marcere qđ
mœrore corpus marceſcere dr̃.hinc etiam Macri dicti. Lætari ab eo quod latius gaudium pꝑter
magni boni opinioné diffuſum.Itaq; Terentius ait Gaudia ſua ſi omnes homines conferát unum
in locum tamen mea ſupet lætitia.Sic cum ſe hẽnt læta.Narro cum alterũ facio narꝝ: a quo Nar
ratio per quá cognoſcimus ré geſtá q̃ pars agendi eſt adiacendo.Ac ſunt:aut cõiuncta cum tempo
ribus:aut ab his eaꝝ hoc genus uident.Fatur is q primum hõ ſignificabilẽ ore emittit uocem: ab
eo ante q̃ ita faciunt Pueri dicunt infantes cum id faciunt iam fari.Cum hoc uocabuloꝝ ſimilitu/
dine uocis pueri ac Fatuus fari id dictum.Ab hoc tempore qđ tum pueris cõſtituát parce fãdo. di
ctum Fatum & res Fatales.Ad hæc eandẽ uocé q facile fant Facundi dicti:q futura pdiuinando ſo
lent fari Fatidici dicti.Idẽ uaticinari qđ ueſana méte faciunt. Sed de hoc poſtea erit uſurpandum
cum de poetis dicemus.Hinc Faſti dies qbus certa uerba legitia ſine piaculo ptoribus licet fari ab
hoc Nefaſti qbus diebus ea fari ius non eſt:& ſi fati ſunt Piaculum faciunt.Hic effata dicunt quod
augures finé auſpicioꝝ cæleſtium extra urbẽ agris ſũt effati.hic Affari tépla dicunt:ab auguribus
effant q in his fines ſunt.hic Fana noiata ꝙ põtifices in ſacrando fati ſint finẽ.hic Profanum eſt qđ
ante fanum.i.coniunctum fano.hinc Profanatum qđ ĩ ſacrario pollutum.Atq; inde Herculi De/
cuma data ab eo ẽ qđ ſacrificio quodá fanat ideſt ut fani lege ſint.Id dicit Pollutum qđ a porricié/
do ẽ fictum.Cum eni ex mercibus libamenta piecta ſunt Herculi ĩ ará tum pollutum eſt.ut cum.
Profanum dr̃ ideſt pinde ut ſit fani factum. Itaq; ubi olim fano conſumebat oẽ qđ pfanum erat
ut etiá fit.qđ populus Ro.urbis quotannis faciat cum Herculi ĩmolat publice iuuencá. ab eodem
uerbo Fari fabulæ:ut tragœdiæ & comœdiæ dictæ.Hinc faſſi & Confeſſi qui fati id q đ ab his q̃ſi
tum.Hinc pfeſſi.hinc Fama & Famoſi.Ab eodem Falli Falſum & Fallacia quæ ppterea qđ fando
quẽ decipit:ac contra q̃ dixit facit.Itaq; ſiquis refallit in hoc non pprio noie fallacia ſed Tranſlatio
ut a pede noſtro Pes lecti ac pes Betæ.hinc etiá Famiger Fabile & ſic compoſitiua alia.Item ut de/
clinata multa in quo & Fatuus & Fatuæ.Loqui ab loco dictum ꝙ qui primo dicitur fari:& uoca/
bula & reliqua uerba dicit anteq̃ ſuo quiſq; loco ea dicere poteſt:hunc Chryſippus negat loq : ſed
ut loqui.Quare ut imago hominis non ſit homo.ſic in coruis Cornicibus.pueris primitus inci/
pientibus fari uerba non eſſent uerba:quod non loquebãtur.Igitur is loquit qui ſuo loco quodq;
uerbum ſciens ponit:& iſte Proloquitur:cum animo quod habuit extulit loquendo hinc etiam

Ago
Angiportus
Angulus
actiões tres
Agere cauſá
Augurium
age Cogito
caſeus cõcio
Coemptio
Compitum
Concilium
Conſilium
Reminiſci
Cõminiſci
Memini
Amens
Metuo
Tréo Curo
Cura
Curioſus
Reuoco
Curia
Curio uolo
Libe libido
Libidioſus
Libitia uẽus
Metuo
Formido
Pauor
Memini
Manimoria
Moneo
Mamuria
Monimẽtũ
Monumẽtũ
Mœreo
Macer
lætor narro
Narratio
Fari infans
Fatum
Fatales res
Facundu
Fatidicus
Vatici nor
Effata
affari tẽpla
fanũ pfanũ
Profanatũ
Pollutum
Fabula
Faſſes
Confeſſus
Profeſſus
fama fáoſus
Falli falſum
Fallacia
Tranſlatio
Famiger
Fabile fatus
Fatuæ Loq
Proloquor

amplius dicunt.Eloquium ac reliqui fanis ſabinis e cella Dei qui eloquunt.hinc dictus Loquax
qui nimium loqtur.hic Eloqués q copioſæ loqtur.hinc Colloqum cum conueniunt in unũ locũ
loquendi cauſa.hic Allocutum mulieres ire aiunt cum eunt ad aliquá locutum cõſulendi cá.hinc
qdá Loquelá dixerunt uerbum qđ in loquẽdo efferimus.Cõcinne loq dictũ a cõcinne ubi inter ſe
cõueniunt partes & inter ſe cudát aliud alii.Pronũciare dictum & Nunciare p idé ualet qđ ante ut
in hoc pludit.Ideo actores pnunciare dicuntur qđ in Proſcænio pnunciant poeta cogitáte.Quod
maxime id tum dicitur proprie nouá fabulam cũ agũt . Nũcius eſt enim ab his rebus nominatus
qđ a græco uerbo uideri poteſt declinatum.Ab ea qdẽ græca uoce Neapolis Nouapolis ab antiqs
noſtris uocitata:a quo etiá extremum Nouiſſimũ quoq; dici cœptũ. uulgo qđ mea memoria ut
Aelius gallus.Sic ſenes aliquod nimium nouũ uerbũ qđ eſſet uitabát.Cuius origo ut a uetere Ve
tuſtus ac Veterrimus.. ic a nouo declinatum Nouiſſimum qđ extremũ.Sic ab eadẽ origine No/
uitas Nouitius & nou is in agro & ſub nouis dicta pars in foro ædificioꝝ:qđ uocabulum eius p
uetuſtum ut nouæ ui q̃ uia iádiu uetus ab eo quoq; poteſt dictum noiare qđ res nouæ in uſum
quõ additæ erát qbus ea nouiſſent nomina ponebant.Ab eo Nuncupare qđ tunc ciuitate uota no
ua ſuſpiciunt.Nuncupare nominare ualere apparet in legibus.ubi Nuncupatæ pecuniæ ſunt ſcri/
ptæ.Ité in choro in quo eſt:ænea qs eſt qui meũ nomé nuncupat.Item ĩ medio.Quis tu es mulier
quæ me inſueto nuncupaſti nomine.Dico originẽ habet græcá qđ græci δικαζω.hic Ennius di
co q hunc dicare cupit.hinc Iudicare qđ tunc ius dicatur.hinc Iudex qđ iudicat accepta poteſtate.i.
qbuſdam uerbis dicendo finit.Sic enim ædis ſacra a magiſtratu pőtifice præunte dicédo dedicat.
hinc abdicando Iudicium.hinc illa indicit illum.indixit funus.Prodixit dié.Addixit iudicium.hic
appellatum.Dictũ in minimo ac Dictioſus:hic in manipulis caſtrenſibus ducibus.hinc Dictata in
ludo.hic.Dictator magiſter populi qđ is a conſule debet dici.hic antiqua illa Dr̃ ĩ imo & Dicis cá
& Addictus.Si dico qđ ſcienti qđ det qđ ignorauit trado.hinc Doceo declinatũ.uel qđ cum doce
mus dicimus:uel qđ q docent iducantur in id qđ docent.Ab eo qđ ſcit ducere q eſt dux aut Du/
ctor qui ita iducitur doceat.ab docendo Diſcere.Diſciplina diſcere lr̃is cõmutatis paucis. ab eodẽ
principio Documenta quæ exempla docendi cauſa dicunt.Diſputatio & Computatio cum præ/
poſitione a putando qđ ualet purũ facere.Ideo antiq Purum putũ appellarunt.Ideo Putator quod
arbores puras facit.Ideo ratio putari dr̃ in qua ſumma ſit pura:ſic is ſermo in quo pura diſponun/
tur uerba ue ſit confuſus atq; ut diluceat dicitur diſputare.Quod dicimus diſſerit ut areas tranſla
tio ex agris fit.Nam ut olitor Diſſerit ĩ areas ſuicuiuſq; generis res ſic ĩ orõne q facit Diſertus. Ser
mo opinor eſt a ſerie unde Serta & etiam ĩ ueſtimento Sartũ quod comprehenſum.Sermo enim
non poteſt ĩ uno hoie eſſe ſolo ſed ubi rõ cum altero coniuncta ſit.Cõſerere manum dicimur cũ
hoſte.ſic ex iure manu conſertum uocare.hinc aſſerere manum in libertatem comprehendimus
ſic augures dicunt.Si mihi auctor eſt uerbi.ná manum aſſerere dicit conſortes:hic etiam ad quod
ipſi conſortes.Sors hic ſortes quod ĩ his iuncta tépora cũ hoibus ac rebus:ab his Sortilegi.ab hoc
pecunia quæ in fœnore ſors eſt.Impedium quod iter ſe iungat.Legere dictum quod legantur ab
oculis lr̃æ:ideo etiam Legati:ꝙ Publice mittantur legunt.Item a legẽdo Leguli q oleam aut uuas
legunt.hinc Legumina ĩ frugibus uariis.ẽt Leges q̃ lectæ & ad populum latæ quas obſeruet.hinc
Legitia & collegæ q una lecti & q ĩ eoꝝ locũ ſuppoſiti Publecti.additi allecti:& collecta quæ ex plu
ribus locis ĩ unum lecta.ab legendo Ligna quoq; ꝙ ea caduca legebãtur ĩ agro qbus in focum ute
rentur:indidem ab legẽdo Legio & Diligens & Dilectus.Murmuratur dictum a ſimilitudine ſo/
nitus qui murmurat ita leuiter loqtur ꝙ magis id ſono facere q̃ ut itelligatur uideatur.hic etiam
poetæ murmurantia littore.ſimiliter Fremere Gemere clamare crepare ab uocis ſimilitudĩe & ſo
nitus dicta.hic illa arma ſonant.Fremor orit.hic nihil me icrepando commoues. Vicia horum q
ritare iubilare.Quiritare dr̃ is q qritum fidem clamans implorat.Quirites a curienſibus ab his cũ
Tatio rege ĩ ſocietatem uenerunt ciuitates ut Quiritare urbanorum:ſic iubilare ruſticorum.Itaq;
hos imitatus apriſſius ait.Io Baccho qs me iubilat uicinus tuus antiquus:ſic Triũphare appellatũ:
ꝙ cum ĩperatore milites redeuntes clámitant per urbem ĩ capitolium eunti. Io triũphe id a Tria/
muo græco liberi patris cognomento poteſt dictum eſſe.Spondere eſt dicere. Spondeo a Sponte.
Aam id ualeat uolũtate.Ideo Lucilius ſcribit de cretea cum ad ſe cubitũ uenerit ſua uoluntate ſpõ
te ipſam ſuapte adductam ut tunicam & cætera reiiceret.Eandem uoluntaté Terétius ſignificat cũ
ait.Satius eſſe ſua ſponte recte facere q̃ alieno metu.ab eadẽ ſponte a qua dictum ſpõdere declinatũ
Spondet & Reſpõdet.Deſpõſor & Spõſa.Ité ſic alia.Spondet.n.q dicit a ſua ſponte:ſpondeo ſpõdit
eſt ſponſor q idem faciat obligat.hic Sponſus conſponſus.Hoc neuius ſignificat cum ait. conſpon
ſi ſpondebatur pecunia:aut filia nuptiaꝝ cauſa appellabatur & pecunia & quæ de ſpõſa erat ſpon/
ſa.Que pecunia iter ſe contra ſponſum rogata erat dicta ſponſio.cui deſponſa quod erat ſponſus
quo die ſponſum erat ſponſalis q ſpoponderat filiá deſpõdiſſe dicebatur quod de ſponte eius ideſt
uoluntate exierat.Nõ.n.ſi uolebat dabat quod ſpõſus erat alligatus.Nam ĩ Comœdiis uides dici.
Spondẽ tuá gnatá filio uxoré meo.Quod tũ & prætoriũ ius ad legẽ & cenſoriũ iudiciũ ad æquum
exiſtimabatur:ſic Deſpondiſſe animum quodq; dr̃:ut deſpõdiſſe filiá qđ ſuæ ſpõtus ſtatuerat finé
a qua ſpõte dicere cum ſpõdere quoq; dixerũt.cũ a ſponte reſpõdet ideſt ad uolũtatem rogationis
Itaq; q ad id quod rogatur non dicit nõ reſpondet:ut non ſpondet ille ſtatim qui dixit.Spõdeo: ſi

Eloquium
Loqux a
Eloquens
Colloquiũ
allocutũ ire
Loquella
Cõcine loq
Pronũciare
Nunciare
Nuncius
Neapolis
Nouiſſimũ
Veſtutus
Veterrinus
Nouitas
Nouitius
Noualis
Nuncupare
dico iudico
Iudex iudi/
ciũ Incidit
Prodixit
Addixit
Dictum
Diſtioſus
Dictator
Dr̃ ĩ imo
Dicis cauſá
Addictus
Doceo dux
Ductor
Diſco
Diſciplina
Documẽtũ
Diſputatio
Cõputatio
Puto Putũ
Putator
Diſſero
Diſertus
Sermo
Serta Sartũ
Conſerere
manum
Aſſerere
manum
Cõſors ſors
Sortilegi
Impedium
lego legatuſ
Legulus le/
gumen Le/
ges Legitia
Collega
Sublecti
Allecti
Collecta
Ligna legio
Diligens
Dilectus
murmura/
ri Fremere

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Spes Præs
Vas Canit
Succanit
Canto
Cantatio
Cantito
Tibicines
Bucinator
oro peroro
Exoro ora
Orator
Oſculum
Omen
Ornamētū
Oſcines
Res gerere
Facio
Fictor Figo
informo
Ago Luceo
Noctiluca
Adquiro
Quæro
Quæſtio
Cōqueſtor
Video
Viſendam
Vigilo
Vigilium
inuideo
Violare uir
ginē Cerno
Cereo Creo
Spećto
Spectio
Aſpicio
Conſpicio
Reſpicio
Suſpicio
Deſpicio
Expecto
Speculum
Speculator
Specillum
audio Aueo
Auſculto
Odor olor
Olet Edo
Odoratur
Eſculentū
bibo ſōbeo
Eſcedulia
Golo Potio
Poculum
Potatio
Repotatio
Feruere
Mácipium
Manipulus
Máipularis
Manubriū
Mantelium

iocandi cauſa dixit:neq agi poteſt cum eo ex ſponſu.ita qſqs dicit in Tragœdia: Meminiſti ne te
deſpondere mihi gnatá tuá:qđ ſine ſponte ſua dixit cū eo agi nō poteſt ex ſponſu.Etiá ſpes a ſpon/
te poteſt eſſe declinata qđ tú ſperat.qđ cū uult ſic fieri putat.Ná qđ nō uult ſi putat metuit:nō ſpe/
rat.Itaq hic quoq qui dicit i Aſtraba Plauti. Sequere ad ſeque Poliba diſce meá ſpem cupio conſe
qui.ſequor hercule quidē.Nam libenter mea ſperata conſequor:& qđ ſine ſponte dicūt uere neq
ille ſperat q dicit adoleſcens.neq illa ſperata eſt.Sponſor & præs & uas neq idē neq res a quibus i
ſedere ſimiles.Itaq Præs qui a magiſtratu iterrogatus i publicum ut præſtet:a quo & cum reſpō/
det dicit præs.Vas appellatus q pro altero uadimonium promittebat. Conſuetudo erat cum reus
parū eſſet idoneus iceptis rebus ut pro ſe alterū daret a quo caueri poſtea lege cœptū ē ab his q præ
dia uenderent uades ne darent:ab eo ſcribi cœptum in lege mancupiox uadē ne poſcerent nec da
bitur.Canere & Canit & Succanit & Cáto & Cantatio ex camæna permutato pro.n.m.ab eo q ſe
mel canit ſi ſæpius cātat:hinc Cātitat.Itē alia.nec ſine canēdo Tibicines dicti.Omniū enim horum
qđ a canere ēt Bucinator a uocis ſimilitudine & cantu dictus.Oro ab ore:& perorat & Exorat:&
Oratio & Orator & Oſculum dictū.Indidē Omē & Ornamētū.Alterū qđ i ore primū elatum eſt
oſmē dictū.Alterū cū præpoſitione dr̄ nūc ornamētum olí oſnaméta:ut Scænici plærique dicunt:
hic Oſcines dicuntur apud augures q ore faciunt auſpiciū.Tertium gradum agēdi dicūt ubi quid
faciunt i eo propter ſimilitudinē agēdi & faciēdi & gerēdi qdam error his q putant eſſe unum po
teſt enim aliquid facere & nō agere:ut poeta facit fabulá & nō agit.Cōtra actor agit & non facit.&
ſic a poeta fabula fit & nō agit.ab actore agitur & nō fit.Cōtra imperator qui dicit Res gerere.i eo
neq agit neq facit:ſed gerit ideſt ſuſtinet tranſlatum ab his q onera gerunt q hi ſuſtinēt. Proprio
nomine dicitur Facere a facie q rei quá facit iponit faciē:ut Fictor cū dicit Fingo figurá imponit:
cū dicit Informo formā.ſic cum dicit facio faciē iponit.a qua facie diſcernit ut dici poſſit aliud eſſe
ueſtimentū aliud uas.ſic item quæ fiūt apud fabros fictores.Itē alios alia quicquid adminiſtrat cu
ius opus nō extat q ſub ſenſu uēiat.Ab agitatu ut dixi:magis Agere q̄ facere putatur:ſed quod hiſ
magis pmiſcue q̄ diligenter cōſuetudo eſt uſa trāſlatitiis utimur uerbis.Nam & qdē facere uerba
dicimus & qui aliqd agit nō eſſe inficientē:qui adlucet dicitur Lucere.Abluere & luce diſſoluūtur
tenebræ.ab luce Noctiluca lucere itē a luce q propter lucē amiſſam is cultus inſtitutus Adquirere
eſt ab ad quærere.Ipſum Quærere ab eo quod quæ res ut reciperetur datur opera:a quærendo.
Quæſtio ab his Conquæſtor.Video a uiſu.quinque enim ſenſuum maximus eſt oculus. Nam cū
ſenſus nullus,qđ abeſt mille paſſibus ſentire poſſit oculorū ſenſus uis uſq peruenit ad ſtellas.Hinc
Viſenda uigilant Vigiliū Inuident & atticum illud obliuio Lauet qđ incidit inuidendū a quo etiá
Violauit uirginē p uitiauit dicebant.Aeque eadē modeſtia potius cū muliere fuiſſe q̄ concubuiſ/
ſe dicebát.Cerno idē ualet itaq pro uideo ut ait Ennius.lumen iubar ne in cælo cerno.Canius ſen
ſumq ineſſe & motū in mēbris cerno.Dictū cerno a Cereo:ideſt a creando Creo ab eo q cū quid
creatū eſt tunc deniq uidet.hinc fines capillox deſcripti qđ finis uidet diſcrimē & qui id teſtamē
to ideſt facito uideát te eſſe hæredē.Itaq in creatione adhibere iubent teſtes Ab eodē eſt quod ait
medea.Ter ſub armis malim multa cernere q̄ ſemel modo parere.qđ ut decernūt de uita eo tēpo/
re multox uideatur uitæ finis.Spectare dictū ab antiquo quo etiam Ennius uſus Vos epulo poſtq̄
ſpexit.Et qđ in auſpiciis diſtributū eſt.Qui habent ſpectionē quod nō habeant & quod in auguri
is etiam nunc augures dicunt auem Specere conſuetudo cōmunis: quæ cū præuerbiis coniuncta
fuerunt etiá nunc ſeruat ut Aſpicio: Conſpicio: Reſpicio:Suſpicio:Deſpicio:ſic alia in quo etiam.
Expecto quod expectare uolo.hinc Specula hinc Speculū quod i eo ſpecimus imaginē Specula de
quo proſpicimus.Speculator quē mittimus ante ut reſpiciat quæ uolumus.hinc quo oculos iun/
gimus quibus ſpecimus Specillum.Ab auribus uidentur dicta uerba.Audio & auſculto:audio ab
Aueo quod auribus auemus dicere ſemper quod Ennius uidetur Etimon oſtēdere uelle in Alexā
dro cum ait:lādudum ab ludis animus atq aures auent auide expectantes nunciū.propter hác au
rium auiditatem theatra replentur:ab audiendo etiá Auſcultare declinamus:q hi auſcultare dicū
tur qui auditis parent a quo dictum poetæ audio aut auſculto litteræ cōmutatione dicitur.Odor.
Olor.hinc Olet & Odorari:& Odorat.& Adora res.Sic ab ore Edo Sorbeo:Bibo:poto:edo a græ
co Edon.hinc Eſculentū & Eſcedulia:& quod græce Golo latine guſtat.Sorbere item bibere a uo
cis ſono.ut feruere aquá ab eius rei ſimili ſonitu ab eadē lingua quod Poton Potio unde poculum
Potatio Repotatio indicem puteus quod ſit græcū antiquum nō ut nunc phrear:dictum a manu
Mancipiū quod manu capitur.Cum iungit plures manus Manipulus.Manipularis manica.Ma/
nubrium quod manu tenet. Mantelium quaſi manutelium ubi manus terguntur.Nunc primū
ponam de cenſoriis tabulis.Vbi noctu in templum cenſura auſpicauerit:atq de cælo nunciū erit p̄
conis ſic.Imperato ut uiros uocet quod bonum fortunatū fœlixq ſalutareq ſiet populo Ro.qui/
ritium.Reiq.p.P.R.quiritium mihiq collegæq meo:fidei.magiſtratuiq noſtro.Omnes qrites:
pedites:armatos.priuatoſq Duratores omnium tribuum ſiquis pro ſe ſi uerbo altero dari ratio/
nem uolet uocat Inlicium.Huc ad me præco in templo primum uocat poſt eadem æris.Item uo
cat ubi licet cenſor.ſcribe.magiſtratus myrra unguentis q ungetur.Vbi prætores tribuniq plæ/
bei quiq in conſilium uocari ſunt uenerunt.Cenſores.inter ſe ſortiuntur.Vter luſtrum faciat ubi
templū factum eſt.poſt autē cōuentionē habet qui luſtrū cōditurus eſt.in cōmētariis cōſularibus

ſcriptū ſic inueni. Qui exercitum imperaturus erit Accenſo dicit hoc Calphurni uoca inlicium.
Omnes quirites huc ad me accēſus dicit ſic.Omnes quirites inlicium uiſite huc ad iudices.C.Cal
phurnius dicit.Voca ad conuentionem omnes quirites huc ad me accenſus dicit ſic.omnes quiri
tes ite ad conuentionē huc ad iudices.Deinde conſul eloquitur ad exercitum Impero qua conue/
nit ad comitia centuriata.quare.hinc accenſo illic præconi dicit.Hæc eſt cá in aliquot rebus.Idem
ut præco accenſus acciebat a quo accenſus quoq dictus.Accenſum ſolitum Ciere Boetia oſtendit Accenſus
quá comœdiá alii eē dicunt hoc uerſu.Vbi primum accēſus clamarit meridiē.hoc idē Coſtonius
in actiōibus ſcribit prætorē accenſum ſolitum tum eē iubere ubi ei uidebat horá eſſe tertiá:incla/
mare horá eē tertiá.itēq meridiē & horá noná circum aures mitti ſolitus quomodo inliceret po/
pulum i eum unde uocare poſſet ad cōcionē nō ſolum ad cōſules & cēſores ſed ēt quæſtores ut cō
mentarium iudicat uetus inquiſitionis.M.Sergii.Manii Filii quæſtoris q capitis accuſauit rogum
in aqua ſic eſt auſpicio orando.Sed in templo auſpiciis dū aut ad prætorē aut ad conſulē mittas au
ſpicium petitum.Cōmeatum p̄tores uocet ad te.Et eū de muris uocet.præco id impare portet cō
nicem ad priuati ianuá & in arcē mittas ubi canat collegá rogis & comiti edicat de roſtris & argen
tarii tabernas occludant patres cenſeant:exquiras & adeſſe iubeas magiſtratus cenſeat ex ara cōſu/
les prætextores tribunoſq plæbis collegaſq uos.& in templo iubeas adeſſe homines:ac cum mit
tas concionē auoces.In eodē cōmentario acqſitionis ad extremum ſcripti caput edicti hoc ē. Itē q
attingat q deceſſoribus claſſicum ad comitia centuriata redēptum habēt uti curent eo die quo die
comitia erunt.In arce Claſſicus cánatum circumq muros & ante priuati huiuſce.T.Quinti trogi
ſceleroſi hoſtium cánat.& ut i cápo cum pría luci adſit.& iter id cū circum muros mittit & cū cō
cio aduocat intereſſe tempus apparet ex his quæ interea fieri inlicitum ſcriptū ē:ſed ad comitia tū
uocatur populus.ideo q alia de cauſa hic magiſtratus non pōt exercitum urbanū cōuocare cenſor
conſul dictator.Interrex pōt q cenſor exercitu cēturiato cōſtituit quinquēnalē cum luſtraret:& in
urbē ad uexillum ducere debet dictator:& conſul in ſingulos annos q hic exercitui imperare pōt:
quo eat id qđ propter centuriata comitia impare ſolēt.Quare nō eſt dubium cum hoc Inlicium Inlicium
ſit cum circum muros itur ut populus iliciat ad magiſtratus cōſpectum q cōſul uocari pōt i eum
locum unde uox ad cōcionē uocatis exaudiri poſſit.quare una origine ilicio & ilicius:qđ i choro p
ſerpinæ eſt & pellexit qđ in hermiona ē cum ait Pacuuius.Regni aliēi cupiditas pellexit. Sic Elicii Elicius iupi
Iouis uiſa ara in auentino ab eliciendo.hoc nunc aliter fit atq olim q augur cōſuli adeſt tum cum ter.
exercitus imperat ac præit.Quid eum oporteat dicere. Cōſul augur imperare ſolet ut his liciū uo
cet:nō accenſo aut præconi id iceptum credo cum nō adeſſet accēſus & nihil itererat cui imparet
& dicimus cum fiebat q̄dá neq itē facta neq itē dicta ſemp hoc ipſum inlicium ſcriptum iueni i
M.Iunii cōmētariis:qđ tamen ibidem eſt qđ illicite illexit.Quæ cū.E.&.C.cum.G.magná habēt
cōmunitatē:ſed quoniá i hoc de paucis rebus uerba feci.De pluribus rebus uerba faciam pauca:&
potiſſimum q̄ in græca lingua putant latina.ut Scalpere σκαλευειν.ſternere στορεννυναι.linge/
re λιγναθαι.ferre φερειν.prouidere προιδειν.errare ερειν quæ omnia græca ſunt. Item ab γι/
γνομαι gignitur ab eo quod dicunt στραγγαλιθηναι ſtrangulare.tinguere a græco ειγναιειν
iv.Preterea ades ab eo qđ illi malaxare illi μαλακιζειν potare ποτιζειν do/
mare δαμειν mulgere ab αμελγειν ut runciare & cætera ut Runcinare a runcia cuius origo græ Runcinare
ca.Quod ad origines uerborum huius libri pertiet ſatis multas arbitror poſitas huius generis de
ſiſtam:& quoniam de hiſce rebus tris libros ad te mittere inſtitui. De oratiōe ſoluta duos.poetica
unum:& ex ſoluta oratōe ad te miſi duo.Priorē de locis & q̄ i locis ſunt.hunc de tpibus & q̄ cum
his ſunt cōiuncta.Deinceps i pximo de poeticis uerborum originibus ſcribere inſtitui.

Marci Terentii Varronis De lingua latina Liber Tertius incipit.

TEmporum uocabula & eorum q̄ cōiuncta ſunt aut in agēdo fiunt aut cum tpe ali/
quo enunciant priore libro dixi:in hoc dicá de poeticis uocabulis & eorum origi/
nibus in qs multa difficilia.Ná ut uerbum qđ cōditū eſt e qbus litteris oportet ſcri
bi aperiá.Inde poſt aliqua dempta ſit obſcurius ſit Voluntas in poſteriores nō rep/
hēdenda.Igit in illis qui in ſcrutando uerbo litteras adiiciunt:aut demunt.quid fa/
cilius:qd ſub ea uoce ſubſit uidere poſſit.Etenim facilius obſcurá operam Hyrmici
dum ex ebore oculi uideát extrinſecus admoneát nigras ſetas cum hæc adminicula addas ad eruē
dam uolūtatē ipoſitoris tamē latent multa:qđ ſi poetice in carminibus ſeruabit:multa priſca quæ
eſſent:ſic etiá cui eſſent potuiſſent:fecundius poemata ferrent fructū. Sed ut in ſoluta oratione ſic
in poematis uerba omnia quæ habent ετυμα poſſunt dici.Nec multa ab eo qđ non erunt in lucu
bratione litteræ pſecutæ.Licet multum legeret Aelii hominis in primo in litteris latinis exercita
ti interpretatione carminū ſaliorum uidebis.& exili littera expeditam & præteritá obſcura multa
Nec mirum cum nō mō Epimenidis opus poſt annos.L.expetitum a multis nō cognoſcat.Sed ēt
Teucer Liuii poſt annos.xii.ab ſuis qui ſit ignorat ad hoc qd ad uerborum poeticorū etatē:quox
ſi pōpilii regnum fons in carminibus ſaliorum:neq ea a ſuperioribus accepta tamē habēt. dcc. an
nos.Quare cur ſcriptoris induſtriá reprehendas qui herois tritauum attauum nō potuerit repire
cum ipſe aui tritaui matrē nō poſſis dicere q iteruallum multo táto pprius nos q̄ hic ad initium ſa
liox quo romanox pría uerba poetica dicunt latía.Igit de originibus uerborum q multa dixerit

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA GREDOS.USAL.ES

cõmode potius boni cõſulendũ:q̃ qui aliquid nequiuerit reprehendẽdũ:præſertim cum dicat ety
mologicæ non oium uerboꝝ poſſe dici cauſa.ut quia quare ad medendũ medicina:neq; ſi nõ no
ris radices arboris non poſſe me dicere pirũ eſſe ex ramo:ramũ ex arbore:eam ex radicibus quas
non uideo.Quare qui oſtendit equitatum eſſe ab equitibus.Eqtes ab eqte.Eqtẽ ab equo: neque
equus unde ſit dicit:tamen hic docet plura:& ſatiſfacit grato.quẽ imitari poſſumus:nec ipſe liber
erit indicio.Dicam in iſto libro de uerbis.quæ a poetis ſunt poſita.Primum de locis:deĩde de his
quæ in locis ſunt.Tertio de temporibus tum quæ cum tpibus ſunt coniuncta:utq; cũ his ſint con
iuncta adiungã & ſiquid excidit ex hac quadripartõe tamen in ea ut cõpræhendã incipiã.hic unus
erit quẽ tu tolles ĩ cærula cæli templa. Templũ tribus modis dicit̃.ab natura:ab auſpiciendo.ab ſi
militudine.Natura in cælo ab auſpiciis in terra ab ſimilitudine ſub terra.In cælo Templũ dicitur
ut in hecuba magna tẽpla cæli tum cõmixta ſtellis ſplẽdidis.in terra.ut phibœa.Srupea ſaxa bac
chi tẽpla ꝑpe agredit̃.ſub terra ut in andromacha Acheruſa tẽpla alta orci ſaluete infera qua quia
initium erat oculi a tuẽdo primo tẽplum dictum:quocirca cælum q̃ attuimur dictum tẽplũ. Sic
cõtremuit tẽplum magnum Iouis altitonãtis.i.ut ait Neuius in hemiſpio ubi tetracherulo ſeptũ
ſtat.Eius tẽpli ptes q̃tuor dicunt̃.Siniſtra ab oriẽte dextra ab occaſu.Antica ad meridiẽ.Poſtica ad
ſeptẽtrionẽ.In terris dictũ tẽplum locus augurii aut auſpicii cã qbuſdã cõceptis uerbis finitus cõci
pitur uerbis nõ eiſdẽ uſquequaq; in arce.Itẽ ſic teſtaq; me ita ſunto quoad ego eas te linquã nũcu
pauero.Ollauer arbor qrqr eſt quã me ſentio dixiſſe tẽplum tectum quẽ feſto ĩ ſiniſtrũ.Ollaber ar
bor eſt qrqr:qcqd eſt ꝙ me ſentio dixiſſe tẽplum quẽ feſto indextrũ. Interea cõcretione. conſpitio
ne:cortumione:utiq; ea rectiſſime ſenſi in hoc templo faciũdo arbores cõſtitui fines apparet & in
tra eas regiones qua oculi conſpicient ideſt tueamur a quo tẽplum dictum:& Contẽplare ut apud
Enniũ in Medea cõtempla & tẽplum cereris ad leuã aſpice.Cõtemplare & Cõſpicare id eſſe appet
ideo dicere cum tẽplum faciat augurẽ cõſpitione qua oculoꝝ cõſpectum finiãt:qđ cum dicunt cõ
ſpitionẽ addũt Cortumionẽ:q̃ dr̃ a cordis uiſu.Cor enim cortumiõis origo:qđ addit tẽpla ut ſint
dextra aiũt ſancta eẽ q gloſſas ſcripſerunt:ideſt falſum nam curia hoſtilia tẽplum eſt & ſanctũ non
eſt.Sed hoc ut putarẽt ædẽ ſacrã eſſe Tẽplum & eſſe ſanctum.Quod in urbe Roma plæreq; ædes
ſacræ ſunt tẽpla eadẽ ſancta & qđ loca quædã agrẽſtia qđ alicuius dei ſũt:dicentur Teſca. Nã apud
Actiũ in philecto Lẽnia quis tu es mortalis qui in deſerta & Teſca te appones loca.Loca enim quæ
ſint deſignat cũ dicit:Lẽnia præeſt olitor arat:& celſa cabyrum delubra tenes miſteriaq; priſtia ca
ſtris cõcepta ſacri.Deinde Vulcãia tẽpla ſub ipſis collibus in quos delatus locus dicitur: alto ab lu
mine cæli:& Neuius expirãte uapore uides unde ignes clauet mortalibus diuis q̃re hoc loco quo
teſca dixit nõ errauit:neq; ideo qđ ſancta,ſed qđ ubi myſteria fiunt aut tuentur tueſca dicat tueſca
poſt teſca facta.Tueri duo ſignificat unũ ab aſpectu:ut dixit unde eſt illud. Tueor te ſenex proh.iup
piter.Et quis pater aut cognatus uolet nos cõtra tueri. Alterum a curando ac tutela ut cũ dicimus
Bellum tueor:& tueri uillã a quo ẽt qdã dicũt illũ q curat ædes ſacras Edituũ nõ editumũ.Sed ta
mẽ hoc ipm ab eadẽ ꝑfectũ eſt origine qđ quem uolumus domum curare dicimus. Tu domi ui
debis.ut Plautus cum ait intus para cura uide qđ opus fiat. Sic dicta Veſtiſca quæ ueſtẽ ſpiceret.i.
uideret ueſtẽ ac tueret̃.Quare a tuẽdo & templa & Teſca dicta cum diſcrimine eo qđ dixi: Etiã in
de idẽ.Illud.n.extẽplo acceptũ me negato & filiũ.Extẽplo eſt continuo ꝙ oẽ tẽplum debet eſſe cõ
tinuo ſeptum nec plus q̃ unũ itroitum hẽre.Quod eſt apud Actium.Peruade polum ſplẽdida mũ
di ſydera bigis cõtinuis ſe cœpit ſpoliis.Polus græcũ id ſignificat circũ cæli.Quare ꝙ eſt ꝑuade po
lum ualde uade ꝑ polũ. Signa dicuntur eadẽ & ſydera.Signa ꝙ aliqd ſignificẽt: ut libra æqnoctiũ.
Sydera:quæ iſidunt̃.atq; ita ſignificãt aliqd in terris perurẽdo aliudue.Quare ut ſignũ cadẽs in pe
ctore ꝙ eſt terrarum anfracta re uiſum. Anfractum ẽ ab origiẽ.Flexum duplici dictũ ab ambitu &
frãgẽdo ab eo leges iubent in directo pedũ.viii.eſſe in anfracto.xvi.ideſt in flexu. Ennius ut ibi tita
nis triuia dederit ſtirpẽ liberum.Titanis Triuia Diana eſt ab eo dicta.Triuia eo ꝙ in triuio ponitur
fere in oppidis græcis:uel ꝙ luna dicit̃ eſſe quæ in cælo tribus uiis mouet̃ altitudinẽ & latitudinẽ
& lõgitudinẽ.Titanis dicta ꝙ eã genuit unus ex titanibus.ut in Plauto latona titanis ut ſcribit Ma
nilius eſt creata Titano ut idẽ ſcribit latona parit caſto cõplexu Iouis delia deos geminos.i. Apolli
nẽ & Dianã.Idẽ de eodẽ o ſancte Apollo qui umbilicum certum terraꝝ obtines.Vmbilicũ dictum
aiũt ab umbilico nr̃o ꝙ is medius locus ſit terraꝝ.ut umbilicus in nobis ꝙ utrũq; eſt falſum.Neq;
hic locus eſt terrarum medius.neq; noſter umbilicus eſt hominis medius:Itaq; pingitur qui uoca
tur icthon Pythagora ut media cæli ac terræ linea ducatur.infra umbilicum.per id quod diſcerna
tur homo mas an fœmina ſit.ubi ortus humanus ſimilis ut in mundo ubi enim omnia naſcũtur
in medio qđ terra mundi media.Præterea ſi qđ medium:ideſt umbilicus ut pilla terræ nõ Delphi
medium & terræ medium nõ hoc:ſed qđ uocãt Delphis in æde foramẽ.allatum ẽ qddã:ut theſau
ri ſpeciẽ quod græci uocãt omphalon umbilicum dixerunt.Pacu.Calidonia altrix terra exubera
tiũ uiꝝ.ut ager Euſculanus ſic calidonius ager eſt nõ terra:ſed lege poetica ꝙ terra ætholia in qua
calidõ aperte totum accipi ætholiã uoluit. Actius myſtica da dextra uada præter uecti Myctica ac
a myſteriis quæ ibi in propinquis locis nobilia fiunt.Ennius areopagitæ quid dedere quam pudã.
Areopagitæ ab areopago:is locus athenis.Muſæ quæ pedibus magnum pulſatis olympũ.Cælum
dicunt græci olympum:mõtẽ in macedonia omnes a quo potius puto dictas muſas olympiadas

Templum ĩ cælo
Partes cæli
Siniſtra
Dextra
Antica
Poſtica
Templum in terris
Teſta
Cõtẽplare
Cõſpicare
Cortumio
Templum ſanctum
Teſca
Loca
Vulcania tẽpla
Tueor
Edituus
Veſtiſca
Extemplo
Polus
Peruade
Signum
Sydus
Anfractum
Flexum
Titanis
Triuia
Vmbilicũ
Mſtiyca
areopagite
Olympus
Olympia
dæ muſæ

ita enim a terreſtribus locis cognominatæ Libertides:Pileides.Pimpliades.Theſpiades.Heliconi
des q̃ſi Helleſpõtũ & clauſtra quod Xerſes quõdã eũ locũ clauſit.Nã ut ait Ennius.Iſq; Helleſpõto
pontẽ contẽdit in alto:niſi ab eo qđ aſiã & Europã ibi cõcludit mare & inter anguſtias facit ꝑpõti
dis fauces.Pacuuius. Aliq in ægeo freto.Dictũ fretum a ſimilitudine feruẽtis aquæ ꝙ in fretũ ſæpe
concurrat æſtus atq; efferueſcat. Aegeũ dictum ab inſulis ꝙ in eo mari ſcopuli in pelago uocant̃ a
ſimilitudine capraꝝ.Aeges.Pacu. Aeges ferme aderant æquore in alto ratibus repẽtibus. Aequor
mare appellatũ qđ æquatũ cõmotum uẽto nõ eſt.Ratis nauis lõga dr̃ ut Ennius cum ait:Cõferre
aut ratẽ æratã qui perit & q dum mare ſudãtes eunt atq; ſedẽtes.Ratis dicta nauis lõga pp remos
ꝙ hi cũ per aquã ſublati ſub dextra & ſiniſtra duas ptis efficere uident̃,Ratis unde hoc trãſlatum
illic ubi plures mali aut aſſeres. Agreſtis ab agro inſulas dictas appet:ꝙ uelamẽta oſtiis e lana quæ
addunt̃ dicunt̃ Inſulæ:intra oſtiaꝝ cornua uelamẽta erãt:Itaq; nunc cũ ad ſepulchrũ ferunt fron
des ac flores addunt lanas:ideo Neuius ait:Sed uelatas frõdẽtis comas cornua tauꝝ.Vmbram iaci
dicere appet cornuata a cornibus.Cornua a curuore dicta ꝙ plæraq; curuamus:ut q̃s m. morant
noſce nos eẽ.Caſmenaꝝ priſcũ uocabulum:ita natum atq; ſcriptũ eſt alibi.Carmenæ ab eadẽ ori
gine ſunt declinatæ in multis uerbis in quo antiq dicebãt.s.poſtea dicunt.r.ut ĩ carmine ſaliorum
ſũt hæc.Orculo doloſi Eſo pro oſculo.Dolori:Ero:oĩa uero ad patula coemiſſe Iani cuſianes duo
nuſe ruſes:dũq; Ianuſq; uenet poſt melios melior.Fœdeſum fœdeꝝ.Pluſima plurima. Melioſem
meliorẽ. Aſenã arenã.Ianitos ianitor.Quare Caſmena carmena inde Carmina carmen.r.poſtea ex
trito carmena factũ.ab eadẽ uoce Canite pro quo ĩ ſaliari uerſu ſcriptũ eſt cãte hoc uerſu diuũ exta
cãte diuũ deo ſupplice cãte.In carmĩe Priami apud Actiũ qđ eſt ueteres Caſmenas Caſcas res uolo
ꝑfari & primũ caſcũ ſignificat uetus:eius origo ſabina quæ uſq; radices in oſcã linguã egit. Caſcũ
uetus eẽ ſignificat Ennius qđ ait:q̃primũ caſci populi genuere latini:eo magis Manilius quod ait
Caſcũ duxiſſe caſcã nõ mirabile ẽ:quoniã canoras faciebat nuptias.Itẽ oſtendit Papinii epigrãma
tum qđ in adoleſcẽtẽ fecerat.Caſcã Ridiculum ẽ cũ re caſcã tua caſca dicit. Amica Philoptonis eius
q ſenex pueꝝ dicit puſũ.puellã puſam.Sic fiet mutuã mulinã ut ſis uere puſus tu tua amica ſenex.
Itẽ oſtẽdit qđ oppidũ uocat̃ Caſſinũ.hoc eni a ſabinis orti Sãnites tenuerũt:ut nũc noſtri. unde &
Caſſinũ forum uetus appellãt.Itẽ ſignificant ĩ attelanis aliquot Pupũ ſenẽ qđ oſci Caſnar appellãt
apud Luciliũ.Quid tibi ego Ambages ambiui ſcribere conor.Profectũ a uerbo ambe qđ eſt ĩ am
bitu & ambitioſo.apud Valeriũ foranũ uetus Adagio eſt.O.P.Scipio:qđ uerbũ uſq; eo euanuit ut
græcũ ꝑ eo poſitũ magis ſic apertũ:nã idẽ qđ Parem iõ uocãt græci ut auribus lupũ teneo. Canis
caninã nõ eſt adagio ẽ littera cõmutata Abagio dicta ab eo ꝙ ãbit orationẽ:neq; in aliq una re cõſi
ſtit ſola Adagio dicta:ut Aduſtũ qđ circũ uſtũ eſt ut Abigena bos apud angures quã circũ aliæ ho
ſtiæ cõſtituunt̃.Cũ tria ſunt cõiuncta ĩ origĩe uerboꝝ q̃ ſint aĩaduertẽda:a quo ſit ĩpoſitũ & ĩ quo:
& qđ ſæpe nõ minus de tertio q̃ de primo dubitat̃:ut in hoc. Vtꝝ primũ una cãis aut canes ſic ap
pellata.dicta enim apud ueteres.Vna cães itaq; Ennius ſcribit.Tãtidẽ quaſi fœta cães ſine dentibus
latrat luculius.Neq̃ & magnus hõ lanioꝝ immanes cães ut ĩpoſitio unius debuit eẽ canis plurium
canes ſed neq; Enni.cõſuetudinẽ illã ſequens:eſt rep̃hendẽdus neq; is q nunc dicit Canis caninam
nõ eſt.Canes qđ latratu ſigna dant ut ſigna canant Canes appellatæ.Et ꝙ ea uoce indicant q̃ noctu
latẽt.Latratus appellatus.ſic dictũ a qbuſdã ut una canes una Trabes remis roſtra ꝑ altum.Enni.ne
in nemore pelio ſecuribus cæſa accidiſſet ad terrã abigena trabes.cuius uerbi ſĩgularis canus recte
correctus ac facta trabs in medio.Enni.Celitum camilla expectata aduenis:ſalue hoſpita Camilla.
Qui gloſſemata interp̃tari dixerunt adminiſtrã addi oportet in his q̃ occultiora.Igitur dr̃ in nu
ptiis Caſmillus q̃ cũ meꝝ fert in quo quod ſit in miniſterio plæriq; extrinſecus nectũt:hinc Caſ
millus noĩatur in ſamothrace myſteriis.Dius quidã adminiſter diis magnis uerbum græcũ arbi
tror:qđ apud Callimachũ in poematis eius ĩueni apud Enniũ.Subulo finitimas pp aſtabat aquas.
Subulo dictus ꝙ ita dicũt Tibicines tuſci qđ circa radices eius in æthruria nõ latio q̃rendũ eſt uer
ſibus.Quo olim Fauni uateſq; canebant. Fauni dei latinoꝝ ita ut faunus & fauna ſint in uerſibus
quos uocãt ſaturnios in ſilueſtribus locis traditũ ẽ ſolitos fari.Quo fãdo faunos dictos. Antiquos
poetas Vates appellabant a uerſibus uiendis:ut ĩ poematis cũ ſcribam oſtendã. Corpore tartarino
pro gnata paluda uirago.Tartarino a tartaro dictũ.Plato in q̃rto de fluminibus apud inferos quæ
ſunt in his unũ tartaꝝ appellat.Quare tartari origo græca.Paluda a paludamẽtis ſunt:hæc iſignia
ac ornamẽta militaria.Ideo ad bellũ cum exit impator ac lictores mutauerunt ueſtẽ & ſigna inci
nuerunt paludatus dicit̃ proficiſci quæ pp quod cõſpiciunt̃ qui ea habẽt ac fiunt palã paludamẽta
dicta.Plautus.Epeum fumificũ coquum:ab Epeo illo qui dicit̃ ad troiam feciſſe equum troianũ
& argiuis cibum curaſſe:ideo ait epeum fumicum qui legioni noſtræ habet coctum cibũ. Apud
Ennium:Atq; prius pariet locuſta lucam bouem.Lucam bos elephas:cur iſta ſit dicta duobus mo
dis inueni ſcriptum.Nam & in Cornelii commentario erat a libycis lucas.Et in Virgilii commẽ
tario ab lucanis Lucas:ab eo quod noſtrorum maximam quadrupedem:quam ipſi haberent uo
carent bouem.& in lucanis Pyrrhi bello primum uidiſſent apud hoſtis elephantos.Idem nõ item
quadrupedes cornuatas:nam quos dentes multi dicunt ſunt cornua lucanam bouẽ qđ putabant
lucã bouẽ appellaſſe.Si a libya dictæ eẽnt lucæ fortaſſe Pãtheræ quoq; & leones non africæ beſtiæ
dicerẽtur ſed lucæ:ſi ab lucanis dictæ.Vrſi cur potius lucani qui luci dicti.Quare ego arbitror po

Fretum
Aegeum
Aequor
Ratis
Agreſtis
Inſulæ
Cornuata umbra
Cornua
Caſmenæ
Carmenæ
Carmen
Canite
Caſcus
Caſſinũ oppidum
Caſſinũ forum
Pupus
Ambages
Adagio
Abagio
Aduſtum
abigẽa bos
canis an canes
Latratus
Trabes nũc trabs
Camilla
Caſmillus
Subulo
Fauni
Vates
Tartarinus
Paludamenta
Epeus
Luca bos

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

dius lucas ab luce qđ longe īducebant ꝑpter inauratos regios clypeos quibus eorum tumor natæ
erant turres. Ennius. Orator ſine pace reddit regiꝗ refert rem. Orator ab oratione dictus. qui eni
uerba haberet orationū publice aduerſus eum quo legebaꝭ:ab oratiōe orator dictus:cū res maio/
re latiōe legebanꝭ.potiſſimū q cām cōmodiſſime orare poterāt.Itaꝗ Ennius ait. Oratores doctilo
qui apud Enniū olim reſpōdet ſuauis ſonus egria.Olli ualet dictum illi ab olla & Ollo ꝙ alterū co
mitiis cū recitatur a præcone dicitur Olla cēturia non illa. Alteꝝ apparet in funeribus indictiuis:
quo dicitꝭ Ollus letho datus ē qđ græcus dicit lithi:ideſt obliuioni apud Enniū menſas conſtituit
ideꝗ ancilia. Ancilia dicta ab anciſu ꝙ ea arma ab utraꝗ pte ut thracū inciſa. Saturnio in carmine
Libaꝗ fictores argeos & tutulatos. Liba ꝙ libandi cā fiūt. Fictores dicti a figendis libis. Argei ab ar
gis: Argei fiunt e ſirpeis uirgultis ſimulacra ſunt hoīum.xxiiii. Ea quotannis ponte ſublicio a ſacer
dotibus publice deiici ſolent in tyberim. Titulati dicti hi qui in ſacris capitibus habere ſolēt:ut me
tam:id Titulus appellatur ab eo quod matreſfamilias crines cōuolutos ad uerticē capitis quos ha
bent uti uelatos dicunt Tutulos:ſiue ab eo ꝙ tuendi cauſa capilli fiebant:ſiue ab eo ꝙ altiſſimū in
urbe quod eſt arx ea res tutiſſima Tutulus uocatꝭ. Eundē Pōpiliū aut feciſſe flamines q cū oēs ſint
a ſingulis deis cognoīati in quibuſdā apparēt ethyma.ut cur ſit Martialis & quirinalis:ſunt in qui
bus flaminū cognoībus latēt origines:ut q ſunt in uerſibus plæriꝗ Volturnalē.Palatualem. Furi
nalē Floralē q Falacrem & Pomonalē fecit.obſcura eſt eoꝝ origo. Volturnus diua palatua Furina
Flora:Falacer. Pomona pomorum pater. Nā apud Enniū. Iam Cata ſigna fere ſonitum dare uoce
parabant. Cata acuta.hoc.n.uerbo Sabini dicūt q̄re Catus Aelius ſextus nō ut aiūnt ſapiēs ſed acu/
tus:& qđ eſt tunc cœpit memorari ſimul cata dicta accipiēda acuta dicta apud Luciliū. Thinno ca
pto coriū excludunt foras. Occiduntꝗ lupos aperdite & iura Siluti Sume rhete atꝗ amiam. Piſciū
noīa ſunt eorūꝗ in græcia origo. Apud Enniū quæꝗ ceruleo felo. Orta nare cœpta. Caua Corti/
na dicta qđ eſt inter terrā & cælū ad ſimilitudinē cortiæ Apollinis.ea a corde ꝙ inde ſortes primū
extimatæ apud Enniū. Quin inde inuictis ſumpſerūt ꝑduellibus. Perduelles ſunt hoſtes ut ꝑficit
ſic Perduellū duellum.i.poſtea bellum ab eadē cauſa facta. Duellona Bellona apud Plautum: neꝗ
Iugula neꝗ ueſperugo neꝗ Virgiliæ occidūt. Iugula ſignū eſt qđ Acti.appellat cum ait Oriona Ci
tius orion patefit:huius ſigni caput dicitꝭ e ſtellis q̄tuor quas infra duæ claræ q̄s appellāt Vmeros:
īter quas quod uidetꝭ iugulū.unde iugula dicta. Veſperugo ſtella quæ ueſpere oritꝭ:a quo etiā Tur
pilius ſcribit. Veſpeꝝ itaꝗ dicitꝭ alteꝝ. Veſper adeſt quē dicūt græci ἑσπερον. Neuius patrē ſuum
optimum appellat ſupremū. Supremū a ſuperrimo dictum. Itaꝗ in.xii.tabulis ſolis occaſu diei ſu
prema tempeſtas eſto. Libri auguꝝ pro tempeſtate Tempeſtutē dicunt.i.ſupmum augurii tēpus.
In cornicula qui regi latrocinatus decē annos Demetrio. Latrones dicti ab latere:qui circum latera
erant regi:atꝗ ad latera habebāt ferrum: quos poſtea a ſtipatione ſtipatores appellarunt & q cōdu
cebanꝭ. Ea enim merces dr̄ græce dr̄ Cerdon.ab eo ueteres poetæ nōnunq̄ milites appellant latro
nes quod itē uti milites cum ferro:aut ꝙ latent ad inſidias faciēdas. Apud Neuiū. Riſi egomet me
caſſabundū ire ebriū. Caſſabundū a cadendo. Item Diabatra in pedibus habebat:erat amictus Epi
croco ſimilis utrūꝗ uocabulum græcū:in menæchmis Plauti. Inter ancillas ſedere iubes lanā care
re. Idem eſt hoc uerbū in Ementria Neuii. Carere a carendo ꝙ eam tū purgāt ac deducunt:ut care
at ſpurcitia ex quo Carminari dr̄ tum lana:cū caret ea ꝙ in ea hæret. Neꝗ eſt lana quæ in Romu/
lo Neuius appellat Oſcā ab oſcis. In perſa iā pol ille hic aderit credo cōgerro meus. Congerro a ger
ra & græcū eſt & in latina gratis. In menæchmis. Idē iſtuc aliis aſcriptiuis fieri ad legionē ſolet: Ad
ſcriptiui dicti ꝙ olim adſcribebanꝭ. Inermes ſe ſuccederent armatis militibus ſiquis eoꝝ deperiſ/
ſet:in Trinūmo. Nam illū ibi Ferentarium a ferendo.i.inane ac ſine fructu:aut ꝙ ferentarii equites
hi dicti q ea mō habebāt arma q̄ ferrenꝭ ut iaculū:huiuſcemodi eqtes pictos uidi in æſculapii æde
uetere & ferentarios adſcriptos in friuolaria ubi rorarii eſtis.en ſunt:ubi ſunt accenſi ecce. Rorarii
dicti a rore q bellum cōmittebant ante:ideo ꝙ ante rorat q̄ pluit. Accēſos miniſtratores Cato eſſe
ſcribit:pōt id ab arbitrio:nā inde ad arbitriū eius cuius miniſter. Pacuuius deū triportenta in mer/
catore ponit. Idē in mercatore. Nō tibi iſtuc magis diuidia eſt q̄ mihi hodie fuit hæc eadē eſt i Co/
rolaria. Neuius Diuidia a diuidendo dicta ꝙ diuiſio diſtractio eſt doloris. Itaꝗ idem in curculione
ait. Sed quid tibi eſt lienes negant.renes dolent. Pulmones diſtrahunꝭ. In pagone. Honos ſincera/
ſto perit pernis gladios. Sīceraſtū eſt omen meduliū antiquo uocabulo græco i paraſito pigro do
mum ire cœpi tramite dextra uia. Trames a tranſuerſo dictus.in fugitiuis. Agerge ſpecta uide ui/
uices quātas. Iam inſpexi qd eſſent Viuices alii excitatū uerberibus corpus. In ciſtellaria. Nō q̄ſi ut
hæc ſūt hic limaces. Liuide Limax a limo qđ ibi uiuit:Diouolares ſcæniculæ miracula. Viuolares
Sabini Soboles. Scæniculæ ab ſcæuo nugaria. Miraculæ a miris:ideſt monſtris a quo Actius ait ꝑ
ſonas diſtortas oribus deformes mirones. Ibidem. Scractiæ ſcupide rutabulæ Tantulæ ab ex creā
do. Scractiæ ſic adſignificat ſcrupidā. Aurelius ſcribit Auſcauripedam. Iuentius comicus dicebat a
uermiculo piloſo q ſolet eē in fronde cū multis pedibus. Valerius a pede ac ſcrupea.ex eo ab Actio
poſitū:curioſa itaꝗ ē in Menalippa. Reiicis abs te religionē. Scrupeæ imponas Stritabillas a ſtriti/
lādo. Stritare ab eo q ſiſtit ægre in aſtriba ac ſitioſe ānonā carā e uili cōcinat utris. Ideo in Sitelitei/
go idē ait. Mulieres uxorculauit:ego noui ſcio ac ſitio aquā.ſic Clauilius ſcribit Axitioſas đmōſtra
ri cōſupplicatrices ab agēdo axitioſas ut ab una faciendo factioſæ ſic ab una agendo actioſæ dictæ

Orator
Olli Olla
Ollus
Ancilia
Liba Fictor
Argeus
Titulati
Titulus
Tutulus
Flamines
uolturnalis
Palatualis
Furinalis
Floralis
Falacris
Pomonalis
Pomona
cata acutus
Caua cortia
Perduellis
Perduellū
Duellona
Bellona
Iugula oriō
Veſperugo
Veſper
Supremum
Tēpeſtas ꝑ
tpe Latio
Stipator
Cerdon
caſſabūdus
Diabatra
Carere
Carminari
lanam
Oſca lana
Congerro
Garra
Adſcriptiui
Ferentarii
Rorari
Diuidia
Sinceraſtū
Trames
Viuices
Limax
Vinolares
Scæniculæ
Miraculæ
Mirones
Scractiæ
Scrupida
Auſcauripe
da
Stritabillæ
Strito
Axitioſus
Factioſus
Actioſos

in Ceſtione ceraſtribula ut de lūbo obſcœnabis. Ceraſtribula opilius ſcribit ciꝝ coxas īdices ſūt no
bis.id græcū eſt ab huius loci uerſura. In eruolaria. Scobinā ego illā actutū abdraſi. Scobinā a ſcobe
Lima enim materia fabrilis ē:in Penulo. Vinceretis circūcurſo uel gralatorē gradū. Gralator a gra
du magno dictus:in Truculēto. Sine uirtute argutū ciuē mihi habeā pro Præfica:ut Aurelius ſcri
bit:Mulier ab luctu q̄ cōduceretꝭ q̄ ante domū mortui laudes eius cāeret hoc factitatū Ariſtoteles
ſcribit i libro q ſcribitꝭ:Noīa barbarica qbus teſtimoniū ē qđ fretū ē. Neuius. Hoc qdē hercle.opi/
nor p̄fica ē. Nā mortuos collaudat. Claudius ſcribit dicta q̄ p̄ficeretꝭ ancillis quēadmodū lamētarē
tur. Præfica ē dicta.utrūꝗ oſtēdit a p̄factiōe p̄ficā dictā:apud Enniū decē Coclites:q̄s montibus ſū
mis ripis fœdere ab oculo Cocles ut Ocles dictus quē unū haberet oculū:quocirca in Curculione
ē decoclitū ꝑſapia eē arbitror. Nā ſunt unoculi. Nūc de tpibus dicā qđ ē apud Caſſiū:Nocte intem
peſta noſtrā deuenit domū. Intēpeſta nox dicta ab tēpeſtate. Tēpeſtas ab tpe. Intēpeſta nox quo tē
pore nil agitur. Quid nox uidetꝭ in altiſono cæli clypeo temo ſupar ſtellas ſublime cogēs ēt atꝗ ēt
noctis iter.hic mulctā noctē oſtēdere uult a temonis motu. Sed temo unde & cur dicatꝭ latet. Arbi
tror ātiquos ruſticos primū notaſſe q̄dā in cælo ſigna q̄ p̄ter alia erāt inſignia atꝗ ad aliquē uſū cul
turæ tp̄s deſignādū cōuenire aīaduertebanꝭ.eius ſigna ſunt & has ſeptē ſtellas græci ut Homerus
uocant ἅμαξαν:& ꝑpinquū equi ſignū Bootē.noſtri eas ſeptē ſtellas Boues & temones & prope
eas axem. Triones.n.& boues appellanꝭ a bubulcis ēt nunc maxīe cū arant terrā eqs:ut dicti ualen
tes glebarii q facile ꝑcidunt glebas.ſic oēs q terrā arabant a terra Terriones.unde Triones ut dice/
renꝭ detritū. Temo dictus a tenēdo. Is.n.cōtinet iugū & plauſtꝝ appellatū a pte totū ut multa poſ
ſunt. Triones dicti ſeptē ꝙ ita ſitæ ſtellæ ut ternæ trigona faciāt. Aliqđ lumē iubar ne i cælo cerno.
Iubar dicitꝭ ſtella lucifer q̄ in ſūmo hēt diffuſum lumē:ut leo in capite iubam.huius ortus ſignifi/
cat circiter eē extremā noctē. Itaꝗ ait Pacuuius. Exorto iubare noctis decurſo itinerꝭ. Apud Plautū
in Paraſito. Pigro inde hic denepotus primo crepuſculo. Crepuſculū dictum a ſabinis & id dubiū
tp̄s noctis an diei ſit:itaꝗ in cōdalio eſt. Tā crepuſculo fere ut ament lāpadas accendite.ideo dubiæ
res creperæ dictæ. In Trinūmo:Concubiū ſit noctis:priuſq̄ poſtremū pueneris. Concubiū a concu
bitu dormiēdi cā dictū in aſinaria. Videbitꝭ factum uolo at redito cōticiniū. Conticiniū puto a cōti
ciſcendo dictū:ſiue ut Opilius ſcribit ab eo cū cōticuerunt hoīes. Nunc de his rebus q̄ adſignificāt
aliqđ tp̄s cum dicunꝭ aut fiunt dicā apud Actiū. Reciproca tēdens neruo eqno cōcita tela. Recipro
ca ē cū unde qđ profectū redit eo:ꝙ ab recipe reciprocare fictū.aut qđ poſcere ꝑrogare dictū apđ
Plautū:aut Trāſuerſum nō prouerſus cedit q̄ſi cācer ſolet dr̄ ab eo qđ in id quod ē uerſus.& ideo q
exit in ueſtibulū quod eſt ante domū ꝑdire & ꝑcedere qđ cū leuio nō faceret ſed ſecundū parietē
trāſuerſus iret dixit ut tranſuerſus cedit q̄ſi cancer nō prouerſus ut hō:apud Enniū Andromachæ
nomē q indidit recte ei indidit. Itē quapropter Parim paſtores nūc Alexandrū uocat. Imitari dum
uolūt Enripidē & ponere ethimō eſt lapſus. Nō Euripides ꝙ græca poſuit ethyma ſunt apta. Ille
ait ideo nomē additū Andromachæ:quod Andromachæ te:hoc Ennii qs pōt intelligere. Inuerſū
ſignificare Andromachæ nomē q indidit recte indidit:aut Alexandrū ab eo appellatū in græcia q
paris fuiſſet:a quo herculē quoꝗ cognominatum Alexicaton ab eo:qđ defenſor eēt hoīum:apud
Actiū. Iamꝗ auroram rutilare ꝑcul cerno. Aurora dr̄ ante ſolis ortum:ab eo ꝙ ab igne ſolis tū au
reo aer aureſcit:qđ addit Rutilare ē ab eodē colore. Aurei enī rutuli & īde etiā mulieres ualde ruf/
fæ rutulæ dictæ.apud Terentiū. Scortatꝭ:potat:olet unguentū Demeo ſcortari eſt ſæpius meretri
culam ducere:q̄ dicta a pelle. Id.n.nō ſolū antiqui dicebant ſcortū:ſed ēt nunc dicimus ſcortea ea q̄
e corio a pellibus ſunt facta. Inde aliqd ſacris ac ſacellis ſcriptū habemus ne qđ ſcorteū adhibeatur
Ideo ne morticiniū qđ adſit:in attellāis licet aīaduertere ruſticos ſe adduxiſſe ꝑ ſcorto pelliculam
apud Actiū. Multis nomē ueſtrū numēꝗ ciēdo. Numē dicunt eē imperiū ab nutu:oīa ſūt eius im
periū maximū eſſe uideatꝭ. Itaꝗ in Ioue hoc & Homerus & alius aliquotiens apud Plau. Si unum
epitirā eſt uer inſane. Bene epitiꝝ uocabulū eſt cibi quo freq̄ntius ſicilia q̄ Italia uſa: id uehemēter
cū uellet dicere dicit inſane qđ inſani faciūt oīa uehemēter apud Pacu. Flexanimat aquā limphatā
dicit a Limpha nympha ut qđ apđ græcos Thetis. Apđ Enniū. Ea thetis illi mater i græcia cōmo
ta mēte quos lympholētos appellāt:ab eo Lymphatos dixerunt noſtri Bacchus liber & eius comi
tes Bacche & uinū in Hiſpania. Baccha origo in hiis oībus græca.ut apud Pacu. Alcyonis ritu lit/
tus puolgans furor.hæc.n.auis nūc græce dicitꝭ Alcyon.a noſtris Alcedo.hæc hyeme ꝙ pullos dr̄
tranquillo mari facere. Eos dies alcyonios appellāt qđ eſt in uerſu alcyonis ritu.i.eius inſtituto: ut
cū aruſpex p̄cipit in ſuo qſq̄ ritu ſacrificiū faciat:& nos dicimus.xii.uiros græco ritu ſacra nō roma
no facere. Quod enī fit rite id ratū ac rectum eſt ab eo Actius recte ꝑfectus ſacris uult accipi: apud
Enniū ſi uoles aduertere aīum comiter monſtrabitꝭ. Comiter hilare ac lubenter cuius origo græ
ce comos. Inde Comeſſatio latine dicta & in græcia ut quidā dicunt. Comœdiā apud Atiliū cape:
cede:lide:come:crede:cape. Vnde accipe:ſed hoc in proximo libro retractandū. Apud Pacuuium.
Nulla res neꝗ cicurare neꝗ mederi potis eſt neꝗ reficere. Cicurare manſuefacere quod enim a fe
ro diſcretum id dicitur Cicur.& ideo dictum Cicur īgenium obtineo manſuetum a quo ueturii
quoꝗ nobiles cognoīati Cicurii. Innatum a circo Cicur. Ciccum dicebant mēbranam tenuē quæ
eſt ut in malo punico diſcrimen:a quo ēt Plautus dicit ꝙ uolet denſum ciccū non inter duo Apud
Neuiū Ciccū uenire uideo ferme iniuria. Ferme dicitꝭ quod nunc fere utrūꝗ dictum a ferendo ꝙ

ceraſtribula
Scobina
Lima
Gralator
Præfica
Mulier
Cocles
Ocles
Intempeſta
nox
Tempeſtas
Bootes
Boues ſtel.
Triones
Teriones
Temo
Iubar
Crepuſculū
Creperus
Concubiū
Cōticiniū
Reciprocū
Trāſuerſus
Andromachæ
Alexicaton
Aurora
Rutilo
Rutulus
Scortum
Numen
Epitirum
Lympha
Nympha
Lymphatul
Bacchus
Bacche
Baccha
Alcon
Alcedo
Alcyonii
dies
Rite facere
Comiter
Cōmeſſatō
Comœdia
Capio
Accipio
Cicurare
cicur īgeniū
Cicurius
Cicus
Ferme

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA GREDOS.USAL.ES

Euax id qđ fert eſt i motu atq; aduētat.Apud Plautū.Euax iurgio uxorē tandē ab regia ianua.Euax uer
Lis bū nihil ſignificat:ſed effutitiū naturaliter ē:ut apđ Enniū.Hebæ ipſe clypeus cecidit.Apđ Enniū.
Iurgare Heu mea puella ſpe qdē id ſuccēſes tibi.apđ Pōpiliū.Heu q̄ me cā fortūa īfeſte p̄mis qđ ait iurgio
Obiurgatuſ .i.litibus itaq; qbus res erat i cōtrouerſia ea uocabat lis.iō i actiōibus uidēus dici:quā rē ſiue mili/
Clepſere tē dicere oportet:ex quo licet uidere iurgare eē ab iure dictū.Nā qs iure litigaret:a quo obiurgatus
Clepere is q id facit iuſte apud Lucre.Atq; aliquos ibi ab rebus clepſere foro.Qui Clepſere dixit.Vnde etiā
Mandier alii clepere.i.corripe quoꝝ origo a clā ut ſit dictū clepere : unde clepe & ex ea cōmutatio ut multa
Manduco & factū clepe:pōt a græco dictū κλεπτειν.Apđ Matiū:Corpa graioꝝ merebar mādier igni.dictū
Manducus mādier a mādēdo.unde mādocari a quo i attelāis obſoniū uocāt māducū apud Martiū Obſcœni
Obſcœnū interps funeſtiq; hois auctor:obſcœnū dictū ab ſcæna. Ea ut græci aut Actius ſcribit:ſcæna in plu
ribꝫ uerbis.a.āte.e.alii ponūt alii nō:ut qđ pti dicūt ſcæptꝝ:pti ſcæptꝝ alii fœneratricē.alii fænera
cē ſic fæniſeca & fæniſeca a quo ruſtici pappū Meſiū nō meſum.A quo Luci.ſcribit:Cæcilius ne ru
ſticus fiat.q̄re turpe iō obſedū.qđ niſi i ſcæna palā dici nō debet.pōt uel ab eo qđ puerilis turpicu/
Scæna la res i collo q̄dā ſuſpendit ne qd obſit ſcæuæ cā:inde Scæuola appellatus:ea dicta ab Scæua.i.ſini/
Scæuola ſtra ꝙ q̄ ſiniſtra ſūt bona auſpicia exiſtimant a quo dicunt Comitia aliudue qd ſit.aut ſiniſtra q̄ ē:
Scæua au/ id a græco ē ꝙ hi ſiniſtrā uocāt Scæā.q̄re qđ dixi Scæuū.Omne ē oē turpe.qđ unde id dr̄. Oſimē
ſpicia oē extrito.S.apud Plautū.Quia ego ante hāc te amaui.ualet conſtitui.Itaq; hæ res cū conſtituit ſe
Scæuum hæredē eſſe dr̄ Canere:& cū id fecerit creuiſſe.Apud eundē.Quo de ſinu freq̄ntē operā dediſtis ua
Omen let aſſiduā.Itaq; q adeſt Adſiduus ferre quē oportet.his freq̄ns opponi ſolet.Itaq; illđ qđ eædē mu
Cano pro fa liercuæ dicūt qdē nos p̄cio tanti ē frequētare.Ita in prādio nos lepide ac nitide accepiſti apparet di
cio cere facile ē ut curare ut adſim cū iā bene nos accipias.Apud Enniū.Decretū ē ſtare corpa telis:hoc
Aſſiduus uerbū Ennii dictū a fodiēdo:a quo foſſa.Apud Enniū.Vocibus cōcide faxim & obrutus.Muſſare
Foſſa dictū qđ muti nō amplius q̄ μυ dicunt.a quo idē dicit qđ minimū eſt.neq; ut aiunt μυ facere au/
Muſſare dent.apud Pacuuiū dei mouerint meliora atq; amētiam Auerrūcaſſint a uertēdo. Auerrūcare ut
auerrūcare deus q meis rebus p̄eſt auerrūcus.Itaq; ab eo p̄cari ſolēt:ut pticula auertat.In Aulularia.Pipulo te
Pipulo differā ante ædis.i.cōuitio declinatū a piatu pulloꝝ.Multa ab aīaliū uocibus tranſlata i hoies. par/
Gannio tim q̄ ſunt apta.ptim obſcura.pſpicua ut Ennii aīus cū pectore lactat.Plauti Gānuit odioſus omi
Rudere totæ familiæ.Cæcilii tantū rē dibalare ut pro nihilo habuerit.Lucilii.Hæc inq̄ Rudet ex roſtris:
atq; ci litabit eiuſdem quā tum hinnitū atq; eqtatū cū minus aperiāt porcii ab lupo uolutare ulu
Bouans lantis:Ennii.A uitulo tibicina maxime labore mugit.Eqdē a boue clamore bouātes.Eqdē a Leo
Mugire ne pauſam fecere fremēdi:eqdē ab hedo clamor ad cælū uoluendus p æthera uagit ſueta frendice
Fremere Frunde frutimi ſuauiter Matius in caſſina a Fringuilla. Quid fringutis? qd iſtuc tā cupide cupis?
Vagire ſues auoluerat.Ita trade neq; iure neq; in iudiciū Aeſopi:nec theatri tritides in colace nexū.Manili
Frutimi us ſcribit oē quod p librā & æs gærit in quo ſint mancipia.Mutius q̄ p æs & librā fiunt ut obligē
Fungere tur p̄terq̄ mancipio det.Hoc uerius Flaccus eē ipm uerbū oſtēdit.de quo q̄rit. Nā idē qđ obligat
Nexus p librā neq; ſuū ſit:inde Nexū dictū Liber q ſuas operas i ſeruitute p pecunia quā debebat dū ſolue
Obæratus re nexus uocat:ut ab ære Obæratus.Hoc.C.pollio uocare Sylla dictatore ſublatū ne fieret. & oēs
deliquium q bonam copiā iurarēt ne eēnt nexi diſſoluti.In caſſina.meſſes ſiuē qđ iubet:id facias q̄do tibi do/
mi.Deliquiū eſt dictū ab eo qđ deliquāda nō ſunt.ut turbida q̄ ſunt deliquant:ut liqda fiant. Au/
relius ſcribit deliquiū eſſe a liqdo.Claudius ab eliq̄to.Siqs alterutrū ſequi mallet habebit auctorē
Cæciliū p lætitiā liquit aius aliquādo liquit fictū.Multa apud poetas reliq̄ eſſe uerba quoꝝ origi
Lingula nes poſſint dici nō dubito:ut apud Neuiū in Eſiona.Enimuero gladii Lingula a lingua in Claſti/
Vitulans dio.Vitulantes a uitula in dolo caperata fronte a capræ frōte.In demetrio:Perſibus apite.Itaq; ſub
Caperata hoc gloſſema callide ſubſcribūt in Lampadione.Protinā a ꝓtinus cōtinuitatē ſignificans:in Age/
frons done Caudacus ſuauis tametſi a magiſtris accepimus manſuetū in Romulo ſpōſus cōtra ſpōſum
Protina rogatus in ſtigmatia.Præbia a p̄bendo:ut ſi totū qđ ſint remedia in collo pueris:in Technico Cō
Præbia ficiant a cōficto cōuenire dictū:in Tarētilla pacuuii ab luce illuſtre:in Trucularia.Exbolas aulas q̄ſ
Conficio ſant eiciunt a græco uerbo ex bole ictū:in bello punico.Nec ſatis Sarrare ab ſerrare dictū.i.apire.
Illuſtre Hinc etiā Sera:qua remota fores pādunt.Sed uereor ne plures ſint futuri q de hoc genere me qđ
Exbola nimiū multa ſcripſerim rep̄hendāt q̄q̄ reliquerint q̄dā accuſent:ideo potius iā reprimēdum q̄ pro
Sarro ducēdum puto eē uolumē.Nemo rep̄henſus q e ſegete ad ſpicilegiū relinq̄t ſtipulā.Quare īſtitu/
Sera tis ſex libris quēadmodū rebus latina noia eēnt īpoſita ad uſum noſtrꝝ.E quis tris ſcripſi.P.Septi/
mo q mihi fuit q̄ſtor:tris tibi quoꝝ hic ē tertius.Priores de diſciplina uerboꝝ origini.poſteriores
de uerboꝝ originibus.In illis q̄ ante ſūt in primo uolumīe eſt q̄ dicant. Cur etymologice neq; an
ſit neq; ea utilis ſit.in ſecūdo q̄ ſint:cur & ſea ſit & in illis ſit.in tertio q̄ forma etymologiæ.in ſecun
dis tribus quos ad te miſi.Itē generatim diſcretis. Primū in quo ſunt origines uerboꝝ locorū &
eaꝝ rerum quæ in locis eſſe ſolent.Secundū quibus uocabulis tēpora ſint notata & hæ res quæ in
tpibus fiunt.Tertius hic in quo a poetis.Itē ſumpta utilia quæ dixi in duobus libris ſoluta oratio
ne.Quocirca quoniā oīs operis de lingua latina tris feci partes.Primo quemadmodum uocabula
impoſita eſſent rebus.Secundo quēadmodum ea in caſus declinantur.Tertio quemadmodū con
iungerentur.prima parte perpetrata.ut ſecundum ordiri poſſimus huic libro faciam finem.

Finis trium librorum linguæ latinæ ad Ciceronem.

MARCI Terentii Varronis Analogiæ Liber primus:quæ dicantur cur non ſit Analogia.

CVM Ratio naturæ tripartita eēt:ut ſupioribus libris oſtēdi:eius pria ps quēadmo
dū uocabula rebus eēnt īpoſita.Secūda quo pacto de his decliata i diſcrimīa ierūt.
Tertia ut ea īter ſe rōne cōiūcta ſētētiā efferāt.Pria pte expoſita de ſcđa icipiā.hic ut
ꝓpago ois natura ſecūda:ꝙ prius illđ rectū unde ea ſit decliata.Itaq; decliat i uerb
rectū hō obliquū hois qđ decliatū a recto.De huiuſce multiplici natura diſcriminū
oræ ſunt hæ.Cur & quo & quēadmodū i loq̄ndo decliata ſunt uerba de qbus duo
pria duabus cauſis pcurrā breuiter:ꝙ & tū cū de opica uerboꝝ ſcribā erit retractādum.& ꝙ de tri
bus tertiū qđ ē hēt ſuas pmultas ac magnas ptes decliatio īducta i ſermōe:nō ſolū latios:ſed oium
hoium utili neceſſaria de cā.Niſi.n.ita eēt factū neq; dicere tamē nūeꝝ uerboꝝ poſſemus.Infinitæ
.n.ſunt naturæ i q̄s ea declinant.Neq; q̄ didiciſſemus ex his q̄ īter ſe reꝝ cognatio eēt apperet. At
nunc iō uidēus:ꝙ ſimile ē qđ ꝓpagatum legi ut decliatum ē duo ſimul appent quodāmō eadē di
ci & nō eodē tpe factum.Vt ſi uerbi grā alteꝝ hoꝝ diceret priamus alteꝝ Hecuba nullā unitatem
adſignificaret:q̄ appet i lego & legi & ī priamus priami:ut ī hoībus q̄dā ſunt cognatiōes & gētilita
tes:ſic ī uerbis:ut.n.ab æmilio hoies orti æmilii ac gētiles:ſic ab æmilii noie decliaræ uoces ī gētili
tate noiali.ab eo.n.qđ ē īpoſitum recto caſu æmilius orta æmilii æmilium æmilios æmiliorū : &
ſic reliq̄ eiuſdē q̄ ſunt ſtirpis.Duo igit oino uerboꝝ pricipalia īpoſito alteꝝ ut fons.alteꝝ ut riuus.
Impoſititia noia eē uoluerunt q̄pauciſſima quo citius ædiſcere poſſēt. Decliata q̄plurima.Iſto ope
facilius oēs qbus ad uſum opus eēnt dicerent ad illđ genus ꝙ prius hiſtoria opus ē.niſi deſcēdēdo
.n.aliter id nō puēit ad nos ad reliquum genus:qđ poſterius ars:ad quā opus ē paucis p̄ceptis quæ
ſunt breuia.q̄.n.rōne i uno uocabulo decliare didiceris.ī infinito numero noium uti poſſis. Ita no
uis noībus allatis cōſuetudinē ſine dubitatiōe eoꝝ declinamus.Stati oīs dicit populus.Et iā noui/
tii ſerui empti ī magna familia cito oium cōſeruoꝝ oīs recto caſu accepto ī reliquos obliquos de
clināt.qs nōnunq̄ offēdunt.Nō ē miꝝ eteni illa q primi noia īpoſuerunt rebus fortaſſe an ī qbuſdā
ſint lapſi.Voluiſſe.n.putāt ſingularis res notare.ut ex iis ī multitudie decliaret:ut ē ab hoie hoies.
ſic mares liberos uoluiſſe notari:ut ex his fœminæ decliarent ut ē a terētio terētia.ſic in recto caſu
q̄s īponerēt uoces ut illinc eēnt futuræ quo declinarē.Sed hæc ī oībus tenere neq̄ſſe ꝙ & una dicū
tur ſcopæ.& mas & fœia aqla & recto & obliquo uocabulo uis.Cur hæc nō tā ſit in culpa q putant
plæraq; ſoluere nō difficile.Sed nunc nō neceſſe.nō.n.q potuerunt aſſeq:ſed ꝙ uoluerit ad hoc ꝙ p
poſitum refert qđ nihilominus decliari p̄t ab eo qđ īpoſuerunt ſcopæ ſcopa:quā ſi īpoſuiſſent ſco
pa ab eo ſcopæ.ſic alia cā.inq̄ cur eas ab īpoſitis noībus declinarit quā oſtēdi ſeqt in q̄s uoluerūt.de
clinati aut uoluerunt ut generati ac ſummati.Itē īformes.Duo.n.genera uerboꝝ.Vnū ſcđm ꝙ de
clinādo multas ex ſe parit diſparilis formas:ut ē lego legis legā.ſic alia.Alteꝝ genus ſterile qđ ex ſe
parit nihil:ut ē ēt uix magis cur.Quaꝝ reꝝ uſus erat ſimplex.ibi ēt uocabuli declinant ut in q̄ do
mo unus ſeruus uno ſeruilio poſt nomē inquā multi pluribus.Igit & ī his rebus quoꝝ ſunt noia
quot diſcrimīa uocis plura ꝓpagies plures.In his rebus q̄ copulæ ſunt ac cōiungunt uerba qđ nō
opus fuit declinari in plura fere ſingula ſunt.uno.n.loro colligare poſſis uel hoiem uel equum uel
aliud qđ q̄cquid ē qđ cum altero pōt colligari. Sic qđ dicimus in loq̄ndo.cōſul fuit Tullius & an/
tonius:eodē illo & oīs binos cōſules colligere poſſumus. Vel dicā amplius oīa noia atq; ideo ēt oīa
uerba cum fiunt tunc ex una ſyllaba illud & maneat unum.q̄re duce natura ſiquæ īpoſita eēnt uo
cabula rebus ne ab oībus his declinatus putarēt quoꝝ geneꝝ declinationes oriuntur.

Artes orōnis ſunt duæ:ſi itē:ut Dion ī tris diuiſerimus ptes.Reſq; uerbis adſignificantur
P una:q̄ aſignificat caſus. Alteꝝ q̄ tpa.Tertia q̄ neutꝝ.De his ariſtoteles duas ptes orōnis eſſe
dicit.uocabula & uerba:ut hō & equus & legit & currit utriuſq; generis & uocabuli & uer
bi:q̄dā priora & q̄dā poſteriora.Priora ut hō ſcribit.poſteriora ut doctus & docte dr̄.n. doctus &
ſcribit docte:hæc ſeqt & locus & tps ꝙ neq; hō nec ſcribi pōt ſine loco & tpe eē.ita ut magis ſit lo/
cus hoī cōiunctus tps ſcriptiōi.Cum de his nomē ſit primum.Prius.n.nomē eſt q̄ uerbum tpale
& reliq̄ poſterius q̄ nomē & uerbum.Prima igit noia:q̄re de eoꝝ declinatiōe q̄ de uerboꝝ ante di
cam.Noia declinant aut in eaꝝ reꝝ diſcrimina:q̄ꝝ noia ſunt:ut a Terentius Terēti : aut in eas res
extrinſecus quaꝝ ea noia nō ſunt:ut ab equo equito.In ſua diſcrimina declinant aut pp ipſius rei
naturam de quo dicit:aut pp illius qui dicit pp ipſius rei diſcrimina:aut a toto:ut ab hoie homū/
culus:a capite capitulum.pp multitudinē ut ab hoie hoies.Ab eo ꝙ alii dicunt ceruices.& id Hor
tē.in poema.ceruix quæ a parte declinata ut a corpore:ut a māma māmoſa a manu māubria. alia
ab aio:ut a prudentia prudens.ab ingenio ingenioſus.hæ ſine agitationibus.aut ubi motus maio/
res.Itē ab aio.aut ſtrennuitate & nobilitate ſtrenui & nobiles.Sic a pugnando & currēdo pugiles
& curſores.Vt aliæ declinationes ab aīo.aliæ a corpore.ſic aliæ quæ extra hoiem:ut a pecūioſi agra
rii ꝙ foris pecunia & ager pp eoꝝ q dicunt.Sunt declinati caſu.ut his:qui de altero diceret diſtin/
gueret poſſet eū uocaret.cum daret.cum accuſaret:ſic alia eqdē diſcrimina q̄ nos & græcos ad de/
clinādum duxerūt.Sine controuerſia ſunt qq;:qđ uocēt ut hercules.quēadmodū uocet:ut Hercu
les a quo uocet:ut ab hercule.cui uocet ut herculi.cuius uocet:ut herculis.ꝓpterea uerba q̄ erāt p
inde ac cognoīata:ut prudēs cādidus ſtrenuus ꝙ ī his p̄terea ſunt diſcrimina pp incremētum.qđ
maius uel minus ī his eſſe poteſt acceſſit declinationum genus:ut a cādido cādidus candidiſſimū.

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Sic a lõgo diuite id genus.aliis ut fieret q̃ in eas res q̃ extrīſecus declinanť ſunt:ab equo eq̄le ab oui
bus ouile.ſic alia hæc cõtraria illis q̃ ſupradicta ut a pecunia pecũioſus:ab urbe urbanus. ab aratro
atratus:ut nõnũq̃ ab hoīe locus ab eo loco hõ.ut a romulo roma. a roma romanus. aliquot noīs
decliata ea q̃ foris.nã aliter q̃ a maioribus ſuis latonius & priamides.aliter q̃ fcõ.ut a p̄dando p̄dæ.
a merẽdo merces.Sic alia ſunt q̃ circũire nõ difficile:ſed ꝙ genus iã uideť & alia urgerẽt omitto.In
uerboꝝ genere q̃ tpa adſignificant ꝙ ea erant tria.p̄teritũ.p̄ſẽs:futuꝝ.decliatio faciẽda fuit triplex:
ut a ſaluto ſalutabã ſalutabo.Cũ itẽ pſõaꝝ natura triplex eẽt q loq̄reť.de quo.ad quẽ. hæc ab eodẽ
uerbo decliata:q̃ i copia uerboꝝ explicabunť.Quoniã dictũ de duabus decliatõibus.cur & in q̃ ſit
ſama.tertiũ qđ reliq̄ť.quẽadmodũ nunc dr̄.Declinationũ genera ſunt duo.uoluntariũ & natura/
le.uoluntariũ ẽ quo ut cuiuſq; tulit uolũtas decliauit.ſic tres cũ emerũt epheſi ſingulos ſeruos. nõ
nunq̃ alius declinat nomẽ ab eo q uendit artemidorus.atq; artemã appellat.alius aũt regiõe ꝙ ibi
emit ab Ionia Ionam.alius ꝙ epheſi epheſiũ.ſic alius ab alia aliq̃ re ut uiſum ẽ cõtra naturalẽ decli/
nationẽ.dico ꝙ nõ a ſinguloꝝ oriť uolũtate ſed aut cõi cõſenſu.Itaq; oẽs ipoſitis noībus eoꝝ.Item
declinãt caſus atq; eodẽ mõ dicũt huius artemidori & huius ionis & huius epheſi.ſic i aliis caſibus
cũ utrũq; nõnũq̃ accidat & ut i uolũtaria decliatiõe aīaduertať natura & i naturali uolũtas q̃ cuiuſ
modi ſint apieť iſra ꝙ utraq; decliatiõe alia fiunt ſimilia alia diſſimilia.de eo græci latiniq; lib.fece
runt multos.pti cum alii putarẽt i loq̄ndo ea uerba ſeq oportere.q̃ a ſimilibus ſimiliter eẽnt decli/
nata q̄s appellarunt analogias:alii cũ id negligẽdum putarẽt ac potius ſeq̄ndã ſimilitudinẽ:q̃ i con
ſuetudīe ẽ:q̃ uocãt ϲυνηθειαν:cũ ut ego arbitror utrũq; ſit nob̄ ſeq̄ndũ:ꝙ đcliatõe uolũtaria ſit ano
mala i naturali magis analogia.de q̄bus utriuſq; generis decliatiõibus lib.faciã bis ternos. prioris
tris de eaꝝ decliationũ diſciplia poſterioris ex eius diſciplīæ ꝓpagibus.de prioribus prius erit hic
q̃ cõtra ſimilitudinẽ decliationũ dicanť.Scđs q̃ cõtra diſſimilitudinẽ.Tertius de ſimilitudinũ for/
ma.de q̄bus q̃ expiero ſingulis tribus:tũ de alteris totidẽ ſcribere ac diuidere icipius.Incipiã ꝙ hu/
iuſce li.ẽ dicere cõtra eos q ſimilitudinẽ ſequunť q̃ ẽ ut i ætate puer ad ſenẽ ad anum iberbis ut eſt
ſcribo bã.dico cã.prius cõtra uniuerſã analogiã.deīde tum de ſingulis ptibus a natura ſermo ſit ici
piã oīs oro cum debeat dirigi ad utilitatẽ ad q̄tũ dẽiq; pueīt:ſi ẽ apta & breuis q̃ petius ꝙ obſcuri/
us & lõgius orator ẽ odio & cũ efficiat apta ut itelligať breuis & cito itelligať: & aperta cõſuetudo
breuẽ tẽpantiã loq̄ntis & utrũq; fieri poſſit ſine ana.nihil ea opus ẽ.Neq;.n.utrũq; herculi an her.
clanã dici oporteat ſi doceat analogia:cũ utrũq; ſit i cõſuetudīe nõ negligẽdũ.Sunt ꝙ æque ſunt &
breuia & apta p̄terea ꝙ iis utilitatiſ cã quæq; res ſit iuẽta ſi ex ea q̄s id ſit cõſecutus ãplius ea ſcrutari
cum ſint nimium ocioſi.& cum utilitatis cã uerba iõ ſint ipoſita rebus ut ea ſignificẽt ſi id cõſequi
mur una cõſuetudīe nihil ꝓdeſt analo.accidit ꝙ q̃cũq; cã uſus ad uitã ſint aſſumpta.i his nõ utilita
tẽ q̄rere nõ ſimilitudinẽ.Itaq; i ueſtitu cum diſſimillia ſit uirilis toga tunicæ muliebri.ſtola.pallio.
tamẽ iæq̄bilitatẽ hãc ſeq̄ť nihilominus i ædificiis ꝙ non uidẽus hr̄e atriũ περιστυλον ſimilitudinẽ
& cubiculum ad æq̄le ꝙ tamẽ pp utilitatẽ i iis diſſimilitudīes potius q̃ ſimilitudīes ſeq̄mur.Itaq;
& hiberna triclinia & æſtiua nõ item ualuata & feneſtrata facius.Quare cum i ueſtitu ædificiis ſic
i ſupellectile cibo:cæteriſq; oībus q̃ uſu ad uitã ſunt aſſũpta domīeť inæq̄litas:i ſermõe quoq; q eſt
uſus cã cõſtitutus ea nõ repudiãda.ꝙ ſiq̄s duplicẽ putat eẽ ſũmã:ad q̄s metas naturæ ſit pueniẽdũ
i uſu utilitatis & elegãtiæ ꝙ nõ ſolũ ueſtiri eẽ uolumus ut uitẽus frigus.ſed ẽt ut uideãur ueſtiti eẽ
hõeſte.nõ domũ hr̄e:ut ſimus i tecto & tuto ſolũ qđ neceſſitas cõtruſerit:ſed ẽt ubi uoluptas retie
ri poſſit.nõ ſolũ uaſa ad uictũ habilia.ſed ẽt figura bella atq; ab artifice.ꝙ aliđ hoī aliđ humanitati
ſatis ẽ:Quouis ſitiẽti poculum hoī idoneum humanitati ſi bellũ paꝝ.ſed cum diſceſſum ab utili/
tate ad uoluptatẽ tamẽ i eo ex diſſimilitudīe plus uoluptatis q̃ ex ſimilitudīe ſæpe capiť:quo noīe
& gemīa cõclauia diſſimiliter pollẽt & lectos nõ oẽs paris magnitudīe ac figura faciũt:ꝙ ſi eẽt ana
logia petẽda i ſupellectili oẽs lectos hẽremus domi ad unã formã & aut cũ fulcro aut ſine eo:nec tũ
ad tricliniarẽ gradũ nõ itẽ ad cubicularẽ.neq; potius đlectaremur ſupellectile diſticta q̃ eẽt ex ebore
aliiſq; rebus diſparibuſq; figuris q̃ grabatis analogõ ad ſimilẽ formã plærũq; eadẽ materia fiũt.q̄re
aut negãdũ nob̄ diſpia eẽ iucũda.aut quoniã neceſſe ẽ cõfiteri dicẽdũ uerboꝝ diſſimilitudinẽ:q̃ ſit
i cõſuetudīe nõ eẽ uitãda.ꝙ ſi ana.ſeq̄nda ẽ nob̄:aut ea obſeruãda ẽ q̃ eſt i cõſuetudīe aut q̃ nõ ẽ. Si
ea q̃ ẽ ſeq̄nda ẽ:p̄ceptis nihil opus ẽ:ꝙ cũ cõſuetudinẽ ſeq̄mur ea nos ſeq̄tur.Si q̃ nõ eſt i cõſuetudi
ne q̄remus ut q̄ſq; duo uerba i q̄tuor formis finxerunt.ſimiliter q̄uis hæc nolẽus:tamẽ erunt ſeq̄n
da ut iupiter maſpiter q̄s ſiq̄s ſeruet analogias ꝓ iſano ſit rep̄hẽdẽdus.non ergo ẽ ea ſequenda:ꝙ ſi
oportet.i.ut a ſimilibus ſimiliter oīa declinenť uerba ſeq̄ť ut ab his ſimilibus ſimilia debeãt fingi
ꝙ nõ fit.nã & ſimilibus alia fiunt ſimilia:alia diſſimilia.& a diſſimilibus pti ſimilia pti diſſimilia:a
ſimilibus ſimilia:ut a bono & malo bonũ malũ:a ſimilibus diſſimilia ut a lupus lepus.lupo lepori.
Cõtraria a diſſimilibus diſſimilia:ut priamus paris priamo pari.a diſſimilibus ſimilia: ut Iuppiter
iouis ioui.Eo ẽt magis analogicos diſſimilia fingũť:ſed ẽt ab eiſdẽ uocabulis diſſimilia.neq; a diſſi
milibus ſimilia ſed ẽt eadẽ ab iiſdẽ uocabulis diſſimilia fingi appet.ꝙ cum duæ ſint albæ ab una
dicunť albani ab altera albẽſes:cum triæ fuerunt athenæ ab una dicti athenei.ab altera atheniẽſii.
a tertia atheneopolitæ.Sic ex diuerſis uerbis multa facta i declinãdo iueniunť eadẽ. ut cum dico a
ſaturni.luo luã & a ſoluẽdo abluo abluã.oīa fere nr̄a oīa liberalia & muliebria multitudīs cum re/
cto caſu fiunt diſſimilia.cum dãdi ſimilia ut mares terẽtii fœiæ terẽtiæ.eadẽ i dãdi uiris terẽtiis &

mulieribus terẽtitiis.Diſſimile Plautus & Plautius.& cõmune ut huius plauti & plauti. dẽiq; ſi eſt analogia:
qđ i multis uerbis & ſimilitudo uerboꝝ ſeq̄tur ꝙ i pluribus eſt diſſimilitudo.ut non ſit i ſermone ſequenda
analogia.poſtremo ſi eſt i oratiõe.aut i oībus eius partibus eſt.aut i aliqua eſt parum & i oībus non eſt. i aliq̃
eſſe parum eſt ut album eſſe æthiopem eſſe.nõ ſatis eſt ꝙ habet candidos dentes. non eſt ergo analogia cum
a ſimilibus uerbis quæ declinantur ſimilia fore pollicentur qui analogias eſſe dicunt. & cum ſimili læ/
tum denique dicentes ſe uerbo uerbum ex eodem ſit genere eadem figura tranſitum de caſu in caſum ſi/
militer oſtendi poſſit.qui hæc dicunt utrunque ignorant. & in quo loco ſimilitudo debeat eſſe & quemad/
modum ſpectari ſoleat.ſimile ſit nec ne.quæ cum ignorant ſeq̄tur ut cum analogiam dicere non poſſunt ſeq
debeamus. Quæro enĩ uerbum utrum dicant uocem quæ ex ſyllabis eſt ficta eam quam audimus.an ꝙ ea
ſignificat quam itelligimus.an utrunq;.ſi uox uoci eſſe debet ſimilis nihil refert qđ ſignificat mas an fœmina
ſit.& utrum nomen an uocabulum ſit quod illi itereſſe dicunt.Sin illud qđ ſignificať debet eſſe ſimile. Theo
na & a theõa quos dicũt eẽ pene ipſi gemīos iueniũť eẽ diſſimiles.ſi alter erit puer alter ſenex.aut unus albus
& alter æthiops.Item aliqua re alia diſſimile.Sin ex utraque parte debet uerbum eſſe ſimile nõ cito iuenietur
q i alter utra re claudicet nec perpenna & alphaena erit ſimile.ꝙ alterum nomen uirum alterum mulierem ſi
gnificat.Quare quoniam ubi ſimilitudo eſſe debeat nequeunt oſtendere ipudentes.ſunt q dicunt eſſe analo
gias alterum illud quod dxi quẽadmodũ ſimile expectari oporteret ignorare apparet ex eorum præcepto qđ
dicunt cum tranſierit e noīandi caſibus in eos quos appellant uocandi:tum deniq; poſſe dici rectos eſſe ſimi/
lis aut diſſimilis.eſſet enĩ:ut ſi q̄s Menæchinos geminos:cum uideat dicat ſe nõ poſſe iudicare ſimiles ne ſint:
niſi q ex his ſint nati cõſiderarit:nunc diſcrepat inter ſe nihil inq̃ quo magis minuſue ſit ſimile:quod conferas
cum altero ad iudicãdũ extrinſecus oportet ſumi.Quare cum ignorẽt quẽadmodũ ſimilitudo debeat ſumi:
de analogia dicere non poſſunt.hæc apertius dixiſſem niſi breuius eo nunc mallẽ qđ iſra ſunt planius uſurpã
da.quare qđ ad uniuerſam uerboꝝ naturam attinet hæc attigiſſe modo ſatis eſt.quod ad partis ſingulas ora
tionis deīceps dicã.cuius quoniam ſunt diuiſiones plures:nunc ponam potiſſimũ iã qua diuiditur oratio ſer
uanda:ut natura i quattuor partis.Vnam quæ habet caſus:alterã quæ habet tempora:& tertiam quæ hẽt neu
trum:& quartam in qua eſt utrũq;.has uocant quidam appellandi.dicẽdi adminiculandi. iungendi appellan
di dicitur ut homo & neſtor.dicẽdi ut ſcribo & lego.iungendi atq; adminiculandi.ut docte & commode. Ap
pellandi partes ſunt quatuor e quis dicta a quibuſdam prouocabula quæ ſunt ut quiſque uocabula ut ſcu/
tum ut gladium.nomina ut Romulus Remus.Pronomina ut hic hæc duo media dicuntur nomina.prima
& extrema articuli.Primum genus eſt infinitum.Secundum ut ifinitum. Tertium ut effinitum. Quartum
finitum.hæc ſingulatim triplicia eſſe debent. ꝙ ſexum multitudinem caſum. Sexus utrum uirile an mu/
liebre.an neutrum ſit ut doctus.ta.tum.multitudinem unũ an plura ſignificet.ut hic hi hæc.caſum utrum re
cto ſit ut marcus.an obliquo ut marco.an cõmuni ut iouis.iis dictis partibus ſingulas ꝓſpice quo facilius nuſ
q̃ eſſe analogias q̄s ſeq dẽamus uideas.Nẽpe eſſe oportebat uocis formas ternas.ut in hoc hũanus hũana hu/
manum.ſed habẽt quædam binas:ut ceruus cerua.quædam ſingulas ut aper.& ſic multa.Non ergo eſt i hu/
iuſcemodi generibus analogia.Et in multitudine ut unum ſignificat pater:plures patres ſic oīa debuerint eẽ
bina.ſed & ſingularia ſolum ſunt multa.ut cicer.ſiſer.Nemo.n.dicit cicera.ſiſera.& multitudinis ſunt ut ſali/
næ.Non.n.ab his ſingulari ſpecie diciť ſalina & balnea.neq; ab eo qđ dicunt balneum habet multitudinẽ cõ
ſuetudo.nam quod eſt.ut prædiũ balneũ debuerunt eſſe plura ut prædia balnea.qđ non eſt.Ergo in his quo
q; analogia. Alia caſus habet & rectos & obliquos.alia rectos ſolum.alia modo obliquos habet utroſq; ut iu/
no iunonis.Rectos modo ut iupiter maſpiter.obliquos ſolum.ut iouis iouem.Non ergo i his ẽ analogia.nũc
uideamus in illa quadripartita. Primum ſi eſſet analogia.ut in his tribus articulis.ut eſt q̄s quem cuius.ſic di
ceretur quæ quẽ cuius.& ut eſt a q̄s cui.ſic diceretur qua quæ.nam eſt proportõe ſimile.ut deæ bonæ quæ ſit
dea bona quæ eſt.& ut eſt quẽ q̄s ſic quos ques quare qđ nunc dr̄ q hoīes dici oportuit ques. Præterea ut eſt
ab is ei ſic ab ea eæ diceretur.quod nunc dicitur ei pronunciaretur.ut in his uiris ſic eis mulieribus. & ut eſt
in rectis caſibus ea.id in obliquis eſſet eius.& iis nunc non modo i uirili ſicut in muliebri dicitur eius:ſed etiã
i neutris articulis.ut eius uiri.eius mulieris.eius pabuli.cum diſcriminentur i rectis caſibus is ea id. de hoc ge
nere percius tetigi.ꝙ librarios hæc ſpõſoria idulgentius elaturos putaui.de noīatiuus q̃ accedũt ꝓxīe ad finitã
naturã articuloꝝ atq; appellanť uocabula ut hõ & equus eoꝝ declinationũ genera ſunt q̄ttuor. unũ noiandi.
ut ab equo eq̄le. alteꝝ caſuale ut ab equo equũ.tertiũ augẽdi.ut ab albo albius. q̄rtũ minuẽdi.ut ciſta ciſtula.
Primũ genus ut dixi.i.cũ aliq̃ parte orõnis declinata ſunt recto caſu uocabulũ.ut a balneis balneator.hoc fere
triplices hẽt radices quod & a uocabulo oritur.ut a uenatore uenabulum.& a nomine:ut a tibure tibur. ſeda
uerbo:ut a currendo curſor in nullo horum analogiam ſeruare uidebis:primum cum dicatur ut a boue & a
ſue ouile & ſuile:ſic a boue bouile nõ dicitur.& cum ſimilie ſit auis & ouis neq; dicitur ut ab aue auiarium:ab
oue ouile ab aue auile non eſt:neq; ab oue ouiarium:& cum debuerint eſſe ut a cubatione cubiculum ſic a ſeſ
ſione ſediculum non eſt.Quoniam taberna ubi uenet uinum a uino uinaria a creta cretaria ab unguento un
guentaria dicitur.Analogicon ſi eſſet uocabula:ubi caro uenit carnaria:ubi pelles pellaria:ubi calcei calcearia
diceretur.non lauiena.a pelleſuina & ſutrina. Et ſicut eſt ab uno uni:a tribus trini:a quattuor quadrini:ſic a
duobus diuini non bini diceretur.necnon ut quadrigæ trigæ ſic potius diugæ q̃ bigæ:permulta ſunt huiuſce
generis quæ quoniam admonitus perſpicere poteſt mitto.Vocabula quæ a nominibus oriuntur: ſi a ſimili/
bus nominibus ſimilia eſſe debent dicemus.Quoniam gemina ſunt Parma alba Roma parmenſes aut quo
niam ſimilis eſt roma nola parma dicemus.ut Romani nolani:ſic parmani:& a pergamo ab ilio ſimiliter per
gamenus ilienus.aut ilius unus.& ilia mas & fœmina:ſic pergamus & pergama uir & mulier & quoniam ſi

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA GREDOS.USAL.ES

milia nomina ſunt aſia libya dicemus aſiaticos & libyaticos homines quæ uocabula dicuntur a uerbis fiunt:
ut a ſcribendo ſcriptor:a legendo lector hæc quoq; non ſeruare ſimilitudinem licet uidere:ex iis cum ſimili/
tudinē licet uidere.ex iis cū ſimiliter dicat̃.ut ab amādo amator.a ſalutādo ſalutator.a cātādo cātator.& cum
dicat̃ laſſus ſum.metēdo.ferēdo ex his uocabula nō reddūt ꝓportiōem quo nō fit.ut meſſor fertor.multa ſūt
itē i hac ſpecie.i qbus potius cōſuetudinē ſeqmur q rōnem uerboꝝ.Præterea cū ſint ab eadē origine uerborū
uocabula diſſimilia ſupioꝝ:ꝙ ſimul hēant caſus & tpa quo uocant̃ participia & multa ſint cōtraria.ut amor
amo.ſero ſeror.ab amo & eiuſmodi oībus uerbis oriunt̃ p̄ſens & futuꝝ & amās & amaturus.& ab eis uerbis
tertiū qđ dēt fingi p̄teriti.In lingua latina repiri nō pōt.nō ergo ē analogia.ſic amabor legor & eiuſmodi uer
bi eſt uocabulū eius generis p̄teriti tpis fit ut amatus erā.ſum.erō neq; præſentis & futuri ab his fit nō ē ergo
analogia.p̄ſertim cū tātus numerus uocabuloꝝ in eo genere interierit.qđ dicimus in his uerbis quæ cōtraria
nō hēnt.loquor & uenor.tamē dicimus loquēs & uenās locuturus & uenaturus:qđ ſcđm analogias non eſt.
quoniā dicimus loquor & uenor:unde illa quæ erāt ſupiora minus ſeruāt̃.qđ cum ex his q̄ cōtraria uerba ha
bēt alia efficiunt terna.ut ea quæ dixi.alia bina ut ea quæ dicā currēs ambulans.curſurus ambulaturus. tertia
eni præteriti nō ſunt ut curſus ſum.ambulatus ſum.nec in his qdē quæ ſæpius qd fieri oſtēdūt ſeruatur ana/
logia.Nā ut eſt a cātando cātitans.ab amando amitans nō eſt.& ſic multa ut in his ſingularibus.ſic in multitu
dinis.Sicut.n.cantitantes ſeditantes nō dicunt̃.quoniā ē uocabuloꝝ genus qđ appellāt cōpoſititiū & negāt cō
ferri id oportere cū ſimplicibus de qbus adhuc dixi de cōpoſitis ſeparatim dicā.cū a tibiis & canendo tibicies
dicunt̃ quærūt ſi analogias ſeq oporteat.cur nō a cythara & pſalterio & pādura dicamus cytharicē & ſic alia.
ſi ab æde & tuendo æditūus eſt cur ab atrio & tuendo potius atrituus ſit q̄ atricēſis.ſi ab auibus capiendis au/
ceps dicat̃.debuiſſe aiunt ex piſcibus capiendis piſiceps.ut aucupē ſic piſcicupē dici ubi lauet ut æs ærario non
ære lauinas noiari.& ubi fodiat̃ argentū argētifodinas dici.neq; ubi fodiat̃ ferrū ferrifodinas.q lapides cædūt
lapicidas.q ligna lignicidas nō dici.neq; aut aurificē ſic argētificē nō doctū dici indoctū.nō ſalſum iſulſum.ſic
ab hoc quoq; fonte quæ ꝓfluant aiaduertere eſt facile.Relinqtur de caſibus in quo ariſtarchei ſuos cōtendūt
neruos.Primū:ſi in iis eēt analogia dicūt dixiſſe omnes nominatiuos & articulos habere totidem caſus nunc
alios habere non ſolum:ut litteras ſingulas omnes alios tris ut prædium prædii prædio. Alios quatuor: ut
mel mellis melli melle.Alios qnq;:ut qntus qnti qnto qntū qnte.Alios ſex:ut unus unius uni unū une uno.
Nō eſſe ergo in caſibus analogias.Secūdo ꝙ Grates dicebat:cur quæ ſingulos hēnt caſus ut lr̃æ græcæ nō di/
cant̃ alpha & alphati alphatos.ſi idē mihi reſpōdebit ꝙ crateti nō eēnt uocabula nr̃a:ſed pœnitus barbara q̄/
rā cur inde nr̃a noīa & pſaꝝ & cæteroꝝ quos uocāt barbaros cū caſibus dicāt.quare ſi eēnt in analogia aut ut
pœnicoꝝ & ægyptioꝝ uocabula ſingulis caſibus:dicerēt aut pluribus:ut galloꝝ ac cæteroꝝ.Nā dicunt ab ala
uo alaucus & ſic alias.In qđ ſcribēt dicēt:ꝙ pœni cū ſint ſingulis caſibus ideo eas litteras græcas noiari.ſic græ
ci nr̃a ſenis caſibus:nō qnis dicere debebāt:ꝙ cū nō faciūt nō ē analogia:quæ ſi eēnt negāt ullū caſum duobus
modis debuiſſe dici qđ fit cōtra.Nā ſine reprehēſiōe uulgo alii dicūt in ſingulari hac oui & aui: alii hac oue &
aue.In multitudinis puppis reſtis & hæ puppes reſtes.Itē ꝙ in patritio caſu hoc genus diſpariliter dicunt̃ ciui
tatū parentū & ciuitatiū parētiū.In accuſandi hos mōtes fontes:& hos mōtis fontis.Itē cū ſi ſit analogiā debe
ant a ſimilibus uerbis ſimiliter declinatis ſimilia fieri & id non fieri oſtendi poſſit diſpiciēdā eſſe eā rationem
at q oſtēditur.Nam qd poteſt ſimilius eſſe q̄ mēs dens gens.cum horum caſus patritius & accuſatiuus ī mul
titudine ſint diſpariles.Nā de prio fit gētium & gentis:utrobiq; ut ſit.a ſecūda mētiū & mētes.ut in priore ſo
lo fit ideſt a tertio dētiū & dentes ut in neutro ſit.ſic item quoniam ſimile eſt recto caſu ſurus.lupus.lepus ro
gant cur non dicant ꝓportionē.Itē ſuro.lupo.lepo.Sin reſpōdeat̃ ſimilia nō eſſe ꝙ eo uocemus diſſimiliter ſu
re.lupe lepus.Sic enim reſpondere uoluit Ariſtarchus Crateti.nā cū ſcripſiſſet ſimilia eſſe phylomedes hera/
clides melicertes dixit nō eſſe ſimilia.Inuocādo eni cū e breui dici phylomedecū e lōgo heraclide.cū breui me
licerte.In hoc dicunt Ariſtarchū non ītellexiſſe qđ quereret̃ ſi nō ſolueret.Sic.n.ut qcqd in obliqs caſibus di/
ſcrepauit dicere potuit ꝓpterea rectos caſus uoci eſſe ſimilis cum quæreret̃ duo inter ſe ſimilia ſint nec ne nō
debere extrinſecus aſſumi.cur ſimilia ſunt.item ſi eſſet analogia ſimiliter ut dicunt aues.oues.ſues dicerēt itē
ut ouium.auiū.ſuiū.ſi analogia eſt inqt.Cur populus dicit dei penates.dei conſentes.cū ſit ut hic reus.ferus.de
us.ſic hi rei feri dei.item quærunt ſi ſit analogia cur appellant omnes ædes deum conſentiū & non deorū con
ſentiū.item cur dicatur mille denariū.nō mille denariorum.ē.n.hoc uocabulum figura.ut uatinius manili/
us denarius . debet igitur dici.ut uatiniorum maniliorum denariorum.& non equū publicum mille aſſariū
eſſe.ſed mille aſſariorum.ab uno.n.aſſario multi aſſarii.ab eo aſſariorum.item ſecundum illorum rationem
dēmus ſcđis ſyllabis lōgis hectorē.neſtorē.eſt.n.ut quæſtor prætor neſtor.quæſtorē prætorem neſtorē.quæ
ſtoris p̄toris neſtoris & nō debuit dici qbuſdas qſdas.Eſt.n.ut ei qui his quis.at ſicut.quibus ibus.Cum dica
tur da patrifamilias.ſi analogias ſequi uellent non debuerunt dicere de patrifamilias.ꝙ eſt ut attiniæ catiniæ
familiæ.ſic ona attinia catinia familia.item plures patreſfamilias dicere non debuerunt.ſed ut Siſenna ſcribit
patreſfamiliarum.neque oportebat conſuetudinem notare alios dicere boum greges.bouerum & ſimilia.ali
os ioum.alios iouerꝝ cū eēt ut iouis bouis ſtruis & iouē bouē ſtruē.ioui boui ſtrui.Nec cū hæc cōueniret ī ob
liqs caſibus dubitare debuerūt.ī rectis ꝓpinqus.nūc in cōſuetudine aliter dicerē ꝑ iouis iupiter. pro bus bos.
pro ſtrues ſtruis. Deinceps dicam de altero genere uocabuloram in quo contentiones ſunt:ut albū albius al
biſſimum.in quo id analogia nō ſeruari apparet:nam cū ſit ſimile ſalſum caldū.& dicat̃ ab iis ſalſius caldius.
ſalſiſſimum caldiſſimū debuit dici.Quoniā ſimile eſt bonū malū ab his bonius & malius boniſſimū & ma/
liſſimū.nōne dicit̃ bonū melius optimū:in aliis uerbis nihil eſt:ut dulcis dulcior dulciſſimus: in aliis primū
ut peius peſſimum:in aliis medium ceſior ceſius ceſiſſimus:in aliis bina ſūt quæ ſint ab eadem uoce declīata

& ea ita ut alias deſint ſecundū & tertiū:ut in hoc mane manius maniſſime.Alias ut duo pria abſint:ut ab op
timum optius optimi.Alias ut primum & tertium deſit:ut a melum melius meliſſimū.Præterea ſi dicerent̃
ſimiliter cum ſimilia eſſent.Macer ſacer tener:& macerrimus.ſacerrimus.tenerrimus nō diſcreparēt ī his ma
crior & magis ſacer tenerrimus.neq; alia triſyllaba fierent.& ſi in his dominaret̃ ſimilitudo diceremus ut cā
didiſſimus cādi[…]ma.pauperrimus pauperrima.ſi cādidus cādida.pauper paupera.& ut dicimus doctus do
cta doctiſſimus do[…]ctiſſima.ſic diceremus frugaliſſimus frugaliſſima.frugus & fruga.ea ſi proportione eſſent
uerba & uno uocabulo dicimus uirum & mulierem ſapientē & diligentē & ſapientiorē & diligentiorem ſic
diceremus.Item cum peruenerimus ad ſummum.qđ facimus aliter.nā utꝝ dicimus ſapiētiſſimum & diligē
tiſſimum.fœminā ſapiētiſſimā & diligētiſſimā.qđ ad uocabuloꝝ huius generis exēpla pertiet multa ſunt re
liqua.ſed eadem quæ dicta ad iudicandum ſatis ſunt.ꝙ analogias in collatiōe uerborum ſequi nō debemus.
Magnitudines uocabula cum poſſint eſſe terna ut ciſta ciſtula ciſtella in mediis nō ſunt ut ī his macer macri
colus macellus. niger nigricolus nigellus.Item minima in qbuſdam nō ſunt.ut auis auicula auicella caput ca
pitulum capitellum.In hoc genere uocabuloꝝ.ꝙ multa deſunt dicendum eſt non eſſe in eo potius ſequendā
cōſuetudinē q̄ rationē.quod ad uocabuloꝝ genera quatuor pertinet.ut in hoc potius cōſuetudinē q analogiā
dominari facile animaduerti poſſit dictum. Sequit̃ de nominibus quæ differunt a uocabulis ideo ꝙ ſunt fi
nita ac ſignificans res proprias.ut Paris Helena.cum uocabula ſint infinita ac res cōmunis deſignentur. ut uir
mulier.e quibus alia nomina a nomibus.ut illum ab illo & illa ab illo alia a uocabulo.ut ab albo albius. & ab
atro atrius in neutris ſeruata eſt analogia:Nam & cum ſit a Romulo Roma proportione nō eſt qđ debuit eē
perpēni filia non perpēnæ.Perpēna mulieris nomē eſſe debuit & nata eſſe a Perpenno qđ eſt ut arbernus per/
cernus ꝑpernus Arberna & ꝑcerna & ꝑperna:qđ ſi Marcus ꝑpēna uirile ē nomen & analogia ſeqnda . Lucius
Elia & Quintus Mutia uirilia nomina eſſe debebunt.Item quæ habēt ab rhodo.andro cizico rhoduſ cizice/
nus ſimiliter cizicius diceret ciuis unuſquiſq;.Nam ut ab athenis athenæus dicitur rhetor nomine & ſi non
ſit athenienſis in hocipſo analogia nō eſt.qđ alii nomina habent ab oppidis.alii aut nō habēt.aut non ut debēt
habent.habēt plæriq; libertini a municipio manumiſſimi.in quo ut ſocietatū & fanoꝝ ſerui nō ſeruarunt ꝓ/
portionem & rationem.& Romanorum liberti debuerunt dici:ut a fauentia fauentinus.a reate reatinus . ſic
a Roma Domanus.ut nominant̃ a libertinis orti publicis ſeruis romani qui manumiſſi ante q̄ ſub magiſtra
tus nomina q eos liberarunt ſuccedere cœperunt.hinc quoq; illa nomia leſis.Vſenas Carinas Mœcenas. quæ
cū eēnt a loco ut Vrbinas & tamē urbinus ab iis debuerunt dici ad nr̃oꝝ noīum ſimilitudinē.

Marci Terentii Varronis analogiæ Liber Secundus incipit.

NEſciunt docere q̄ diſcere quæ ignorāt.in quo fuit Crates nobilis grāmaticus qui fretus Chry/
ſippo homine acutiſſimo qui reliquit perianomalias:hi libri contra analogiā atq; Ariſtarchū
eſt nixus:ſed ita ut ſcripta indicant eius ut neutrius uideat̃ peruidiſſe uoluntatē qđ & Chriſip
pus de inæqualitate cū ſcribit ſermones propoſitum habet oſtendere ſimiles res diſſimilibus
uerbis & ſimilibus cōdiſſimiles eſſe uocabulis notatas:id qđ eſt uerbū:& cum Ariſtarchus de
æqualitate cōſcribit & de uerborum ſimilitudine quarūdam iclinationes ſeq iubet: quoad pa
tiatur cōſuetudo.Sed hi qui in loquēdo partim ſequi iubet nos cōſuetudinem:partim rationem: nō tā diſcre
pant ꝙ conſuetudo & analogia cōiunctiores ſunt inter ſe q̄ hi credunt ꝙ eſt nata ex quadam cōſuetudine ana
logia & ex hac cōſuetudo & diſſimilibus & ſimilibus uerbis eoꝝ ꝙ declinationibus cōſtat.neq; anomalia ne/
q; analogia eſt repudiando niſi ſi non eſt homo ex anima:qđ eſt homo ex anima:qđ eſt ex corpore & aīa. Sed
ea quæ dicam quo facilius peruideri poſſint prius de trinis copulis diſcernendū.Nam cum cōfuſum ex utraq;
parte plæraq; dicuntur quaꝝ alia ad alia referri debent ſumā primū de copulis naturæ & ſuis.Hæc enim duo
ſunt quæ exigunt diuerſa. qđ aliud ē dicere uerborum analogias:aliud dicere uti oportere analogiis. Secūdū
de copulis multitudinis ac finis utꝝ omniū uerborum dicat̃ eſſe analogia:an uſus:an maioris partis. Tertiū
de copulis perſonarum quis eis debēt uti:quæ ſunt plures.Alia enim populi uniuerſi.alia ſingulorū. & de his
nō eadem oratores & poetæ.qđ eorum nō idem ius.Itaq; populus uniuerſus debet ī omnibus uerbis uti ana
logia etſi Perperam eſt cōſuetus corrigere ſeipſum.Cum orator nō debeat in omnibus uti:qđ ſine offenſione
uō poteſt facere:cum poetæ trāſilire lineas impune poſſint.populus enim in ſua poteſtate ſinguli ī illius. Itaq;
ut ſuā quiſq; cōſuetudinem ſi mala eſt corrigere debeat:ſic Populus ſuam.Ego populi cōſuetudis nō ſum. ut
dominus.at ille meæ eſt.ut rationi obtēperare debet gubernator.gubernatori unuſquiſq; in nauii.ſic populuſ
rationi non ſinguli populo.quare ad q̄cunq; ſummā in dicendo referā.ſi animaduertes intelliges utrum dica
tur analogia eſſe.an uti oporteret redigeretur . id in populum alitur. ac inde omnibus dici in eum qui ſit in
populo.Nunc iāprimū dicā pro uninerſa analogia.cur nō modo uideat̃ eſſe reprehendēda:ſed etiā cur in uſū
quodāmodo ſequēda.Secūdo de ſingulis crimibus qbus rebus poſſint quæ dicta ſunt contra ſolui dicā ita ut
generati cōprehēdant. & ea quæ ī priori libro ſunt dicta.& ea quæ poſſunt dici atq; illic præterii.

PRimū qđ aiunt q bene loq uelit cōſuetudinē ſeq oportere non rationum ſimilitudinē:qđ alte/
rum ſi negligat ſine offenſione facere nō poſſit.alteꝝ ſi ſequatur quod ſint reprehēſione non ſit
futuꝝ erat.quod q in loquēdo conſuetudinē qua oportet uti ſeqtur nō ſine ea ratione.Nā uoca
bula ac uerba quæ declinamus.ſimiliter ea in cōſuetudīe eſſe uidemus.& ad ea referrimus . Et
ſiqd ē erratū.nō ſine ea corrigimus.Nā ut q tricliniū cōſtarūt ſi quē lectū de tribus unū imparē
poſuerūt.aut de paribus nimiū aut parū ꝓduxerūt una corrigimus.& ad cōſuetudinē cōem &
ad aliorū tricliniorū analogias.Sic ſiquis ī oratione ī pronunciando ita declinat uerba ut dicat diſparia.qđ pec
cat redigere debemus ad cæterorum ſimiliū uerboꝝ rōnem cū duo peccati genera ſint declinationū.unū qđ

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA GREDOS.USAL.ES

in cõſuetudiem perpera receptũ eſt. Alterꝝ qđ nondũ eſt:& pperã dicať.unũ dant non oportere dici qđ ſit ĩ cõ
ſuetudie. Alterum nõ cõceditur.qn ita dicať ut ſit ſimile cum id faciat.ac ſi qs puerorꝝ per delitias pedes male
ponere atq̃ imitari uacias cœpit:hos corrigi oportere ſi cõcidat. Contra ſi qs in conſuetudine ambulãdi iam
factus ſit uacia aut cõpernis.ſi eum corrigi nõ concedat.nõ ſeqtur ut ſtulte faciant.q pueris in geniculis alligãt
ſuperaſtra ut eorꝝ deprauata nõ corrigãt crura: cũ deculpãdus nõ ſit medicus q e lõginqua mala conſuetudie
ægrꝝ ĩ meliorem traducit.q̃re reprehẽdẽdus ſit q orationem minus ualentem propter malam conſuetudinẽ
traducat ĩ meliores pictores Appelles Protogenes.ſic alii artifices egregii non rephẽdẽdi.qđ conſuetudinẽ mi
conos Diorofarim me etiã ſuperiorꝝ non ſunt ſecuti. Ariſtophanes improbandus q potius in qbuſdam uete
ritatem q̃ conſuetudinẽ ſecutus.qđ ſi uiri ſapiẽtiſſimi & in re militari:& ĩ aliis rebus multis contra ueterẽ con
ſuetudinem cum eẽnt uſi laudati deſpiciendi q potiorem dicunt oportere eſſe conſuetudinẽ ratione. An cum
qs perperã conſueuerit qd facere in ciuitate non modo patiemur ſed etiam pœna afficiemus. Ideſt ſiquis per
peram conſueuerit dicere uerbũ nõ corrigemus:cũ id fiat ſine pœna:& hi q pueros in ludum mittunt ut di
ſcant quæ neſciunt uerba:quẽadmodũ ſcribãt. Idem barbatos q ignorabunt uerba quẽadmodũ oportuit di
ci nõ docebimus ut ſciãt qua rõne conueniat dici:ſed ut nutrix pueros a lacte non ſubito euellit a conſuetudie
cum a cibo priſtĩo ĩ meliorem traducit:ſic in maioris loquendo annis commodis uerbis ad ea quæ ſunt cum
rõne modice traducere oportet:cum ſit in conſuetudie contra rõnem. Alia uerba ita ut ea facile tolli poſſint.
Alia ut uideantur eſſe fixa quæ leuiter hærent ac ſine offenſione cõmutari poſſint. Si enim ad rõnem corrigi
oportet quæ tum ad rõnem ſunt ita ut ĩ præſentia corrigere nequeas:qn ita dicas:his oportet ſi poſſis nõ uti.
Sic.n.oboleſcent ac poſtea iam oblitterata facilius corrigi potuerunt quas nouas uerbi declinationes rõne ĩtro
ductas reſpuit forum.his boni poetæ maxime ſcænici conſuetudie ſubigere aures populi debent:quod poe
tæ multum poſſunt in hoc propter eos quædam uerba ĩ declinatione melius:quædam deterius dicũtur. Cõ
ſuetudo loquendi eſt ĩ motu. Itaq̃ ſolet fieri ut meliore deteriora meliora uerba perperã dicta apud antiquos
aliquos propter poetas non modo nunc dicantur recte:ſed etiam quæ rõne dicta ſunt tũ nũ perperam dicun
tur. Quare qui ad conſuetudinem nos uocãt.ſi ad rectam ſequemus. In eo quoq̃ enim eſt analogia ſi ab eo in
uocẽt quæ eſt deprauata nihilomagis ſequemur.niſi cũ erit neceſſe ſequar in cæteris rebus mala exempla. nã
ea quoq̃ cum aliqua uis uirget iuiti ſequamur. Neq̃.n.Lyſippus artificium priorum potius eſt uitioſa ſecu
tus q̃ artem. Sic populus facere debet:etiam ſinguli ſine offenſione quod fiat populi q amiſſa modo quærant.
ſed etiam quod iudicium dent idẽ ex ſermone.ſiqd deperit non modo nihil impendunt ut reqrant.ſed etiam
cõtra iudices repugnãt.ne reſtituať uerbũ qđ nouũ & rõne ĩtroductum quo minus ut recipiamus uitare non
debemus. Nam ad uſum ĩ ueſtimentis ædificiis ſupellectilis nouitati non ĩpedit uetus cõſuetudo. Quem enĩ
amor aſſuetudinis potius in pãnis poſſeſſorẽ retinet. Quẽ ad noua ueſtimenta traducit. An nõ ſæpe ueteres le
ges abrogatæ nouis cædunt. Nõne iuſitatis formis uaſorꝝ recentibus a græcia allatis oblitteratæ antiquæ con
ſuetudinis ſynorum & capularum ſpecies. His formis uocabulorum incontaminati uti nollent quæ docuerit
ratio propter conſuetudinem ueterem. Et tantum iter duos ſenſus ĩtereſſe uolunt ut oculis ſemper aliquas fi
guras ſupellectilis nouas cõgrãt contra auris expertes uelint eſſe. Quotus quiſq̃ iam ſeruus habet priſcis no
minibus quæ mulier ſuum ĩſtrumentum ueſtis atq̃ auri ueteribus uocabulis appellat ſed ĩductus non tã ira
ſcendum q̃ huiuſce prauitatis patronis. Si enim uſquequaq̃ nomen eſſet analogia tum ſequebatur.ut in uer
bis quoq̃ non eſſet nõ cum eſſet uſquequaq̃ ut eſt.non ĩ uerbis.quæ enim eſt pars mundi quæ non innume
rabiles habeat analogias. Cælũ ĩ mare an terra quæ in his nõne in cælo:ut ab æquinoctiali circulo ad ſolſtitia
lẽ:& hic ad ſeptentrionalẽ diuiſum ſic contra a paribus partibus. Idem a bruma uerſum contraria parte non
quantum polo ſuperior abeſt & abeſt a ſeptentrionali circũit cum his ad ſolſtitiũ tantundem abeſt ĩferior ab
eo quem antiarctico uocant aſtrologi & is ad brumalẽ.nõ quẽadmodũ quoq̃ ſignum exortũ hoc anno quot
quot annis eodem modo exoritur. Nõ aliter ſola bruma uenit ad æqnoctium.an contra cũ ad ſolſtitiũ uenit
ad æqnoctialem circulum & ĩde ad brumã. Nõne luna ut a ſole diſcedit ad aqlonẽ & ĩde redit ĩ eandem uiam
ſic ĩde fertur ad auſtrum & regreditur ĩde.ſed qd plura de aſtris ubi difficilius reperitur quid ſit:aut fiat ĩ mo
tibus diſſimiliter. At in mari credo motus non habent diſſimilitudines gemĩas q ĩ.xxiiii.horis lunaribus quo
tidie quater ſe mutat. At cum ſex horis æſtus creuerunt totidem decreuerunt ruſſus idem. Itemq̃ ab his an
hanc analogiam ad diem ſeruant:ad menſem non item alios motus. Sic item cum habeant alios ĩter ſe conue
niẽtes:de qbus in libro quẽ de æſtuariis feci ſcripſi. Non in terra in ſectiõibus ſeruata analogia. Nec cuiuſmo
di ĩ præterito tempore fructuũ genera reddidit:ſimilia ĩ præſenti reddat: & cuiuſmodi a tritico iacto reddit
ſegetes:ſic ordeo ſato pportione reddidit parilis. Non ut europa habet flumina:lacus:montes:campos: ſic ha
bet aſia. Nam in uolucribus generatim ſeruatur analogia non ex aqlis aqlæ atq̃ ex turdis qui procreantur tur
di.ſic ex reliquis ſuis cuiuſcũq̃ generis. An aliter hoc ſit quam in aere in aq̃.non hic Conchæ inter ſe genera
tim innumerabili numero ſimiles. Non piſces ſane murena ſit lupus aut merula. Non bos ad bouem colla
tus ſimilis. Et qui ex his progenerantur inter ſe uituli etiam:ubi diſſimilis fœtus:ut ex equa mulus: tamẽ ibi
analogia quod ex quocunq̃ aſino & equo naſcitur idem mulus aut mula ut ex equo & aſina hinnuli. Non ſic
ex uiro & muliere omnis ſimilis partus:quod pueri & puellæ non horum ita inter ſe.non omnia ſimilia mẽ
bra ut ſeparatim utroq̃ ſuo genere ſimilitudines intra paria: Non omnes cum ſint ex anima & corpore par
tes quoq̃ horum proportione ſimiles. Quid ergo cum omnes animæ hominum ſint diuiſæ ĩ octonas par
tes hæ ĩter ſe non proportione ſimiles.quinque quibus ſentimus.ſexta qua cogitamus.ſeptima qua progene
ramus.octaua qua uoces mittimus. Igitur quoniam qua loquimur uocem orationem hanc quoq̃ neceſſe
eſt natura habere analogias. Itaque habet an non uides ut græci habeant eam quadripartitam:unam in qua

ſit caſus:alteram in qua tempora:tertiã in qua neutrũ:quartam in qua utrunq̃.ſic nos habere:& qd uerba ne
ſcis:ut apud illos ſint alia finita.alia ne ſic utra eſſe apud nos eqdem nõ dubito.qui animaduertũt. Item ĩ eam
ĩnumerabilem ſimilitudinẽ numerꝝ.ut trium temporꝝ uerba.ut trium perſonarum.qs enim poteſt nõ una
aĩaduertiſſe in omni oratione eſſe:ut legebam lego legã.ſi lego legis legit. Cum hæc eadẽ dicanť alias ut ſingu
la.alias ut plura ſignificentur. Quis eſt enim tam tardus q illas quoq̃ non animaduertit ſimilitudines qbus
utimur imperando.qbus in optando.qbus interrogando.qbus in infectis rebus.quibus in perfectis ſic ĩ aliis
diſcriminibus. Quare qui negat eſſe rationem analogiæ non uidet naturam non ſolum orationis ſed ẽt mun
di.q autem uident & ſeq negant oportere pugnãt contra naturam non contra analogiã & pugnãt uolſillis nõ
gladio. Cum pauca excepta uerba ex pellago ſermonis puluinis trita efferant.cũ dicãt propterea analogias nõ
eſſe ſimiliter.ut ſiquis uiderit mutilũ bouẽ aut luſcũ hoĩem claudicantẽ equũ neget ĩ corribus boũ hoĩum &
equorꝝ naturã ſimilitudĩs pportione conſtare. Qui autẽ duo genera dicit eẽ analogiæ unũ naturale. quod ut
ex natis naſcuntur lẽtis:ſic & lupinũ. Alterũ uolũtariũ.ut in fabrica cũ uident ſcænã ut in dexteriore parte ſint
oſtia ſic eſſe ĩ ſiniſteriore ſimili ratione factã de his duobus generibus naturalẽ eſſe analogicen.ut ſit in moti
bus cæli uoluntaria non eſſe qđ ut quæq̃ fabro lubitũ ſit poſſit facere partẽ ſcænæ.ſic in hoĩum partibus eſſe
analogias.qđ eas natura facit in uerbis nõ eſſe qđ & homines ad ſuã quiſq̃ uoluntatẽ fingat. Itaq̃ de eiſdẽ re
bus alia uerba habere græcos:alia ſyros:alia latinos. Ego declinatus uerborꝝ & uolũtarios & naturalis eſſe pu
to.uolũtarios qbus homines uocabula impoſuerint rebus quædã:ut a Romulo roma:a tybure tyburtes. Na
turales ut ab ĩpoſitis uocabulis quæ ĩclinantur ĩ tempora aut ĩ caſus ut a Romuli Romulo romulum. & a di
co dicebam dixeram. Itaq̃ ĩ uoluntariis declinationibus ĩconſtantia eſt. In naturalibus cõſtantia quas utraſq̃
quoniã hi non debeant negare eſſe ĩ oratione q̃ ĩ mundi partibus omnibus ſit. Et declinationes uerborum in
numerabiles dicendum eſt eſſe in iis analogias. Neq̃ ſtatim ideo ea in omnibus uerbis eſt ſequenda. Nam ſi
qua perperam declinauit uerba conſuetudo ut ea aliter ſine offenſione multorꝝ hic orationem uerborꝝ præ
termittendã oſtendit loquendi ratio. Quod ad uniuerſalẽ pertinet cauſam. Cur ſimilitudo & ſit ĩ oratione &
debeat obſeruari & quã ad finem quoq̃ ſatis dictũ.quare qđ ſeqtur de partibus ſingulis deĩceps expediemus
ac ſingula crimina quæ dicunt ſoluemus. In quo animaduertito naturæ quadruplicẽ eſſe formam ad quã in
declinando accõmodari debeãt uerba.qđ debeat ſubeſſe res quæ deſigneť.& ut ſit ea res in uſu.& ut uocis na
tura ea ſit quæ ſignificauit ut declinari poſſit.& ſimilitudo figura uerbi ut ſit ea quæ ex ſe declinata genus pro
dere certum poſſunt quo neq̃ a terra terrus ut diceretur poſtulandũ eſt qđ natura nõ ſubeſt.ut in hoc alterũ
maris alterũ fœminæ debeat eſſe. Sic neq̃ propter uſum ut Terentius ſignificat unũ plures Terentii poſtulan
dũ eſt.ut ſi dicamus faba & fabæ.nõ enim in ſimilibus utrunq̃. Neq̃ ut dicimus ab terẽtius terẽtiũ: ſic poſtu
landũ:ut ĩclinemus ab a & b ꝙ nõ omnis uox natura habet declinatus. Neq̃ in forma collata quærendum ſo
lũ qd habeat ĩ figura ſimile:ſed ẽt nõnũq̃ in eo quẽ habeat effectum. Sic enim lana gallicana & apula uideť im
perito ſimilis propter ſpeciem cũ peritus apulã emat pluris:qđ in uſu firmior ſit:hec nunc ſtricti dicta apertio
ra fient infra. Incipiam hinc qđ rogant ex qua parte oporteat ſimile eſſe uerbum ab uoce an ſignificatione.re
ſpondeamus a uoce.ſed tamen nõnunq̃ quærimus genere:ſimilia ne ſint.q̃ ſignificanť ac nomen uirile:cũ ui
rili cõferimus:fœminæ cũ muliebri:nõ qđ id ꝙ ſignificat uocẽ cõmoueant. Sed quod nonnunq̃ in re diſſimi
lis figuræ formas ĩdiſſimiles imponunt. Diſpariles ut calcei muliebres ſint an uiriles dicimus ad ſimilitudinẽ
figuræ:cum tamen ſciamus nõnunq̃ & mulierẽ habere calceos uiriles & uirũ muliebres. Sic dici uirũ perpen
nã aut plenam muliebri formã. Et contra parietẽ & abietẽ eſſe formã ſimilẽ qđ alterũ uocabulũ dicatur uirile
alterum muliebre & utrunq̃ natura neutrũ. Sic itaq̃ ea uirilia dicimus.nõ quæ utrum ſignificãt ſed qbus p
ponimus hic & hi. Et ſic muliebri in qbus dicere poſſumus hæc aut hæ.quare nihil eſt qđ dicũt theona & dio
na nõ eſſe ſimilis.ſi alter eſt æthiops alter gallus.ſi analogia rerum diſſimilitudines aſſumat ad diſcernẽdũ uo
cis uerbi figuras qđ dicunt ſimile ſit nec ne nomen nomini impudenter Ariſtarchũ præcipere.oportere ſpe
ctare non ſolum ex recto:ſed etiam ex eorum uocandi caſu.eſſet enĩ deridiculũ ſi ſimiles inter ſe parentes ſint
de filiis iudicare.qui erant quod non ab eo obliqs caſibus ſit ut recti ſimili facie oſtendanť ſed propter eos faci
lius proſpici ſimilitudo poteſt eorꝝ quã uim habeant:ut lucerna in tenebris allata non facit:quæ ibi ſunt poſi
ta ſimilia ſint:ſed ut uideãtur quæ ſunt:cuius definit quid ſimilibus uideť q̃ in his ẽ extrema littera.crux fryx:
q̃s q audit uoces auribus diſcernere poteſt nemo cũ eaſdem nõ eẽ ſimiles ex aliis uerbis ĩtelligamus. qđ cum
ſit cruces & fryges & de his extremis ſyllabis exemplũ ſit.c.ex altero ſit.ut ex.c.&.ſ.crux ex altero.g.&.ſ.frux
fryx qđ item apparet.cum eſt dẽptum.ſ. Nam ſit unum cruci alterũ frugi.qđ aiunt cum in maiore parte ora
tionis nõ ſit ſimilitudo nõ eſſe analogiã dupliciter ſtulte dicunt:qđ & in maiore parte eſt & in minore parte ẽ.
& ſi in minore ſit:tamen ſit in maiore:niſi etiã nos calcæos negabunt habere.ꝙ in maiore pte corporis calce
os nõ habeamus.qđ dicunt nos diſſimilitudine. Itaq̃ in ueſtitu:in ſuppellectile:delectari uarietate nõ paribus
ſubuculis uxoris reſpondeo:ſi uarietas:iucunditas:magis uariũ eſſe in quo alia ſũt ſimilia alia nõ ſunt. Itaq̃ ſi
cut abacum argento ornari:ut alia diſparia ſic orationem rogant ſi ſimilitudo ſit ſequenda cur malimus hẽre
lectos alios ex ebore alios ex teſtudine:ſic item genere aliquo alio.ad quæ dico nõ diſſimilitudines quoq̃ ſeq
Sæpe itaq̃ ex eadem ſupellectili licet uidere. Nam nemo facit triclinii lectos niſi paris & materia & altitudine
& figura.qui facit mappas triclinarias nõ ſimilis inter ſe.quis puluinos.quis deniq̃ cætera quæ unius generis
ſint plura. Cum inquit utilitatis cauſa introducta ſit oratio ſequendũ non quæ habebit ſimilitudinem ſed q̃
utilitatem. Ego quidem utilitatis cauſa orationem factam concedo.ſed ut ueſtimẽtum.quare ut hic ſimilitu
dines ſequeremur.ut uirilis tunica ſit uirili ſimilis. Item toga togæ.ſic mulierum ſtola ut ſit ſtola proportiõe:
& pallium pallio ſimile. Sic cum ſint nomina utilitatis cauſa.tamen uirilia inter ſe ſimilia. Item muliebria ĩter

UNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

ſequi debemus quod aiunt.ut præſedit & perſtitit:ſic percubuit quoniam non ſit.nō eſſe analogiam ut ĩ hoc
errāt quod duo poſteriora ex prioribus declinata non ſunt.cum analogia polliceatur ex duobus ſimilibus ſi
militer decliātis ſimilia fore. qui dicūt qđ ſit a Romulo Roma & non Romula.neq; ut ab oue ouilla.ſic a bo
ue bouilla eſſe analogias errant quod nemo pollicetur e uocabulo uocabulum declinari recto caſu ſingulari ĩ
rectum ſingularem.ſed ex duobus uocabulis ſimilibus caſus ſimiliter decliātos.ſimiles fieri dicunt quod uo
cabula litterarum latinarum non declinentur in caſus nō eſſe analogias.hi ea quæ natura declinari nō poſſūt
eo declinatus ſequuntur proĩde ut non ea dicatur eſſe analogia.quæ a ſimilibus uerbis ſimiliter eſſet decliāta.
quare nō ſolum in uocabulis litterarū nō hæc reqrēda analogia.ſed ĩ ſyllaba quidem ulla.quod dicimus hoc
ha.huius ha.ſic alia qđ ſiqs in hoc quoq; uelit dicere eſſe analogias rerum tenere poteſt.ut enĩ dicunt ipſi alia
nomĩa quod quinque habēt figuras habere quinque caſus.alia quatuor.ſic minus alia dicere poterit eſſe litte
ras ac ſyllabas in uoce quæ ſingulos habent caſus in rebus plurimis quemadmodū iter ſe conferrent ea quæ
quaternos habebunt uocabulis caſus.Item ea inter ſe quaternos ſicq; ſingulos habebunt.ut conferant inter ſe
dicentes ut ſit hoc.a.huic.a.eſſe hoc eſt huiuſce.e.huic.e.quod dicunt eſſe quædā uerba quæ hēant declinatus
ut caput hoꝝ par reperiri qđ non poſſit non eſſe analogias reſpondendum.ſine dubio ſi quod eſt ſingulare
uerbum id non habere analogias minimum eſſe debent uerba in quibus ſit ſimilitudo quare in hoc tollunt
eſſe analogias ſed initium uocabulum recto caſu apparet in hoc quæ dedit ira caput neq; diſpendi facit hilum
quod ualet neq; diſpendii facit quicquā idem.hoc obliquo apud Plautum.Video enim te nihil pendere præ
philolacho omnes homines quod ex ne & hili quare dictus eſt nihil.qui non hili erat.Caſus tum cum cōmu
tatur de quo dicitur.de homine.dicimus enim hic homo nihil eſt.& huius hominis nihil & hunc hominem
nihil:ſi in illo commutaremus.diceremus ut hoc linum & limum ſic nihilum:non hic nihili:& huic lino &
limo:ſic nihilo non huic nihili.poteſt dici Patritius caſus ut ei præponuntur pronomĩa plura:ut hic caſus Te
rentii:hunc caſum terentii:hic miles legionis.huius militis legionis hunc militem legionis.Negant cum om
nis natura ſit aut mas:aut fœmina:aut neutrum debuiſſe ex ſingulis uocibus ternas figuras uocabulorum fie
ri:ut albus alba album:nunc fieri in multis rebus binas ut Metellus metella.Ennius ennia nonnulla ſingula
ut tragœdia:comœdia ſic eſſe Marcum numerium at marcam numeriam non eſſe dici:corbum turdum:nō
dici corbam turdam.Contra dici pantheram menilam.non dici pantherum menilum nullius neutros filiū
& filiam.non acta diſcerni marem ac fœminam.ut terentiam & terentiam.contra deorum liberos & ſeruoꝝ
rum non itidem.ut Iouis filium & filiam iouem.iouem & iouam.Item magnum numerum uocabulorum
ĩ hoc genere non ſeruare analogias.Ad hæc dicimus omnis orationis quāuis res natura ſubſit.tamē ſi ea ĩ uſu
non peruenerit eo non peruenire uerba.Ideo equis dicitur & equa.In uſu enim horum diſcrimine coruus &
corua non quod ſine uſu id quod diſſimilis natura.Itaq; quedam aliter olim ac nunc.nam & tum omnes ma
res & fœminæ dicerentur columbæ quod non erant in eo uſu domeſtico quo nunc contra propter domeſti-
cos uſus.quod internouimus appellatur mas columbus fœmina columba.Nam cū tria genera tranſit.& idē
eſt ĩ uſu diſcrimina totum deniq; apparet ut eſt in docto & docta & doctum.doctrina enim per hæc tria tran
ſire poteſt & uſus docuit diſcriminare doctas res ab hominibus & in his marem & fœminam in mare & fœ-
mina & neutro neque natura mare tranſit neque fœminæ neque neutra.& ideo nō dicitur fœminus fœmi-
na fœmininum ſic reliqua. Itaque ſingularibus & ſecretis uocabulis appellati ſunt:quare in quibus rebus nō
ſubeſt ſimilis natura aut uſus:in his uocabulis huiuſmodi ratio quæri non debet.Ergo igiť ut ſurdus uir ſur-
da mulier.ſic ſurdum theatrum quod omnes tres ad auditum ſunt comparatæ.Contra nemo dicit cubiculū
ſurdum ad ſilentium non ad auditum.ac ſi feneſtram non habet dicitur cæcū.ut cæcus & cæca quod omnia
habent lumen habere deberet:mas & fœmina habent inter ſe natura quādam ſocietatem neutra cum iis qđ
ſunt diuerſa itereſt quoq; de his perpauca ſunt quæ habeant quandam communitatem dei & ſerui nomina
quod non item ut libera noſtra tranſeunt eadem & cauſa quod ad uſum attinet inſtitui.Opus fuit de liberis.
de reliquis nihil attinuit.quod ĩ ſeruis gentilitia natura nō ſubeſt ĩ uſu.In noſtris nomĩbus qui ſumus ĩ actio
& liberi neceſſaria.itaq; ibi apparet analogia ac dicitor Terētius uir.Terētia fœmina.Terentiū genus in præno
minibus ideo non fit.itē quod ad hæc inſtituta ad uſum ſingularia quibus diſcernerenť nomina gētilitia ut a
numero ſecunda tertia quarta.In uiris ut quintus ſextus decimus ſic ab aliis rebus.cum eēnt duo Terentii aut
plures diſcernēdi cauſa ut aliquid ſingulare hērent notabāt forſitan ab eo qui mane natus diceret ut is malus
eſſet qui luci Lucilios qui poſt patris mortē poſthumus.E quibus quæ cum item cecidiſſet feminis ꝓportiōe
appellata.declinarant prænomina mulierū antiqua mana lucia poſthuma.Videmus enim maniam matrē la
rum dici.Luciam uolaminiam ſaliorū carminibus appellari.Poſthumam a multis poſt patris mortē ēt nunc
appellari.quare quocunq; progreſſa eſt natura cū uſu uocabula ſimili proportione propagata eſt analogia.Cū
in quibus declinationibus uoluntarii maris & fœminæ & neutri quæ uoluntaria non debeant ſimiliter decli
nari.Sed in quibus naturales ſint declinatus hi qui eſſe reperiunť.Quocirca in tribus generibus nominum ĩ
quæ tollunt analogias.qui autem eas reprehendunt quod alia uocabula ſingularia ſint ſolū ut cicer alia multi
tudinis ſolum.ut ſchalæ cum debuerint eſſe oĩa duplicia:ut equus eq Analogiæ fundamentū eſſe obliuiſcun
tur naturam.& uſu ſingulare eſt:quod natura unum ſignificat ut equus:aut quod coniuncta quodammodo
ad unum uſum ut bigæ.Itaq; dicimus una muſa ſic dicimus unæ bigæ.Multitudinis uocabula ſunt unū ĩfi-
nitū ut muſæ alterū finitū ut duæ tres quatuor.Dicimus enĩ ut hæ muſæ ſic unæ bigæ & binæ & triæ bigæ
ſic deinceps.Quare tam unæ & uni & una quodammodo ſingularia ſunt:quam unus & una unum.hoc mo
do mutat:quod altera in ſingularibus altera in coniunctis rebus.& ut duo tria ſunt multitudinis:ſic bina tri
na.Eſt tertium quoq; genus ſingulare ut in multitudine uter in quo multitudĩs:ut uter utri.ideſt uter poeta.

ſinguli utri poetæ multitudinis eſt.Qua explicata natura apparet non debere omnia uocabula multitudinis
habere par ſingulare.Omnes enim numeri a duobus ſurſum uerſus multitudinis ſūt.neq; eorum quiſq̄ ha-
bere poteſt ſingulare compar.Iniuria igitur poſtulant:ſiqua ſint ſingularia oportere habere multitudines.Itē
qui reprehendunt quod non dicatur ut unguentum unguenta.uinum uina.ſic acetum aceta.garum gara fa-
ciunt imperite qui ibi deſiderant multitudinis uocabulum:quæ ſub mēſura ac pondere potius q̄ ſub nume
rum ſuccedant.Nam in plumbo.oleo.aceto:quum incrementum acceſſit.Dicimus enim multum oleum:
ſic multum plumbum argentum.non multa olea argenta plumba.Cunq; ex hiſce fiant dicamus plumbea
& argentea.Aliud enim cum argentum.Nam id tum cum iam uas.Argentum enim ſi pocillum aut quid
item:ꝙ pocilla argentea multa non quod argentum multum ea natura in quibus eſt menſura nō numerus
ſi genera in ſe habent plura & in uſum uenerunt & genere multo.ſic uina & unguenta dicta.Alii generis enĩ
uinum quod chio.Aliud quod leſbio.Sic ex regionibus quæ ipſa dicuntur nunc melius unguenta cui nunc
genera aliquid:ſi item diſcrimina magna eſſent olei & aceti.& ſic cæterarum rerum huiuſcemodi in uſu cō-
muni dicerentur.ſic olea & uina.Quare in utraq; deniq; reſcindere conatur analogiam.Sed cum in diſſimi-
li uſu ſimilia uocabula querunt.Et cum item ea quæ metimur.atq; ea quæ numeramus dici putent oporte
re.Item reprehendunt analogias ꝙ dicantur multitudinis nomine publicæ balneæ non balnea.contra quod
priuati dicunt unum balneum quod plura balnea dicant quibus reſpondere poteſt non eſſe reprehendendū
quod ſcalæ & aquæ caldæ plæraq;:quæ cum multitudinis uocabulis ſint appellata.neq; eorum ſingularia in
uſum uenerit.Idemq;.Item contra primum balneum nomen & græcum introiit in urbem publice ibi con-
ſedit:ubi bina eſſent coniuncta ædificia lauandi cauſa.unum ubi uiri.alterum ubi mulieres lauarentur ab ea
dem ratione domi ſuæ quiſq; ubi lauatur balneum dixerit.& quod non erant duo balnea dicere non cōſue-
uerunt cū hoc antiqui non balneū:ſed lauiatriam appellare conlueſſent.Sic aquæ caldæ a loco & aquæ quæ
ibi ſcaterent:cū ut colerentur ueniſſent in uſum noſtris.Cum aliæ ad alium morbū idoneum eſſent.Hæ cū
plures eſſent ut puteolis & in tuſcis quibus utebantur multitudinis potius ſingulari q̄ uocabulo appellarūt.
Sic ſchalas ꝙ a ſcandendo dicanť.& ſingulos gradus ſcanderent.Magis erat q̄rendum ſi appellaſſent ſingula
ri uocabulo ſcalam cū origo noĩatus oſtēderet contra.Itē reprehendūt de caſibus quod quidam nominatus
habent rectos.quidā obliquos quod dicunt utroſq; ĩ uocibus oportere.quibus idem reſpōderi poteſt:in qui
bus uſus aut natura non ſubſit ibi non eſſe analogiam.Sed ne in his uocabulis quæ declinantur ſi trāſeunt e
recto caſu in rectum caſum.Quæ tamen fere non diſcedunt a ratione ſine iuſta cauſa ut hi q gladiatores fau
ſtinos.Nam quod plæriq; dicuntur ut tris extremas ſyllabas habeāt.eaſdem caſtelliani aquiliani animaduer
tunt.unde oriuntur nomina diſſimilia Caſelius Cæcilius Aquilius Fauſtius recte dicerēt Fauſtianos:ſi a Sci
pione quidē male dicunt Scipioninos.Non contra ſcipionarios.ſed ut dixi quod ab huiuſcemodi cognomi-
nibus raro declinantur cognomina:neq; in uſum etiā perducta notant quædam.Itē dicunt quum ſit ſimile
ſtultus luſcus.& dicať ſtultus ſtultior ſtultiſſimus:non dici luſcus luſcior luſciſſimus.Sic in hoc genere mul
ta:ad quæ dico ideo fieri:quod natura nemo luſco magis ſit luſcus:cum ſtultior fieri uideatur:quod rogant
cur dicamus mane manius maniſſime.Idē de ueſptino tpe uere magis & minus eſſe non pōt ante & poſt po
teſt.Itaq; prius eſt hora prima q̄ ſecunda non magis hora:ſed magis mane ſurgere tamē diciť q prio ſurgit q̄
qui nō prior.Vt enim dies non pōt eſſe magis q̄ mane.Itaq; ipſum hoc quod diciť magis ſibi non cōſtat.qđ
magis mane ſignificat primū mane:magis ueſpere nouiſſimum ueſper.Item ab huiuſcemodi ſimilitudini-
bus reprehenditur analogia.quod cū ſit anus cadus ſimile & ſit ab anu anicula anicilla.a cado duo reliqua:ꝙ
nō ſint ꝓpagata:ſic nō dicatur a piſcina piſcinula piſcinilla ab huiuſcemodi uocabulo analogias eē ut dixi:ubi
magnitudo animaduertenda ſit in unoquoq; gradu.Et quæ ſit in uſu communi:ut ciſta ciſtula ciſtella & ca
nis catulus catellus:quod in pecoris uſu non eſt.Itaq; conſuetudo frequētius res in binas diuidi partes & ma
ius & minus ut lectus & lectulus.arca & arcula.ſic alia:quod dicunt caſus alia nō habere rectos.alia obliquos.
& ideo non eſſe analogias falſum eſt.Negant habere rectos.ut ĩ hoc frigus frugi frugem.Item rolem rolis ro
le obliquos non habere ut in hoc dieſpiter dieſpitri dieſpitrem:maſpiter maſpitri maſpitrem.ad hoc reſpon
deo & priora habere nominandi & poſteriora obliquos.Nam & frugi rectus eſt natura frux.Ac ſecundū cō-
ſuetudinē dicimus.ut hæc auis.hæc ouis.ſic hæc frugis. Si ſecundum naturam noĩandi eſt caſus rois ſecun
dum conſuetudinē rolis.Cum utrūq; conueniat ad analogiam quod & id in conſuetudine nō eſt cuiuſmodi
debeat eſſe apparet.& quod eſt in cōſuetudine nunc in recto caſu eadem eſt analogia:ac plæraq;:quæ ex mul
titudine cū tranſeunt in ſingulare difficulter efferuntur ore.ſic cum tranſiretur ex eo quod dicebať hæc oues
una non eſt dicta ous ſine una.ſed additum:ideſt ac fictū ambiguum uerbum nominandi an patritii eſſe ca-
ſus:ut ouis & auis.ſic in obliquis caſibus cur negant eſſe dieſpitri dieſpitrem nō uideo niſi quod minus ē tri-
tum in conſuetudine q̄ dieſpiter:quod in nihil argumentum eſt.Nam tam caſus qui non tritus eſt:q̄ qui eſt.
Sed in caſuum ſerie alia uocabula non habere nominandi.alia de obliquis aliquem.Nihil enim ideo quo mĩ
nus ſit ratio percellere poterat hoc crimen.Nam ut ſigna quæ non habent caput:aut aliquam partem aliam:
nihilominus in reliquis membris eorum eſſe poſſunt analogiæ.ſic in uocabulis caſuum: Poſſunt item fieri
ac reponi quod aberit ut patietur natura & conſuetudo:quod nonnūq̄ apud poetas inuenimus factum.ut in
hoc apud Neuiū in Claſtidio uita inſepulta lectus in patriā reduxi.Itē reprehendūt quod dicať hæc ſtrues.hic
hercules.hic homo.debuiſſet.n.dici ſi eēt analogia.Hic Her.hæc ſtrux:hic homon.hæc oſtēdūt noua nō ana
logiam eſſe.ſed obliquos caſus nō habere caput ex ſua analogia:nō ut ſi in ſtatua Alexandri impoſueris caput
Philippi membra conueniunt ad rationem ſic ad Alexandri membrorum ſimulacrū caput quod reſpōdeat
ita ſit.Nam ſiquis tunicam in uſu ita conſuit:ut altera placula ut anguſtis clauis:altera latis:utraq; pars in ſuo

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

genere caret analogia.Item negant eſſe analogias:quod alii dicunt cupreſſus.alii cupreſſi.Item de ficis plata/
nis & plæriſqꝫ arboribus.de quibus alii extremum.us.alii ei faciunt.Ideſt falſum.Nam debent dici.e.&.i.fici.
& nummi.quod eſt ut nummi fici & nummorum ficorum.ſi eſſent plures ficus eſſent.ut manus diceremuſ
ut manibus & ficibus & ut manuum & ficuum.neqꝫ has ficos diceremus.ſed ficus ut nõ manos appellamus
Sed cõſuetudo diceret ſingularis obliquos caſus huius fici neqꝫ hac fico:ut nõ dici huius mani ſed huius ma
nus & hac mano.ſed hac manu.Et illud putant eſſe cauſæ cur non ſit analogia:quod Lucilius ſcribit. Decuis
ſine decuſſibus eſt qui errant ꝙ Lucilius non debuit dubitare ꝙ utrũqꝫ . Nam in ære uſqꝫ ab aſſe ad centuſſis
numerus æs aſſignificat.& eius numero finiti caſus omnes a dupondio ſunt:qđ dicitur a multis duobus mo
dis hic dupondius & hoc dupondium:ut hoc gladium & hic gladius.a treſſibus uirilia multitudinis hi treſ
ſes & his treſſibus:confido ſingulare hoc treſſis habeo & hoc treſſis.Confido ſic deinceps a centuſſis. Deinde
numerus æs non ſignificans numeri qui æs non ſignificant uſqꝫ a quattuor ad cẽtum triplicis habẽt formas:
quod dicuntur hii quattuor.hæ quattuor.hæc quattuor.quum peruẽtum eſt ad mille:quartum aſſumit ſin
gulare neutrum quod dicitur hoc mille denarium a quo multitudinis fit milia denarii:Quare quo ad analo
gias quod pertineat non eſt:ut omnia ſimilia dicantur:ſed ut in ſuo quæqꝫ genere ſimiliter declinentur. ſtul/
te quærunt curas & dipondius & treſſis non dicantur proportione cum adſit ſimplex dupõdius fictus quod
duo aſſes pendebant.Treſſis ex tribus eris quod ſit pro aſſibus.Nonnunq̃ æs dicebant antiqui a quo nos dici
mus aſſem tenentes hoc ab ærea:æneaqꝫ libra & mille æris ligaſſe:quare quod a treſſis uſqꝫ ad ducẽtuſſis nu/
meri ex eiuſmodi ſunt compoſiti eiuſmodi habent ſimilitudinem dupondius quod diſſimilis eſt ut debuit
diſſimilem habet rationem.Sic as quoniam ſimplex eſt ac principium & unum ſignificat & multitudinis ha
bet ſuum infinitum.dicimus enim aſſes quos cum finimus dicimus dupondius & treſſis.Et ſic porro uide/
tur mihi quoniam finitum & infinitum habeat diſſimilitudinem non debere utrunqꝫ. Item dici eo magis
quòd in ipſis uocabulis ubi additur certus numerus in militaris aliter atqꝫ in reliquis dicitur.Nam ſic loquũ
tur hoc mille denarium:non hoc mille denarii & hæc duo milia denaria non duo milia denarii.Si eſſet dena
rii in recto caſu:atqꝫ infinitum multitudinem ſignificaret tunc in patrio denariorum dici oportebat & nõ ſo
lum in denariis uictoriatis drachmis nummis:ſed etiam in uiris idem ſeruari oportere:cum dicimus iudici/
um fuiſſe trium uirum decẽuirum non triumuirorum.Numeri antiqui habent analogias quod omnibus ẽ
una:non nouẽtria regula duabus tres gradus ſex decuriæ . quæ omnia ſimiliter inter ſe reſpondent : regulæ
eſt numerus nouẽtrius quod ab uno nouẽ cũ peruenimus rurſus redimus ad unã &.v.hinc &.lxxxx.ab una
ſunt natura nouenaria.ſic ab octonaria & deorſum uerſus ad ſingularia perueniunt:Actus primus eſt ab uno
dcccc.Secundus a mille ad nongentamilia quod idem ualebat unum & mille utrunqꝫ ſingulari numero ap/
pellatur.Nam ut dicitur hoc unum hæc duo milia & ſic deinceps multitudinis in duobus actibus reliq oẽs.
Item numeri gradus ſingularis eſt in utroqꝫ actu ab uno ad nouem denarios gradus.x.ad.lx.centenarius a cẽ
tum.dcccc.Ita tribus gradibus ſex decuriæ fiunt tres miliaria & tres minores antiqui his numeris fuerũt con
tenti. Ad hoc tertium & quartum actum a decies minores impoſuerunt uocabula.neqꝫ ratione:ſed tamẽ nõ
contra eſt eam de qua ſcribimus analogiam.Nam ut deciennis cum dicatur hoc deciens:ut mille hoc mille :
ut ſit utrunqꝫ ſine caſibus uocis dicemus:ut hoc mille huius mille:ſic hoc deciẽs huius deciens.nec eo minus
in altero:quod eſt mille præponimus hi mille horum mille:quoniam in eo eſt nomen commune quam uo
cant emonimiam obliqui caſus.ab eodem capite ubi erit emonimia obliqui caſus quominus diſſimiles fiãt
analogia non prohibet.Itaqꝫ dicimus hic argus cum hominem dicimus . Cum oppidum græcam cene hoc
argos:Cum latine argi item faciemus.Si eadem uox nominet uerbum ſignificauit.ut & in caſus & in tempo
ra diſpariliter declinetur ut faciamus. A meto quod nomen eſt metonis metonem.quod uerbum eſt.me/
tam metebam.Reprehendunt cum ab eadem uoce plura ſunt uocabula declinata quas ſynonimas appellãt :
ut Sappho & alceus & alceo ſic gerion gerionis gerione.In hoc genere ꝙ caſus perperam permutant.quidam
non reprehendunt analogiam:ſed qui eis utitur imperite quod quiſqꝫ caput pertenderit ſequi debet eius cõ
ſequenti caſus in declinando:ac non facere cum dixerit recto caſu alceus:in obliquis dicere alceoni & alceo //
nem:quod ſi inſtituerit:& non ſecutus erit analogias reprehendendum Ariſtarchum ꝙ hæc nomina meli/
certes & philomedes ſimilia negat eſſe quod uocandi caſus habet alter melicerta alter philomede. Sic qui
dicat lepus & lupus non eſſe ſimile quod alterius uocandi caſus ſit lupe alterius lepus : Sic ſocer macer quod
in tranſitu fiat ab altero triſyllabum ſoceri ab altero biſyllabum macri.de hoc & ſi ſupra reſponſum eſt cum
dixi de lana hic quoqꝫ amplius adiiciam:ſimilia non ſolum a facie dici:ſed etiam ab aliqua cõiuncta ui & po
teſtate quæ & oculis & auribus latere ſoleat. Itaqꝫ ſæpe gemina facie mala negamus eſſe ſimilia ſi ſapore ſũt
alio.Sic equos eadem facie nonnullos negamus eſſe ſimilis in orationes ex procreate diſſimilis. Itaque in
hominibus emendis ſi natione alter eſt melior: emimus pluris : atque in hiſce omnibus ſimilitudinis non
ſumimus tantum a figura : ſed etiam aliunde: ut in equis ætas:ut in his cuiuſmodi faciant pullos: ut in po/
mis quo ſunt ſuccoſa. Igitur idem ſequitur in ſimilitudine ipſorum uerborum.quis reprehendendus nõ
eſt . quare diſſimilitudinum diſcernendarum cauſa nonnunquam ut pronomen aſſumitur ſic caſum ali//
quem aſſumi: ut in hiis nemus lepus.hic lepus. hoc nemus . Itaque diſcedunt ac dicuntur hi lepores . hæc
nemora: ſic aliud ſiquid aſſumptum erit extrinſecus quo ſimilitudo penitus perſpici poſſit . non enim erit
remotum a natura . Neqꝫ enim magnetes lapides duo inter ſe ſimiles ſint . nec ne perſpicere poſſis:niſi mi/
nutum extrinſecus prope appoſueris ferrum quod ſimiles lapides ſimiliter dicunt diſſimiliter diſſimiles :
quod ad nominatiuum analogia pertinet:ita declinatum arbitror:ut omnia quæ dicuntur contra ad reſpon
dendum ab his ſumi fontibus poſſit:quod ad uerborum temporalium rationẽ attinet:cũ partes ſint q̃ttuor

temporum perſonarum generum diuiſionum. Ex omni parte quoniã reprehendũt ad ſingula reſpondebo
primum quod aiunt analogias nõ ſeruari in temporibus.cum dicat legi lego legam.& ſic ſimile alia.Nã quæ
ſint ut legerim perfectum ſignificare duo reliqua lego & legam & lego inchoatam iniuriam reprehendunt.
Nam ex eodem genere & ex diuiſione idem uerbum quod ſumptum eſt per tempora traduci põt.ut diſcebã
diſco diſcam.& eadem perfecti ſic didiceram didici didicero ex quo licet ſcire uerboꝝ rõne cõſtare.Sed eos q
trium tempoꝝ uerba pronunciare uelint ſcienter id facere.Idem illos q reprehendunt quod dicimus amor
amabor amatus ſum.Nõ enim debuiſſe in una ſerie unũ uerbum eſſe duplex cũ duo ſimplicia eſſet . Neqꝫ ex
diuiſione ſi uniuſmodi ponas uerba diſcrepant inter ſe. Nã infecta omnia ſimplicia ſimilia ſunt & pfecta du/
plicia inter ſe paria in omnibus uerbis ut hic amabor amor amabor amatus ero.quare item male dicũt feriã
percuſſi:quod eſt ordo feriam ferio feriebam:percuſſi percutio percutiam.Sic percutiam in reliquis tempo/
ribus reprehendenti reſponderi poteſt. Similiter errant qui dicunt ex utraqꝫ parte uerba oĩa cõmutare ſyl/
labas oportere.aut nullũ in his pũgo pungam pupugi.tundo tundã tutudi.diſſimilia enim conferunt uerba
infecti cum perfectis.Quod ſi infecta modo conferrent omnia uerbi pricipia incõmutabilia uideretur. ut in
his pungebã pungo pungam.Et contra ex utraqꝫ parte commutabilia ſi perfecta ponerẽt:ut pupugeram pu
pugi pupugero.Itẽ male cõferunt fui ſum ero.quod fui eſt perfectum cuius ſeries ſibi ut debet in oĩbus perſo
nis conſtat quod eſt fueram fui fuero de infectis ſum.quod autem dicitur.olim dicebaſ eſum.Et ĩ omnibus
perſonis conſtabat quod dicebatur eſum es eſt.eram eras erat ero eris erit.Sic huiuſmodi cætera ſeruare ana
logiam uidebis.Etiam in hoc reprehendunt ꝙ quædam uerba neqꝫ perſonas habent ternas:neqꝫ tẽpora ter/
na id imperite reprehẽdunt:ut ſiquis reprehẽdat naturam quod nõ uniuſmodi finxerit animalis omnis. Sic
enim natura non omnes formæ uerborum terna habeant tempora.ternas perſonas non habeant totidẽ uer
borum diuiſiones:Quare cum imperamus natura:quod affectabat ſolum habet:cũ & præſenti aut abſenti
imperamus fiunt terna:ut lege legito legat.Perfectũ enim imperat nemo contra quæ ſunt imperandi: ut le/
go legis legit.Nouena fiunt uerba infecti.nouena perfecti.Quocirca nõ ſi genus cum genere diſcrepat: ſed in
ſuo quiſqꝫ genere ſiquid eſt deeſt requirendũ.ad hæc addita ſi erunt ea quæ de nominatiuis ſupra ſunt dicta
facilius omnia ſoluentur.Nam ut illic externi caput rectos caſus.ſic hic ĩ forma eſt perſona eius qui loquitur
& tempus præſens:ut ſcribo lego:quare ut illic ſit:ſic hic. Item acciderit in formula:ut aut caput non ſit: aut
ex alieno genere ſit proportione eadem quæ illic dicimus. Cur nihilominus ſeruetur analogia . Item ſicut
illic caput ſuum habebit & in obliquis caſibus trãſitio erit in aliquam formulã:qua aſſumpta reliqua facilius
poſſunt uideri uerba:unde ſint declinata.Fit enim ut rectius caſus nonnunq̃ ſit ambiguus:ut ĩ hoc uerbo uo
lo quod id duo ſignificat.Vnum a uoluntate.alterum a uolando.Itaqꝫ a uolo intelligamus & uolare & uelle.
Quidam reprehendunt ꝙ pluit & luit dicamus in præterito & præſenti tempore cum analogiæ ſui cuiuſqꝫ
temporis uerba debeant diſcriminare.falluntur.nam eſt ac putãt aliter quod in præteritis ut dicimus longũ
pluit in præſenti breue luit pluit.Ideoqꝫ in uenditionis lege fundi rura cæſa ita dicimus ut u producamus.Itẽ
rep̃hendunt q̃dã qđ putant idẽ eſſe ſacrificio & ſacrifico relauat & lauatur quod ſi an nõ: nihil cõmouet ana
logiam:dum ſacrifici qui dicat ſeruet ſacrificabo.Et ſic per totã formam ne dicat ſacrificaturus. aut ſacrifica/
tus ſum.hæc enim inter ſe non conueniunt apud Plautum cum dicit piſcis:ego credo q uſqꝫ dum uiuunt. la
uant diu minus lauari q̃ hæc lauat proneſium ad lauant lauari non conuenit:ut ſit poſtremũ ſed eſt ad lauan
tur analogia lauari reddit quod Plautus aut librarii mendiunt.ſi eſt non ideo analogia.ſed qui ſcripſit eſt rep̃
hendendus omnino & lauant & lauantur dicitur ſeparatim recte in rebus certis quod puerum nutrix lauat.
puer a nutrice lauatur.nos in balneis & lauamus & lauamur.Sed conſuetudo alterum utrum cum ſatis ha/
beret ĩ toto corpore potius utimur lauamur.In partibus lauamus quod dicimus lauo manus.ſic pedes & cæ
tera.Quare e balneis non recte dicunt:laui manus recte.Sed quoniam in balneis lauor lauatus ſum ſequitur
ut contra:quoniam eſt ſoleo oportet dici ſolui ut Cato & Ennius ſcribit:non ut dicit uulgus ſolitus ſum de/
beret dici. Neqꝫ propter hæc quod hæ diſcrepant in ſermone pauca minus eſt analogia.ut ſupra dictum eſt.
Item cur non ſit analogia aſſerunt.ꝙ a ſimilibus ſimilia non declinentur:ut ab dolo & colo.ab altero enim di
citur dolaui.ab altero colui.In quibus aſſumi ſolet aliquid pro facilius reliqua dicantur uti munecidis operi/
bus minutis ſolet fieri.Igitur in uerbis temporalibus quo ſimilitudo ſæpe ſit confuſa ut diſcerni nequeat niſi
tranſieris in aliam perſonam aut in tempus quæ præpoſita ſunt noſſe ſimiliter & intelligitur cum tranſitum
eſt in ſecundam perſonam quod alterum eſt dolas alterum colis.Itaqꝫ ĩ reliqua forma uerborum ſuã uterqꝫ
ſequitur formã utrum in ſecunda forma uerboꝝ temporale habeat in extrema ſillaba as cũ is ad diſcernen/
das diſſimilitudines intereſt.quocirca ibi potius index analogiæ q̃ in prima quod ibi abſtruſa eſt diſſimilitu/
do:ut apparet in his.meo.neo ruo. Ab his enim diſſillaba fiunt trãſitu quod ſic dicunſ meo as.neo nes.ruo
ruis:quorum unumquodqꝫ ſuas conſeruat ſimilitudinis formas analogiam.Item de his quæ appellãtur par
ticipia reprehendunt multa iniuria.Nam non debet dici terna a ſingulis uerbis amaturus amãs amatus: qđ
eſt ab amo amans & amaturus & ab amabar amatus. Illud Analogia quod præſtare debet:ĩ ſuo quoqꝫ ge/
nere habet cãus:ut amatus.amato.amati.amatis.& ſic ĩ mulieribus amata amatæ.Item amaturus eiuſdem/
modi habet declinationes amans paulo aliter quod hoc genus omnia ſunt in ſuo genere ſimilia. Propor/
tione ſic uirilia & muliebria ſunt eadem: de eo ꝙ in priori libro extremum eſt . ideo non eſt analogia quod
qui de ea ſcripſerint aut inter ſe non conueniant.aut in quibus conueniat ea cum cõſuetudinis diſcrepãt uer/
bis utrunqꝫ.Sic enim omnis repudiandũ eſt artis quod in medicina & in muſica & in aliis multis diſcrepant
ſcriptores.Item in quibus cõueniunt ut ſcritis ſi etiã repudiant natura quod ita diciſ nõ ſit ars ſed artifex re/
prehendendus qui debet in ſcribendo non uidiſſe uerum nõ ideo non poſſe ſcribi uerum qui dicit hoc mõti

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

& hoc fonti:cũ alia dicant hoc monte & hoc fonte.Sic alia quæ duobus modis dicũtur:cum alterum ſit ue/
rum alterum falſum non uter peccat tollit analogias.ſed uter recte dicit cõfirmat.& quemadmodũ is qui cũ
peccat in his uerbis.ubi duobus modis dicuntur nõ tollit rationẽ cum ſequitur falſum.Sic etiã ĩ his duobus
dicuntur ſiquis aliter putat dici oportere atq; oportet:non ſcientiam tollit orationis:ſed ſuam inſciẽtiam de
nudat quibus rebus ſolui arbitraremur poſſe quæ dicta ſunt priori libro contra analogiam:ut potui breui ꝑ
cucurri:ex quibus id confeciſſent quod uolunt ut in lingua latina eſſet anomalia tamẽ nihil legiſſent ideo ꝙ
in oĩbus partibus mundi utraq; natura ineſt quod alia inter ſe alia ſũt.Sicut in animalibus diſſimilia ſunt ut
equus.bos.ouis.homo.Itẽ alia in unoquoq; hoꝝ genere inter ſe ſimilia innumerabilia.Item in piſcibus diſſi
milis murena lupo:his ſoleæ hæc nerenæ & muſtellæ.ſic aliis ut maior ille numerus ſit ſimilitudinũ earum:
quæ ſunt ſeparatim in murenis:ſeparatim in aſellis.Sic in generibus aliis quare cum inclinationibus uerbo/
rum numerus ſit magnus a diſſimilibus uerbis ortus quod etiã uel maior eſt in quibus ſimilitudines reperi
untur conferendã eſt eſſe analogias.Itẽ quæ cum ea non multo minus q̃ in oĩbus uerbis patiatur uti conſue/
tudo cõmunis fatendũ illud quo quãdo analogiam ſequi nos debere uniuerſos ſingulos aũt:ꝑter q̃ ĩ quibus
uerbis offenſura ſit conſuetudo cõis.Quod ut dixi aliud debet præſtare populus:aliud e populo ſinguli ho/
mines.neq; id miꝝ eſt cũ ſinguli quoq; nõ ſint eodẽ iure.Nã liberius poteſt poeta q̃ orator ſequi analogias.
Quare cum hic liber id quod pollicitus eſt demõſtraturum abſoluerit faciam finem proximo. Deinceps de
clinatorum uerborum firma ſcribam.

N uerboꝝ declinationibus diſciplina loq̃ndi diſſimilitudinẽ an ſimilitudinẽ ſequi deberet mul/
i ti quærunt.Cũ ab his rõ quæ a ſimilitudine orireť uocaretur analogia:reliqua pars appellaretur
anomalia.De qua re primo libro:quæ dicerentur cur diſſimilitudinẽ ducem haberi oportere di
xi.Secũdo cõtra quæ diceň cur potius diſſimilitudinẽ cõueniret ꝑponi:quaꝝ rerum quod nec
fundamẽta ut debita poſita ab ullo neq; ordo ac natura ut res poſtulat explicata.ipſe eius rei formã exponam
Dicã de quattuor rebus q̃ continẽt declinationibus uerboꝝ.quid ſimile ac diſſimile.quid ratio:quã appellãt
logon.qd ꝑportione quid dicunt analogon.qd conſuetudo:quæ explicatæ declarabũt analogiã & anomalia.
unde ſit qd ſit cuiuſmodi ſit.De ſimilitudine & diſſimilitudine.Ideo primũ dicendũ ꝙ ea res eſt fundamen/
tum o.um declinationum.ac cõtinet rationes uerboꝝ.Simile eſt quod res plæraſq; uideť habere eaſdem:q̃s
illud cuiuſq; ſimile.Diſſimile eſt quod uideť eſſe contrariũ huius minimũ.ex duobus conſtat omne ſimile.
Itẽ diſſimile quod nihil poteſt eſſe ſimile quin alicuius ſit ſimile.Itẽ nihil dicitur diſſimile quin addatur ꝙ id
ſit diſſimile.Sic diciť ſimilis homo homini.equus equo.Et diſſimilis homo equo:nã ſimile eſt homo homi
ni ideo ꝙ eaſdem figuras mẽbroꝝ habet quæ eos diuidunt ab reliquoꝝ aĩalium ſpecie in ipſis hoĩbus ſimili
de cauſa uir uiro ſimilior q̃ uir mulieri quod plures habẽt eaſdẽ partis. & ſic ſenior ſeni ſimilior q̃ puero. Eo
porro ſimiliores ſunt qui facie quoq; pene eadẽ habitu corporis filo.Itaq; qui plura habẽt:eadem dicuntur
ſimiliores:qui proxime accedunt:ad id:ut oĩa habeant eadem uocantur gemini.Simillimi ſunt qui tris natu
ras rerum putent eſſe.Simile:diſſimile.Neutrũ quod aliis uocent non ſimile:aliis non diſſimile.Sed q̃uis tria
ſint ſimile:diſſimile.Neutrũ tamen põt diuidi etiã in duas partes ſit.Quodcũq; cõferas:aut ſimile eẽ aut nõ
eſſe ſimile eſſe.& diſſimile ſi uideatur eſſe ut dixi:neutrũ ſi in neutram partẽ præponderet: ut ſiquæ res duæ
cõferunť uicinas habent partes:& in his denis habeãt eaſdem denas alias & ſimilitudinẽ æque aĩaduertẽdas.
hanc naturã plæriq; ſubiiciunt ſub diſſimilitudinis nomen.quare quoniã fuit ut potius de uocabulo q̃ de re
controuerſia eſſe uideatur:illud eſt potius aduertendũ cũ ſimile quid eſſe dicitur quin cui parti ſimile dicať
eſſe.In hoc enim ſolet eſſe error.quod põt fieri ut hõ hoĩ ſimile non ſit ut multas partes habeat ſimilis. & iõ
dici poſſit ſimilis habere oculos mabus pedes & ſic alias res ſeparatim & una plures.Itaq; quod diligẽter ui/
dendũ eſt in uerbis quas partes & quot modis oporteat ſimilis habere dicunť:ut infra apparebit.Is locus ma
xime lubricus eſt.quod enim ſimilius poteſt uideri in diligẽti q̃ duo uerba hæc ſuis & ſuis:q̃ non ſunt:ꝙ alte
rum nõ ſignificat ſuere.alteꝝ ſuem.Itaq; ſimilia eſſe uocibus ac ſyllabis cõfitemur.Diſſimilia eẽ ꝑtibus ora/
tionis uidemus:ꝙ alteꝝ habet tempora:alteꝝ caſus.quæ duæ res uel maxime diſcernunt analogias.Itẽ ꝑpin
quiora genere inter ſe uerba ſimilem ſæpe pariunt errorẽ:ut in hoc nemus & lepus uidetur eſſe ſimile quod
cũ utrunq; habeat eundem caſum rectũ:ſed nõ eſt ſimile:ꝙ eas certe ſimilitudines opus ſunt in quo eſt ut ſin
genere noĩum ſint eodem:quod in his non eſt.Nã in uirili genere nominũ ſint eodem eſt lepus ex neutro ne
mus.Dicitur enim hic lepus & hoc nemus ſi eiuſdẽ generis eſſet utriq; præponeretur idem ac diceretur: aut
hic lepus & hic nemus.aut hoc lepus & hoc nemus.quare quæ & cuiuſmodi ſunt genera ſimilitudinum ad
hanc rem ꝑſpiciendum ei qui declinationes uerboꝝ proportione ſint:ne quæret quod locum quod eſt diffi
cilis qui de his rebus ſcripſerũt aut uitauerunt aut incœperũt neq; aſſeq potuerũt.Itaq; in eo diſſenſio neq; ea
uniuſmodi apparet.Nam alii de omnibus uniuerſis diſcriminibus poſuerunt numerum:ut Dioniſius Sido
nius qui ſcripſit eas eſſe ſeptuagintaunam.alii partes eius quæ habent caſus:cuius eidem hic cum dicat eẽ diſ/
crimina q̃dragintaſeptẽ.Ariſto.rettulit ĩ litteras.xiiii.Parmẽiſius.viii. Sic alii pauciora aut plura:q̃ꝝ ſimilitu
dinũ ſi eſſet origo recte capta & inde orſa ratio minus erraret in declinatõibus uerboꝝ:quarum ego pricipia
prima duorum generum ſola arbitror eſſe atq; ſimilitudines exigi oportere.E quis unum poſitũ in uerboꝝ
materia.alterum ut in materiæ figura quæ eſt ex declinatione fit.Nam debet eſſe unum ut uerbum uerbo.
unde declinetur ſit ſimile. Alterum ut e uerbo in uerbum declinatio.ad quem conferatur eiuſdem modi ſit.
alias enim a ſimilibus uerbis ſimiliter declinantur.ut ab herus ferus hero fero.Alias diſſimiliter herus ferus:
heri ferum cum utrunq; & uerbum uerbo erit ſimile & declinatio declinationi.Tum denique dicam eſſe ſi
milem ac duplicem & perfectam ſimilitudinem habere id quod poſtulat analogia.ſed ne aſtutius uidear po/

fuiſſe duo genera eſſe ſimilitudinũ ſola.cũ utriuſq; inferiores ſpecies ſint plures.ſi de his reticuero:ut mihi re
linquam latebras repetam ab origine ſimilitudinũ quæ in conferẽdis uerbis & inclinandis ſequẽdæ aut uitã
dæ ſint.Prima diuiſio in orone ꝙ alia uerba nuſq̃ declinanť ut hæc uix mox.alia declinanť a lima limabo a fe
ro ferebam.Et cũ niſi in uerbis quæ declinanť non poſſit eſſe analogia q dicit ſimile eſſe mox & nox errat qď
non eſt eiuſdem generis utrũq; uerbũ:cũ nox ſuccedere debeat ſub caſuum ratiõe mox neq; debeat neq; poſ
ſit. Secunda diuiſio eſt de his uerbis quæ declinari poſſunt:quod alia ſunt a uoluntate:alia a natura.Volun/
tatem appello cum unus quiuis a nomine aliæ imponit nomen:ut Romulus Romæ.Naturam dico cũ uni
uerſi acceptum nomen ab eo qui imponit non requirimus:quemadmodũ id uelit declinari:ſed ipſi declina/
mus:ut huius Romæ hanc Romam.De his duabus partibus uoluntaria declinatio referť ad conſuetudinẽ
naturalis ad orationẽ.Quare proinde ac ſimile cõferri non oportet ac dicere:ut ſit e Roma Romanus. Sic ex
capua dici oportere capuanus:quod in conſuetudine uehementer natat.quod declinãtes imperite rebus no/
mina imponũt a q̃bus cũ accepit cõſuetudo turbulẽta neceſſe eſt dicere.Itaq; neq; Ariſtarchii neq; alii in ana
logiis defendendã eius ſuſceperũt cãm.Sed ut dixi hoc genere declinatio in cõmuni cõſuetudine uerborum
ægrotat & langueſcit.Quod oritur e populo multiplici imperio.Itaq; in hoc genere in loquendo magis ano
malia q̃ analogia.Tertia diuiſio eſt quæ uerba declinat a natura.Ea diuidiť in partis quattuor.In unã primã:
uidelicet quæ habet caſus neq; tpa habet.ut docilis facilis & amabilis.In alterã q̃ tpa habet neq; caſus ut do/
cet facit amat.In tertiã quæ utraq; habet ut docens faciens.In quartam quæ neutrã ut docte & facete. Ex hac
diuiſione ſingulis partibus tres reliquere diſſimiles.Quare niſi in ſua parte inter ſe collata erunt uerba:ſi non
conueniunt non erit ita ſimile ut debeat facere idẽ in articulis.Vix adumbrata eſt analogia & magis rerum q̃
uocũ in noĩbus magis expreſſa:ac plus etiam in uocibus ac ſimilitudinibus q̃ in rebus ſuã obtinet rationem.
Etiã illud accedit in articulis habere analogias oſtẽdere ſit difficile:quod ſingula ſint uerba hic cõtra faciie qď
magna ſit copia ſimiliũ noĩatuũ.Quare non tam hanc partẽ ab illa ob diuidendũ:q̃ illud uidendũ:ut ſatis ſit
uerecundi etiam illam in eandẽ harenam uocare pugnatũ.ut articulis duæ partes finitæ & infinitæ ſic in uo/
cabulis duæ:uocabulũ & nomen.Non enim idẽ oppidum & Roma.Cum oppidum ſit uocabulũ roma no/
men:quaꝝ diſcrimen in his reddendis rõnibus alii diſcernũt alii non.Nos ſicubi opus fuerit ꝙ ſit & cur aſcri
bimus uniuſcuiuſq; partes.quoniã ſpecies plures de ſingulis dicam. Prima pars caſualis diuidiť in partes du
as:in noĩatiuum ſcilicet ꝙ neq; finitũ ẽ.ut hic & quis de his generibus duobus utꝝ ſumpſeris cũ reliquo nõ
cõferendũ:quod inter ſe diſſimiles habẽt analogias nominatus:ut ſimul ſit noĩatus habere debet ut ſit eodẽ
genere.ſpẽ eadẽ.ſic caſu.Exitu eius genere ut ſi nomẽ eſt quod conferas.ſit nomen ſpecie ſimile ut nõ ſolum
utrũq; ſit uirili caſu ſimile ut ſi alterum ſit dandi itẽ alterum ſit dandi cũ quo conferas.Exitu ut quas unum
habet extremas lr̃as eaſdẽ alteꝝ hẽat.ad hunc q̃druplicẽ fontẽ ordines diriguň bini.uni trãſuerſi.alteri dire
cti.ut in tabula ſolet in q̃ latrũculus ludit.Trãſuerſi ſunt q a recto caſu obliq declinanť.ut albus albi albo.Di/
recti ſunt:qui a recto caſu rectos declinantur:ut albus alba album.utriq; ſunt partibus ſenis.Tranſuerſorum
ordinum partes expellantur caſus directorum genere utriſq; inter ſe implicatis formam dicam. Prius de
tranſuerſis caſuum uocabula alius alio modo appellauit.Nos dicemus qui nominandi cauſa dicuntur nomi
nandi uel nominatiuum.
Et ſcopæ dicitur una ſcopa.aliter enim natura quod priora ſimplicibus poſteriora in coniunctis rebus uoca
bula ponuntur.ſic bigæ ſic quadrigæ a cõiunctu dictæ.Itaq; non dicitur ut hæc una lata & alba:ſic una biga.
ſed unæ bigæ:neq; ut dicitur.ut hæ duæ latæ albæ:ſic hæ duæ bigæ & quadrigæ.Itẽ figura uerbi q̃lis ſit re/
fert:quod in figura uocis alias cõmutatio fit in uno uerbo ſint:modo ſint:alias in medio:ut curſu curſito:ali/
as in extremo:ut doceo docui.alias cõmunis ut lego lege.Refert igiť ex q̃bus litteris quodq; uerbũ cõſtet ma
xime extrema:quod ea in plæriſq; cõmutanť.Quare in his quoq; partibus ſimilitudines ab aliis male ab ali
is bene:quod ſolẽt ſumi in caſibus cõferẽdis recte an ꝑperã uidendũ.Sed ubicũq; cõmoueň litteræ non ſolũ
hæ ſunt aĩaduertẽdæ:ſed etiã quæ proximæ ſunt neq; moueň.hæc eni uicinitas aliq̃tum põt in uerborum
declinationibus.In quis figuris non ea ſimilia dicemus:quæ ſimilis res ſignificant:ſed quæ ea forma ſint: ut
eiuſmodi res ſimilia ex inſtituto ſignificare plærũq; ſoleat: ut tunicam uirilem & muliebrem dicimus non
eam quam habet uir aut mulier ſed quam habere ex inſtituto debet.poteſt enim muliebrem uir:uirilẽ mu/
lier habere ut in ſcæna ab auctoribus haberi uidemus:ſed eam dicimus muliebrẽ:quæ de eo genere eſt.quo
indutui mulieres:ut uterentur eſt inſtitutum.ut actor ſtolam muliebrem ſit perpenna & cecina & purpuri
na figura muliebria dicuntur habere nomina non mulierum.Flexuræ quoq; ſimilitudo uidẽda ideo ꝙ alia
uerba quam uim habeant ex his uerbis unde declinantur appellarit. ut quemadmodum oporteat. ut a præ
tor conſul prætori conſuli. Alia ex tranſitu intelliguntur.ut ſocer macer quod alterum ſit ſocerum.alterum
macrum.quorum utrũq; in reliquis a tranſitu ſuam uiam ſequitur & in ſingularibus & in multitudinis de/
clinationibus.hoc fit:ideo ꝙ naturaꝝ genera ſunt duo quæ inter ſe cõferri poſſunt.unũ quod ꝑ ſe uideri po/
teſt.ut hõ & equus.Alteꝝ ſine aſſumpta aliqua re extrinſecus perſpici nõ poſſit.ut equus & equiſo. Vtrunq;
enim diciť ab equo quare homini hoĩem ſimilẽ eſſe.aut nõ eſſe ſi contuleris ex ipſis homini aĩaduerſis ſcies.
Ac duo inter ſe ſimiliter.ne ſint longiores q̃ ſint eorum fratres dicere non poſſis.ſi illos breuiores cũ q̃bus cõ
feruntur q̃ longi ſint ignorẽt.ſi latioꝝ atq; altioꝝ.Itẽ cætera eiuſdẽ generis ſine aſſumpto extrinſecus aliquo
perſpici ſimilitudines non poſſunt.Sic igitur quidam caſus quod ex hoc genere ſunt nõ facile eſt dicere ſimi
lis eſſe.ſi eorum ſingulorum ſolũ aĩaduertas uoces niſi aſſumpſeris.Alteꝝ quo flectitur ĩ trãſeundũ uox:qď
ad nominatiuũ ſimilitudines animaduertendas arbitratus ſum.ſatis eſt augere hæc ſunt.Relinquitur de ar/
ticulis.In q̃bus quædã eadẽ quædam alia.De quinq; enim generibus duo prima habent eadem quod ſunt &

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

uirilia & muliebria.& neutra & quod alia ſũt.ut ſignificẽt unũ ut plura & de caſibus quod habẽt quinos. Nã
uocãdi uoce notatus nõ eſt propriũ.Illud habent quod partim ſunt finita:ut hic & hæc.partim infinita:ut qs
quæ & quorum quod adũbrata & tenuis analogia.i hoc libro plura dicere neceſſe eſt ſecundũ genus:q̃ uerba
tp̄a habẽt neq; caſus ſi habẽt pſonas:eo℞ declinationũ ſpẽs ſunt ſex.Vna quæ dr̃ tpalis:ut legebam.gemebã.
lego gemo.Altera pſona℞ ut ſero meto.ſeris metis.Tertia rogãdi:ut ſcribone legone.ſcribiſne.legiſne.Quar
ta reſpondendi:ut fingo pingo.fingis pingis.Quinta optandi:ut dicerẽ facerẽ.dicã faciam.Sexta imperãdi:ut
cape rape.capito rapito.Itẽ ſunt declinationum ſpecies quattuor quæ tempora habent ſine perſonis in rogan
do.ut foditurne ſeriturne.& fodieturne ſereturne.reſpondendi ſpecie eædem figuræ fiunt extremis ſyllabis
dẽptis.Optandi ſpecies ut uiuatur ametur.uiueretur amaretur.Imperãdi declinatus ſum ne habent dubita/
tionem.& ea℞ ſint.Ne hæc ratio paref pugnetur.parari & pugnari.Accedunt ad hac ſpecies a ſcopulis diui/
ſionũ quadrinis ab infecti & perfecti emo edo emi edi a ſemel & ſæpius ut lego ſcribo lectitaui ſcriptitaui faci
endi & patiẽdi.ut uro ungo uror ungor.A ſingulari multitudinis.ut laudo culpo laudamus culpamus . hu/
ius generis uerbo℞.cuius ſpecies expoſui q̃late quicqd pateat.& cuiuſmodi efficiat figuras in libris q de for/
mulis uerbo℞ erunt diligẽtius expedief.Tertii generis quæ declinantur cũ temporibus ac caſibus.ac uocanf
a multis.ideo participalia ſunt hoc genere.

quẽadmodũ declinamus quærimus.Caſus eius etiã ſi is qui finxit poeta aliquod uocabulum &
ab eo caſu ipſe aliquẽ perperã declinauit potius eũ reprehẽdimus q̃ ſeqmur.Igif ratio quã dico utrobiq; & in
his uerbis quæ imponunf.& in his quæ declinãtur.neq; nõ etiam tertia illa quæ ex utroq; miſcef genere:q̃℞
unaquæq; ratio collata cũ altera.aut ſimilis aut diſſimilis:aut ſæpe uerba alia ratio eadẽ & nonnunq̃ ratio alia
uerba eadẽ.Quæ ratio in amor amori.eadem in dolor dolori:neq; eadem in dolor dolorẽ:& cum eadem rõ
quæ eſt in amor & amoris ſit in amores & amo℞:tamen ea quod non in ea quæ oportet cõferf a materia p
ſe ſolũ efficere nõ põt analogias pp diſparilitatẽ uocis figura℞ qđ uerbũ copulatũ ſingularẽ cum multitudĩe
ita cũ eſt proportione:ut eandẽ habeat rõnem.tũ deniq; ea rõ conficit id quod poſtulat analogia:de q̃ deĩceps
dicam.Sequitur tertius locus quæ ſit ratio proportione a græco uocãtur ανάλογον.ab analogo dicta analo
gia.Ex eodẽ genere quæ res inter ſe aliqua parte diſſimiles rõnem habent aliquam.Si ad has duas alteræ res
duæ collatæ ſunt q̃ rationẽ habeant eandem:quod ea uerba habent eundẽ logon dicif utrunq; ſeparatim ana
logon ſimul collata quatuor analoga.Nam ut in geminis cũ ſimile dicimus eſſe menæchinũ menæchino de
uno dicimus cũ ſimilitudine eſſe in his de utroq;.ſic cũ dicimus eãdẽ rõnem habere aſſem ad ſemiſſem quã
habet in argumẽto libella ad ſingulã.Quid ſit analogon oſtẽdimus cũ utrobiq; dicimus & in ære & in argẽ/
to eſſe eandẽ rõnem tũ dicimus de analogia:ut ſodalis & ſodalitas.ciuis & ciuitas:nõ eſt idẽ:ſed utrũq; ab eo/
dem ac cõiunctũ ſit analogon & analogia idem nõ eſt.ſed itẽ eſt cõgeneratũ.Quare ſi hoĩes ſubſtuleris ſoda/
lis ſubſtuleris ſi ſodalis ſodalitatẽ.Sic itẽ ſi ſubſtuleris λογον ſubſtuleris analogon:ſi id analogiã quæ cũ in/
ter ſe tanta ſint cognatione debebit ſubtilius audire q̃ dici.Expectare.i.cũ dixero quod de utroq;:& erit cõe:
expectes.Dũ ego in ſcribẽdo transferã in reliquũ.Sed ut potius tu perſequere animo hæc riunt ĩ diſſimilibus
rebus.ut in numeris.ſi cõtuleris cũ uno duo ſic cũ decem uiginti.Nã rõne duo ad unũ habent:eandẽ habent
uiginti ad decẽ.In nũmis in ſimilibus:ſi eſt ad unũ uictoriatum denarius.ſi ad alte℞ uictoriatum ad alte℞ de
narius.Sic itẽ in aliis rebus oĩbus ꝓportione dicunf ea in quo eſt.ſic quadrupes natura:ut in ꝓgenie cum eſt
filius ad patrẽ.ſic ſi eſt filia ad matrẽ.& ut eſt ĩ tpibus meridies ad diem:ſic media nox ad noctẽ.hoc poetæ ge
nere in ſimilitudinibus utunf.multũ hoc acutiſſime geometræ.hoc in oratione diligentius q̃ alii Ariſtarcho
grãmatici:ut cũ dicuntur ꝓportiõe ſimilia eſſe amorẽ amori dolorẽ dolori.Cũ ita diſſimile eẽ uideant amo
rem & dolorẽ.qđ eſt alio caſu.itẽ dolorẽ dolori.Sed dicũt ꝙ a ſimilibus nõnunq̃ rõnes habẽt implicatas du/
as ſit una directa altera trãſuerſa qđ dico apertius fiet.Eſto ſic expoſitos eẽ nũeros ut in primo uerſu ſit unũ
duo quattuor.in ſecundo decẽ uiginti quadraginta.in tertio centũ ducenti q̃dringẽti.In hac formula nume/
rorũ duo merũt:quos dixi logos q diuerſas faciũt analogias:unus duplex q eſt in obliquis uerſibus:quod eſt
ut unus ad duo.ſic duo ad quattuor.Alter decẽplex indirectis ordinibus:qđ eſt ut unus ad decẽ.ſic decẽ ad cẽ
tum.Similiter in uerbo℞ declinatiõibus eſt ut biniũ qđ & ab recto caſu in recto.ita ut formulã ſimiliter effi/
ciant:qđ ſit primo uerſu hic albus:huic albo huius albi.Secũdo hæc alba:huic albæ:huius albæ.Tertio hoc al
bum:huic albo.huius albi.Itaq; fiunt p obliquas declinationes ex his analogiæ hoc genus albius atrius:albio
atrio p directas declinationes albius atrius albia atria.quæ ſcilicet erit particula ex illa uicenaria atria:qua ſci/
licet centenaria formula analogiarum de qua ſupra dixi.analogia quæ dicif.Eius genera ſunt duo.Vnũ deiũ
ctum ſic eſt:ut unũ ad duo:ſic decem ad uiginti.Alte℞ coniunctum ſicut eſt unum ad duo.ſic duo ad quat/
tuor.in hoc quod duo bis dicuntur.Et tum cõferimus ad unum & tũc cum quattuor.Hoc quoq; natura di/
citur quadruplex ſi a ſeptem chordis citharæ.Tamen duo dicũtur habere tetrachorda:quod quemadmodũ
crepat prima ad quartam chordam:ſic quarta ad ſeptimã reſpondet.Media eſt alterius prima.alterius extre
ma.Medici in ægrotos ſeptimos dies q obſeruant quarto die.ideo diligẽtius ſigna morbi aduertũt.ꝙ quã rõ
nem habuit primus dies ad quartũ eadem pſagit habitu℞:qui ẽ futurus ab eo quartus q ẽ ſeptimus a primo
Quadruplices deiunctæ in caſibus ſunt uocabulo℞:ut rex regi.Cõiunctæ ſunt triplices in uerborum tribus
temporibus:ut legebam lego legam:quod quam rationem habet legebam a lego. hãc hẽt lego a legã in hoc
fere oẽs hoĩes peccant:quod perperam tribus tpibus hæc uerba adiiciunt:cũ proportione uolunt pronuncia
re.Nam cum ſint uerba alia infecta ut lego & legis.alia perfecta ut legi & legiſti.& debeant ſui cuiuſq; generis
in coniungendo copulari . & cum recte ſit ideo lego & legebam . non recte eſt lego ad legi ꝙ legi ſignificat
quod perfectum:ut hæc tutudi pupugi.tundo pungo.tundam pũgam.Item heccatus ſum uerberatus ſum .

uerberabor.Iniuria reprehendunt.qđ & infecti inter ſe ſimilia ſunt & perfecti inter ſe ut tundebã tundo tun
dã & tutuderã tutudi tutudero.Sic amabor amor amabor & amatus erã amatus ſum.amatus ero.Itaq; rep/
hẽdunt q cõtra analogias dicunt cur diſpariliter ĩ tribus tpibus dicanf q̃dã uerba natura cũ q̃druplex ſit analo
gia.id nõnunq̃ ut dixi pauciores uidef hr̃e ptes.ſic ẽt alias pluris.ut cũ eſt quẽadmodũ a tria unum & duo.ſic
ad ſex duo & q̃tuor.q̃ tamen q̃dripartita cõprehẽdif forma.qđ bina ad ſingula cõferunf qđ in oĩone quoq;
nõnũq̃ repief.Sic ut diomedes cõferf diomedibus.ſic dicitur ab hercules herculi. & herculibus.& ut hæ ab
uno capite a recto caſu ĩ duo obliquos diſcedunt caſus.Sic cõtra multa a duobus capitibus recti caſum cõflu
unt in obliquum unum:Nã ut ab his rectis hi hibiei hæ hibiæ fit iis hibieis.Sic ẽ ab his hi cæli.hæ cæliæ.his
cælis.a duobus ſimilibus ſimiliter declinanf.ut fit in his nemus olus nemora olera.Alia a diſſimilibus ſimili
ter declinanf.ut in articulis ab hic iſte.hunc iſtum.Analogia fundamẽta hẽt.aut a uoluntate hoĩum.aut a na
tura uerbo℞ aut re utraq; uoluntatẽ dico ĩpoſitionẽ uocabulo℞.naturã declinationẽ uocabulo℞ quo decur
ritur ſine doctrina qui ĩpoſitionẽ ſequef dicer.Si ſimile in recto caſu dolus & malus fore in obliquo dolo &
malo.ſi naturã ſequef ſi ſit ſimile in obliquis Marco Quinto fore ut ſit marcũ q̃ntum qui utrũq; ſequef di/
cet ſi ſit ſimile tranſitus.ut ẽ in ſeruus ſerue.fore ut fit item in ceruus cerue.Cõmune oĩum eſt.ut q̃tuor figu
re uocis habeat ꝓportione declinatus.Primũ genus ẽ ortum ab ſimilitudine in rectis caſibus.Secundũ a ſimi
litudine q̃ eſt in obliq̃s.Tertium a ſimilitudine q̃ eſt in trãſitibus de caſu ĩ caſum.Primo genere ab ĩpoſito ad
naturam ꝓficiſcunf.In ſecũdo cõtra.In tertio ab utroq;.Quocirca ẽt hoc tertium põt bifariã diuiſum tertiũ
& quartũ dici.Quod ĩ eo uel proſas & roſas p̄t dici q initia faciet analogiæ.Impoſitio ab his obliq̃s figuras de
clinare debebit q naturã cõtra.Qui ab utraq; reliq̃s declinationes ab eiuſmodi tranſitibus.Impoſitio ẽ in nr̃o
dominatu.Nos in natura.quẽadmodum enĩ quiſq; uult imponit nomen at declinat quẽadmodũ uult natu/
ra.Sed quoniã duobus modis ĩponif uocabulum:ut re ſingulari.aut multitudine.Singulari ut Cicer:multi/
tudinis ut ſchalæ.Nec dubium ẽ quin ordo declinatuũ in quo res ſingulares declinabunf ſolæ ab ſingulari
aliquo caſu ꝓficiſcunf:ut cicer ciceri.ciceris.itẽ cõtra in eo ordine qui multitudine erit ſolũ quin a multitudi
nis aliquo caſu ordiri cõueniat:ut ſchalæ ſchalis ſchalas.Aliđ uidendũ eſt cum duplex natura copulata ac de/
clinatuũ bini fiant ordines:ut ẽ mars martis.Vnde aũt ratio analogiæ debuit ordiri utr℞ ab ſingulari re ĩ mul
titudinẽ:an cõtra.Neq;.n.ſi natura ab uno ad duo ꝑuenit iccirco nõ põt amplius eẽ in docendo poſterius : ut
ĩde incipias:ut qđ ſit prius oſtẽdas.Itaq; illi quĩde oĩ natura diſputant:atq; ideo uocanf Phyſici:tamen ex his
ab uniuerſa natura ꝓfecti retro:quæ eẽnt principia mũdi oſtẽdunt.Oratio cum ex litteris cõſtat tamẽ eã grã
matici de litteris oſtẽderunt.Quare in demõſtrando quoniã potius ꝓfeciſſe de litteris oſtẽdunt oportet ab
eo qđ aptius eſt q̃ ab eo qđ prius eſt.Et potius q̃ ab incorrupto principio.ab natura re℞ q̃ ab libidine hoĩum.
Et hæc tria q̃ ſequenda magis ſunt minus ſunt ĩ ſingularibus q̃ in multitudine.Cõmodius põt ordiri ꝙ ĩ his
principiis minus orationis uerbis fingẽdis uerborum forma facilius ſingularia uideri poſſe q̃ ex ſingularibus
multitudinis.hæc oſtẽdũt trabes trabs:duces dux.Videmus.n.ex his uerbis trabes duces de extrema ſyllaba
ẽ litterã excluſam:& ideo in ſingulari factũ eſſe trabs dux.Cõtra ex ſingularibus nõ tam uidemus quẽadmo
dum facta ſint ex.b.&.s.trabes:& ex.c.&.s.duces.Similitudinis rectus caſus forte figura corrupta erit id qđ
accedit raro.prius id corrigemus q̃ inde ordiemur obliquis aſſumere oportere figuras eas q̃ nõ erunt ambi/
guæ ſiue ſingulares ſiue multitudines ex qbus id cuiuſmodi debent eẽ perſpici poſſunt.Nã nunq̃ alte℞ ex al/
tero uidef:ut Chryſippus ſcribit quẽadmodũ pater ex filio & filius ex patre:neq; minus in fornicibus pp ſi/
niſtrã dextra ſtat:quam pp dextrã ſiniſtra:quapropter ut ex rectis caſibus obliqui & ex obliquis recti.& ex ſin
gularibus multitudines & multitudinis ſingulares nõnunq̃ recuperari poſſũt.prĩcipiũ id potiſſimũ ſeq debe
mus ut in eo fundamẽtũ ſit in natura qđ in declinatiõibus ibi facilior rõ.Facile ẽ enĩ aĩaduertere peccatũ ma/
gis cadere poſſe in ĩpoſitiões eas q̃ fiunt plærũq; in rectis caſibus ſingularibus.qđ hoĩes ĩperiti & diſpſi uoca/
bula rebus ĩponunt quocũq; eos libido ĩuitauit.Natura ĩcorrupta ẽ plærũq; ſuapte ſponte niſi q eã uſu inſcio
deprauabit.Quare ſiquis prĩcipiũ analogiæ potius poſuerit in naturalibus caſibus q̃ ĩpoſitiuis nõ multæ ĩ cõ
ſuetudine occurrẽt:& ut a natura libido humana corrigif non ab libidine natura . qđ qui impoſitionẽ ſequi
uoluerint facient cõtraria.ſin a ſingulari quis potius ꝓficiſci uolet in illũ facere oportebit ab ſexto caſu qui ẽ
ꝓprius latinis.Nã eius caſus his littera℞ diſcriminibus facilius reliquo℞ uarietate diſcernere poterit quod ei
habent exitus aut in.a.ut hac terra.aut in.e.ut hac lãce.aut in.i.ut hac leui.aut in.o.ut hoc cælo.aut ĩ.u.ut hoc
uerſu.Igif ad demõſtrandas declinationes biceps una hæc.Sed quoniã ubi analogia tria.unũ qđ in rebus.alte
rũ qđ in uocibus.tertium qđ in utroq;.duo priora ſimplicia.Tertium duplex.aĩaduertendũ hæc quã inter ſe
habeãt rõnem.Primũ ea q̃ ſunt diſcrimina in rebus ptim ſunt q̃ ad rõnẽ nõ attineant:ptim q̃ ptineant. Nõ p
tinet ut ea q̃ obſeruant in ædificiis & ſignis faciendis cæteriſq; rebus artifices equs uocanf aliæ armonicæ ſic.
Itẽ aliæ noĩbus aliis:ſed nulla ha℞ fit loq̃ndo pars ad orõnẽ q pertinẽt res eæ ſunt quæ uerbis dicunf propor
tione:neq; a ſimilitudine quoq; uocum declinatus habẽt:ut Iuppiter Maſpiter Ioui Marti.Hæc enim genera
noium & numero & caſibus ſimilia ſũt ꝓportione ſimiles inter ſe:qđ utraq; noĩa ſũt & uirilia ſunt & ſingu
laria & caſu noiandi & dandi:alte℞ genus uocale eſt in quo uoces modo ſunt ꝓportione ſimiles non res . ut
Biga bigæ.Nuptia nuptiæ.Neq;.n.ĩ his res ſingularis ſubeſt una:cũ dicif biga quadriga.neq; ab his uocibus
quæ declinata ſunt multitudinis ſignificant quicq̃.Ideo ꝙ oĩs multitudinis q̃ declinanf ab uno : ut a merula
merulæ ſunt eiuſmodi ut ſingulari ſubiunganf.ſic Merulæ duæ.Catulæ tres.Faculæ quatuor.Quare cũ idẽ
non poſſit ſubiungi cũ dicimus bigæ unæ:q̃drigæ duæ:nuptiæ tres.Sed ꝓ eo unæ bigæ binæ quadrigæ tri/
næ nuptiæ:apparet nõ eſſe a biga & quadriga & bigæ & q̃drigæ.Sed ut ẽ huius ordĩs unæ duæ tres prĩcipiũ
unæ.ſic in hoc ordine altero:unæ binæ trinæ.Principium eſt unæ.Tertium genus ẽ illud duplex quod dixi:

VNiVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

in quo & res & uoces ſimiliter pportiōe dicunt:ut bonus malus:boni mali:de quorū analogia & Ariſtoph
nes & alii ſcripſerunt.Etenim hæc deniq; pfecta:ut in oratione illæ duæ ſimplices inchoatæ analogiæ.de qu
bus tamē ſepatim dicam q his quoq; utimur in loqndo.Sed prius de pfecta:in qua & res & uoces quadā ſi
militudine cōtinent.Cuius genera ſunt tria.unū uernaculum ac dominatum.alteꝝ aduentitium.Tertiū n
thum.Ex peregrino hic natum uernaculū eſt:ut ſutor & piſtor.ſutori & piſtori.Aduētitium eſt ut hectore
neſtores.hectoras neſtoras.Tertium illud nothū:ut Achilles & Peleus.De genere multi utunt nō mō poeta
ſed ēt plæriq; hæc.Primo oēs qui ſoluta orone loquunt dicebant ut quæſtorē prætorem.ſic Hectorē neſto
rem.Itaq; Ennius ait Hectoris natū de troiano muro iactari.Acti.hoc in tragœdiis.Largius a priſca cōſuetu
dine mouere cœpit.& ad formas græcas uerboꝝ magis reuocare.& a quo Valerius ait.Actius Hectorē nol
let facere.Hectora maller.Quod aduētitia plæraq; habemus græca ſecutum ut de nothis græcanicos quoq
nominatos plurimum haberemus.Itaq; ut hic alia græca:alia græcanica. ſic analogiæ. E quis quæ hic nota
fiunt declinationes de his aliæ priſcæ.ut bacchides & chryſides.aliæ minores.ut chryſides & bacchides.alia
regentes.ut chryſidas & bacchidas.cum his omnibus tribus utant noſtri maxime qui ſequunt media in lo
quendo offendunt minimū.Quod prima paꝝ ſimilia uident eſſe græcis unde ſint tranſlata.Tertia parum ſi
milia nrīs oīs analogiæ fundamentū ſimilitudo quædam ut dixi quæ ſolet eē in rebus in uocibus & ī utroq
in qua harum parte cūq; ſit in ferendo & cuiuſmodi uidēdū.Nam ut dixi neq; reꝝ neq; uocis ſimilitudo ac
has duplicis quæ in loquēdo quærimus ſeparatim ſatis eſt q utraq; parte opus ē ſimili analogias uerboꝝ ex
primendas:qs ad loquendū ut pducas accedere debet uſus.Alia enim ratio q̄ facias ueſtimētū.alia quēadmo
dum utare ueſtimēto.Vſui ſpecies uident eſſe tres.Vna cōſuetudinis ueteris.Altera cōſuetudinis huius.Ter
tia neutra.Vetera ut Caſcus Caſci Furus Furi.huius cōſuetudinis:ut albus caldus albo caldo:Neutra ut ſcha
la ſchalā.falera falerā:Ad quas accedere pōt quarta mixta:ut amicitia inimicitia amicitiā inimicitiam . Prima
eſt q̄ uſi antiqui & nos reliqmus.Secunda q̄ nunc utimur.Tertia qua utunt poetæ analogiæ nō item ea diffi
nienda q̄ dirigit ad naturam uerboꝝ:atq; illa quæ ad uſum loqndi.Nā prior diffinienda ſic.Analogia eſt uer
boꝝ ſimiliū declinatio ſimilis.Poſterior ſic:Analogia ē uerboꝝ ſimiliū declinatio ſimilis nō repugnāte cōſue
tudie cōi:ad quā haꝝ duarū ad extremū additū erit hoc ex q̄dā pte poetica analogia erit diffinita.haꝝ primā
ſeq debet populus:ſecundā oēm ſinguli e populo.Tertiā poetæ.hæc diligētius q̄ aptius dicta eē arbitror. Sed
nō obſcurius q̄ de re ſimili diffinitiōes grāmaticoꝝ ſūt:ut ariſtæ ariſtodemi ariſtodi.Itē alioꝝ:quoꝝ obſcuri
tates eo minus rephendendæ quod plæræq; diffinitiones re icognita propter ſummā breuitatē non facile p
ſpiciuntur niſi articulatim ſit explicata.Quare magis apparebit ſi erit aperte de ſingulis partibus quod dicat
uerbum.Quid ſimilitudo uerbi.quid declinatio:qd ſimilitudo declinationis non repugnante conſuetudine
cōmuni.Quid ex quadā parte uerbum dico orationis uocabulis partem:quæ ſit indiuiſa & minima:ſi decli
nationem naturalē habeat ſimilem uerbum uerbo.Tum quoniā & res quam ſignificat & uocem qua ſigni
ficat.Eſt in figura tranſitum declinationis parile.Declinatio eſt cum ex uerbo in uerbum.aut ex uerbi diſcri
mine ut tranſeat mens uocis commutatio fit aliqua ſimilitudo declinationis:cum item ex aliqua figura in fi
gura tranſit: ut id tranſit cum quo confertur : adiectum eſt non repugnante conſuetudine cōi. quod quæ
dam uerba contra uſum ueterem declinata patietur ut poſſit Hortenſium dicere pro hac ſi ceruices ceruix
quædam non:ut ſi dicas pro fauces faux ubi additur ex quadam parte ſignificat non eſſe in conſuetudine.In
his uerbis omnis partis ut declinatum amo iuuo amor iuuor.Quid uideretur analogia in oratione & quas
haberet ſpecies & quæ de his ſequenda uideretur ut breui potui informaui.Nunc in quibus non debeat eſſe
ac proinde debeat ac ſoleat quæri dicam.Ea fere ſunt quattuor genera.Primum in id genus uerbis quæ non
declinantur analogia non debet quæri:ut in his nequam mox uix.De his magnis in alio q̄ in alio erratur uer
bo.Dicunt enim non habere caſus mox & uix uequam habere:quod dicamus hic nequam:huius neq̄: huic
nequam:cum intelligimus aut hominis eius quem uolumus oſtendere eſſe nequam dicimus caſus & ei ppo
nimus non cuius putamus nequitiam.Quod uocabulum factum ut ex nō & uolo:nolo ſic ex ne & qcq̄:item
media extrita ſyllaba coactum eſt nequam.Itaq; ut eum quem putamus eſſe non hili dicimus nihili ſic ī quo
putamus eſſe nequicq̄ dicimus nequam.Secundo ſi unum ſolum habent caſum in uoce quod nō declinetur
ut litteræ oēs.Tertio ſi ſingularis eſt uocabuli ſeries:neq; habet cum qua comparari poſſit ut eſſe putāt caput
capiti capitis capite.Quarum ſi ea uocabula quattuor quæ conferuntur inter ſe rationem habent quā opor
tet:ut Socer ſocrus ſoceros ſocerum.Contra in qbus debeat quæri analogia fere totidem gradus debent eſſe
coniuncti.Primum ut ſint tres.Secundum ut earum ſit uſus.Tertium uti hæ res uocabula habeant. Quar
tū ut hēant declinatus naturalis.De prio gradu qd natura ſubeſt & multitudinis & ſingularis dicimus Hi aſ
ſes.hoſce aſſes.hi as hunc aſſem.cōtra quod in numeris finitis multitudinis natura ſingularis nō eſt.dicimus
hi duo & hi tres.his duobus & his tribus.Secūdo gradu ſi ē natura neq; eſt uſus id genus ut ſit diſcriminan
dum:ut fit in faba & id genus.Non enim opus fuit q̄ ut in ſeruis.Itē & ex parte & uniuerſa nominamus.

Finis Analogiarum.

Impræſſum Venetiis per Magiſtrum Antonium de Guſago
Brixienſem Anno domini.1498.die.12.Februarius.

Abaſton	iiii.	Anfractum	ix.	Bes	v.	Cauilæ	i.	Computatio	viii.
Abagio	x.	Angeronalia	vii.	Bellona iii.	x.	Caua cortina	x.	Compitum	vii.
Abigena bos	x.	Agere cauſam	vii.	Bibo	viii.	Cauum ædium	v.	Compluuium	v.
Acutus	x.	Angiportus	vii.	Biceſſis	v.	Cælius mons	ii.	Concubium	xi.
Accenſus	ix.	Angulus	vi.	Biſellium	iiii.	Cella	v.	Concordia	iii.
Accipio	xi.	Amnis	vi.	Bouans	xi.	Celoriēſis locus	ii	Concinne loq	viii.
Actioſus	x.	Antica	ix.	Bootes	xi.	Genturia	iii.	Concubium	vi.
Actiones tres	vii.	Antenna	ii.	Boues ſtellæ	xi.	Cenſor	iii.	Concio	vii.
Adagio	x.	Aper	iii.	Bruma	vi.	Cœnaculum	v.	Concilium	vii.
Aduſtum	x.	Apexabo	iiii.	Braſſica	iii.	Cerdon	x.	cōceptiuæ dies	vii.
Addico	vii.	Aprilis	vii.	Bucinator	viii.	Cerno	viii.	Confeſſus	vii.
Addixit	viii.	Aqua	iiii.	Bura	iiii.	Cereo	viii.	Conficio	xi.
Addictus	viii	Ara	i.			Cerealia	vi.	Congerro	x.
Adquiro	viii.	Aratrum	iiii.	Cacabus	iiii.	Cerionia	ii.	Conqueſtor	viii.
Adſcriptiui	x	Arrabo	v.	Calix	iiii.	Ceruus	iii.	Conſul	iii.
Aedilis	iii.	Arca	iiii.	Calamiſtrum	iiii.	Ceraſtribula	x.	Conſors	viii.
Aedis	v.	Arcera	iiii.	Campus	i.	Ceſpeus mons	ii.	Conſilium	vii.
Aedificium	iiii.	Area	i.	Camelus	iii.	Cerui	iii.	Conſualia	vi.
Aedus	iii.	Areopagitæ	ix.	camelopardalis	iii	Cibilla	iiii.	Conſpicio	viii.
Aegeum	x.	Argeus	x.	Camilla	x.	Cilibantum	iiii.	Conſpicare	ix.
Aequimelium	v.	Argens	ii.	Candelabrum	iii	Cicus	xi.	Conſponſus	viii.
Aequinoctiū	vi.	Argiletum	v.	Canis	iii.	Cicurius	xi.	Conticinium	xi.
Aequor	x.	Aries	iii.	Canis an canes	x.	Cicurare	xi.	Conticinium	vi.
Aerarium	vi.	Arma	iiii.	Caniſtrum	iiii.	Cicur ingeniū	xi.	Contemplare	ix.
Aeſculentum	v.	Armarium	iiii.	Canit	viii.	Circulus	iiii.	Conus	iiii.
Aeſtas	vi.	Armamētariū	iiii.	Canite	x.	Cinctus	iiii.	Conuallis	i.
Aeſtiuus	vi.	Armiluſtrum	v.	Cano p facio	xi.	Cingulum	iiii.	Copia	iii.
Aeuiternum	vi.	Armiluſtriū	vii.	Cantatio	viii.	Cinerarius	iiii.	Copioſus	iii.
Aeuum	vi.	Armentum	iii.	Cantito	viii	Cippi	v.	Cornua	x.
Affari templa	vii.	Aruum	i.	Canto	viii.	Circus maxius	v.	Corbes	iiii.
Aeger	i.	Artifex	iii.	Caperata frons	xi.	Circus intimus	v.	Corbula	iiii.
Agreſtis	x.	Arx	v.	Capio	xi.	circus flaminius	v	Cornua	iiii.
Ager romanus	i.	As	v.	Capital	iiii	Circūiectum	iiii.	Cortumio	ix.
Ager gabinus	i.	Aſſa	ii.	Capitium	iiii	Circūtextum	iiii.	Corollarium	vi.
Ager pegrinus	i.	Aſpicio	viii.	Capitolium	ii.	Circites	vi.	Corneta	v.
Ager hoſticus	i.	Aſparagi	iiii.	Capitoliū uetus	v	Clamare	viii.	Cornuata tibra	x.
Ager incertus	i.	Aſſum	iiii.	Capra	iii.	Clepſere	xi.	cōſererē manū	viii.
Ager cultus	i.	Aſſipondium	v.	Caprea	iii.	Clepere	xi.	Couum	iiii.
Ager incultus	i.	Aſſiduus	xi.	caprotiæ nonæ	vi.	Claſſicus	iii.	Creo	viii.
Ager noualis	i.	aſſerere manū	viii.	Capula	iiii.	Cliuus publicus	v	Crepera	vi.
Ager reſtibilis	i.	Atrium	v.	Carcer	v.	Cliuus publius	v.	Crepuſcl	vi.
Aggeres	iiii.	Atra dies	vii.	Carceres	v.	Cliuus coſtōius	v.	Crepuſculum	vi.
Ago	vii.	Atri dies	vii.	Carere	x.	Cliuus pximus	v.	Crepare	viii.
Agonia	vi.	Attributum	xi.	Carinæ	ii.	Codes	xi.	Creperus	xi.
Alba	v.	Audio	viii.	Carmen	x.	Coemptio	vii.	Crepuſculum	xi.
Alcedo	xi.	Aueo	viii.	Carmenæ	x.	Cogito	vii.	Cruſta	iiii.
Alcyon	xi.	Auentinus	ii.	Carmentalia	vi.	Cohors	iii.	Cruſtu'um	iiii.
Alcyonides	xi.	Auerruncare	xi.	Carminari lanā	x.	Collis	i.	Cubiculum	v.
alexicaton	xi.	Augumentū	iiii.	Cartibulum	iiii	Collis grinalis	ii.	Cucumer	iiii.
Allecti	viii.	auguriū agere	vii.	Caſeus iiii	vii.	Collis ſalutaris	ii.	Culcitra	v.
Allienſis dies	vii.	Aurora	xi.	Caſtor	iii.	Collis mutialis	ii.	Cura	vii.
Allocutū ire	viii.	Auſculto	viii.	Caſcus	x.	Collis latialis	ii.	Curio	vii.
Ambitus	i.	Auſcauripeda	x.	Caſmenæ	x.	Collega	viii.	Curia	vii.
Ambages	x.	Autumnus	vi.	Caſmillus	x.	Collecta	viii.	Curioſus	vii.
Amens	vii.	Auxilium	iii.	Caſſinū oppidū	x.	Colloquium	viii.	Curia	v.
Amictum	iiii.	Axitioſus	xi.	Caſſinum forū	x.	Comœdia	xi.	Curiæ	v.
Amiterninus	ii.			Caſſabundus	x.	Comeſſatio	xi.	Curia hoſtilia	v.
Amnis	ii.	Bacchus	xi.	Cata	x.	Comminiſci	vii.	Curio	iii.
Amphimbia	iii.	Bacche	xi.	Catulus	iii.	Comitium	v.	Curo	vii.
Anas	iii.	Baccha	xi.	Catinum	iiii.	comitiales dies	vii	Curtius lacus	v.
Ancilia	x.	Balteus	iiii.	Cauea	i.	Compendium	vi.	Curuum	iiii.
Andromache	xi.	Barbaros	iiii.	Cauum	i.	Compitalia	vi.	Ciathus	iii.

Damnum v.
Decuſſis v.
Deliola v.
Deliquium x.
Denarius v.
Dens iiii.
Denſum iiii.
Depeſta iiii.
Deſpicio viii.
Deſpondiſſe animum viii.
Deſponſor viii.
Detrimentum v.
Deus ii.
Deunx v.
Dextans v.
Dextra ix.
Diabatra x.
Diana ii.
Dico vii.
Dicis cauſa viii.
Dr̄ in imo viii.
Dictator iii.
Dictator viii.
Dictioſus viii.
Dictum vii.
Dies vi.
Dies agonales vi.
Dies februatus vi
Dies fortis vi.
Dies q̄ndo rex comitiauit faſſis vii.
Dies quando ſtercus delatum vii.
De origene uerborum vii.
Dieſpiter ii.
Dilectus viii.
Diligens viii.
Diouis ii.
Ciſcerniculū iiii.
Diſco viii.
Diſciplina viii.
Diſertus viii.
Diſpenſator vi.
Diſpēdium vi.
Diſputatio viii.
Diſſero viii.
Diues iii.
Diuus ii.
Dius ii.
Diuum ii.
Diuiana ii.
Diuidia x.
Do vii.
Dos v.
Doceo viii.
Documentū viii.
Dodrans v.
Domus v.
Ductor viii.
Duellona iii.
Duellona x.
Duplicatus iii.
Dupondius v.
Dux viii.
Edus iii.
Edituus ix.
Edo viii.
Eſſata vii.
Elixum iiii.
Elicius iuppiter ix
Eloquium viii.
Eloquens viii.
Epeus x.
Epichiſis iiii.
Epitrium xi.
Equiria vi.
Eſcedulia viii.
Eſculentum viii.
Europa ii.
Euax x.
Exbola xi.
Exercitus iii.
Exoro viii.
Expenſum vi.
Expecto viii.
Extemplo ix.
Fabile vii.
Fabula vii.
Facio viii.
Factioſus x.
Facula iiii.
Facundus vii.
Fallacia vii.
Fagutal v.
Faliſcus uēter iiii.
Fals iiii.
Falli vii.
Falſum vii.
Falaris x.
Fanum vii.
Fama vii.
Famoſus vii.
Famiger vii.
Far iiii.
Farcimina iiii.
Fari vii.
Faſtidies vii.
Faſſes vii.
Fatum vii.
Fatales res vii.
Fatidicus vii.
Fatuus vii.
Fatue loqui vii.
Fauni x.
Fax iiii.
Fæciales iii.
Fœdus iii.
Ferialia vi.
Februarius vii.
Ferentarium x.
Ferme xi.
Februum vi.
Fiber iii.
Ficedula iii.
Fictor viii.
Fidius ii.
Filum iiii.
Fiſcina iiii.
Fingo viii.
Fluuius ii.
Flumen ii.
Flamen dialis iii.
Flamē furialis iii.
Flamen falacer iii.
Flamines x.
Flepeſte iiii.
Flexum ix.
Floralis x.
Fons iiii.
Fontanalia vii.
Forda bos vi.
Fordicidia vi.
Formido vii.
Fo℞ & eiꝰ gnā v.
Fo℞ boariū v.
Fo℞ olitorium v.
Fo℞ piſcarium v.
Fo℞ cupedinis v.
Foſſa xi.
Fretum x.
Fratres aruales iii.
Fratria iii.
Fructus iiii.
Fruges iiii.
Fruges i.
Frumentum iiii.
Fremere viii.
Fretum x.
Fremere xi.
Frutimi xi.
Fundus i.
Fulmen iii.
Fulgur iii.
Fundolum iiii.
Futin iiii.
Fundula v.
Furinalia vi.
Furinalis x.
Fungere xi.
Galericus iii.
Galea iiii.
Gannio xi.
Garra x.
Caunacumma v.
Gemere viii.
Germalia ii.
Germanum ii.
Globulus iiii.
Gladius iiii.
Golo viii.
Graculus iii.
Granarium iiii.
Granum iiii.
Gradus v.
Gralator xi.
Gutum. iiii.
Haſtatus iii.
Haſta iiii.
Heſperon vi.
Heſpera vi.
Hircus iii.
Hila iiii.
Honos iii.
Horreum iiii.
Humus i.
Humatus i.
Humilior i.
Humor i.
Hyberna v.
Hyems vi.
Hybernaculū vi.
Hybernum vi.
Iaculum iiii.
Ianualis porta v.
Ianuarius vii.
Idus vii.
Ignis iii.
Illuſtræ xi.
Inops iii.
Inſcitia iiii.
Intuſium iiii.
Intempeſta vi.
Intermenſtris vi.
Infans vii.
Intercisi dies vii.
Indicit viii.
Informo viii.
Inuideo viii.
Inlicium ix.
Infulæ x.
Intēpeſta nox xi.
Imperator iii.
Imburo iiii.
Impluuium v.
Impendium vi.
Impedium viii.
Irpices iiii.
Ite i.
Iuppiter ii.
Iuno ii.
Iuuencus iii.
Iuglans iii.
Iugum iiii.
Iumentum iiii.
Iubar vi.
Iunius vii.
Iudex viii.
Iudico viii.
Iudicium viii.
Iugula x.
Iubar xi.
iurgare xi.
Kalendæ vii.
Lacus i.
Lactuca iii.
Langula iiii.
Lanuuii v.
Latium i.
Latomæ vi.
Latinæ feriæ vii.
Legatus iii.
Latio x.
Lauiniū oppidū v.
Laurentum v.
Lautola v.
lauernalis porta v.
laurētiæ feriæ vii.
Lætor vii.
Lego viii.
Legatus viii.
Legulus viii.
Legumen viii.
Leges viii.
Legitima viii.
Legio iii.
Lepus iii.
Lena iiii.
Lectica v.
Lira iii.
Liticen iii.
Lilium iii.
Libum iiii.
Lixula iiii.
Ligo iiii.
Ligio v.
Libella v.
Liberalia vi.
Libere vii.
Libido vii.
Libidinoſus vii.
Libitina uenus vii
Ligna viii.
Liceo viii.
Liba x.
Limax x.
Lima xi.
Lis xi.
Lingula xi.
Locus i.
Locare i.
Locarium i.
Lolligo iii.
Longauo iiii.
Lorica iiii.
Loca ix.
Loquax viii.
Loquela viii.
Luceres ii.
Luna ii.
Lucina ii.
Luſciola ii.

TABVLA.M.VAR.

Luperci iii.
Lucerna iiii.
Lucrum v.
Luſtrum vi.
Lupercalia vi.
Luca bos x.
Lympha iii.
Lympha xi.
Lymphatus xi.
Latratus x.
Macellum v.
Macellotæ v.
Macer vii.
Macte iiii.
Magiſtratus iii.
Magiſter eqtū iii.
Magnetum ii.i.
Maius vii.
Malua iii.
Malum iii.
Mamuria vii.
Mancipium viii.
Manduco xi.
Manducus xi.
Mandier xi.
Mane vi.
Manicula iiii.
Manipulus iii.
Manipularis viii.
Manipulus viii.
Manimoria vii.
Mantelium viii.
Manupreciū vi.
Manubriū viii.
Mars iii.
Martius vii.
Matiolo iiii.
Megaleſia vi.
Megida iiii.
Mendicus iii.
Menecenea vi.
Menſa iiii.
Merces ii.
Meridies vi.
Merula iii.
Mergus iii.
Miles iii.
Mitra iiii.
Mola iiii.
Mugire xi.
Mulcta vi.
Municeps vi.
Muſſare xi.
Neapolis viii.
Narro vii.
Nemus i.
Nexus xi.
Noctiluca ii.
Noctua iii.
Nox vi.
Nonæ vii.
Nouitas viii.
Nuptiæ iii.
Numen xi.
Nummus v.
Nuncius viii.
Nympha xi.
Obæratus xi.
Obiurgatus x.
Obſidium iii.
Ocles xi.
Ocrea iiii.
Odor viii.
Offula iiii.
Olla x.
Olera iiii.
Olea iiii.
Olet viii.
Olli x.
Olor viii.
Ollus x.
Olympus ix.
Omen viii.
Ops ii.
Opalia vii.
Opeconſiua vi.
Operimentū v.
Operculum v.
Opimia v.
Oppidum iiii.
Opto iii.
Opulentus iii.
Oratio viii.
Orator viii.
Orion x.
Orinare iiii.
Ornamentū viii.
Oro viii.
Ortus ii.
Oſca lana x.
Oſcines viii.
Oſculum viii.
Ouis iii.
Pagnalia vii.
Palatium ii.
Palla iiii.
Pala iiii.
Palatualis x.
Palilia vi.
Palma ii.
Palus ii.
Paludamenta x.
Panarium iiii.
Panis iiii.
Panificium iiii.
Panth iii.
Pannus iiii.
Pannuelium iiii.
Parapechia iiii.
Parilia iiii.
Parma iiii.
Pater ii.
Patera iiii.
Patella iiii.
Patina iiii.
Pauor vii.
Pauper iii.
Pecus iii.
Pecunia iii.
Peculium iii.
Pecten iiii.
Pedica iii.
Peluis iiii.
Perduellis x.
Perna iiii.
Peruade ix.
Pes iii.
Pœna vi.
Pilum iiii.
Pinna iiii.
Piſtrinum iiii.
Plauſtrum iiii.
Poculum iiii.
Polus ix.
Pollux iii.
Polifugia vi.
Pollutum vii.
Pomerium v.
Pontifex iii.
Pomona x.
Porcus iii.
Potio iiii.
Potatio viii.
Pratum i.
Prædium i.
Præda vi.
Præmium vi.
Præs viii.
Præbia xi.
Profanum vii.
Profeſſus vii.
Pronunciare viii.
Puls iiii.
Pulmentum iiii.
Pupus x.
Purpura iiii.
Puteus i.
Putator viii.
Puto viii.
Putum viii.
Quadrans ii.
Quæſtor iii.
Quæro viii.
Quæſtio viii.
Quirinus iii.
Quinarius v.
Quirinalia vi.
Quinquatrus vi.
Quintanæ vii.
Quintilis vii.
Quiritare viii.
Quirites viii.
Ramnenſis ii.
Rana iii.
Rapa iiii.
Raſtellus iiii.
Raſtrus iiii.
Ratis x.
Raupa iiii.
Raudus v.
Regula iiii.
Reciprocum xi.
Repotatio viii.
Reſpicio viii.
Reſtipulor vi.
Ræticulum iiii.
Ræte iiii.
Reuoco vii.
Ricinium iiii.
Roma v.
Rorarii x.
Rubigalia vi.
Rudere xi.
Ruitum iiii.
Runcinare ix.
Rura i.
Rutrum iiii.
Rutubatrus iiii.
Rutilo xi.
Rutulus xi.
Sacerdos iii.
Sacramentū vi.
Sagum v.
Salaria iii.
Salii iii.
Saltus i.
Sarculum iiii.
Scabellum v.
Scamnum v.
Scæna xi.
Scæniculæ x.
Scæuola xi.
Scobina x.
Scractiæ x.
Scortum xi.
Scrupida x.
Scutum iiii.
Sedes iiii.
Sedile iiii.
Seges i.
Segeſtria v.
Sella iiii.
Semita i.
Semen i.
Semis v.
Semuncia v.
Sembella v.
Senticulum v.
Septimanæ vii.
Septimatrus vi.
Septun v.
Sermo viii.
Sera xi.
Serpere ii.
Serta viii.
Seſtertius v.
Sexatrus vi.
Sextula v.
Sextans vi.
Similixula iiii.
Siſibrium ii.
Sinum iiii.
Simplum iiii.
Siliquaſtrum iii.
Sicrica iiii.
Sirpices iiii.
Sirpea iiii.
Silēnū noctis vx.
Siniſtra ii x.
Signum x.
Sinceraſtrum ii.
Sol ii.
Sonum ii v.
Stragulum
Solſtitium v.
Sors vii.
Sortilegi viiii.
Sorbeo vii.
Speculum iiii.
Specto viiii.
Spectio vii.
Speculum viii.
Stagnum ii.
Stillicidium ii.
Stamen iii v.
Staſis
Stipendium vi.
Stipes v.
Stipulor vi.
Stipator x.
Stritabillæ x.
Stento x.
Striua v.
Sublecti ix.
Subula iii.
Subulo xi.
Subura i.
Subſellium iiii.
Subſidium iii.
Subtegmen iiii.
Succuſa ii.
Succuſanus pagus ii.
Succida iiii.
Succanit viii.
Sudor i.
Sueris iiii.
Suffibulum vi.
Supparus iiii.
Suprema vi.
Supremum x.
Suſpicio viii.
Sutor iii.

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES

Tabuluſtrum.	vi.	Titulus	x.	Tubus	iiii.	Veſperugo	x.	Viride	iii.
Tarentus dies	vii.	Toga	iiii.	Tubice	iii.	Veſperugo	vi.	Virtus	iii.
Tarpeia	ii.	Torno	xi.	Tubicen	iiii.	Veſtalia	vi.	Virtũnalia	vi.
Tarpeius mõs	ii.	Torus	v.	Tueor	ix.	Veſtis	iiii.	Viſendam	viii.
Tartarinus	x:	Toruinus	v.	Tullianum	v.	Veſtiſca	ix.	Vita	ii.
Tatienſis	ii.	Tore	v.	Tunica	iiii.	Veſtigator	iii.	Vitis	iii.
Tebris	ii.	Tragula	iiii.	Turma	iii.	Veteres	v.	Vitulus	iii.
Tempus	vi.	trabes nũc trabs	x.	Turris	v.	Vetuſtus	viii.	Vitulans	xi.
Tempeſtiua	vi.	Trames	x.	Tuſcanicum	v.	Veterrimus	viii.	Viuices	x.
Tẽplũ in cælo	ix.	Trama	iiii.	Tutulus	x.	Via	i.	Vmbo	iiii.
Tẽplũ i terris	ix.	Tranſlatio	vii.	Tyberis	ii.	Vicus	v.	Vmbilicum	ix.
Tempeſtas pro		Tranſuerſus	xi.			Vicus africus.	v.	Vncia	v.
tempore	x.	Trapetes	iiii.	Vas	viii.	Vicus cyprius	v.	Volcanus	iii.
Tempeſtas	xi.	Tremo	vii.	Vagire	xi.	uicus ſceleratus	v.	Volligo	iii.
Termen	i.	Triarius	iii.	Vallum	iiii.	Vicus tuſcus	ii.	Volo	vii.
Terra	i.	Tribus	ii.	Vates	x.	Victoria	ii.	Volpes	iii.
Territorium	i.	Tributum	vi.	Vaticinor	vii.	Victura	ii.	Vomer	iiii.
Tergus	iiii.	Tribunus		Vdus	i.	Video	viii.	Volturnus	ii.
Teruncius	v.	ærarius	vi.	Vehiculum	iiii.	Viere	ii.	Volturnalis	x.
Teriones	xi.	Tribunus	iii.	Velabrum	ii.	Vigilo	viii.	Volucres & alia	
Termentariũ.	i.	Tribuni plæbei	iii.	Velaturá facere	ii.	Vigilium	viii.	auiũ genera	iii.
Terminalia	vi.	Triens	v.	Velabrũ minus	v.	Vimĩaris collis	ii.	Vrbs	v.
Terminus	i.	Triones	xi.	Vellera	ii.	Vinalia	vi.	Vrna	iiii.
Teſca	ix.	Triplum	iiii.	Velliæ	ii.	Vinalia ruſtica	vii.	Vrnarium	iiii.
Teſtuatium	iiii.	Triumphare	viii.	Vellus	iiii.	Vinculum	i.	Vſura	vi.
Teſtudo	iii.	Triſſis	v.	Venator	iii.	Vinea	i.	Vrſus	iii.
Teſtudo	v.	Triticum	iiii.	Venelia	iii.	Vineta	i.	Vua	iiii.
Tibicines	viii.	Tritura	i.	Vẽtilabrum	iiii.	Vindemiator	iii.	Vuidus	i.
Tigris	iii.	Truolum.	i.	Ver	vi.	Vindemia	i.	Vulcanalia	vi.
Titii	iii.	Trua	iiii.	Verues.	iii.	Vinum	i.	Vulcania tẽpla	ix.
Titanis	ix.	Trulla	iiii.	Veru	iiii.	Violare uirgi/			
Triuia	ix.	Trulleum	iiii.	Veſper	x.	nem	viii.		
Titulari	x	Tuba	iiii.	Veſper	vi.	Virgultum	iii.		

FINIS.

Regiſtrum huius operis.
aa a b c d e f g h i k l m n o p q r
Omnes ſunt terni præter duplex
aa i r qui ſunt duerni.

VNIVERSIDAD DE SALAMANCA
GREDOS.USAL.ES